

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Fatih ERTAŞ

**7 NUMARALI İZN-İ SEFİNE DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Akdeniz Yeni-Yakınçağ Araştırmaları Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya 2017

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

AKDENİZ UYGARLIKLARI ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Fatih ERTAŞ

7 NUMARALI İZN-İ SEFİNE DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Danışman

Doç. Dr. Güven DİNÇ

Akdeniz Yeni-Yakınçağ Araştırmaları Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Antalya 2017

Akdeniz Üniversitesi
Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne

Fatih ERTAŞ'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Akdeniz Yeni-Yakınçağ
Araştırmaları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç. Dr. Celal ERDÖNMEZ (İmza)

Üye (Danışmanı): Doç. Dr. Güven DİNÇ (İmza)

Üye: Yrd. Doç. Dr. N. Ayşe AKSOY (İmza)

Tez Başlığı: 7 NUMARALI İZN-İ SEFİNE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE
DEĞERLENDİRİLMESİ

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 03/07/2017

Mezuniyet Tarihi : 03/07/2017

(İmza)
Prof. Dr. Tuncer DEMİR
Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “7 NUMARALI İZN-İ SEFİNE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

(İmza)

Fatih ERTAŞ

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	iii
GRAFİK LİSTESİ.....	iii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	iv
HİCRÎ AYLARIN KISALTMALAR.....	v
ÖZET.....	vi
SUMMARY	vii
ÖNSÖZ.....	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI-RUS İLİŞKİLERİNDE TİCARET VE ULAŞIM

1.1. Osmanlı-Rus İlişkilerinde Ticaret ve Ulaşım.....	14

İKİNCİ BÖLÜM

DEFTERİN TANIMI VE ARAŞTIRMA METOTU

2.1. Defterin Tanımı ve Araştırma Metodu.....	25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin Değerlendirilmesi.....	33
3.1.1. Rus Tüccarlarının İhracatı ile İlgili Hükümler.....	33
3.1.2. Rus Tüccarlarının İthalatı ile İlgili Hükümler.....	41
3.1.3. Akdeniz’e Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemileri ile İlgili Hükümler.....	49
3.1.4. Karadeniz’e Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemileri ile İlgili Hükümler.....	51
3.1.5. Rusyalıların Ticaret Dışındaki Yol İzinlerine Dair Hükümler.....	53
3.1.6. Olumsuz Hava Şartlarından Kaynaklanan Sorunlar ile İlgili Hükümler.....	61

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

7 NUMARALI İZN-İ SEFİNE DEFTERİ

3.1 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin Transkripsiyonu.....	68
SONUÇ.....	498
KAYNAKÇA.....	497
TİCARÎ TERİMLER SÖZLÜĞÜ.....	511
EKLER.....	515
Ek 1: 28 Mayıs 1812 Tarihli Bükreş Antlaşması.....	515
Ek 2: 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin 4. ve 5. Sayfaları.....	521
Ek 3: 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin 126. ve 127. Sayfaları.....	522
Ek 4: 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin 182. ve 183. Sayfaları.....	523
Ek 5: IV. İvan Zamanında (1533-1598) Rusya Haritası.....	524
Ek 6: 17. Yüzyılda Rusya'nın Genişleme Haritası.....	525
Ek 7: I. Petro Zamanında Avrupa Haritası.....	525
Ek 8: 18. Yüzyılın Sonunda Orta ve Doğu Avrupa Haritası.....	526
Ek 9: I. Aleksandr Dönemi Avrupa Haritası.....	526
Ek 10: 19. Yüzyılın Başlarında Orta Avrupa Haritası.....	527
ÖZGEÇMİŞ.....	528

TABLO LİSTESİ

Tablo 1:	<i>Osmanlı Reaya Gemileri İçin Verilen İzn-i Sefine Fermanlarını İçeren Defterler....</i>	27
Tablo 2:	<i>Rusya ile İlgili İzn-i Sefine Fermanlarını İçeren Defterler.....</i>	29
Tablo 3:	<i>7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri 'nin Bilgileri ve Kapağı.....</i>	31
Tablo 4:	<i>1818-1823 Yılları Arası Rusya Tüccarlarının Buğday İhracı.....</i>	35
Tablo 5:	<i>1818 Yılı Rusya 'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı.....</i>	37
Tablo 6:	<i>1819 Yılı Rusya 'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı.....</i>	38
Tablo 7:	<i>1820 Yılı Rusya 'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı.....</i>	39
Tablo 8:	<i>1821 Yılı Rusya 'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı.....</i>	39
Tablo 9:	<i>1822 Yılı Rusya 'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı.....</i>	40
Tablo 10:	<i>1823 Yılı Rusya 'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı.....</i>	40
Tablo 11:	<i>1818 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı.....</i>	43
Tablo 12:	<i>1819 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı.....</i>	44
Tablo 13:	<i>1820 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı.....</i>	44
Tablo 14:	<i>1821 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı.....</i>	45
Tablo 15:	<i>1822 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı.....</i>	46
Tablo 16:	<i>1823 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı.....</i>	48
Tablo 17:	<i>1818-1823 Yılları Arasında Akdeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Sayısı.....</i>	50
Tablo 18:	<i>1818-1823 Yılları Arasında Karadeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Sayısı.....</i>	52

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1:	<i>Rus Tüccarların Buğday İhracatının Yıllara Göre Dağılımı.....</i>	36
Grafik 2:	<i>Rus Tüccarların Aylara Göre Buğday İhracatı Oranı.....</i>	37
Grafik 3:	<i>1818-1823 Yılları Arasında Akdeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Yıllara Göre Dağılımı.....</i>	51
Grafik 4:	<i>1818-1823 Yılları Arasında Karadeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Yıllara Göre Dağılımı.....</i>	53

KISALTMALAR LİSTESİ

AÜDTCF	Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
bk.	Bakınız
BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
böl.	Bölüm
Çev.	Çeviren
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
dn.	Dipnot
Ed.	Editör
Eds.	Editörler
Fig.	Figür
graf.	Grafik
har.	Harita
Haz.	Hazırlayan
OTAM	Osmanlı ve Türk Dünyası Araştırmaları Merkezi
TTK	Türk Tarih Kurumu
yy.	Yüzyıl

HİCRÎ TAKVİMDE AYLAR, GÜNLER VE İLGİLİ KISALTMALAR

M	Muharrem
S	Safer
Ra	Rebî'ü'l-evvel
R	Rebî'ü'l-âhir
Ca	Cemaziye'l-evvel / Cumâde'l-ûlâ
C	Cemâziye'l-âhire / Cumâde'l-âhire
B	Receb
Ş	Şa'bân
N	Ramazân
L	Şevvâl
Za	Zilka'de
Z	Zilhicce
Gurre	Ayın ilk gecesi ve günü
Evâ'il	Ayın ilk 10 günü
Evâsıt	Ayın ikinci 10 günü
Evâhır	Ayın son 10 günü
Selh	Ayın son günü

ÖZET

İzn-i sefine, özellikle Çanakkale ve İstanbul boğazlarından geçecek gemilere verilen gidiş-dönüş iznini ifade etmekte olup kara yolu için alınan “*yol hükmü*” veya “*mürur tezkiresi*” karşılığı olarak kullanılmıştır. Boğazlardan geçen yabancı gemilere izn-i sefine fermanı veya mürûr tezkiresi verilmesine dair ilk örnek 1452 yılına aittir.

Tarih boyunca deniz ticareti bakımından önemli bir yere sahip olan Boğazlar’da 1453-1809 dönemi arasında mutlak bir Türk egemenliği olmasından dolayı Karadeniz’i tüm yabancı gemilere kapatılmıştı. Bu durum 18. yüzyılın sonlarına kadar devam etti. 18. yüzyılın sonlarında ise Karadeniz’e inmek için Osmanlılarla savaşmaya başlayan Rusya, ilk defa 1739 Belgrad Antlaşması’na göre Osmanlı gemileriyle ticaret yapabilme hakkına sahip oldu. Rusya’nın yüzyıla yakın süren mücadelelerden sonra 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması’yla elde ettiği Karadeniz’de ticaret yapma hakkı bu denizi bir Türk iç denizi olmaktan çıkardı. Bilhassa 1783’de Kırım’ı işgal ederek Karadeniz’deki hâkimiyetlerini tamamen pekiştirdi. 1783 yılında imzalanan Ticaret Antlaşması’yla ticaretin hangi şartlarda yapılacağı kararlaştırıldı.

Yaptığımız bu çalışma 1818-1823 yılları arasında Deniz ticareti bakımından son derece önemli verileri kapsayan 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri’nin transkripsiyon ve değerlendirmesinden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akdeniz, İzn-i Sefine, Karadeniz, Osmanlı, Rusya, Ticaret

SUMMARY

Trasncription And Evaluation Of The Number 7 Sailing Permission Book

Sailing permit (*Izn-i sefine*) expresses the freedom round trip given to the ships especially passing through the Dardanelles and the Bosphorus and used for the “road provision” or “*mürûr tezkiresi*” taken for the highway. The first example of giving *izn-i sefine* or *mürûr tezkiresi* to the foreign ships crossing the straits is given in 1452.

The entire Black Sea was closed to foreign ships due to the fact that there was an absolute Turkish sovereignty in the Straits between 1453-1809, which had an important place in terms of maritime trade throughout the history. This situation continued until the end of the 18th century. At the end of the 18th century, Russia began to fight with the Ottomans to land in the Black Sea, for the first time according to the 1739 Treaty of Belgrade had the right to trade with the Ottoman ships. After the struggles of nearly a century with the Treaty of Küçük Kaynarca Rusya acquired the right to trade in the Black Sea and remove this sea from a Turkish inner sea. Particularly, he occupied the Crimea in 1789 and completely strengthened his sovereignty in the Black Sea. It was decided on which terms the trade would be made by the Trade Memorandum signed in 1783.

This study consists of the transription and assessment of the “*Number 7 Sailing Permission Book*” comprises very important data in terms of maritime trade between 1818-1823.

Key words: Mediterranean, Sailing permit, Black Sea, Ottoman, Russia, Trade.

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti, kuruluşundan kısa bir süre sonra üç kıtaya hızla yayılmış, farklı din, dil ve ırktan birçok unsuru bünyesinde barındıran güçlü bir devlet haline gelmiştir. 1699 Karlofça Antlaşması'na kadar diğer devletlerle olan ilişkilerinde her zaman güçlü olan taraf olmuş ve kendisiyle antlaşma yapmak isteyen devletlere bu tarihe kadar, kendi dikte ettiği kuralları kabul ettirmiştir. 1699 Karlofça Antlaşması ile beraber, savaş meydanlarında gerilemeye başlayan Osmanlı Devleti, bu tarihten itibaren uluslararası ilişkilerde Avrupa devletlerinin diplomasi alanındaki teknik ve yöntemleri uygulamaya konulmuştur. 21 Temmuz 1774 yılında imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması, devletin 1699 Karlofça Antlaşması'ndan sonra imzalamak zorunda kaldığı en ağır antlaşma olmuştur. Bu antlaşma, Rusya ile Osmanlı Devleti arasında, daha sonraki yıllarda yapılacak olan pek çok antlaşmanın da temelini oluşturmuştur. Rusya tüccarlar gemilerinin boğazlardan geçişin ve Karadeniz ve Akdeniz'de yapılacak ticaretin şartlarını düzenlemeyen, 1779 Aynalıkavak Tenkihnâmesi ve 1783 ticaret antlaşmaları bu antlaşmaya dayanmaktadır. Böylece Osmanlı-Rus ticari ilişkileri de yeni bir boyut kazanmış ve Osmanlı memleketinde ticaret yapan Rus tüccarları ile ilgili her türlü konu bu antlaşmalar çerçevesinde ele alınmıştır. 1818-1823 yılları arasını kapsayan 7 numaralı İzn-i Sefine defterindeki hükümler bu antlaşmalarının bir sonucu olarak çıkartılmıştır.

Karadeniz ve Akdeniz deniz ticareti bakımından oldukça önemli verileri içerisinde barındıran bu defter, kapsadığı tarih aralığında gerçekleşen birçok deniz ticaretinin panoramasını sunmakla birlikte bu zaman aralığındaki Osmanlı Devleti ile Rusya Çarlığı arasındaki ticarete ışık tutmaktadır. İki devlet arasındaki ithalat ve ihracat, bunlara konu olan ürünler, bu ürünlerin değerleri, Rus tüccarlarının karşılaştıkları sorunlar, boğazlardan geçen gemilerin istatistiksel değerleri çalışmamızın konularını oluşturmuştur.

Osmanlı arşiv belgeleri sadece denizciliğin siyasi tarihini değil, deniz teşkilatını ve deniz ticaret tarihini de aydınlatacak özelliktedir. Bu engin belge topluluğunu doğru okumak ve anlamlandırmak bize en sağlıklı bilgilere ulaşmanın yolunu acacaktır. Osmanlı tarihi ile ilgili böyle çalışmalar tamamlanmadan sağlıklı bir tarih yazımı mümkün olamayacağı gibi, yapılacak değerlendirmeler de eksiklikten kurtulamayacaktır. Bu çalışma 1818-1823 yılları arasındaki Osmanlı- Rus ticaret tarihindeki birçok eksikliği tamamlaması bakımında önemlidir. Tabi ki bizim de birçok eksiğimiz olmuştur. Çalışmamızı inceleyecek olanların yapacağı katkıların bu eksiklikleri gidereceğini ümit ve temennâ ediyoruz.

Bu çalışma, Başbakanlık Osmanlı Arşivi (İstanbul) Bab-ı Asaî Divan Kalemî 7 numaralı İzn-i Sefîne Defterinin transkripsiyon ve elde edilen bulguların değerlendirilmesi biçiminde gerçekleşecektir. Tez üç bölümden oluşmaktadır. *Birinci bölümde*, tarihte Osmanlı Devleti ile Rus Çarlığı arasındaki politik ilişkiler, *İkinci bölümde*, 7 numaralı İzn-i Sefîne Defterinin değerlendirmesi, konu başlığı içerisinde alt başlıklar şeklinde defterdeki hükümler bölümler halinde ele alınmıştır. *Üçüncü bölümde* ise defterin transkripsiyonu yapılmıştır. Bununla birlikte araştırma için konuyla ilgili yardımcı kaynaklar da kullanılmıştır. Değerlendirmelerimiz adı geçen deftere dayanmaktadır. Eski metinlerin yeni harflere çevrilmesindeki en büyük zorluklardan birisi, özellikle bu metin yabancı bir devlet ile ilişkiler üzerine ise, şahıs isimleri, yer isimleri, bazı eşyâ ve edevat isimlerinin okunuşlarında karşılaşılan güçlüklerdir.

Araştırmamın bu aşamaya gelmesinde büyük emeği geçen, bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan, yöntem ve metot konusunda değerli katkıları bana sunan danışmanım Doç. Dr. Güven DİNÇ'e içtenlikle teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca araştırma konusunun tespiti, planlanması ve hazırlanması sırasında yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Nimet Ayşe AKSOY'a ve bana uygun bir çalışma ortamı sağlayan Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü ailesine teşekkürlerimi sunarım.

Beni hep destekleyerek bu günlere gelmemde büyük emekleri olan babam Refahittin ERTAŞ, annem Kevser ERTAŞ'a, tüm zor günlerde yanımda olan ve beni hep destekleyen kardeşim Ferudun ERTAŞ, Meryem GÜNEY, Zehra PEHLİVAN başta olmak üzere tüm aile fertlerime, Anısına, yaptığım ve yapacağım bütün çalışmalarımı atfettiğim Selçuk PEHLİVAN, Ahmet ve Saadet AKTÜRK'e, bütün zorluklarda desteğini sürekli hissettiğim, yavaşladığım zaman beni yüreklendiren sevgilim ve dostum Nurgül YAŞKABAK'a sonsuz minnettarlarımı sunuyorum.

Fatih ERTAŞ

Antalya 2017

Selçuk PEHLİVAN'ın Anısına

GİRİŞ

Hazar hâkimiyeti sahasında Vistül nehrinden başlayıp Pripet havzasını ve orta Dinyeper sahasını içine alan bölgede yaşayan Rusların¹, ilk devleti Kiev Knezliği'dir². 12. yüzyıldaki Moğol istilası sonucu, uzun süre Altınordu Devleti'nin siyasi nüfuzu altında kalan Ruslar Karadeniz'in çok yukarılarında küçük bir devlet şeklindedir³. 16. yüzyılın ortalarına kadar dağınık bir şekilde yaşayan Ruslar, 1462 senesinde Moskova Knez'i III. İvan'ın etrafında toplanmaya başlamışlardır⁴. 1480 yılında bağımsız hale gelen Ruslar⁵ bu dönem, coğrafi durumu itibariyle Osmanlı Devleti'ne çok uzak olması ve herhangi bir tehdit unsuru teşkil etmemesi sebebiyle Osmanlı, Ruslarla ilgili meseleleri Kırım hanlarına devredilmişti⁶. Buna karşın III.

¹ Kurat 1987, 3.

² Riasanovsky – Steinberg 2014, 19; Rusların daha 860 yılında deniz tarafından gelerek Bizans başkentini kuşattıkları görülmektedir. Yücel 2017, 284; Rus devletinin kurucusu olarak kabul edilen Rurik (862-879), bütün Slav ve Fin unsurlarını tek bir çatı altında toplamıştır. Onun ölümü üzerine başa Kiev Knezi Oleg (880-912) geçmiştir. Kurat 1987, 21-22; Oleg dönemindeki en önemli olay Rusların ikinci kez İstanbul'u kuşatmasıdır. Yücel 2017, 287-288; Bu yapılan akınlar sonucunda Bizans ile anlaşma imzalayan Slavlar, Karadeniz ve Akdeniz'de serbest ticaret yapma iznini almıştır. Kurat 1987, 21-22; Rusya'nın gerçek yayılma süreci İgor'un oğlu Sviatoslav başa geçtiğinde gerçekleşmiş, Hazar ülkesine düzenlenen seferler ile bu bölge ele geçirilmiştir. Vernadsky 2009, 54; Volga-Hazar deniz ticareti de Rusların kontrolü altına girmiştir. Riasanovsky – Steinberg 2014, 28; Rusların Hazar hâkimiyetiyle Kiev'i işgal etmesi sonucu, devletin merkezini kuzeyden güneye taşımıştır. Böylece Rus Devleti'nin Kiev'e yerleşmesi ile gerçek manada devletin kuruluşu gerçekleşmiş ve Rus tarihinin Kiev devri başlamıştır. Fidan 2002, 26; Sviatoslav'ın ölümüyle başa geçen Vladimir (978-1015) döneminde ise; Vladimir'in Doğu Roma İmparatoru II. Basil'in kız kardeşi Anna ile evlenmesiyle, Rusya Hristiyanlık dini kabul etmiştir. Doğu Roma aracılığıyla Kiev Knezliği'nin tanıştığı Hristiyanlık, entelektüel ve kültürel tarihinin gidişatını büyük gidişatını büyük oranda etkilemeye başlamış ve bu yeni dinin etkisiyle Slavlar milli bilinçlerini oluşturmuşlardır. Brian-Chaninov 1939, 24-28; Vernadsky 2009, 58; Ayrıca Bizans ile siyasi ve ticari bağların oldukça güçlenmiştir. Riasanovsky–Steinberg 2014, 30; Vladimir'in ölümüyle oğulları arasında meydana gelen iktidar mücadelesinden Yaroslav (1019-1054) başarıyla çıkmıştır. Kurat 1987, 35; Yaroslav döneminde Kiev Knezliği; Baltık'tan Karadeniz'e ve Oka nehrinin ağzından Karpat Dağları'na kadar uzanmaktadır. Riasanovsky – Steinberg 2014, 33.

³ Brian-Chaninov 1939, 51-59; Köse 1999, 536; Bu boyunduruk birçok açıdan Moskova'nın yükselişinin motoru olmuştur. Moskava prensleri Moğollardan öğrendikleri sistemler vasıtasıyla siyasi merkezileşme yolunu hazırlamışlardır. King 2015, 162.

⁴ Uçarol 1989, 217.

⁵ Çapraz 1997, 7.

⁶ Yılmaz - Yakşı 2016, 12.

İvan zaman zaman Osmanlı Devleti ile doğrudan ikili ilişkilere girmek istemiş, fakat bu durum Osmanlı Devleti tarafından dikkate alınmamıştı⁷.

Rusların, Osmanlı Devleti ile ilk ilişkileri; III. İvan'ın Kırım Hanı Mengli Giray vasıtası ile II. Beyazıt'a mektup yazarak, 1497'de Michail Pleşçeyev'i⁸ 1499'da da Aleksey Golohvastov'u elçi olarak İstanbul'a göndermesiyle başlamıştır⁹. Bundan sonra Ruslarla ilişkiler uzunca bir süre aracılar ile yürütülmüştür¹⁰. 1512'de Mengli Giray'ın ölümünden sonra Kırım Hanlığı ile Moskova arasında ittifak bozulması¹¹ üzerine Ruslar, I. Selim'in (1512-1520) tahta çıkışını tebrik etmeyi bahane edip doğrudan Osmanlı Devleti ile münasebet kurmaya teşebbüs etmişlerdir¹². Knez Vasiliy İvanoviç tarafından Mihail Aleksiyevev adlı elçi İstanbul'a gönderilmişti¹³. I. Selim döneminde ve Sultan Süleyman'ın (1520-1566) ilk saltanat yıllarında

⁷ Özkan 2007, 2; Bu dönem, III. İvan, henüz “Çar”, ya da, “Kral” unvanına bile sahip değildi. Meram 1969, 25; III. İvan 1472 yılında, son Bizans imparatoru XIII. Konstantin'in o sıralarda İtalya'da bulunan yeğeni Sofia (Zoya) Paleologos ile evlenmesi üzerine Moskova Knezleri, Moskova'nın Bizans İmparatorluğu'nun “mirasçısı” olduğunu iddia etmeye başlamışlardır. Uçarol 1989, 219; Bu görüş ardından “Moskova-III Roma Nazariyesi” adıyla bilinen bir siyasi görüş ortaya çıktı. Kurat 1990, 3; IV. İvan 1547'de Moskoflar'ın ilk Çar'ı olarak taç giymiş ve kendini yıkılan Bizans'ın yerine “Üçüncü Roma”nın varisi olarak görmeye başlamıştı. Fidan 2002, 32; IV. İvan'ın Çar unvanını alması, daha ziyade Doğu'da Altınordu mirası üzerinde Giraylara karşı Tatar halkı gözünde meşruluk kazanma çabası ile ilgilidir. Çünkü tam bu tarihlerde Kazan Hanlığı üzerinde Giraylarla rekabet, en bunalımlı bir aşamaya girmiş bulunuyordu. İnalçık 1999, 28, Bundan sonraki dönemlerde Rusya hükümdarları “Bizans imparatorlarının mirasçısı ve Ortodoksluk'un yüksek koruyucusudurlar” şeklinde bir görüşe sahip olacaktırlar. Uçarol 1989, 219.

⁸ Kurat 1987, 118; Moskova Knezi, bu elçisi ile Osmanlı Devleti'nden Kuzey Karadeniz limanlarından Rus tüccarlarının serbest olarak ticaret yapmalarına izin verilmesini ve komşuluk ilişkilerinin kurulmasını istemişti. Uçarol 1989, 217; Rus tüccarların Kefe ve Azak şehirlerinde birtakım zorluklar ile karşılaştıklarını dile getirmişti. Uzunçarşılı 1982, 477; Elçiye verilen talimatta, Sultan'ın huzuruna da tâbiyete yol açabilecek her türlü hareketten kaçınması için sıkı sıkıya tembihte bulunmuştu. Pleşçeyev, bu talimatı fazlası ile ciddiye aldı ve efendisi ile Sultan'ın eşitliğini vurgulayacak biçimde hareket etti; gerekli bazı protokol kurallarını çiğnedi. Bu tutumu ile kendisi Osmanlı Sarayı'nda hiç iyi etki bırakmadı ve Sultan kendisine böyle birinin elçi gönderilmiş olduğundan şikâyet etti. İnalçık 1999, 26; Bundan sonra I. Selim dönemine kadar bir daha Rus elçisi gelmedi. Uzunçarşılı 1988a, 476.

⁹ Topsakal 2016, 34.

¹⁰ Akgün 2003, 45.

¹¹ Yılmaz - Yakşı 2016, 12.

¹² Saray 1998, 22.

¹³ Özkan 2012, 9; Buna karşılık 1515'de Osmanlı temsilcisi Kemal Bey de 1515'de Moskova'ya gönderilmiştir. Uzunçarşılı 1988a, 477.

Moskova ile İstanbul arasında elçiler gidip gelmiş ve dostça ilişkiler sürdürülmüştür¹⁴. Bu ilişkilerin düşmanlığa dönüşü ise, IV. İvan'ın Volga havzasında Altınordu İmparatorluğu'nun yerini alma ve Doğu Avrupa'da bu imparatorluğun vârisi olma politikasının sonucudur¹⁵.

16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Ruslar, Hazar Denizi civarındaki hanlıkları ele geçirmeye başlayarak Osmanlı Devleti'nin sınırlarına doğru yanaşmışlardı¹⁶. Ruslar, 1552'de Kazan'ı, 1556'da Astrihan'ı bir Rus vilâyeti olarak ele geçirdi¹⁷. Böylece Ruslar Volga havzasına yerleşiyorlar ve Rus nüfuz ve hakimiyeti Kafkaslara ve Karadeniz'e kadar uzanıyordu¹⁸. Aynı zamanda Ruslar ilk defa Müslüman bir devleti de ele geçirmişlerdi¹⁹. Buna karşın, Osmanlı Devleti ilk kez kuzeyde bir Rus tehlikesiyle karşılaştı ve bu durum Osmanlı-Rus ilişkilerine yeni bir aşama getirdi. Bu tarihten sonra Osmanlılar, Rusya'nın genişleme çabalarını kendi nüfuz alanına bir saldırı olarak kabul ederek Ruslar aleyhinde bir tutum içine girdiler²⁰. Bu bağlamda 1569 yılında Osmanlı, Astarhan (Ejderhan) seferiyle ilk Rus seferine çıktı. Ancak sefer Osmanlılar için oldukça olumsuz neticelenmişti²¹. Bu dönem iki devlet arasında gerginleşmiş olan ilişkiler, Rusya'nın 1570 yılında Novosiltov adlı elçisini İstanbul'a göndermesinden sonra kurduğu temaslarla düzelmiştir²².

17. yüzyılda Çarlığın yıkılışına kadar sürecek olan Romanov'ların hâkimiyeti başlamıştı²³. Öte taraftan Osmanlı Devleti için bu yüzyılın başlarında en önemli sorunlardan biri Kazak

¹⁴ Pritsak 1999, 70; Bu dönem Osmanlı ve Kırım Hanlığı, Litvanya-Lehistan'a karşı Moskova Knezliği'ni desteklemekteydiler. Acar 2015, 111.

¹⁵ İncalcık 1999, 28.

¹⁶ Özkan 2007, 2.

¹⁷ Öztürk 2015, 21.

¹⁸ İncalcık 1948, 364; İlk defa Sokullu Mehmed Paşa, Rusya'nın Kafkasya'da yayılmasını engellemek amacı kanal projesi girişiminde bulunmuşsa da bu girişiminde başarılı olamamıştı. Ruslar kanal projesinin başarısızlığından sonra zaman kaybetmeden 1581 yılında Sibir Hanlığını da yıktı. Rusların bu olayları gerçekleştirmesi, çevredeki diğer hanlıklarca korkuyla izlendi. Bunun bir sonucu olarak sıranın kendisine geleceğini anlayan Buhara Hanlığı, Osmanlı Devleti'yle irtibata geçti. İncalcık 1948, 372-393. Bunun üzerine ikinci Astarhan seferine çıkılması kararlaştırıldı. Fakat uzun süredir İran'la devam eden savaşlar, sefere tam olarak hazırlanılabilmesi, III. Murad'ın seferden vazgeçmesine yol açtı. Böylece Osmanlı Devleti, Rus yayılcılığını durdurma fırsatını kaçırmış oldu. Özkan 2012, 10.

¹⁹ Kurat 1965, 91 .

²⁰ İncalcık 1999, 28.

²¹ Kurat 1987, 5.

²² Akgün 2003, 45.

²³ Kurat 1987, 6.

sorunuydu²⁴. Kazaklar, 1614’de Trabzon ve Sinop’a akınlar yapmışlar²⁵ ve 1621’de Ahyolu’nu ve 1625’de İstanbul Boğazı’nda Yeniköy’ü yağmaladılar²⁶. Ardından 1637’de de Rusların desteğiyle Azak Kalesi’ni ele geçirmişlerdi²⁷. Osmanlılarla bir savaşı göze alamayan Çar, beş yıl sonra Kazaklara Azak’ı boşaltmalarını emretmişti²⁸. Osmanlı ile Ruslar arasındaki ilk önemli çatışma ise; 1654 yılında itibaren Ukrayna’nın büyük kısmının Ruslar tarafından işgal edilmesi üzerine, Osmanlı ordularının 1678 yılında Çehrin Kalesine yürümesiyle başlamıştı²⁹. Osmanlıların zaferiyle biten savaş sonucu 1681 yılında Bahçesaray Antlaşması imzalandı ve Dinyeper Nehri iki devlet arasında sınır olarak kabul edildi. Bu Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki ilk resmi antlaşmaydı³⁰.

Osmanlı Devleti gücünün zirvesindeyken, 1683 yılında Viyana’da yenilmesi üzerine Avusturya, Venedik ve Lehistan devletlerinin oluşturduğu “*Kutsal İttifak*”a Rusya da katıldı³¹. Böylece tarihinde ilk defa olmak üzere Rusya, Avrupa Devletleri koalisyonuna girmişti³². Dolayısıyla; Osmanlı devleti, Papanın başında bulunduğu “*Hristiyan bloku*”nca üç taraftan abluka altına alınmıştı³³. Bu tarihten itibaren Rusya; Karadeniz, Kırım, Kafkasya ve Balkanlar’a yönelik saldırı ve istilalarına da başlamıştı³⁴.

²⁴ İncalcık 1999, 33.

²⁵ Baçinska 2015, 763.

²⁶ İktisadi açıdan ganimet kazanma amacıyla olan Kazaklar 80 çayka (gemi) ile İstanbul, Mizevna ve Arhioka limanlarının arasına baskın yapıp etrafı yakmışlardı. Kazakların İstanbul’a yönelik saldırıları ertesi yıllarda da devam etmişti. Baçinska 2015, 763-767; Bu gayri resmi Kazak donanması Osmanlılar ile Karadeniz arasındaki ilişkide ciddi bir değişimin işaretidir. King 2015, 174.

²⁷ İncalcık 1948, 397

²⁸ İncalcık 1999, 33.

²⁹ Topsakal 2016, 36.

³⁰ Kurat 1987, 234.

³¹ Brian-Chaninov 1939, 195-196; Rusya’nın Kutsal İttifak’a katılmasından 1667’de Rusya ile Lehistan arasında imzalanan Andrussova Antlaşması önemli bir adım olmuştur. Öztürk 2015, 25.

³² Kurat 1987, 237.

³³ Köse 1999, 537.

³⁴ Çapraz 1997, 15.

18. yüzyıla gelinceye kadar Rusya'nın ne bir donanması³⁵ ne de Karadeniz kıyılarında birkaç önemsiz limanı dışında ticaret amaçlı kullanabileceği büyük limanları vardı³⁶. Rus *modern* ordusunun kurucusu sayılan Rus Çarı I. Petro (1689-1725)³⁷, tahta geçtikten sonra ticaret için büyük limanlara sahip olmayı ve sıcak denizlere inmeyi amaçladı³⁸. Rusya'nın Akdeniz politikası, Petro zamanında devlet politikası haline gelmişti³⁹. Denizler olmadan rahat bir ticari ve ekonomik sisteme sahip olamayacağını anlayan Petro, 1696 yılında Azak kalesini ele geçirdi⁴⁰. Böylece Ruslar, Osmanlılara karşı ilk askeri zaferini kazanmışlardı⁴¹. Bunun neticesinde 1700 yılında Osmanlı-Rusya arasında İstanbul Antlaşması imzalandı⁴². Bu antlaşmaya göre Rusya, Azak'ı elde etmiş⁴³ fakat Karadeniz'e çıkamamıştır⁴⁴.

³⁵ Çarlık Rusyası'nın donanması, I. Petro tarafından 1696 yılında kurulmuştur. Böylelikle Rusların donanmaya sahip olmasına da Türkler vesile olmuştur. Derviş 2015, 354; Petro bu donanma için Taganrog'da üst kurmuştur. Oreškova 2003, 22; Bu donanma Hollanda'dan bir kadirge örneği model alınarak yapılmış ve yirmi dört kadar savaş gemisi ve daha küçük teknelerden oluşmaktadır. King 2015, 193; Bu durum karşısında Sultan II. Mustafa: “Rusların, sarayın içinde gezmelerine müsaade ederim de, Karadeniz'e çıkmalarına asla izin veremem!...” demiştir. Mengöl 1937, 6; Ayverdi 2012, 95.

³⁶ Korkunç İvan'ın döneminden (1533-84) Büyük Petro'nun dönemine kadar Rus Devlet politikasının ana karakteristiği stepi belirgin ve kontrol edilebilir hale getirmektir. Genişleme ideolojisi 18 yüzyılda Petro ile başlamıştı. King 2015, 188.

³⁷ I. Petro hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Brian-Chaninov 1939, 199-251; Sumner 2016.

³⁸ Keleş 2009, 90.

³⁹ Öztürk 2014, 66.

⁴⁰ Topsakal 2016, 37.

⁴¹ Kurat 1990, 12; Köse 1997, XV.

⁴² Ayrıntılı bilgi için bk. Erim 1953, 27; Muahedat Mecmuası III 2008, 209-219; Bu antlaşma Rusya'nın Osmanlı'ya karşı kazandığı ilk zaferinin bir belgesiydi. Kurat 1990, 15; İstanbul Antlaşması'nın önemli diğer bir yanı da Rusya'nın bir takım ticari kazançlar elde etmesidir. Bu antlaşma sonucunda, Osmanlı Devleti daha önce protokolda “*Moskov Prensi*” diye hitap ettiği Rus devlet başkanları için “*imparatorluk*” unvanını kabul etmiştir. Özkan 2007, 9; Yine bu antlaşmaya göre ilk defa İstanbul'da daimî bir Rus elçisinin bulundurulması kabul edildi. Köse 1999, 538; İlk daimî elçi olarak da Pyort Andreyeviç Tolstoy tayin edildi. Rus Elçisi Tolstoy hakkında daha ayrıntılı bilgi için bk. Çelik-Bülbül 2008; Allahverdi (Çev.) 2009; Sumner 2016.

⁴³ Uçarol 1989, 218.

⁴⁴ Ortaylı 1999, 127; Rusya Venedikli uzmanların da yardımını alarak (Bostan 2011, 286.) önemli sayıda gemi inşa edip, Karadeniz'e inmeyi (Şener 2014, 472.) amaçlamışsa da Azak Boğazı'na sahip olmaması sebebiyle tam anlamıyla Karadeniz'e çıkamamıştı. Uçarol 1989, 218; Osmanlı Devleti, Rusları Azak Denizi'nden dışarı çıkartmamak için birtakım tedbirlere başvurmuştur. Mesela, bu denizle Karadeniz arasındaki Kerş (Kerc) Boğazı'ndaki Akıntı Burnu'ndan ve Taman Adası önünde, Kızılağaç ile Azak Denizi arasındaki Temrek mevkiinde bir kale inşasına başlamıştı. Özkan 2007, 5; Böylece beş kale inşasıyla Ruslar'ın Azak Deniz'inden Karadeniz'e geçişleri önlenmek istenmiştir. Uzunçarşılı 1980, 512.

Osmanlı Devleti'nin Rusların ilerleyişini durdurmak için ilk ciddi girişimi, 1711 yılında Baltacı Mehmet Paşa kumandanlığında Osmanlı ordusunun Petro'nun ordusunu Prut'ta ablukaya almasıyla gerçekleşmişti⁴⁵. Baltacı Mehmet Paşa, Rusları Prut nehrine sıkıştırarak avantajlı bir konuma gelmiş iken⁴⁶, Petro'nun anlaşma teklifini kabul etmesi ile savaş sona ermiş ve 21 Temmuz 1711'de Prut Anlaşması imzalanmıştı⁴⁷. Bu antlaşma ile Azak geri alındı⁴⁸ ve Karadeniz yeniden bir Türk gölü haline geldi⁴⁹.

1730 yılında tahta geçen Yeni Rus Çariçesi Anna⁵⁰, I Petro'nun çizdiği politikayı takip ederek⁵¹, Avusturya imparatoru VI. Şarl ile 1733 yılında Osmanlı Devleti'ne karşı bir ittifak yaptı⁵². Bunun üzerine Osmanlı Devleti'nin İran ile savaş içinde olmasını fırsat bilen Rusya⁵³, 1736'da Azak'a saldırarak savaşı başlattı⁵⁴. Ardından Avusturya, Osmanlı Devleti'ne savaş açtı. Fakat Osmanlılar tarafından yenilgiye uğratılan Avusturya'nın savaştan çekilmesi üzerine yalnız kalan Ruslar, Karadeniz yönündeki planlarını gerçekleştirmeden 1739'da Belgrad Antlaşması'nı imzaladı⁵⁵. Bu antlaşmaya göre Rusya tarafından zaptedilen tüm topraklar iade

⁴⁵ Prut Savaşı hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Kurat 1951, 224-491; Prut Antlaşması için bk. Erim 1953, 50-51.

⁴⁶ Sadrazam Baltacı Mehmet Paşa bu savaşta Rus Çar'ı Petro'yu esir etmesi bile mümkün iken (Saray 1998, 60), hafif bir antlaşma imzalandığı için daha sonra görevden alındı. Ünal 2010, 18.

⁴⁷ Topsakal 2016, 37; Prut antlaşmasıyla Rusların harp ve ticaret gemilerinin Karadeniz'e inmeleri engellenmiş ve Karadeniz kıyılarındaki tersaneleri kaldırılmıştı. Kırım ve havalisindeki topraklar da geri alınmıştı. Sayâr 1978, 146; Bu savaştan sonra Petro, Osmanlı Devleti'ne olan tüm ilgisini yitirmiş ve Baltık bölgesine yönelmiştir. Yalçinkaya 2002, 488; 1721 yılında İsveç ile yaptığı Nystad Barış Antlaşması ile Baltık Denizi'ne ulaşmıştır. Başyurt 1998, 30; Ruslar'ın Baltık Denizi'ndeki faaliyetleri hakkında daha kapsamlı bilgi için bk. F.R.G.S. 1974; 18. yüzyılda Rus dış ilişkilerinin üç temel sorunu; İsveç-Polonya-Osmanlı idi. Petro, İsveç'e karşı elde ettiği başarılarla sorunun birini çözmüş geri kalanı ise II. Katerina çözecekti. Riasanovsky – Steinberg 2014, 275; Diğer taraftan; Petro, Prut Antlaşması'na bağlı kalmayınca Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya savaş açılması tekrar gündeme geldi. Ünal 2010, 18; Durumun ciddiyetini anlayan Çar Petro, 1712'de İstanbul ve 1713'de Edirne Antlaşmaları imzalararak olası bir savaşı önledi. Mouravieff 1996, 38.

⁴⁸ Uçarol 1989, 219.

⁴⁹ Sayâr 1978, 146; Prut ile birlikte Osmanlı Karadeniz'e çıkışı olan tüm nehirlerin ağzında kontrolü yeniden kurdu. Bu durum Karadeniz'e çıkmak amacıyla birçok çaba harcamış Ruslar için oldukça olumsuz bir sonuçtu. Petro'nun çok büyük masraf ve zahmetlerle yaptırdığı gemiler imha olmuştu. F.R.G.S. 1974, 49.

⁵⁰ Anna hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Brian-Chaninov 1939, 251-270.

⁵¹ Çapraz 1997, 20.

⁵² Köse 1999, 541.

⁵³ Öztürk 2015, 29.

⁵⁴ Çapraz 1997, 20; Üç yıl boyunca süren savaşta Ruslar Kırım'ın içlerine kadar ilerleyip, Akmesit, Gözleve ve Bahçesaray'ı tahrip etti. Özü ve Hotin kalelerini ele geçiren Ruslar, Boğdan'a girip, Yaş şehrini de ele geçirdiler. Uzunçarşılı 1988b, 256-292.

⁵⁵ Aktepe 1989, 6; Antlaşmanın tam metni için bk. Erim 1953, 81-92; Muâhedat Mecmûası III 2008, 244.

edildi ve sadece Azak Ruslara verildi⁵⁶. Ayrıca Ruslara Karadeniz’de sınırlı ticaret hakkı da tanındı⁵⁷. Böylece Rusya’nın Karadeniz’e çıkabilmesine imkân hazırlanmış oldu⁵⁸.

II. Katerina’nın (1762-1796)⁵⁹ döneminde Lehistan’da çıkan ayaklanma⁶⁰ üzerine Osmanlı Devleti ile Rusya karşı karşıya geldi. Rusların, ani bir baskınla Osmanlı arazisine girerek mülteci Lehlilerle birlikte birçok Müslüman’ı öldürmeleri üzerine, 1768 yılında Osmanlı Devleti, Rusya’ya savaş ilan etmişti⁶¹. Ruslar, 1769’da Hotin Kalesi ve Eflak-Boğdan’ı ele geçirdi⁶². 1770’de Rus ordularının Kartal Savaşı’nda Osmanlı ordusunu mağlup etmesi üzerine savaşın kaderi tamamen değişti⁶³. Bundan sonra Ruslar, Tuna nehri kıyılarına tamamen hâkim olarak, İsmail, Kili, Bender, Akkerman ve İbrail’i işgal ettiler⁶⁴. İngilizlerin yardımıyla Baltık’tan Ege Denizi’ne gelen Rus donanması Çeşme’de Osmanlı donanmasını yaktı⁶⁵. 1771’de Kırım’ı işgal eden Ruslar, Kefe, Kerç ve Yeni Kale’yi de ele geçirdi⁶⁶. İki tarafta kötü savaşmasına rağmen, Ruslar son savaşı kazanmalarının⁶⁷ neticesinde uzun süren barış görüşmeleri sonrası 21 Temmuz 1774’te Küçük Kaynarca⁶⁸ Antlaşması imzalandı⁶⁹.

Böylesi bir antlaşmayı Katerina da dahil hiç kimsenin beklemiyordu⁷⁰. Boğazlar konusunda ilk uluslararası ikili antlaşma olan Küçük Kaynarca⁷¹ sadece toprak kayıpları ile sınırları belirlemekle kalmıyor⁷², ayrıca Boğazlar meselesi tarihinde ilk esaslı dönüm noktası meydana geliyordu⁷³. Rusya, antlaşmayla Karadeniz, Tuna Nehri ve Akdeniz’de serbest ticaret

⁵⁶ Oreşkova 2003, 24.

⁵⁷ King 2015, 189.

⁵⁸ Köse 1999, 542.

⁵⁹ II. Katerina hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Brian-Chaninov 1939, 289-334.

⁶⁰ Kuzucu 2013, 35.

⁶¹ 1768-1744 Savaşı hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Papavlassopoulos 1997; Davies 2016.

⁶² Yüksel 2011, 71.

⁶³ Şem‘dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi Tarihi II. B, 41-43.

⁶⁴ Köse 1999, 543.

⁶⁵ Çeşme Deniz Muharebesi ile ilgili ayrıntılı bilgi için bk. İşıpek – Aydemir 2006.

⁶⁶ Yüksel 2011, 71.

⁶⁷ Davison 1997, 27.

⁶⁸ Bulgaristan sınırları içinde, Tuna’nın sağında, Silistre’nin güneyinde bir köy.

⁶⁹ Antlaşma maddeleri için bk. Erim 1953, 121-135; Antlaşma üzerindeki değerlendirmeler için bk. Davison 1997, 35-67; II. Katerina 1768-1774 Rus-Türk Savaşı’nı sonlandırma görüşmeleri yapılırken, başta Osmanlı Devleti’nden Ege Denizi’nden bir adanın kendilerine verilmesini de şart koşmuştur. Derviş 2015, 358.

⁷⁰ Goryanof 2006, 46.

⁷¹ Başyurt 1998, 31.

⁷² Uçarol 1989, 179.

⁷³ Tükin 1947, 50.

yapabilme imtiyazını elde etmişti⁷⁴ Rus tüccar gemileri Boğazlar vasıtasıyla Karadeniz'den Akdeniz'e ve Akdeniz'den Karadeniz'e geçmesi iznini almışlardı⁷⁵. Bu antlaşmanın ardından Osmanlı-Rus ilişkilerinin tarihi büyük ölçüde Boğazlar'ın tarihi ile özleşti⁷⁶. Ayrıca Rusya bu antlaşma ile diğer Avrupa devletlerinin Osmanlı üzerinde sahip olduğu kapitülasyonları da elde etmişti⁷⁷.

Küçük Kaynarca Antlaşması'nın 3. maddesine göre hukuken bağımsız bir devlet konumuna getirilen Kırım Hanlığını ele geçirmek II. Katerina idaresindeki Rusya'nın ana hedefi olmuştur. Antlaşmanın Kırım'la ilgili maddelerinin uygulanmasından doğan tartışmaları Aynalıkavak Tenkihnâmesi ile giderilmeye çalışıldı⁷⁸. 10 Mart 1779 tarihinde Aynalıkavak Tenkihnâmesi⁷⁹, iki devletin de Kırım'ın iç işlerine karışmamasını esas alıyordu⁸⁰. Fakat 1782 yılında Kırım'da çıkan isyan üzerine Kırım, Taman ve Kuban Rus orduları tarafından işgal edildi⁸¹. Böylece Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanmasından sonra sistemli bir çalışma ile yavaş yavaş Kırım'ın işgaline girişmiş ve sonuçta da bir oldu bitti ile stratejik önemi büyük olan bu ülkeyi topraklarına katmıştı. Fiilen ve resmen Karadeniz'e çıkmış ve büyük bir Karadeniz devletine dönüşmüştü⁸². Bu durum aynı zamanda Karadeniz'de yeni dengelerin oluşmasına da neden oldu. Rusya, çok uzun zamandır izlediği Karadeniz Devleti olma politikasını gerçekleştirdi⁸³.

1783 yılında Rusya, Osmanlı hükümeti ile kendi menfaatlerini çoğaltmayı esas alan bir ticaret antlaşması imzaladı⁸⁴. Bu antlaşma ile Rusya, daha önce çeşitli vesilelerle Osmanlı

⁷⁴ Köse 2006, 114; Küçük Kaynarca Antlaşması, Rus savaş gemilerinin boğazlardan geçişine bir serbestlik getirmiyordu. Akgün 2003, 50.

⁷⁵ Mengül 1937, 6; Goryanof 2006, 46; Bu antlaşmaya kadar Rusya, Kardeniz ve Azak Denizi'nde gemi bulunduramıyordu. Potshveriya 2003, 85.

⁷⁶ Akgün 2003, 47.

⁷⁷ Prousis 2005, 204; 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kuvvetli birer devlet olarak Osmanlı Devleti'nin karşısında olan Rusya ve Avusturya'nın kapitülasyonlardan geniş ölçüde yararlandığı görülmektedir. Bu devletlerin kapitülasyonları istismar edici yöndeki tutumları ise Osmanlı Devleti için yeni anlaşmazlıkların yolunu açmaktadır. Bağış 1983, 12.

⁷⁸ Beydilli 2013, 343.

⁷⁹ Yüksel 2011, 92; Antlaşma maddeleri için bk. Erim 1953, 151-158.

⁸⁰ Uçarol 1989, 186.

⁸¹ Yüksel 2011, 95.

⁸² Uçarol 1989, 189.

⁸³ Yüksel 2011, 97; Ayrıca Kırım'ın Rusya'ya bağlanması ile Ruslara Kafkasya kapıları da açılmıştı. Bölgeye Rus asilzadeleri yerleştirilerek Kafkasya hâkimiyeti için önemli bir adım atılmıştı. Eltut 2009, 122.

⁸⁴ Bağış 1983, 14.

devletinden imtiyazlar alan ve Akdeniz’de bunları uygulayan Fransa ve İngiltere ile aynı haklara sahip olmuştu. Bundan sonra Rusya kendisiyle ilgili uygulamalardaki aksaklıkları her zaman bu devletleri örnek göstererek çözmeye çalışacaktı⁸⁵. Bu antlaşmanın ardından, 1784 yılında Rusya Karadeniz’deki limanlarını Avrupa ticaretine açtı⁸⁶.

II. Katerina, Avusturya imparatoru II. Joseph ile, Osmanlı topraklarının paylaşılması konusunda bir plan yaparak 1787 yılında bir anlaşmaya vardı⁸⁷. Aynı yıl Rusya, Kırım’ın ve Karadeniz’in kuzey kıyılarının boşaltılması talebiyle Osmanlı Devleti’ne bir ultiatom verdi⁸⁸. Buna karşılık Osmanlı, Rusya’ya savaş açtı. Ancak bu savaşta Rusya’nın yanında yer alan Avusturya’yı da karşısında buldu. Böylece Osmanlı Devleti çok geniş saha da mücadele etmek zorunda kaldı⁸⁹.

1789’da yapılan mücadelelerde de Rus ordusu Karadeniz kıyısında stratejik bir yerde bulunan Özi kalesini ele geçirerek Rusya’nın topraklarını Dinyester’e kadar genişletmesini sağlamış, ardından da ele geçirilmesi oldukça zor olan İsmail kalesini elde ettikten sonra da İstanbul’a doğru yönelmişlerdi⁹⁰. Diğer taraftan Avusturyalılar da Belgrad’ı ele geçirmişlerdi. Üç devlet arasında savaş devam ederken Fransa’da ihtilal çıkması üzerine Avusturya, Osmanlılarla önce ateşkes sonrasında da 1791’de Zıştovi Barış Antlaşması’nı imzalamak zorunda kaldı⁹¹. Bu gelişmeler II. Katerina’yı endişelendirse de Rus ordusu Tuna Nehri’nin sol yakasına geçerek Babadağ ve Maçin’de önemli başarılar kazanması ve Anapa’yı ele geçirmesi, Osmanlı Devleti’ni barış istemek zorunda bıraktı. İki devlet arasında yapılan görüşmeler sonrasında 9 Ocak 1792’de Yaş Antlaşması imzalandı⁹². Böylece Osmanlı tarihinin en feci savaşlardan biri sona ermiş oldu⁹³.

Kırım’ı geri almak için Rusya ile yapılan savaşlarda bu anlaşma ile Osmanlı Devleti Kırım’ı almak bir yana, onun Rus toprağı olduğunu kabullenirken Yedisan diye de bilinen Özi Kalesi

⁸⁵ Bostan 2011, 297.

⁸⁶ Aygün 2015, 946.

⁸⁷ Çapraz 1997, 115; Bu plana göre; Türkler Avrupa’dan ve İstanbul’dan çıkarılacak, Ege adaları Rusya’ya verilecek, Makedonya, Teselya ve Bulgaristan bölgelerinde merkezi İstanbul olan bir Rum İmparatorluğu kurulacak, Bosna-Hersek ve Dalmaçya kıyıları Avusturya’ya bırakılacaktı. Mengöl 1937, 9.

⁸⁸ Uçarol 1989, 222-224; Riasanovsky – Steinberg 2014, 277.

⁸⁹ Fedakâr 2015, 122.

⁹⁰ Riasanovsky – Steinberg 2014, 277.

⁹¹ Yüksel 2011, 116; Bu anlaşmaya göre, Avusturya, bu savaşta Osmanlı Devleti’nden aldığı toprakları geri verecek, Rusya’ya hiçbir şekilde yardımda bulunmayacak ve Osmanlı-Avusturya savaşına son verilmek üzere bir mütarekenin yapılmasını kabul edecekti. Uçarol 1989, 241.

⁹² Yüksel 2011, 116.

⁹³ Shaw 2008, 53.

ve havalisi ile Hocabey (Odessa)'i de Rusya'ya bırakmak zorunda kalmıştır. Türk-Rus sınırı bu tarihten sonra Dinyestr Nehri olmuştur⁹⁴. Karadeniz'e dökülen önemli nehirlerin ağızları artık Rus kontrolüne geçmişti⁹⁵. Antlaşma ayrıca, Rusya'nın Karadeniz Devleti olduğu gerçeğini hem Osmanlılar hem de Avrupalı Devletlere kabul ettirmesi bakımından da önem taşımaktaydı⁹⁶. Fakat İngiltere, Rusya'nın bu antlaşmadan sonra Balkanlar üzerinden güneye inerek, Boğazlar'ı hedef aldığını, Ege ve Akdeniz'e ulaşmayı hedeflediğini gördüğünden bu tarihten itibaren Boğazların korunması için Osmanlı'ya destek vermeye başlayacaktır⁹⁷.

1789 yılında III. Selim tahta geçtiğinde Rusya ve Avusturya ile savaş devam ediyordu⁹⁸ ve Mısır, Napolyon tarafından işgal edilmişti⁹⁹. Fransa'ya karşı savaş ilân eden Osmanlı Devleti, bu savaşı yalnız başına kazanamayacağını bildiğinden, İngiltere ve Rusya'yı kendi yanına çekme gereği duydu. İlk antlaşma 1798 yılında Rusya ile yapıldı. Devletler birbirinin düşmanına düşman, dostuna dost olmayı kabul etti¹⁰⁰. Sekiz yıllık olan bu antlaşmaya göre; Rus donanması tarihinde ilk defa boğazlardan geçerek Akdeniz'e açılma imkânını bulmuştu¹⁰¹. Ayrıca bu antlaşma, Rusya'nın Akdeniz'e savaş gemisi girişine izin verirken diğer devletlerin

⁹⁴ Fedakâr 2015, 122; Bu durum Rusların, Polanya üzerinden Osmanlı topraklarına yürümelerini kolaylaştırıyordu. Ancak, Çariçe bu planını uygulayamadan 1796'da öldü. Sayâr 1978, 156; Savaş devletin hemen her alanda yeniden yapılanmasının aciliyetini gözler önüne sermekteydi ve barış Nizâm-ı Cedîd reformlarının başlangıcını teşkil etmekteydi. Beydilli 2013, 347.

⁹⁵ Shaw 2008, 91-92.

⁹⁶ Yüksel 2011, 119; Yaş antlaşmasından sonra Rusya'nın Karadeniz'de önemli bir konum elde etmesine rağmen Rus tüccar gemilerinin boğazlardan geçisi halen daha Osmanlı'nın inisiyatifindeydi. Saul 1970, 15.

⁹⁷ Başyurt 1998, 32; Bu destek 1869 yılında Süveyş Kanalı'nın açılmasına kadar sürmüş Kanalı'nın açılmasıyla birlikte İngilizler, haklarını korumak için Boğazlar yerine Akdeniz'i tercih etmesi, Rusya'nın bu durumdan istifade ile 1870 yılı sonlarında Paris Anlaşması'nın Karadeniz'deki haklarını sınırlayan maddelerini feshetmesine yol açmıştır. Küçük 1999, 54; Süveyş Kanalı'nın 1869'da açılmasıyla Mısır, Irak ve Basra Körfezi savunmada ilk tercihlî bölgeler olarak ortaya çıkmış, İstanbul ve Çanakkale Boğazları stratejik önemleri bakımından ikinci hatta üçüncü plana düşmüşlerdi. Kurat 1999, 63.

⁹⁸ Shaw 2008, 27.

⁹⁹ Kuzucu 2013, 78.

¹⁰⁰ Bu antlaşmaya kadar Osmanlı Devleti uluslararası ilişkilerde yalnızlık politikası uygulamış ve başka bir devletle gerçek bir ittifakta bulunmamıştı. Bu bakımdan Osmanlı-Rus ittifakı, Osmanlı'nın Avrupa siyaset prensiplerini benimsemesinde bir ilk olma özelliği taşır ve bundan sonra sürdürülecek denge politikasının başlangıcıdır. Rusya'dan sonra 1799 yılında İngiltere ile de birer ittifak antlaşması imzalanır. Bütün bunlar Osmanlı Devleti'nin artık siyasette tamamen Avrupa ilkelerini kabul ettiğini göstermektedir. Işıksel 2010, 337-338.

¹⁰¹ Bu antlaşmayla Osmanlı Devleti o güne kadar hukuken bir Türk denizi sayılan Karadeniz'de, Rusya'nın varlığını ilk defa hukuken ve resmen kabul etmiştir. Rusların elde ettikleri bu imkânı daha sonra devamlı bir hak haline getirmek istemeleri, sonraki yıllarda "*Boğazlar Meselesi*" olarak gündeme gelecektir. Dördüncü 2001, 79.

savaş gemilerin Karadeniz'e girişine yasak getiriyordu¹⁰². Diğer taraftan İngiliz Amiral Nelson'a göre; Ruslar, Napolyon'u Mısır'dan çıkartmaktan ziyade Akdeniz'de bir deniz üstü elde etmekle ilgilidiler¹⁰³.

I. Aleksandr (1801-1825)¹⁰⁴ döneminde General Michelson komutasındaki Rus birliklerinin ilân-ı harb etmeksizin 1806'da Eflâk ve Boğdan'ı işgali¹⁰⁵ üzerine III. Selim boğazları kapatarak Rusya'ya savaş ilan etmişti¹⁰⁶. Osmanlı Devleti'nin Boğazları kapatması ve Rusya bandıralı gemiye el koyması¹⁰⁷ üzerine, bu durum Ruslar tarafından şiddetle protesto edildi¹⁰⁸. 1809'daki Kala-i Sultâniye Antlaşması'nın imzalanmasına kadar bu kapalılık durumu devam etti¹⁰⁹. Bu antlaşma ile Boğazlar, ticaret gemilerine açılırken savaş gemilerine kapatıldı¹¹⁰.

¹⁰² Bu yönüyle bu antlaşma ile Karadeniz'in kapalılığı, Osmanlı Devleti ve Rusya arasında ilk defa tasdik ve ilan olunmuştur. Goryanof 2006, 36, 50.

¹⁰³ F.R.G.S. 1974, 90. Bu ilgileri özellikle Malta üzerineydi. Rusya'nın Malta üzerindeki amaç ve faaliyetleri konsundan ayrıntılı bilgi için bk. Saul 1970; Diğer taraftan Osmanlı ve Rus ortak donanmaları tarafından Fransızların işgalinden kurtarılan İyonya Adaları, Osmanlı eski tabiriyle Cezair-i Seba'nın durumu hakkında bir araya gelen iki devlet burada "*Yedi Ada Cumhuriyeti*" adı altında bir devletin kurulmasına karar verdiler. Kuzucu 2013,82; Bu cumhuriyet, Rusya'nın himayesi altında olup Osmanlı padişahına vergi vermekle mükellef bulunuyordu. Goryanof 2006, 49; Rusya, daha işin başlarından itibaren, Yediada'da ve temas kurduğu çevredeki diğer Rumlar arasında, geniş anlamıyla Balkanlar'da Osmanlı aleyhinde geniş bir propaganda hareketine girişmişti. Uçarol 1989, 309. Yedi Ada Cumhuriyeti'nin ve Osmanlı ortaklığın, Rusya açısından önemi daha çok savaş gemilerinin Boğazlar'dan geçişini sürekli hale getirmek isteğinde önemli bir sebep teşkil etmesiydi. Goryanof 2006, 52.

¹⁰⁴ I. Aleksandr hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Brian-Chaninov 1939, 354-368.

¹⁰⁵ İsmail 1956, 24; Bu savaşı bir nedeni de Gürcistan'ın Ruslar tarafından alınmasıydı. Riasanovsky – Steinberg 2014, 321.

¹⁰⁶ Eltut 2009, 122; Boğazlar'ın İngiltere ve Rusya'ya kapatılması da Fransızlar önemli bir yere sahipti. Napolyon'un, III. Selim'e gönderdiği bir mektupta Rumlar'ın, Rusya bandırası ile seyrüsefer yapmasının engellenmesini ve Boğazlar'ın Rus gemilerine kapatılmasını istiyordu. Böylece İngiltere, Akdeniz'de Rusya'nın desteğinden mahrum kalacaktı. Bu sebepten Boğazlar'ın Rus gemilerine kapatılması oldukça önemliydi. Yeşil 2010, 396,400-406.

¹⁰⁷ Yeşil 2010, 410.

¹⁰⁸ Gürsel 1968, 73.

¹⁰⁹ Elibol 2015, 76-80; Boğazların tam ve genel olarak bütün ticaret gemilerine açıklığı prensibi, Osmanlı ve Rusya arasında imzalanan 1829 Edirne Antlaşması'yla olmuştur. Belik 1962, 10.

¹¹⁰ Goryanof 2006, 72; 19 Mart 1809 tarihli antlaşmanın 11. maddesine göre Osmanlı Devleti, barış zamanında Boğazları hiçbir yabancı devletin savaş gemisine açmamayı taahhüt etmiştir. Abisel 1943, 31; Bu tarihten sonra "*Boğazlar Meselesi*" uluslararası bir nitelik kazanmış oluyordu. Bu antlaşma, aynı zamanda Türk Boğazları'ndan

1806-12 Osmanlı-Rus savaşı esnasında 1804-13 İran-Rus savaşı da sürmekteydi. Tüm bunlardan daha da önemlisi Ruslar aynı zaman da Napolyon Savaşlarında da (1799-1815) İngiltere, Avusturya ve İsveç ile birlikte, Fransa karşısında yer almaktaydı. Birleşik Rus-Avusturya ordularının Napolyon tarafından Austerlitz’de yıkıcı bir yenilgiye uğramasının ardından 1807’de Fransa ile Rusya arasında Tilsit Antlaşması imzalanmıştı¹¹¹. Bu geçici bir antlaşmaydı. Rusya, 1810’ların başında bütün enerjisini yine Napolyon tehlikesine karşı yoğunlaştırmak zorundaydı. Bu yüzden Osmanlı Devleti ile bir an evvel barış yapıp Osmanlı cephesini kapatmak istiyordu¹¹². Osmanlı Devleti ise hem içişlerine düzen vermek hem de Fransa-Rusya arasındaki gerilimden istifade ederek; Rusya gibi büyük bir düşmanın tehdidini barış yoluyla mümkünse bertaraf etmek, değilse de bir müddet ertelemek istiyordu¹¹³. Bu sebeplerle savaşa son verilmesi iki taraf açısından da arzulanan bir durumdu. Nihayet iki devlet arasında Ekim 1811’de Yergöğü’nde başlayan ve bir müddet sonra Bükreş’e taşınan barış müzakereleri 28 Mayıs 1812’de Bükreş Antlaşması¹¹⁴ ile sonuçlandı.

Bükreş, esas itibariyle her iki tarafın 1812 şartlarında barıştan başka çarelerinin olmadığı bir siyasi-askeri ortamın sonucudur¹¹⁵. Bu antlaşmaya göre; iki devlet arasında Tuna nehri sınır olacak; Ruslar Besarabya hariç işgal ettikleri yerleri geri verecek; Osmanlılar, Bosna ve Eflak’dan 2 yıl vergi almayacak, Sırlar kendi içlerinde serbest kalacaktı. Ayrıca Tuna Nehri’nde hem Osmanlı hem de Rus gemileri serbestçe dolaşabilecekti¹¹⁶. Bu antlaşmada ne Boğazlar ne de 1805 yılındaki Rus savaş gemilerine bahsedilen geçiş hakkında tek kelime yer almıştır¹¹⁷.

Bükreş Antlaşması’ndan sonra Rusya, doğuda işgal ettiği Osmanlı kalelerinin bir kısmını tahliye etmediği gibi antlaşmanın aceleyle imzalandığını öne sürüp Eflak-Boğdan ve Sırlarla ilgili maddeleri açıklığa kavuşturmak için müzakerede ısrar etmişti. Nihayetinde Rus elçisi

geçiş rejiminin ikili antlaşmalarla düzenlendiği dönemin başlangıcını oluştururken; İngiltere ve Osmanlı Devleti de bundan sonraki süreçte “*Boğazlar Meselesi*”nde daima birlikte harekete edeceklerdir. Şener 2014, 474.

¹¹¹ Riasanovsky – Steinberg 2014, 321.

¹¹² Osmanlı-Rus harbinin uzamasını önlemek amacıyla Sir John Duckworth kumandasındaki bir İngiliz filosu Çanakkale Boğazı’nı yarıp İstanbul’u tehdit etmişti. İsmail 1956, 30; Yeşil 2010, 410; Bu donanma başlarda büyük endişeye sebep olsa da sonradan büyük bir seferberlik ile karşılaşmış ve de kendisini zar zor kurtulabilmişti. Mengöl 1937, 11; Netice de İngilizlerin bu teşebbüsleri başarısız kalmıştı. Eltut 2009, 122-123; Bu durum Osmanlıları Fransızlara daha da yaklaştırmıştı. İsmail 1956, 24.

¹¹³ İsmail 1956, 23.

¹¹⁴ Antlaşma metni için bk. Erim 1953, 245-254.

¹¹⁵ Aslantaş 2013, 150-151.

¹¹⁶ Eltut 2009, 123.

¹¹⁷ Goryanof 2006, 75.

Grigoriy Alexandroviç Stroganov (1770-1857) ile bu bağlamda müzakereler yapılmış ve hatta bazı konularda anlaşmaya dahi varılmıştı. Fakat 1821’de Yunan isyanı sebebiyle müzakereler bir sonuca ulaşamadı¹¹⁸.

¹¹⁸ Aslantaş 2013, 151.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI-RUS İLİŞKİLERİNDE TİCARET VE ULAŞIM

Kıtalar arası bir merkez olarak Asya ile Avrupa'nın, Akdeniz ile Karadeniz'in coğrafi olarak keşiştiği bir noktada bulunan İstanbul, önemli bir ticaret havzası olan Karadeniz'in çıkışını kontrol etmekteydi. Dolayısıyla kent daha başlardan itibaren bir transit ticaret bölgesi, bir liman ve yük aktarma yeri¹¹⁹. 1453 yılında II. Mehmet'in İstanbul'u fethiyle Boğazlar'ı ve 1484 yılında da II. Bayezid'in Kili ve Akkirman'ın alınmasıyla bütün Karadeniz kıyılarını Osmanlı hâkimiyeti altına alınmıştı. Böylece Karadeniz; siyasi, idari ve ticari bakımdan bir iç deniz haline gelmişti¹²⁰.

Osmanlı Devleti'nden önce hiçbir devlet Karadeniz üzerinde böyle bir başarı elde edememişti. Karadeniz tarihinde ilk defa bir devlet tarafından tüm kıyılarıyla hakimiyet altına alınmıştı¹²¹. Karadeniz'in Osmanlılar tarafından bir iç deniz haline dönüştürülmesi, İstanbul'u Karadeniz'in merkezi haline getirmiş ve ticari yollar da İstanbul'a bağlanmıştı. Özellikle tarihi İpek Yolu'nun rotası İstanbul lehinde değiştirilmişti¹²². Karadeniz ve ürünleri Osmanlı Devleti'nin mülkü haline gelirken, ticaret Osmanlı padişahlarının isteklerine göre açıp kapayacakları bir musluğa dönüşmüştü¹²³. Karadeniz'in kontrolünü ele geçilmek, herşey bir yana, bu havzadaki yiyecek ve insan kaynağı alanlarındaki geniş potansiyeli ele geçilmek almanına geliyordu¹²⁴. Osmanlı Devleti için; Karadeniz, İstanbul'u besleyen bir bahçe iken Kırım Hanlığı da bu bahçenin korkuluğu işlevindeydi. Kırım, kuzey yönündeki kontrol ve ticari akış sağlayan ileri bir karakol olmasının yanında ayrıca Osmanlılar için çok uygun bir tampon

¹¹⁹ Tabakoğlu 2013, 327.

¹²⁰ Belik 1962, 7; Bostan 2003, 2; Siyasi ve askerî açıdan, Karadeniz'i kontrol altına tutmak oldukça önemliydi. Karadeniz üzerinde mutlak bir hâkimiyete sahip olmak, kuzeydeki sınırların gerektiği gibi denetlenebilmesi için vazgeçilmez bir unsurdur ve Osmanlıların dikkatlerini diğer sınırlarına yoğunlaştırabilmelerini sağlıyordu. Çizakça 1999, 77; Nitekim Karadeniz'de Osmanlılar tarafından kontrolün kaybedilmesinin ağır neticeleri olmuştu.

¹²¹ King, 2015, 145.

¹²² Antikçağlardan 14. yüzyılın sonu kadar Trabzon'da son bulan, daha sonra denizi geçerek Kırım üzerinden batıya ve kuzeybatıya doğru devam eden İpek Yolu'nun rotası değişerek Anadolu üzerinden İstanbul'da, Bursa'da ve daha sonra da İzmir'de son bulmaya başladı. Ayrıca Anadolu ile Polonya'yı birbirine bağlayan Ankara-Sinop-Galatz hattı da İstanbul'dan geçecek şekilde değiştirildi. Böylece bütün Karadeniz İstanbul'a bağlandı ve İstanbul'un egemenliği altına girdi. Çizakça 1999, 77.

¹²³ King, 2015, 146.

¹²⁴ Ostapchuk 1999, 100.

bölgeydi¹²⁵. Bu bölgenin kaybı Osmanlıların Karadeniz hakimiyetini de kaybetmesine neden olurdu. Nitekim 18. yüzyılda Kırım'ın Ruslar tarafından ele geçirilmesi üzerine Osmanlıların Karadeniz'deki mutlak hakimiyeti son bulmuş ve Karadeniz'de Ruslar'ın da hissesi olduğu kabul edilmek zorunda kalınmıştı¹²⁶.

Osmanlı devleti, başta Fransa olmak üzere, tarihinin çeşitli devrelerinde Avrupalı devletlere toprakları üzerinde serbest ticaret yapabilme imtiyazı vermişti. Fakat Tuna Nehri ve Boğazlar ile Karadeniz, verilen bu iznin dışında tutulmuştu¹²⁷. Bir Fransız elçisinin bildirdiğine göre, eğer Osmanlı padişahı, yabancı gemilere geçiş izni vermekle harem kapılarını açmak arasında seçim yapmak zorunda kalsaydı, muhtemelen ikincisini seçecekti¹²⁸.

17. yüzyılın sonlarında, Karadeniz'de ticaret yapma talebinde bulunan yabancı temsilcilere verilen ret cevapları, Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'in yabancı devletlere kapalılığını bir politika haline getirmiş olduğunu ortaya koymaktaydı. Zira, yabancı devletlere verilen ahitnamelerde Karadeniz'de serbest ticaret yapabilmeyi öngören maddeler koyulmuş olsa da bu maddeler, 18. yüzyıl sonlarına kadar, kullanılmayan veya kullanılamayan bir hak olarak kalmıştı¹²⁹. Karadeniz'deki bu Osmanlı hegemonyası 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanmasına kadar yaklaşık üç yüz yıl sürdürmüştür¹³⁰.

1774 yılına kadar Karadeniz'de ticaret Türk denizcileri tarafından ve Osmanlı tekneleriyle yapılmaktaydı¹³¹. Devletin denetimi altında yüzlerce gemi Karadeniz'den özellikle temel gıda maddeleri ve beyaz köle tedarik etmekteydi¹³². Bu dönem Karadeniz'in iki kıyısı arasında silah, esir ve yağ ticareti başta olmak üzere meşin, tuz, kumaş gibi birtakım malların ticareti de yapılmaktaydı¹³³. Bu dönem Osmanlı tüccar gemileri daha çok kabotaj şeklinde bir ticaret

¹²⁵ Karadeniz dominyonunu koruyan ve askeri gücü adanakıllı etkin denebilecek nitelikte olan, steplerle çevrili Kırım Hanlığı'nı Batılılar pek sevmezdi. Ostapchuk 1999, 100.

¹²⁶ Uzunçarşılı 1980, 511.

¹²⁷ Abisel 1945, 12; Tabakoğlu 2013, 346.

¹²⁸ King, 2015, 145.

¹²⁹ Beydilli 1991, 687-688; Hollandalılar 1680'de yeni kapitülasyonlara Karadeniz'de ticaret yapma hakkını kattılar. Yine Fransa'ya da 1740'ta kapitülasyonların yenilenmesi sırasında, tüccarlarının barış zamanlarında mallarını Rusya ve civarı ülkelere götürme izni tanındı. Tabakoğlu 2013, 346.

¹³⁰ Bostan 2003, 2; King, 2015, 145.

¹³¹ Bostan 2011, 325.

¹³² Çizakça 1999, 77.

¹³³ Tabakoğlu 2013, 347.

pratiğinde olup herhangi bir dış ticarete bulunmuyorlardı¹³⁴. Osmanlı dış ticareti III. Selim dönemine kadar tamamen yabancı tüccarın elindeydi¹³⁵.

Karadeniz'in "*kapalı deniz*" statüsü, Rusya'nın göstermiş olduğu gelişmeye bağlı olarak sarsılmaya başladı¹³⁶. 18. yüzyıl boyunca siyasi açıdan sürekli olarak Osmanlı Devleti aleyhine gelişen Rusya ile ticaret her ne kadar 15. yüzyılda başladıysa da bu oldukça sınırlı kalmıştı¹³⁷. Bu yüzyılda Rus tüccarları Bursa'ya kadar Osmanlı tüccarlarının himayesinde geliyorlardı. Kazan'ın Rusya tarafından 1522 yılında ele geçirilmesinden sonra, ticari ilişkiler artmış ve Rusya'dan kürk ve deri ithal edilirken, Rus tüccarları da ipek alıp götürmeye başlamışlardı¹³⁸. İki devlet arasındaki ticarete değerli kürklerin özel bir önemi ve yeri vardı. Özellikle samur kürkü bu dönem ticaretin en önemli ürünüydü¹³⁹. Rus tüccarlarının İstanbul'da yerli ve yabancı tüccarlarla olan ticari ilişkileri, sürekli nitelikte değildi ve Rus malları da İstanbul'a çoğunlukla Ukrayna, Polonya ve Avusturya-Macaristan üzerinden karayoluyla ulaşmaktaydı. Ancak küçük bir kısmı, Dinyeper ve Don girişinden denize açılan Osmanlı bandıralı gemilerle sevk ediliyordu¹⁴⁰. 18. yüzyılın son çeyreğine kadar Karadeniz'de ticaret ve deniz taşımacılığı Osmanlılar'ın hakimiyeti altındaydı¹⁴¹.

Ruslar, Osmanlı Devleti'nden ilk defa 1739 Belgrad Antlaşması ile Karadeniz'de ticaret izni almışlardı¹⁴² ve bu antlaşma ile her iki ülkenin tüccarları birbirlerinin memleketlerine serbestçe gidip gelebileceklerdi. Fakat Karadeniz ticareti yalnızca Osmanlı gemileriyle yapılacaktı¹⁴³. Rus hükümdarları Rus tüccarlarının kendi gemileriyle Karadeniz'de serbest dolaşabilmesi için talepte bulunmuş olsalar da¹⁴⁴ 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'na kadar bu talepler karşılıksız kalacaktı¹⁴⁵. Ruslar, Küçük Kaynarca öncesi ticari ilişkileri geliştirmek için. 1761 yılında İstanbul'da bir Rus Ticaret Şirketi kurmuşlardı¹⁴⁶.

¹³⁴ Shaw 2008, 239.

¹³⁵ Bunun en önemli sebebi ise sermaye yokluğu ve yabancı dil bilmemedir. Çadircı 1980, 238.

¹³⁶ Beydilli 1991, 688.

¹³⁷ Nekrasov 1999, 92.

¹³⁸ Bağış 1983, 13; Tabakoğlu 2013, 342, dn. 52.

¹³⁹ Nekrasov 1999, 96.

¹⁴⁰ Kireev 1999, 115-116.

¹⁴¹ Köse 2006, 114; Tabakoğlu 2013, 349.

¹⁴² Fidan 2002, 76; Bu kazanımdan sonra Ruslar Karadeniz'de limanlar yaptılar ve büyük nehirleri de ıslâh ederek iç Karadeniz kıyılarıyla iç kesimler arasında daha kolay bir ulaşım amaçladılar. Abisel 1943, 33.

¹⁴³ Belik 1962, 8; Bağış 1983, 13.

¹⁴⁴ Çapraz 1997, 128.

¹⁴⁵ Beydilli 1991, 689.

¹⁴⁶ Kireev 1999, 118-119.

1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'yla Rusya; Karadeniz, Tuna Nehri ve Akdeniz'de serbest ticaret yapabilme imtiyazını elde etmişti¹⁴⁷. Rusya, Karadeniz'e dökülen önemli nehirleri de kullanarak iç bölgelerindeki ticari malları Karadeniz'den hem Osmanlı hem de Avrupa pazarlarına ulaştırma fırsatına da kavuştu. Bu da Rus ticareti ve ekonomisinin gelişmesi için oldukça önemliydi¹⁴⁸. Fakat her ne kadar Osmanlılar, Karadeniz'i Rus gemilerine açmayı kabul etmiş olsalarda bu Osmanlılar'ın Karadeniz'deki limanlarını Ruslara açmayı kapsamıyordu¹⁴⁹.

Karadeniz'in Rus ticaret gemilerine açık bulundurulması üzerine diğer devletlerde Boğazlar'dan serbest geçiş hakkı talep etmişlerdi. Fakat Osmanlı Devleti bu duruma çokta sıcak bakmıyordu. Bu devletler de geçiş hakkı elde edene kadar Rus bayrağı altında Karadeniz'e girmişlerdi¹⁵⁰. Fakat bu durum İngiltere için geçerli değildi. Çünkü İngiltere bu dönem Rusya ile pek iyi ilişkiler içinde değildi¹⁵¹. Uzun süren görüşmelerde sonra 1784 yılından Avusturya, 1799 yılında Fransa ve 1802 yılında da İngiltere Karadeniz'e geçiş hakkı elde etmişti¹⁵². Daha sonra diğer küçük devletlere de İstanbul'dan Karadeniz'e geçiş hakkı tanındı¹⁵³. Osmanlı

¹⁴⁷ Erim 1953, 125; Köse 2006, 114; Yılmaz 2009, 368; Tabakoğlu 2013, 349; Bu ticari geçişler her zaman iyi niyetli olmuyordu. Rus ticaret gemileri Boğazlardan “*serbest geçiş hakkı*”ndan faydalanarak, Ege Denizi'ndeki adalarda yaşayan Rumlara ve Karadağlılara sürekli kaçak silah ve mühimmat taşımakta ve onları isyana kışkırtmakta idi. Derviş 2015, 358; Ayrıca Ruslar, birçok konuda da antlaşma ile elde ettiği imtiyazları istismar etmekte olup Bab-ı Âli üzerinde baskı kurmaya çalışmışlardı. Nitekim birkaç yıl sonra Bab-ı Âli, İstanbul'un iâşesi için lüzumlu maddelerin Rus gemileriyle taşınamayacağını söyleyince, Rusya bu duruma karşı çıkmış ve bunu antlaşmaya aykırı olduğunu ileriye sürmüştü. Bağış 1983, 14.

¹⁴⁸ Yüksel 2011, 75.

¹⁴⁹ 18. ve 19. yüzyılda Karadeniz'deki büyük limanların yarı feodal derebeyleri kontrol etmekteydi. Osmanlı Karadeniz'deki limanlarına Ruslar için düzenli ve serbestçe girişi ancak 1829 yılında kabul edilmiştir. King 2015, 323.

¹⁵⁰ Osmanlı Devleti bu şekilde Karadeniz'e giriş çıkış yapan devletlerin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Ancak bu engelleme çalışmaları başarılı olamamış ve bu devletlerin tüccar gemilerinin, izin sahibi devletlerin bandıraları ile Karadeniz'e geçişleri engellenememiştir. Beydilli 1991, 691.

¹⁵¹ Bağış 1980, 212.

¹⁵² Bostan 2001, 542; İngiliz gemilerinin Karadeniz'e serbestçe çıkabilmesi ile ilgili ilk talep büyük elçi John Murray (1765–1775) tarafından 1774 yılının sonunda dile getirilmiş; kabul görmeyen bu talebin ardından mesele, Avusturya'ya boğazlardan serbest geçiş hakkının tanındığı 1784 yılında tekrar gündeme gelmiştir. Aynı yıl içerisinde, II. Katerina'nın bu esnada Karadeniz'deki Rus iskelelerine yerleşen yabancı tüccarlara verdiği imtiyazlardan yararlanmak isteyen büyükelçi Robert Ainslie (1776–1792) tarafından Osmanlı idaresi nezdinde ikinci bir teşebbüste bulunulmuş, ancak bu da sonuçsuz kalmıştır. Nihayet 1799'da, İstanbul'daki Levant Ticaret Kumpanyası'nın temsilcisi John Spencer Smith'in sayesinde uzun süredir arzu edilen izin alınmıştır. Fakat Osmanlı yönetiminin isteksizliği veya bilinçli engellemeleri nedeniyle, boğazlar geçişi ancak 1802 yılında gerçekleşebilmiştir. Elibol 2015, 74.

¹⁵³ Bostan 2001, 542.

Devleti bu imtiyazları verirken; Karadeniz'e geçişin bir hak değil, Osmanlı'nın verdiği bir izin olduğu vurgulanmıştı¹⁵⁴. Bu devletler Karadeniz'den genellikle tahıl, havyar, demir, kereste, kendir v.s. gibi ürünler almışlardı¹⁵⁵.

Küçük Kaynarca'da ticarete dair bazı konuların biraz aceleye gelmesi üzerine 1779'da Aynalıkavak Tenkihnamesi ile bu konular daha etraflı bir şekilde maddelere bağlanmış ve Rusya tüccarının hangi şartlarda ticaret yapabileceği konusu açıklık kazanmıştı. Fakat denizlerde ticaret yapma hususunun giderek önem kazanmasıyla 1783'te yeni bir ticaret antlaşması imzalanması gerekmişti¹⁵⁶. İki devlet arasında ilk ticaret antlaşması niteliği taşıyan¹⁵⁷ 81 maddelik bu antlaşmaya ile Rusya'ya verilen kapitülasyonların kapsamı daha da genişletilerek, Karadeniz'de elde ettiği geniş ticari haklar teyit edilmişti¹⁵⁸. Bununla birlikte yine bu antlaşmaya göre; Rus ticaret gemilerinin en büyüğü 16.000 kile (400 ton), en küçüğü ise 1000 kile (25 ton) yük kapasiteli olacaktı¹⁵⁹ ve Rusya tüccarlarına, Osmanlı topraklarında serbest ticaret yapma, mürur tezkereleri ile istedikleri yere gidebilme ve 300 akçe selâmet akçesi ödeyerek boğazlardan geçebilme hakkı tanınmıştı¹⁶⁰. Bu ticaret antlaşmalarının Rusya'ya sağladığı en önemli avantaj, daha önce çeşitli vesilelerle Osmanlı devletinden imtiyazlar alan ve Akdeniz'de bunları uygulayan Fransa ve İngiltere ile aynı haklara sahip olmasıydı. Rusya kendisiyle ilgili uygulamalardaki aksaklıkları her zaman bu devletleri örnek göstererek çözmeye çalışıyordu¹⁶¹.

Çalışmamızın temelini teşkil eden İzn-i Sefine Defteri'ndeki birçok hüküm 1783 Antlaşması'nın maddelerine dayandırılarak çıkarılmıştı¹⁶². Diğer taraftan 1783 Ticaret Antlaşması'na rağmen Rusya'nın Boğazlar'dan geçmesi ve Karadeniz'de serbest ticaret yapabilmesi, pratikte çok da kolay olmamıştı. Antlaşmalara göre Rusya'nın taşıyacağı mallara İstanbul'da ihtiyaç olmaması halinde bunları diğer ülkelere götürmelerine izin verilmişti. Buna

¹⁵⁴ Beydilli 1991, 691.

¹⁵⁵ Bağış 1980, 213.

¹⁵⁶ Bostan 2011, 297.

¹⁵⁷ Çapraz 1997, 129-130.

¹⁵⁸ Yılmaz 2009, 367.

¹⁵⁹ Bostan 2000, 6; Osmanlı yetkilileri sık sık bir geminin izin verilen azami yükü aştığına karar verip gemileri İstanbul'da alıkoyuyorlardı. King 2015, 208; Bu kuralın daha sonraki yıllarda uygulanmadığı görülmüştür. Örneğin Rus bandıralı tüccar gemisinin 1818 ve 1820 yıllarında 22000 keyl buğday taşımıştır. A. {DVNS.İZN.d 07/55-5/96-3.

¹⁶⁰ Turan 2014, 253.

¹⁶¹ Bostan 2011, 297.

¹⁶² A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/10-3/21-1/32-1/33-1/33-2/40-2747-1/54-1/54-2/58-1/58-2/58-3/62-1/62-2/74-1/74-5/76-2/79-1.

dayanarak; Osmanlı devlet adamları İstanbul'un ihtiyacı olan zahirenin başka ülkelere götürülmesine taraftar değillerdi¹⁶³. Bu durum ile ilgili uygulamaları 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri'nde görmekteyiz; örneğin 1818 yılının Eylül ayında Rus tüccarı Nikolo İstefataki Rusya'nın Karadeniz limanlarından İstanbul'a getirdiği 6000 kantar demiri burada uygun fiyata satamadığından, bu yükü Akdeniz'e götürülüp orada satmak istemiştir. Ancak bu istek, ilgili yetkililer tarafından ürünün "*Tersâne-i Âmire'ye lüzûmu olmadığı beyânıyla*" onayladıktan sonra gerçekleşebilmiştir¹⁶⁴. Aynı durum 1823 yılının ilk aylarında Rus tüccarlarının Akdeniz'e satmak için götördükleri boş fiçılar için de geçerliydi¹⁶⁵.

Karadeniz'in bir iç deniz olmaktan çıkmasının ardından Osmanlı Devleti, İstanbul halkını beslemeye yetecek miktarda hububat sağlamakta zorlanmaya başlamıştı. Daha Kaynarca Antlaşması'ndan önce 1768 yılı Osmanlı-Rus savaşında Rus donanmasının Osmanlı donanmasını yenilgiye uğratması üzerine Anadolu ve Rumeli sahillerinden İstanbul'a zahire ve ihtiyaca elzem olan eşyanın gelmesi sekteye uğratılmış ve kıtlık meydana gelmişti¹⁶⁶. Mısır ve Anadolu'dan buğday getirilmesi de kolay değildi. Daha önce hiçbir zorlukla karşılaşmadan temin edilen Eflâk-Boğdan tahılı ise 1792 yılından sonra gelmez olmuştu¹⁶⁷.

Osmanlı Devleti'nden ticaret izni alan Ruslar, Karadeniz ve Akdeniz'de bulunan tüm Osmanlı memleketlerinde yoğun bir şekilde ticaret yapmaya başlamışlardı¹⁶⁸. Hatta 19. yüzyılın başlarında Osmanlı ile Avrupa arasındaki taşımacılık yoğunlukla Avusturya ve Rusya tarafından yürütülmekteydi¹⁶⁹. 18. yüzyılda Rusya, diğer Avrupa ülkelerine kereste, kenevir, keten, mum yağı ve çeşitli hammadde, bazı demir ve tekstil ürünleri, özellikle yelken için branda ihrac etmişti. Ayrıca II. Katerina'nın Kuzey Karadeniz kıyılarını yani Güney Rusya'yı elde etmesinin ardından yüzyıl içerisinde hububat ticareti Rusya için büyük önem kazanmıştı¹⁷⁰.

¹⁶³ Bostan 2000, 6; Bu durum Osmanlı reayası için de geçerli olmuştu. Osmanlı tüccar gemileri Karadeniz iskelelerinde satın alıp yükledikleri hububatı İstanbul'dan başka bir yere bilhassa Anadolu sahillerine götürmeyeceklerini taahhüt ederler ve bu hususta birbirlerine kefil olurlardı. Güçer 1949, 399.

¹⁶⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/40-3.

¹⁶⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/153-3/153-4/154-4.

¹⁶⁶ Uzunçarşılı 1980, 511.

¹⁶⁷ Shaw 2008, 237.

¹⁶⁸ Fidan 2002, 76; Bostan 2011, 292.

¹⁶⁹ Aygün 2015, 965.

¹⁷⁰ Riasanovsky – Steinberg 2014, 290.

1788-91 Osmanlı-Rus Savaşı, Karadeniz ticaretini durdurmuş, yapılan antlaşmalardan sonra bu ticaret kısmen yeniden başlayabilmişti¹⁷¹. 1792 yılında Odessa'nın Rusya'ya geçmesiyle 1794 yılında burası büyük bir liman haline dönüştürülmüştü¹⁷². Zaten Taganrog'dan Odessa'ya kadar ana limanların tamamına yakını 18. yüzyılın sonlarında Ruslar tarafından kurulmuştu¹⁷³. Ayrıca bu dönem Kerson limanı da uluslararası ticarete açılmıştı¹⁷⁴.

18. yüzyılın sonlarında Moskova hem iç ticaretin en önemli merkezi hem de dış ticaretin ana dağıtım ve geçiş noktasıydı. İç ticarete Kuzey ve merkez, sanayi ve zanaat ürünlerini Güney'e gönderir, karşılığında da tahıl, et ve yağ alırdı. Rusya'nın kuzeybatı bölgesi ise neredeyse Rusya'nın tamamı için kendir üretildi. Ukranya'da at, Volga ve Don arasında koyun, Uzak Archangel bölgesinde inek besiciliği ön plandaydı. Madencilik ve metal sanayi bakımından Avrupa'da lider konuma gelen Rusya sanayisi, bu yüzyılın bazı dönemlerinde, en azından bazı dalları, sadece diğer kıta ülkelerinin değil İngiltere'nin de çok ilerisindeydi¹⁷⁵. Bu dönem Baltık limanı demir, kenevir ve keten özellikle de yelken bezi ihracında önde gelen bir liman olmuştu¹⁷⁶.

1762 yılında Rusya'nın ticaret cirosu yaklaşık 21 milyon ruble değerindeydi. Bunun 12 milyonu ihracat, 9 milyonu ise ithalattı. 1797 yılında ise bu rakam 110 milyon ruble iken, bunun 68 milyonu ihracat, 42 milyonu ise ithalattı¹⁷⁷. 19. yüzyılın başından ise Rusya'nın ihracatının yıllık değeri 75 milyon ruble, ithalatı ise 52 milyon rubleydi¹⁷⁸. Bu dönemde Karadeniz'de Rus deniz ticaretinin toplam değeri 1802'de yüzde 5.5, 1803'de yüzde 10.7, 1805'de yüzde 12.9 oranında yükselmişti¹⁷⁹. Öte yandan 1802 yılında Odessa'ya toplam 593 gemi, boş ve dolu olarak gelip, yine boş ve dolu olarak ayrılmıştı. Bunların 184'ü Rus, 191'i Avusturya ve 108'i de Osmanlı bandıralıydı¹⁸⁰. Bu yıl Odessa limanının tahıl ihracatı toplam 1.329.776 ruble değerindeydi¹⁸¹. Rusya'nın 1803'de Karadeniz limanlarında 977 gemisi, Osmanlı'nın 353

¹⁷¹ Mantran 1995,145.

¹⁷² Shaw 2008, 92; Riasanovsky – Steinberg 2014, 290; 1803'de Odessa nüfusu 4,500 iken 1804'de 9.000 çıkmıştır. Saul 1970, 180.

¹⁷³ Harlaftis 2010, 241.

¹⁷⁴ Küçükcalay 2007, 101.

¹⁷⁵ Riasanovsky – Steinberg 2014, 288-290.

¹⁷⁶ Saul 1970, 17-18; Dış ticarete Rusya'nın en iyi müşterisi İngiltere idi. Riasanovsky – Steinberg 2014, 290.

¹⁷⁷ Saul 1970, 17, dn. 15.

¹⁷⁸ Riasanovsky – Steinberg 2014, 359.

¹⁷⁹ Saul 1970, 178.

¹⁸⁰ Küçükcalay 2007, 91.

¹⁸¹ Saul 1970, 180.

gemisi (%36,2) Avusturya'nın 295 gemisi (%23,1) İyonya Cumhuriyeti'nin 37 gemisi, Fransa'nın 22, İngiltere'nin 7, diğerlerinin ise 38 gemisi mevcuttu¹⁸².

19. yüzyılın başlarında bir kilo ham bezin, Karadeniz yoluyla Rusya'dan taşınması, İngiliz limanlarından İstanbul'a getirilme maliyetinin nerede ise beşte bir kadar düşüktü. Hele Karadeniz sahillerini takiben İstanbul'a gelen Rus yelkenli gemileri, düşük emek maliyetinden yararlanıyorlardı; boğaz tokluğuna çalıştırdıkları tayfaları sayesinde, Fransız ve İngiliz dokumaları ve benzer ürünlerine iyi bir rakip olmaya başlamışlardı. Çok zaman peşin para almadan ticareti senetle yürütebiliyorlardı¹⁸³. Rusya genel olarak deniz nakliyatını mavna ve yelkenli gemiler ile sağlanıyordu¹⁸⁴. Defterde verilen hükümde; bir Rus tüccar gemisi “*golet şeklinde talya mari sûretsiz yelkenleri bütün iki direkli*” şeklinde tarif edilmişti¹⁸⁵.

Rusya'nın başlıca ihracı; buğday, çavdar, arpa, yulaf, tuz, don (iç) yağı, havyar ve demir iken ithali ise: pamuk, kuru yemiş, zeytinyağı, kahve, tütün, şarap ve ipek gibi ürünlerdi¹⁸⁶. En fazla ihrac ettikleri ürün genellikle hububat iken en fazla ithal ettikleri ürün ise şaraptı. Rus ticaret gemileri Karadeniz'de genellikle; Kalas, Potekali, Özi, Kerson, Kılburun, Azak ve Taygan gibi limanları kullanmışlardı¹⁸⁷. Rus tüccarlarının deniz ticaret ağı Odessa, İstanbul, İzmir, Beyrut, İskenderiye, Marsilya, Messina, Toulon gibi ünlü ticaret merkezlerini kapsamaktaydı¹⁸⁸.

Rus tüccar gemileri sadece Akdeniz ile Karadeniz arasında ticaret yapmamışlar, Karadeniz'in bir iskelesinden diğer iskelesine ya da Akdeniz'in bir limanından başka bir limanına da deniz taşımacılığı yapmışlardı. Rus tüccarlarının 1818-1819 yılları arasında Akdeniz'de İspanya, Livorno, Trieste, Cenova, Messina, İpsara (Sakız) gibi yerlerden İzmir'e yük taşıdıkları kaydedilmiştir. Yine bu yıllarda Amerika'dan İzmir'e on parça ürün taşıdıkları da görülmektedir.¹⁸⁹ Bu durum Rus ticaret ağının ne derece geniş bir alanı kapsadığını gösterir.

¹⁸² Saul 1970, 178.

¹⁸³ Rus yelkenli gemileri çoğunlukla aile işletmeleri idi. Aile fertleri yanında diğer gemiciler ise genelde boğaz tokluğuna çalışıyor, evlenme yolu ile gemi sahibinin damadı olmak ümitleri besliyordu. Hele erkek çocuğu olmayan Rus yelkenli gemi sahipleri için de bu iş, kolay damat bulmak bakımından elverişli görünüyordu. Bu sebeple Fransızların ve İngilizlerin daha sonra diğer Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti ile özel, hükümete bağlı ticaret antlaşmaları yapmaları, Rus rekabetini ortadan kaldırma amacını havada bırakıyordu. Kazgan 2003, 36.

¹⁸⁴ Kazgan 2003, 36.

¹⁸⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/93-3.

¹⁸⁶ Prousis 2005, 203.

¹⁸⁷ Bostan 2011, 299.

¹⁸⁸ Prousis 2005, 203.

¹⁸⁹ Küçükkalay 2007, 147-150; Ayrıca 1797-99 döneminde 24 adet Rus tüccar gemisi, 1802-06 döneminde ise 45 adet Rus tüccar gemisi İzmir'e mal getirdiği gümrük defterlerine kaydedilmiştir. Küçükkalay 2007, 116.

Defterdeki hükümlere bakıldığında; Rus tüccar gemileri birçok kez İzmir limanından boş olarak ayrılıp Akdeniz'e doğru gitmişlerdir¹⁹⁰.

Ruslar, taşımacılıkta ve limanları kullanma bakımından İngiltere ve Fransa gibi devletlere göre daha az etkindiler¹⁹¹. Rusya bu durumu lehine değiştirmek için birtakım girişimlerde bulunmuştu. Bu kapsamda; 1804 ile 1810 yılında Batı Tuna ile Dinyeper'i, St. Petersburg ile Volga'yı birbirlerine bağlayarak ve böylece yukarı Volga'dan Baltık Denizi'ne kadar ürün satışını mümkün kılarak su ağının kullanılabilirliğine artılacak birkaç kanal inşa etmişti. Ayrıca 1815'te Neva'da 1820'da Volga'da daha sonra diğer önemli nehir ve göllerde düzenli buharlı deniz taşımacılığına da başlamıştı¹⁹².

18. yüzyılın sonlarında ve 19. yüzyılda Osmanlı-Rus savaş tarihi, aslında iktisadi olaylarla iç içe geçmişti¹⁹³. Karadeniz'in uluslararası ticarete açılması ve Rusya'nın Akdeniz'deki başlıca faaliyetleri, Akdeniz'deki ticari rekabet açısından dikkate değer bir durumdu. Güney Rusya'nın ekonomik olarak gelişmesi ve Karadeniz'de düzenli bir ticaret oluşturması 1790'dan itibaren Rusya'nın Akdeniz'e olan ilgisinin sonucuydu¹⁹⁴. Fakat İngiltere ve Fransa gibi Osmanlı ve Akdeniz ticaretinde söz sahibi olan devletler Rusya'yı bu pazardan uzak tutmak için çeşitli siyasi manevralarla Osmanlı-Rus ilişkilerini zedeleyip Rus ticaretini kesintiye uğratıyorlardı. Böylece Rusya'nın coğrafi sebeple elinde olan ticari üstünlüğünü kullanmasını önlemiş olunuyordu¹⁹⁵. Zira; 1787-1792 ve 1806-1812 yılları arasında Rusya ile savaş olduğundan Karadeniz'e gemi çıkışı yasaklanmıştı¹⁹⁶.

Bu dönem Osmanlı-Rus ticareti konusunda üzerinde durulması gereken önemli bir konu da Rus gemicilerinin kimler olduğu meselesidir. Rus gemici isimleri için, Rusya ile ilgili arşiv belgeleri incelendiği zaman bu isimlerin çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Bunun sebebi ise; Rusya deniz ticaretindeki gemicilerin, kaptanların, nakliyatçıların büyük bir çoğunluğunun Rus kökenli olmayıp, kapitülasyonlardan faydalanmak isteyen Rumlardan, İtalyanlardan ve Doğu Akdenizli kişilerden oluşan heterojen bir yapı teşkil etmesidir. Bu nedenle gemici isimleri çoğunlukla İtalyan ve Rum kökenlidir¹⁹⁷. İzn-i Sefine Defterindeki en çok geçen gemi kaptan isimleri sırasıyla; Civanni, Corciyo, Nikola, Dimitriyo, Antonyo, Andriya, Kostantino, Mikele,

¹⁹⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/9-1/22-3/22-8/23-2/118-3.

¹⁹¹ Küçükkalay 2007,.

¹⁹² Riasanovsky – Steinberg 2014, 358-359.

¹⁹³ Kazgan 2003, 34.

¹⁹⁴ Saul 1970, 177.

¹⁹⁵ Kazgan 2003, 34.

¹⁹⁶ Bostan 2011, 342.

¹⁹⁷ Saul 1970, 180.

Teodoro, Manoli, İlya, Pietro, Yani, Françesko, Luka, Matyo v.s. gibi olduğu görülmektedir¹⁹⁸. Bu isimlerin yanında belgelerde; San Nikola, San Giorgio gibi İtalyan gemi isimleriyle birlikte Kostantino Helen gibi Rum gemi isimlerine de rastlanmaktadır¹⁹⁹.

Osmanlı ticaretinde önemli bir yere sahip olan Rumlar; kendilerine daha farklı fırsatlar sunan Rusya'yı tercih edip onun himayesi altına girmişlerdi. Çünkü Rus bandırası ile Osmanlı limanlarında ticaret ve taşımacılık yapan gemi kaptanları, hiçbir Osmanlı reâyâsının sahip olmadığı haklardan ve gümrük muafiyetlerinden faydalanıyorlardı.²⁰⁰ 1779 yılında Rum tüccarları, gemilerine Rus bayrağı çekme ve Rus konsoloslarının koruyuculuğundan yararlanma ayrıcalığını sağlamışlardı. Böylece Rumlar, “*himayeli grup*” olarak, bir çeşit “*çifte vatandaşlık*” statüsünden de yararlanarak, Güney Rusya'dan Batı Avrupa'ya kadar ticaret yapıyorlardı. Nitekim Marsilya, Triyeste, Londra, Liverpool ve Odessa'da pek çok Rum tüccar bulunuyordu²⁰¹. Güney Rusya ve Kafkasya'dan İngiltere'ye kadar uzanan ticaret ağları kuran, İngiltere'ye ihrac edilen buğday, ipek, keten, keten tohumu gibi ürünlerin de ticaretini tamamen ellerine geçiren Rumlar; 1816'da 600 kadar yelkenli gemiye sahiptiler²⁰². Doğu Akdeniz ve Karadeniz ticaretinin $\frac{3}{4}$ 'üne de sahip olan Rumlar; Balkanlarda iç ticarete hâkimi olmalarının²⁰³ yanı sıra deniz yoluyla yapılan buğday ticaretini de hemen hemen bütünüyle ellerinde tutuyorlardı²⁰⁴.

Osmanlı memleketlerindeki Rusya konsolosluklarında çalışanların da çoğunluğu Rum, İtalyan, Fransız ve Balkan kökenliydi. Bunlar Akdeniz ticareti için çok önemli üç dile (Rumca,

¹⁹⁸ Bu sıralama 7 numaralı İzn-i Sefine Defterindeki hükümlerden derlenmiştir.

¹⁹⁹ Prousis 2005, 207.

²⁰⁰ Yeşil 2010, 392.

²⁰¹ Uçarol 2013, 159.

²⁰² Bilge 2015, 74; 600 parçalık bu ticaret filosu; Kuzey Afrika korsanlarından korunmak amacıyla Osmanlı Hükümeti'nden izin almak suretiyle silahlandırılmıştı. Karal 1994, 107; Bu durum 1821 İsyan'ında asi Rumlara, büyük bir güç sağlamaktaydı. Gürbüz – Turan 2006.

²⁰³ Kitsikis 1996, 14; Osmanlı Devleti'nde Rumların çoğunlukta bulunduğu bazı şehirler de, gelişmişlik açısından öne çıkıyordu. Golos, Trikeri, Yanya gibi dış ticaret şehirleri Venedik, Moskova, Larisa ve İstanbul'a mal ihraç ediyordu. Zagora ise, Rusya, Moldovya ve Flemenk ile ticaret yapıyordu. Mora'da ticaretin dışında el sanatları gelişmişti. Dimiçana, 19. yüzyılın ilk yarısında önemli bir barut merkezi olmuştu. Patras Şehri ticaret ve medeniyet bakımından Avrupa şehirleri ile boy ölçecek büyüklükteydi. Patras ve çevresinde üzüm üretimi gelişmişti. Anbelaka şehrinde iplikçilik önemliydi. 18. yüzyılda bu şehirde, 24 boyahanesi vardı ve buralarda 4.000 kişi çalışmaktaydı. Viyana, Hamburg, Dresol, Leipzig şehirlerine ve İngiltere'ye yılda 3.000 balya kırmızı iplik gönderiliyordu ki aynı şehirde ipek işlemeciliği ve dokumacılığı da önemli bir yer tutmaktaydı. Toprak 2011, 135-136.

²⁰⁴ Tabakoğlu 2013, 340.

Fransızca, İtalyanca) hâkim olmaları bakımından oldukça avantaj sağlıyor, hükümet yetkileriyle konsolosluklar arasında imkan dahilinde arabuluculuk ve de Rusya için bir haber kaynağı niteliği taşıyorlardı²⁰⁵.

²⁰⁵ Prousis 2005, 203.

İKİNCİ BÖLÜM

DEFTERİN TANIMI VE YÖNTEMİ

Osmanlı Devleti'nde güvenle seyahat edebilmek için Bâb-ı Âli'den yol emri veya tezkeresi almak gerekiyordu. Bu temin edilince vazifeli kişilere gösterilerek seyahat serbestçe yapılabiliyordu. Osmanlı sınırları içinde daha çok tüccarların seyahatle ilgili işleri olmakla birlikte, yabancı tüccarlar ahitnameler çerçevesinde yol emri alarak yolculuk yapabilmekteydiler²⁰⁶. Karada yapılan kervan taşımacılığına göre çok daha ucuz ve çok daha hızlı olan deniz taşımacılığı için boğazlardan geçiş yapacak olan tüccar gemilerinin “*izn-i sefine*” emri almaları gerekiyordu.

İzn-i sefine, Çanakkale ve İstanbul boğazlarından geçecek gemilere verilen gidiş-dönüş serbestiyetini ifade etmekte olup kara yolu için alınan “*yol hükmü*” veya “*mürûr tezkeresi*” karşılığı olarak kullanılmıştır²⁰⁷. Boğazlardan geçecek gemilere verilen izn-i sefineler öncede kalıcı bir şekilde verilirken daha sonra sadece bir sefer için geçerli olduğundan²⁰⁸ geminin İstanbul'a dönüşünde geri alınarak kaydı terkin edilir, fakat belge atılmayarak battalda saklanırdı²⁰⁹. 19. yüzyılın başlarında bir izn-i sefine belgesi almak ortalama bir hafta sürerdi²¹⁰. İzn-i sefine hükümleri Beylikçi Kalemi'nde tutulan defterler arasında yer alırdı²¹¹. Diğer

²⁰⁶ Sezer 2003, 106.

²⁰⁷ Bostan 2001, 542; Baç, Yasak, Yol, Mürûriye Resimleri: Tüccarın geçtiği yerlerde, kapı ve geçitlerde yapılan inşaat, tamirat ve bakım masrafları karşılığı olarak alınan resimlerdir. Başlangıçta bunların miktarı, hayvanlardan (yüksüz) 20, (yükli) 40 akçe, arabalardan 80 akçe alınırken, sonraları bu tahsilat mültezimlere bırakılmış ve “*mürûriye*” adı altında alınmaya başlamıştır. Yabancı tüccar bu resimlerden şikayetçi olmuş, her geçişte alınacağı yerde, bir defaya mahsus olmak üzere ilk geçişte 300 akçe alınması teklifi ilk ticaret antlaşması ile kabul olduğundan, kapitülasyonların başlangıcı sayılan bu himayeden yabancı tüccar yararlanmış, Fakat yerli tüccarlar, Tanzimat Devrine kadar mürûriye resmini her geçişte mükerrer olarak ödemekten kurtulamamışlardır. Sayâr 1978, 74. Mürûr Tezkereleri için bk. Turna 2013.

²⁰⁸ Çizakça 1999, 105.

²⁰⁹ Nitekim Başbakanlık Osmanlı Arşivi izn-i sefine defterlerinde, “*İşbu emr-i âli gelüp/geri gelüp battalda hıfzolunmuştur*”; “*İşbu emr-i âlinin hükmü mensuh olmağla gelüp battalda hıfzolunmuştur*” gibi pek çok kayda rastlanmaktadır. Yine aynı defterlerde Hububat nâzırının takririnin sureti üzerinde de, “*Mücebince evâmir-i merkum battala vaz' ile kayıtları terkin oluna deyü fî 11 C sene 219 tarihiyle sâdır olan fermân-ı âlinin battala vaz' ve kaydı terkin olunmak buyruldu. Battalı reâyâ izn-i sefinesi torbasındadır*” şeklinde bir kayıt bulunmaktadır. Kütükoğlu 1992, 206; A. {DVNS.İZN.d 07/21-1/21-2/93-1/100-1/107-3/128-4/178-1.

²¹⁰ 1802 yılında 4 ila 6 gün, 1804 yılında 9 gün, 1830 yılında ise 19 gün şeklindedir. Bostan 2011, 332.

²¹¹ Mumcu 1986, 7, dn. 29; Yabancı devletlerin elçilerinden Hariciye Nezâreti'ne gelen evrak önce Beylikçi Kalemi'ne gelir, beylikçi evraka “*muktezâ*” işareti koyarak incelenmek üzere kaleme havale ederdi. Buradaki

taraftan izn-i sefine hükümlerinin ilginç bir işlevi de Bâb-ı Âli kalem odalarına yeni gelen ve kaleme çırak olan kişilere ilk verilen yazı numunesi olmalarıydı. Bunlar divânî hat ile yazılır ve önce bu yazı meşk olarak verilir, taklide çalışmaları istenirdi²¹².

Osmanlılarda ilk izn-i sefine uygulaması, II. Mehmet döneminde Anadolu Hisarı'nın tamir ve Rumeli Hisarı'nın inşa edildiği 1452 yılından itibaren başlamıştı²¹³. II. Mehmet, Boğaz'dan geçecek bütün gemilerin hisar önünde durmalarını ve selâmiye akçesi ödedikten sonra geçiş izni alarak yollarına devam edebileceklerini açıklamıştı. Aksi takdirde hangi devletten olursa olsun isinsiz geçmeye teşebbüs edecek bütün gemiler hisara yerleştirilmiş topraklarla batırılacaktı²¹⁴. İstanbul'un fethinden sonra ise Boğazlar'ı tam olarak hakimiyeti altına alan Osmanlılar, denetimi daha da sıkılaştırmış ve Boğaz'dan geçen her gemiyi teftiş edilmeye başlamıştı. Ayrıca 1484 yılında Kili ve Akkırman'ın alınmasıyla bütün Karadeniz kıyılarını hâkimiyeti altına alan Osmanlılar, Karadeniz'i siyasî, idarî ve ticarî bakımdan bir iç deniz haline gelmişti²¹⁵. 17. yüzyılda Karadeniz'de ticaret Türk denizcileri tarafından ve Osmanlı tekneleriyle yapılmaktaydı²¹⁶. Dolayısıyla yabancı tüccar gemileri sadece Çanakkale Boğazı'ndan geçebilmek için izn-i sefine emri alması gerekiyordu. Ayrıca geçişler sırasında 300 akçe selâmet akçesi alınmakta idi²¹⁷. Kısacası 1453-1774 yılları arasında Boğazlardan geçiş hakkı sadece Osmanlı tebaasına ve imtiyazlı tüccar ve gemi sahiplerine aitti²¹⁸.

İzn-i sefine defterleri ise, yerli ve yabancı ticaret gemilerinin İstanbul ve Çanakkale boğazlarından geçişleri için verilen hükümlerin kaydına mahsus defterlerdir²¹⁹. Karadeniz ve Akdeniz'e gidecek Osmanlı reaya gemileri için verilen izn-i sefine hüküm suretlerinin

uzmanlar konunun antlaşmalara, devletler arası hukuka uygunluğunu araştırarak muktezâ işareti altına ayrıntılı kayıtlar düşerler, daha sonra evrak tekrar Hariciye Nezâreti'ne gönderilirdi. İpşirli 1992, 78.

²¹² Abdülaziz Bey, 90.

²¹³ Pakalın 1983, 109; II. Mehmed Boğazdan geçecek gemilere geçiş izni vermek için bir mürûriye (geçiş resmi) ödemeleri mecburiyetim koymuştur. Yelkenlerini indirmeden ve geçiş resmini ödemen boğazı geçmek isteyen bir Venedik gemisi her iki sahile yerleştirilmiş topraklarla atılan 280 kilo ağırlığındaki mermilerle batırılmıştır. Sayâr 1978, 42.

²¹⁴ Nitekim çok geçmeden Kasım 1452'de, Karadeniz'den İstanbul'a tahıl getiren bir Venedik gemisi denetim emrine uymayınca açılan top ateşiyle batılırdı. Bostan 2009, 85.

²¹⁵ Bostan 2003, 2.

²¹⁶ Bostan 2011, 325.

²¹⁷ Bostan 2001, 542.

²¹⁸ Ardeleanu 2014, 30.

²¹⁹ BOA Rehberi 2010 49.

kaydedildiği dokuz defter bulunmaktadır²²⁰. Bu defterler Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 989 Numaralı Divan-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğu'ndaki İzn-i Sefine Defterleri (A.DVNS.İZN.d) olarak yer almaktadır²²¹.

Tablo 1: Osmanlı Reaya Gemileri İçin Verilen İzn-i Sefine Hükümlerini İçeren Defterler

1	İzn-i Sefine Defteri	1194-1211	1780-1797
2	İzn-i Sefine Defteri	1211-1261	1797-1845
3	İzn-i Sefine Defteri	1219-1227	1804-1812
4	İzn-i Sefine Defteri	1220-1262	1806-1846
5	İzn-i Sefine Defteri	1227-1238	1812-1823
6	İzn-i Sefine Defteri	1227-1245	1812-1830
8	İzn-i Sefine Defteri	1238-1262	1823-1846
9	İzn-i Sefine Defteri	1242-1259	1827-1834
10	İzn-i Sefine Defteri	1245-1260	1830-1844

Tablo 1'de verilen 1780-1846 (1194-1262) yılları arasında Müslüman ve gayrimüslim Osmanlı tebaasıyla ilgili boğazlardan geçiş izinlerini ihtiva eden defterler, Osmanlı deniz taşımacılığının tabi olduğu şartları göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Ayrıca bu İzn-i Sefine Defterleri dışından Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 980 Numaralı Bâb-ı Asâfî Defterleri Kataloğu'nda da İzn-i Sefine Defterleri bulunur. Fakat A.DVN.İZN.d koduyla 917-923 genel numaralarda kayıtlı bu defterler, 1143-1238 (1730-1822) tarihleri arasındaki kayıtları ihtiva eden, birkaç sayfa veya formdan müteşekkil olan 7 adet defter parçası şeklindedir²²².

Tablo 1'de görüldüğü üzere 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri bu tabloda verilmemiştir. Bu defter Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 989 Numaralı Divan-ı Hümâyûn Defterleri Kataloğu'ndaki İzn-i Sefine Defterlerinden biri olmasına karşın defter içeriği bakımından Osmanlı reayasına verilen izn-i sefine hükümlerini kapsamamaktadır. 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri tamamen Rusya ile ilgili izn-i sefine hükümlerini ve diğer hükümleri içermektedir.

Yabancı tüccar gemilerine verilen izn-i sefine emirleri, yabancı gemilerin tabi olduğu statü o devletlerle yapılan antlaşmalarla belirlenmekteydi. Yabancı devlet bayrağı altında ticaret yapan gemilere verilen izn-i sefinelerin kaydedildiği bazı defterler günümüze intikal etmiştir.

²²⁰ Bostan 2011, 328.

²²¹ BOA Rehberi 2010 49.

²²² BOA Rehberi 2010, 49.

Bunlardan Rusya tüccarına verilenlerin bulunduğu Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 989 Numaralı Divan-ı Hümayûn Defterleri Kataloğu'ndaki Düvel-i Ecnebiye tasnifinde 8 adet Düvel-i Ecnebiye Defterleri (A.DVNS.DVE.d), yani Rusya Ahkâm Defterleri bulunmaktadır²²³.

Tablo 2: Rusya ile İlgili İzn-i Sefine Hükümlerini İçeren Defterler²²⁴

84/2	Rusya Ahkâm Defteri	1134-1190	1721-1776	154
85/3	Rusya Ahkâm Defteri	1190-1200	1776-1785	188
86/4	Rusya Ahkâm Defteri	1200-1212	1785-1797	195
87/5	Rusya Ahkâm Defteri	1212-1215	1797-1800	197
88/6	Rusya Ahkâm Defteri	1215-1221	1800-1806	403
89/7	Rusya Ahkâm Defteri	1221-1223	1806-1818	278
7	İzn-i Sefine Defteri	1223-1238	1818-1823	186
90/8	Rusya Ahkâm Defteri	1238-1245	1822-1829	349
91/9	Rusya Ahkâm Defteri	1245-1317	1829-1899	456

Osmanlı Devleti'nin Rusya ile ilgili siyasi ve özellikle ticari ilişkilerine ışık tutacak olan ve Rus ticaret gemilerinin Akdeniz ve Karadeniz'e geçişleriyle ilgili izn-i sefine hükümlerini, Rusya'nın Akdeniz ve Karadeniz'de ihracat ve ithalatına konu olan ürünlerini, Rus tüccar gemilere yapılan korsan saldırılarını, olumsuz hava şartları nedeniyle meydana gelen deniz kazalarını, konsolos ve konsolos vekili atamalarını, kutsal ve diğer yerlere yapılan seyahatlerini, ulakların ve diğer görevlilerin İstanbul'a geliş-gidişlerini, Osmanlı yetkilileri tarafından Rus tüccarlardan fazladan talep edilen gümrük meselelerini ve karşılıklı sığınmalar ve sığınmacılara dair hükümler gibi birçok hükmü yukarıdaki tabloda verilen defterlerde kronolojik olarak görmekteyiz.

Tablo 2'de görüldüğü üzere Rusya ahkam defterleri arasında 1818-1823 yıllarına dair kronolojik bir boşluk bulunmaktadır. 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri hem içerdiği hükümler

²²³ BOA Rehberi 2010 42-45; Bostan 2011, 327; Düvel-i Ecnebiye Defterleri listesinde Rusya ile ilgili on adet defter bulunmaktadır. Sekiz adet Rusya Ahkam Defteri'nin dışında 1701-1833 tarihli 83/1 Rusya Ahidnâme Defteri ve 1774-1903 tarihli 92/10 Rusya Nişan Defteri bulunmaktadır. Köse 1993, IV; BOA Rehberi 2010 42-45; Rusya bandıralı tüccar gemilerine ait ilk izn-i sefine emri Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalandığı 1774 senesine aittir. Bostan 2011, 328.

²²⁴ BOA Rehberi 2010 45; Bostan 2011, 349.

bakımından tematik olarak hem de tarihsel veri aralığı bakımından kronolojik olarak bu boşluğu tamamlamaktadır.

Birçok araştırmacının tez konusu olarak ele aldığı bu defterler 18. ve 19. yüzyıl Osmanlı ve Rusya'nın ticari tarihi bakımından önemlidir. Araştırmacıların transkripsiyon ve incelenmesini yaptığı bu defterlere dayalı tezler, bu çalışma sırasında birçok bakımdan faydalı olmuştur. Bu zamana kadar tez konusu olarak kendi çalışmamız dışında transkripsiyon ve değerlendirme yapılan bu defterler çalışmalarına bakıldığında;

- Osman Köse : XVIII. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı-Rus münasebetleri (84/2 No'lu Rusya ahkam defterine göre)
- Miray Kıyartunç : 85/3 Numaralı Rusya Ahkam Defterinin Değerlendirme ve Transkripsiyonu
- Ahmet Marancı : 86/4 Numaralı Rusya Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi (S. 1-95)
- Murat Özkan : 87/5 Numaralı Rusya Ahkam Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi: (S. 1-95)
- Mesut Karakulak : 87/5 Numaralı Rusya Ahkam Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi: (S. 95-195)
- Sabina Jumabayeva : 91/9 Numaralı Rusya Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi (s. 1-119)

Bu yüksek lisans tezlerinin dışında Murat Fidan “XIX. Yüzyılda Osmanlı-Rusya Ticari Münasebetleri” adlı bir çalışması da bulunmaktadır. 88/6, 89/7, 90/8 ve 91/9 no'lu Rusya Ahkam defterlerine dayalı olarak yapılan bu çalışma, ağırlıklı şekilde 19. yüzyılın ilk yarısındaki Osmanlı-Rus deniz ticaretine ışık tutması bakımından önemlidir. Fakat birçok konuda faydalandığımız bu çalışma da 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri'nden faydalanılmaması neticesinde; 1818-1823 arasındaki Rus bandıralı gemilerin gerçekleştirmiş olduğu ticari verileri aktarılamamıştır. Aynı zamanda, zaman aralığındaki bu boşluğun nedeni olarakda; Yunan isyanı sebebiyle iki devlet arasında ticari ilişkilerin kesildiği şeklinde bir açıklama

getirilmiştir²²⁵. Çünkü Rusya Akkâm Defterinde 1818 Mart ayından 1823 Mayıs ayına kadar herhangi bir kayda rastlanılmamaktadır²²⁶.

İzn-i sefine defterleri ve Rusya ahkâm defterleri arasından istisnâî bir özelliğe sahip olan 7 numaralı sefine defteri hem kronolojik olarak Rusya ahkâm defterlerini tamamlamakta hem de daha önce herhangi bir tez ve araştırma konusu olarak çalışılmamış olan izn-i sefine defteri üzerinde yapılan ilk tez olma niteliğindedir. Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki ticarî, hukukî ve diplomatik ilişkileri denizcilik hukuku açısından ele alan bu çalışma Rus ticaret gemilerinin boğazlardan geçişi ile ilgili hukukî ve diplomatik ilişkileri incelemek isteyenler için hayati verileri barındırmaktadır.

Osmanlı Devleti'nin başka bir ülke ile olan ilişkilerine dayalı defterlerin transkripsiyon ve değerlendirme çalışmalarında Osmanlı Devleti'nin o ülke ile yapmış olduğu antlaşmaları dikkate almak oldukça önemlidir. Çünkü defterdeki hükümler geçmişte yapılmış antlaşmalara dayalı bir şekilde kaydedilmektedir. Bu tarz çalışmalarda iki devlet arasındaki mevcut antlaşmalar incelenmediği takdirde defterdeki hükümlerin içeriğinin anlaşılması zorlaşabilir. Bu sebepten dolayı bu çalışmamızda öncelikle Osmanlı Devleti'nin Rusya ile olan siyasi, askeri ve ticari ilişkileri için başta; Cemal Tukin, Akdes Nimet Kurat, İdris Bostan, Kemal Beydilli, Mübahat Kütükoğlu ve Halil İnalçık'ın çalışmalarından yararlanılmıştır. Siyasi ve askeri ilişkiler neticesinde yapılan antlaşmalar ve verilen kapitülasyonlar için ise Muahedat Mecmuası, Şânî-zâde Târihi, Vak'a-nüvîs Es'ad Efendi Tarihi, Nihat Erim'in *Devletlerarası Hukuku ve Siyasi Tarih Metinleri I* ve Osman Köse'nin *1774 Küçük Kaynarca Andlaşması* adlı çalışmasından faydalanılmıştır. İzn-i Sefine konusunda özellikle İdris Bostan'ın doğrudan ya da dolaylı konuyla ilgili çeşitli makalelerinden oldukça çok istifade edilmiştir. Ayrıca Numan Elibol'un da izn-i sefine kayıtları üzerine değerli çalışması da bulunmaktadır.

7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri'nin kaydedildiği dönem Osmanlı Devleti'nde II. Mahmud dönemi (1808-1839) ve Rusya Devleti'nde I. Aleksandr devrine (1801-1825) denk gelmektedir. Defter; 19 yüzyılda 1818-1823 yılları arasında Rusya'nın Osmanlı Devleti ile ticarî, hukukî ve diplomatik ilişkileri dair ve Rus tüccarlarının Osmanlı memleketlerinde serbest bir ticaret yapabilmeleri için Divan-ı Hümayunda çıkan emirleri ihtiva eder. Defterde tutulan kayıtların genel seyrinde 1821'den sonra birtakım değişiklikler meydana gelmiştir. Öncelikler 1822'den sonra hükümlerde verilen bilgilere gemi isimleri de eklendiği ve kontrollerin daha sıkı

²²⁵ Fidan 2002, 3-4; Fidan'a göre; Osmanlı Devleti ile Rusya arasında ortaya çıkan gerginlik 1818 Şubat ve Mart aylarından itibaren aniden hissettirmiş ve bu tarihten itibaren kesilen ticari ilişkiler ancak 1823 Mayıs ayında yeniden işlerlik kazanmıştır. Fidan 2002, 115-116.

²²⁶ Fidan 2002, 116 dn. 453.

tutulmaya başladığı görülmektedir²²⁷. Bu durumun dönemin siyasi olarak en önemli meselesi olan 1821 Mora isyanından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca Boğazlardaki geçiş oranlarında da büyük bir düşüş yaşanmıştır.

Tablo 3: 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri'nin Bilgileri ve Kapağı

KOD : A.{DVNS.İZN.d	SIRA NU : 07	ORİJİNAL NU :	
BAB-I ASAĞI DİVAN-I HÜMAYUN SİCİLLERİ İZN-İ SEFİNE DEFTERLERİ			
BAŞLANGIÇ TARİHİ :		BİTİŞ TARİHİ :	
ŞEKLİ : Ciltli Ciltsiz Ebrulu Ebrusuz X X		EBADI : 49,5 x 18	
NUMARALAMA USULÜ : Varak Sayfa X		TOPLAM SAYFA SAYISI : Numaralı : 186	

Defterdeki hükümler arasında düzenli bir kronoloji olamamasına karşın aynı temadaki hükümler arasında kronolojik bir bağ bulunmaktadır. Yazı çeşidi “*Dîvânî*”dir. Defterin aslında, mevcut hükümlere numara verilmemiştir. Daha sonra tasnif esnasında arşiv görevlilerince hükümler numaralandırılmadığı için tarafımızdan transkripte edilen metinde hüküm numaralarını () şekli içerisinde verilmiştir. Ayrıca çalışmamızla ilgilenecek araştırmacılara daha kolaylık sağlaması açısından her sayfadaki mevcut hükümlerin numaralandırılması, her sayfa için yeni baştan verilme yolu tercih edilmiştir²²⁸. Ayrıca metinde sayfa numaraları [] şekli içerisinde gösterilmiştir.

Metin içindeki uyguladığımız diğer yöntemler ise; okunamayan kelimeler (...) şeklinde, doğruluğundan şüphe duyulan kelimelerin yanına (?) işareti konulması tercih edilmiştir. Ayrıca hükümler içerisindeki boş olan alanlar ise metinde () şeklinde gösterilmektedir. Okunmaya fırsat vermeyecek derecede bozuk ve tahrip olmuş bölümler ise (silik) biçiminde yazılmıştır.

²²⁷ Yılmaz 1999, 638; 1821 Mayıs’ında, hangi devletin bayrağını taşırlarsa taşısınlar, Boğaz’dan geçecek gemilerin aranması prensibi getirilmişti. Rus bayrağı taşıyan gemilerin sadece Akdeniz’den Marmara’ya girecek olanlarının değil, Akdeniz’e çıkmak üzere Boğaz’dan geçenlerin de aranmasına başlandı. Silah, cephane, top ve gemici sayısının fazlalığından başka, zahire ve diğer ihracı yasak olan malların da gemilerde bulunması halinde yine boğazda durdurulup İstanbul’a haber verilecekti. Boğaz muhafızına bu emir gönderilirken bir itirazla karşılaşılması için, alınan bu tedbirden İstanbul’daki Rus elçisi de haberdar edilmişti. Ekinci 2013, 84.

²²⁸ Örneğin [12] sayfanın (1) hüküm, [13] sayfanın (1) hükmü gibi.

Defterde verilen rakamların orijinalliğine sadık kalınarak, rakamla yazılanlar rakamla, yazı ile yazılanlar ise aynı şekilde yazı ile transkribe edilmiştir. Metinde verilen tarihlerde hicri yıllar bazen son üç rakamı bazen de son iki rakamı verilmiştir. Böyle durumlarda metindeki orijinalliğe sadık kalma yolu tercih edilmektedir. Bu tür sene okunuşlarında hicri olarak 1200'lü yıllara dair senesel veriler olduğu göz önünde tutulmalıdır. Ayrıca belgelerin aslına sadık kalarak ay kısaltmaları da olduğu gibi verilmiştir. Bu konuda kolaylık sağlaması bakımından tezin ilk kısımlarındaki kısaltmalar bölümünde hicri ayların kısaltmalarına açıklama getirilmiştir. Arapça ve Farsça kökenli bazı sözcüklerde bulunan; ancak Latin alfabesinde karşılığı bulunmayan “*ayn*” harfi ters apostrofla “ ‘ ” gösterilirken; hemzeler ise apostrofla “ ’ ” gösterilmiştir.

Defter hükümlerde birçok yabancı şahıs ve yer isimleri yer almaktadır. Zira, Rusya deniz ticaretindeki gemicilerin ve kaptanların büyük bir çoğunluğu Rus kökenli olmayıp, kapitülasyonlardan faydalanmak isteyen Rumlardan, İtalyanlardan ve Doğu Akdenizli kişilerden oluşan kişilerdir²²⁹. Çünkü Ruslar deniz ticaretlerini kendi başlarına yapmamakta, onların bandırasını kullanan Rumlardan yararlanmaktadırlar²³⁰. Rum gemiciler, Rusya'nın himayesinde Karadeniz yoluyla Rusya'nın güney ticaretinde oldukça etkinlerdi ve yasak olan malların ticaretini yapmada daha büyük çıkarlar görmüşlerdi²³¹.

²²⁹ Prousis 2005, 207; 18. yüzyılın sonlarına doğru Rusya'nın Karadeniz'in kuzey sahillerini ele geçirmesiyle bu bölgede ticaret yapma düşüncesinin serbest Osmanlı tüccarları tarafından benimsendiği görülmektedir. Özellikle Akdeniz'deki adaların reayası olan ve deniz ticareti ile uğraşan Rumlar buna talip olmuşlardı. Bunda Rusya'nın kendi limanlarından ticaret yapılmasını istemesi ve Rumları ülkesine celp ederek himayesine alma düşüncesi asıl rolü oynuyordu. 1779 yılında Rum tüccarları, gemilerine Rus bayrağı çekme ve Rus konsoloslarının koruyuculuğundan yararlanma imtiyazını da sağlamışlardı. Böylece Rumlar “*himayeli gurup*” olarak bir çeşit çifte vatandaşlık statüsüne kavuşarak Güney Rusya'dan Batı Avrupa'ya hatta İngiltere'ye kadar ticaret yapmaya başlamışlardı. Ekinci 2013, 84.

²³⁰ Bağış 1983, 36; Mantran 1995, 145; Aygün 2015, 963.

²³¹ Bağış 1983, 66.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin Değerlendirilmesi

3.1.1. Rus Tüccarlarının İhracatı ile İlgili Hükümler

Ruslar ile yapılan ticaret antlaşması gereğince Rus tüccarlara nasıl davranılması gerektiği, Karadeniz ve Akdeniz kıyılarındaki kazaların kadılarına birer fermanla bildirilmiştir.²³² İstanbul'dan Yenikale, Azak ve Özi bölgeleriyle, oralarından Rus hududuna varıncaya kadar yol üzerinde görevli kadı, naip, kethuda yeri, yeniçeri serdarı, iskele emini, geçit zabiti ve gümrükçülerin hepsi ticaret hususunun en iyi şekilde uygulanmasından sorumluydu. Yol hükümleri bu yetkili kişilere hitaben yazılırdı²³³.

Rusya tüccar gemileri İstanbul'a geldikten sonra buradan Akdeniz'deki Osmanlı memleketlerine geçmek veya yabancı devletlere gitmek isterlerse hükümdar tarafından kendilerine yol emri verilmesi gerekiyordu. Eğer taşıdıkları malları Osmanlı Devleti yasaklamış değilse Akdeniz'e geçmeleri için emr-i şerif veriliyordu. Rus tüccarları Akdeniz'deki adalara da gidebiliyorlardı²³⁴. Rusların Akdeniz'de Osmanlı toprakları dışında genellikle Marsilya, Cenova, Livorno ve Sicilya gibi yerlerde yoğunlukla ticaret yaptığı görülmektedir²³⁵.

Rus tüccarlarının Karadeniz'den Akdeniz'e geçiş işlemleri, Rusya'nın İstanbul'daki Orta Elçisi G. Alexandroviç Stroganov tarafından yürütülmekteydi²³⁶. Stroganov, Rus tüccarların ürünlerini Rusya'nın Karadeniz iskelelerinden İstanbul'a ve Akdeniz'de bulunan Osmanlı Devleti'ne bağlı yerlere²³⁷ götürmeleri için yürürlükteki defter gereğince²³⁸ Osmanlı Devleti'ne başvururdu²³⁹. Bunun üzerine Osmanlı Devleti, geçişte bulunacak tüccarın adı, taşıdığı ürünün cinsi ve miktarını içeren bir fermanı, İstanbul gümrüğü eminine, Boğazhisarları naiplerine ve

²³² Fidan 2002, 76.

²³³ Bostan 2011, 292.

²³⁴ Fidan 2002, 76.

²³⁵ Aygün 2015, 958.

²³⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/5-2/12-1/42-1/64-1.

²³⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/5-2/12-1/14-3/17-3/24-2/28-1/34-2/42-1/44-1/50-1/55-2/68-1/84-1/96-1/120-1/132-1/133-3/134-5/138-1/138-3/141-1/144-2/152-1.

²³⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/12-1/14-3/17-3/24-2/28-1/34-2/42-1/44-1/50-1/55-2/64-1/68-1/84-1/96-1/104-1/120-1/132-1/133-3.

²³⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/5-2/12-1/14-3/17-3/24-2/28-1/34-2/42-1/44-1/50-1/55-2/68-1/84-1/96-1/120-1/132-1/133-3/134-5/138-1/138-3/141-1/144-2/152-1.

diğer yetkililere gönderirdi²⁴⁰. Yetkililerden iki devlet arasında bulunan antlaşma gereği fermenda belirtilen özellikteki geminin geçişine engel olmaması konusunda uyarıda bulunarak²⁴¹, temin ve izn-i sefine emri yazardı²⁴². Akdeniz'e geçişlerde yazılan temin Karadeniz'e geçişlerde yazılmazdı. Ayrıca İstanbul'a getirdiği ürünü uygun fiyata satamayan tüccarlar Akdeniz'e götürmek için izin isterlerdi²⁴³. Eğer taşıdıkları mallar Osmanlı Devleti yasaklamış değilse Akdeniz'e geçmeleri izin verilirdi²⁴⁴. Tüm yabancı tüccarlar gibi Rus tüccarlar da taşıdıkları malları, Osmanlı topraklarında karaya çıkardıkları takdirde gümrük vergisini vermekte idi. Yabancıların gümrük vergisi ve diğer ticari muamelelerinin şartları, Osmanlı hükümetinin verdiği ahidnameler ile belirlenirdi. Yabancı tüccar ahidnamede belirtilen orandan başka vergi vermezdi. İstanbul'a karadan ya da denizden getirilen her malın gümrüğü varış noktasında, İstanbul'da tahsil edilirdi. İstanbul için zaruri mallar hariç yol üstünde uğranılan yerlerde mal satışı yapılırsa, sadece orada satış yapılan malın gümrüğü verilirdi²⁴⁵.

19. yüzyılda Karadeniz'in en önemli ihrac ürünü tahıldır. Bu bağli olarak, Rusya'nın güney limanları 19. yüzyılda neredeyse dünya'nın en önemli tahıl ihracının yapıldığı bir ticaret merkezi olmuştur. Güney Rusya, 19. yüzyıl boyunca Avrupa'nın tahıl ambarı haline gelmiştir²⁴⁶. Dolayısıyla Rusya'nın Karadeniz'den İstanbul ve Akdeniz'e ihrac ettiği ürünlerin başında buğday gelmektedir. Buğdayın diğer ihrac ürünlerine oranla bariz bir ihrac yoğunluğu

²⁴⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/5-2/7-5/12-1/14-3/17-3/24-2/28-1/34-2/42-1/44-1/50-1/55-2/68-1/84-1/96-1/104-1/120-1/132-1/133-3/134-5/136-5/137-3/138-1/138-3/141-1/144-2/152-1/64-1.

²⁴¹ A. {DVNS.İZN.d 07/5-2/14-3/17-3/24-2/28-1/34-2/44-1/50-1/64-1/68-1/84-1/96-1/120-1/132-1/133-3/134-5/136-5/137-3/138-3/141-1/152-1.

²⁴² A. {DVNS.İZN.d 07/5-3/5-4/7-5/12-1/12-2/12-3/12-5/12-6/14-3/14-4/17-3/17-4/18-1/24-3/24-4/24-5/25-1/28-2/28-3/28-4/34-2/34-3/34-4/42-2/42-3/42-4/42-5/42-6/43-1/43-2/43-3/43-4/44-2/44-3/44-4/50-2/50-3/50-4/50-5/55-3/55-4/55-5/56-1/56-2/56-3/56-4/56-5/57-1/57-2/57-3/57-4/64-1/64-2/64-3/68-2/68-3/68-4/69-1/69-2/69-3/70-1/70-2/70-3/71-1/71-2/71-3/84-2/84-3/85-1/85-2/85-3/86-1/86-2/86-3/87-1/87-2/87-3/96-2/96-3/96-4/97-1/97-2/97-3/97-4/98-1/98-2/98-3/98-4/99-1/99-2/99-3/99-4/104-2/104-3/104-4/104-5/105-1/105-2/120-2/120-3/120-4/121-1/121-2/121-3/121-4/122-1/122-2/122-3/122-4/123-1/123-2/123-3/123-4/132-2/132-3/132-3/132-4/133-4/133-5/138-2/138-4/141-2/141-3/144-2/144-3/144-4/144-5/145-1/145-2/145-3/145-4/145-5/146-1/146-2/146-3/146-4/146-5/146-6/152-2/152-3/152-4/152-5/153-1/153-2/153-3/153-4/153-5/153-6/154-1/154-2/154-3.

²⁴³ A. {DVNS.İZN.d 07/13-6/25-6.

²⁴⁴ Fidan 2002,76.

²⁴⁵ Kocakaplan 2014, 94.

²⁴⁶ Harlaftis 2010, 241-243; Örneğin 1805 yılında Odessa limanının tahıl ihracındaki yıllık değeri 5,700,000 rubledir. Saul 1970, 180.

olması sebebiyle bu ürünü Tablo 4’de ve Grafik 1-2’de tek başına ve daha kapsamlı bir şekilde değerlendirilir.

Tablo 4: 1818-1823 Yılları Arası Rusya Tüccarlarının Buğday İhracı²⁴⁷

Buğday (Keyl²⁴⁸)							
	1818	1819	1820	1821	1822	1823	Toplam
Ocak	-	203700	236750	111200	19700	77000	648350
Şubat	-	377190	164320	68400	36000	1500	647410
Mart	207507	256240	68700	62500	-	1500	596447
Nisan	130600	290352	202200	169600	-	68768	861520
Mayıs	186950	468650	480900	23100	-	88800	1248400
Haziran	468553	665315	525800	-	22400	37600	1719668
Temmuz	625370	429325	423500	-	30800	-	1508995
Ağustos	451900	257625	253200	-	83900	-	1046625
Eylül	656408	451000	269150	-	21200	-	1397758
Ekim	862000	532200	714600	35000	97100	-	2240900
Kasım	502071	722791	540900	29000	347300	-	2142062
Aralık	406020,5	427418	488150	31600	228800	-	1581988,5
Toplam	4497379,5	5081806	4368170	530400	887200	275168	15640123,5

Yukarıdaki Tablo 4’de görüldüğü gibi 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri’de verilen kayıtlara göre buğday ihrac verileri 1818 yılının Mart ayında başlar ve 1823 yılının Temmuz ayında son bulur. 1818 Mart’ından 1821 Haziran’ına kadar ortalama yaklaşık 362059 keyl iken 1821 Haziran ayından 1823 Temmuz ayından kadar ise ortalama yaklaşık 40579 keyl olarak büyük bir düşük yaşadığı, hatta bazı aylarda buğday ihracı dahi olmadığı görülür. Bunun sebebi ise Mart 1821’de Mora’da meydana gelen isyan olabilir²⁴⁹. Defterde verilen tarihleri arasında en fazla buğday ihrac 130.394,06 ton ile 1819 yılında olmuştur. 1818-1823 yılları arasında Rus

²⁴⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/5-3/5-4/12-1/12-2/12-3/12-4/12-5/12-6/14-3/14-4/17-3/17-4/18-1/24-2/24-3/24-4/24-5/25-1/28-1/28-2/28-3/28-4/34-2/34-3/34-4/42-2/42-3/42-4/42-5/42-6/43-1/43-2/43-3/43-4/44-1/44-2/44-3/44-4/50-1/50-2/50-3/50-4/55-2/55-3/55-4/55-5/56-1/56-2/56-3/56-4/56-5/57-1/57-2/57-3/57-4/68-1/68-2/68-3/68-4/68-5/69-1/69-2/69-3/70-1/70-2/70-3/71-1/71-2/71-3/84-1/84-2/84-3/85-1/85-2/85-3/86-1/86-2/86-3/87-1/87-2/87-3/91-1/91-2/91-3/97-1/97-2/97-3/97-4/98-1/98-2/98-3/98-4/99-1/99-2/99-3/99-4/104-2/104-3/104-4/104-5/105-1/105-2/120-1/120-2/120-3/120-4/121-1/121-2/121-3/121-4/122-1/122-2/122-3/122-4/123-1/123-2/123-3/123-4/132-1/132-2/132-3/132-4/132-5/133-3/133-4/133-5/134-5/138-1/138-2/138-3/138-4/141-1/141-2/141-3/143-1/143-2/143-3/144-4/145-1/145-2/145-3/145-4/145-5/146-1/146-2/146-3/146-4/146-5/146-6/152-1/152-2/152-3/152-4/152-5/153-1/153-2/153-3/153-4/153-5/153-6/154-1/154-2/154-3/154-4/154-5/154-6/155-1/155-2.

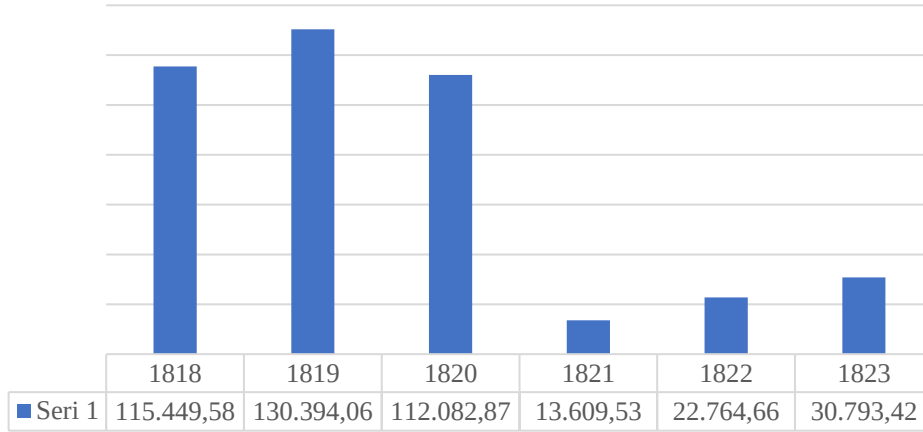
²⁴⁸ Keyl/kile: 1 keyl 25.659 kg (standart). İnalçık 2000, 444.

²⁴⁹ Kütükoğlu 1986, 133; Sezer 1999, 91.

bandıralı tüccar gemileri ortalama taşıdığı buğday 7550 keyldir. Bir Rus tüccar gemisinin taşıdığı en yüksek buğday kapasitesi Lazaro Pietro Laleko adlı kaptanın kullandığı gemiye ait olup 22000 keyl buğday şeklindedir. Bu kaptan 1818 Aralık ve 1820 Şubat olmak üzere iki kez buğday ihracında bulunmuştur²⁵⁰.

Defterde 1818 ve 1823 yıllarındaki kaydedilmemiş aylarda mevcuttur. Bu kaydedilmemiş aylardaki veriler için Murat Fidan'ın çalışmasında verdiği veriler²⁵¹ ışığında, Tablo 4'deki verileri tekrar değerlendirildiği takdirde de 1818-1824 yılları arasında en fazla buğday ihracı 1819 yılına aittir. Bu kapsamda en az buğday ihracının ise 530400 keyl ile yani 13.609,53 ton ile 1821 yılında görülür. Tablo 4'de 1823 yılının ilk yarısında 275168 keyl buğday ihracı kayda geçerken, diğer yarısında ise 924934 keyl buğdayın Rusya tüccarları tarafından ihrac olduğu Fidan'ın çalışmasında verdiği verilerle tamamlandığı²⁵² takdirde 1823 yılı buğday ihracının 30.793,42 ton olduğu görülmektedir. Buğday ihracında yıllara göre sıralaması genel olarak 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri'nin kapsadığı 1818-1823 yılları ve bu yılların başlangıcında ve bitişinde eksik kalan aylar Fidan'ın çalışmasıyla birlikte değerlendirildiğinde ortaya çıkan grafiksel sıralama Grafik 1'de verilir. 1818-1823 yılları arasındaki toplam buğday ihracı ise 401309,9288865 tondur.

Grafik 1. Rus Tüccarların Buğday İhracatının Yıllara Göre Dağılımı (Ton)

Aylara göre Rus bandıralı tüccar gemilerin buğday ihrac oranlarına bakıldığında Ocak-Şubat-Mart aylarında az olmasına rağmen ilkbahardan itibaren bir artış görülür. Yaz aylarında bir durgunluk yaşanır, sonbahar aylarında ise buğday ihracı en büyük oranlarda seyrederdi.

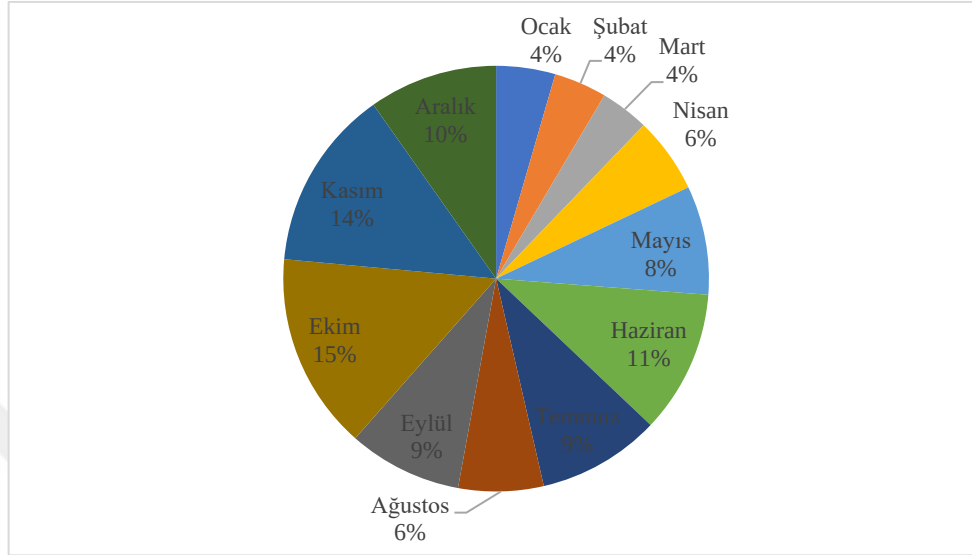
²⁵⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/55-5/96-3.

²⁵¹ Fidan 2002,113-118.

²⁵² Fidan 2002,117-118.

Grafik 2’de de görüldüğü üzere en buğday ihracının en yoğun ayı %15 ile Ekim ayıdır. Fidan’ın çalışmasındaki verilerle birlikte değerlendirdiğimizde de sonuç ve oranlar aynıdır.

Grafik 2: Rus Tüccarların Aylara Göre Buğday İhracatı Oranı

Rusyalı tüccar gemilerinin İstanbul’a ve Akdeniz’e ihrac ettiği diğer ürünlere bakıldığında hububatın ağır bastığı görülür (Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9). Ayrıca yoğun miktarda bezelye ihrac edildiği ve ham madde bakımından ham demir ihracının oldukça yoğun olduğu görülmektedir. Bunlarla birlikte havyar, tuzlu balık, revgan-ı sade, halat ve çeşitli deri türleri gibi çeşitli ürünlerin oldukça fazla oranda ihracı söz konusudur. Bunlara nazaran ihrac oranlarının bakımından daha ikinci planda kalan diğer ürünler ise; don yağı, şem’-i asel, yapağı, fıçı tahtası ve çemberi, keten ve tohumu, telâtin, kavsâle, tarçın, zamk, keçi, koyun ve keçi kılı, çeşitli kereste, kanarya yemi, kütüb-i efrenkiye (frenk kitapları) gibi çok çeşitli ürünlerin olduğu görülmektedir.

Tablo 5: 1818 Yılı Rusya’nın İstanbul ve Akdeniz’e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı²⁵³

1818 Yılı (Nisan Ayından İtibaren)			
Ürünün Cinsi	Miktarı (Ton ²⁵⁴)	Ürünün Cinsi	Miktarı
Arpa	2062983600	Kamçıbaşı	20321640
Çavdar	1467694800	Tuzlu balık	28304500

²⁵³ Bu tablo ve diğer tablolar genel olarak Nisan 1818 tarihi ile Haziran 1823 tarihlerini kapsayan 7 numaralı İzn-i Sefine Defterindeki hükümlerden derlenmiştir.

²⁵⁴ Kenarlarında ölçü birimi verilmeyen miktarlar için ton üzerinden değerlendirilir.

Kokoroz	374621400	Tuzlu balık	200000 adet
Un	19244250	Tuzlu uskumru balığı	50000 adet
Peksimet	8467350	Gön	50 adet
Bezelye	5516685	Fıçı tahtası	12000 adet
Mercimek	1282950	Fıçı çemberi	3200 adet
Ham demir	1332196400	Keten	4 denk
Halat	15241230	Telâtin	8 denk
Havyar	29243108,5	Keçi kılı	243 denk
Revgan-ı sâde	14728740	Kavsâle	225 küçük denk
Don yağı	169347000	Yapağı	15 denk
Şem'-i asel	1586172	Yapağı	84673500
Fındık	28224500	Tütün (Kıyılmış)	123 küçük varil

Tablo 6: 1819 Yılı Rusya'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı

1819 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı (Ton ²⁵⁵)	Ürünün Cinsi	Mikdarı
Arpa	1365058800	Palamut	112898000
Çavdar	105201900	Tuzlu balık	325000 adet - 455 varil
Kokoroz	128295000	Tuzlu balık	200 ufak varil
Ham demir	258254175	Bezelye	150 keyl - 49 torba
Ham bakır	2822490	Keçi ile koyun	900 adet
Halat	16934700	Sığır derisi (tuzlu)	270 adet
Havyar	103914160	Buzağı derisi	320 ufak denk
Revgan-ı sâde	2719152	Tavşan derisi	16 denk
Don yağı	45159200	Deve tüyü	2 denk - 3 torba
Balmumu	14951336	Atlas	1 küçük sandık
Kamçıbaşı	33869400	Yün	202 denk - 370 kantar
Kanarya yemi	8826696	Frenk ayakkabısı	1 küçük sandık
Tahta	6200 adet	Fıçı tahtası	26500 adet -140 demet

Çeşitli kereste	7646 adet	Fıçı çemberi	2650 deste
Mermer taşı	8 adet	Rusya tütünü	25 varil
Zamk	10 varil	Yaprak tütün	597 ufak denk
Tohum	4 torba	Çıbık tablası	1 küçük sandık
Tarçın	39 demet	Temür-hindi	85 boğça
Gön	2025 adet	Boya	100 kantar
Fes	1 sandık	Kuru üzüm	113 varil - 117 kutu
Tütün	631 boğça		

Tablo 7: 1820 Yılı Rusya'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı

1820 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı (Ton)	Ürünün Cinsi	Miktarı
Arpa	3091909500	Revgan-ı sâde	3 varil - 2 küçük varil
Kokoroz	373595040	Kamçıbaşı	336 denk
Yulaf	225799200	Bezelye	10 torba
Darı	5118000	Fıçı tahtası	16600 adet
Keten tohumu	64147500	Fıçı çemberi	5306 deste
Keten	6773880	Çeşitli kereste	5796 adet
Şimşir	519330800	Tavşan derisi	18 denk - 1 sandık
Ham demir	385038629	Yün	460 denk - 200 kantar
Telâtin	225796	Tuzlu balık	190 varil
Halat	908828900	Soldat tüfengi	8 denk
Havyar	72177422	Frenk kitapları	5 demet - 1 sandık

Tablo 8: 1821 Yılı Rusya'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı

1821 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı (Ton)	Ürünün Cinsi	Miktarı
Arpa	1375835580	Revgan-ı sâde	5644900
Kokoroz	423373500	Tuzlu balık	6797880
Çavdar	256590000	Çeşitli kereste	1000 adet
Fasulye	128295000	Tavşan derisi	10000 adet
Ham demir	28224500		

Tablo 9: 1822 Yılı Rusya'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı

1822 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı (Ton)	Ürünün Cinsi	Miktarı
Arpa	153954000	Yapağı	112 seklem - 489 denk
Kokoroz	43620300	Sığır derisi	2881 adet - 50 denk
Ham demir	211119260	Şem'-i asel	41 fıçı - 4300 vukıyye
Halat	44030220	Revgan-ı sâde	24 fıçı
Bezelye	18987660	Revgan-ı şem'i	800 sandık
Fasulye	7004907	Fıçı çenberi	300 demet
Tuzlu Balık	19757150	Kalya taşı	100 fıçı
Komana?	395143000	Telâtin	1200 vukıyye
Havyar	154 fıçı - 100 kantar	Kavsâle	500 adet

Tablo 10: 1823 Yılı Rusya'nın İstanbul ve Akdeniz'e İhrac Ettiği Ürünler ve Miktarı

1823 Yılı (Haziran ayı ortasına kadar)			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Bezelye	461862 ton	Boş fıçı	170 adet
Fındık	14309821,5 ton	Boş kutu	58 adet
Tuzlu Balık	61 fıçı	Boş sandık	8 adet
Havyar	8 fıçı	Fıçı tahtası	20 adet
Tütün	130 boğçada 1000 vukıyye	Gön	2 denk
Un	800 vukıyye	Sığır gönü	12490 adet
Telâtin	378 çift	Sığır dili (tuzlu)	2 sandık
Kettân	15 denk	Tavşan derisi	11 denkde 6100 adet
Yapağı	315 denk – 50 kantar 22 vukıyye	Şimşir	12701025
Reçel	1 sandıkda 12,5 vukıyye	Lûle	14 sandık
Şem'-i 'asel	10 sandık 9 çuvâl 1 varilda 1150 vukıyye	Kilit	1 sandık
Kebkeb	1 zenbilde 20 vukıyye	Komana?	12 adet
Havlıcan	5 kabda 4 kantar	Dülbend	3 denk
		Âlât	12 kantar
		Bez tarağı	1 adet
		Ağaç endâze	100 adet

Kınakına	3 kabda 58 vukıyye	Silecek	30 çift
Çingirak	1 hasırlı küfede 300 adet	Meles	225 top
Şem‘-i revgan	2 varil - 2 sandık	Peştemâl	99 çift
Haffâfiye	11 sandık 1126 çift	Yağlık	4 çift
Kirpâs-ı Mısır	1 denkde 108 top	Kirpâs-ı Zide?	8 top
Enfiye	8 yükte 864 vukıyye	Kullanılmış gömlek	20 adet
Çiriş	22 seklemde 1320 vukıyye	Beledî	6 çift
Mahlep	16 çuvâlda 1690 vukıyye	Yorgan yüzü	4 adet
Düğme	75 çuvalda ve 43 zenbil	Havlu	18 çift
Zencebîl	3 kapda 3,5 kantar	Basma-ı hassa	4 top
Zerdeçâv	3 kapda 3 kantar	Fenar-i muşamma‘	35 adet
Sülgün	3 kapda 3 kantar	Eşyâ-yı gemi	2 sepet
Lâden	1 kapda 40 vukıyye	Hurdavât	1 küfe
Sarı sabur	1 kapda 20 vukıyye	Kirpâs-ı Panava	1200 zirâ‘
Çivid-i İngiliz	3 sandıkda 270 vukıyye	Kütüb-i Yahudi	1 sebet
Ayakkabı	3 seklem köhne	Fıçı çubuğu	200 demet
Güllâç	1 sinide 4 vukıyye	Şeker	2 vukıyye

3.1.2. Rus Tüccarlarının İthalatı ile İlgili Hükümler

Rus tüccarlarının Akdeniz’den Karadeniz’e geçiş işlemleri Karadeniz’den Akdeniz’e geçiş işlemlerinden ayrıldığı noktalar bulunur. Stroganov, Rus tüccarların ürünlerini Memâlik-i Mahrûse²⁵⁶ veya düvel-i sâ’ire mahsulleriyle²⁵⁷ ya da hem Memâlik-i Mahrûse hem de düvel-i sâ’ire ürünleriyle²⁵⁸ Akdeniz’den Karadeniz’e geçiş yapmaları için yürürlükteki defter gereğince Osmanlı Devleti’ne başvururdu²⁵⁹. Bunun üzerine Osmanlı Devleti, geçişte bulunacak tüccarın adı ve taşıdığı ürünün cinsi ve miktarını içeren bir fermanı, Akdeniz’e geçişten farklı olarak bu sefer İstanbul gümrüğü emininin yanında liman nazırına, kavak ustasına ve hisar gümrüğü emini gibi yetkililere gönderirdi²⁶⁰. Yetkililerden iki devlet arasında bulunan antlaşma gereği fermanda belirtilen özellikteki geminin geçişine engel olmaması ve

²⁵⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/19-1/36-1.

²⁵⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/13-4/38-1/88-1.

²⁵⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/7-1/13-1/39-1.

²⁵⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/7-1/7-2/7-3/13-1/13-4/14-1/19-1/36-1/38-1/39-1/88-1.

²⁶⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/7-1/13-1/13-4/14-1/19-1/36-1/38-1/88-1/129-1/129-2/139-1/139-3/140-1/140-2/140-4/140-6/142-1/147-1/148-3/158-1.

türlü bahanelerle herhangi bir erteleme ve bekletme gibi durumların yaşanmaması konusunda uyarılarda bulunurdu²⁶¹.

Rus tüccar gemilerinin Karadeniz’e geçişte taşıdıkları en yoğun ürün şarap olduğu görülmektedir (Tablo 11, Tablo 12, Tablo 13, Tablo 14, Tablo 15). Şarap ve içki türü ürünler eğer Osmanlı topraklarından satın alınmış ise “*resm-i zecriye*”²⁶² türü bir vergi ödenmektedir²⁶³. Bu tür bir durumun dışında ise Osmanlı yetkililerinin Rusyalı tüccarlardan geçişte tekrar gümrük ve bitirme namı ve ziyade selâmet akçesi ve diğer benzer vergiler talep etmemesini açıkça belirtilerek²⁶⁴, “*ber-mu ‘tâd izn-i sefine*” emri²⁶⁵ yazılırdı.

Akdeniz’den Karadeniz’e geçmek isteyen Rusyalı tüccarların elinde bu geçiş için göstermesi gereken izn-i sefine emri olmalıdır. Bu emir gösterildikten ve de geçiş için 300 akçe selâmet resmi tamamen ödendikten sonra tüccar gemisinin geçişi için son bir kontrol kalır. O da geminin içinde ve gemi personeli arasında Osmanlı vatandaşı bulunup-bulunmadığının yoklanmasıdır. Tüm bu işlemler olumlu şekilde sonuçlandığı takdirde iki devlet arasında yapılmış olan antlaşma şartları gereği bekleme ve erteleme yapılmaksızın güvenli bir şekilde geçişine müsaade edilirdi²⁶⁶. Rus tüccar gemisi ürünlerinin tamamını ya da bir kısmını Osmanlı topraklarından almış ise tüm bu pratiklerle birlikte eşyaların ve şarabın icap eden vergilerinin ödendiğine dair “*edâ tezkiresi*” yetkililere gösterilmelidir²⁶⁷. İzn-i sefine emri, eda tezkiresi gösterildikten ve 300 akçe selamet ücreti de tamamen eda edildikten sonra, eğer tüccar satın aldığı ürünü bir miktarını satmış ise sattığı kadarının, “*ahidnâme-i humâyûn ve tâ‘rife defteri ve Ticâret-i Dâhiliye*” gereğince icap eden vergisi % 3 üzerinde ödemelidir. Ardından gemi yoklanıp, içinde Osmanlı vatandaşı olmadığına kanaat getirilirse geçişine müsaade edilirdi²⁶⁸.

Rus tüccar gemileri için uygulanan bu usul 1822 yılına kadar geçerli olmuştur. Bu tarihten itibaren normal pratiklerin farklılaştığı defterdeki hükümlerde görülür. Hükümlere bu tarihlerde, Rusya tüccar gemilerinin liman nazırı vekili ve Galata gümrüğü emini tarafından incelenmesi, tüccarlara verilen izn-i sefine emrinin Kapudân-ı Paşa vekili, Tersâne-i Âmire

²⁶¹ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/7-1/13-1/13-4/19-1/36-1/38-1/39-1/88-1/129-2/139-1/142-1.

²⁶² Osmanlı Devleti’nde alkollü içkilerden alınan bir vergi.

²⁶³ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/7-1/13-1/14-1/19-1/140-2/140-6.

²⁶⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/7-1.

²⁶⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/142-2/142-3/147-2.

²⁶⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/36-1/129-1/139-3.

²⁶⁷ Gümrük ücreti ödendiğine dair tüccarlara verilen belgedir. Kütükoğlu 1999, 331.

²⁶⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/7-1/13-4/14-1.

emini ve gümrük emini tarafından onaylanması²⁶⁹ ve de içki için de “...Başmuhâsebe’ye ‘ilm u haber verilmesi” şeklinde eklentiler yapılmıştır²⁷⁰.

Rus tüccarlarının İstanbul’dan²⁷¹ veya Osmanlı Devleti’nin diğer topraklarından²⁷² veya Akdeniz’deki Osmanlı toprakları dışından²⁷³, Avrupa mahsulünden²⁷⁴ olan özellikle Messina’dan²⁷⁵ ya da Marsilya’dan²⁷⁶ satın aldığı ürünlerin çok çeşitli olduğu görülür. Bu ürünlerin başında en yoğun ithal edileni şaraptır. Zeytin, kuru üzüm, limon ve limon suyu, incir, tuz, sirke, harnub, ak günlük, badem, tütün, hurma gibi ürünlerde oldukça sık ithal edilirdi. Bu ürünlerin dışında ikincil olarak ise revgan-ı zeyt, revgan-ı sade, pekmez, şeker, zâç-ı Kıbrıs, bakam ağacı, piştahta, kral suyu, penbe, portakal, turunç, şam fıstığı, kuru yemiş, mermer taşı gibi çok çeşitli ürünlerin de Akdeniz’den Karadeniz’e Rus tüccarlar tarafından taşındığı görülür.

Tablo 11: 1818 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz’e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı

1818 Yılı (Nisan ayından itibaren)			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Hamr	2276735 kıyye 2528 varil – 49 sandık	Harnub	2630 kantar
Zeytin	17000 kıyye 4 denk - 440 varil	Limon	720 sandık
Kuru Üzüm	8420 kantar 1543 kutu - 2793 varil	Tuz	41800 keyl
İncir	2296 kutu 27 varil - 219 sandık	Pekmez	3000 kıyye
Limon suyu	35 varil - 94700 kıyye	İzmir siyâhı	12 sandık
Badem	17 kutu - 69 küçük varil	Rezâkî üzümü	105 varil
		Revgan-ı sâde	59 varil
		Bakam ağacı	124 parça
		Bakam-ı kambaço	87 parça
		Piştahta	1 adet

²⁶⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/140-1/140-2/140-4/140-6/142-1/147-1/158-1.

²⁷⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/148-4/148-5/148-6/149-5/149-6.

²⁷¹ A. {DVNS.İZN.d 07/7-1/7-2/139-3.

²⁷² A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/7-3/13-1/13-2/14-1/19-1/36-1/39-2/39-3/39-4/39-5/139-3/140-1/140-7/142-1/142-2/147-4/147-5/147-6/149-2/149-3/149-4/149-6.

²⁷³ A. {DVNS.İZN.d 07/7-1/7-2/7-3/13-1/13-2/13-4/38-1/38-4/139-1/147-1.

²⁷⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/39-2/39-3/39-4/39-5/89-1/89-3/129-2/140-4.

²⁷⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/13-3/38-2/38-3/39-2/39-3/88-2/88-3/88-4/89-1/89-2/89-3/89-4/129-1/140-5/149-2/149-4.

²⁷⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/149-5.

Tütün	80 kutu - 181 boğça	Şeker	1012 sandık
Ak günlük	106 varil - 75 sandık	Kral suyu	1 sandık
Hurma	59 varil - 211 küçük varil	Zâc-ı Kıbrıs	3 varil
Revgan-ı zeyt	25 şişelik -100 sandık	Penbe	6 denk
Sirke	38600 kıyye		

Tablo 12: 1819 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı

1819 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Hamr	2405930 kıyye 1184 varil – 78 ufak varil	Harnub	9480 kantar
Zeytin	100 kantar 1000 kıyye (tuzlu)	Tütün	226 boğça
Kuru Üzüm	17527 kantar 124 kutu - 25 varil	Pekmez	61 varil - 500 kıyye
Limon suyu	450 kantar 169 varil - 89000 kıyye	Badem	168 varil - 400 kıyye
Limon	305000 adet 2279 sandık - 80 varil	Kuru yemiş	72 sandık - 608 varil
İncir	2532 kantar 1272 sandık - 380 k. sandık	Pekmez	61 varil - 500 kıyye
Tuz	173950 keyl - 4300 kantar	Portakal	1000 sandık
Ak günlük	22 sandık-20 varil-126 kantar	Sirke	24 varil - 56500 kıyye
		Turunç	15 varil
		Mermer taşı	54 sandık
		Tuğla	190000 adet
		Şam fıstığı	13 varil
		Rişte-i penbe	29 ufak denk

Tablo 13: 1820 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götürdükleri Ürünler ve Miktarı

1820 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Hamr	1618706 kıyye 4905 varil – 617 sandık	Rom	4 varil
Kuru üzüm	90 kutu – 719 küçük sandık 4888 varil - 18862 kantar	Rom (der-pokal)	10 sandık
Kahve-i efrenciyye	111 kantar – 2025 kıyye - 1 varil 5 ufak varil — 12 ufak denk	Kuru yemiş	1181 kantar
		Fındık	7 torba
		Hind abanos ağacı	27 adet
		Çeşitli Hırdavat	4 sandık

Tuz	51800 keyl	Kütüb-i frengi	6 sandık
Limon	100 küfe – 1807 sandık	Mermer ahcâr	9 sandık
Limon suyu	1238 varil – 33000 kıyye	Panbuk ipliği	53 ufak denk
Harnub	5000 kantar	Efrenc-kârî ‘asâ	7 demet
Hurma	58 kantar	Ma‘din kömürü	1000 kantar
Ak günlük	11 varil – 28 varil	Billûr-kârî kandil	1 sandık
Portakal	1406 sandık	Tuğla ve Kiremit	100000 adet
Badem	94 fıçı	Ceviz tahtası	24 adet
Revgan-ı don	100 yedek – 40000 kıyye	Frenk ta‘likası	1 adet
Şeker	38 varil – 33 kantar	Tuğla ve Kiremit	100000 adet
Sirke	50 varil – 19350 kıyye	Ceviz tahtası	24 adet
İncir	211 kantar – 722 kantar (kuru)	Frenk talikası	1 adet
Tuz	51800 keyl	Frenk pâpûşu	2 sandık
Limon	100 küfe – 1807 sandık	Frenk-kârî çiçek	1 sandık
Peynir	10 çuval – 30 varil	Frenk yorganı	6 denk
Akmeşe	5 sandık – 7 denk	Frenk çorapı	1 denk
Eşcâr fidânı	8 varil – 1 sandık	Fre Frenk eyvânı	1 sandık
Rişte-i penbe	91 ufak denk - 6575 kıyye	Frenk pâpûşu	2 sandık
Ceviz	800000 tane	Frenk-kârî çiçek	1 sandık
Kestane	2000 kıyye	Mermer kireci	5000 kantar
Mercan	1 sandık	Pokal tapası	1 denk
Arak	1 sandık		

Tablo 14: 1821 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz’e Götürdükleri Ürünler ve Mikdarı

1821 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Hamr	1297490 kıyye 2499 varil	İpek	80 kantar
		Penbe	20 kantar
Limon suyu	10000 kıyye 75 varil	Penbe-i hâm	28 denk
		Rişte-i penbe	10446 kıyye
Limon	731 sandık	Beyâz rişte-i penbe	147 ufak denk
Kuru Üzüm	3691 kantar 973 varil	Libâs-ı müstâ’mel	2 adet
		Mercan	1 sandık
Üzüm	6083 kantar	Badem	44 varil

Pekmez	6000 kıyye 15 varil	Mermer taşı Mermer direk	101 adet 7 adet
Portakal	1964 sandık	Balık derisi	4 adet
Harnub	955 kantar	Tuğla	70000 adet
Hurma	51 varil – 55 kantar	Flemenk Peyniri	360 kıyye
Şeker	29 varil	Sirke	25 varil
İncir	5529 kantar		

Tablo 15: 1822 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz’e Götürdükleri Ürünler ve Mikdarı

1822 Yılı			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Hamr	527525 vukıyye - 120 varil 2 sandıkda 88 şişe	Rişte Rişte-i penbe	3 torba 148 kıyye 645 vukıyye
Üzüm	1965 kantar	Rişte-i penbe (boyalı)	10 denk
Kuru üzüm	169 kantar – 156 sandık	Rişte-i penbe (beyaz)	3 çuval
Rezaki üzümü	344 kantar – 242 varil	Rişte-i penbe-i elvân	1880 vukıyye
Çek.siz üzüm	137 sandıkda 45 kantar	Rişte-i sürh	10 denk
Kuş üzümü	40 kutuda 40 vukıyye 1 varil - 4 kantar	Rişte-i Trabzon	1 torbada 10 vukıyye
		Rişte-i İngiliz	1 çuvalda 70 vukıyye
Siyah üzüm	168 varilde 214 kantar	Penbe-i ham	40 kantar
Limon	2342000 adet – 581 sandık	Beyaz İngiliz	20 denkde 1000 top
Limon suyu	36000 kıyye – 39906 varil 8 kantar	Beyaz penbe bezi	3 denk
Tuz	3000 keyl	Boyalı hasa	1 sandıkda 89 top
Portakal	600 sandık	Basma-ı hasa	3 top
Harnub	7253 kantar	Kameri hasa	148 nîme
Tütün	8620 vukıyye – 688 boğça	Keten	22 vukıyye
Hurma	390 varil – 8 sandık	Karacalar kuşağı	5 sandıkda 11 deste
Ak günlük	51 kantar – 34 sandık	Astar	1 sandıkda 180 top 400 parça
Badem	4400 vukıyye	Atlas	207 zirâ‘
Zeytin	50 varil	Hare	1 sandıkda 17 top

Zeytin yağı	11 varil	Alaca-i şâm	8 top
Rom	92 varil	Frenk şapkası	6 sandık
Arak	400 vukıyye	Frenk papuçu	1 sandık
Sirke	60 kantar	Papuç	1 sandık
Şeker	1100 vukıyye 51 sandık – 1 kutu	Fitilli beyaz	1 denkde 85 top
		Habin-i İngiliz	2 sandıkda 43 top
Zeytin	40000 vukıyye 381 varil – 14 kantar	Makrame	1 sandık
		Makrame-i efrenci	1 sandıkda 51 deste
Badem	610 kıyye	Şâlî	100 zirâ‘
Havyar	2 fiçıda 20 kantar	Fitilli kaba dülbend	35 nîme
Zamk	2670 vukıyye	Frenk hırdavat	4 sandık
Tuzlu balık	2 varil	Telli kemhâ	59 top – 13 zirâ‘
Kahve-i efrenc	8500 vukıyye 13 çuvalda 736 vukıyye	Beyaz kağıt	1 sandık
		Yazı kağıtı	2 sandık
İncir	1375,5 kantar 40000 adet – 1800 vukıyye	Kağıt büyütecî	10 deste
		Çakı	7 deste
Taban inciri	300000 adet	Fransız camı	4 sandık
Elleme incir	60000 adet	İskemle	36 adet
Kuru incir	1 sandık	Üstübeç	10 sandık
Zaç-ı Kıbrıs	1 fiçıda 9 kantar	Köfter	2 kapta 60 vukıyye
Şekerleme	2 kapta 62 vukıyye	İsfıraç	100 sandık
Tahin	1 sandık 6 kantar	Silme çubuk	200 adet
Çam fıstığı	1 varilde 2 kantar	Boş sepet	8 adet
Kestane	4 varilde 7 kantar	Yatak ve gemi eşyası	2 sandık
Buhar-ı cedid	2 sandıkda 20 vukıyye	Tuzlu lahm-ı hınzîr	1 sandık
Aselbend	10 vukıyye	Şirub	1 sandık
Salep	5 vukıyye	İngiliz-kârî tabak	1 sandık
Ecza	2 sandık	Çenkar	2 varil
Tuğla	30000 adet	Biber	14 varil – 47 çuval
Kınakına	6 sandıkda 450 vukıyye	Kebe	1 sandık
Mermer	3 sandık	Yeşil biber turşusu	50 varil
Büyük ayna	1 sandık	Yunus balığı	50 varil
Çapraz ayna	2 deste – 14 sandık	Sardalya	54 varil
Tanbura teli	3 kutu	Eldiven	1 sandık

Enfiye kutusu	8,5 deste	Çöpçini	4 sandık
İğne	1 kutu	Fransız kitaplar	1 sandık
İğnedanlık	1 deste	Boş şişe	8 sandık
Mürekkep	5 vukıyye	Sandallı şemşiye	10 adet
Tarçın	20 vukıyye	Kırmızı	50 vukıyye
Kimyon	1 sandıkda 4 kantar	Bağa	203 vukıyye
Leblebi	3 varilde 8 kantar	Karışık eşya	4 sandık - 3 denk

Tablo 16: 1823 Yılı Rusyalı tüccarların Karadeniz'e Götdürdükleri Ürünler ve Mikdarı

1823 Yılı (Temmuz ayına kadar)			
Ürünün Cinsi	Miktarı	Ürünün Cinsi	Miktarı
Hamr	983905 vukıyye 633 varil	Harnub	16975 kantar
Limon	2465 sandık – 80000 adet	Zeytin	12500 vukıyye
Aba limon	31398 vukıyye	Tütün	1656 boğça
Limon suyu	5 varil – 14000 vukıyye	Arak	10300 vukıyye
Portakal	2157 sandık – 10000 adet	Pekmez	19100 vukıyye
Rom	15 sandık – 2 varil	Lûle	12 sandık
Rezaki	3049,5 kantar – 422 kutu 1345 varil	Gazzaziye	1 vukıyye
Kuru üzüm	3617 kantar – 4000 vukıyye	Helva	150 kıyye
Kırmızı üzüm	80 kantar	Kelle şeker	7 fiçı
Siyah üzüm	1714 kantar	Tuğla	89500 adet
İncir	4380 kantar – 2459 sandık	Kundura	6 sandık
Dizi incir	220500 adet	Kadife	14 zirâ'
Badem	4898 vukıyye – 111 kantar	İsfıraç	10 sandık
Kabuklu badem	5600 vukıyye	Boş küp	50 adet
Helva	2 varilde 150 kıyye	Yorgan yüzü	15 adet
Rişte-i sürh	69 denk	Şam alacası	12 top
Rişte-i hâm	7 çuvalda 14 kantar	Frenk fesi	0,5 deste
Rişte-i beyaz	6 denkde 390 vukıyye	Frenk kitapları	1 sandık
Rişte-i penbe-i sürh	15 denkde 1200 vukıyye	Frenk iskemlesi	264 adet
Rişte-i penbe-i elvân	100 denkde 7820 vukıyye	Sirke	1 fiçı
Rişte-i penbe-i İzmir	8 denkde 600 vukıyye	Encüriye	46 sandık
		Gepre turşusu	46 sandık

Penbe-i hâm	34 çuvalda 72 kantar	Kestane	4600 kıyye
Karacalar kuşağı	60 deste	Hurma	26 varıl
Tütün bıçağı	1 bağda 4,5 deste	Tuzlu balık	2 şamandra
Mağnisa alacası	1 denkde 100 top	Tabak	80 deste
Şâlî-i Asitâne	1 sandıkda 6 top	Balık	46 sandık
Piştahta saati	1 sandık içinde 1 adet	Tıpalık mantar	8 denk
Basma-i hassa	7 top	Enfiye tütünü	5 fıçı
	1 adet	Bağa	30 vukıyye
	90 adet	Biber	1600 vukıyye

Rus tüccar gemilerinin Nisan 1818 ile Haziran 1823 yılları arasını kapsayan ithalatı 8.-13. tablolara bakıldığında ürünlerde çok çeşitliliğin olduğu görülür. Bu çeşitlilik arasında en yoğun olarak ithal edilen ürün ise şarap olduğu verilen miktarların değerlendirilmesiyle belirlenebilir. Şarap ile ilgili hükümler, bu ürünün en fazla ilkbahar ve en az kış aylarında taşındığını gösterilir. Hükümlerdeki verilerin incelenmesi sonucu; Rus gemilerinin taşıdığı şarapın, %25 Nisan, %32 Mayıs, %26 Haziran ayları olmak üzere %83'lük bir oranda ilkbahar mevsiminde Akdeniz'den Karadeniz'e taşındığı görülür²⁷⁷.

3.1.3. Akdeniz'e Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemileri ile İlgili Hükümler

Rus tüccar gemilerinin Karadeniz'den Akdeniz'e boş olarak geçiş işlemleri, Rusya'nın İstanbul'daki Orta Elçisi Grigoriy Alexandrovich Stroganov tarafından yürütülmekteydi. Stroganov, Rus tüccar gemilerinin “*hamûleden tehî olarak*” geçişine antlaşmalar gereği engel olunmaması yönünde istekte bulunurdu. Bunun üzerine Osmanlı Devleti, geçişte bulunacak gemi kaptanının adını içeren bir fermanı, İstanbul gümrüğü eminine, Boğazhisarları naiplerine ve diğer yetkililere gönderirdi²⁷⁸. 1822 tarihinden itibaren gönderilen fermanların içeriğine “*gümrük emîni ve Tersâne emîni vekîli Mehmed Nazîf dâme mecdühû i 'lâmlarıyla*” şeklinde bir

²⁷⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/6-2/6-3/6-4/6-5/7-1/7-2/7-3/13-1/13-2/13-3/13-4/13-5/14-1/14-2/19-1/19-2/19-3/19-4/27-1/27-2/27-3/30-1/30-2/30-3/30-4/30-5/30-6/31-1/31-2/31-3/37-5/38-2/39-2/39-3/88-3/89-1/89-2/89-3/89-4/112-2/112-3/112-4/112-5/113-1/113-2/113-3/113-4/140-2/140-5/140-6/140-7/142-2/142-3/147-2/147-5/148-3/148-6/149-2/149-3/149-4/149-5/149-6/158-1/158-2/159-1.

²⁷⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/24-2/27-4/59-1/94-1/134-1.

ifade ile geminin isminde eklediği görülmektedir²⁷⁹. Bazen bu ifadeye Kapudân-ı Deryâ Mehmet Hüsrev Paşa'nın ismi de ilave edilmiştir²⁸⁰.

Tablo 17: 1818-1823 Yılları Arasında Akdeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Sayısı²⁸¹

	1818	1819	1820	1821	1822	1823	TOPLAM
Ocak	-	6	0	7	0	4	17
Şubat	-	6	6	5	1	3	21
Mart	-	6	8	14	0	3	31
Nisan	0	4	6	11	0	4	25
Mayıs	0	8	3	0	1	8	20
Haziran	0	7	6	0	0	-	13
Temmuz	1	6	8	0	0	-	15
Ağustos	8	6	7	0	0	-	21
Eylül	7	9	11	0	0	-	27
Ekim	5	7	13	0	0	-	25
Kasım	13	6	14	0	3	-	36
Aralık	8	9	9	0	3	-	29
TOPLAM	42	80	91	37	8	31	280

7 numaralı izn-i sefine defteri, Nisan 1818 – Haziran 1823 tarihleri arasındaki boş gemi geçiş hükümlerini de içermektedir. Geçiş yapan boş gemilerin sayısına bakıldığında; 6 yılda toplam boş gemi geçişi 280'dir. 1821 yılındaki Mora isyanı ürün yüklü gemileri geçişleri etkilediği gibi boş gemilerin geçişinide etkilediği, isyandan itibaren 1823 yılına kadar yalnız 8 boş gemi geçmiş olduğu tabloda görülmektedir. Geçişlerdeki düzensizlikten dolayı aylara göre geçiş oranlarını belirlemek zordur. 1818 ile 1823 yıllarındaki, hükümlerde verilmeyen ayları Murat Fidan'ın çalışmasındaki verilerden faydalanmak suretiyle 6 yılda tam olarak 328 boş geminin geçtiği görmekteyiz²⁸². Yıllara göre boş gemi geçiş dağılımı dair daha sağlıklı bir değerlendirme yapmak için Fidan'ın çalışmasındaki verilerle birlikte ortaya şöyle bir grafik çıkmaktadır.

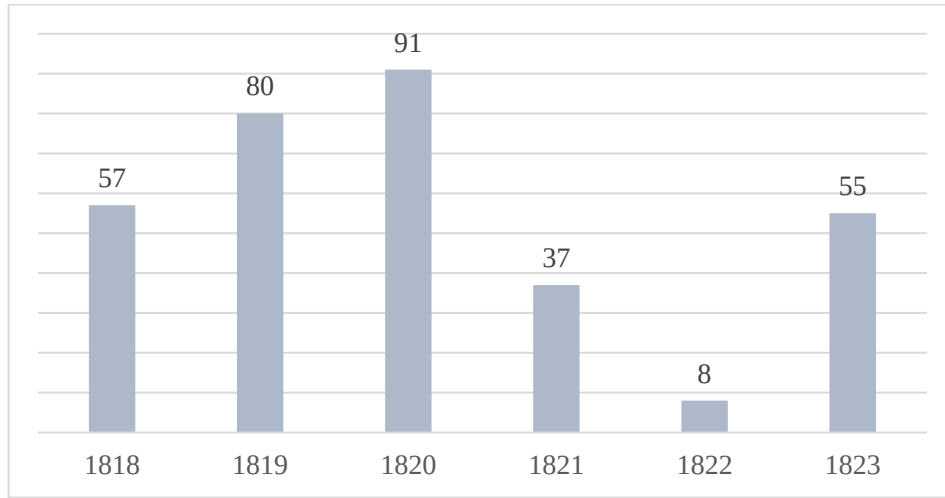
²⁷⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/151-1/151-2.

²⁸⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/151-3/151-4/151-5/151-6/151-7.

²⁸¹ Bu tablo ve diğer tablolar genel olarak Nisan 1818 tarihi ile Haziran 1823 tarihlerini kapsayan 7 numaralı İzn-i Sefine Defterindeki hükümlerden derlenmiştir.

²⁸² Fidan 2002, 191-193.

Grafik 3. 1818-1823 Yılları Arasında Akdeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 3’de görüldüğü üzere; en fazla geçiş 91 boş gemi olarak 1820 yılında gerçekleşmiştir. en az geçiş ise 8 boş gemi ile 1822 yılında görülmektedir. Bunun en önemli sebebi 1821 Mora isyanıdır. İsyanın kaynaklı dalgalanmalar 1830 yılına kadar sürmüştür²⁸³.

3.1.4. Karadeniz’e Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemileri ile İlgili Hükümler

Rus tüccar gemilerinin Akdeniz’den Karadeniz’e boş bir şekilde geçiş işlemleri yine Stroganov’un Rus tüccar gemilerinin “*hamûleden tehî olarak*” Karadeniz’e geçişine antlaşmalar gereği engel olunmaması yönünde istekte bulunması üzerine, Osmanlı Devleti’nin geçişte bulunacak tüccarın adını içeren bir fermanı, Akdeniz’e geçişten farklı olarak bu sefer İstanbul gümrüğü emininin yanında liman nazırına, kavak ustasına ve hisar gümrüğü emini gibi yetkililere göndermesi ile gerçekleştirdi²⁸⁴. Tabi ki bu geçiş işleminde yüklü gemilere yapılan birtakım kontroller yapıldıktan sonra izin tamamen sağlanırdı. Rus tüccar gemisinin kaptanı Boğazlardan geçiş sırasında Osmanlı tarafından verilen izin-i sefine emrini göstererek, geçiş ücreti olan 300 akçe selâmet vergisi ödedikten sonra ve geminin içi yoklanarak herhangi bir Osmanlı vatandaşı olup olmadığı kontrollerini yaptırdıktan sonra geçmeye hak kazanıldı²⁸⁵.

1822 yılında itibaren, diğer tüm geçişlerde olduğu gibi Karadeniz tarafına boş olarak geçiş yapacak olanlara dair verilen hükümlerde, geçiş yapacak gemilerin adı verilmiş ve gemilerin, liman nazırı ve Galata gümrüğü emini tarafından incelendikten sonra onay vermesi ve bu onayın Kapudân-ı Deryâ veya onun vekili ve Tersane Amire emini ile gümrük emini tarafından

²⁸³ Fidan 2002, 194.

²⁸⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/18-2/29-1/35-1/45-2/51-1/72-1/80-1/114-1/135-1/139-2.

²⁸⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/4-2.

kabul görmesi istenmiştir²⁸⁶. Bu duruma diğer geçişlerde de olduğu gibi 1821 Mora isyanının etkisi olduğu tahmin edilmektedir.

*Tablo 15: 1818-1823 Yılları Arasında Karadeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Sayısı*²⁸⁷

	1818	1819	1820	1821	1822	1823	TOPLAM
Ocak	-	2	1	4	0	0	7
Şubat	-	37	37	25	1	4	104
Mart	-	104	81	90	2	6	283
Nisan	51	76	116	45	1	11	300
Mayıs	61	87	69	13	0	7	237
Haziran	106	88	100	10	1	-	305
Temmuz	65	61	51	0	1	-	178
Ağustos	125	77	40	0	2	-	244
Eylül	106	85	85	0	1	-	277
Ekim	31	49	41	0	5	-	136
Kasım	19	22	19	0	4	-	64
Aralık	0	13	0	0	0	-	13
TOPLAM	564	701	640	187	18	28	2138

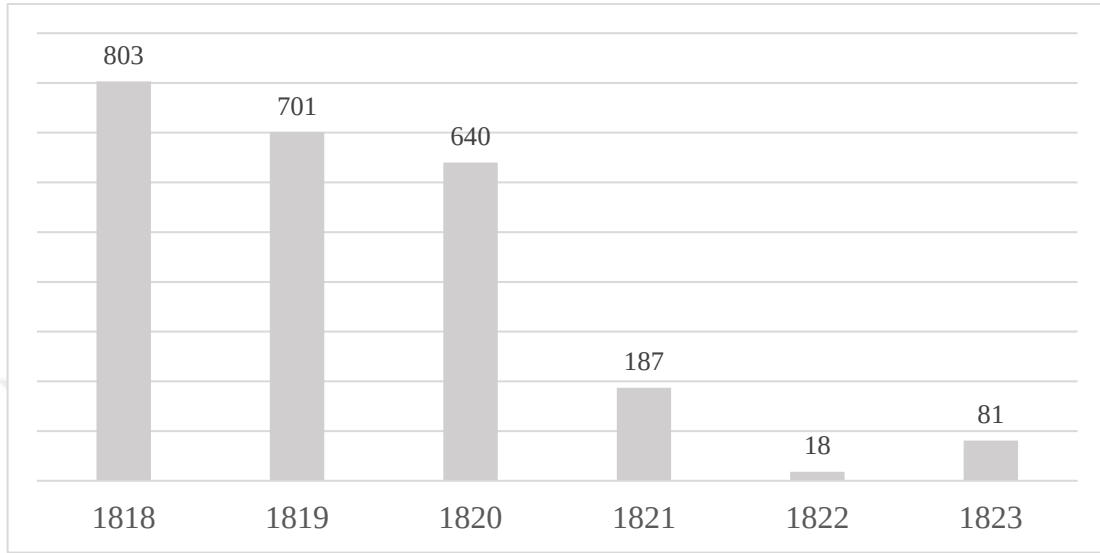
Verilen hükümler doğrultusunda tabloya bakıldığında 6 yılda toplam 2138 boş gemi geçiş yapmıştır. Hükümlerde Karadeniz’e ürün yüklü geçiş yapan gemi sayısına bakıldığında ise 558 geminin yüklü olarak geçiş yapmış olduğu görülür. Bu doğrultuda Karadeniz’e geçiş yapan boş gemi sayısı, dolu gemi sayısının 3.83 katıdır. Bu neticeden Rus tüccarlarının ürünlerini Akdeniz’e götürdükten sonra geriye büyük oranda boş olarak dönüş yaptıkları anlaşılmaktadır. Yine Mora isyanının etkileri burada da görülür. İsyan ile birlikte gemi sayısında büyük bir düşüş yaşandığı ve gemi sayılarındaki düzensizlikten dolayı aylara göre boş gemi geçiş oranlarının sağlıklı olarak belirlenmesinin zor olduğu görülür. Yıllara göre dağılımında tamam olarak değerlendirilmesi için ise yine 1818 ile 1823 yıllarındaki, hükümlerde verilmeyen

²⁸⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/139-3/139-5/141-4/141-5/141-6/141-7/157-1/157-2/157-3/157-4/157-5/157-6.

²⁸⁷ Bu tablo ve diğer tablolar genel olarak Nisan 1818 tarihi ile Haziran 1823 tarihlerini kapsayan 7 numaralı İzn-i Sefine Defterindeki hükümlerden derlenmiştir.

ayları Fidan'ın çalışmasından da yararlandığımız²⁸⁸ da yıllara göre dağılım grafiği meydana getirilebilir.

Grafik 4. 1818-1823 Yılları Arasında Karadeniz Tarafına Boş Olarak Geçiş Yapan Rus Tüccar Gemilerinin Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 4'e bakıldığında 6 yılda Karadeniz tarafından geçen toplam boş gemi sayısı 2430'dur. En fazla geçiş 803 gemi ile 1818 yılı iken, en az geçişte 18 gemi ile 1822 yılıdır. Osmanlı-Rus ilişkilerine bağlı olarak diğer geçişlerdeki düzensizlik burada da görülmektedir.

3.1.5. Rusyalıların Ticaret Dışındaki Yol İzinlerine Dair Hükümler

Osmanlı topraklarına belirli amaçlar doğrultusunda gelen-giden Rusyalı vatandaşların için gerekli yol emirleri, Rusya'nın İstanbul'daki Orta elçisi Stroganov tarafından Osmanlı Devleti'ne gönderilen mühürlü bir arzuhal ile talep edilirdi²⁸⁹. Bu talep üzerine Osmanlı Devleti, yolculuk yapacak kişilerin Rusya topraklarına geri dönüşlerde uğrayacakları güzergahların yöneticilerine ferman gönderildi²⁹⁰. Yolculuk yapacak Rusyalılara, iki devlet arasındaki antlaşmalara aykırı bir davranışta bulunulmaması ve gereken kolaylıkları kendilerine göstermelerini yönünde uyarılar yapılırdı.

İstanbul'dan "*re's-i hudûda*" yani Rusya sınırına gidenlerin genellikle Rusya re'ayası, beğzadeleri, ofiçiyalleri²⁹¹, kurierleri (kuryeler) ve ulaklar gibi kişiler olduğu görülür. Ayrıca

²⁸⁸ Fidan 2002, 197-198.

²⁸⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/19-5/19-6/19-7/53-9/53-10/90-2/108-2/108-3/108-4/130-2/130-3/131-3/131-4/131-5...

²⁹⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/19-5/53-9/90-2/108-2/110-2/111-1/129-5/130-2/131-3/131-5/136-1...

²⁹¹ Yavuz Ercan'a göre; Metinde "*ofçiye*" ve "*ofiçiye*" olarak geçen kelime bazen subay, bazen yüzbaşı olarak çevirilmiştir. Kelimenin aslı İngilizce "*officer*", Fransızca "*officier*" ve Almanca "*offizier*" kelimesinden

bu kişilerin yanlarında hizmetkar ve yasakçı gibi kişiler bulunmaktadır²⁹². Bunlar kara ve(ya) deniz yoluyla İstanbul'dan hareket ile, Rumeli²⁹³, Vidin²⁹⁴, Varna²⁹⁵, Bükreş²⁹⁶ ve Yaş²⁹⁷ gibi farklı yerler üzerinden “*re's-i hudûda*” giderlerdi. 1806-1812 Osmanlı-Rus savaşları ardından imzalanan Bükreş Antlaşması'nı²⁹⁸n dördüncü maddesi gereği, Prut nehrinin Boğdan'a girişinden Tuna nehrine dökülünceye kadar ve Tuna nehrinin Karadeniz'e kadar olan bölümü Osmanlı-Rusya arasında hudut olarak kabul edilmişti²⁹⁹.

Osmanlı merkezi ile Balkanlardaki eyaletler arasındaki bağlantı; Rumeli'de Sol Kol (Via Egnatia)³⁰⁰, Orta Kol (Via Militaris)³⁰¹ ve Sağ Kol (Kırım-Karadeniz Ticaret Yolu)³⁰² olmak üzere üç ana yol ağı ile sağlanıyordu³⁰³. Bu ana yolları ise birbirine bağlayan tali yollar vardı³⁰⁴.

gelmektedir. Metindeki “*ofiçiyal*” şekli “*official-offizial*”a benziyorsa da bu kelimeler pek subay anlamına gelmemektedir. Ercan 2015, 109, dp. 32.

²⁹² A. {DVNS.İZN.d 07/19-5/19-6/19-7/53-9/53-10/90-2/90-3/108-2/108-4/110-2/111-1/124-2/124-3/129-5/130-2/130-3/130-4/131-3/131-4/136-1/136-2.

²⁹³ A. {DVNS.İZN.d 07/53-9.

²⁹⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/131-4/131-5/136-1/136-2; Karayoluyla gidişlerde Vidin-İstanbul arası 240 saattir. Halaçoğlu 2014, 114-115.

²⁹⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/19-6/19-7/90-3/108-2/108-3/108-4/124-2.

²⁹⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/19-5/53-10/110-2/111-1/124-3/129-5/130-2/130-3/130-4.

²⁹⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/124-3.

²⁹⁸ Kurat 1987, 300-301.

²⁹⁹ 1812 Bükreş antlaşması'nın dördüncü maddesi için bk. Muahedat Mecmuası 1298, 51.

³⁰⁰ Rumeli cihetinde sol kol; İstanbul - Tekirdağ - Malkara - Firecik - Dimetoka - Gümülcine - Pravişte - Lankaza - Yenişehir (Larissa) - İzdin yolu ile İstefe (Tebai)'ye ulaşmaktaydı. Halaçoğlu 2014, 15.

³⁰¹ Rumeli cihetinde orta kol; İstanbul - Silivri - Edirne - Filibe - Sofya - Niş - Yagodina üzerinden Belgrad'a uzanmaktaydı. Halaçoğlu 2014, 15.

³⁰² Rumeli cihetinde sağ kol; İstanbul'dan, Vize - Kırkkilise - Prevadi - Karasu - Babadağı - İsakçı - Akkirman yolu ile Özi ve Kırım'a uzanmaktaydı. Halaçoğlu 2014, 15; Kırım Yolu da denilen bu yol Trakya'dan başlıyor, Kırkkilise'den kuzeye doğru çıkıyor ve Edirne'den gelen yolla birleşip Istrancaların ve Balkan Dağlarının doğal geçitlerinden geçerek Karadeniz'e paralel olarak Tuna Nehrine kadar ulaşıyordu. Ayrıca bazı yerlerde büyük merkezlere ulaşacak şekilde ikiye ayrılarak devam ediyordu. Kırkkilise ve Edirne'den gelen yol Edirne'nin kuzeyinde birleşip Yanbolu, Karinabad ve Prevadiye ulaşıyor, oradan tekrar ikiye ayrılarak biri Tırnova ve Niğbolu'ya diğeri Dobruca'ya doğru devam ediyordu. Dobruca'dan Babadağa gelen yol Tunayı geçtikten sonra yine ikiye ayrılıyor ve biri Karadeniz sahilini takip ederek Kırım'a ulaşıyor; diğeri ise Yaş üzerinden Kuzey Denzine kadar gidiyordu. Altunan 2005, 3; Bu yol üzerindeki menzilleri 19. yüzyıla kadar Kırkkilise'den başlamaktaydı. Halaçoğlu 2014, 113.

³⁰³ Altunan 2005, 2.

³⁰⁴ Halaçoğlu 2014, 105.

Ruslar, Osmanlı merkezine gelmek için en kestirme olan sağ yolu tercih ederlerdi³⁰⁵. Metinlerdeki hükümlere bakıldığında; bir ulağın İstanbul'dan, Rus sınırına, Kırkkilise (Kırklareli)³⁰⁶ yoluyla Fakih(ler)³⁰⁷, Aydos³⁰⁸, Pravadi³⁰⁹, Şumnu, Hezargrad³¹⁰ ve Rusçuk gibi yerler üzerinden gittiği görülmektedir³¹¹. Bir başka ulağın ise Edirne yoluyla Habibce, Eski Zağra, Kızanlık, Tırnova ve diğer kazalardan geçerek Rus hududuna gittiğine rastlanmaktadır³¹². Ulakların istenilen yerlere ulaştırılabilmesi için ana yollar üzerinde bulunan yerleşim yerlerinde, belirli aralıklarla “*menzilhane*” adı ile konaklama yerleri bulunmaktaydı³¹³. İstanbul'a gidiş-dönüş yapan ulaklar, bu yolculuklarında Balkanlardaki menzilleri kullanıllardı.

Osmanlı-Rusya arasında yapılan 1783 Ticaret antlaşmasında ulakların işlerinin kolaylaştırılması, menzillerin emniyet altına alınarak işlerinin hızlandırılması Osmanlı

³⁰⁵ Altunan 2005, 17.

³⁰⁶ Rumelinin sağ kol üzerindeki önemli menzillerinden biridir. 17. yy. sonları ve 18. yy'da 4 adet menzil beygiri besleyen menzilin yıllık gideri 56.328 akça olarak kayıtlıdır. Baba-dağı ve Kırım yönünden gelen ulaklar Kırkkilise'de menzil beygirlerine bindikten sonra, Bergos, Pınarhisarı ve Vize'de menzil olmadığından 38 saatte İstanbul'a ulaşabiliyorlardı. Altunan 2005, 5-7; 1595'de menzilin İstanbul'a uzaklığı 12, 1766 tarihli bir maliye kaydına göre de Fakih menziline 12, Edirne menziline ise 12 saat mesafede idi. 1843'te menzilin İstanbul'a uzaklığı 36 saat, Pınar-hisar'la mesafesi de 4 saat olarak kaydedilmiştir. Halaçoğlu 2014, 107.

³⁰⁷ Menzil stratejik açıdan oldukça önemli bir mevkide bulunuyordu. Bu menzil Hatun-ili kazasına bağlı Fakihler karyesinde yer alıyordu. Burası aynı zamanda bir derbent mahali idi. Altunan 2005, 7-8; 1595 ve 1766 yıllarında Kırkkilise, Aydos ve Vize menzillerine 12'er, Edirne menziline ise 16 saat mesafede idi. 1843 yılında Kırkkilise'ye 12, İstanbul'a 48 saat uzaklıkta olduğu kaydedilmiştir. Halaçoğlu 2014, 107.

³⁰⁸ Silistre livasına bağlı bulunan Aydos ile Fakihler Menzili arasındaki mesafede 12 saat olduğundan genellikle Fakihler menziline sonra Aydos Menzili kullanılır. Bu iki menzil arasında kalan Karin-Abad menzili ise gerektiğinde kullanılır. 1721 yılında Aydos Menziline 15 adet menzil beygiri hizmet veriyordu. Altunan 2005, 8-10; 1843 yılında ise Fakihler menziline 12, İstanbul'a da 60 saat mesafede olduğu kaydedilmektedir. Halaçoğlu 2014, 108.

³⁰⁹ Sağ kolun önemli menzillerinden biri de kavşak noktasında yer alan Pravadi Menzildir. Karadeniz'de Varna'ya, Rusçuk ve Vidin için Yenipazar'a, Tuna'dan Silistre'ye kadar düzenli ulaşımı olan yolların birleştiği yerd. Altunan 2005, 10; Menzilin 1595 tarihli defterde Aydos'a 14, İstanbul'a 38; 1766'da ise Hacıoğlu'na 12, Aydos'a 14, Varna'ya 8, Silistre'ye 28, Şumnu'ya 8, Yeni Pazar'a 5 saat uzaklıkta olduğu kaydedilmiştir. 1843'de ise Aydos'a 16, İstanbul'a 76 saat mesafede bulunduğu belirtilmiştir. Halaçoğlu 2014, 108.

³¹⁰ Bu menzil sağ ana yol üzerinde olmayıp Karin-Abad'dan ayrılan Şumnu-Rusçuk yönüne giden yan yol üzerindedir. Altunan 2005, 11.

³¹¹ A. {DVNS.İZN.d 07/17-1.

³¹² A. {DVNS.İZN.d 07/17-2.

³¹³ Güneş 2008, 35.

tarafından kabul edilmişti³¹⁴. Emniyeti sağlanan ulaklardan ayrıca usulsüz vergi alınmaması³¹⁵ ve herhangi birşekilde ulakların rencide olunmamasına dikkat edilmeliydi³¹⁶. Sınıra varıncaya kadar ulaklara verilmiş olan “*menzil ahkâmı*” gereğince³¹⁷, kendilerine ve maiyetindekilere³¹⁸ “*menzil beygiri*” verilirdi³¹⁹. Buna karşılık menzilcilere beygirler için saat başına³²⁰ in‘amât ücreti ödenmekteydi³²¹. 1814 yılında Rusyalı kuryelere ve onların maiyetlerinde olan yasakçılara bazı menzilhânelerde, iki ülke arasındaki dostane ilişkilere aykırı olarak, değerli menzil beygirleri var iken yok denilmesi ve de bu kişilerin 5-6 gün sebepsiz yere bekletildiği ve bunun üzerine Osmanlı Devleti’inde gerekli yerlere uyarılar yaptığı görülmektedir³²².

Rusyalılara misafirperverlik ile yaklaşılması³²³ ve kendilerine lazım gelen yem ve yiyeceklerin ise kendi keselerinden ödenmesi şartıyla verilmesi belirtilmiştir³²⁴. Ayrıca tehlikeli bölgelerden geçmek için ücretini ödemek kaydıyla Rusyalıların yanlarına cebelü neferâtından yasakçılar ile birlikte sağ salim yolculuk yapmaları hükümlerde yer almıştır³²⁵.

Seyahat edenler Rusyalılar arasında ticaret yapmak amacıyla³²⁶ veya herhangi bir iş sebebiyle³²⁷ gelenler de bulunmaktaydı. Ticaret amacıyla seyahat edenler genellikle tacirler olup, iş sebebiyle sehayat edenler arasında rahipler, ofiçiyaller, beyzâdeler ve müstemenler bulunmaktaydı. Bunların yanlarında ise kimi zaman hizmetkarları³²⁸, refikleri³²⁹ veya yasakçıları³³⁰ bulunuldu. Ticaret amacıyla seyahat edenler için “*li-ecli’t-ticâre*”, iş sebebiyle seyahat edenler için ise “*li-ecli’l-maslaha*” tabir kullanılmaktaydı. Osmanlı Devleti’nin bellirli

³¹⁴ Muahedat Mecmuası 1297, 316-317.

³¹⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/108-2/124-2/136-1.

³¹⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/19-5/53-9/90-2/110-2/111-1/129-5/130-2/131-3/131-5.

³¹⁷ Karakulak 2012, 184-186.

³¹⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/17-1.

³¹⁹ Köse 1993, 157.

³²⁰ Halaçoğlu 2014, 149.

³²¹ BOA Rehberi 2010, 55.

³²² A. {DVNS.İZN.d 07/17-1.

³²³ A. {DVNS.İZN.d 07/53-9/110-2/130-2/131-5.

³²⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/53-9/90-2/108-2/110-2/129-5/130-2/131-5.

³²⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/19-5/19-6/53-9/90-2/108-4/110-2/124-2/130-2/131-5.

³²⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/16-1/16-2/20-1/20-2/20-3/20-4/20-5/20-6/20-7/20-8/65-1/65-2/65-3/65-4/66-1/66-3/66-4/67-1/67-2/67-3/119-2/119-3.

³²⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/29-5/29-6/45-4/45-5/46-1/46-2/46-3/74-2/74-3/74-4/133-1.

³²⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/16-2/46-1/46-2/65-1/66-2/74-2/119-3.

³²⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/20-2/29-6/46-1.

³³⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/20-6.

siyasi ve askeri durumlar neticesinde yapmış olduğu antlaşmalar gereği Rusya'ya tanıdığı haklar çerçevesinde talep edilen bu yol emirleri diğer işlemlerde olduğu gibi Rusya'nın İstanbul'daki elçisi vasıtasıyla gerçekleştirilmekteydi.

Ticaret maksatlı çıkarılan emirlerde “*ahidnâme ilâ-âhirihi*” şeklinde bir ifade kullanılarak, çıkan emrin, iki devlet arasında önceden yapılmış olan antlaşmalar gereği olduğu belirtilmiştir. Yine antlaşmalar çerçevesinde; tacirlerin seyahatlerinde ve ticaretlerinde herhangi bir müdahale ve engel teşkil edecek hareketlerde bulunulmaması yönünde uyarılar, seyahat güzargahındaki Osmanlı yetkilerine gönderilen emirlerle bildirilmiştir³³¹. Ayrıca ticaret maksatlı çıkarılan bu emirlerin sonlarında “*Ticâret-i Dâhiliye şurût-ı derciyle*” veya “*Ticâret-i Dâhiliye ilâ-âhirihi şurûtundan*” şeklinde ibareler yer almaktadır³³². İş sebebiyle verilen yol emirlerin de ise, seyahat eden kişilerin uğrayacakları yerlerdeki yetkilerin, bu kişilerden cizye ve benzeri vergiler talep etmemesi konusundan uyarılar bulunmaktadır³³³.

Hükümlerde seyahatte bulunacak Rusyalıların statüleri, adları, amaçları, nereye gidecekleri ve kimlerle gideceklerine dair bilgiler verilmektedir. Hükümler üzerindeki incelemeler neticesinde; 1818-1823 yılları arasında gerek ticaret maksatlı ve gerekse iş sebebiyle seyahat eden kişilerin gidecekleri yerler genellikle Akdeniz'de bulunan ada ve iskeleler olduğu görülür³³⁴. Akdeniz'e uğranan yerlerin başında ise İzmir limanı gelmektedir³³⁵. Akdeniz'de diğer gidilen yerlerin ise; Kütahya³³⁶, Çeşme³³⁷, Kuşadası³³⁸, Mandalya iskelesi³³⁹, Selanik³⁴⁰, Atina³⁴¹, Meis adası³⁴², Sakız³⁴³, Mora³⁴⁴ ve Mora'nın Balyabadra kenti³⁴⁵, Sisam adası³⁴⁶,

³³¹ A. {DVNS.İZN.d 07/16-1/20-1/65-1/119-2/119-3/119-4.

³³² A. {DVNS.İZN.d 07/16-1/16-2/20-1/20-5/65-1/65-3/65-4/119-2/119-3/119-4.

³³³ A. {DVNS.İZN.d 07/45-4/74-2/133-1.

³³⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/16-1/20-1/20-3/20-4/20-5/20-6/20-7/20-8/29-6/46-1/46-2/46-3/65-2/65-3/65-4/66-1/66-2/66-3/66-4/67-1/67-2/133-1.

³³⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/20-4/20-5/20-6/20-7/46-1/46-2/65-2/65-3/65-4/66-1/66-2/66-3/66-4/119-4.

³³⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/46-1.

³³⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/65-3.

³³⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/66-3.

³³⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/20-2.

³⁴⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/46-1.

³⁴¹ A. {DVNS.İZN.d 07/20-8.

³⁴² A. {DVNS.İZN.d 07/20-2.

³⁴³ A. {DVNS.İZN.d 07/65-3.

³⁴⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/16-2/45-5.

³⁴⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/65-1.

³⁴⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/78-1.

Midilli adası³⁴⁷, İstendil adası³⁴⁸, Mısır³⁴⁹, Aynaroz adası ve ordan Kudüs ve Tûr-ı Sînâ³⁵⁰ gidildiği görülmektedir. Ayrıca Doğu'da Bağdad³⁵¹ ve İran Devleti'ne³⁵² de gidilmiştir. Marmara'da ise İznikmid (İzmit)³⁵³ ismi geçmektedir. Karadeniz'de gidilen yerlere bakıldığında; Edirne³⁵⁴, Yaş³⁵⁵, Bükreş³⁵⁶, Varna³⁵⁷, Boğdan³⁵⁸, Kalas (Galati)³⁵⁹ ve Ahışa³⁶⁰ olduğu görülmektedir. Bu gidişler İstanbul'dan yapılmakta olup kara ve(ya) deniz yoluyla gerçekleştirilmektedir. Yol emirleri gidiş-dönüş şeklinde çift fonksiyonludur.

18.-19. yüzyılda Rusya halkının ve rahiplerinin Osmanlı sınırları içindeki, gerek kutsal toprakları ziyaret etmek ve gerekse seyahat amaçlı yolculukları için de diğer izinlerde olduğu gibi İstanbul'da görevli elçileri aracılığıyla başvuru yapmaktaydı³⁶¹. Rusya'nın İstanbul'daki Orta elçisi, seyahat edecek kişinin adını, amacını, nereye gideceğini, yanına kimlerle bu seyahatı gerçekleştireceğini yazılı olduğu mühürlü bir dilekçeyi, gerekli seyahat izinlerini almak için Osmanlı Devleti'ne gönderildi. Küçük Kaynarca Antlaşması'nın³⁶² "*Rusya Devleti'nin gerek rehâbîn zümresinden ve gerek sâ'ir re'âyâsından olanlara tamâmen ruhsat verildiği Kudus-i Şerîf ve şâyeste-i ziyâret olan sâ'ir mahalle seyâhat ideler bu gûne yolcu ve seyyâhlardan gerek Kudus-i Şerîf'de ve gerek sâ'ir mahallerde ve esnâ-yı tarîkde dahi bir dürlü vergi ve aslâ bir teklîf taleb olunmaya sâ'ir-i düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri mersûmûna dahi vech-i lâyıkı üzere edâ oluna deyü*"³⁶³ şeklindeki sekizinci maddesine dayanarak gönderilen bu arzuhal neticesinde Osmanlı yönetimi tarafından, seyahat izninin

³⁴⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/46-1.

³⁴⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/46-1.

³⁴⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/46-1/65-3/66-1.

³⁵⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/46-1.

³⁵¹ A. {DVNS.İZN.d 07/29-6/66-1.

³⁵² A. {DVNS.İZN.d 07/74-2/74-3/74-4.

³⁵³ A. {DVNS.İZN.d 07/65-2.

³⁵⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/65-4.

³⁵⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/46-3.

³⁵⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/20-4/20-6/20-8/46-1/66-3/66-4/119-2/119-3/119-4.

³⁵⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/20-4/20-6/66-1/119-2.

³⁵⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/20-7/20-8/45-4.

³⁵⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/65-4.

³⁶⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/29-5/29-6/46-1/46-2/46-3/65-2/66-2/66-3/67-3.

³⁶¹ Sezer 2003, 108.

³⁶² Köse 1997, 124.

³⁶³ A. {DVNS.İZN.d 07/9-3/21-1/47-1/107-1/107-3/139-4.

verilip verilmeyeceğine dair bir inceleme yaptıktan sonra³⁶⁴, seyahat edecek Rusyalı vatandaşların gideceği yol üzerinde bulunan kazaların, kadılarına, nâiblerine, voyvodalarına, serdarlarına, iskele eminlerine ve diğer yetkililere³⁶⁵ serbest ulaşımı garantileyen bir emir gönderilirdi. Çıkan emirlerde de “*hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümayûn*” denilerek anlaşmalara aykırı davranılmaması istenmekteydi³⁶⁶.

Rus halkının ve rahiplerinin seyahatleri 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasından daha önce yapılan 1700 tarihli İstanbul Barış Antlaşması’nın 12 maddesinde de yer almaktadır. Buna göre; Rus halkının ve rahiplerinin Kudüs-i şerife ziyaret için gitmelerine izin verileceği, bu seyahati yapacaklardan geçecekleri yerlerde gümrük ve haraç alınmayacağı, ayrıca yol kağıtları için de akçe alınmayacağı, Ruslara Osmanlı topraklarında zarar verici harekette bulunulmayacağı belirtilmektedir³⁶⁷.

Seyahata çıkan Rusyalılar genelde Rusya reayaları³⁶⁸, rahipler³⁶⁹, beğzadeler³⁷⁰, ofiçiyallar³⁷¹ ve müstemener³⁷² gibi kişiler veya kişi topluluklarıdır. Bunların bazen yanlarında hizmetkarlar³⁷³, refikler³⁷⁴, eşleri, çocukları³⁷⁵, kardeşleri³⁷⁶, kız kardeşleri³⁷⁷, beslemeler³⁷⁸, yasakçılar, tercüman, serkatibi³⁷⁹ ve cebelü neferâtı³⁸⁰ gibi kişiler eşliğinde bir yolculuk yapmaktadırlar. Bu kişiler nerelere gittiklerine bakıldığında genellikle İstanbul’dan Kudüs’e³⁸¹

³⁶⁴ Sezer 2003, 108.

³⁶⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/9-3/21-1/32-1/47-1/77-1/107-1/107-3/128-1/139-4.

³⁶⁶ Sezer 2003, 108; A. {DVNS.İZN.d 07/9-3/21-1/32-1/47-1/77-1/91-1/107-1/107-3/128-1/139-4.

³⁶⁷ Sezer 2003, 108.

³⁶⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/9-3/21-1/32-2/49-1.

³⁶⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/21-7/32-1/49-1/49-2.

³⁷⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/9-5/32-2/77-1/139-4.

³⁷¹ A. {DVNS.İZN.d 07/32-2.

³⁷² A. {DVNS.İZN.d 07/9-4/21-2/21-3/21-4/21-5/32-1/32-2/47-1/47-3/47-4/48-1/48-2/48-3/49-1/49-2/49-3/107-1/128-3.

³⁷³ A. {DVNS.İZN.d 07/9-3/9-5/32-2.

³⁷⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/9-5/49-3.

³⁷⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/21-3/21-5/21-7/32-2/47-2/47-3/47-4/48-1/48-2/49-1/49-4/128-1/139-4.

³⁷⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/48-3/49-1.

³⁷⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/49-1/139-4.

³⁷⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/128-2.

³⁷⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/107-3.

³⁸⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/9-5.

³⁸¹ A. {DVNS.İZN.d 07/9-4/21-1/21-2/21-3/21-4/47-1/47-2/47-4/48-1/48-2/48-3/49-1/49-2/49-3/49-4/128-1/128-2/128-3.

veya İstanbul'dan Aynaroz adasına³⁸² buradaki Ortodosks Hristiyan manastırlarını ziyaret ettikten³⁸³ sonra bazen de oradan Kudus'e³⁸⁴ ve Tûr-ı Sînâ'ya (Sina dağı)³⁸⁵ veya İstanbul'dan Akdeniz'de bulunan bazı adalara ondan sonra Kudus'e³⁸⁶ veya İstanbul'dan İzmir'e oradan Kudus'e oradan da Mısır'a³⁸⁷ bazen de önce Mısır'a sonra Kudus'e³⁸⁸ veya İstanbul'dan karayolu ve denizyolu ile Selanik'e³⁸⁹, Beyrut, Akka ve Cebel-i Dürzi'ye³⁹⁰ veya Bursa ve Yenişehir'e³⁹¹ veya İstanbul'dan Akhisar'ın 7 km. Kuzey-doğusunda bulunan³⁹² Çanlı Kilise'ye³⁹³, veya İstanbul'dan Mısır, Şam, Mora, Selanik, İzmir ve Akdeniz'de bulunan bazı ada ve sahillere³⁹⁴, veya İstanbul'dan Fransa'ya³⁹⁵ kimi zamanda re's-i hudûd'dan (Osmanlı toprakları dışından) İstanbul'a³⁹⁶ şeklinde bir seyahat güzergahları bulunmaktadır.

Seyahat için başvuruda bulunup izin alan kişiler, ellerinde elçilikten aldıkları yazı, padişah'tan aldıkları yol emri ile yolculuğa çıkmaktaydılar. Her geçtikleri yerde yetkili kişiye bu belgeler gösterilip mürur tezkeresi alınmaktaydı. Seyahat eden kişilerin sözünü ettiğimiz belgeleri ellerinde bulundurmaları, görevliler sorduğu zaman göstermeleri zorunluydu. Seyahatlerine ancak bu şekilde devam edebiliyorlardı³⁹⁷. Osmanlı Devleti, seyahatta bulunacak Rusyalılar için gidecekleri yerlerdeki ve yol üzerindeki yetkililere, bu kişilerden yolculukları esnasında cizye ve diğer vergilerin talep edilmemesi gerektiği, yolculara müdahale ve saldırıda bulunulmaması ve geçişlerine engel olunmaması yönünde uyarılarda bulunmaktadır³⁹⁸.

³⁸² A. {DVNS.İZN.d 07/32-2.

³⁸³ Karakulak 2012, 207.

³⁸⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/21-4/21-6.

³⁸⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/9-4/47-4/48-3/49-2.

³⁸⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/9-4/47-3.

³⁸⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/9-4/48-1.

³⁸⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/107-3.

³⁸⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/32-2.

³⁹⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/107-1

³⁹¹ A. {DVNS.İZN.d 07/9-5/32-2.

³⁹² Kilise 11. yüzyılda Haç planlı kayaya oyulmuştur. Konyalı 1974, 141.

³⁹³ A. {DVNS.İZN.d 07/9-4/48-3

³⁹⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/91-1

³⁹⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/139-4.

³⁹⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/77-1.

³⁹⁷ Sezer 2003, 110.

³⁹⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/9-3/21-1/32-1/47-1/91-1/107-1/107-3/128-1/139-4.

3.1.6. Olumsuz Hava Şartlarından Kaynaklanan Sorunlar ile İlgili Hükümler

Osmanlı Devleti'nin ulaştığı sınırların birçok denize kıyısı bulunur dolayısıyla Osmanlı denizcilik tarihine ait kayıtlar incelendiğinde gemi kazalarının çok sık yaşanan olaylar olduğunun görülmesi kuvvetle muhtemeldir. Fakat buna karşılık Osmanlı tarihiyle ilgili literatüre baktığımızda, deniz kazalarına ilişkin çalışmaların oldukça sınırlı kaldığı görülmektedir. Oysa ki deniz kazaların araştırılması deniz ticaret tarihi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Konu kapsamımız çerçevesinde Rusya tüccar gemilerinin yaşamış olduğu kazalarla ilgili Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan Rusya Ahkam Defterleri ve 7 Numaralı İzn-i Sefine Defteri bize birçok bilgi sunmaktadır.

İzn-i Sefine Defteri de olumsuz hava şartlarından kaynaklanan sorunlar ile ilgili hükümlerde olayların gerçekleştiği yerler; Hızır İlyas Boğazi³⁹⁹, Varna⁴⁰⁰, Ahyolu⁴⁰¹, Midye⁴⁰², Karaburun⁴⁰³, İğneada⁴⁰⁴, Rumeli sevâhilinde⁴⁰⁵ ve Anadolu sevâhilinde⁴⁰⁶ gibi daha çok Karadeniz'de bulunan yerlerdir. Karadeniz, deniz taşımacılığının Akdeniz ve Ege Denizi'ne kıyasla daha zor yapıldığı bir denizdir: Genellikle rüzgâr sert eser ve bu nedenle dalgalar da yüksek olur⁴⁰⁷. Zaten bu denize “kara” sıfatının verilmesinde şiddetli fırtınaların ve korku dalgalarından etkisi olduğu belirtilir⁴⁰⁸. Karadeniz Aralık'tan Mart'a kadar süren kış mevsiminde denizciliğe kapalıydı. Ticaret gemileri “*deryânın vakti ve mevsimi geldiğinde yelken açmak üzere*”⁴⁰⁹ kış aylarında limanlara çekilirlerdi. Kıyı denizciliğine de yılın birkaç ayında elverişli olan Karadeniz'de, gemilerin baharda bile olumsuz hava şartları nedeni ile iskelelere sığındıkları ya da kimi yaz günlerinde rüzgârsızlık yüzünden iskelelerde uygun rüzgârı bekledikleri olurdu⁴¹⁰. Karadeniz'de hava ve deniz koşullarının uygun olmaması ve

³⁹⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2.

⁴⁰⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/58-1/131-1.

⁴⁰¹ A. {DVNS.İZN.d 07/14-5/156-2.

⁴⁰² A. {DVNS.İZN.d 07/41-8/54/1.

⁴⁰³ A. {DVNS.İZN.d 07/156-1.

⁴⁰⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/58-2.

⁴⁰⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/54-2/102-3.

⁴⁰⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/103-2.

⁴⁰⁷ Sawai 2005, 48.

⁴⁰⁸ Bijişkyan 1969, 1; Kienitz (Tarih Yok), 32.

⁴⁰⁹ Mevsim-i Deryâ nevrûzda (21 Mart) başlar, rûz-ı kasım (25 Kasım) kadar sürerdi. Ticarî gemiler Aya Yorgi günü (23 Nisan) sonrası denize açılırlar, Aya Dimitri günü (8 Kasım) limana dönerlerdi. Bilge 2015, 57.

⁴¹⁰ Bilge 2015, 57.

limanların küçük olması Osmanlı Devleti için etkin bir ikmal rejiminin sağlanmasını zorlaştırmıştır⁴¹¹.

Deniz taşımacılığı tabiat şartlarına fazlasıyla bağlı olduğundan Rusya tüccarının Karadeniz’de karşılaştığı önemli bir problem, fırtına sebebiyle gemilerinin batması veya kıyıya vurması halinde uğradıkları zarardır⁴¹². Karadeniz’deki gemi kazalarının pek çoğu kötü hava koşullarından olduğu kadar bu denizin yeterince tanınmaması ve denizcilerin yetersizliğinden kaynaklanıyordu⁴¹³. Rus kaptanları ilk zamanlarda Karadeniz’i iyi tanımadıkları için pek çok fırtınaya yakalanıyorlardı⁴¹⁴.

Bir deniz kazasından sonra uygulanacak resmi işlemler pek çok yönleriyle çeşitli fermanlarda belirtilmiştir⁴¹⁵. Belgelerde, batmış olsun veya olmasın denizde iken her hangi bir nedenden dolayı yaralanan gemilerin durumu “*kazazede olma*” tabiriyle ifade ediliyor. Gemilerin kazazede olma nedenlerine ilişkin açıklamalar bu olayların çoğunlukla hava koşullarından kaynaklandığını gösteriyor. Bu durum da yine belgelerde “*hava muhalefeti*” olarak belirtiliyor. Hava muhalefeti ile kastedilen ise genellikle fırtına ve şiddetli rüzgâr idi⁴¹⁶. Kaza sonucunda gemiler belgelerde *şikest olmak*⁴¹⁷, *karaya düşmek*⁴¹⁸, *ilkâ olmak*⁴¹⁹, *sığa oturmak*, *baştankara olmak* biçiminde ifade edilmektedir⁴²⁰. Fırtına sebebiyle en yakın limana mecburi demir atan gemiler için ise *lenger-endâz olmak*⁴²¹ tabirin kullanılmıştır.

Olumsuz hava koşulları nedeniyle kazazede olan gemilerin batması, karaya vurması veya en yakın limana zorunlu demir atması gibi sonuçları olmuştur. Bunların yanında gemiler bazen

⁴¹¹ Şener 2010, 73; Karadeniz’in fırtınalarına karşı gemilere yeterli ve tam bir koruma sağlamayan, hemen tamamen ahşaptan yapılmış iskelelerdi. İskelelerde ne yanaşılabilir rıhtımlar ne de yükleme boşaltma tesisleri vardı. Gemiler, bazı iskelelerde doğrudan karaya yanaşarak yük ve yolcularını indirir, bazı iskelelerde ise açığa demirler, yolcular ve yükler kayık ve mavnalarla sahile taşınırdı. Karadeniz’deki iskelelerin çoğunda böyle bir yol yoktu. Bâb-ı Âli, yol ve liman gibi alt yapıların inşâsı ve onarımı ile 19. yüzyıla kadar hemen hiç ilgilenmedi. Bilge 2015, 63-64.

⁴¹² Bostan 2011, 303.

⁴¹³ Deniz 2010, 44; Bilge 2015, 57.

⁴¹⁴ Bostan 2011, 303; Ünal 2012, 225; Bu sadece tüccar gemileri için değil aynı zamanda donanma içinde geçerli bir durumdu. Ünal 2015, 230, 233.

⁴¹⁵ Faroqhi 2000, 126.

⁴¹⁶ Özdemir 2006, 366.

⁴¹⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2/41-8/51-1/54-1/58-1/58-2/156-1/156-2.

⁴¹⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2/54-1/54-2.

⁴¹⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2/54-1/54-2/58-1/58-2.

⁴²⁰ Gümüş 2012/3, 116.

⁴²¹ A. {DVNS.İZN.d 07/14-5.

de olumsuz hava şartlarından dolayı Karadeniz boğazı'ndan giriş yapmak zorunda kalmışlardır⁴²². Ayrıca gemide zedelenme ve benzeri hasarlar meydana gelmiş olması halinde geminin İstanbul'da tamir edildiği de anlaşılmaktadır⁴²³. Her ne kadar boğazlardan bu tür geçişler mecburi şartlar sebebiyle izn-i sefinesiz ve ücretsiz olsa da geminin yoluna devam etmesi için boğazlardan çıkış yapması standart ücret olan 300 akçe selâmet resmi ödendikten sonra gerçekleşebilmektedir⁴²⁴. Diğer taraftan İstanbul'a getirilirken yolda kaza yapan gemilerden kurtarılan malların gümrük vergisi ise kaza bölgesinde değil, İstanbul'a getirilmelerinin ardından İstanbul gümrüğünde ödenmekte ve mallar bu ödemeden sonra sahiplerine iade edilmekteydi⁴²⁵. Kaza bölgesindeki yetkililerin resim ve vergi isteğinde bulunmaması konusu birçok hükümde açıklanmıştı⁴²⁶. Bu olayların mağduru olan tüccarların kazazede mal ve eşyalarından *toprak bastı, gümrük* v.b. hiçbir para talep edilmeksizin yeni bir gemi tedarik edilerek⁴²⁷ bunların İstanbul'a götürülmesine bölge yetkililerinin yardım etmelerinin *mu'tâd-ı kadîm* olduğu belirtilmekteydi⁴²⁸.

Deniz kazalarının ardından mal sahiplerinin kurtarılan mallara el koyulduğu, yağmalandığı, kendilerine iade edilmediği şikayetini içeren birçok örnek bulunmaktadır. Yağmalamayla suçlananlar genellikle kazanın gerçekleştiği bölgenin halkıdır. Bu kişiler genellikle kaza sonrası dalgaların kıyıya taşıdığı⁴²⁹ malları kolayca topluyorlardı⁴³⁰. Nisan 1818 tarihinde İstanbul'dan Hocabey'e giden boş bir Rus tüccar gemisi fırtına sebebiyle Hızır İlyas Boğazı civârında karaya varması üzerine o bölgedeki ehl-i İslâm Kazakların bu gemiye ait birtakım malzemelere el koymuşlardır⁴³¹. Benzer şekilde Kasım 1818 tarihinde Karadeniz'deki Rusya iskelelerinde çeşitli ürünler ile İstanbul'a gitmekte olan bir kaç tüccar gemisi fırtınaya yakanması üzerine Rumeli kıyılarına karaya vurmuştu. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan antlaşma gereği kazazede olan bu geminin ürünü ve diğer malzemelerinin kurtarılması konusunda yardım edilmesi gerekirken dalgaların kıyıya getirdiği bazı ürün ve malzemeler bölge halkı tarafından

⁴²² A. {DVNS.İZN.d 07/58-4/61-1. Böylesi olaylarda fermanlar, İstanbul gümrüğü eminine, liman nâzırına, kavak ustasına ve hisar gümrüğü eminine yazılmaktadır. A. {DVNS.İZN.d 07/58-4/61-1.

⁴²³ A. {DVNS.İZN.d 07/58-4.

⁴²⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/58-4/61-1.

⁴²⁵ *İstanbul Ticaret Tarihi I* 1997, No:2/320/1071-1072; Gümüş 2012/3, 120.

⁴²⁶ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/54/1/54-2/58-1/58-2/102-3/103-2/156-1/156-2.

⁴²⁷ A. {DVNS.İZN.d 07/41-8.

⁴²⁸ Gümüş 2012/3, 120.

⁴²⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/54-2/103-2.

⁴³⁰ Bostan 2011, 303; Gümüş 2012/3, 118.

⁴³¹ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2.

yağmalanmış ve geri kalanı da telef olmuştur⁴³². Aynı durum 1820 yılından Mart ayının sonlarında bu kez hem Rumeli⁴³³ hem de Anadolu kıyılarında gerçekleşmiştir⁴³⁴. Bu tür vakalarda sorun sadece bölge halkından kaynaklı olmadığı, aynı zamanda kazanın yaşandığı bölge yetkililerinde Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki ilişkileri zedeleyecek birtakım sorunlar yaşatmıştır. Örneğin 1818 yılının Mayıs ayında Karadeniz’den İstanbul’a giden buğday yüklü bir tüccar gemisi kötü havaya şartları sebebiyle Ahyolu önlerine demir atmak zorunda kaldı. Bu geminin bu bölgede bulunan birkaç kayıkçı ise sorun yaşaması üzerine Ahyolu yetkilileri gemi kaptanını alıkoymuşlar ve gemide bulunan buğdaya da el koymuşlardır⁴³⁵. Böyle durumlarda İstanbul hükümeti malların bir kısmını zimmete geçildiğinden kuşku duyduğu yerel idarecilerinin çelişkili raporlarını civar kazalarının kadılarına iletirdi. Kadıların gerçeği bulması ve eğer mümkünse suçluları cezalandırıp çalınan malları geri almaları emredilirdi⁴³⁶.

Tüccarların mallarına el koyulduğu yönündeki şikayetleri üzerine başlatılan incelemeler sonucunda iddiaların haklılığı ve faillerin kimler olduğu tespit edilirse suçlulardan öncelikle el koydukları mallar ellerindeyse aynen iade etmeleri, mevcut değilse de parasını vermeleri istenmişti⁴³⁷. Şikayetler Osmanlı Devleti’ne Rusya’nın İstanbul elçisi Grigoriy Alexandrovich Stroganov kanalıyla iletiliyordu⁴³⁸.

Kazazede gemilerden kurtarılan mal ve eşyalar için kural açıklı; sahibine veya mirasçılarına vermek⁴³⁹. Bu bağlamda kurtarılan mal ve eşyalar her kimlerin eline geçmiş ise “*ma’rifet-i şer’le*” araştırılıp “*zâhire ihrâc ile kabzına me’mûra i’tâ ve teslîm*” edilmesinin istendiği defterdeki ilgili hükümlerde görülmektedir⁴⁴⁰. Ayrıca çıkarılan her türlü ürün ve malzemenin bir tanesinin bile saklanması câ’iz olmadığı belirtilmiştir⁴⁴¹. 1818 yılının Kasım ayında Rusya iskelelerinden İstanbul’a çeşitli ürünler taşıyan bir tüccar gemisi kötü hava şartları sebebiyle Midye önlerinde karaya vurmuş ve bu kaza neticesinde bir miktar eşya kurtarılmış bir miktarının da kurtarılması mümkün olduğu açıklanmıştı. Çıkan ve bundan sonra çıkarılacak

⁴³² A. {DVNS.İZN.d 07/54-2/102-3.

⁴³³ A. {DVNS.İZN.d 07/103-3.

⁴³⁴ A. {DVNS.İZN.d 07/103-2.

⁴³⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/14-5.

⁴³⁶ Faroqhi 2000,126.

⁴³⁷ Gümüş 2012/3, 121.

⁴³⁸ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/14-5/54-2/58-1/58-2/58-4/61-1/131-1.

⁴³⁹ Sahillioğlu 1964, 13; Gümüş 2012/3, 117.

⁴⁴⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/58-1/58-2/131-1/156-1/156-2.

⁴⁴¹ A. {DVNS.İZN.d 07/54-1/58-1/58-2/103-2.

eşya her ne ise sâhibi olan Rusya tüccârına teslimi için Osmanlı tarafından Midye'yi yetkililere emr-i şerîf gönderilmişti. Ayrıca bunun iki devlet arasındaki antlaşma gereği olduğu, aksi durumun ise antlaşmaya aykırı olacağı belirtilmişti⁴⁴². Çünkü Osmanlı Devleti'yle ahidname yapmış, *dârü's-sulh* devletlere bağlı gemilerin kaza yapmaları halinde antlaşma kapsamında kurtarılan eşyaların sahiplerine iadesi kabul edilmişti⁴⁴³. Bu konuda yetkililer tarafından gerekli yardımların yapılacağını da taahhüt etmişti⁴⁴⁴.

Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan antlaşmalar 7 numaralı izn-i sefine defterindeki hükümlerin dayanak noktasını teşkil etmektedir. Özellikle 1783 tarihli Ticaret Antlaşması'nın defterdeki birçok hükmün içeriğini belirlenmesinde ve verilmesinde etkin olduğu görülmektedir. Bu çerçevede konu kapsamında ilgili hükümlere baktığımızda “Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâyâ ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefeten redd ü teslim eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret 'ahidnâmesinin dördüncü maddesinde münderic ve mestûr olmağla 'ahidnâme-i humâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın” şeklinde ifade edilmektedir⁴⁴⁵. Burada 1783 tarihli Ticaret Antlaşması'nın dördüncü maddesine atıf yapıldığı açıkça görülür.

1783 tarihli Ticaret Antlaşması'nın deniz kazalarıyla ilgili maddeleri baktığımızda dördüncü maddede Rusya'nın açık denizlerde yardıma muhtaç duruma düşen gemilerine yakın bulunan Osmanlıların, Rusyalı kazazedelere yardımcı olmaları ve eğer fırtınanın şiddetinden gemileri karaya oturur ise ilgili yetkililerin onlara yardımcı olup kazaya uğrayan gemiden kurtarılan bütün emval ve eşyaları kendilerine teslim etmeleri istenmekteydi. Beşinci maddede ise; eğer kazaen Rusya gemileri Osmanlı memleketleri sahillerine düşerse devlet tarafından eşyalarının aranması ve kazaya uğrayan gemilerin tamiri hususunda gereken yardımları yapıp geminin kurtarılmasından sonra gereken yere nakli için başka bir gemiye yüklenen ürünler için herhangi bir vergi talep olunmaması üzerindedir⁴⁴⁶. Osmanlı devletinin deniz kazalarıyla ilgili

⁴⁴² A. {DVNS.İZN.d 07/54/1.

⁴⁴³ Ancak bu hak Osmanlı Devleti'yle bir ahidname imzalamamış yani *dârü'l-hârb* kapsamındaki devletlerin gemilerini kapsamamaktaydı ve böyle bir gemi Osmanlı sularında kaza yaptığında içindekiler devlet hazinesine ait kabul edilmekteydi. Gümüş 2012/3, 115.

⁴⁴⁴ Kütükoğlu 1999, 330.

⁴⁴⁵ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2/54-1/54-2/58-1/58-2/102-3/103-2/124-1/131-1/156-1/156-2.

⁴⁴⁶ Maddeleri daha kapsamlı görmek için bk. *Muahadat Mecmuası III* 1294, 287-288; Kurdakul 1981, 167.

Rusya ile yapılan antlaşma maddelerinin örnekleri diğer devletlerle de yapılan antlaşmalarda görülmektedir⁴⁴⁷.

Osmanlı yönetimi kazazede malların kurtarılması sırasında yapılan harcamaların talebi dışında herhangi bir meşrulaştırma girişimleriyle kazazede mallara el konulmasını, yağmalanmasını veya herhangi bir gerekçeyle ödeme yapılması talebini kesinlikle onaylamamaktaydı.⁴⁴⁸ Ticaret Antlaşması'nın beşinci maddede belirtilen vergi talebinde bulunulmaması konusu izn-i sefîne hükümlerinde “... *kabzına me'mûra i'tâ ve teslim olunub hilâf-ı 'ahidnâme-i humâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te'addî vukû'a gelmemesine mübâderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu...*” şeklinde yer almaktadır⁴⁴⁹.

Defterde kazazede olanlarla ilgili hükümler sadece tüccar gemileri ve onların taşıdığı yük hakkında değildi. Örneğin 1818 yılının Ekim ayında Liyotne adlı bir kumandan ve onun ma'iyyetinde olan erkek ve kadın altmış kişilik bir grubu taşıyan bir yük gemisi Kırım'ın Avlita (Sivastopol) limanından ayrılarak Azak denizi'ne dorğu yelken açmıştı. Fakat şiddetli rüzgar geminin Midye limanına demir atmak zorunda bıraktı. Liyotne ve ma'iyyetinde olan erkek ve kadın altmış kişilik grup sâhile çıkmış ama gemide bulunan malzemeleri sahile çıkartmak mümkün olmamıştı. Bu durum üzerine kumandan Liyotna bir ofîçiyal (haberci) gönderip durumu İstanbul'daki Rus elçisine bildirmiş elçi de bu durumu Rusya sefâreti tercümânlarından Diyodato ile Osmanlı ya bildirip, Liyotne ve ma'iyyetinde olan kişilerin başka gemi ile İstanbul'a gelmeleri konusunda izin ve gerekli yardımları talep etmişti. Osmanlı Devleti bu konuyla ilgilenmeleri için Midye nâibine ve ayân ve zâbitân gibi yetkililere ferman göndermişti⁴⁵⁰.

Defterde olumsuz hava şartlarından kaynaklanan sorunlar ile ilgili hükümler çoğunlukla Karadeniz ağırlıklı olsa da 1820 yılının Ağustos ayına ait bir hüküm de ise hem mekansal olarak hem de sebep-sonuç olarak farklı bir mesele kaydedilmiştir. Çanakkale Boğazı'ndaki Rusya konsolosu Osmanlı Devleti'ne, göre herhangi bir Rusyalı tüccar gemisinin bölgede kaza geçilmesi halinde iki devlet arasındaki ilişkiler doğrultusunda gerekli yardımların yapılması

⁴⁴⁷ 1569/1581/1604/1673 yıllarında Fransa'ya verilen kapitülasyonlarda, Kurdakul 1981, 50, 55, 72, 79; 1740 yılından Fransa ile yapılan ahidnâmede, *Muahadat Mecmuası I* 1294, 18; 1675 yılında İngiltere ile yapılan ahidnâmede, *Muahadat Mecmuası I* 1294, 249; 1718 tarihli Osmanlı-Venedik Ahidnamesi'nin 24. maddesinde, *Muahadat Mecmuası II* 1294, 193; 1761 yılında Prusya ile *Muahadat Mecmuası I* 1294, 86; 1650/1717 yıllarında Avusturya ile yapılan antlaşmalarda, Kurdakul 1981, 101-102, 136-138; İspanya, Danimarka, İsveç gibi devletlerle yapılan antlaşma deniz kazaları ile ilgili benzer maddeler bulunmamaktadır.

⁴⁴⁸ Gümüş 2012/3, 120.

⁴⁴⁹ A. {DVNS.İZN.d 07/7-4/40-2/54-1/54-2/58-1/58-2/102-3/103-2/124-1/131-1/156-1/156-2.

⁴⁵⁰ A. {DVNS.İZN.d 07/41-8.

gerektiği ancak bazen çeşitli mazeretlerle yardım etmekten kaçınıldığını dair bir beyanda bulunmuştu. Osmanlı Devleti ise hem 1783 tarihli ticaret antlaşması hem de iki devlet arasındaki ilişkilerin zarar görmemesi adına; Biga sancağı mütesellimine ve Bahr-ı Sefîd Boğazı muhâfızına ve Boğazhisarları ve Gelibolu ve Bozcaada ve Marmara nâ'ibleriyle Baba mahallinde tâbî olduğu kazânın nâ'ibine ve a'yân ve diğer görevlilere “... *Dîvân-ı Hümayûn*'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûduna mürâca'at olundukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefîneleriyle ticâret idüb eğer şiddet-i fırtınadan gemiler kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefîneden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslîm eyleyeler deyü ..” şeklinde içeriği olan bir ferman gönderilmiştir⁴⁵¹.

Kazazede olan bazı gemilerin bakıma ihtiyacı olduğu görülür. Misal; San Nikola adlı bir Rus tüccâr gemisi olumsuz hava şartları sebebiyle Varna'nın Yoros Limanı'nda kazâzede olmuş ve gemisinin alât ve edevâtın zâhire ihrâcıyla ta'mîre muhtac olduğu beyan olunmuştur. Osmanlı Devleti ise geminin tamirine herhangi bir engel olunmaması Varna nâ'ibinden istemiştir. Ayrıca 1783 tarihli Ticâret Antlaşması'nın dördüncü ve on dördüncü maddelerinde açık olan ahidnâme-i hümayûn gereği; Rusya gemilerinin kapudânları ve yâhûd gemilerinin sâhipleri gemilerini kalafat ve yağlamak ve tamîr etmek lazım olursa Osmanlı Devleti'nin tüm şehirlerinde ve kalelerinde ve limanlarında yetkililer taraflarından adı geçen gemiye lâzım olan yağ ve zift u katrân ve 'amele ve alât ücreti ödenmesi durumunda herhangi bir zorluk çıkartılmaması da 1821 yılının Nisan ayında Varna nâ'ibine bildirmiştir⁴⁵².

⁴⁵¹ A. {DVNS.İZN.d 07/124-1.

⁴⁵² A. {DVNS.İZN.d 07/131-1.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
7 NUMARALI İZN-İ SEFİNE DEFTERİ

TÜCCÂR İZN-İ SEFÎNESİ

7

Min Evâ'il-i Cumâde'l-âhire Sene 1233
ilâ Evâhır-ı Ramazan Sene 1238

[3]

(1) *Beyâz üzerine buyuruldu tesvîdi*

Bu def'a gümrük emîni nasbolunan Hâcegân-i Dîvân-ı Hümâyûn'dan Mehmed Emîn Efendi'ye dahi ber-siyâk-ı beyâz üzerine buyuruldu tahrîr olunub beyâz üzerine buyuruldu kayd olunan defterde mukayyedir. Fî 23 CA sene 37.

Hatlı rikâb-ı takrîri nâme defterine ba'de'l-kayd nâme sandığında işbu buyrulduyla mahfuzdur beyâz üzerine buyruldu kayd olunan defterde dahi kayd olunmuştur.

İstanbul gümrüğü emîni Ağa

Rusya elçisi bu def'a devleti tarafına 'avdet etmek mülâbesesiyle Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâm ile Rusya Devleti beyninde derkâr olan silm ü safvet lâzimesince Rusya tüccâr ve teba'ası haklarında Saltanat-ı Seniyye'nin himâyet ü sıyânetini derkâr ve şurût-ı 'uhûd-ı mer'iyenin vikâyesiyle sâye-i Devlet-i 'Aliyye de emr-i ticâret ve ahz u i'tâlarının ru'yet ü tanzîmi matlûb-i 'âlî olduğu aşikâr olub bu makûle umûr-u ticâret ekseriya gümrüğe 'â'id bir maslahat olmakdan nâşî Rusya tüccâr ve teba'asının umûr ve husûsları te'hîr ü ta'tîlden vikâyene-i ma'rifet ve nezâretin ve iki nefer mu'teber Rusya tüccârı ma'rifetiyle ru'yet ü tanzîm olunması husûsuna irâde-i aliyye ta'alluk etmeğin imdi Rusya tüccâr ve teba'asının dûş-i umûr u husûslarını nezâretin ve iki nefer mu'teber Rusya tüccârı ma'rifetiyle lede'l-iktizâ Bâb-ı Âli'ye inhâ ve ifâde ile ru'yet ve teshîl ve tanzîme mübâderet eylesiz deyü; Fî 11 Za sene 36.

[4]

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Dervîş Mehmed Paşa

ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâlih Efendi nâle mâ-yetemennâhü'l-vâkı'

Fî 7 Ca sene 1233.

(1) Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Tulça muhâfızı Mehmed Reşîd dâme ikbâlühûya ve zikri âtî Kazakların sâkin oldukları mahallin kâdisına ve zâbitân zîde kadrühuma hüküm ki;

Devlet-i 'Aliyye'm teba'asından olub nehr-i Tuna'nın sâhil-i yemîninde sâkin olan Kazak tâ'ifesinden ba'zıları İsmail tevâbi'âtından olan Rusya arâzisine akın sevdasıyla bu esnada tahattî ve mürûr idüb ol tarafda bulunan Eftecinizof ve Bolof nâm iki nefer Rusyalı karagolları merkûmları men' ü def' sadedinde olmuşlar ise de zikrolunan karagolların üzerlerine hücum ve darb ve tehdîd birle nukûd ve eşyâ ve esvâblarını gasb ve ahz etmiş oldukları ihbâr ve inhâ olunduğundan bahisle husûs-ı mezbûra mubâşir ta'yîn olunarak gasb ve ahz eyledikleri nukûd

ve eşyâ istirdâd birle mütecâsir olan merkûmların ma‘rifet-i şer‘le iktizâ iden te‘dîbleri icrâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunub bu makûle hudûdu tecâvüz ve gasb u gâret vukû‘uyla iştikâ olunduğu sûretde eşyâ-yı mağsûbe bilâ-te’hîr istirdâd etdirilüb cürm ü kabâhatle müttehem olan kimesneler dahi teftîş ü tefahhus birle te‘dîblerinin icrâ kılınması husûsu Devlet-i ‘Aliyye’me Rusya Devleti beyninde mün‘akid olan ‘ahîdnâme-i hümayûn muktezâsından idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla mubâşir-i ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere ‘ahîdnâme-i hümayûn mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mîr-i mîrân ve kâdı ve zâbitan-i mûmâ-ileyhümâsîz husûs-ı mezbur inhâ olunduğu üzere olduğu halde fezâhat-i mezkûreye mütecâsir olan Kazakla kimler ise ma‘rifetiniz ve mubâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle ‘alâ-eyyi hâlin bi’t-taharrî bulduruyub gasba me’hûzları olan nukûd ve eşyâlarını huzûr-ı şer‘de lede’t-tahkîk istirdâd olunduktan sonra töhmet-i mezkûreleri tebeyyün eylediği sûretde te‘dîbât-ı meşrû‘alarının icrâsı husûsuna mübâderet eylemeniz ‘ahîdnâme-i hümayûn muktezâsından idüğü ve bu bâbda iğmâz ü tesâmüh misillü vaz‘a rızâ-yı şerîfim olmadığı ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve hareket ihtimâm u dikkat ve bu vesîle ile kazıyyede alâka ve medhali olmayan bi-cürm makûlesine te‘addî ve rencîde vukû‘undan ittikâ ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâ’il-i C sene 233.

(2) Bahr-i Siyâh’a tehî izn-i sefine

Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni Ahmed dâme mecdühû ve liman nâzırı () zîde mecdühu ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadrühumaya hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime mühürlü ‘arz-ı hâl gönderüb Rusya kapudânlarından Pietro Manakof nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-ı Siyâh tarafına ‘azîmet murâd eylediğın inhâ ve şurût-ı mu‘âhede üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun bilâ-hamûle râkib olduğu sefine-i merkûmenin imrârına mübâderet eyleyesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsîz kapudân-ı mersûm bilâ-hamûle süvâr olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğaz’a hîn-i vurûdunda yedine

verilen işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba‘del-nazar ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i ‘Aliyye’ın re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’ın re‘âyâsı bulunmaya mugâyir-i şurût-ı ‘uhûd tevkîf ve te‘hîrden ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ‘ir gûne resim mutâlebesiyle te‘addî ve rencîdeden mübâ‘adet ve ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet birle emnen ve sâlimen imrârı husûsuna dikkat olunmak bâbında; Fî evâ’il-i C sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânlarından Andrea Popovik () Alissa Zerdo Racenkovik () Daniele Vokof () Marino Rossolimo () Civanni Potamiyano () Ciyakomo Griçenko () Ciyorciyo Nikolayef () Civanni Lazaro Laleko () Kostantino Yani () Luka Minyeli () Corciyo Gavrilof nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt‘a tüccâr sefineleriyle Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka on bir kıt‘a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i C sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânlarından Civanni Emanuele () Corciyo Perovik () Corciyo di Civanni () Kostantino Yani () Dimitriyo Krisofiti () Apostoli Karapetaki () Yani Anestasi () Mikele Arseni () Teodoro () Velako () Pavlo Nikolayef () Nikola Dandrino () Liyonardo Berkori () Civanni Kaçolieri () Luka Cirola Moradik () Civanni Azvorono () Civanni Prlainovik () Mateo Vebayik () Mikele Çiçovik () Dimitriyo Daskalaki () Andre Ayanof () Civanni Dimitriyo () Dimitriyo Antonof () Tomazo Raçeto () Nikola Benizelo () Teodoro di Corciyo () Civanni Andonovik () Nikolo Foka () Civanni Nikolo () Dimitriyo Corciyo () Civanni Leginski () Vinçensyo Vucic () Andrea Voiçik () Dimitriyo Ciyani () Andrea Sakarelo () Panayoti Civanni () Mateo Kılıçyan () Mari Ayatielo () Nikolo Kaliga fî evâsıt-ı C sene 233 () İspiridyon Cerasimo () Civanni Frankopulo () Marko Dessoda () Dimitriyo Parisi () Corciyo Fatatela () Gafriele Antonovik () Luici Grande () Françesko Menegati () Tomazo Diyani () Algeteryo Rossolimo () Kristoforo Denotovik () Corci Penso nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt‘a sefineleriyle Bahr-i Siyah’a imrârlarıçün başka başka elli bir kıt‘a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 233.

[5]

(1) Bahr-i Sefîd'in yalnız hinta ile yazılan izn-i sefînenin te'mîn emri sûreti

Kapudân-ı Deryâ vezîrim es-Seyyid Ahmed Paşa ve Bahr-i Sefîd sevâhili ve cezâ'irinde vâki' sâ'ir vüzerâ-yı 'izâm iclâlehüme ve Cezayir-i Garb beğlerbeğisi () ve Tunus beğlerbeğisi () ve Trablusgarb beğlerbeğisi () dâmet me'âlîhime ve sevâhil ve cezâ'ir-i merkûmenin kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhuma ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve sâ'ir-i zâbitân ve Devlet-i 'Aliyye'min Bahr-i Sefîd'de geşt ü güzâr iden sefâ'ini kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ'ini kapudânları zîde kadruhuma hüküm ki;

Devlet-i 'Aliyye-i dâimü'l-karârımla Rusya Devleti beyninde mün'akid ve üstüvâr olan şurût-ı müsâleme ve 'uhûd-ı musâlahanın te'kid ü te'yîdini müstelzim olur hâlâtın istihsâline dikkat levâzıme-i muhâdeneden olmağla bu esnada Rusya kapudânlarından () nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtıyla mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Siyâh'da vâki' Rusya iskelelerinden gelüb ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede yedine i'tâ olunan izn-i sefîne emri mücebinece doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbî' Memâlik-i Mahrûse'me 'azîmet murâd eylediğine binâen kapudân-ı mersûm sefîne-i merkûme ile mahâl-i mezkûreye gidişde ve gelişde rûy-ı deryâda Mağrib ocaklarının korsan sefinelerine ve Ülgün-Bar ve Devlet-i 'Aliyye'm sefâ'ininden birine tesâdüf eyledikde muhâlif havâ ve yâhûd hasbü'l-iktizâ Memâlik-i Mahrûse'mde vâki' mahallerin ve husûsan Mağrib iskelelerinin birine yanaşub hîn-i mekte ber-muktezâ-yı safvet ve muvâlât himâyet ve ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümâyun sıyânet olunub sefîne-i merkûmeye ve hamûlesine ve emvâl ve mellâh ve âdemlerine itâle-i dest-i ta'arruz ve rencide ve isâl-i Zarar ve hasârata tasaddî olunmayub mu'âmele-i dostâne ibrâzına dikkat ve lede'l-hâce mümkün mertebe i'ânî ve bilâ-mâni' ve tevakkuf savb-ı maksûda 'azîmeti esbâbının istihsâli mübâderet birle sefîne-i merkûmenin kemâli emniyyet ü selâmetle mürûr u 'ubûruna mezîd-i ihtimâm u dikkat olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebed-kıyâmımla Rusya Devleti beyninde in'ikâd-pezîr olan şerâ'it-i hüsn-i muvâlât ve müsâfatın takviye ve istikrârı tarafeynden matlûb olmakdan nâşî Beyne'd-devleteyn tezâyüd-i safvet ve muhâdene husûsuna fîmâ ba'd dahi kemâl-i tekayyüd ü ihtimâm olunmak ehemmiyetli olduğu ve mugâyir-i merâsim-i müsâleme hâlât hudûsuna kat'an rızâ-yı müsâleme-i irtizâ-yı şehinşahânem olmadığı ve sahîh Rusya tüccâr sefinelerinin rûy-ı deryâda ber-müceb-i şurût-ı uhûd himâyet ü sıyânetleri mültezim idüğü ve ma'âzallâhi te'âlâ sahîh Rusya tüccâr sefinelerinden birisini zikrolunan korsanlardan ta'arruz ve hasârat vâki' olmak lâzım gelur ise Devlet-i 'Aliyye'm tüccâr sefinelerine vâki' olmuş gibi addolunacağı ma'lûmunuz oldukda siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız Rusya kapudânı mersûmun süvâr olduğu sâlifü'z-zikr bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle iyâb ü zehâbında kendüsine ve

sefinesine ve hamûlesine ve emvâl ve mellâh ve âdemlerine ‘ahîdnâme-i hümayûn mugâyir tarafınızdan ve taht-ı hükümetinizde olan tevâbî’ i Devlet-i ‘Aliyye’ m câniblerinden zikrolunan ocaklar sefineleri taraflarından te‘addî ve rencîde misillü nâ-hemvâr hâlet ve nâ-bercâ evzâ’ vukû’a gelmemesine ve muhâlîf havâ ve bi’z-zarûr sâ’ir vechle iskelelerinize uğradıkda zinhâr ve zinhâr rencîde olunmayub muktezâ-yı muvâlât üzere himâyet ü sıyânet ve lede’l-hâce lâzım gelen mu‘âvenet icrâ olunub mu‘âmele-i dostâne ibrâzına ikdâm ve dikkat ve siz ki zikrolunan Mağrib ocaklarının ve Devlet-i ‘Aliyye’ me tâbî’ sefinelerin kapudân ve rû’esâları mûmâ-ileyhimâsız Rusya kapudânı mersûm sefine-i mezkûresiyle rûy-ı deryâda her kangınıza tesâdüf ider ise kendüsüne ve sefinesine ve hamûlesine ve emvâl ve mellâh ve âdemlerine beyne’ d-devleteyn mer’î tutulan şurût-ı ‘uhûd mugâyir ü muhâlîf bir gûne ta‘arruz olunmayub dostâne mu‘âmele bi’l-mücâmele izhârıyla emnen ve sâlimen imrârı husûsuna dikkat ve miktâr-ı zerre fermân-ı hümayûnun hilâfı vaz’ u hareket ve vukû’unu tecvîzden ittikâ ve mübâ’adet eylemeniz bâbında; Fî evâ’il-i C sene 233.

(2) Bahr-i Sefîd’e yalnız hinta ile yazılan izn-i sefine emri sûreti

Dergâh-ı mu‘allâ’ m kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâibleri zîde ilmuhma ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhma hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’ mde mukîm fevka’l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime mühürlü ‘arz-ı hâl gönderub Rusya kapudânlarından () nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtından olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca () keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbî’ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’ me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’ me tâbî’ Memâlik-i Mahrûse nakliçün Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefine-i mezkûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümayûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ‘ahîdnâme-i hümayûn şurûtu mücebince ‘amel oluna fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrük emîni mûmâ-ileyhsi kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefine-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları’na vurûdunda yedine i‘tâ olunan işbu izn-i sefine emr-i şerîfime ba‘de’n-nazar mâdâm ki ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve

sefine-i merkûm derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız olur ise yoklanub derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı bulunmaya mugâyir-i şurût-ı ‘uhûd tevkîf ve te’hîrden ve hamûlesi yoklanmağın ve ol tarafında hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey’ ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınur ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesine ve sâ’ir vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencîde olunmakdan mücânebet ve dostâne mu‘âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i C sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânlarından Gasparev Malavik nâm kapûdanın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn emrî () Nikolo Cilyo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İlya Termizyoti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikolo Volodev nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikolo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i C sene 233 () Kiryakov di Civanni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo di Civanni Geponi nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile () Civanni Dimitriyo Saka nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Petrover nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Andrea Eskoto nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nonciyo Kalista nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Nikola nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Obilovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Karalambo Kimeyedi nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İstamati Foka nâm kapudânın sefinesi on iki bin hinta ile ma‘a-te’mîn () Teodoro Çenedale nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Simeone Çelaliya nâm kapûdanın sefinesine on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Ciyorciyo Buyli nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’de imrârlarıçün başka başka yirmi kıt’a izn-i sefine ve yirmi kıt’a te’mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânlarından Kostantino Polimero nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Andrea Danderino nâm kapudânın sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Lazaro Nikola Çaka nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Çozepe Asanti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İstamati Ciyoni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ma‘a-te’mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kostantino Orlando [6] nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kostantino di Civanni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Nikolanko nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Marko Kalopera nâm kapudânın sefinesinin yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Keyfa Antonyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Petro Bartak nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka on iki kıt’a izn-i sefine ve on iki kıt’a te’mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 233.

(1) Âhen-i hâm

Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ’iblerine ve dizdârân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya re‘âyâsından Nikola Magola nâm tâcirin Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere Rusya iskelelerinden Dersa‘âdet’ime celb eylediği sekiz bin kantar âhen-i hâm bu tarafa değer-i bahâsıyla fûrûht idemediğinden li-ecli’l-bey’ Bahr-i Sefîd cânibine irsâl murâd eylediği beyânıyla ol mikdâr âhen-i hâmın Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr memhûr ‘arz-ı hâl istid‘â etmekden nâşî husûs-ı mezbûr sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin sana lede’l-havâle zikrolunan âhen-i hâmın bahâsı gâlî idüğünü ve keyfiyyet-i Tersâne-i Âmire’m tarafından dahi isti‘lâma muhtaç olduğunu i‘lâm etmekle keyfiyyet-i ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mın Tersâne-i Âmire’m emîni Mehmed Nazîf dâme mecdühûya isti‘lâm olundukda mârru’z-zikr âhen-i hâmın bahâsı gâlî olduğundan Tersâne-i Âmire’m alıvermediği beyânıyla Bahr-i Sefîd cânibine imrârına ruhsat verilmesi re‘ye menût idüğünü i‘lâm etmekle gümrük tarafından yetmiş tezkeresi ahzıyla i‘lâmı mücebince mârrü’l-beyân sekiz bin kantar âhen-i hâmın mürûruna mûmâna‘at olunmamak fermânım olmağın imdi siz ki gümrük emîni ve nâ’ibler ve dizdârân

mûmâ-ileyhümâsız zikrolunan sekiz bin kantar âhen-i hâm Rusya memâliki mahsûlâtı ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu halde mürûruna mûmâna'at olunmamak ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde imrârına ve Memâlik-i Mahrûse'm hasılâtından olan âhen-i hâmın nakline irâ'et-i ruhsatdan mücânebet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i C sene 33.

(2) Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtı olarak Karadeniz hamr hamûlesiyle izn-i sefine emri

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve nâzırı () zîde mecdühûya Kavak ustası () ve Hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr sa'âdeti'me 'arz-ı hâl gönderüb Rusya kapudânlarından Kostantino di Pastalione nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse'min mahsûlâtından olmak üzere doksan bin kıyye hamr ve on beş bin kıyye kara zeytûn dânesi tahmîl idüb zikrolunan hamrın fakat resmi zecriyesi ve zeytûnun gümrüğü edâ olunduğunu mübeyyin memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkereleri verildiği beyânıyla sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr ve zeytûn dânesi hamûlesiyle Bahr-i Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve sefine-i merkûmenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümayûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmakla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr ve zeytûn dânesi hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefine-i mezkûre derûnunda olan hamrın resm-i zecriyesi ve zeytûn dânesinin gümrükleri tamâmen edâ olunduğunu mü'şir memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkereleri verildiği halde sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna ruhsat i'tâ eylesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zikr doksan bin kıyye hamr ve on beş bin kıyye kara zeytûn dânesi hamûlesiyle Bahr-i Siyâh Boğazı'na hîn-i vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefine emr-i şerîfim ba'de'n-nazar ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyledikten sonra mükerrer gümrük ve bitirme nâmı ve ziyâde selâmet akçesi ve âhar gûne resim mutâlebesiyle mugâyir-i şurût-ı mu'âhede te'addî ve rencîde olunmakdan mücânebet ve sâlimen imrârına mübâderet ve sefine-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub madem ki derûnunda Devlet-i

‘Aliyye’ m re‘âyâsı bulunmaya kat‘ân tevkiî ve te’hîrden olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i C sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Kakava nâm kapudân sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından olmak üzere yetmiş dokuz bin yüz seksen kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Mikele Ciyorciyo nâm kapudân sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca yedi bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Nikolo Jedovo nâm kapudân sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca on bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Galasi nâm kapudân sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca elli üç bin altı yüz on kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a cem‘an dört kıt‘a başka başka izn-i sefîne imrârı yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kuzma Grigoryo nâm kapudân sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca on yedi bin dokuz yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Peyatro Civanni nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği on sekiz bin dört yüz altmış kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Panayias Marka Zelini nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği kırk bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a cem‘an üç kıt‘a başka başka izn-i sefîne imrârı yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Paleokapa nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği otuz dört bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Cerasimo Sicilyano nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği kırk iki bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Luka Gavala nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği yetmiş beş bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Dimitriyo

Valyano nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği elli bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a imrârîçün bir kıt'a fî evâsıt-ı C sene 233 () ve yine Rusya kapudânlarından Civanni Nomiko nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği elli bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a () ve yine Rusya kapudânlarından Civanni Kepiryone nâm kapudân defter mantûkunca sefînesine tahmîl eylediği otuz beş bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a cem'an altı kıt'a başka başka izn-i sefîne imrârı yazılmışdır. Fî evâhir-i C. sene 233.

[7]

(1) **Düvel-i sâ'ire mahsûliyle Memâlik-i Mahrûse Mahsûli mahlût olarak**

Karadeniz'e izn-i sefîne emrî

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve liman nâzırı () zîde mecdühû ve kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdeti'me mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Rusya kapudânlarından Dimitriyo Likardopulo nâm kapudân Bahr-i Sefîd'de vâki' Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' olmayan düvel-i sâ'ire memâlik-i mahsûlâtından olmak üzere elçi-i mümâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca yüz yirmi dört parça bakam ağacı ve seksen yedi parça bakam-ı kambaço ve memâlik-i Devlet-i 'Aliyye'mden iştirâ olunmuş bin on altı varul kuru üzüm ve sekiz yüz yirmi kutu kuru üzüm ve bin üç yüz yetmiş bir kutu incir ve yüz altı varul ak günlük ve yetmiş beş sandık ak günlük ve iki yüz on bir sagîr varil hurma ve altmış dokuz sagîr varil bâdem ve on yedi kutu bâdem ve yüz yirmi üç varil hamr ve altmış üç boğça duhân ve dört denk dâne zeytûn ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle Bahr-i Sefîd tarafından Der'aliyye'me vurûd birle Memâlik-i Mahrûse'm mahsûli olan eşyâ-yı merkûmenin resm-i gümrüğü ve hamrın dahi resm-i zecriyesi edâ olunduğunu mü'shir yedine ma'mûlün bih edâ tezkereleri verildiğini beyân birle hamûle-i merkûmeye bu tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefîne-i merkûmenin eşyâ-yı mezbûre ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mümâna'at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te'hîr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb ber-vech-i muharrer kapudân-ı mersûm eşyâ-yı merkûmeye doğru Bahr-i Siyâh tarîkiyle Rusya memâlikine nakl ideceğini mübeyyin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz olunmağla ber-muktezây-ı şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i

mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle Bahr-i Siyâh’a mürûruna ruhsat i‘tâ eylesesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız hamûle-i mezkûre ile mahmûl kapudân-ı mersûm râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğaz’a hîn-i vurûdunda yedine i‘tâ olunan işbu izn-i sefine emr-i şerîfime ba‘de’n-nazar Memâlik-i Mahrûse’mden iştirâ eylediği bâlâda mezkûr eşyâ ve hamrın îcâb iden gümrük ve resm-i zecriyesini tamâmen edâ eylediğini mü‘şir ma’mûlün bih edâ tezkereleri ibrâz olunduğu sûretde tekrar resmî gümrüğü mutâlebesi iktizâ etmemekle ber-i müceb-i şurût-ı ‘ahidnâme-i hümayûn üç yüz akçe selâmet resmini aldıktan sonra mâdâm ki kapudân-ı mersûm hamûlesinden ba‘zısını ol tarafda rızâsıyla çıkarub bey’ eylemeye mugâyir-i ‘ahidnâme-i hümayûn gümrüğü ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ‘ir gûne resim mutâlebesiyle bir dürlü tevkîf ve te’hîr ve mürûruna mûmâna‘at mübâ‘adet ve eğer hamûlesinden bir miktarını hüsn-i rızâsıyla çıkarub bey’ ider ise yalnız fûrûht eylediği eşyanın ‘ahidnâme-i hümayûn ve tâ‘rife defteri ve Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebince îcâb iden gümrüğünü ba‘de’l-edâ ziyâde gümrük ve âhar vechile resim ve vergi mutâlebesinden ve hamûlesi yoklanmakdan mücânebet ve sâlimen imrârına dikkat ve eğer sefine-i merkûme derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı bulunmaya kat‘ân tevkîf ve te’hîr olunmayub ber-müceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 233⁴⁵³.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Anya nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca Devlet-i ‘Aliyye’ye tâbi‘ olmayan düvel-i sâ‘ire mahsûlâtından olmak üzere dokuz sandık pokal hamr ve memâlik-i Devlet-i ‘Aliyye’den iştirâ olunmuş dört yüz doksan varıl hamr ve iki yüz on dokuz sandık incir ve beş yüz on dokuz kutu incir ve altı yüz otuz altı varıl kuru üzüm ve elli dokuz varıl hurma ve ma‘lûmü’l-mikdâr ak günlük ile Bahr-i Siyâh’a bir kıt‘a () ve yine Rusya kapudânlarından Nikolo Kancelari nâm kapudân defter mantûkunca sefinesine tahmîl eylediği Devlet-i ‘Aliyye Memâliki mahsûlinden olmak üzere yüz beş varıl rezâkî üzümü ve yüz boğça duhân ve seksen

⁴⁵³ Derkenârında “duhân” yazmaktadır.

kutu duhân ile memlû ve otuz varil zeytûn dânesi ve yüz elli kantar harnub ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a izn-i sefîne emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 233⁴⁵⁴.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anastasyo Garyila nâm kapudân sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından on iki bin kıyye hamr ve yirmi iki bin kıyye sirke ve düvel-i sâ'ire mahsûlundan olmak üzere on yedi bin beş yüz kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a () ve yine Rusya kapudânlarından Panayias Frankopulo nâm kapudân sefînesine defter mantûkunca beş yüz kantar harnub ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a ki cem'an iki kıt'a izn-i sefîne emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 233.

(4) Sünne Boğazı'nın tâbi' olduğu kazânın kâdısına hüküm ki;

Rusya tüccâr kapudânlarından Hristofor Marko nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle bundan akdemce Dersa'âdet'imden hareket ve Hocabey cânibine 'azîmet üzere iken esnâ-yı râhda fırtına zuhûriyle sefîne-i merkûme Hızır İlyas Boğazı civârında karaya düşüb kazâzede olduğu beyânıyla sefîne-i merkûme derûnunda mevcûd alât ve edevâtdan ihrâc ve tahlîsi emrine mu'âvenet olunarak kabzına me'mûra i'tâ ve teslîm olunub hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te'addî vukû'a gelmemesine mübâderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû mukaddemâ bâ-takrîr istid'â eylediğine binâen Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefîneleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefîneden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslîm eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin dördüncü maddesinde münderic idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla 'ahidnâme-i hümâyûn mücebince 'amel olunmak için sene-i mâziye evâ'il-i Cumâde'l-âhire'inde sâdır olan emr-i şerîfim bi'l-istishâb kapudân-ı mersûm Sünne'ye lede'l-vurûd sefîne-i merkûme Sünne gümrüğü merbûtatından olan (...) nâm mahallin saflarında gark u şikest olmak mülâbesesiyle kapudân-ı mersûm keyfiyyeti gümrükçü-i merkûm ifâde eylediğinde gümrükçü-i merkûm sefîne-i mezkûre eşyâsının zâhire ihrâcı husûsunda iğmâz ve rehâvet etmiş ve nihâyet evâmir-i sefîne-i mezkûre yarıcısı eşyâ-yı

⁴⁵⁴ Derkenârında "duhân" yazmaktadır.

matlûbeden fakat bir sandal ile iki yelken mahal-i mezkûrda sâkin ehl-i İslâm Kazakların yedlerinde bularak iştirâ idüb eşyâ-yı bâkiye zikrolunan Kazaklar tarafından sirkat olunmuş idüğü tarafına ihbâr olunduğu beyânıyla kazâzede olan sefine-i mezkûrenin alât ve edevâtı tâ'ife-i merkûm ve sâ'ir her kimin yedine geçmiş ise ma'rifet-i şer'le kabzına me'mûra aliverilmek bâbında müceddede emr-i şerîfim sudûrunu Rusya elçisi mûmâ-ileyh bu def'a Der'aliyye'me memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekle Divân-ı Hümâyûn'da mahfûz ahkâm kuyudâtına mürâca'at olundukda ber-vech-i meşrûh târîh-i merkûmede emr-i şerîfim verildiği mestûr u mukayyed bulunmağın muktezâsı su'âl oldukda sefine-i merkûme edevâtı zikrolunan Kazak tâ'ifesi ve sâ'ir kimlerin yedlerine geçmiş ise ma'rifet-i şer'le bi't-taharrî zâhire ihrâc ve kabzına me'mûra redd ü teslîm husûsuna mübâderet olunmak içün te'yidi hâvî emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sâlifü'z-zikr kazâzede olan sefine-i merkûme edevât-ı merkûm Kazak tâ'ifesi ve sâ'ir her kimlerin yedlerine geçmiş ise ma'rifet-i şer'le bi't-taharrî zâhire ihrâc ile kabzına me'mûra i'tâ ve teslîm olunması husûsuna mu'âvenet ve muzâheret olunmak 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü ve bu vesîle ile resim ve vergi mutâlebesiyle kimesne tarafından cevri ezâ olunduğuna kat'an rızây-ı şerîfim olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete mübâderet ve hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn vaz' ve hareketden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 233.

(5) Gümrükçü i'lâmıyla Akdeniz'de izn-i sefine

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya elçisi mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Cıvanni Patesta Perozyo nâm kapudân Devlet-i 'Aliyye'm memâliki mahsûlâtından olmak üzere yüz seksen çuvâl kamçıbaşı ve yüz otuz iki sagîr varil kıyılmış duhân ve yedi varil şem'-i asel ve dört denk kettân ve Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere iki yüz elli keyl hinta ve on beş denk yapağı ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefid'e 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak babında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle husûs-ı mezbûr sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin sana havâle olunundukda eşyâ-yı mezkûrenin rûsûmât gümrüğü bu tarafda tamâmen edâ ve yedine memhûr edâ tezkeresi verilerek imrârına ruhsat i'tâsı re'yine menût idüğünü i'lâm etmekle elçi-i mûmâ-ileyhin takdîm eylediği ma'mûlün bih defter-i

mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz olunmağla i'lâminin mücebince 'amel olunmak bâbında () ma'a-te'mîn Fî evâhır-ı C sene 233.

[8]

(1) *Bundan akdem hamûlesi kapudân-ı deryâ vezîr-i mükerrem hazretleri tarafından zabt olunmuş Marona tesmiye olunur Rusya sefînesinin kapudânı Kostantin Covanni nâm kapudânın bâ-vekâletnâme vekîl-i müsbeti olan Panapot Sotiropulo nâm Rusyalı bâzîrgânı bu def'a kançılarya tarafına varub kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûreden dolayı matlûbu olan elli dört bin guruşu mahsûben sâbıkû'z-zikr vekîle cânib-i saltanat-ı seniyyeden yirmi yedi bin guruş nakden edâ ve teslîm olunub vekîl-i merkûm dahi meblağ-ı mezbûru hüsn-i rızâ ve ihtiyârıyla kabz ve tesellüm ve kabûl etmekle gerek vekîl-i mesfûr Panapot Sotiropulo'nun ve gerek müvekkili olan Kostantin Covanni nâm kapudânın ba'de'l-yevm zikrolunan matlûbdan dolayı bir habbe ve bir akçe alacakları kalmadığını zeylde muharrerü'l-esâmi iki nefer şâhid muvâcehesinde ikrâr ü i'tirâf etdiğini mübeyyin vekîl-i mersûmun imzasıyla mümzâ ve şuhûdun imzây-ı şehâdetleriyle mahtûm ve sıdkan li'l-makâl Rusya kançılaryasının mühr tasdîkiyle memhûr ve musaddak sened verilmiş olduğunu nâtik Rusya kançılaryası tarafından verilen senedin tercümesi bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 26 S sene 234.*

Mahâl imzâ: Panapot Sotiropulo

Şuhûdü'l-hâl: Françesko Vatislis

Diyosani İstratikopulo

Kançılarya senedi ve tercümesi Rusyalı topraklarında mahfûzdur. Fî S .sene 34.

Tırhala sancağı mutasarrıfı vezîrim Veliyüddin Paşa iclâlehûya ve zikri âtî kimesnenin Tırhala sancağı dâhilinde bulunduğu kazânın kâdısına hüküm ki;

Rusya tüccâr sefine kapudânlarından Kostantin Civanni nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle bundan akdem li-eclî't-ticâre Bahr-i Sefîd'de geşt ü güzâr iderek Tırhala sancağında Golos civârında vâki' Katerin nâm mahal pîşgâhında varub sefînesinde mevcûd Rusya diyârı emti'asından bir mikdârını ol tarafda fûrûht etmek üzere iken Katerin zâbiti olan Hüseyin Kara Berci dimekle 'arîf kimesne kapudân-ı mersûma hinta iştirâsını teklîf ile beher dört kilesi otuz yedi guruşa olmak üzere kat'î pazâr iderek ol havâli mahsûlundan dört bin sekiz keyl hinta 'alenen fûrûht idüb mukâbilinde kapudân-ı mersûmdan üç bin otuz kıyye kahve-i efrencî ve kırk iki kıyye ceviz ve bir varul rom ahz u kabz semeni dahi nukûd kabz eylediğinden başka resm-i gümrük ve bid'at olarak beş bin on guruş ve nakliye masârifî nâmıyla iki yüz seksen üç guruş dahi alub ba'dehû kapudân-ı mersûm mubâya'a eylediği hintayı

sefinesine tahmîl birle savb-ı maksûduna ‘azîmeti esnâsında İşkapulos ve İşkatos cezîreleri arasında Donanma-yı Hümâyûn’um sefâ’inine tesâdüf birle hinta-ı merkûme ahz u zabt olunmuş olub ancak kapudân-ı mersûm zahîre-i mezkûreyi ve zâbit-i merkûmeden ‘alenen mubâyâ’a ve sefinesine tahmîl etmek hasebiyle bu bâbda cürm ü kabâhat zâbıta-ı merkûmun olduğundan bahisle kapudân-ı mersûm gadrdan vikâyene verdiği semeninin zâbıta-ı merkûmeden istirdâdı bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından bundan akdem bâ-takrîr istid‘â kılınub kuyûdâtı lede’t-tetebbu’ hinta-i mezkûreyi kapudân-ı mersûm Katerin’den mubâyâ’a ve sefinesine tahmîl eylediğini ve dilediği mahalde fûrûht edeceğini ifâde ve ikrâr idüb buna dâ’ir yedinde emr-i şerîfim olmadığından gayri bu makûle müste’men sefinesinde taşıyan Memâlik-i İslâmiye zahîresi Preza tarîkiyle cânib-i mîriçün zabt olunub sefinesine dokunulmaması husûsu zahîre hakkında karargâr olan nîzâm-ı muktezâsından olduğuna binâen fakat sefine-i merkûme de mevcûd olan ol mikdâr zahîre ber-mûceb-i nîzâm ahz u zabt olduğu ol tarafda Kapudân-ı deryâ bulunan hâlâ Trabzon Vâlisi düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû cânibinden inhâ olunmuş ve hinta-i mezkûre Bülbülceli Yorgâki re’isinin sefinesiyle Tersâne-i Âmire’m tarafına vurûd etmekle devr-i keyl olunarak zuhûr iden üç bin beş yüz elli altı keyl hinta zindân fırınına teslîm olunmuş olduğu Divân-ı Hümâyûn’a ve Tersâne-i Âmire’m kuyûdâtdan müstebân olmakdan nâşî hinta-i merkûme semeninin zâbit-i merkûmeden ma’rifet-i şer’le tahsîli bâbında sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sen ki Selanik sancağı mutasarrıfına hitâben bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim tarafına lede’l-vurûd merkûm Hüseyin mukaddimeler de Katerin ve Karaferye câniblerinde iltizâmat ile meşgûl olmuş ve bir müddet dahi mülkünde olan çiftliği idâre etmiş ise de bazı esbâba mebnî tard u teb’id olunarak ol vakitten berü mahalinde olduğu nâ-malûm idüğü tarafından tahrîr u inhâ ve ol bâbda Bardovine kazâsı cânibinden verilen i’lâm dahi takdîm ü irsâl olunduğuna mebnî merkûm ‘alâ-eyyi hâl buldurulub hinta-i mezkûre semeninin kendüsünden tahsîl olunması husûsu tekrar emr-i celîlü’l-kadrimle te’kîd olunmuş iken henüz bir haberi zuhûr etmediği ve kapudân-ı mersûm bu bâbda vücûhla mağdûr olduğu elçi-i mûmâ-ileyh tarafından beyân u inhâ ve her ne vechile olur ise semen-i merkûmun tahsîliyle kapudân-ı mersûmun vikâye kılınması husûsu istid‘â olunmakda olub merkûm Hüseyin mukaddemâ hizmetinde olmak cihetiyle tarafından bi’l-ikdâm beher-hâl ele getirülmesi mümkün mertebe ve yine bulunamadı deyü sûret-i müdâfa‘ada i’tizâr ider ise ki o makûle vâki olacak i’tizâr karîn-i sem‘-i itibâr olmayarak oldukda semen-i mezkûrenin tarafından mutâlebesi lâzım geleceği vâzıhattan ana göre husûs-i mezkûre kemâl-i ikdâm ü ihtimâm birle merkûmu dâhil-i hükümetini olan mahallerde gereği gibi taharrî ve tecessüs iderek pâ-yı vech-kân zâhire ihrâc ve mukaddemâ sâdır olan emr-i

münîfim mücebince hinta-i mezkûre semeni kendüsinden ma'rifet-i şer'le tahsîl olunmak fermânım olmağın te'kîden ve ikdâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuştur imdi merkûm Hüseyini havza-i hükümetde taharrî ve tecessüs iderek ma'rifetinle bi-eyyi hâl bulundurub huzûr-ı şer'a ihzâr birle mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i şerîfim müceblerince zimmetinde tahakkuk iden hinta-i mezkûrda semeninin tamâmen ve kâmilan tahsîl ve kapudân-ı mersûma redd ü teslîmiyle kat'-ı rişte-i müdde'aya mezîd-i ihtimâm u dikkat eylemek matlûb-ı mülûkânem olduğu ve husûs-i mezbûrda iğmâz ü tesâmüh misillü vaz' u hâlet-i vukû' gelir ise merkûm tarafından tesâhub ve ihfâ olduğuna haml ile özü u illetin mesmû' olmayarak semen-i merkûm senden mutâlebe ve tahsîl olunmak lâzım geleceğe malûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı emr-i münîfime kemâliyle ikdâm u dikkat ve hilâfından be-gâyet ittikâ ve mübâ'adet eyleyesin ve sen ki bulunduğu mahalin kâdısı mûmâ-ileyhsin sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket ve münâfi-i fermân vaz' u hâlet-i vukû'unu tecvîzden hazer ve mücânebet eylemek bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 233.

(2) Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Tulça muhâfız Mehmed Reşîd dâme ikbâlühûya ve zikri âtî eşhâsının Tulça havâlisinde bulundukları mahallin kâdısına mukaddemce ol taraf me'mûr olan () ve zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Devlet-i 'Aliyye'm teba'asından on nefer Müslim eşhâs bu esnâda bilâd-ı Tuna'ya mürûr ile İsmail tevâbi'atından olan Rusya arâzisinde Korkire nâm Rusya Devleti'nin meskenini basub Marko Namon ve Martin Maltihenko nâm iki nefer Rusyalı 'amelenin birini darb u cerh iderek nakid akçe sakladıkları mahalli göstermeleriçün ikisini dahi kayd u bend ile tazyîk ve iz'ac eylediklerinden mâ-'adâ on keyl dakîk ve on üç keyl Arnavud hintası ve iki keyl kalambuk ve bir mikdâr peksimad ve iki 'aded esvâb ve üç 'aded gömlek ve iki çift cizme ve ağ i'mâline dâ'ir bir mikdâr sicim ve bir çift bârgîr gasb u ahz etmiş oldukları İsmail'de olan Rusya zâbitânı tarafından Yaş'da mukîm Rusya konsolosuna ihbâr olunmuş ve konsolos-ı mersûm dahi keyfiyyeti Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr tarafına tahrîr u iş'âr eylemiş olduğundan bahisle mukaddemce buna mûmâsil bir husûsu me'mûr mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle eşhâs-ı merkûme bi't-taharrî buldurulub gasb u ahz eyledikleri zahîre ve eşyâ ve bârgîrlar istirdâd birle fezâhat-i mezkûreye mütecâsir olduklarıçün ma'rifet-i şer'le iktizâ iden te'dîbleri icrâ ve ba'de'l-yevm bu misillü hâlâtın men'i husûsuna dikkat ve i'tinâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru elçi-i mûmâ-ileyh tarafından istid'â olunub bu makûle hudûdu tecâvüz ve gasb u gâret vukû'uyla iştikâ olduğu sûretde eşyâ-yı mağsûbe bilâ-te'hîr istirdâd itdirilüb cürm ü kabâhatle

müttehem olan kimesne ve dahi teftîş u tefahhus birle te'dîblerinin icrâ kılınması husûsu Devlet-i 'Aliyye'mle Rusya Devleti beyninde mün'akid olan 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından olduğu kuyûdâtdan müstebân olmağla mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ber-vech-i meşrûh 'ahidnâme-i hümâyûn mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mîr-i mîrân ve kâdı ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız husûs-i mezbûr inhâ olduğu üzere olduğu halde fezâhat-i mezkûreye mütecâsir olan her kimler ise ma'rifetiniz ve mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ol taraflarda bi't-taharrî 'alâ-eyyi vechin-kân buldurulub gasb u gâret eyledikleri zahîre ve eşyâ ve bârgîrler huzûr-ı şer' de lede't-tahakkuk istirdâd oldukdan sonra töhmet-i mezkûreleri lede'l-mukâbele te'dîbât-ı meşrû'alarının icrâsıyla fimâ ba'd bu makûle bâ'is-i münâza'a olur vaz' u hâlet-i vukû'a gelmesi esbâbını istihsâle ihtimâm u dikkat eylemeniz 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü ve bu bâbda iğmâz ü tesâmüh câ'iz olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mezîd-i ihtimâm u dikkat ve bu bahâne ile kaziyyede medhali olmayan bî-cürm makûlesine azv-ı töhmet ü isnâd ve kabâhat ile hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-ı rızâ te'addî ve rencîde vukû'undan tevakkî ve mübâ'adet eylesesiz ve sen ki mubâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve harekete ve tenfiz ve icrâsına sa'y u gayret ve hilâfını tecvîzden hazer ve mücânebet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 233.

[9]

(1) Akdeniz'e yalnız te'mîni hâvî emr-i âlî

Bi'l-fi'l Kapudân-ı deryâ vezîrim Seyyid Ahmed Paşa ve Bahr-i Sefîd sevâhil ve cezâ'irinde vâki vüzerâ-yı 'izâm iclâlehüme ve Cezayir-i Garb beğlerbeğisi () ve Tunus Beğlerbeğisi () ve Trablusgrab Beğlerbeğisi () dâme ikbâlühüme ve sevâhil ve cezâ'ir-i merkûmenin kuzât ve nüvvâba zîde fazluhuma ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve sâ'ir zâbıtân-ı Devlet-i 'Aliyye'min Bahr-i Sefîd'de geşt ü güzâr iden sefâ'in kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ'ini kapudânlarıyla zîde kadruhuma hüküm ki;

Memâlik-i Osmâniyye'ye Rusya bayrağı altında gelen gemileri ve sefineleri kabûl ve himâyet ü sıyânet eylemek ve emniyyet-i kâmile ile 'avd ü insırâflarını tecvîz etmek Devlet-i 'Aliyye'den ta'ahhüd olunur ve eğer edevât ve eşyâlarından bir şeyi alınur ise âdemlerin ve eşyânın buldurulmasına derece-i imkânda olan sa'y ü ihtimâm sarf olunacağından gayri ibret olacak vech üzere bu gûne ef'ale mütecâsir olanların her ne rütbeden olur ise dahi cezâları icrâ oluna ve ticâret maddesi tarafeyn hüsn-i ittifâkın habl-i metîn ve rehîn-i aslisi olduğu cihetle Devlet-i Osmâniyye Rusya Devleti'yle bu vechile musâfât ve muvâlâtını tecvîz kılub safvetini

izhâr için ve devleteyn re‘âyâları beyninde ticâretini bilâ-mümâna‘aten emnen ve sâlimen icrâ ve tarafeyn menfa‘atinin vech-i ehven üzere mütezâyid olmasına tâlib olduğuna binâen Devlet-i Rusya ile mün‘akid olan ticâret-i mu‘âhedesinde Cezayir ve Tunus ve Trablusgarb ocaklarına dâ’ir atmış birinci maddesini işbu madde ile düstûrî’l-‘amel i‘tibâr ider Rusya re‘âyâlarından biri Cezayir ve Tunus ve Trablusgrab ocakları korsanlarına musâdif olub bunlardan seby ü istirkâk olunur ise ve yâhûd zikrolunan korsanlar Rusya tüccârının sefinesini ve yâhûd mâlını alurlar ise Devlet-i ‘Aliyye zikrolunan ocakların üzerinde olan iktidârını i‘mâl ile bu vecihle esîr olunmak Rusya re‘âyâlarını tahlîs ve ahz olunmuş sefinelerini ve emvâl ve eşyâ-yı mağsûbelerini eshâbına istirdâd ve lâzım gelen zarar ve hasârlarını tahsîl ittire ve Devlet-i ‘Aliyye tarafından verilen fermânlar Cezayir ve Tunus ve Trablusgrab ocakları tarafından icrâ olunmadığı haberi vurûdundan ba‘de’t-tahkîk ol vakit Rusya elçisi ve yâhûd maslahatgüzarı tarafından Der‘aliyye’ye tahrîren inhâ olundukda ol târîhden iki ay i‘tibâr ile yâhûd mümkün olur ise dahi mukaddem hazîne-i hümayûndan tazmîn ve terâzi husûsuna Devlet-i ‘Aliyye ta’ahhüd ider deyû Rusyaluya ‘itâ olunan ‘ahidnâme-i hümayûnda münderic olmakdan nâşi Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü’l-ümerâi’l-milleti’l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet avâkıbühû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime takdîm eylediği memhûr ‘arz-ı hâlinden Rusya kapudânlarından Diyodato Vokasovik nâm kapudân râkib olduğu San Nikola tesmiye olunur bir kıt‘a tehî Rusya tüccâr sefinesiyle İzmir iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd’de ‘azîmet murâd eyledikten inhâ ve Mağrib ocakları korsanlarından ve sâ’irden ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn sefine-i merkûmenin te’mînini hâvî siz ki vûzerâ-yı müşâr ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsiz size hitâben emr-i şerîfim südürünü tahrîr ve istid‘â etmeği ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye ebed-i kıyâmımla Rusya Devleti beyninde in’ikâd-pezîr olan şerâ’it-i hüsn-i muvâlât ve musâfâtın takviye ve istikrârî tarafeynden matlûb olmakdan nâşi beyne’d-devleteyn tezâyüd-i safvet ve muhâdene husûsuna kemâl-i takayyüd ihtimâm olunmak ehemm olduğu mugâyir-ı merâsim-i müsâleme hâlât-ı hudûsunu kat‘an rızâ-yı şahânem olmadığı sahîh Rusya tüccâr sefinelerine rûy-ı deryâda ber-mûceb-i şurût-ı ‘uhûd himâyet ü sıyânetleri ve min külli’l-vücûh te’mîni vesâilinin istihsâlî mültezim idüğü ve ma‘âzallâhi te‘âlâ sahîh Rusya tüccâr sefinelerinden birisine zikrolunan korsanlardan ta‘arruz⁴⁵⁵ ve hasârat vâki olmak lazım gelir ise Devlet-i ‘Aliyye tüccâr sefinelerine vâki’ olmuş gibi ‘ad olunacağı siz ki vûzerâ-yı müşâr ve beğlerbeğiler ve mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsiz ma‘lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer Rusya kapudân-ı mersûm süvâr olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle mahal-i merkûmeden hareket ve ‘azîmetine rûy-ı

⁴⁵⁵ Metinde “ta‘arruz” kelimesi peşpeşe iki kere yazılmıştır.

deryâda Mağrib ocaklarının korsan sefinelerine Ülgün-bar ve Devlet-i ‘Aliyye’ m sefâ’ ininden birini tesâdüf eyledikde ve muhâlif havâ ve yâhûd hasbe’ l-iktizâ Memâlik-i Mahrûse’ mde vâki’ mahallerin ve husûsan Mağrib iskelelerinin birine yanaşub hîn-i meksinde ber-muktezâ-yı safvet ve muvâlât himâyet ü sıyânet olunub sefine-i merkûmeye ve hamûle ve âdemlerine ‘ahîdnâme-i hümâyûna mugâyir tarafınızdan ve taht-ı hükümetinizden olan kimesneler câniblerinizden zikrolunan ocaklar sefineleri tarafından itâle-i dest-i ta’arruz ve te’addî ve îsâl-i Zarar ve hasârata zinhâr u zinhâr tasaddî olunmayub mu’âmele-i dostâne ibrâzına mübâderet ve lede’ l-hâce lâzım gelen mu’âvenet-i icrâ birle emniyyet ve selâmetle ‘azîmeti esbâbının istikmâline ikdâm u dikkât ve siz ki zikrolunan Mağrib ocaklarının Devlet-i ‘Aliyye’ me tâbi’ sefinelerin kapudân ve rü’esâlar-ı mûmâ-ileyhümâsiz Rusya kapudân-ı mersûm sefine-i mezkûresiyle rûy-ı deryâda her kangınıza tesâdüf ider ise kendüsine ve sefinesine ve hamûlesine ve mellâh ve âdemlerine beyne’ d-devleteyn mer’î tutulan şerâ’ it-i ‘uhûda mugâyir ve muhâlif bir gûne ta’arruz olunmayub dostâne mu’âmele bi’ l-mücâmele izhârıyla emnen ve sâlimen imrârı husûsuna mübâderet ve mikdâr-ı zerre fermân-ı hümâyûnumun hilâfı vaz’ u hareket vukû’ asını tecvîzden ittikâ ve mübâ’adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı C sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya tüccâr sefâ’ ini kapûdanlarından Hans Rişar Brinkman nâm kapûdan üç bin altı yüz otuz keyl hamûleyi mütehammil Olis tesmiye olunur bir mahmûl sefinesiyle Bahr-i Baltık’ da kâ’ in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’ e ‘azîmetiçün yalnız te’ mîn hâvî bir kıt’ a emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 233.

(3) Dersa’âdet’ den Bahr-i Sefîd’ de kâ’ in ba’ zı cezâ’ ir ve sevâhile ve andan Mora ve havâlisine varub gelince yol üzerinde vâki’ kazâların kuzât ve nüvvâbına ve voyvodagân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve sâ’ ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti’ nin Dersa’âdet de mukîm fevka’ l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü’ l-ümerâi’ l-milleti’ l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’ l-hayr südde-i sa’ âdetime mühürlü ‘arz-ı hal gönderub sâ’ ir düvelin re’âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri Rusya re’âyâsına dahi vech-i lâyıkı üzere edâ oluna deyü Rusyaluya i’ tâ olunan ‘ahîdnâme-i hümâyûn mûnderic olduğuna binâen bu def’ a Rusyâ tâ’ ifesinden Jak Mişel nâm Rusyalu iki nefer müste’ men hizmetkârlarıyla ‘alâ-tarîkü’ s-seyâha Dersa’âdet’ imden Bahr-i Sefîd’ de kâ’ in ba’ zı cezâ’ ir ve sevâhile andan Mora’ ya varub gelmek murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda hilâf-ı ‘ahîdnâme-i

hümâyûn cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde ve mürûr u 'ubûruna mûmâna'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahîdnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â eylediği ecilden vech-i meşrûh üzre 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsîz ber-vech-i muharrer Rusyalu-yı mersûm iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Dersa'âdet'imden 'alâ-tarîkü's-seyâha zikrolunan mahallere varub gelince hilâf-ı şurût-ı 'ahîdnâme-i hümâyûn cizyedârân taraflarından cizye ve sâ'ir câniblerinden dahi vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmayub emnen ve sâlimen savb-ı maksûde irsâle mübâderet ber-mûceb-i 'ahîdnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı C sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Maksimolo Nezov nâm Rusyalu müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri evâhır-ı C.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya beğzâdelerinden Daşkof nâm beğzâde Martinenko ve Marşal nâm iki nefer refiki ve üç nefer müste'men hizmetkârlarıyla Der'aliyye'den li-ecli's-seyâha Bursa'ya andan Yenişehir Bursa ve havâlisine varub gelince cebelü neferâtı terfikiyle ber-mu'tâd bir kıt'a evâsıt-ı B () ve yine Rusya beğzâdelerinden Malikof nâm beğzâde iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Der'aliyye'den li-ecli's-seyâha Bursa ve havâlisine varub gelince cebelü neferâtı terfikiyle ber-mu'tâd bir kıt'a evâmîr-i 'aliyye yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 233.

[10]

(1) Ticâret yol emri

Der'aliyye'mden berren ve bahren Ahışa ve havâlisine varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhuma ve a'yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Devlet-i 'Aliyye memâlikine âmed-şüd iden Rusya re'âyâsı ve tüccârı cizye ve sâ'ir tekâlif edâsına icbâr ve rencîde olunmayub haklarında dostâne

mu'âmele olunmak ve şurût-ı mu'âhede üzere Rusya memâlikinden ve düvel-i sâ'ire memleketlerinden Devlet-i 'Aliyye memâlikine götürecekleri emti'a ve eşyânın fûrûht eyledikleri mahallerde ve Devlet-i 'Aliyye memâlikinden alup Rusya memâlikine ve düvel-i sâ'ire memleketlerine götürecekleri emti'a ve eşyânın dahi ancak iştirâ eyledikleri mahallerde bir def'a resm-i gümrüklerini yüzde üç hesâbı üzere tamâmen edâ idüb bilâ-muhâlefete yedlerine ma'mûlün bih edâ tezkeresi verilmek ve vech-i meşrûh üzere bir def'a ve bir mahalde resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri taraflarından mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz idenlerden gerüye reddetdirilmek husûsâtı beyne'd-devleteyn emr-i ticârete dâ'ir in'ikâd-pezîr olan mu'âhede muktezâsından olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Anhaçyan Kalaciyof nâm tâcir Petro Pogosof nâm bir nefer müste'men hizmetkârlarıyla li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Ahışa ve havâlisine varub gelmek murâd eylediğin inhâ ve ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede 'amel ve hareket birle mürûr u 'ubûr ve ticâretine müdâhale ve mümâna'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn ve himâyet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşi müste'men tüccârı Ticâret-i Dâhiliye'ye hâhişger oldukları halde hubûbât ve sâ'ir bunun emsâli memnû'ât dan ve narh ile kat'ı fî'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse'min bir mahalinden alub diğ er mahaline fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın îcâb iden gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresi Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârından nevehle tahsîl oluna gelmiş ise müste'men tüccârından dahi ol vechle tahsîl olunması Ticâret-i Dâhiliye şurûtundan idüğü kuyûdât dan müstebân olmağ la müste'men-i mersûmun mahsûl-ı belde olarak Dersa'âdet'imden alub zikrolunan mahallerde ve mârrû'l-beyân mahallerden iştirâ eyleyene Memâlik-i Mahrûse'm derûnunda fûrûht ideceği emti'a ve eşyânın bâ-resm-i gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresinin tıpkı Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârı misillü tahsîline mübâderet ve ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve sâ'ir-i mûmâ-ileyhümâsız Rusya tüccârı hakkında bâlâda muharrer şurûtun îfâsı lâzımeden olmağ la ber-minvâl-ı muharrer tâcir-i mersûm ve hizmetkârı Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsından olmayub asıl Rusyalı oldukları halde Devlet-i 'Aliyye'm memâlikinden gayr-ı ez-memnû' alub Rusya diyârına ve düvel-i sâ'ire memâlikine götüreceği emti'a ve eşyânın fakat iştirâ eylediği mahallerde ve kezâlik Rusya diyârından ve düvel-i sâ'ire memâlikinden Devlet-i Seniyye'm memâlikine götürdüğü eşyânın dahi ancak fûrûht eylediği yerlerde ber-mûceb-i şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn yüzde üç hesâbı ve tanzîm olunan tâ'rife defteri üzere ve tâcir-i mersûmun zikrolunan mahaller de bey' ü şirâ eylediği emti'a ve eşyâ mahsûl-ı belde olduğu sûretde îcâb iden gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresi tıpkı Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârı misillü tamâmen edâ eylediği halde esnâ-yı râhda mugâyir-i şurût-ı mu'âhede ziyâde ve mükerrer

gümrük talebi ve mürûriye nâm ve sâ'ir gûne vergi ve yâhûd cizye mutâlebesiyle tâcir-i mersûm te'addî ve rencide mürûr u 'ubûr ve ticâretine müdâhale ve mümâna'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve işbu emr-i şerîfimin hükmü bu târîhden altı mâha kadar cârî olup ba'dehû her kimin yedinde zuhûr ider ise 'amel vü i'tibâr olunmayub ahz ve mutâlebede hıfz olunmak için Der'aliyye'me irsâl ve takdîme mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i B sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Antonyo Hajanof nâm tâcir Ciyakomo Korcof nâm bir nefer müste'men hizmetkârlarıyla berren ve bahren li-ecli't-ticâre Ahışa ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 233.

(3) Gümrükçü i'lâmıyla Bahr-i Sefîd'e gön imrârîçün

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkibuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya tüccârı hüsn-i irâdetleriyle mugâyir ba'zı Müslim olan esnâfa yâhûd sâ'ir bir nev' şirketlere yâhûd muhtekirlere emti'a ve eşyâ fûrûht etmek ve yâhûd anlardan iştirâ eylemek husûsunda Devlet-i 'Aliyye tüccâr-ı mesfûreyi icbâr etmeyeceğini ve bu bâbda dahi ticâretleri emrinde bir gûne ta'arruz ve tazyîke tâbi' etmeyeceğini müte'ahhid olur deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin birinci maddesinde mûnderic ve mestûr olup Rusya re'âyâsından Yorgi Cokri nâm tâcirin Avrupa memâliki mahsûlâtından olmak üzere Dersa'âdet'ime celb eylediği beş yüz 'aded göni bu tarafda değer bahâsıyla fûrûht edemediğinden bahisle li-ecli'l-bey' yine Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mübâderet olunmamak bâbında ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûru derc ve istid'â olunmakdan nâşi husûs-i mezbûr sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin sana havâle olundukda Bahr-i Sefîd cânibine imrârı istid'â olunan beş yüz 'aded gönün mürûru muvâfık-ı şurût ise ol bâbda ruhsatı hâvî emr-i şerîfim ısdârı re'yine menût idüğünü i'lâm etmekle i'lâmının mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü'z-zikr beş yüz 'aded gön Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından olup Avrupa memâliki mahsûlâtı tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsu'l-emr olduğu sûretde sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla şimdilik li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mümâna'at olunmamak ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından on gönün imrârına

irâ'et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu'âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te'addîden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i B sene 233.

(4) Alâiye kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Brasimov Lakoli nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a sefinesiyle mukaddemâ Dimyat iskelesinden hareket birle Alâiye iskelesine gelub derûn-ı sefinede olan hamûlesini ba'de'l-ihrac Dersa'âdet'ime 'azîmet üzere iken Alâiye ahâlisinden iki nefer kimesne sefine-i merkûme üzerine varub merbût olan sandalını bilâ-mûceb ahz etmiş ve liman re'isi Ahmed nâm kimesne dahi beyne'd-devleteyn derkâr olan safvet-i kâmileye münâfi ve 'uhûd u şurûtun hilâfı sefine-i merkûmenin üzerine varub bayrağını tenzîl ve şukka ibdidâr eylemiş olduklarında kapudân-ı mersûm keyfiyyeti li-ecli'l-ifâde karaya çıkub hâkim ve zâbitân-ı beldeye beyân-ı hâle âgâz etmiş ise de kelâmına iltifât olunmayub kapudân-ı mersûma envâ' ihâfe ve tehdîd olunarak on iki bin guruş kıymetlü sefinesini Alâiye vücûhundan Süleyman ve Hacı Ahmed nâm kimesneler iki bin guruş mubâyâ'a sûretiyle cebren zabt idüb ol vechile kapudân-ı mersûmun sebîl-i tahlîye olunmuş olduğu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından mukaddemâ bâ-takrîr lede'l-inhâ ve'l-istid'â Rusya re'âyâlarının dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'mde istimâ' olunub âhar yerde istimâ' olunmaması ticâret 'ahidnâmesinin altmış dördüncü maddesinde mûnderic ve mestûr olmağla sefine-i merkûme ve liman re'isi merkûm Ahmed ile merkûmân Süleyman ve Hacı Hasan'ın Çavuş mübâşeretiyle li-ecli't-terâfu' Dersa'âdet'ime irsâl ve ihzârlarına müsâra'at olunmak içün iki yüz otuz iki senesi evâsıt-ı Şevvâl'inde ve ba'dehû te'kîdi hâvî işbu sene-i mübâreke evâ'il-i Safer'inde sâdır olan emr-i şerîfim mücebince merkûmlar Der'aliyye'me vurûd etmiş olduklarından bahisle kapudân-ı mersûm ile beynlerinde vukû'bulan münâza'anın faysal-pezîr olmasını elçi-i mûmâ-ileyh bâ-takrîr istid'â etmekden nâşi liman nâzırı ve re'isler kethüdâsı ve sâ'ir ehl-i hâbireyi celb ile Rusya tercümânı hâzır olduğu tarafeyni bi'l-istintâk kat'î münâza'aya mübâderet eylemek üzere husûs-i mezbûr Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni olan es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya lede'l-havâle mûmâ-ileyh dahi liman nâzırı ve re'isler kethüdâsı mûmâ-ileyhimâ ile Mısır tüccârından el-Hâc Halil ve el-Hâc Şerif ve el-Hâc Mehmed ve elçi-i mûmâ-ileyhin baş tercümânı Frankiti ve Rusya tüccârından İspiro Kondori ve Aleksandri Mavro ve İspiridyon Babbato ve İspiridyon Kayobraki nâm tâcirler hâzır oldukları halde müdde'î-i mersûm Drakuli nâm kapudân ve müdde'î-'aleyh Alâiyelu el-Hâc Hüseyin ve şerikleri celb ve istintâk olundukta

Maniko ta'bir olunur mârru'z-zikr bir kıt'a sefîne-i [merkûm] [11] Alâiye'de inşâ olunub Alâiye'de sâkin ehl-i İslâm'ın isminde olan emvâlden olduğu ve sefîne sâhibleri sefinenin idâresine Manol re'is nâm zımmîye tefvîz ve nısf-ı hissesini dahi mersûma terk ve ferâğ eyledikleri ecilden re'is-i mersûm Sakız'da iken cezîre-i merkûmede mukîm İngiltere konsolosu vekîlinden bir kıt'a senedi mûcebince sefîne-i mezkûrenin nısf-ı hissesini iki bin guruş mersûm Drakuli'ye fûrûht idüb ancak sefîne-i merkûmeyi ecnebi bir devlet bayrağıyla himâye zımnında Sakız'da mukîm İngiltere kañçılaryası mün'akid intikâl senedi mûcebince bütün sefîneyi fûrûht etmiş ise de yine nısf-ı hissesi kendüsünde kalarak kapudân-ı mersûm ile ma'ân sefinenin idâresine mübâşeret ve Rusya bayrağı küşâdına mübâderet eyledikleri kapudân-ı mersûm Drakuli ikdâr eylediği ve kapudân-ı mersûm re'is-i mesfûr ile ma'ân Dimyat tarafına 'azîmet ve ol taraftan Alâiye cânibine 'avdet eyledikde ehl-i İslâm'dan olan sefîne hissedârları sefinelerine Rusya bayrağının ta'lîk olunmasına râzı olmadıklarından mersûm Drakuli mukaddemâ verdiği iki bin guruş ahz ile tekrâr sefineleri Müslüman sefînesi ve yâhûd iki bin guruş kendüsi bunlara verub sefîne-i merkûme mülkiyyet üzere mersûm Drakuli'nin mâlî ve müşterâsı olmak sûretlerini teklîf eylediklerinde kapudân-ı mersûm hissesini fûrûhta râzı olmuş iken sefîne-i merkûm iki yüz elli guruş ziyâde ider deyû mersûma inhâ olunmağla Alâiye zâbitânına varub dâ'vâsı ru'yet sadedinde olmuş ise de iddi'âsını müsâ'ade olunmamış olub ancak mersûm Manol re'is sefinenin yalnız nısf-ı hissesini fûrûhta me'zûn olduğundan gayri ecânibden olan kimesneler bi-tahsis ehl-i İslâm ile 'akd-ı şirket eylemesi memnû' olduğundan ve kapudân-ı mersûm sefîneyi külliyyet üzere iştirâya salâhiyeti mu'eyyed Türkîyü'l-'ibâre bir sened ibzâr idemediğinden başka re'is-i mersûm yalnız nısf-ı hissesini fûrûhtuna me'zûn olduğunu kendüsi bile ikrâr etmiş olduğu ve kapudân-ı mersûm Alâiye'de bir kere rızâ-dâde olduktan sonra Alâiye zâbitânına varub dâ'vâ ru'yeti ber-vecihle iktizâ etmiyeceği ve sefîne-i merkûmenin tamâmiyyet üzere temellükünden kapudân-ı mersûm Drakuli imtinâ' ve nûkûl ve nısf-ı hissesiçün iki bin guruş ahz ve kabûl eylediği ve sefîne-i mersûme ma'kûd mukâvele mûcebince merkûm Hacı Hüseyin ve şerîklerinin malları olduğunu ve kapudân-ı mersûm Alâiye'de ru'yet eylediği dâ'vâdan Der'aliyye'ye gelmek için dûçâr olduğu masârifden dolayı Alâiye'lulardan tazmîn murâd eylediği akçenin iddi'âsında istihkâk ve salâhiyeti olmadığı ve Alâiye'lular dahi kapudân-ı mersûmun iştikâsına mebnî Dersa'âdet'ime ihzâr olunmalarıyla dûçâr oldukları masârifden te'diyesini kapudânı mersûmdan dâ'vâ etmişler ise de ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf anların dahi dâ'vâya salâhiyetleri olmadığı tarafeyn tüccârı beynlerinden zâhir ü âşikâr olmakdan nâşî tarafeyn dûçâr oldukları masârif ve ziyânlarından birbirinin zimmetini ibrâ ve iskât eyledikleri beyânıyla vakten mine'l-evkât tarafından iddi'âyâ mahal kalmayarak bu vechle kat'î nizâ' olduğunu i'lâm

etmekle mazmûn i'lâm verilen emrin kaydı bâlâsına şerh verilub ifâde-i hâl mutazammın işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn i'lâm mukaddemâ halde olan emr-i merkûmenin kaydı bâlâsına şerh verildikle ma'lûmun oldukda kaydı meşrûh emre mebnî husûsu mezbûr zımnında Rusyalu-yı mersûm tarafından zarar iddi'asıyla vakten mine'l-evkât merkûmlara böylece dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 233.

(1) Yalnız te'mîn

Bi'l-fi'l Kapudân-ı deryâ vezîrim Seyyid Ahmed Paşa ve Bahr-i Sefid sevâhil ve cezâ'irinde vâki' vüzerâ-yı 'izâm iclâlehüme ve Cezayir-i Garb Beğlerbeğisi () ve Tunus Beğlerbeğisi () ve Trablusgrab Beğlerbeğisi () dâmet me'âliyhû ve sevâhil ve cezâ'ir-i merkûmenin kuzât ve nüvvâbına ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve sâ'ir zâbıtân-ı Devlet-i 'Aliyye'min Bahr-i Sefid'de geşt ü güzâr iden sefâ'in kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ'ini kapudânlarına hüküm ki;

Memâlik-i Osmâniyye'ye Rusya bayrağı altında gelen 'ahidnâme ilâ-âhîrîhî () yâhûd mümkün olur ise dahi mukaddem Hazîne-i Hümâyûn'dan tazmîn ve terâzi husûsuna Devlet-i 'Aliyye ta'ahhüd ider deyû Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümâyûnda münderic olmakdan nâşi Rusya Devleti'nin Der-aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Jakob Vilken nâm kapudân beş bin iki yüz seksen keyl hamûleyi mütehammil Ribane tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid'e 'azîmet murâd eyledikten inhâ ve Mağrib ocakları korsanlarından ve sâ'irden ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn sefîne-i merkûmenin te'mînini hâvî siz ki vüzerâ-yı müşâr ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsiz size hitâben emr-i şerîfîm südürünü tahrîr ve istid'â etmeğle 'ahidnâme-i hümâyûn şürûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 233.

(2) Cezayir-i Garb beğlerbeğisi () dâmet me'âliyhû hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayrın bu def'a südde-i sa'âdetime takdîm eylediği Frengiyü'l-'ibâret bir kıt'a takdîri tercümesinde Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Şoman nâm kapudân râkib olduğu Atrustriya ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle bundan akdemce İspanya limanlarına 'azîmet niyetiyle Bahr-i Baltık'dan hareket idüb esnâ-yı râhda

İspanya'nın Tarık-ı Cebelü'yesinde vâki' Kınestre burnu sularına vurûdunda yirmi iki pâre top çeker bir kıt'a Cezayir korsan sefinesine tesâdüf birle korsan-ı merkûm sefîne-i mezbûreyi zabt ve derûnunda mevcûd mellâhlarını ikiye taksîm ve şakk neferini râkib olduğu sefîneye nakl ve bâkîsini kapudânlarıyla ma'ân Rusya sefînesinde Türk ve kendü tâ'ifesinden on bir nefer tâ'ifelerini vâcib-ül-muhâfaza derûn-ı sefîneyi vaz' ile Cezayir tarafına götürmek üzere iken kapudân-ı mersûm sefînesini korsan-ı mersûmun yedinden tahlîs birle Portekiz limanlarından Lizbon limanına duhûl etmiş ise de korsan sefînesine nakl olunmuş olan mârrü'z-zikr beş nefer Rusya mellâhları Cezayir tarafına götürülüb kayd-ı esire giriftâr oldukları beyânıyla zikr olunan beş nefer Rusya mellâhlarının sebîlleri tahliye olunması bâbında emr-i şerîfim sudûru derc ve istid'â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket ve keyfiyyet Dersa'âdet'ime tahrîr ve iş'âre mübâderet olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi Devlet-i 'Aliyye ebediyyetü'd-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü'l-kıyâmımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olub beyne'd-devleteyn derkâr ve paydâr olan levâzım-i dostî ve musâfât ve şerâ'it-i müsâlemet-kârî ve muvâlâtın tatarruk-ı halelden vikâyesi lâzımeden olmağla husûs-ı mezbûr muvâfık-ı nefsi'l-emr olduğu halde zikrolunan mellâhların der-hâl sebîlleri tahliye olunarak fîmâ ba'd Cezayir-ı garb korsanları taraflarından sahîh Rusya tüccâr sefâ'ini ve kapudân ve mellâhları hakkında şurût ve 'uhûda münâfî o makûle vaz' u hâlet-i vukû'a gelmesini husûsuna ihtimâm u dikkat ve keyfiyyeti Dersa'âdet'ime inhâ ve iş'are mübâderet eylemeği lâzımeden idüğü ve bu bâbda iğrâz ve tesâmüh misillü harekete rızâ-yı şerîfim olmadığı sen ki beğlerbeği mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete ikdâm ve mübâderet ve hilâfından be-gâyet ittikâ mübâ'âdet eylemen bâbında; Fî evâ'il-i B sene 233.

[12]

(1) Zahîre hamûlesiyle Bahr-i Sefîd'e izn-i sefîne

İstanbul gümrük emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'ibleri ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Rusya kapudânlarından Civanni Corciyo Tolli nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede

doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i mezbûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahîdnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince 'amel olunmak bâbında izn-i sefîne ma'a-te'mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin () Rusya kapudânlarından Kostantino Dimitriyo nâm kapudân râkib olduğu sefînesine tahmîl eylediği defter mantûkunca dört bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e izn-i sefîne ve te'mîn () yine Rusya kapudânlarından Civanni Nikola nâm kapudân râkib olduğu sefînesine dokuz bin beş yüz keyl hinta tahmîlen Bahr-i Sefîd cânibine izn-i sefîne ma'a-te'mîn imrârı () yine Rusya kapudânlarından Kostantin Kocoveli nâm kapudânın sefînesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo di Ciyorciyo nâm kapudânın sefînesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstefano Andricevik nâm kapudânın sefînesi dört bin yüz iki keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Yanof nâm kapudânın sefînesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefînesi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstefano Dodero nâm kapudânın sefînesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako di Corciyo nâm kapudânın sefînesi on bir bin altmış keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Lançone nâm kapudânın sefînesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefînesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo di Corciyo nâm kapudânın sefînesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Rikardo nâm kapudânın sefînesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Koraka nâm kapudânın sefînesi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Kapela nâm kapudânın sefînesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İspiridyon Ivankoviç nâm kapudânın sefînesi yedi bin iki yüz kırk beş keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Marko Orepim nâm kapudânın sefînesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Orlof nâm kapudânın sefînesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Emanuele nâm kapudânın sefînesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Antonyof nâm kapudânın sefînesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dima di Corciyo nâm kapudânın sefînesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristo Brimpa nâm kapudânın sefînesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Dimitri nâm kapudânın sefînesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Çiçekli nâm kapudânın sefînesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Alessandro Dimitriyo nâm kapudânın sefînesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pandaliyone İsteti Poryoni nâm kapudânın sefînesi sekiz bin beş yüz keyl hinta

ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Kalida nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ciyanni Keyeli nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Marinoviç nâm kapudânın sefinesi yedi bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marko Civanni nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleler ile Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka otuz kît‘a izn-i sefine ve otuz kît‘a te‘mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ca sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Kriyası nâm kapudân râkib olduğu sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca on beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Nikola di Andriya nâm kapudân sefinesi tahmîl eylediği defter mantûkunca yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Apotiziyo Kreviya nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca iki bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Cinopulo nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca altı bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Teodoro Olako nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca dört bin yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Dimitriyo Civanni nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Kostantino Andriya nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Teodora Kostantino nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Civanni Nikolaki nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca iki bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Nikolo Maviya nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca iki bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn () yine Rusya kapudânlarından Dimitriyo di Nikolo nâm kapudân sefinesine tahmîl eylediği defter mantûkunca altı bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka on bir kît‘a izn-i sefine ve on bir kît‘a te‘mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anastasyo Gika nâm kapudân sefinesi ile bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Rosiç nâm kapudân sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko di Saveryo nâm kapudân sefinesine bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo İstarita nâm kapudânın sefinesine bin iki yüz keyl⁴⁵⁶ ve yirmi varûl tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Kokkoli nâm kapudânın sefinesine dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Pezanta nâm kapudânın sefinesine dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Robinson nâm kapudânın sefinesi ma‘lûmu’l-mikdar kereste ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka sekiz kıt’a izn-i sefîne ve te‘mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Ciyakomo Likyardopulo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Aversa nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Konstantino nâm kapudânın sefîne iki bin keyl hinta ile () Legteri Gika nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Metarev nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Dandrino nâm kapudânın sefinesi beş bin sekiz yüz yetmiş beş keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçensyo Togiņa nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka sekiz kıt’a izn-i sefîne ve sekiz kıt’a te‘mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 233.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûlesiyle Bahr-i Sefîd’e imrârıçün bir kıt’a izn-i sefîne ve te‘mîn imrârı yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 233.

⁴⁵⁶ Burada “*hinta*” yazılması unutulmuş olması muhtemeldir.

[13]

(1) Düvel-i sâ'ire ve Memâlik-i Mahrûse'm sûretiyle Karadeniz'de

Gümrük emîni mûmâ-ileyh ve liman nâzırına ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Virki nâm kapudân Bahr-i Sefîd'de vâki Devlet-i 'Aliyye'me tâbi olmayan düvel-i sâ'ire memâlik-i mahsûlâtından olmak üzere elçi-i mûmâ-ileyhin takdîm eylediği ma'mûlün bih defter mantûkunca iki yüz yetmiş dört varul Messina hamrî ve bir 'aded pîštahta ve on iki sandık şeker ve bir sandık kral suyu ve üç varul zâc-ı Kıbrıs ve Memâlik-i Mahrûse'mden iştirâ olunmuş on sekiz boğça duhân ve altı denk penbe ve elli üç varul kara üzüm ve üç yüz seksen altı kutu incir ve yüz yirmi yedi kutu kuru üzüm ve yirmi iki varul günlük ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd tarafından Der'aliyye'me vurûd birle Memâlik-i Mahrûse'm mahsûli olan eşyâ-yı merkûmenin rûsûm-ı gümrüğü edâ olunduğunu müş'ir ma'mûlün bih edâ tezkere verildiğini beyân birle hamûle-i merkûmeyi o tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te'hîr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb ber-vech-i muharrer kapudân-ı mersûm eşyâ-yı merkûmeye doğru Bahr-i Siyâh tarîkiyle Rusya memâlikine nakl edeceğini mübeyyin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Vangeli nâm kapudân Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından olmak üzere otuz sekiz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Nikolo Civanni nâm kapudânın sefinesi yine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından olmak üzere elli bir bin iki yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Corciyo Bekatoro nâm kapudânın sefinesi düvel-i sâ'ire memâlik-i mahsûlinden kırk iki bin kıyye Messina hamrî ve on bin kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a imrârîçün başka başka üç kıt'a izn-i sefîne imrârı yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino Veyneri nâm kapudânın sefînesini Memâlik-i Mahrûse’ın mahsûlâtından yirmi beş bin kıyye hamr ve Messina mahsûlâtından iki bin kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt’a izn-i sefîne emr-i yazılmışdır.

(4) Yanlız düvel-i sâ’ire mahsûlâtıyla Karadeniz’e

Dergâh-ı mu‘allâ’ın kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni Ahmed dâme mecdühûya ve liman nâzırı () zîde mecdühûya ve kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhûmâyâ hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’de mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime mühürlü ‘arz-ı hâl gönderüb bu def‘a Rusya kapudânlarından Batista Risotto nâm kapudân Bahr-i Sefîd’de vâki‘ Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ olmayan düvel-i sâ’ire memâlik mahsûlâtından olmak üzere elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca beher sandık derûnunda yirmi beş şişe olmak üzere yüz sandık revgan-ı zeyt ve yüz yirmi altı varul Messina hamrı ve kırk sandık Messina hamrı ve yüz sandık şeker-i gubâr ile mahmûl râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesiyle Bahr-i Sefîd tarafından Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi bu tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına ‘azîmet murâd eyledikde inhâ ve şurût-ı mu‘âhede üzere sefîne-i merkûme eşyâ-yı merkûm ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna‘at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te’hîr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â ve ber-vech-i muharrer kapûdan-ı mersûm eşyâ-yı merkûme ile doğru Bahr-i Siyâh tarîkiyle Rusya memâlikine nakl edeceğini mübeyyin zikrolunan defteri Dîvân-ı Hümâyûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle Bahr-i Siyâh’a mürûruna ruhsat i’tâ eylesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız ber-vech-i muharrer düvel-i sâ’ire mahsûlâtıyla mahsûl kapudân-ı mersûm râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesiyle Boğaz’a vurûdunda yedine i’tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba‘de’n-nazar mâdâm ki rızâsıyla kapudân-ı mersûm hamûlesinden ol tarafına çıkarub bey‘ eylemeye ve ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn üç yüz akçe selâmet resmini edâ eyleye mugâyir-i ‘ahidnâme-i hümâyûn gümrük ve ziyâde selâmet

akçesi ve sâ'ir gûne resim mutâlebesiyle bir dürlü tevkîf ve te'hîr ve mürûruna mûmâna'atdan mübâ'adet ve eğer hamûlesinden bir mikdârını hüsn-i rızâsıyla çıkarub bey' ider ise karar verilen tâ'rife mücebince yalnız fûrûht eylediği eşyânın yüzde üç hesâbı üzere resm-i gümrük ve zecriyesi ve eşyâ-yı sâ'irenin gümrük ba'de'l-edâ ziyâde gümrük ve âhar resim ve vergi mutâlebesiyle ve hamûlesi yoklanmakdan mücânebet ve sâlimen mürûruna dikkat ve eğer sefine-i merkûme derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olmaya kat'ân tevkîf ve te'hîr olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 233⁴⁵⁷.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Cani nâm kapudân düvel-i sâ'ire mahsûlünde olmak üzere yirmi beş bin kıyye Messina limon suyu ve yüz kırk sandık Messina limonu ile Bahr-i Siyâh'a () Antonyo Azvorono nâm kapudân beş bin kıyye Messina hamrı ve dokuz bin kıyye Messina limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a imrârîçün başka başka iki kıt'a izn-i sefine imrârı yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 233.

(6) Yalnız gümrük emîni i'lâmıyla revgan-ı sâde emri

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya elçi-yi mûmâ-ileyhin mühür[lü] 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Yarba nâm tâcir Bahr-i Siyâh'da vâki' Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere Dersa'âdet'ime celb eylediği yirmi beş fıçı revgan-ı sâde bu tarafında değer bahâsıyla fûrûht olunamadığından bahisle li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği eclinden sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda tâcir-i mersûmun mârrü'z-zikr yirmi beş fıçı Rusya mahsûli revgan-ı sâde cılgı olub taleb eylediğini ile mubâyâ'ası tüccâra alıveremeyeceği tahkîm olunmuş olduğundan bahisle Bahr-i Sefîd'e mürûruna ruhsatı hâvî emr-i âlî i'tâsı re'ye menût idüğüne i'lâm etmekle i'lâmının mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü'z-zikr yirmi beş fıçı revgan-ı sâde Rusya memâliki mahsûli ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu sûretde sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla şimdiden li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna'at olmamak velâkin bu vesîle ile mikdâr-ı

⁴⁵⁷ Derkenârında "revgan-ı zeyt" yazılmaktadır.

mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından olan revgan-ı sâdenin imrârına irâ'et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu'âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te'addîden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı B sene 233.

[14]

(1) Karadeniz'e yalnız hamr hamûlesiyle

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve liman nâzırı () zîde mecdühûya kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb kapudânlarından Manoli Diyako İlya nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca Memâliki Mahrûse'm mahsûlâtından doksan altı bin kıyye hamr tahmîl idüb zikrolunan hamrın fakat resm-i zecriyesi edâ olunduğunu mübeyyin Rûmiyyü'l-ibâre bir kıt'a memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi verildiği beyânıyla sefîne-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-ı Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve sefîne-i merkûmenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefîne-i mezkûre derûnunda olan ol mikdâr hamrın resm-i zecriyesi ve gümrüğü tamâmen edâ olunduğunu mü'şir memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkereleri ibrâz olunduğu halde sefîne-i merkûmenin hamûle mezkûrasiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna ruhsat i'tâ eylesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zıkr () kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh Boğazı'na hîn-i vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfim ba'de'n-nazar ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn üç yüz akçe selâmet resmin tamâmen edâ eyledikten sonra mükerrer gümrük ve bitirme nâmı ve ziyâde selâmet akçesi ve âhar gûne resim mutâlebesiyle mugâyir-i şurût-ı mu'âhede te'addî ve rencîde olunmaktan mücânebet ve sâlimen imrârına mübâderet ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı

bulunmaya kat'an tevkîf ve te'hîrden olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i B sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Teodoro Foka nâm kapudânın sefinesi iki bin dokuz yüz seksen kıyye hamr ve iki yüz seksen kantar harub ile Bahr-i Siyâh'a () Mari Virgoti nâm kapudânın sefinesi otuz beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Matyo Pipno nâm kapudânın sefinesi kırk üç bin kıyye hamr ile () Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi otuz beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Latberino Mavriko nâm kapudânın sefinesi otuz üç bin yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i B sene 233 () Antonyo Robin nâm kapudânın sefinesi kırk bin kıyye hamr ile Karadeniz'e () Simone Cercovik nâm kapudânın sefinesi yirmi iki bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Augusto Damiyano nâm kapudânın sefinesi yüz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Nikola Karavya nâm kapudânın sefinesi elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Civanni Fatosto nâm kapudânın sefinesi otuz iki bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Panayin Vancelin nâm kapudânın sefinesi otuz yedi bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Ancelin Popon nâm kapudânın sefinesi on dokuz bin sekiz yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Parasko Safiopulo nâm kapudânın sefinesi otuz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı B sene 33 () Marko Niyordo nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz kıyye hamr ve bin beş yüz kıyye sirke ile Bahr-i Siyâh'a () Potino di Laviyo nâm kapudânın sefinesi on iki bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Teodoro Markaki nâm kapudânın sefinesi otuz sekiz bin üç yüz otuz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Andriya Drosopulo nâm kapudânın sefinesi on bin kıyye hamr ile () Dimitriyo Teodosyo nâm kapudânın sefinesi on dokuz bin dört yüz kıyye hamr ve iki bin kıyye zeytûn dânesi ve bin beş yüz kıyye pekmez ile Bahr-i Siyâh'a () Anastasyo Gelmi nâm kapudânın sefinesi on beş bin üç yüz elli kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Imanuil di Corciyo nâm kapudânın sefinesi yirmi beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Nikolo Corciyo nâm kapudânın sefinesi kırk bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka yirmi bir kıt'a izn-i sefîne imrârı yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 33.

(3) Zahire hamûlesiyle Akdeniz'e

İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyh ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Manaksa nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca yedi bin iki yüz keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ne vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Siyâh'da kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ne tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ne nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsına sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında () ma'a-te'mîn () Fî evâhır-ı B sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Baziliyo Lazaro nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Atanasyo Maroli nâm kapudânın sefinesi iki bin altı yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Karya Mari nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Ciyakomo Bozciyovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid'e imrârlariçün başka başka beş kıt'a izn-i sefîne evâmir-i şerîfem yazılmışdır ma'a-te'mîn () Fî evâhır-ı B sene 233.

(5) Ahyolu kazâsı nâ'ibine ve Ahyolu memlehası emîni zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccârından Nikola Karavya nâm Rusyalı tâcir bundan birkaç mâh mukaddem Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsından Nikola Cavoli nâm zimmî re'isinin dört çifte ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesini nevl ile istîcar birle mukâveleleri üzere Sakız cezîresinden limon ve portakal tahmîlen Bahr-i Siyâh'da kâ'in Rusya iskelelerine nakl ve ihrâc ettikten sonra ol taraftan dahi Rusya hintası hamûlesiyle Dersa'âdet'ime tesyîl idüb sefîne-i merkûm hamûle-i mezkûresiyle Der'aliyye'ne gelür iken şiddet-i rüzgâr zuhûruyla muvâfık havâyâ terakkuben Ahyolu kazâsına tâbi' yolu pîşgâhında lenger-endâz olmuş ve ol esnâda mahall-i mezkûrde bulunan çend 'aded sagîr kayıkların kayıkçıları beyenlerinde münâza'a vukû' bulmuş olmakdan nâşî

nizâ'-i mezkûre sefine-i mezbûre re'isini zimmî-i mersûmun ve tâ'ifesinden her ne kadar medhalleri yoğ ise de Ahyolu zâbiti olan () nâm kimesne sefine-i merkûmenin üzerine varub re'is-i mesfûr tâ'ifesini ahz ve habs ve hamûlesi olan hıntayı zabt eylediğinden mâ-'adâ tahliye sebepleriçün kıymetlü akçe mutâlebe etmiş olduğu ihbâr kılındığını Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr bu def'a sūdde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle inhâ ve ol bâbda ve emr-i şerîfim sudûrunu istid'â verüb sefine-i merkûme hakkında keyfiyyet-i merkûmenin vukû'u nizâ'-ı merkûmeden dolayı bir gûne sebep-i hikmete meyyâl olması sûret-i halden müstebân ise de mahalinin bu tarafda fasl ve ru'yet kılınması lazım gelmiş olmağla siz ki nâ'ib ve memleha emîni mûmâ-ileyhümâsız vusûl-i emr-i şerîfimde ta'yîn olunan mubâşir ma'rifetiyle sefine-i mezkûreyi hamûlesi olan hınta ve re'is ve tâ'ifesiyle Der'aliyye'm irsâle mübâderet eylemeniz fermânım olmağın imdi ber-minvâl-i muharrer husûs-ı merkûm Dersa'âdet'imde ru'yet ve fasl olunmak üzere sefine-i mezkûreyi hamûle-i mezkûre ve re'is ve tâ'ifesiyle mubâşir-i mûmâ-ileyh teslimen Der'aliyye'me irsâl ve tesyîre ve ihtimâm ü dikkat ve hilâfını vaz' ı tecvîzden ittikâ ve mübâ'âdet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 233.

[15]

(1) Bahr-i Sefid'e tehî izn-i sefine

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve Boğazhisarları dizdârları ve gümrük emîni zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Devlet-i 'Aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın sūdde-i sa'âdetime takdîm eylediğ memhûr 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Cedula Moco Mafato nâm kapudân zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle bu def'a Der'aliyye'mden Akdeniz'e 'azîmet murâd eylediğine inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsı üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun bilâ-hamûle râkib olduğu sefine-i merkûmenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm bilâ-hamûle râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine verilen işbu izn-i sefine emr-i şerîfim ba'de'n-nazar ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefine-i mezkûre derûnunda ve mellâhları arasında

Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘arız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı bulunmaya mugâyir-ı şurût-ı ‘ahidnâme-i hümayûn tevkîf ve te’hîrden ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ’ir gûne vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencîdeden mübâ‘adet ve ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn ‘amel ve hareket imrârı husûsuna dikkat eylemeniz bâbında; Fî evâhır Ş sene 233.

(2) Bahr-i Sefîd’e tehî te’mîn

Kapudân-ı Deryâ vezîrim es-Seyyid Ahmed Paşa ve Bahr-i Sefîd sevâhili ve cezâ’irinden vâki‘ sâ’ir vüzerâ-yı ‘izâm iclâlehüme Cezayir-i Garb beğlerbeğisi () ve Tunus beğlerbeğisi () ve Trablusgarb beğlerbeğisi () dâme ikbâlühüme ve sevâhil ve cezâ’ir-i merkûmenin kuzât ve nüvvâbı zîde fazlühüm ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve Devlet-i ‘Aliyye’ min Bahr-i Sefîd’de geşt ü güzâr iden sefâ’in kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ’ini kapudânları zîde kadruhuma hüküm ki;

Devlet-i ‘Aliyye-i dâimü’l-karârımla Rusya Devleti beyninde mün‘akid ve üstüvâr olan şurût-ı müsâleme ve uhûd-ı musâlahanın te’kîd ü te’yîdini müstelzim olur hâlâtın istihsâline dikkat levâzım-ı muhâdeneden olduğuna binâen bu esnâda Rusya kapudânlarından Cirolamo Maçokato nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede yedine i’tâ olunan izn-i sefîne emri mûcebince bu def’a Dersa‘âdet’imden Akdeniz’e ‘azîmet murâd eylediğine binâen kapudân-ı mersûm bilâ-hamûle sefîne-i mezkûre ile mahâl-i mezkûreye gidişde ve gelişde rûy-ı deryâda Mağrib ocaklarının korsan sefinelerine ve Ülgün-bar ve Devlet-i ‘Aliyye’ m sefâ’ininden birini tesâdüf eyledikde muhâlif havâ ve yâhûd hasbe’l-iktizâ Memâlik-i Mahrûse’ mde vâki‘ mahallerin ve husûsan Mağrib iskelelerinden birine yanaşub hîn-i mekte ber-muktezâ-yı safvet ve muvâlât himâyet ve ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn sıyânet olunub sefîne-i merkûmeye ve emvâl ve mellâh ve âdemlerine itâle-i dest-i ta‘arruz ve rencîde ve isâl-i Zarar ve hasârata tasaddî olunmayub mu‘âmele-i dostâne ibrâzına dikkat ve lede’l-hâce mümkün mertebe i‘ânet ve bilâ-mâni‘ ve tevakkuf savb-ı maksûda ‘azîmeti esbâbının istihsâli mübâderet birle sefîne-i merkûmenin kemâl-i emniyyet ü selâmetle mürûr u ‘ubûrine mezîd-i ikdâm u dikkât olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye-i ebed-kıyâmımla Rusya Devleti beyninde in‘ikâd-pezîr olan şerâ’it-i hüsn-i muvâlât ve musâfatın takviye ve istikrârı tarafeynden matlûb olmakdan nâşî beyne’ d-devleteyn tezâyüd-i safvet ve muhâdene husûsuna fîmâ ba’d dahi kemâl-i tekayyüd ü ihtimâm olunmak ehem m olduğ u ve mugâyir-i merâsim-i müsâleme hâlât hudûsuna kat’an rızâ-yı müsâlemet-i irtizâ-yı şehinşahânem olmadığı ve sahîh Rusya tüccâr sefinelerinin rûy-ı

deryâda ber-mûceb-i şurût-ı uhûd himâyet ü sıyânetleri mültezim idüğü ve ma'âzallâhi te'âlâ sahîh Rusya tüccâr sefinelerinden birisini zikrolunan korsanlardan ta'arruz ve hasârat vâki' olmak lâzım gelur ise Devlet-i 'Aliyye'm tüccâr sefinelerine vâki' olmuş gibi addolunacağı ma'lûmunuz oldukda siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız Rusya kapudânı mersûmun bilâ-hamûle süvâr olduğu sâlifü'z-zikr bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle iyâb ü zehâbında kendüsine ve sefinesine ve emvâl ve mellâh ve âdemlerine 'ahidnâme-i hümayûn mugâyir tarafınızdan ve taht-ı hükümetinizde olan tevâbi'-i Devlet-i 'Aliyye'm câniblerinden ve zikrolunan ocaklar sefineleri taraflarından te'addî ve rencide misillü nâ-hemvâr hâlet ve nâ-bercâ evzâ' vukû'a gelmemesine ve muhâlif havâ ve bi'z-zarûr sâ'ir vechle iskelelerinize uğradıkda zinhâr u zinhâr rencide olunmayub muktezâ-yı muvâlât üzere himâyet ü sıyânet ve lede'l-hâce lâzım gelen mu'âvenet icrâ olunub mu'âmele-i dostâne ibrâzına ikdâm u dikkât ve siz ki zikrolunan Mağrib ocaklarının ve Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' sefinelerin kapudân ve rû'esâları mûmâ-ileyhümâsız kapudânı mersûm sefine-i mezkûresiyle rûy-ı deryâda her kangınıza tesâdüf ider ise kendüsine ve sefinesine ve emvâl ve mellâh ve âdemlerine beyne'd-devleteyn mer'î tutulan şurût-ı uhûd mugâyir ve muhâlif bir gûne ta'arruz olunmayub dostâne mu'âmele bi'l-mücâmele izhârıyla emnen ve sâlimen imrârı husûsuna dikkat ve miktâr-ı zerre fermân-ı hümayûnun hilâfı vaz' ve hareket vukû'unu tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı Ş sene 233.

(3) Yalnız te'mîn

Bi'l-fi'l Kapudân-ı deryâ vezîrim es-Seyyid Ahmed Paşa ve Bahr-i Sefid ve sevâhilinde vâki' vüzerâ-yı 'izâm ve Cezayir-i Garb Beğlerbeğisine ve Tunus Beğlerbeğisine ve Trablusgrab Beğlerbeğisine ve cezâ'ir ve sevâhil-i merkûmenin kuzât ve nüvvâbına ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve sâ'ir zâbitân ve Devlet-i 'Aliyye'min Bahr-i Sefid'de geşt ü güzâr iden sefâ'in kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ'ini kapudânlarına hüküm ki;

Memâlik-i Mahrûse'me Rusya bayrağı altında gelen 'ahidnâme ilâ-âhirihi () yâhûd mümkün olur ise dahi mukaddem Hazîne-i Hümayûn'dan tazmîn ve terâzi husûsuna Devlet-i 'Aliyye ta'ahhüd ider deyû Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olmakdan nâşi Rusya Devleti'nin Der-aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühü bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlimden Rusya kapudânlarından Kristof Hansen nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on beş bin yüz keyl hamûleyi mütehammil Lazosi tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden emti'a-ı mütenevvi'a ile hareket ve Bahr-i Sefid

cânibine ‘azîmet murâd eylediğın inhâ ve Mağrib ocakları korsanlarından ve sâ’irden ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn sefine-i merkûmenin te’mîni hâvî siz ki vûzerâ-yı müşâr ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve istid’â etmekle ‘ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı B sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Gotlib Benjamen İspiroto nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on bin dokuz yüz keyl hamûleyi mütehammil Dotya tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr seffinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden emti’a-ı mütenevvi’a ile hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün () yine Rusya kapudânlarından Jan Frederik Frenk nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on dört bin üç yüz seksen beş keyl hamûleyi mütehammil Alizayeta tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr seffinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden emti’a-ı mütenevvi’a ile hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün () ve yine Rusya kapudânlarından Nikola Burmister nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on yedi bin keyl hamûleyi mütehammil Şarlot tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr seffinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden emti’a-ı mütenevvi’a ile hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün fî evâhır-ı B sene 233 () yine Rusya kapudânlarından Jorez Ditmer nâm kapudân ber-vech-i tahmîn dört bin yedi yüz elli keyl hamûleyi mütehammil Alene tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr seffinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e imrâriçün yalnız te’mîni hâvî başka başka dört kıt’a evâmîr-i şerîfe yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ş sene 233.

[16]

(1) Ticâret yol emri

Der‘aliyye’mden Bahr-i Sefîd’de kâ’in ba‘zı cezâ’ir ve iskelelere varub gelince yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâbına ve a’yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ’ir zâbıtâna hüküm ki;

Rusya elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Devlet-i ‘Aliyye ‘ahidnâme ilâ-âhîrihî olduğuna binâen bu def’a Rusya re‘âyâsından Boli Hroni Panago nâm tüccâr li-eclî’t-ticâre Dersa‘âdet’imden Bahr-i Sefîd’de kâ’in ba‘zı cezâ’ir ve iskelelere varub gelmek murâd eylediğın inhâ ve ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket birle mürûr u ‘ubûr ve ticâretine müdâhele ve mûmâna‘at olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü

sıyânet olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî müste'men tüccârı Ticâret-i Dâhiliye ilâ-âhîrîhî şurûtundan idüğü ve ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olmak bâbında; Fî evâhır-ı B sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Anagnosti Papa Corci nâm tüccâr li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den berren ve bahren bir nefer müste'men hizmetkârıyla Mora cezâresine varub gelince () yine Rusya re'âyâsından İliya Hristo Alispati nâm tüccâr li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den berren ve bahren bir nefer müste'men hizmetkârıyla Mora cezâresine varub gelince bir mu'tâd Ticâret-i Dâhiliye şurût-ı derciyle başka başka iki kıt'a ticâret yol emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 233.

(3) Karadeniz'e tehî

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrük emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vinçensyo Poca nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Der'aliyye'mden Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediğine inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i B sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Abanopulo nâm kapudân () İstefano Pielovocik nâm kapudân () Ciyorci İspiro Kofina nâm kapudân () Antonyo Andricevic nâm kapudân () Corci di Civanni nâm kapudân () Luka İsfidarik nâm kapudân () Pika Nikola nâm kapudân () Dimitriyo Sirigo nâm kapudân () Penedetto Viola nâm kapudân () Mikele Anastasyo nâm kapudân () Bemandi Mavromati nâm kapudân () Nikola Papa nâm kapudân () Corciyo Betriki nâm kapudân fî evâ'il-i B sene 233 () Manoli Katalano nâm kapudân () Civanni Despotoli nâm kapudân () Apostolo Kondori () Onofriyo Ladiko nâm kapudân () Corciyo Pankosta nâm kapudân () İspiridyon Ciyoranovik () Nikolo Marinovik nâm kapudân () Civanni Andriya Metaksa nâm kapudân () Corciyo

Kacaiti nâm kapudân () Cirolamo Maçokato nâm kapudân () Nikolo Bekatoro nâm kapudân () Civanni Biyamki nâm kapudân () Civanni Kondori nâm kapudân () Françesko Tirepani nâm kapudân () Cerasimo Dandrino nâm kapudân () Kostantino di Corciyo nâm kapudân () Kostantino Kaliga nâm kapudân () Andriya Sefolovic nâm kapudân () Manoli Vasilato nâm kapudân () Nikolo Malandraki nâm kapudân () Cika Civanni nâm kapudân Lazaro Nikola nâm kapudân () Todoroglu Riboti nâm kapudân () Civanni Corciyo nâm kapudân () Marko Ivanovik nâm kapudân () Nikolo Teodoziyo nâm kapudân () Petro Patago nâm kapudân () Nikolo Vitale nâm kapudân () Civanni Nikolik nâm kapudân () Cerasimo Rosolimo nâm kapudân () Civanni di Dimitriyo nâm kapudân () Vanceli Valsamaki nâm kapudân () Gitano Vakari nâm kapudân () Civanni Ancelopulo nâm kapudân () Vasliv Bozanovik nâm kapudân fî evâsıt-ı B sene 233 () Corciyo Ivanof nâm kapudân () Çozepe Vela nâm kapudân () Nikola Sadi nâm kapudân () Domeniko Çelefa nâm kapudân () Ziso Moglas nâm kapudân () Dimitriyo Corciyo nâm kapudân () Cerasimo Drakopulo nâm kapudân () Domeniko Origone nâm kapudân () Manoli Gavala nâm kapudân () Antonyo Florendino nâm kapudân () Corciyo Turcinovik nâm kapudân () Antonyo Regandopulo nâm kapudân () Lazaro Brosko nâm kapudân () Mikele Mosko nâm kapudân () Nikola Botami nâm kapudân () Mikele Mencalovik nâm kapudân () Atanasyo Varyeta nâm kapudân () Nikolo Ocenio nâm kapudân () Aleksandro Barbarigo nâm kapudân () Santino Rebetto nâm kapudân () Çozepe Orsoli nâm kapudân () Atanasyo Vitoryo nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Eustakyo Ciyorgoli nâm kapudân () Dimitriyo Anagnosti nâm kapudân () Partolomeo Barlesicik nâm kapudân () Françesko Donra nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola nâm kapudân () Kostantino Yanof nâm kapudân hamûleden tehî olarak bir kıt'a Rusya tüccâr sefineleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka yetmiş yedi kıt'a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 233.

(5) *Kuşadası'na konsolos vekâleti âharın vekâletiçün emr-i âlî yazılmışdır.*

Fî evâhır-ı Ca sene 235.

Hatlı rikâb-ı hümayûn takrîri ve elçisinin istid'âsıyla mühürlü buyurulmuş 'arz-ı hâli nâme sandığıında mahfuzdur.

Kuşadası nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâlinde Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek 'âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos

vekilllerinin ta'yinine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olundukları gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümâyûnda mûnderic olmakdan nâşî Kuşadası'na mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccârı sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet eylemek üzere konsolos vekîli ta'yîni lâzım geldiğine binâen sahîh Rusya tâ'ifesinden Penayi Oyerito nâm Rusyalu müste'men bu def'a konsolos vekîli nasb u ta'yîn olduğundan bahisle 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince Ada-i mezkûreye iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccârı ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümâyûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru derc ve istid'â olunmuş olmağla ber-vech-i 'ahidnâme-i hümâyûn konsolos vekîli nasb u ta'yîn olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-ı muharrer Kuşadası'na iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını konsolos vekîli nasbolunan müste'men-i mersûm ru'yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz idüb mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Ş sene 233⁴⁵⁸.

[17]

(1) *İşbu emr-i âlî lede'l-vurûd ber-fermûde-i seniyye 'amel ve harekete müte'ahhid olduklarını nâtık kol-i mezkûre vâki' kazâların vârid olan i'lâmları mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 9 M sene 34.*

Dersa'âdet'imden Kırkkilise tarîkiyle re's-i hudûda varınca yol üzerinde vâki' Fakih ve Aydos ve Pravadi ve Şumnu ve Hezargrad ve Rusçuk ve sâ'ir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitânına hüküm ki;

Dersa'âdet'imden Kırkkilise tarîkiyle re's-i hudûda ve re's-i hudûdan Âsitâne-i 'Aliyye'me iyâb ü zehâb iden Rusya Devleti ulaklarının tahsîl-i emniyyet ve selâmetleri için mahûf u muhâtara olan mahallerde yanlarına ücret-i mu'tâdesiyle cebelü neferâtı ta'yîn ve esnâ-yı râhda muhâfaza ve himâyet olunarak gidişde ve gelişde mashûben bi's-selâm savb-ı maksûda îsâlleri husûsuna ikdâm u dikkât olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya elçisi sâbık tarafından mukaddemâ bâ-takrîr istid'â olunduğuna binâen vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak bâbında tenbîhan ve bir başka ve ba'dehû devlet-i müşârun-ileyhânın o makûle gelub giden kurye ve yasakçılarından Fakih ve Aydos ve Pravadi ve Şumnu ve Hezargrad ve Rusçuk

⁴⁵⁸ Derkenârında "Müceddeddir" yazılmaktadır.

menzilhânelerinde ba'zı bahâhe îrâdıyla mu'tâddan ziyâde akçe mutâlebe olunarak bârgîr i'tâsından imtinâ' olunduğu tekrâr lede'l-inhâ ol bâbda te'kîdi muhtevâ iki yüz yirmi dokuz senesi evâ'il-i Cumâde'l-ûlâsında evâmir-i 'aliyye'm sâdır olmuş ise dahi bu esnâda zikrolunan kuryeler ve ma'îyyetlerinde olan yasakçılara ba'zı menzilhânelerde mugâyir-i rûsûm-ı dostî mu'âmele ve kıymetlü menzil bârgîrleri mevcûd iken bârgîr yokdur deyü cevır ü ezâ birle beş altı gün bî-vechin te'hîr ve ta'vîk olunmakda oldukları beyânıyla ba'd-ez-în devlet-i müşârun-ileyhânın kuryelerin ve ma'îyyetlerinde olan yasakçılar gidişde ve gelişde meks ü tevkîf olunmayub iktizâ iden bârgîrlerin tedârik ve i'tâsına ve haklarında mu'âmele bi'l-mücâmele icrâsına mübâderet olunmak üzere emr-i celîlü'l-kadrim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr bu def'a südde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â idüb Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere o tevârih-i merkûmede evâmir-i 'aliyye'm verildiği mestûr u mukayyed olunmağla mûceb-i muktezâları üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü'l-kıyâmımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olmak mülâsebesiyle beyne'd-devleteyn derkâr olan silm ü musâfât muktezâsı üzere devlet-i müşârun-ileyhânın Kırkkilise târîkiyle re's-i hudûda iyâb ü zehâb iden kuryeleriyle ma'îyyetlerinde olan yasakçılar esnâ-yı râhda dâhil oldukları menzilhânede bî-vechin meks ü tevkîf olunmaksızın mukaddem ve mu'ahhar sâdır olan evâmir-i şerîfem mûcebince iktizâ iden bârgîrlerin i'tâsıyla hilâf-ı rızâ ve münâfi-i 'ahidnâme-i hümâyûn kimesne tarafından vechen mine'l-vücûh cevır ü eziyet ve mu'tâdeden ziyâde akçe mutâlebesi iyâb ü zehâblarıyla haklarında mu'âmele bi'l-mücâmele icrâsına dikkat olunmak üzere dostî ve muvâlâtdan idüğü siz ki kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm u dikkat olunmak ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ ve vaz' u hareket tecvîz olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Ş sene 33.

(2) *İşbu emr-i âlî lede'l-vurûd ber-fermûde-i seniyye müte'ahhid olduklarını nâtık kol-ı mezkûrde vâki' kazâların vârid olan i'lâmları mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 9 M sene 34.*

Bir sûreti

Edirne'den re's-i hudûda varınca yol üzerinde vâki' Habibce ve Eski Zağra ve Kızanlık ve Tırnova ve sâ'ir kazâların hukkâmına ve a'yân ve zâbitânına () aslı gibi

(3) **Zahîre hamûlesiyle Bahr-i Sefîd'e izn-i sefîne**

İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'ibine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya elçisi mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Laleko nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca beş bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi Memâliki Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminden hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu 'amel olunmak bâbında ma'a-te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Deriça nâm kapudân yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn () Corciyo Koni nâm kapudân on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Santo nâm kapudânın sefînesi on dört bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefînesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Nikolo nâm kapudânın sefînesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefînesi iki bin keyl hinta ve iki bin kile şa'îr ile ma'a-te'mîn () Civanni Algeteryo nâm kapudânın sefînesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako Anastasi Sirkpoti nâm kapudânın sefînesi on yedi bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Mikele Anastasyo nâm kapudânın sefînesi on üç bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko Menegati nâm kapudânın sefînesi elli 'aded gön ve iki yüz bin dâne tuzlu balık ile ma'a-te'mîn () Bazilyo Kebeni nâm kapudânın sefînesi on bir bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Kika Botami nâm kapudânın sefînesi on beş bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Marko Baila nâm kapudânın sefînesi bin iki yüz kile şa'îr ile ma'a-te'mîn () Corciyo Ivanof nâm kapudânın sefînesi on bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Karaveli nâm kapudânın sefînesi iki bin beş yüz elli üç kile hinta ile ma'a-te'mîn () Lazaro Brosko nâm kapudânın sefînesi on altı bin kile hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ş sene 33 () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefînesi bin keyl hinta ve elli bin 'aded tuzlu uskumru balığı ve sekiz bin 'aded varil tahtası ve üç bin 'aded varil çenberi ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ş sene 33 () Anton de Labimo nâm kapudânın sefînesi bin üç yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Florello Galyo Bak nâm kapudânın sefînesi

dokuz bin beş yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Panayin Dandrino nâm kapudânın on bin beş yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo di Mikele İskardana nâm kapudânın sefinesi sekiz bin kile hinta ve sekiz bin kile şa'ır ile ma'a-te'mîn () Teodora di Gika Potasi nâm kapudânın sefinesi on dört bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Antonyo nâm kapudânın sefinesi on beş bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi on altı bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Drakuli nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Luka Mimyeli nâm kapudânın sefinesi on iki bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Sakini nâm kapudânın sefinesi on beş bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Apostolo Nikola nâm kapudânın sefinesi on bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Parkolome Avdi İlya nâm kapudânın sefinesi iki bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Çozepe Pava nâm kapudânın sefinesi on bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Astelato nâm kapudânın sefinesi dokuz bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Kotronolo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Eustakyo Divari nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Ancelo Siciliyano nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Perlainovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin kile hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Kostantino nâm kapudânın sefinesi sekiz bin yedi yüz kile hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi altı bin kile hinta ile ma'a-te'mîn Fî evâ'il-i Ş sene 233.

[18]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İspiridyon Dandrino nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve beş yüz kantar findık ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ş sene 2333 () Kristoforo Lopi nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Pelinto kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Polimero nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Kaçoliyeri nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni İstahorovik nâm kapudân sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino di Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin altı yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Fortunato Franko nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Galli nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl çavdar ile ma'a-te'mîn () Vinçensyo Dedeki nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl

hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Petla Marato nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Ciyani Trabani nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş sene 233 () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Sarakini nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Pastançi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Donra nâm kapudânın sefinesi on altı bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Yika Civanni Yika nâm kapudânın sefinesi on altı bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantin Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kika Nikola nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Çiçovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Filyo Vokalovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Tomazo Diyani nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Koci nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kuzma Lambro nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pavlo Roskovik nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka yirmi altı kıt’a izn-i sefîne ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 233.

(2) Hamûleden tehî Karadeniz’e

İstanbul gümrüğü emîni ve liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Moro nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh cânibine ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede üzerine sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Ş sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pavlo Malandraki nâm kapudân () Antonyo Jorez nâm kapudân () Ciyakomo Kopa nâm kapudân () Kostantino Katoli nâm kapudân () Corciyo Andriya Turcinovic nâm kapudân () İspiridyon Malovik nâm kapudân () Vinçenso Vukovik nâm kapudân () Andriya Emanuele nâm kapudân () Eustakyo Luka nâm kapudân () Civanni Sirigo nâm kapudân () Corciyo Sakini nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Civanni Moretti nâm kapudân () İlyâ di Civanni nâm

kapudân () Gika Mitroçopa nâm kapudân () Nikola di Dimitriyo nâm kapudân fî evâ'il-i Ş sene 233 () Corci Papa Corci nâm kapudân () Dimitriyo Kokoli nâm kapudân () Nikolo Milotinovik nâm kapudân () Tomazo Azvorono nâm kapudân () Bazilyo Gesovik nâm kapudân () Vinçenso Pulo nâm kapudân () Vinçensyo Karlo Kosta nâm kapudân () İspiridyon Ivankovik nâm kapudân () Civanni Patestapulo () Nikola Ciyake Loga () Ciyakomo Lokovic () Civanni Koci nâm kapudân () Corciyo Milinci nâm kapudân () Kuzma Lambro nâm kapudân () Antonyo Platin nâm kapudân () Civanni Milinoviç nâm kapudân () Diyodati Balarik nâm kapudân () Civanni Zakarya nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt'a Rusya tüccâr sefîneleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka otuz dört kıt'a izn-i sefîne evâmir-i yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Manoli İstavro nâm kapudân () Nikola di Civanni nâm kapudân () Dimitriyo Raftopulo nâm kapudân () Corciyo Komneno nâm kapudân () Dimo Corciyo nâm kapudân () Ostakyo Fokka nâm kapudân () Dimitriyo Leonardi nâm kapudân () Kristo Panayoti nâm kapudân () Panayis Mancavino nâm kapudân () Corciyo Ricyardopulo nâm kapudân () Zekerya Zakaropulo nâm kapudân () Domeniko Fuçili nâm kapudân () Civanni Andriyanopulo nâm kapudân () İspri Toma nâm kapudân () Dimitriyo Maroki nâm kapudân () Petro Platin nâm kapudân () Kostantino Dimitriyo nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt'a Rusya tüccâr sefîneleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka on yedi kıt'a izn-i sefîne evâmir-i yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı halinde Rusya kapudânlarından Gregoryo Alessiyo nâm kapudân () Emanuele Agustino Kaferata nâm kapudân () Nikolo Vitale nâm kapudân () Pietro Androvik nâm kapudân () Civanni Kostantino nâm kapudân () Nikola Kanello nâm kapudân () Andriya Arseni nâm kapudân () Panayis Tandariya nâm kapudân () Yani Françesko nâm kapudân () Karalambo Ricardopulo nâm kapudân () Paskavale Paskoale Peota nâm kapudân () Karalambo Metaksa nâm kapudân () Yani Aci Yorgi nâm kapudân () Mikele Levanti nâm kapudân () Karalambi Kormozi nâm kapudân () Beyaciyo Kapeili nâm kapudân () Antonyo Neranci nâm kapudân () Andriya Kozadino nâm kapudân () Kuzma Volci nâm kapudân () Civanni Karpeti nâm kapudân () Andriya Bokori nâm kapudân () Teodoro Valsamaki nâm kapudân () Civanni Koci nâm kapudân () Teodoro Lozaro nâm kapudân

Fortunato Talyafero nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt'a Rusya tüccâr sefineleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka yirmi dört⁴⁵⁹ kıt'a izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 233.

[19]

(1) Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtı hamr ile Karadeniz'e izn-i sefine

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Kaloyani nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından on beş bin kıyye hamr tahmîl idüb zikrolunan hamrın fakat resm-i zecriyesi edâ olunduğu mübeyyin Rûmiyyü'l-ibâre bir kıt'a memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi verildiği beyânıyla sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-ı Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve sefine-i merkûmenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî Selh-i Ş sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Simo nâm kapudânın sefinesi otuz bir bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Cani Nikista nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz varul hamr ve altı bin kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a () Antonyo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi kırk sekiz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Alistolo Corciyo nâm kapudânın sefinesi on beş bin beş yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Antonyo di Vari nâm kapudânın sefinesi dört bin kıyye hamr ve altı bin kıyye sirke ve beş bin beş yüz kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a Fî evâ'il-i Ş sene 233.

⁴⁵⁹ Verilen izn-i sefine yirmi dört olmasına rağmen kapudân sayısı yirmi beş kişi olarak verilmiştir.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Zeharya di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi on beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Nikola Barbarigo nâm kapudânın sefinesi elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Karalambo Galesi nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından olmak üzere on beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () İspiridyon Potamiyano nâm kapudânın sefinesi yirmi bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Pietro Civanni nâm kapudânın sefinesi on bin kıyye hamr ve yüz kantar harub ile Bahr-i Siyâh’a () Vankelin Ladiko nâm kapudân sefinesi altı yüz on beş kantar limon suyu ile Bahr-i Siyâh’a () Civanni Gangadi nâm kapudânın sefinesi kırk beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Andriya Civanni Belaton nâm kapudânın sefinesi on dört bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Corciyo Soroto nâm kapudânın sefinesi elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Andriya Marko Pilati nâm kapudânın sefinesi yirmi iki bin kıyye hamr ve iki bin beş yüz kıyye limon suyu ve on iki sandık İzmir siyâhî ile Bahr-i Siyâh’a () Civanni Zakiri nâm kapudânın sefinesi on altı bin kıyye hamr ve üç bin iki yüz kıyye limon suyu ve bin beş yüz kıyye pekmez ile Bahr-i Siyâh’a () Manoli Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin kıyye sirke ve sekiz yüz kantar harub ile Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka on üç kıt’a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ş sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Mavromati nâm kapudânın sefinesi elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyah’a fî evâsıt-ı Ş sene 233 () Antonio Marino nâm kapudânın sefinesi kırk bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a evâsıt-ı Ş () Atanasyo Nikola nâm kapudânın sefinesi otuz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Antonio Velasopulo nâm kapudânın sefinesi yirmi bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka dört kıt’a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 233.

(5) Der‘aliyye’mden Bükreş tarikiyle re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâba a’yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ’ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mden mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayr tarafına bundan mukaddemce devleti tarafından tahrîrât ile vurûd iden Gaylineto kurierlerinden ve şâsurlar ofiçiyalı Vetterof nâm ofiçiyal bu def’a yine devleti tarafına i‘ade olunduğu beyânıyla ofiçiyal-ı mersûm bir nefer yasakçı ve bir nefer müste’men hizmetkârıyla Der‘aliyye’mden Bükreş tarikiyle re’s-i hudûda varınca esnâ-yı

râhda menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücret ile yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen re's-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfîm sudûrunu elçi-i mûmâ-ileyh bu def'a südde-i sa'âdetime mühürlü takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşi vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'l-istimrârımla Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğunda bu makûle ofîçiyalların himâyet ü sıyânetleri muktezâ-yı şîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye'mden olduğu ma'lûmunuz olduğdan ofîçiyal-ı mersûm yanında olan bir nefer yasakçı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'imden Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet mahûf u muhâtara olan mahallerde muhâceretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle esbâbını istihsâl olunarak sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâfından mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ş sene 33.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya beğzadelerinden konsilyara Onorer Dimitriyos Aridopulo nâm beğzade bir nefer müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'imden bahren Varna'ya andan Bükreş cânibine 'azîmet murâd eylediğine binâen cebelü neferâtı terfikiyle bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 33.

(7) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Nikolo Karavya nâm müste'men Der'aliyye'den berren Yaş tarîkiyle re's-i hudûd varınca bir kıt'a fî evâhır-ı L sene 33 () Yine Rusya re'âyâsından Kreben Estebanof nâm müste'men Der'aliyye'mden berren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca ber-mu'tâd bir kıt'a fî evâ'il-i Za sene 33.

[20]

(1) Ticâret yol evâmiri

Dersa'âdet'imden zikri âtî mahallere varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük emîni ve cizyedârlar ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki;

Yine Rusya elçi-i mûmâ-ileyh mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Devlet-i 'Aliyye memâlikine âmed-şüd iden Rusya re'âyâsı ve tüccârı 'ahidnâme ilâ-âhîrihî muktezâsından olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Ivan Ivanovik nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de kâ'in ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelmek murâd eylediğine inhâ ve ber-muktezâ-yı şurûd-ı mu'âhede 'amel ve hareket birle mürûr u 'ubûr ve ticâretine mûmâna'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî müste'men tüccârı Ticâret-i Dâhiliye hâhişger oldukları halde Ticâret-i Dâhiliye ilâ-âhîrihî şurûtundan idüğü () ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Ş Sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Jan Papa nâm tâcir üç nefer müste'men refikleriyle li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' Mandalya iskelesine ve andan Meis cânibine varub gelince bir kıt'a ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından İzak Yaskovalof di Arotin nâm tâcir Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () ve yine Rusya re'âyâsından Luka Andrik nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de ba'zı cezâ'ire varub gelince ber-mu'tâd başka başka şurûtu derciyle iki kıt'a ticâret yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 33.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Pavlo Metaksa nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile 'azîmet etmekle varub gelince bir kıt'a fî evâ'il-i L sene 33 () ve yine Rusya re'âyâsından Jan Teodori nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de kâ'in ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince bir kıt'a fî evâsıt-ı L sene 33 () yine Rusya re'âyâsından Jak Atanasif nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den İzmir ve

havâlisine varub gelince bir kıt'a () yine Rusya re'âyâsından Kostantino di Kristoforo Petroduka nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bükreş cânibine varub gelince ber-mu'tâd başka başka dört kıt'a Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derciyle yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 33.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Kostantino Corciyo nâm tâcir li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince bir kıt'a fî evâ'il-i Za sene 33 () Rusya re'âyâsından Luka Kiyoni nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince bir kıt'a () yine Rusya re'âyâsından Kristo Hacı Corciyo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince bir kıt'a fî evâsıt-ı Za sene 33 () yine Rusya re'âyâsından Atanase Çakalof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince bir kıt'a () yine Rusya re'âyâsından Corciyo İsegoro ve Dimitriyo Nikola İsegoro nâm tâcirler li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefid'de vâki'ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd başka başka iki kıt'a () yine Rusya re'âyâsından İstefano Paolof Komaro nâm tâcir li-ecli't-ticâre Medîne-i İzmir'e varub gelince bir kıt'a Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derciyle yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 33.

(6) Yasakçıyla ticâret emri

Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Mişel Fedorof nâm bir nefer yasakçıyla li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den berren ve bahren Bükreş cânibine varub gelince bir kıt'a fî evâ'il-i Za sene 33 () Rusya re'âyâsından İstefano Luka nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Edirne ve havâlisine andan Bükreş'e varub gelince () Rusya re'âyâsından Corces Kalimedi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefid'de kâ'in ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Nikolas Kabitanaki nâm tâcir Varna ve havâlisine berren ve bahren varub gelince fî evâ'il-i Z sene 33 () Rusya re'âyâsından Emanuele İksanto nâm tâcîr li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Kiryako Ivanof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den İzmir ve havâlisine varub gelince () Rusya re'âyâsından Cebelyos Kort nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince () Rusya re'âyâsından Anfeli Galici nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Jan Anastasyadi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefid'de vâki'

ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd başka başka dört ticâret yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 233.

(7) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Corciyo di Nikola Papa Vangeli nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de kâ'in ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i M sene 234 () Rusya re'âyâsından Antoan Jorj di Ancelo nâm tâcir Der'aliyye'den berren ve bahren li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince () Rusya re'âyâsından Atanase Datakopulo nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de kâ'in ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Nikolo Papadiyopulo Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd () Rusya re'âyâsından Teodoro Keryasyoti nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Teodoro Kristof nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Rumeli cânibinde ba'zı mahallere varub gelince () Rusya re'âyâsından Bazilye Eustanovik nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince () Rusya re'âyâsından Pietro Karayelof nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Boğdan'a varub gelince fî evâ'il-i M sene 34 () Rusya re'âyâsından Yova Caravino nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Zakiri Bazilye nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 234.

(8) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Cıvanni Corciyef Bobof nâm tâcir Der'aliyye'den berren li-ecli't-ticâre Boğdan'a varub gelince () Rusya re'âyâsından Cıvanni Corciyef nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den berren ve bahren Bükreş'e varub gelince fî evâ'il-i S sene 34 () Rusya re'âyâsından Kostantino Sinodi nâm tâcir Der'aliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re'âyâsından Lambrino Mavriki nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı S sene 34 () Rusya re'âyâsından İspiridyon Beyacıyo Mavro nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı S sene 34 () Bazilyo Kostantino Kaliga nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i Ra sene 34 () Dimitriyo Porfirino Bogovin nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de

vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı R sene 34 Dimitro İzopo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den Atina'ya varub gelince başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 1234.

[21]

(1) **Kudus-i Şerîf'e yol emri**

Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve voyvodagân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Rusya Devleti'nin gerek rehâbîn zümresinden ve gerek sâ'ir re'âyâsından olanlara tamâmen ruhsat verildiği Kudus-i Şerîf ve şâyeste-i ziyâret olan sâ'ir mahalle seyâhat ideler bu gûne yolcu ve seyyâhlardan gerek Kudus-i Şerîf'de ve gerek sâ'ir mahallerde ve esnâ-yı tarîkde dahi bir dürlü vergi ve aslâ bir teklîf taleb olunmaya sâ'ir-i düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri mersûmûna dahi vech-i lâyıkı üzere edâ oluna deyü Rusya Devleti'ne i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Marye ve Nebogorova nâm müste'menler ve Anna Petrova nâm iki nefer li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelmek murâd eylediğin inhâ ve mersûmeler mahal-i merkûme varub gelince esnâ-yı râhda hasbe'l-iktizâ bir mahalde meks ve ikâmetinde dahl ve ta'arruz olunmayub hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn vergi ve sâ'ir teklîf ile rencide itdirilmeyüb himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız müste'men-i merkûmeler Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsından olmayub sahîh Rusyalı iseler mahal-i merkûme varub gelince mürûr u 'ubûrlarına mûmâna'at olunmayub ve hilâl-i râhda ve mahal-i merkûmede hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn vergi teklîfiyle te'addî ve rencide itdirilmeyüb ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve işbu emr-i şerîfimin hükmü bu târîhden on iki mâha kadar cârî olub ba'dehû hükmü mensûh olmağla her kimin yedinde bulunur ise 'amel ü i'tibâr olunmayub ahz ve battâlda hıfz olunmak içün Der'aliyye'me irsâl olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ş sene 233⁴⁶⁰.

⁴⁶⁰ Derkenârında "İşbu emr-i âlî gelüb battâldan hıfz olunmuşdur gümriüğü takrîriyle yazılan evâmirin tobrasındadır. Fî Sene 34" yazmaktadır.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü Rusya re'âyâlarından Demyan Preval nâm müste'men () ve yine Rusya re'âyâsından Jan Besarab Gorkusa nâm müste'men Evâsıt-ı N () ve yine Rusya re'âyâsından Estekano Kalina nâm müste'menler için başka başka Kudus-i Şerîf'e varub gelmek üzere üç kıt'a yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 233⁴⁶¹.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâlarından Pier Roso nâm müste'men ile zevcesi ve kızı nasrâniyeler ile Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e fî evâsıt-ı L sene 33 () yine Rusya re'âyâlarından Jan Leonrari nâm müste'men ile zevcesi ve kızı nasrâniyeler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e evâsıt-ı L () yine Rusya re'âyâsından Katrine Mazeçenkova ve Marye Teodorova nâm iki nefer Rusyalı nasrâniye müste'meneler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () yine Rusya re'âyâsından Katrina Nikitina nâm nasrâniye müste'mene Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e evâ'il-i L () yine Rusya re'âyâsından Toma Babayanef nâm müste'men bir nefer zevcesi ile Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e evâsıt-ı L () yine Rusya re'âyâsından Anastasya Anastasyeva nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelmek üzere başka başka altı kıt'a yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za sene 33.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Corciyo Galacaf Balerakof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Rusya re'âyâsından Andriya Levinovik Der'aliyye'den Aynaroz cezîresine andan Kudus-i Şerîf'e () Rusya re'âyâsından Nacerenko nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () yine Rusya re'âyâlarından Grenmoryo Pilotineski nâm müste'men () ve İstefano Lepedef nâm müste'men () Marya Kostantinova nâm müste'men () İreni Raspe Eva nâm müste'men () Mazena Ladiyonova nâm müste'men () Odokiya Petrova nâm müste'men () Odokiya Fodinova nâm müste'men () Jan Kortin nâm müste'men () Aksinya Grasimova nâm müste'men () İstefanik Aleksa Tedrova nâm müste'men () Anna Ivanova nâm müste'men () Gabriel Parlengo nâm müste'men () Agafya Prokofîena nâm müste'men () Mavra Zakofleva nâm müste'men () Odokiya Tarakanova nâm müste'men () Tatyana Afanasieva nâm müste'men () Ivan Ivanof refiki

⁴⁶¹ Derkenârında "İşbu emr-i âlî gelüb battâldan hıfz olunmuşdur gümriüğü takrîriyle yazılan evâmirin tobrasındadır. Fî Sene 34" yazmaktadır.

Floditemsoyof Moskin nâm iki nefer müste'menlere bir kıt'a () Bazil Garofte nâm müste'men () Domena Andreeva nâm müste'men () Marya Karaso Eskaya nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâlarından Kabrel Ovasapo nâm müste'men ile zevcesi Lotika ve kızı Natabka nâm müste'meneler ve refiki Sarkiz Ivansof nâm müste'men ve zevcesi Lotika ve kızı Gesan nâm müste'meneler altı nefer olmalarıyla cümlesine bir kıt'a () ve yine Rusya re'âyâlarından Katerina Çelahoseva nâm müste'men ile kızı Zoltane Mahardıçeva nâm müste'mene ve refiki Takohi Varette Vateva nâm müste'meneler üç nefer olmalarıyla bir kıt'a () ve yine Rusya re'âyâsından Takohi İlya Zadova nâm müste'men ile refikleri Santese Sari Vartanova ve Osteyana Meryanova nâm müste'meneler üç nefer olmalarıyla bir kıt'a () yine Rusya re'âyâlarından Materona Milovanova nâm müste'men () Marya Branestiderova nâm müste'meneler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za sene 33.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Corciyo Sultanon nâm müste'men () Galaryo nâm râhib Der'aliyye'den Aynaroz cezîresine ve andan Kudus-i Şerîf'e () Teodoro Yaplosnikof nâm müste'men () Akalina Koropreva nâm müste'men () Anna Petrova nâm müste'men () Artemiyo Kilimonof nâm müste'men () Marya Serebrakova nâm müste'men () Anna Potreva Anna Komina nâm müste'men () Çenobyta Andreeva nâm müste'men () Dariya Kenele nâm müste'men () İstefano Liyaska nâm müste'men () Prokopyo Rodyonof nâm müste'men ile refiki Simeon Fedoroyne nâm müste'mene bir kıt'a Odokiya Karayiceva nâm müste'men () Angrafyo Semenof nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı ZA sene 33.

(7) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Jan Kapso Moono ve refiki Radasto Betikovik nâm müste'menlere bir kıt'a () Jan Petrof ve refikleri Jan Romanof ve Dimitriyo Pogdanof nâm müste'menlere bir kıt'a () Roman İstefanovic ve oğulları Kristof ve Nikola nâm müste'menlere bir kıt'a () Kostantin Nikolayef nâm müste'men ile zevcesi Kayzata ve oğulları Dima nâm müste'menlere bir kıt'a () Kosta Ivanof nâm müste'men ile

refikileri Ostoyata Ivanova ve Ciyovana Lazarova nâm müste'menlere bir kıt'a () Jan Pulof nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince başka başka yol evâmiri yazılmışdır. fî evâhır-ı Za sene 233 () Teodoro Lazon nâm müste'men () Pierliko Dedon nâm müste'men () Agafena Vasilyena nâm müste'men () Varlam nâm râhib için Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 33.

[22]

(1) Yanlız te'mîn evâmiri

Bi'l-fi'l Kapudân-ı deryâ vezîrim es-Seyyid Ahmed Paşa ve Bahr-i Sefid sevâhil ve cezâ'irinde vâki' vüzerâ-yı 'izâm iclâlehüme ve Cezayir-i Garb Beğlerbeğisi () ve Tunus Beğlerbeğisi () ve Trablusgrab Beğlerbeğisi () dâme ikbâlühüme ve sevâhil ve cezâ'ir-i merkûmenin kuzât ve nüvvâba ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve sâ'ir zâbitân ve Devlet-i 'Aliyye'min Bahr-i Sefid'de geşt ü güzâr iden sefâ'in kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ'ini kapudânları zîde kadruhumâ hüküm ki;

Memâlik-i Osmâniyye'ye Rusya bayrağı altında gelen gemileri () 'ahidnâme-i ilâ-âhirihi ve terazi husûsuna Devlet-i 'Aliyye'me ta'ahhüd ider deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olmakdan nâşî Rusya elçisi mûmâ-ileyhin takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Atanasyo Margariti nâm kapudân Posidon tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle hamûleden tehî olarak İzmir'den hareket ve Dersa'âdet'ime 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve Mağrib ocakları korsanlarından ve sâ'irden ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn sefîne-i merkûmenin te'mînini hâvî siz ki vüzerâ-yı müşâr ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim südürünü tahrîr ve istid'â etmekle 'ahidnâme-i hümayûn şürûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâhil-i Ş sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Firideberik Yansan nâm kapudân ber-vech-i tahmîn altı bin iki yüz yetmiş keyl hamûleyi mütehammil Advâr tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmet murâd etmekle ber-mu'tâd bir kıt'a yanlız te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vinçensyo Miloslavik nâm kapudân hamûleden tehî olarak İzmir’den hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet murâd etmekle ber-mu’tâd bir kıt’a yalnız te’mîn emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Petala nâm kapudân hamûleden tehî olarak Venedik iskelelerinden hareket Dersa’âdet’ime ‘azîmet etmek üzere fî evâsıt-ı N sene 33 () Rusya kapudânlarından Manyos Morberg nâm kapudân on dokuz bin keyl hamûleyi mütehammil Atlas tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün başka () ve yine Rusya kapudânlarından Petrarinc Transtrem nâm kapudân on yedi bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Freden tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün başka () ve yine Rusya kapudânlarından Jan Karatseva Golen nâm kapudân yirmi bin keyl hamûleyi mütehammil Mantur tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün başka () ve yine Rusya kapudânlarından Hans Hanrih Briktet nâm kapudân sekiz bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Freden tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün başka () ve yine Rusya kapudânlarından Jan Reanigult Şihman nâm kapudân on yedi bin keyl hamûleyi mütehammil Hope tesmiye bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün ber-mu’tâd başka başka yalnız te’mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i L sene 33.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Adolf Dinglet Lacerstrem nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on dört bin keyl hamûleyi mütehammil Fredon Atigen tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle emti’a-ı mütenevvi’a ile mahmûl olarak Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket li-ecli’t-ticâre Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün bir kıt’a te’mîn () yine Rusya kapudânlarından Şarl Ludvik Alyom nâm kapudân ber-vech-i tahmîn dokuz bin keyl hamûleyi mütehammil Norden tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle emti’a-ı mütenevvi’a tahmîl ve Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket

ve li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün bir kıt'a te'mîn fî evâ'il-i Za sene 33 () yine Rusya kapudânlarından İstefano Bosciyokovik nâm kapudân Tezeo tezmiye olunur hamûleden tehî olarak bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Alikor[na] iskelesinden hareket ve Dersa'âdet'e 'azîmetiçün bir kıt'a te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za Sene 33.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Jan Bonelyos nâm kapudân ber-vech-i tahmîn yirmi bin keyl hamûleyi mütehammil süvâr olduğu Soltam tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün bir kıt'a () Rusya kapudânlarından Erik Bonelyos nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on üç bin keyl hamûleyi mütehammil Subreb tesmiye olunur bir kıt'a sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün bir kıt'a () Rusya kapudânlarından Jan Apelef nâm kapudân ber-vech-i tahmîn dokuz bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Legrandof Aleksandr tesmiye olunur bir kıt'a sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün bir kıt'a ki başka başka te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhil-i Z sene 33.

(7) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Simeone Sekolovik nâm kapudân bilâ-hamûle süvâr olduğu Semiramis tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Venedik iskelesinden hareket ve Der'aliyye'me 'azîmetiçün bir kıt'a () Rusya kapudânlarından Tennis İsnel nâm kapudân ber-vech-i tahmîn üç bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Argos tesmiye olunnur bir kıt'a sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün bir kıt'a () Rusya kapudânlarından Frederik Moler nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on bin keyl hamûleyi mütehammil Floryatos tesmiye olunur bir kıt'a [sefine]siyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün bir kıt'a () Rusya kapudânlarından Luka Beato nâm kapudân bilâ-hamûle süvâr olduğu Alessandro tesmiye olunur bir kıt'a Rusya sefinesiyle Alikorna iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün bir kıt'a ki başka başka yalnız te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i M sene 234.

(8) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Luka Pilato nâm kapudân bilâ-hamûle süvâr olduğu Asile tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Alikorna iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün bir kıt’a fî evâhil-i Ra sene 234 () Rusya kapudânlarından Luici Viola nâm kapudân bilâ-hamûle süvâr olduğu Zokiro tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle İzmir’den hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün bir kıt’a te’min fî evâhır-ı R sene 34 () Rusya kapudânlarından İstamati Dima nâm kapudân süvâr olduğu Baron de İstragonof tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Venedik iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün fî evâ’il-i Ca sene 34 () Rusya kapudânlarından Simeon Sekolovik nâm kapudân süvâr olduğu Semiramide tesmiye olunur bir kıt’a Rusya sefinelerinden Venedik iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün fî evâ’il-i Ca sene 34 () Rusya kapudânlarından İlyaz Sondeholm nâm kapudân süvâr olduğu Teti tesmiye olunur dört bin keyl hamûleyi mütehammil bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün fî evâsıt-ı Ca sene 34 () Rusya kapudânlarından Metaksa Valyano nâm kapudân hamûleden tehî olarak süvâr olduğunu Veberic di Pieri tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Venedik iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e ‘azîmetiçün fî evâhır-ı Ca sene 234.

[23]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Şarl Gilberg nâm kapudân ber-vech-i tahmîn dokuz bin keyl hamûleyi mütehammil Kavori tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskele[lerinden] hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet murâd etmekle ber-mu’tâd fî evâ’il-i B sene 34 () ve yine Rusya kapudânlarından Jan Edvard Ampel nâm kapudân ber-vech-i tahmîn altı bin sekiz yüz keyl hamûle[yi] mütehammil Amandra tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e () Rusya kapudânlarından Mihael Blomsterm nâm kapudân ber-vech-i tahmîn yedi bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Soni tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd’e () Rusya kapudânlarından İzdena İstrema nâm kapudân ber-vech-i tahmîn sekiz bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Oden tesmiye olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket

ve Bahr-i Sefid'e evâ'il-i B () Rusya kapudânlarından Bohan Friderik Oberg nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on bin keyl hamûleyi mütehammil Freyi tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid'e 'azîmetiçün evâsıt-ı B () Peter Kandolen nâm kapudân ber-vech-i tahmîn dört bin keyl hamûleyi mütehammil Aktini tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid'e fî evâsıt-ı B sene () Emanuel Rodberg nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on üç bin keyl hamûleyi mütehammil Dores tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid'e () Bohan Ameboz nâm kapudân ber-vech-i tahmîn altı bin keyl hamûleyi mütehammil Patrison tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid'e 'azîmetiçün başka başka fî evâsıt-ı B sene 34 târîhinde evâmîr-i 'aliyye yazılmışdır.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Han Porten nâm kapudân ber-vech-i tahmîn yedi bin keyl hamûleyi mütehammil Frederika tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'dan hareket ve Bahr-i Sefid'e 'azîmetiçün fî evâ'il-i Ş () Bohan Elvamter nâm kapudân ber-vech-i tahmîn beş bin keyl hamûleyi mütehammil Marya Sofya tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmetiçün ber-mu'tâd evâ'il-i Ş () Andres Kariman nâm kapudânın râkib olduğu sefinesi ber-vech-i tahmîn dokuz bin keyl hamûleyi mütehammil Tila Forden tesmiye olunur bir kıt'a tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefid'e 'azîmetiçün evâsıt-ı Ş () İstefano Pevovik nâm kapudân bilâ-hamûle râkib olduğu sefinesi Konte Lançedon tesmiye olunur Venedik iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmet etmek için fî evâsıt-ı N sene 34 () Erik Fabrian Vestreman nâm kapudân dokuz bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Andostri tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'dan hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmetiçün fî evâ'il-i Za sene 34 () Bohan Legestaden nâm kapudân altı bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Pakos tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'dan hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmetiçün () Samoil Toron nâm kapudân on bin hamûleyi mütehammil Viktovar tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'dan hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmetiçün fî evâ'il-i Za sene 34 () Pietro Mitrof

nâm kapudân hamûleden tehî olarak Lafe Licinsa tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle İzmir'den hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün fî evâhır-ı Za sene 34 () Luka Bilato nâm kapudânın tehî olarak Akile tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle İzmir'den hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün evâhır-ı Za () Bohan Vestman nâm kapudânın sefinesi ber-vech-i tahmîn beş bin keyl hamûleyi mütehammil Sanin Nikola tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'dan hareket ve li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün ber-mu'tâd fî evâsıt-ı Z () Antonya Vilenik nâm kapudân bilâ-hamûle râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Venedik iskelesinden hareket ve li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün ber-mu'tâd bir kıt'a te'mîn emri yazılmışdır. Evâ'il-i Z sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Boha Hanriş Bran nâm kapudân on bir bin keyl hamûleyi mütehammil San Nikola tesmiye [olunur] bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün ber-mu'tâd fî evâ'il-i Ş sene 35 () Samoil Tamlander nâm kapudân beş bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Zefbes tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmet eylemesiçün ber-mu'tâd fî evâhır-ı Ş. sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Jan Loden nâm kapudân ber-vech-i tahmîn beş bin key hamûleyi mütehammil Teodora tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün fî evâsıt-ı N sene 235 () Kretien Vindholen nâm kapudân ber-vech-i tahmîn altı bin üç yüz hamûleyi mütehammil Eliza tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün evâsıt-ı N () Şarl Jan Melberg nâm kapudân ber-vech-i tahmîn beş bin yedi yüz keyl hamûleyi mütehammil Adonis tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmetiçün evâhır-ı N () Andres Dalgren nâm kapudân ber-vech-i tahmîn Aekonom tesmiye olunur sefinesine ber-vech-i tahmîn beş bin altı yüz elli keyl hamûleyi mütehammil süvâr olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı

mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık‘da kâ‘in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün fî evâhır-ı L () Civanni Paronci nâm kapudân râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Mısır iskelesinden hareket ve li-eclî‘t-ticâre Bahr-i Sefîd‘e ‘azîmetiçün ber-mu‘tâd yalnız te‘mîn fî evâ‘il-i L () Ivan Dobin nâm kapudân ber-vech-i tahmîn yirmi bir bin keyl hamûleyi mütehammil Didon tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık‘da kâ‘in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd‘e ‘azîmetiçün ber-mu‘tâd yalnız te‘mîni hâvî başka başka evâmir-i şerîfe yazılmışdır. Fî evâhır-ı L sene 235.

[24]

(1) **Mu‘ahharan emr-i âlî yazılmışdır.**

Fî evâsıt-ı M sene 34

Hala Maraş vâlisi vezîrim es-Seyyid Kalender Paşa iclâlehûya ve Maraş nâ‘ibine hüküm ki;

Rusya re‘âyâsından ma‘lûmü‘l-esâmî üç nefer müste‘menin sarrâf tâ‘ifesinden Corci Mahara nâm zimmî zimmetinde poliçe hesâbından dolayı elli bin guruşdan mütecâviz alacakları olup mesfûrun dahi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin senin zimmetinde külliyetlü alacağı olduğundan mukaddemâ sarrâf-ı mesfûr ile ru‘yet etmiş olduğun muhâsebede meblağ-ı mezbûr Rusyalu-yı mersûmlara tarafından edâ olunmak üzere sarrâf-ı mesfûrun defterden tenzil olarak zimmetimde pesmande kalmış idüğü sarrâf-ı mesfûr ikrâr eylediği beyânıyla meblağ-ı mezkûr Rusyalu-yı mersûmlara edâ ve teslîm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka‘l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi‘l-hayrın südde-i sa‘âdetime takdîm eylediği bir kıt‘a memhûr takrîriyle istid‘â etmekden nâşî husûs-ı mezbûr hâlâ kethüdâ olan Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümayûn’umdan el-Hâc Ömer zîde mecdühûdan isti‘lâm olundukda sarrâf-ı mesfûr ile bundan akdemce ru‘yet-i muhâsebe eylediğin Rusyalu-yı mersûmlara deyn olan kırk iki bin guruş başkaca edâ etmek üzere sarrâf-ı mesfûrun hesâbından fûrû-nihâde ve tezyîl birle deyn-i bakiyyesine temessük vermiş olduğundan meblağ-ı mezbûrun tarafından tahsîli iktizâ eylediği i‘lâm idüb Dîvân-ı Hümayûn’umun muktezâsı şurût oldukda meblağ-ı mezbûr Rusyalu-yı mersûmlerin sahîh alacakları olup tarafından vermek üzere sarrâf-ı mesfûrun hesâbından hatt ve tenzîl kılındığı vâki‘ ise ma‘rifet-i şer‘le redd ü teslîm birle istifâ-yı hakk ve kat‘-ı rişte-i mudde‘âya mübâderet olunmak içün emr-i şerîfim i‘tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi inhâ olduğu üzere meblağ-ı mezbûr fi‘l-hakîka tarafından edâ olunmak üzere sarrâf-ı mesfûrun

hesâbından hatt ve tenzîl kılınmış olduğu vâki‘ ise ma‘rifet-i şer‘le Rusyalu-yı mersûmlara i‘tâ ve teslim birle tebriye-i zimmete mübâderet eylemen lâzimedden idüğü ve ibtâl-ı hakk ve hilâf-ı şer‘-i şerîfe gadri müceb-i vaz‘a rızâ-yı şerîfem olmadığı ma‘lûmun olduktan ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket mübâderet ve hilâfından tevâkki ve mübâ‘adet eyleyesin sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak müceb ve muktezâsıyla icrâyâ kemâliyle i‘tinâ ve mübâderet ve hilâf-ı şerî‘at garrâ ve vaz‘-ı tecvîzden hazer mücânebet eylemen bâbında; Fî evâhır-ı Ş sene 233.

(2) Hınta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘ibleri ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya elçisi mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Yorgandopulo nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca yedi bin keyl hınta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-i müceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefid’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ Memâliki Mahrûse’me nakliçün Akdeniz tarafından ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ‘ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ’il-i N sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo İsteri nâm kapudânın sefinesine dört bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Foka nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Andriya Sakadello nâm kapudân sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka beş kıt‘a izn-i sefîne evâmiri ve te’mîn yazılmışdır. Fî evâ’il-i N sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vinçensyo İspozito nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz⁴⁶² keyl çavdar ile ma‘a-te’mîn () Nikola Civanni Mavroyani nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Andriya Vevicim nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl kokoroz ile ma‘a-te’mîn () Lazaro Corci nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Marinovic nâm kapudânın sefinesi on beş bin altı yüz yirmi dokuz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Diyonisyo Karavya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Komneno Jani nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Krisyofiti nâm kapudânın sefinesi iki bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Vergi nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Anarizo Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Teodoro Lazaro nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Manoli İstavro nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kuzma Lambro nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Andriya Bokori nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Panayoti Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Antonyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Dolenik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn Fî evâsıt-ı N sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Lazaro di Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Kakava nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İspri Tomazo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Petro Koik nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Vinçensyo Gorik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Yorgi nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Mosko nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Paskoale Peota nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn

⁴⁶² Metinde “bin beş yüz bin” şeklinde yazılmıştır.

() Anastasyo Androco nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Brivileçyo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pandeli Babakori nâm kapudânın sefinesi iki yüz kırk üç denk keçi kılı ile ma‘a-te‘mîn () Panayi Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hınta ile bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka on dört kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 33.

[25]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İlyâ di Civanni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pika Mitroçopa nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo di Notovik nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçensyo Potçe nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Andriçvik nâm kapudânın sefinesi on bin iki yüz kırk bir keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Karalambo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi beş bin dört yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Yani Zerov nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Anastasyo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kuzma Barbari nâm kapudânın sefinesi yirmi bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Zisimo Angelesi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Gavalof nâm kapudânın sefinesi on bin keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Gavalâ nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Emanuele nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Çorçif nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Dandrino nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Tomasviç nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Patesta Risoto nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İstaveriyano Karavya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Abanopulo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Lançone nâm kapudânın sefinesi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka yirmi kıt‘a izn-i sefîne ve yirmi kıt‘a te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 33.

(2) Hamûleden tehî Bahr-i Sefîd'e izn-i sefîne evâmîri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikele Parisi nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle Der'aliyye'mden Bahr-i Sefîd'e 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i N sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İspiro Lefkokino nâm kapudân () Civanni Nazo nâm kapudân () Nikolo Ziraki nâm kapudân () Kozmeto Frangopulo nâm kapudân () Alevizo Monopoli () İlya Kamenno nâm kapudân () Cerasimo Foka nâm kapudân () Marino Rosolimo nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt'a Rusya tüccâr sefîneleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka sekiz kıt'a izn-i sefîne evâmîri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 33.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Manoli Teofilo nâm kapudân () Nikolo Colyo nâm kapudân () Corciyo Pana nâm kapudân () Teodoro Ricardopulo nâm kapudân () Lazaro di Civanni Neka nâm kapudân () Nikolo di Corciyo nâm kapudân () Nikola Patdeli Nikolaaf nâm kapudân () Nikola Rafti nâm kapudân () Corciyo Taliga nâm kapudân () Cerasimo Sicilyano nâm kapudân () Nikola Antonyo Biko nâm kapudân () Dimitriyo Nikola () Dimitriyo Parisi nâm kapudân () Mateo Kikigel nâm kapudân () Corciyo Balsamaki nâm kapudân () Andriya Kostantino nâm kapudân () Marko Dessoda nâm kapudân () Pietro Civanni nâm kapudân () Pavlo Nikolayef nâm kapudân () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudân () Nikolo Yani nâm kapudân () Antonyo Rafauile nâm kapudân () Andriya Yanof nâm kapudân () Lazaro Mikrof nâm kapudân () Corciyo di Civanni nâm kapudân () İspiridyon Sarakini nâm kapudân () Teohari di Antonyo nâm kapudân () Nikolo Talyarani nâm kapudân () Pietro Radelya nâm kapudân () Gika Antonyo nâm kapudân () Kostantino Pandeli nâm kapudân () Bazilyo Milici nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt'a Rusya tüccâr sefîneleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka otuz iki kıt'a izn-i sefîne evâmîri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Santavik nâm kapudân () Nikolo Vitale nâm kapudân () Corciyo Nikolayef nâm kapudân () Antonyo Kiyapela nâm kapudân () Vinçensyo Miloslavik nâm kapudân () Kostantin Anceli Filini nâm kapudân () Nikola Sari nâm kapudân () Maryano Anceli nâm kapudân () Civanni Anastanyo nâm kapudân () Civanni Kozmeto nâm kapudân () Mikele Kaliga nâm kapudân () Kostantino Foka nâm kapudân () Teohari Papamanoli nâm kapudân () Luka İsfidanovic nâm kapudân () İspiridyon Dendrino nâm kapudân () Manoli Şerbo nâm kapudân () Andriya Rafaiiele nâm kapudân () Antonyo Ivanof nâm kapudân () Civanni Lazaro nâm kapudân () Teodoro Corciyo nâm kapudân () Cerasimo Dandrino nâm kapudân () Manoli Nehavala nâm kapudân () Nikola Despotoli nâm kapudân () Antonyo di Pavlo nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak birer kıt’a sefineleriyle Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka yirmi dört kıt’a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 33.

(6) Yalnız gümrük emîni i‘lâmıyla yazılan revgan-ı sâde

Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbühû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime mühürlü ‘arz-ı hâl gönderüb Rusya re‘âyâsından Civanni Barba nâm tâcirin Bahr-i Siyâh’da vâki‘ Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere Dersa‘âdet’ime celb eylediği dokuz varul revgan-ı sâde bu tarafında değer bahâsıyla fûrûht olunadığından bahisle li-ecli’l-bey‘ Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediği eclinden sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda tâcir-i mersûmun Rusya memâliki mahsûlâtından celb etmiş olduğu mârrü’z-zikr dokuz varul revgan-ı sâdenin ber-mûceb-i şurûtu ‘ahidnâme-i hümayûn li-ecli’l-bey‘ Bahr-i Sefîd cânibine mürûruna ruhsatı hâvî emr-i âlî i‘tâsı re‘ye menût idüğüne i‘lâm etmekle i‘lâmının mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü’z-zikr dokuz varul revgan-ı sâde Rusya memâliki mahsûli ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsi’l-emr olduğu sûretde sâ’ire sirâyet etmemek şartıyla şimdiden li-ecli’l-bey‘ Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna‘at olmamak velâkin bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse’m hâsılâtından olan revgan-ı sâdenin imrârına irâ’et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu‘âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te‘addîden mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı N sene 233.

[26]

(1) Revgan-ı sâde

Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi kıdvet Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbühû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime takdîm eylediği bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Hocabey’de mukîm Nikola Belini nâm tâcir İzmir’de şerîki tarafına îsâl eylemek üzere Dersa‘âdet’imde mütemekkin Kitarpulo nâm Rusyalı vekîline elli varıl revgan-ı sâde ırsâl eylediği beyânıyla vekîl-i mersûm revgan-i mezkûreyi Der‘aliyye’mden İzmir cânibine imrârına mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediği eclinden sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda mârrü’z-zikr elli varıl revgan-ı sâdenin mürûruna ruhsatı hâvî emr-i âlî i‘tâsı re‘ye menût idüğüne i‘lâm etmekle i‘lâmının mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü’z-zikr elli varıl revgan-ı sâde Rusya memâliki mahsûlâtı ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü’l-emr olduğu sûretde sâ‘ire sirâyet etmemek şartıyla şimdiden İzmir cânibine imrârına mûmâna‘at olunmamak velâkin bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse’m hâsılâtından olan revgan-ı sâdenin imrârına irâ‘et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu‘âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te‘addiden mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Za sene 33.

(2) Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti’in Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime takdîm eylediği bir kıt‘a memhûr takrîrinde Rusya tüccârından Taygan’da mukîm Dimitriyo Kotopulo nâm tâcir li-ecli’t-ticâre İzmir’de kâ’in şerîki tarafına îsâl eylemek üzere Rusya memâliki mahsûlâtından olarak Dersa‘âdet’imde mütemekkin vekîli Jan Baryi nâm Rusyalı cânibine bu def‘a on varıl ve otuz dört yedek ile ma‘lûmü’l-mikdâr revgan-ı sâde ırsâl etmiş olduğu beyânıyla zikrolunan revgan-ı sâde vekîl-i mersûmun İzmir cânibine nakl ü ırsâline mûmâna‘at olunmaması bâbında emr-i şerîfim sudûru derc ve istid‘â olunmaktan nâşî sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda mârrü’z-zikr on varıl ve otuz dört yedek revgan-ı sâdenin mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim i‘tâsı re‘ye menût idüğüne i‘lâm etmekle i‘lâmının mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü’z-zikr on varıl ve otuz dört yedek revgan-ı sâde Rusya

memâliki mahsûlâtı ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu sûretde sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla şimdiden İzmir cânibine imrârına mümâna'at olunmamak ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından olan revgan-ı sâdenin imrârına irâ'et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu'âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te'addîden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı S sene 235.

(3) Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Rusya re'âyâsından Dimitriyo Pale Golego nâm tâcir Bahr-i Siyâh'da vâki' Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere Dersa'âdet'ime celb eylediği kırk bin kıyye revgan-ı don bu tarafda değer bahâsıyla fûrûht olunamadığından bahisle li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mümâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği eclinden sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda tâcir-i mersûmun celb etmiş olduğu mârrü'z-zikr ol mikdâr revgan-ı don Rusya memâliki mahsûli olduğu zâhir u 'ayân olduğu beyânıyla ol mikdâr revgan-ı donun mürûruna ruhsatı hâvî emr-i âlî i'tâsı re'ye menût idüğüne i'lâm etmekle i'lâmının mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü'z-zikr kırk⁴⁶³ kıyye revgan-ı don Rusya memâliki mahsûli ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu sûretde sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla şimdiden li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mümâna'at olunmamak velâkin bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından olan revgan-ı donun imrârına irâ'et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu'âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te'addîden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Ca sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine gümrük emîn-i mûmâ-ileyh () Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Jan Mihailof nâm tâcir Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere Dersa'âdet'e celb eylediği yüz yedek revgan-ı don bu tarafda değer bahâsıyla fûrûht olunamadığından li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd'e imrârîcün gümrük emîni i'lâmıyla ber-vech-i muharrer bir kıt'a emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ca sene 235.

⁴⁶³ Verilen verinin "kırk bin kıyye" olması daha olasıdır.

(5) Dergâh-i mu'allâm kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof 'avâkıbühû hutimet bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde Hocabey'de mukîm Rusya tüccârından Pavlof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd cânibine irsâl eylemek üzere Rusya memâliki mahsûlâtından olarak Dersa'âdet'imde mütemekkin şerîki Komyano Dimitriyo nâm Rusyalu tarafına bu def'a elli yedek don yağı irsâl etmiş olduğu beyânıyla zikrolunan don yağı şerîki mersûmun Bahr-i Sefîd cânibine nakl u irsâline mûmâna'at olunmaması bâbında emr-i şerîfim sudûru derc ve istid'â olunmakdan nâşî sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda mârrü'z-zikr ol mikdâr don yağının Bahr-i Sefîd cânibine mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim i'tâsı re'ye menût idüğüne i'lâm etmekle i'lâmının mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü'z-zikr elli yedek don yağı Rusya memâliki mahsûlâtı ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu sûretde sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna'at olunmamak ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından olan don yağının imrârına irâ'et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu'âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te'addîden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Ra sene 236.

(6) Bir sûreti

Yine İstanbul gümrüğü emîni () Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Taygan'da mukîm Rusya tüccârından ma'lûmü'l-esâmî tâcirler li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'e irsâl eylemek üzere Rusya memâliki mahsûlâtından olarak Dersa'âdet'den mütemekkin Jorj Adirniyo nâm Rusyalu tarafına otuz dört varul revgan-ı sâde irsâl eylediği beyânıyla revgan-ı mezkûranın Bahr-i Sefîd'e imrârîçün gümrük emîni i'lâmı mücebince ber-vech-i muharrer bir kıt'a emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ca sene 236.

[27]

(1) Bahr-i Siyâh'a hamr hamûlesiyle

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine Rusya elçisi mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anastasyos Lastopulo nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine elçi-i mûmâ-ileyhin ma'mûlün bih defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından yetmiş sekiz varul hamr tahmîl olub zikrolunan hamrın fakat resm-i zecriyesi edâ olunduğunu mübeyyin Rûmiyyü'l-ibâre bir kıt'a memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkere verildiği beyânıyla sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-ı Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve sefine-i merkûmenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâ'il-i N sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İspiridyon Dandrino nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından dört bin kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından sekiz bin keyl tuz () Aleksandro Yatkovik nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a () İspiro Nikista nâm kapudânın sefinesi on iki bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Marko Gavrilof nâm kapudânın sefinesi on beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Mikele Ciyole nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından iki yüz sandık limon ile Bahr-i Siyâh'a () Antonyo Legki nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından on bin kıyye kimon suyu Bahr-i Siyâh'a imrârlariçün başka başka sekiz kıt'a izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 33⁴⁶⁴.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Bazilyo Azvorono nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından seksen yedi varul hamr ve üç yüz altmış yedi varul siyâh zeytûn dânesi ve kırk üç varul yeşil zeytûn dânesi ile Bahr-i Siyâh'a

⁴⁶⁴ Derkenârında "tuz" yazmaktadır.

() Kostantino Sekopeliti nâm kapudânın sefinesi üç bin üç yüz elli beş kıyye hamr ve bin yüz kıyye sirke ile () Civanni Papadaki nâm kapudânın sefinesi otuz bin kıyye hamr ile () Panayotis Vasto nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz kıyye hamr ile Fî evâhır N sene 33 () Civanni Hiotaki nâm kapudânın sefinesi on beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka beş kıt'a izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 33.

(4) Bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ'ibine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Patrikyo nâm kapudân zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya sefinesiyle bu def'a Der'aliyye'mden Akdeniz'e 'azîmet murâd eylediğın inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsı üzere sefine-i merkûme mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı N sene 33.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mozetgo nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ber-mu'tâd izn-i sefine ve te'mîn () yine Rusya kapudânlarından Nikola İskoloyeni nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine ve te'mîn fî evâsıt-ı L sene 33 () yine Rusya kapudânlarından İspiridyon Malavik nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine ve te'mîn evâsıt () yine Rusya kapudânlarından Nikola Civanni Kaliga nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine ve te'mîn () yine Rusya kapudânlarından Corciyo Teologo nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine ve te'mîn () yine Rusya kapudânlarından Antonyo Robin nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine ve te'mîn () Corciyo Paleokapa nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine ve te'mîn fî evâhır-ı L sene 33 () yine Rusya kapudânlarından Nikolo Roso nâm kapudân bilâ-hamûle Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'e imrârlarıçün izin ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 33.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Akalo nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e imrâriçün izn-i sefine ve te’mîn () Rusya kapudânlarından Nikola Karavya nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e imrâriçün izn-i sefine ve te’mîn () Rusya kapudânlarından Marko Niyordo nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te’mîn () Rusya kapudânlarından Corciyo Bekatoro nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te’mîn fî evâ’il-i Za sene 33 () Rusya kapudânlarından Corciyo Petrof nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te’mîn () Rusya kapudânlarından Panayis Merkezini nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te’mîn fî evâsıt-ı Za sene 33 () Rusya kapudânlarından Mikele Marinovik nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te’mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 33.

(7) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Barbarigo nâm kapudân bilâ-hamûle () Diyodato Cernogorçevik nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i Z sene 33 () Civanni Yankovik nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Corciyo Petso nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı Z sene 33 () Dimandi Mavromati nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn Fî evâhır-ı Z sene 233.

(8) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Cirolamo Macçokato nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Parasko Sakirópulo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Nikolo Barbarigo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i M sene 34 () Eukemino Fatzarovik nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Civanni Alessiyo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Pietro Mitrof nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Civanni Gopçevik nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Corciyo Soroto nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Rafaele Ivanovik nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Nikolo Vuyicik nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Civanni Alesyo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M sene 34 () Civanni Zerosso nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () İspiridyon Nikita nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn evâhır-ı M () Panayin Kondiri nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı S sene 34 () Antonyo Velasopulo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i S sene 34 () Civanni Dimitro nâm kapudân bilâ-hamûle

ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı S () İstamati Manoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Nikolo Lambiri nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Kozmeto Frangopulo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 34 () İspiridyon Pazigyo nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Civanni Antonyof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Der‘aliyye‘den Bahr-i Sefid’e imrârlariçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı S sene 34.

[28]

(1) Hınta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i sefine

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Teodoro Alevoryoti nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca dört bin keyl hınta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye‘me vurûd ve hamûle-i merkûmeye ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-ı Sefid’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye‘me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse‘me nakliçün Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefine-i mezkûre hamûle-i merkûmesiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ‘ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ’il-i L sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İstefano di İstefano Yasem nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli Corciyo nâm kapudânın sefinesi dört bin sekiz yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli Diyako İlya nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ve yedi bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Arseni nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Marteletti nâm kapudânın sefinesi dokuz bin yedi yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Kopola nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Tomazo Rozeto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Tofoka nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Yani Kreyorki nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İspiro Patrikyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn

() Nikola Vitale nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl çavdar ile ma‘a-te’mîn () Marko Nikolayef nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlariçün başka başka on üç kıt’a izn-i sefine ve on üç kıt’a te’mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i L sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mûhürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panayin Mancavino nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Ciyanopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Valyano nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Vinçensyo Tophaca nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Pietro Dobravik nâm kapudânın sefinesi yedi bin yedi yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Gavalof nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Civanni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Ciyakomo Likyardopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ve iki bin yüz keyl çavdar ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Bratelec nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Torçinovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Pietro Kanik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Emanuele Agustino Kaferata nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Vinçenso Pollo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Rafti nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Çiçekli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Luka Dapovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl şa’îr ile ma‘a-te’mîn () Dimitro Sami nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Matyo Kikil nâm kapudânın sefinesi altı bin sekiz yüz keyl hınta ve üç bin iki yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te’mîn () Anagnosti Corci nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ve iki bin keyl çavdar ile ma‘a-te’mîn () Atanasyo Vitoryo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Valyalo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin altı yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Dimitro Nikolo nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Nikolo Colyo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Teokari Antonyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Nikolo Dimitro nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Daskalaki nâm kapudânın sefinesi bin keyl hınta ve yedi yüz keyl çavdar ile ma‘a-te’mîn () Partolomeo Parisi nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Kalari nâm kapudânın sefinesi

on bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlariçün başka başka otuz kıt‘a izn-i sefîne ve otuz kıt‘a te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Profilyo Fendo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Corciyo Pangara nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçenso Karlo Kosta nâm kapudânın sefinesi on bin üç yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Marko Orebik nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Kılıçyan nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Sirigo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo di Corciyore Vitti nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Şeyakaloga nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Cenerale nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Mikrof nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Bellatiya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Antonyo Korcinovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Pana nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Militovik nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlariçün başka başka on yedi kıt‘a izn-i sefîne ve on yedi kıt‘a te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı L sene 33.

[29]

(1) Bahr-i Siyâh’a tehî izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo İslakovik nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh’a ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede olan sefîne-i

merkûmenin mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i L sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Lambiri nâm kapudân () Corciyo Milici nâm kapudân () Çozepe Roman nâm kapudân () Civanni Mosori nâm kapudân () Antonyo Kostantino nâm kapudân () Dimitriyo Kokini nâm kapudân () Kostantino Civanni nâm kapudân () Nikola Corciyo nâm kapudân () Civanni Andriyanopulo nâm kapudân () Nikola Sari nâm kapudân () Abestolo Kalimeri nâm kapudân () Corciyo di Civanni Giyoli nâm kapudân () Corciyo Fataola nâm kapudân () Yani Papa İstavro nâm kapudân () Corciyo Civanni nâm kapudân () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudân () Kostantino di Civanni nâm kapudân () Corciyo Petrof nâm kapudân () Ciyakomo Kopa nâm kapudân () Antonyo Barbarigo nâm kapudân () Civanni Lambrof nâm kapudân () Nikola Adrianof nâm kapudân () Çozepe Bontelec nâm kapudân () Karalambi Mosori nâm kapudân () Antonyo Bratelec nâm kapudân () Nikolo İskolo Yenni nâm kapudân () Corciyo Ricardopulo nâm kapudân () Dimitriyo Banoco nâm kapudân () Kriyako Androco nâm kapudân () Dimitriyo Yani nâm kapudân () Olsho Ralond nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrârlariçün başka başka otuz bir kıt‘a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Evâ‘il-i L sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Kondori nâm kapudân () Antonyo di Corciyo nâm kapudân () Riga Manessi nâm kapudân () Corciyo Abanopulo nâm kapudân () Corciyo Obilovik nâm kapudân () Panayin Vizanti nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola İskalya nâm kapudân () Dimitriyo di Andriya İskalya nâm kapudân () Nikola Civanni nâm kapudân () İlya Termizyoti nâm kapudân () Dimitriyo Kokoli nâm kapudân () Kuzma Gregoryo nâm kapudân () Corciyo Nikolayef nâm kapudân () Simone Cerkovik nâm kapudân () Aleksandro Barbarigo nâm kapudân () Civanni di Dimitriyo nâm kapudân () Kristofilo Marko nâm kapudân () Nikolo Dakoro nâm kapudân () Corciyo Yanopulo nâm kapudân () Kristoforo Roskovic nâm kapudân () Panayin Kondiri nâm kapudân () Ostakyo Kalikyopulo nâm kapudân () Pietro Albi nâm kapudân () Andriya Mavroyani nâm kapudân () Corciyo Poyli nâm kapudân () Nikola di Corciyo nâm kapudân () Andriya Boyof nâm kapudân () Panayin Vanyeli nâm kapudân () Atanasyo Metaksa nâm kapudân () Apostolo

Karapecani nâm kapudân () Teodoro Civanni nâm kapudân () Corci Ciyanopulo nâm kapudân () Domenico Fuçili nâm kapudân () Kostantino Ciyani nâm kapudân () Nikolo di Dimitriyo nâm kapudân () Nikolo Vilodo nâm kapudân () Nikola Parisi nâm kapudân () Pavlo Kokoli nâm kapudân () Nikola Pekatoro nâm kapudân () Alftedyo Rosolimo nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka kırk kıt'a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 33.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Karalambo Metaksa nâm kapudân () Siyemsen nâm kapudân () Civanni Nikolayef nâm kapudân () Corciyo Yalkokapa nâm kapudân () Marko Kaloyera nâm kapudân () Kristo Kazillari nâm kapudân () Panayin Dandrino nâm kapudân () Dimitriyo Antonof nâm kapudân () Zakarya Çakaçopulo nâm kapudân () Manoli Santo nâm kapudân () Aleksandro Racenkovik nâm kapudân () Andriya Pappovik nâm kapudân () Karalambo Kuzma nâm kapudân () Nikolo Ciyorasovik nâm kapudân () Nikola Ciyoranovik nâm kapudân () Antonyo Vilenik nâm kapudân () Civanni Jakolik nâm kapudân () Kostantino di Corciyo nâm kapudân () Kriyako Prosko nâm kapudân () Civanni Emanuele nâm kapudân () Pietro Gavala nâm kapudân () Kostantino Kalikya nâm kapudân () Manoli Kakalano nâm kapudân () Nikolo Mancavino nâm kapudân () Panayin Valsamo nâm kapudân () Mikele Citrevik nâm kapudân () Apostolo Kondori nâm kapudân () Civanni di Anastasyo Kriyako nâm kapudân () Mari Apanyali nâm kapudân () Civanni Moro nâm kapudân () Corciyo Emanuele nâm kapudân () Andriya Emanuele nâm kapudân () Andriya Kaden nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Panayin Kaliga nâm kapudân () Kristoforo Lopa nâm kapudân () Mikele Kibarisi nâm kapudân () Andriya Yani Serov nâm kapudân () Nikolo Serov nâm kapudân () Nikola Aksidaki nâm kapudân () Dimitriyo Yani nâm kapudân () İspiridyo Teokero Penya nâm kapudân () Panayin Frankopulo nâm kapudân () Civanni Dandrino nâm kapudân () Civanni Nikola nâm kapudân () Diyonizyone Katoro nâm kapudân () Civanni Frankopulo nâm kapudân () Manoli Çenedi nâm kapudân () Marko Orebiç nâm kapudân () Ostakyo Corgoli nâm kapudân () Bazilyo Vivedik nâm kapudân () Jani İstamati Giyoni nâm kapudân () Andrea İllik nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka elli üç kıt'a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı L sene 33.

(5) Li-ecli'l-maslaha yol emri

Der'aliyye'mden berren ve bahren Ahışa'ya varub gelince yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve â'yân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitân zîde kadrühuma hüküm ki;

Rusya re'âyâsından Arotin Kasbasvil müste'men bu def'a li-ecli'l-maslaha Dersa'âdet'imden Ahışa'ya varub gelmek murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm Dersa'âderimden mahal-i mezkûre varub gelince esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye mutâlebesi ve sâ'irleri cânibinden dahi âhar gûne vergü mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emri-şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin murahhas Orta elçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr sūdde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 33.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Melkon Sagorof nâm müste'men ile refiki Anton Sagorof nâm müste'men berren ve bahren Ahışa'ya 'azîmet ve varub gelince bir kıt'a fî evâsıt-ı L sene 33 () Rusya re'âyâsından Emanuele Nasiryo nâm müste'men li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince bir kıt'a fî evâ'il-i Za sene 33 () yine Rusya re'âyâsından Pietro Çozepe nâm müste'men li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den berren Bağdad'a varub gelince ber-mu'tâd yol emri fî evâhır-ı Za sene 33.

[30]

(1) Hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a izn-i sefîne

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Deroso nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından kırk bin kıyye hamr tahmîl idüb zikrolunan hamrın fakat resm-i zecriyesi edâ olunduğunu mübeyyin Rûmiyyü'l-ibâre bir kıt'a memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi verildiği beyânıyla sefîne-i

merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-ı Siyâh cânibine mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â ve sefine-i merkûmenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn‘um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh’a mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında; Fî evâ‘il-i L sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anastasyo Kaçyalo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından olmak üzere yirmi iki bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt’a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i L sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Paibopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlâtından yirmi bin iki yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün bir kıt’a fî evâhır-ı Za sene 33 () Panayin Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlâtından elli iki bin kıyye hamr ve beş yüz kantar harnub ile Bahr-i Siyâh’a fî evâhır-ı Z.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kiryako Pandasi nâm kapudânın sefinesi elli varil hamr ve yirmi yedi varil⁴⁶⁵ yirmi kutu incir ve doksan dört varil kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh’a fî evâsıt-ı M sene 234 () Panayoti Civanni nâm kapudânın sefinesi yirmi beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a fî evâsıt-ı S sene 234 () Marko Niyordo nâm kapudânın sefinesi otuz altı bin dört yüz kıyye hamr ve üç yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh’a evâhır-ı S () Civanni Dessoda nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlâtından kırk sekiz fıçı hamr ile Bahr-i Siyâh’a fî evâsıt-ı R sene 234 () Dimitriyo Valyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse’m mahsûli olarak elli bin kıyye hamr ile () Pietro Robin nâm kapudânın sefinesi altmış bin kıyye hamr ile fî evâsıt-ı Ca sene 34 () Civanni Gangadi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse’m mahsûli yetmiş bin kıyye hamr ile () Tomazo Merkezini nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlundan

⁴⁶⁵ Ürün adı verilmemiştir. Ürünün “hamr” olması muhtemeldir.

kırk bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı Ca sene 34 () Nikiforo Abanopulo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından otuz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâhır-ı Ca () Nikola Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından on beş bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı Ca.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâinden Rusya kapudânlarından Manoli Corciyo Krisolori nâm kapudânın sefîne Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından yirmi beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı C sene 34 () Antonyo Robin nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından otuz bin kıyye hamr ile evâ'il-i C () Angeli Gregoryo Pobyof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından yirmi bir bin yedi yüz kırk kıyye hamr ile fî evâsıt-ı C () Pietro Civanni nâm kapudânın sefinesi yirmi yedi bin sekiz yüz yetmiş kıyye hamr ile fî evâsıt-ı C () Putito de Laiso nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından yirmi bin kıyye hamr ile () Bazilyo İsovroto nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından elli beş bin kıyye hamr ile fî evâsıt-ı C () Mari Virgoti nâm kapudânın sefinesi otuz beş bin kıyye hamr ile Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtıdır fî evâhır-ı C sene 34 () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından bin kantar kuru üzüm ve bin kantar incir ve otuz sekiz bin dört yüz kıyye hamr ile fî evâsıt-ı C sene 34 () Dimitriyo di Antonyo Marmarino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından on beş bin kıyye hamr ile fî evâ'il-i B sene 34 () Gregoryo Fokka nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yüz yetmiş iki fıçı hamr ile () Gasbaro Albi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on yedi bin sekiz yüz seksen kıyye hamr ve beş yüz kıyye pekmez ve bin kıyye tuzlu zeytûn ile evâ'il-i B () Teodoro Fokka nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on bin iki yüz elli kıyye hamr ile () Antonyo Neranci nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan kırk dört bin doksan kıyye hamr ile mahmûl sefineleriyle Karadeniz'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 234.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâinde Rusya kapudânlarından Civanni Sirigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () Ofemiyo Macparovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan kırk beş bin kıyye hamr ile fî evâ'il-i B sene 34 () Emanuele Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i

Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile evâ'il-i B () Civanni Nomiko nâm kapudânın sefine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile () Parasko Sakropulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli dört bin üç yüz yirmi kıyye hamr ile () Diyonisyo Petala nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile () Dimitriyo di Andriya Lambiri nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan doksan bin üç yüz kıyye hamr ile fî evâ'il-i B sene 234 () Nikola Kaloida nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan kırk bin kıyye hamr ile () Nikola Kostantino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından yüz varul hamr ve otuz beş sandık günlük ve on iki varul günlük ve üç yüz elli varul kuru üzüm ve yetmiş altı boğça duhân ve on üç varul şam fıstığı ve üç yüz seksen ufak sandık incir ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i B () Corciyo Pata nâm kapudânın Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan altmış dört bin sekiz yüz kıyye hamr ile () Civanni Nikiforaki nâm kapudânın sefinesi bin kıyye hamr ve yüz kantar harnub ile () Marko Pabla nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yedi bin kıyye hamr ile () Marko Gavrilof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on dört bin üç yüz kıyye hamr ile () Corciyo Kaliga nâm kapudânın sefinesi yirmi bin kıyye limon suyu ve üç yüz seksen beş kantar kuru üzüm ve on iki bin beş yüz kıyye hamr ile () Kuzma Gregoryo Popof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin iki yüz kıyye hamr ile fî evâsıt-ı B sene 34 () Jani Nikita nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile evâhır-ı B () Nikolo Karavya nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile () Agosto Damiyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan seksen bin kıyye hamr ile () Antonyo Lasopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan iki bin beş yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 34.

[31]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panagin Vangeli nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan kırk beş bin yedi yüz yirmi kıyye hamr ile () Nikola Civanni nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan altmış altı bin sekiz yüz altmış kıyye hamr ile () Antonyo Marino Soroto nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi beş bin kıyye hamr ile () Antonyo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile Fî evâhır-ı B

sene 34 () Corciyo Soroto nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () Antonyo Lefko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi üç bin dört yüz seksen kıyye hamr ile () Nikolo di Corciyo Sirigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () İspiridyon Nikita di Mitri nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () Corciyo Mavromati nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile () Davit İstrati nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on bir bin iki yüz elli kıyye hamr ve üç yüz kantar harnub ve sekiz yüz kantar kuru üzüm ile Fî evâhır-ı B sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola İskoloiti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtundan elli beş bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı Ş sene 34 () Marko Mikele nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile fî evâ'il-i Ş sene 34 () İspiro Potamiyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan kırk bin kıyye hamr ile () Andriya Platof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile evâhır-ı Ş () Zakarya di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () Marko Plati nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile evâsıt-ı Ş () İstefano İstefaelo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on bin kıyye limon suyu ve on bin kıyye hamr ile () Civanni Kipriyoti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz beş bin kıyye hamr ile () Antonyo Divari nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan beş bin kıyye hamr ve yirmi bin kıyye sirke ve beş bin kıyye limon suyu ile fî evâsıt-ı Ş sene 34 () Dimitriyo Kokoli nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yetmiş dokuz varul hamr ile () Corciyo Civanni nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi beş bin kıyye hamr ile evâhır-ı Ş () Panayin Mancavino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan kırk üç bin üç yüz yetmiş kıyye hamr ile () Nikolo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () Corciyo Kambori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan elli bin kıyye hamr ile () Corciyo Simo nâm kapudânın sefinesi otuz bin kıyye hamr ile () Atanasyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlundan yirmi beş bin kıyye hamr ile () Santo Akfardo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlundan üç yüz varul hamr ile () Andriya Drosopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on beş bin kıyye hamr ile () Nikolo

Kaloyani nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi altı bin kıyye hamr ile ve beş bin kıyye sirke ile () Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi beş bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı Ş sene 34 () Gaytano Lofredo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile () Civanni Valsamaki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan dört bin beş yüz kıyye hamr ile ve dört bin beş yüz kıyye sirke ile () Lambrino Mavriki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi dört bin kıyye hamr ile () İspiridyon Kaosto nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile () Ciyorci Kostantino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz beş bin kıyye hamr ile Karadeniz'e başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Katzaiti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz bin kıyye hamr ile evâsıt-ı N () Corciyo Yanopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan dört bin kıyye hamr ve üç bin kıyye sirke ile fî evâ'il-i L sene 34 () Corciyo Morfino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan dört yüz kırk dokuz varul hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün fî evâ'il-i Z () Luka Dapovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz dört bin altı yüz kıyye hamr fî evâsıt-ı Z () Dimitriyo Alessiyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâhır-ı S sene 35 () Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan olmak üzere otuz beş bin beş yüz yirmi kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün fî evâ'il-i Ca sene 35 () Corciyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a evâhır-ı Ca () Manoli Şeyafiti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile fî evâsıt-ı C () Antonyo Lefko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından seksen beş fiçî hamr ile Karadeniz'e evâhır-ı C () Anceli Popof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan dokuz bin üç yüz kıyye hamr ile Karadeniz'e fî evâsıt-ı B sene 235 () İspiro Pana nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan otuz dokuz bin yüz seksen kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a () Civanni Droso nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan altı yüz varul hamr ile evâsıt-ı B () Nikolo Robinson nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi beş bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı B () Civanni Drakopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan

olmak üzere elli dokuz bin yüz yetmiş kıyye hamr ile fî evâsıt-ı B () Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on üç bin kıyye hamr ile evâsıt-ı B () Dimitriyo Valiano nâm kapudânın sefinesi elli bin kıyye hamr ile fî evâsıt-ı B sene 235 () Antonyo Katevati nâm kapudânın sefinesi kırk sekiz bin kıyye hamr ile evâsıt-ı B () Antonyo Nikola Gomola nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı B () Corciyo Soroto nâm kapudânın sefinesi otuz beş bin kıyye hamr ile () Cani Nikola Alafazo nâm kapudânın sefinesi bin varul hamr ile () Luici Robin nâm kapudânın sefinesi kırk beş bin kıyye hamr ile evâhır-ı B () Pietro Civanni nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi altı bin altı yüz doksan beş kıyye hamr ile () Atanasyo Mitro Broniko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan on iki bin kıyye hamr ile ve yedi yüz elli kantar kuru üzüm ile () Kostantino Nikola nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlundan yirmi bin kıyye hamr hamûleleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 235.

[32]

(1) Li-ecli's-seyâha yol evâmiri

Dersa'âdet'imden zikri âtî mahallere varub gelince yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve voyvodagân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Yine Rusya elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde sâ'ir düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri Rusya re'âyâsına dahi vech-i lâyıkı üzere edâ oluna deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Doroteo ve Lizman nâm Rusyalu râhib alâ-tariki'z-ziyâre Dersa'âdet'imden İzmir'e ve andan Aynaroz cezîresi ve havâlisine varub gelmek murâd eylediğin beyânıyla Rusyalu râhib-i mersûm zikrolunan mahalle varub gelince esnâ-yı râhda hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde ve mürûr u 'ubûruna mûmâna'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Makaryo nâm râhib Der'aliyye'den li-ecli's-seyâha Aynaroz cezîresine varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a fî evâhır-ı L sene 33 () Rusya ofîciyallerinden Liyotnan Kolonel Poltav Tasof nâm müste'men bir nefer

oğlu ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Der'aliyye'den Bursa'ya varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 35 () Rusya re'âyâsından Ancelo Temioni nâm müste'men berren ve bahren Der'aliyye'den Selanik'e varınca bir kıt'a yol emri yazılmışdır evâhır-ı N () Konet Pernar Potoçki nâm beğzâde iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Der'aliyye'den li-ecli's-seyâha Bahr-i Sefid'de vâki' Mora ve sâ'ir ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı L sene 235.

Der-zamân-ı sadr-ı sudûr Benderli Ali Paşa Re'îsu'l-kuttâb

Mehmed Hâmid Efendi

Fî 19 N sene 236

Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa

Ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh

Fî 27 B sene 36.

[33]

(1) İzmir nâ'ibi hüküm ki;

Rusya konsolosları ve tercümânları ve tâcirler misillü sâ'ir müte'yyinleri kendü masrûflarıçün evlerinde şıra sıkub ve taşradan dahi hamr getürdüb kendülerine bu bâbda kimesne tarafından bir dürlü mûmâna'at olunmaya ve Rusya Devleti'nin konsolosları ve tercümânlar ve sâ'ir müte'yyin kimesnelerinden kendü zahîreleriçün evlerine şıralık üzüm gönderildikde ve yâhûd evlerine hamr götürüldükde yeniçeri ağası ve bostancıbaşı ve topçubaşı voyvodalar ve sâ'ir zâbitân tarafından zikrolunan üzüm ve hamrın nakl olunması içün bir dürlü resm ve bahşiş mutâlebe olunmaya emr-i ticâretine dâ'ir in'ikâd-pezîr olan şurût-ı mu'ahedede münderic olduğuna binâen Medine-i İzmir'de mukîm Rusya konsolos vekîli kendünün ve ba'zı Rusya müte'yyinlerinin kendü zahîreleriçün evlerine kifâyet mikdârı şıralık üzüm getürdüb evlerinde şıra sıkamak içün İzmir voyvodasından bir kıt'a tezkere mutâlebe eyledikde voyvoda-i mûmâ-ileyhe bilâ-emr-i âlî tezkere vermekden imtinâ' etmekden nâşî ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn emr-i şerîf sudûr-ı Rusya elçisi esbak mukaddemâ bâ-'arz-ı hâl istid'â etmekle ber-mûceb-i şurût-ı mu'ahede ve ber-muktezâ-yı nizâm-ı 'amel ve hareket olunmak içün iki yüz on iki senesi evâ'il-i Cemâziye'l-evvel'inde emr-i şerîf sudûrunu bu def'a Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîriyle istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümâyûn'um mahfûz ahkâm kuyûd tetebbu' itdirildikde

ber-vech-i muharrer târîh-i merkûmede emr-i şerîfde verildiği mestûr u mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi bâlâda bast u beyân olunan şurût-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn mücebince ‘amel ve hareket olunması matlûb-ı mülûkânem olduğu sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete mübâderet ve mugâyir ‘ahidnâme-i hümâyûn hâlât tecvîz olunmamak bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 233.

(2) Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlıklarından Kıbrıs muhassılı () dâme mecdühûya ve Lefkoşa nâ’ibine hüküm ki;

Rusya tüccârı hüsn-i irâdetlerine mugâyir Müslim olan esnâfa ve yâhûd sâ’ir bir nev‘i şirketlere ve yâhûd muhtekirlere emti‘a ve eşyâ fûrûht etmek ve yâhûd onlardan iştirâ eylemek husûsuna Devlet-i ‘Aliyye’m tüccâr-ı mesfûreye icbâr itmeyeciğini ve bu bâbda dahi ticâretleri emrinde bir gûne ta‘arruz ve tazyîka tâbî‘ etmeyeceğini müte‘ahhid olur deyü ticâret mu‘âhedesinden yedinci maddesi mestûr olub mücebince ‘amel ve hareket olunmak lâzımeden iken Rusya tüccârının öteden berü olugeldiği üzere köylülerden harnub iştirâ eylemelerine Kıbrıs muhassılı esbak cerr-i menfa‘at zımnında izhâr-ı mûmâna‘at eylediği beher kantarını dört beş gurus köylüden kendüsi cebren alub tüccâr-ı mersûmuna on iki gurus teklîf eylediği ve cezîre-i mezkûreden Rusya diyârına irsâl olunmak üzere ihrac olunan emvâl heman harnuba münhasır olduğuna binâen tüccâr-ı mersûm sefinelerini tehi‘ avdet etdirilmek için matlûb olan girân-ı bahâsıyla muhassıldan harnub ahzına mecbûr olduklarından bu keyfiyyet Rusya Devleti’nin ticâreti ta‘tiline bâ’is olacağı beyânıyla Rusya tüccârının kemâ-fi’s-sâbık eyledikleri kimesnelerden râyici üzere harnub iştirâsına mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya elçisi sâbık mukaddemâ bâ-takrîr istid‘â etmekle ber-müceb-i şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket olunmak emr-i şerîfim sâdır olmuş olduğundan bahisle ol bâbda mukaddemâ sâdır olan emr-i âlînin tahrîr ve tevkîdi zımnında emr-i şerîfim sudûrunu iki yüz on dokuz senesi evâhır-ı Safer’inde Der‘aliyye’mde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü’l-ümerâi’l-milleti’l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbühû bi’l-hayr bu def‘a sūdde-i sa‘âdetime takdîm eylediği bir kıt‘a memhûr takrîriyle istid‘â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz ahkâm kuyûdâtı tettebbu‘ olundukda ber-vech-i meşrûh üzere târîh-i merkûmede emr-i şerîf verildiği mestûr u mukayyed olduğun mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye’mden Rusya Devleti dost-ı ehabb olub beyne’d-devleteyn pâydâr ve müstahkem olan ‘ahd ü mîsâkı hilâfî vaz‘a bir vechle rızâ-yı ‘aliyye’m olmamakla Rusya tüccârının kemâ-fi’s-sâbık saydıkları kimesnelerden harnub iştirâ etmelerine vechen mine’l-vücûh kimesne tarafından dahl ve ta‘arruz olunmaması husûsuna bi’l-ittifâk ikdâm ve dikkat olunmak matlûb kat’î padişahânem

idüğü siz ki muhassıl ve nâ'ib-i mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-ı şurût-ı mu'âhede dahl ve ta'arruz gûne vaz'u harekete tecvîzden gâyetü'l-gâye tehâşî ve mucânebet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 233.

(3) Mâlikâne tarafına 'ilm u haberi kâ'imesi verilmiştir

Şam-ı şerîf vâlisi ve mîrû'l-hâc vezîrim el-Hâc Sâlih Paşa iclâlehû ve Şam-ı Şerîf mollasına ve Yafa nâ'ibine ve Şam-ı Şerîf ve Yafa gümrükçülerine hüküm ki;

Rusya tüccârının kendü vilâyetlerinden Memâlik-i Mahrûse'me getürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' Memâlik-i Mahrûse'mden alub memleketlerine götürdükleri emti'a ve eşyânın resm-i gümrükleriçün mukaddemlerde tertîb olunmuş olan tâ'rife defteri iki yüz on altı târihinde beyne'd-devleteyn bi'l-müzâkere tecdîd ve yüzde üç hesâbı üzere tanzîm olunarak defter-i mezkûr Başmuhâsebe'ye kayd ile birer sûreti ihrâc ve Memâlik-i Mahrûse'm gümrükleri defterlerine sebt ve kayd etdirilerek Rusya Devleti tâcirleri gayr-ı ez-memnû' Memâlik-i Mahrûse'mden alub kendü memleketlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürdükleri ve kendü memleketlerinden düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' Memâlik-i Mahrûse'me götürdükleri emti'a ve eşyânın îcâb iden gümrükleri tâ'rife-i mezkûre mücebince tahsîl olunmak ve eğer tâ'rifede zikrolunmamış eşyâ zuhûr ider ise râyic-i vakt üzere yüzde üç hesâbı resm-i gümrükleri alınmak üzere ol vakitte lâzım gelen mahallere evâmîr-i şerîfe ısdâr ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî Yafa tarîkiyle Şam-ı Şerîf'e âmed-i şüd iden Rusya tüccârı kendü memleketlerinden ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' götürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' alub vilâyetlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürdükleri emti'a ve eşyânın ber-vech-i muharrer tanzîm olunan tâ'rife defteri mücebince yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüklerini edâya râzılar iken Yafa gümrükçüsü tâ'rife defterine 'adem-i i'tibâr ile hodbehod tahsîs eylediği mikdâr resm-i gümrük mutâlebe ve ahz etmek dâ'iyesinde olduğundan bu husûs Rusya tüccârına gadri müceb idüğü beyânıyla 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu ve tâ'rife defteri mücebi 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr bu def'a südde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â eylediğine binâen Dîvân-ı Hümayûn'um muktezâsı su'âl olundukda Rusya tüccârının Rusya diyârından düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' Yafa tarîkiyle Şam-ı Şerîfe getürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' ol taraflardan alub memleketlerine ve düvel-i âhar memâlikine götürdükleri emti'a ve eşyâ içün hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn tâ'rife defterinden ziyâde resm-i gümrük mutâlebesiyle te'addî

olduğu vâki‘ ise men‘ ü def‘ için emr-i şerîfim ısdâr ve tâ‘rife defteri sûreti ihrâciçün mâlikâneye de ‘ilm u haberi i‘tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi nizâmı hâvî sudûr iden emr-i âlî me‘al ve mü‘eddâsı ve ‘ahidnâme-i hümayûn ve ta‘rife defteri muktezâsı üzere ‘amel ve hareket olunub hilâfı vaz‘ u hâlet-i vukû‘a gelmemesine ihtimâm u dikkat olunması lâzımeden idüğü ve tâ‘rife defteri sûreti tahrîr ve i‘tâsiçün mâlikâne kalemine ‘ilm u haberi i‘tâ olunduğu siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ ve gümrükçü-i mûmâ-ileyhümâsız ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i ‘ahidnâme-i hümayûn vaz‘ ve hareketden mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Za sene 233.

[34]

(1) Tekrar emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 234.

Bunun dahi

Bir sûreti

Sayda vâlisi vezîre ve Akka nâ‘ibine ve gümrük emîni () zîde kadruhuma () Akka tarîkiyle Kudus-i Şerîf’e götürdükleri ve ol taraflardan alub getürdükleri emti‘a ve eşyâ için () aslı gibi

(2) Hınta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i seffine evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘ibleri ve dizdârân ve gümrük ümenâsına hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Cıvanni nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtından olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca on bin keyl hınta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr seffinesiyle Rusya memâlikine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse’me nakliçün Akdeniz tarafında ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca seffine-i mezkûre hamûle-i merkûmesiyle mürûruna mûmâna‘at olmama bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümayûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ‘ahidnâme şurûtu mûcebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Za sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kiryako Nikola nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Paskoale nâm kapudânın sefinesi dört bin üç yüz elli keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Talyarani nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Ciyole nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Morneti nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Kiskovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Sekolovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marko Dobroslavik nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve iki yüz yirmi beş sagîr denk kavsâle ile ma‘a-te‘mîn () Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Diyodato Mankovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gaytano Vakari nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kocci nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Aci Corciyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Françesko nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Yanof nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka on beş kıt’a izn-i sefine ve on beş kıt’a te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i Za sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino Polimero nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Civanni nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Adrianof nâm kapudânın sefinesi on üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstefano Tasovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Anastasyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Poyli nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Termizyoti nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Simon İsiro nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Radelya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ma‘a-te‘mîn () Vinçenso Miloslavik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kiryako di Civanni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Pandili Nikolayef nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Antonyo Biko nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl

hınta ile ma‘a-te‘mîn () Tomazo Velisaryo nâm kapudânın sefinesi beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Vangeli Dimitriyef nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Dimitriyo Kokini nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçenso Vofkarik nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pandili İstamati Poryoni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Lambrof nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Kostantino nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Lupettiyo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn () Gaytano Goyra nâm kapudânın sefinesi sekiz yüz sekiz keyl hınta ve kırk varil tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn () Vinçenso Markini nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Giyoti nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pati Lazaro nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Bazilyo Lazaro nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Linardi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Cicovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Ciyoresovik nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Za sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Antonof nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Emanuele nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İstamati Foka nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Trapani nâm kapudânın sefinesi yedi yüz elli keyl şa‘îr ve yedi yüz elli keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Antonyo Biko nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni Giyosto nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin altı yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Komeno nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Dimitriyo Papa Dimitri nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Fortunato Franko nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Biyanki nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Geli nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di [35] Corciyo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Aderlof nâm kapudânın sefinesi

on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ola Forezen Luner nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Santino Rebetto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françisko Menegati nâm kapudânın sefinesi beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstaveriyano Karavya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pavlo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Yani İstamati Giyoni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Apestolo Kalimari nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Beyaciyo Kapiyelo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Antonyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka yirmi sekiz kıt‘a izn-i sefîne ve yirmi sekiz kıt‘a te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 233.

(1) Bahr-i Siyâh’a tehî izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kozmeto Volci nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh’a ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Za sene 33.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Kostantin nâm kapudân () Teodoro Foka nâm kapudân () Gika Nikola nâm kapudân () Civanni Gayeli nâm kapudân () Françesko Tiboli nâm kapudân () Dimitriyo Teodori nâm kapudân () Corciyo Kaccaiti nâm kapudân () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudân () Triyandafilo Civanni nâm kapudân () Nikolo Petala nâm kapudân () Andriya Kaliga nâm kapudân () Nikolo Ocrino nâm kapudân () Vasilyo Milici nâm kapudân () Diyamandi Canpeli nâm kapudân () Civanni Kokoli nâm kapudân () Anastasyo Kaliga nâm kapudân () Kostantino Dimitriyo nâm kapudân

() Teodoro di Corciyo Civanni nâm kapudân () Savediyo Matyovik nâm kapudân () Kristoforo Sodarina nâm kapudân () Fortunato Talyafero nâm kapudân () Emeliyan Kodrazof nâm kapudân () Nikola Pana nâm kapudân () Cerasimo Rosolimo nâm kapudân () Nikola di Corciyo nâm kapudân () Civanni di Karisto nâm kapudân () Civanni Ivanovik nâm kapudân () Anastasyo Kaçaini nâm kapudân () Antonyo Yorgandopulo nâm kapudân () Tomazo Diyani nâm kapudân () Marko Niyordo nâm kapudân () Mikele Dominci nâm kapudân () İstamati Foka nâm kapudân () Pandili İstimati Poryoti nâm kapudân () Civanni Nikiforaki nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka otuz beş kıt'a izn-i sefîne evâmir-i yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Antonyo Galyoti nâm kapudân () Teokani di Dimitriyo Foka nâm kapudân () Martin Kansen nâm kapudân () Kara Frederik Gadik nâm kapudân () Osvalo Avitehus nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola nâm kapudân () Kostantino Panof nâm kapudân () Dimitriyo di Nikolo nâm kapudân () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudân () Ancelo Arsenyo nâm kapudân () Çozepe Kapri nâm kapudân () Teodoro Corciyo nâm kapudân () Marko Nikolayef nâm kapudân () İstefano Andrikovik nâm kapudân () İspiridyon Antonyo nâm kapudân () Corciyo Okasovik nâm kapudân () Lazaro di Nikola Saka nâm kapudân () Kostantin Andriya nâm kapudân () Panayin Tantara nâm kapudân () Kostantino Civanni Matesi nâm kapudân () Atanasyo Maroli nâm kapudân () Civanni Rosiç nâm kapudân () İspiridyon Ivankovik nâm kapudân () Marko Bodisçi nâm kapudân () Emanuele Nikolayef nâm kapudân () Manoli Balablo nâm kapudân () Karalambo Kokoli nâm kapudân () Sotidi Jala nâm kapudân () Antonyo İspiliyoti nâm kapudân () Andriya Sekolovik nâm kapudân () Mikele Kalaraki nâm kapudân () Luka Redik nâm kapudân () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudân () Andriya Sakarelo nâm kapudân () Corciyo Petrikyo nâm kapudân () Kristo Panapoti nâm kapudân () Kostantino Orlando nâm kapudân () Nikolo Bronison nâm kapudân () Civanni Lazaro nâm kapudân () Mitro İsnati Beniyori nâm kapudân () Emanuele Liperti nâm kapudân () Gregodiyo Aleziyo nâm kapudân () İstefano Karavasi nâm kapudân () Nikola di Civanni nâm kapudân () Pietro Yovovik nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka kırk beş kıt'a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı ZA sene 33.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panayin Mancavino nâm kapudân () Etien Arnand nâm kapudân () Panayin Dandrino nâm kapudân () Nikolo Kokoli nâm kapudân () Civanni Dolençi nâm kapudân () Legtediyo Giga nâm kapudân () Deodato Matkovik nâm kapudân () Andriya Pabçevik nâm kapudân () Karlo Roso nâm kapudân () Nikola Kaminaro nâm kapudân () Civanni Racenkovik nâm kapudân () Maryano İsiyozito nâm kapudân () Corciyo Sayiti nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Nikola Komneno nâm kapudân () Nikola Corciyo nâm kapudân () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudân () Antonyo Kolodof nâm kapudân () Ancelo Pezanta nâm kapudân () Pavlo Malandraki nâm kapudân () Lazaro di Nikola nâm kapudân () Gika di Civanni nâm kapudân () Dimitriyo di Antonyo nâm kapudân () Dimitriyo Lidigo nâm kapudân () Mikele Lelanti nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka yirmi beş kıt’a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 33

[36]

(1) **Yalnız Memâlik-i Mahrûse mahsûli olarak Karadeniz’e hamûleli
izn-i sefîne evâmiri**

İstanbul Gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Rusya elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde bu def’a Rusya kapudânlarından Kostantino Drakuli nâm kapudân râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma’mûlün bih defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından tahmîl eylediği üç yüz kantar harnub ve iki yüz kantar kuru üzümün îcâb iden resm-i gümrüğünü tamâmen edâ ve yedine ma’mûlün bih edâ tezkîresi ba’de’l-ahz hamûle-i mezkûreyi li-ecli’t-ticâre Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına ‘azîmeti murad eylediğin inhâ ve ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede sefîne-i merkûmenin eşyâ-yı mezkûra ile Bahr-i Siyâh cânibine ‘azîmetine mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istidâ ve sefîne-i mezkûrenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûre ile mürûruna mûmâna‘at olunmamak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna ruhsat i’tâ eylesesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûme eşyâ-yı merkûme ile mahmûl

süvâr olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğaz'a hîn-i vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba'de'n-nazar hamûlesi mârru'z-zikr eşyânın îcâb iden gümrüğünü tamâmen edâ eylediğini mü'sîr yedinde ma'mûlün bih memhûr edâ tezkeresi olduğu sûretde tekrâr resm-i gümrüğü mutâlebesi iktizâ etmemekle ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn üç yüz akçe selâmet resmini tamamem aldıktan sonra mükerrer gümrük ve yetirme nâmı ve ziyâde selâmet akçesi ve âhar gûne resim mutâlebesiyle mugâyir-i şurût-ı mu'âhede te'addî ve rencîde olunmakdan mücânebet ve sâlimen imrârına mübâderet ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya kat'an te'hîr ve tevkîf olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Za sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikele di Corciyo nâm kapudân sefinesiyle Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından olmak üzere iki yüz seksen kantar incir ve üç yüz yirmi kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a fî evâhır-ı Za sene 33 () Kostantino Civanni nâm kapudân sefinesiyle beş yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a () Nikola Kaliga nâm kapudân sefinesiyle dokuz yüz elli üç varul ve iki yüz doksan sekiz kutu kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a fî evâhır-ı Za sene 33 () Nikola Roso nâm kapudânın sefinesi sekiz yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i Z sene 33 () Corciyo Teologo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a () Nikola İskologeni nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a () İlya di Antonyo nâm kapudânın sefinesi sekiz yüz kantar incir ve üzüm ile Bahr-i Siyâh'a () Corciyo Paleokapa nâm kapudânın sefinesi bin yüz otuz beş kantar incir ve kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i Z sene 33 () Pantaleone Babakori nâm kapudânın sefinesi bin kantar incir ile üzüm Bahr-i Siyâh'a imrârlar başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Z sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İspiro Patrikyo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz kantar kuru üzüm ile fî evâhır-ı Ca sene 34 () Panayin Kondori nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz yirmi yedi kantar kuru üzüm ve yüz on bir kantar günlük ile fî evâhır-ı Ca sene 34 () Kostantino İskarpantopulo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz kantar kuru üzüm ile fî evâhır-ı Ca () Pavlo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi elli

iki varul limon suyu ve yüz elli sandık limon ve beş yüz kantar harnub ile evâsıt-ı C () Fortunato Talyafero nâm kapudânın sefinesi altmış varil bâdem ile fî evâ'il-i C sene 34 () İstelyo Spenadino nâm kapudânın sefinesi iki yüz elli kantar kuru üzüm ve yüz elli boğça duhân ve altmış bir varil pekmez ile evâhır () Dimitriyo Franko nâm kapudânın sefinesi dört yüz kantar kuru üzüm ve bin kıyye sirke ile fî evâ'il-i B sene 34 () Civanni Kozmeto nâm kapudânın sefinesi iki yüz kantar kuru üzüm ve yüz yirmi sandık limon ve beş bin kıyye limon suyu ve üç yüz kantar harnub ile fî evâ'il-i B sene 34 () Cerasimo Sicilyano nâm kapudânın sefinesi yüz yetmiş iki sandık limon ve yetmiş sandık portakal ve on beş varul turunç ve yirmi iki varul bâdem ile fî evâsıt-ı B () Yani Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi beş yüz altmış kantar kuru üzüm ve üç yüz elli kantar harnub ve on beş bin 'aded limon ile () Panayin Ladiko nâm kapudânın sefinesi bin kantar harnub ve iki yüz kantar kuru üzüm ile () Vangeli Ladiko nâm kapudânın sefinesi sekiz bin kıyye limon suyu ve elli kantar harnub ile () Civanni Anya nâm kapudânın sefinesi bin kantar harnub ve altı yüz kantar kuru üzüm ve iki yüz elli kantar limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 34⁴⁶⁶.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Zakiri nâm kapudânın sefinesi üç yüz kantar kuru üzüm ve sekiz bin kıyye sirke ile () Dimitriyo Teodoziyo nâm kapudânın sefinesi beş yüz kantar kuru üzüm ve altı yüz kantar harnub Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden Karadeniz'e fî evâsıt-ı B sene 34 () Antonyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz kantar harnub ile () Cerasimo Dandrino nâm kapudânın sefinesi bin kantar harnub ile () Françesko Lopi nâm kapudânın sefinesi üç yüz kantar harnub ve dört yüz kıyye bâdem ile B () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki yüz bin dâne limon ile Fî evâhır-ı Ş sene 34 () Corciyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin dört yüz kantar harnub ile Fî evâ'il-i N () Atanasyo Variti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden üç yüz elli kantar harnub ile evâsıt-ı N () Antonyo Salterik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki yüz kantar harnub ile fî evâ'il-i L () Ancelo İsovroto nâm kapudânın sefinesi beş yüz kantar kuru üzüm ve altı yüz kantar harnub ve iki yüz kantar limon suyu ile fî evâ'il-i L () Teodoro Corciyo nâm kapudânın sefinesi dört yüz elli kantar incir ile fî evâ'il-i Z () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz

⁴⁶⁶ Derkenârında "yalnız duhân" ve "bâdem" yazmaktadır.

yetmiş iki sandık incir ve yüz yirmi dört kutu ve yirmi beş varul kuru üzüm ve yirmi dokuz ufak denk boyalı rişte-i penbe ile Karadeniz'e fî evâ'il-i Z sene 34 () Nikolo Kaliga nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz kantar kuru üzüm ile evâhır-ı Z () Gregoryo Noka nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz elli beş kantar kuru üzüm ve yüz yetmiş sandık limon ile fî evâhır-ı Z () Corciyo Mikele Kambori nâm kapudânın sefinesi iki bin elli kantar kuru üzüm ve seksen altı varul bâdem ile fî evâ'il-i M sene 235 () Dimitriyo Panotso nâm kapudânın sefinesi bin seksen iki kantar incir ve bin iki yüz elli dokuz kantar kuru üzüm ile evâ'il-i M () İspiridyon Lefkokilo nâm kapudânın sefinesi dört yüz varul kuru üzüm ve bin beş yüz kantar harnub ile fî evâsıt-ı C sene 235 () Nikolo Foka nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a hamûleleriyle mürûrlariçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 235.

[37]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vançeli Ladiko nâm kapudânın sefinesi beş yüz kantar kuru üzüm ve üç yüz kantar harnub ile fî evâsıt-ı B sene 235 () Corciyo Marko Abanopulo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz kantar kuru üzüm ile () Pavlo Malandraki nâm kapudânın sefinesi dört yüz kantar kuru üzüm ve bin iki yüz elli kantar harnub ile Bahr-i Siyâh'a () Atanasyo Margariti nâm kapudânın sefinesi bin yüz otuz bir kantar kuru üzüm ve elli sekiz kantar hurma ve yirmi sekiz kantar günlük ile fî evâsıt-ı B sene 235 () Cerasimo Sicilyano nâm kapudânın sefinesi altı yüz kantar kuru üzüm ve bin kantar harnub ile evâsıt-ı B () Panayi Ladiko nâm kapudânın sefinesi bin kantar kuru üzüm ve altı yüz kantar harnub ile evâhır-ı B () Panayin Kondori nâm kapudânın sefinesi bin yüz seksen bir kantar kuru yemiş ile evâhır-ı B () Nikola Roso nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından bin kantar kuru üzüm ile fî evâ'il-i Z sene 235 () Dimitriyo di Civanni Kosta nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz yetmiş bir varul ve yüz on dokuz ufak sandık kuru üzüm ile fî evâhır-ı Z () Ciyakomo Voskovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin iki yüz varul ve altı yüz ufak sandık kuru üzüm ile () Diyodato Gopçevik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin iki yüz doksan kantar kuru üzüm ve yedi yüz yirmi iki kantar kuru incir ve üç bin sekiz yüz kıyye rişte-i penbe ve yüz on bir kantar kahve-i efrenciyye ve kezalik iki bin yirmi beş kıyye kahve-i efrenciyye ile Karadeniz'e evâsıt-ı Z () Dimitriyo Parisi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin kantar kuru üzüm ile evâhır-ı Z () Dimitriyo Anagnosti nâm

kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin iki yüz varul kuru üzüm ile evâ'il-i M sene 236 () Kristoforo Ciyçoık nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki yüz elli kantar kuru üzüm ve yüz kantar harnub ile fî evâsıt-ı M.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Kokolli nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin beş yüz kantar kuru üzüm ve yüz kantar incir ile fî evâsıt-ı M sene 36 () Pietro Mitrof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz elli sekiz kıyye rişte-i penbe ve yüz otuz sekiz kantar kuru üzüm ve on kantar incir ile () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli sekiz kantar incir ve altı yüz kırk kantar kuru üzüm ile fî evâsıt-ı M sene 236 () Dimitriyo Kondori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dört yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı M () Ciyakoli Manbu nâm kapudânın sefinesi sekiz yüz bin dâne ceviz ve iki bin kıyye kestane Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden olmak üzere Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i S () İspiridyon Ivanovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin iki yüz on yedi kıyye rişte-i penbe ve dört yüz altmış yedi kantar kuru üzüm ve kırk üç kantar incir ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i S () Gabriel Antonovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden olmak üzere sekiz yüz kırk kıyye rişte-i penbe ve yirmi kantar penbe ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı Za sene 36⁴⁶⁷.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûr Ali Paşa ve
fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hamid Efendi
Fî 4 ZA Sene 236.*

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisi mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Manoli Vasilato nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin dört yüz yedi varul ve yüz doksan beş sandık ve bin beş yüz altmış yedi kutu kuru üzüm ile incir hamûlesiyle Karadeniz'e fî evâ'il-i Z sene 36 () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dört yüz altmış üç sandık limon ile portakal hamûlesiyle Karadeniz'e evâsıt-ı Za () Diyonisyo

⁴⁶⁷ Derkenârında "kestane" ve "penbe" yazmaktadır.

Kondori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz kantar harnub ile Karadeniz'e evâsıt-ı Ca () Corciyo Marko Abanopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin beş yüz kantar meyve-i izmir üzüm ile incir hamûlesiyle Karadeniz'e evâsıt-ı C.

*Der-zamân-ı Kâ'immakâm Sâlih Paşa ve
Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hamid Efendi*

(4) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Foka nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dokuz yüz seksen dört kantar üzüm ile incir hamûlesiyle fî evâ'il-i B sene 36 () Andriya di Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin yüz kantar üzüm ile incir hamûlesiyle () Simoneve Ropenya nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin dokuz yüz kırk dokuz kantar üzüm ve yüz yetmiş bir kantar incir ve elli beş kantar hurma ile Karadeniz'e () Corciyo Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin sandık portakal ve altı yüz sandık limon ve yirmi beş fiçı limon suyu ile fî evâ'il-i B sene 36 () Kostantino Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin üç yüz kantar üzüm ve üç yüz kantar incir ile Bahr-i Siyâh'a () Panayin Kondori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki yüz kantar incir ve bin sekiz yüz otuz dört kantar üzüm ile () Antonyo Biyoklogof nâm kapudânın sefinesi yüz elli varul üzüm ile incir ve otuz varul limon suyu ve yirmi beş varul sirke ve on beş varul pekmez ile evâ'il-i B () Dimitriyo Ciyani Kakavi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin beş yüz kantar üzüm ile incir

(5) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino Andriya Kocya nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yetmiş ufak denk beyâz rişte-i penbe ve yirmi sekiz denk penbe-i hâm ve yedi ufak denk güz rişte ve yirmi dört kantar incir ve seksen kantar ipek ve yetmiş ufak denk güz rişte-i penbe ve kırk dört varul bâdem ve yüz otuz bir sandık limon ve yüz bir sandık portakal ve elli bir varul hurma ve üç bin beş yüz altmış kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün her birine başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 36 () Nikola Jani nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse

mahsûlinden bin üç yüz doksan sekiz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a fî evâhır-ı Ş sene 36⁴⁶⁸.

[38]

(1) Yanlız düvel-i sâ'ire mahsûlâtıyla Karadeniz'e izn-i sefîne

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû ve liman nâzırı () zîde mecdühû ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhümâyâ hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb bu def'a Rusya kapudânlarından Teodoale Verioti nâm kapudân Bahr-i Sefîd'e vâki' Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' olmayan düvel-i sâ'ireden memâlikî mahsûlâtından olmak üzere elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca otuz beş varul limon suyu ve üç yüz seksen sandık limon ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd tarafında Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi bu tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefîne-i merkûme eşyâ-yı mezbûre ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te'hîr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve ber-vech-i muharrer kapudân-ı mersûm eşyâ-yı merkûme ile doğru Bahr-i Siyâh tarafıyla Rusya memâlikine nakl ideceğini mübeyyin zikrolunan defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâhır-ı Za sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden olmak üzere üç bin sekiz yüz keyl tuz ile Bahr-ı Siyâh'a bir kıt'a fî evâhır-ı Za sene 33 () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin beş yüz keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı Z () Kostantino Aleksopulo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a

⁴⁶⁸ Derkenârında "ipek" yazmaktadır.

fî evâ'il-i Z sene 33 () Civanni Kara Yorgi nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden otuz bin kıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a imrârîçün fî evâ'il-i R sene 34 () Antonyo Andriçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin beş yüz keyl tuz ile fî evâsıt-ı R sene 34 () Kozmeto Frangopulo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin beş yüz kantar tuz ve yüz bin 'aded tuğla ile Messina mahsûlinden olmak üzere () Pietro Metaksa⁴⁶⁹ nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden altı bin keyl tuz ve altı fıçı hamr ve iki fıçı şeker ve Rusya mahsûlünde olmak üzeri yüz elli kantar âhen ile Bahr-ı Siyâh'a fî evâhır-ı R sene 234 () Vinçensyo Romeo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş yüz kantar harnub ve elli varul limon ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i Ca () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile () Antonyo Mikelini nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz kantar Messina tuzu ile fî evâ'il-i Ca sene 34 () Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin altı yüz keyl tuz ve dört yüz sandık limon ile () Nikolo Kaliga nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden limon ile turunç altı yüz doksan yedi sandık ve doksan bin 'aded limon ile evâ'il-i Ca () Atanasyo Metaksa nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin beş yüz keyl tuz ile fî evâsıt-ı Ca sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Natale Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin keyl tuz ile fî evâ'il-i C sene 34 () Vinçensyo Okgarik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile fî evâsıt-ı C sene 34 () Antonyo Vilenik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden altı bin beş yüz keyl tuz ile () Kristoforo Luici nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile () Dimitriyo İsteri nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört yüz sandık limon ve iki yüz seksen sandık portakal ve kırk varul limon suyu ile fî evâsıt C () Domeniko İsportino nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile () Antonyo di Andriya nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden elli varul limon suyu ve yirmi üç varul sirke ile evâsıt-ı C () Vangeli Talaorya nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile () Corciyo Emanuele nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden seksen bin 'aded tuğla ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı C () Marino Dordelli nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından olmak üzere elli dört sandık mermer taşı ile Bahr-ı Siyâh'a evâhır-ı C () Baldasar Mesarcozeb Diçça nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden altı bin keyl tuz ile fî evâ'il-i B sene 34 () Corciyo Palokapa nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden

⁴⁶⁹ "Pietro Trometaksa" şeklinde yazılmıştır. "Pietro Metaksa" şeklinde olması daha olasıdır.

seksen varul hamr ve on varul limon suyu ve yüz sandık limon ve yüz otuz kantar harnub ile fî evâ'il-i B sene 34 () Andriya Marteletti nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin beş yüz keyl tuz ile evâ'il-i B () Çozepe Tomasovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç yüz kantar harnub ile fî evâ'il-i B sene 34 () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin keyl tuz ile () Andriya Veviçik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 34.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Lazaro Laleko nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin beş yüz keyl tuz ile fî evâhır-ı B sene 34 () Ancelo Çampelli nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin beş yüz keyl tuz ile () Civanni Aleksî nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden elli varul limon suyu ile () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden on yedi varul limon suyu ve yirmi dört varul sirke ile fî evâ'il-i Ş sene 34 () Antonyo İsovroto nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden sekiz bin kıyye limon suyu ve on beş bin kıyye sirke ile evâ'il-i Ş () Cennaro Laoro nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden otuz varul limon ile evâsıt-ı Ş () Corciyo Obilovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile () Nikola Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden on bin keyl tuz ile fî evâsıt-ı Ş () Pamgilyo Fotoli nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile fî evâ'il-i N sene 34 () Natale Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin iki yüz keyl tuz ile fî evâhır-ı N () Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile () Manoli Makri nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile fî evâhır-ı N sene 34 () Rafiele Golilmovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile evâ'il-i L () Andriya Marteletti nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile evâsıt-ı L () Andriya Emanuele nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin beş yüz keyl tuz ile Karadeniz'e fî evâhır-ı L () Alessandro Yankovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile evâ'il-i Za sene 34 () Diyonisyo Manosso nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl tuz ile evâsıt-ı ZA () Antonyo Kopa nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin beş yüz keyl tuz ile fî evâsıt-ı Za () Andriya Berber nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden sekiz bin keyl tuz ile Karadeniz'e evâsıt-ı Za () Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile evâhır-ı Za () Civanni Kiryako Patrazi nâm kapudânın sefinesi Messina

mahsûlinden üç bin keyl tuz ile () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile () Françesko Tiboti nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile Karadeniz'e başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 34.

[39]

(1) Düvel-i sâ'ire ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtıyla Karadeniz'e izn-i sefîne

İstanbul gümrüğü emîni ve liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni zîde kadruhumaya hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikolo Lambiri nâm kapudân Bahr-i Sefîd'de vâki Devlet-i 'Aliyye'me tâbi olmayan düvel-i sâ'ire memâlik mahsûlâtından olmak üzere elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca üç varul frenk kahvesi ve Memâlik-i Mahrûse'mde iştirâ olunmak altı yüz sekiz varul kuru yemiş ve yetmiş iki sandık kuru yemiş ve yirmi varul günlük ve on sandık günlük ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd tarafından Der'aliyye'me vurûd birle ve Memâlik-i Mahrûse'm mahsûli olan eşyâ-yı merkûmenin resm-i gümrüğü edâ olunduğunu müş'ir ma'mûlün bih edâ tezkeresi verildiği beyân birle hamûle-i merkûmeyi bu tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefîne-i merkûmenin eşyâ-yı mezbûre ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te'hîr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb ber-vech-i muharrer kapudân-ı mersûm eşyâ-yı merkûmeye doğru Bahr-i Siyâh tarîkiyle Rusya memâlikine nakl edeceğini mübeyyin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Ancelo Pezanta nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından olmak üzere altı yüz elli sandık portakal ve yetmiş sandık limon ve on bin 'aded tuğla ve bir sandık cam ve bir sandık hurdavât ve bir sandık billûr ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yetmiş sekiz 'aded ufak varul hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâhır-ı B sene 34 () Karalambo Anglesi nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından on bin kıyye hamr ve otuz bin kıyye limon suyu ve Memâlik-i Mahrûse

mahsûlinden yüz kantar zeytûn ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i Ş sene 34 () Andriya Yani Zerov nâm kapudânın sefinesi Avrupa mahsûli olmak üzere yirmi varul şeker ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden sekiz yüz on yedi varul ve doksan kutu kuru üzüm ve elli üç ufak denk panbuk ipliği ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün fî evâhır-ı Ca sene 235 () Andriya Corciyo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından olmak üzere bin beş yüz kantar harnub ve on fıçı limon suyu ve yüz küfe limon ve Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden dört yüz varul kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı C () Andriya Pana nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından seksen altı varul hamr ve üç bin yüz seksen yedi kantar kuru üzüm ve Avrupa mahsûlinden on altı kantar şeker ve iki varul rom ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i Ş () Andriya Pana nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından bin üç yüz seksen yedi kantar kuru üzüm ve seksen altı varul hamr ve Avrupa mahsûlinden on altı kantar şeker ve iki varul rom ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i Ş sene 235⁴⁷⁰.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Ancelo Monte nâm kapudânın sefinesi Avrupa mahsûlâtından yedi tobra fındık ve yirmi dört 'aded ceviz tahtası ve bir 'aded frenk ta'likası ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından otuz dokuz ufak denk rişte-i penbe ve on iki sandık hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i B sene 235 () Vanceli Anglesi nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından bin sandık limon ile portakal ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden üç yüz varul kuru üzüm ve on bir varul günlük ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı Ra sene 236.

Der-zamân-ı Kâ'immakâm Sâlih Paşa ve

Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hamid Efendi

Fî 23 CA sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Luka Bilkovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altı sandık portakal ve elli iki ufak

⁴⁷⁰ Derkenârında "panbuk ipliği" yazmaktadır.

denk rişte-i penbe ve Avrupa mahsûlinden on iki ufak denk kahve-i efrenciyye ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûr Benderli Ali Paşa yesserallâhü mâ-yeşâ' ve
fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 19 B sene 236*

*Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 36*

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Cerolamo Majokato nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından dokuz bin altı yüz altı kıyye rişte-i penbe ve bin iki yüz kırk üç kantar kuru üzüm ve iki yüz elli beş kantar harnub ve Avrupa mahsûlinden üç yüz altmış kıyye flemenk peyniri ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün bir kıt'a izn-i sefînen emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 36.

[40]

(1) *Mudde'î Rusyalunun mudde'â 'aleyh mersûmdan bâ-temessük alacak iddi'a idüb işbu emr-i âlî âhar madde olduğu ihbâr olunmağla âhar madde ise mahalinde şer'le ru'yet olunmak için emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 36.*

Mahalinde

İzmir nâ'ibi ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan İzmir voyvodası Hüseyin Kâmil zîde mecduhûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde Rusya tüccârından Medine-i İzmir'de li-ecli't-ticâre mukîm olan Boyacıoğlu Dimitri nâm tâcirin yine Medine-i mezbûre mütemekkinlerinden iki karındaş Kaporalı dimekle ma'rûf zimmîler zimmetlerinde mu'âmelât-ı şettâdan külliyyetlü alacağı olduğuna mebnî mesfûr ile her ne kadar ru'yet-i muhâsebe murâd etmiş ise de ru'yet-i muhâsebeden imtinâ' eylediğinden başka tezvîrâta sülûk iderek sahte sened ibrâzıyla deynini inkâr dâ'iyesinde olduğu beyânıyla mesfûrlar bi'l-cümle evrâk ve defâtiriyle ru'yet-i muhâsebe zımnında Der'aliyye'me ihzâr

olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümâyûn'umdan muktezâsı su'âl olundukda müste'menânın dört bin akçeden ziyâde olan dâ'vâları Der'aliyye'mde huzûr-ı Âsafî'de ru'yet olunması 'ahidnâme-i hümâyûnda muharrer idüğü kuyûdâtdan müstebân olub bu sûret ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn mubâşir ma'rifetiyle mersûmânın Der'aliyye'me ihzârları husûsu re'ye menût idüğü tahrîr olunmağla siz ki mevlânâ ve voyvoda-i mûmâ-ileyhümâsız 'ahidnâme-i hümâyûn mûcebince mubâşir ma'rifetiyle mersûmânın Der'aliyye'me ihzârları fermânım olmağın imdi siz ki nâ'ib ve voyvoda-i mûmâ-ileyhümâsız mesfûrânı ma'rifetiniz ile ol tarafda ahz ve mubâşir ta'yîn olunan () zîde kadruhümâyâ terfikan Der'aliyye'me ihzâr ve irsâle mübâderet eylemeniz 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsında idüğü ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve mersûmânın esnâ-yı râhda firârları gâ'ilesi çekilmeyerek mubâşiri mûmâ-ileyh terfikan Der'aliyye'me ihzâr ve irsâllerine mübâderet 'adem-i ihzârlarına mûceb vaz' ve hareketden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Za sene 33.

(2) İbrâil muhâfızı vezîre ve mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Tulça muhâfızı () dâme ikbâlühûya ve zikri âfî gâsiblerin bulundukları mahallin kâdısına hüküm ki;

Rusya tüccâr kapudânlarından Hristofor Marko nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle bundan akdemce Dersa'âdet'imden iken ve Hocabey cânibine 'azîmet üzere iken esnâ-yı râhda fırtına zuhûriyle sefine-i merkûme Hızır İlyas boğazı civârında karaya düşüb kazâzede olduğu beyânıyla sefine-i merkûme derûnunda mevcûd alât ve edevâtdan ihrâc ve tahlîsi emrine mu'âvenet olunarak kabzına me'mûra i'tâ ve teslim olunub hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te'addî vukû'a gelmesine mübâderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû mukaddemâ bâ-takrîr istid'â eylediğine binâen Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâda ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslim eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin dördüncü maddesinde mûnderic idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla 'ahidnâme-i hümâyûn mûcebince 'amel olunmak için sene-i mâziye evâ'il-i Cumâde'l-âhire'inde sâdır olan emr-i şerîfim bi'l-istishâb kapudân-ı mersûm Sünne'ye lede'l-vurûd sefine-i merkûme Sünne gümrüğü merbûtatından olan (...) nâm mahallin saflarında gark u şikest olmak mülâbesesiyle kapudân-ı mersûm keyfiyyeti gümrükçü-i merkûm ifâde eylediğinde merkûm sefine-i mezkûre eşyâsının zâhire ihrâcı husûsunda iğmâz ve rehâvet etmiş

ve nihâyet evâmir-i sefine-i mezkûre yarıcısı eşyâ-yı matlûbeden fakat bir sandal ile iki yelken mahall-i mezbûrda sâkin ehl-i İslâm Kazakların yedlerinde bularak iştirâ idüb eşyâ-yı bâkiye zikrolunan Kazaklar tarafından sirkat olunmuş idüğü tarafına izbâr olunmuş olduğu beyânıyla ve kazâzede olan sefine-i mezkûrenin alât ve edevâtı tâ'ife-i merkûm ve sâ'ir her kimin yedine geçmiş ise ma'rifet-i şer'le kabzına me'mûra aliverilmek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya elçisi mûmâ-ileyh tekrâr bâ-takrîr lede'l-inhâ ve'l-istid'â sefine-i merkûme edevâtı zikrolunan Kazak tâ'ifesi ve sâ'ir kimlerin yedlerine geçmiş ise ma'rifet-i şer'le bi't-taharrî zâhire ihrâc ve kabzına me'mûra redd ü teslim olunmak bâbında işbu sene-i mübâreke evâsıt-ı Cumâde'l-âhire'inde sâdır olan emr-i şerîfim kapudân-ı mersûma siz ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân mûmâ-ileyhümâsız tarafınıza takdîm etmiş ise de emr-i şerîf-i mezkûre bize hitâben değildir denilerek infâz ve icrâ olunamadığı ve sefine-i merkûmenin gark olduğu mahal sizin zîr-i irâdenizde idüğü bâ-tahrîrât ifâde kılındığı beyânıyla olunan te'kîdî hâvî size hitâben müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu elçi-i mûmâ-ileyh bu def'a südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîriyle istid'â ve Dîvân-ı Hümâyûn mahfûz kuyûd-ı ahkâm tettebbu' olundukda ber-vech-i muharrer tevârîh-i merkûmede evâmir-i şerîfem verildiği mestûr u mukayyed olmağla siz ki vezîr-i müşâr ve Tulça muhafızı mûmâ-ileyhümâsız mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sefine-i mezkûre zîr-i hükûmetinizde kâ'in mahallerde gark olunmuş ve eşyâsı dahil gasb olunmuş olduğuna binâen sefine-i merkûme edevâtı her kimin yedinde bulunur ise zâhire ihrâc ve ba'de's-sübût kabzına me'mûra i'tâ ve teslim birle kat'ı rişte-i mudde'âya mübâderet olunmuş matlûb-ı mülûkânem olduğu ve iğmâz ü tesâmüh misillü vaz'a rızâ-yı şerîfim olmadığı siz ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Za sene 233.

(3) Âhen-ı hâm

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârlarına hüküm ki;

Rusya tüccârından Nikolo İstefataki nâm tâcir Rusya memâlikî mahsûlâtından olmak üzere Der'aliyye'me celb eylediği altı bin kantar âhen-i hâm bu tarafda değer-i bahâsıyla fûrûht idemediğinden li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine irsâl murâd eylediği beyânıyla mürûruna mûmâna'at olunmaması husûsu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr tarafından lede'l-inhâ ve'l-istid'â husûs-ı mezbûr ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Tersâne-i Âmire'm emîni olan

iftihâr Mehmed Seyda dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin sana lede'l-havâle mârru'z-zikr âhen-i hâmin bahâsı gâlî olduğundan Tersâne-i Âmire'me lüzûmu olmadığı beyânıyla âhen-i hâm mezkûranın li-ecli'l-bey' Bahr-i Sefîd cânibine imrâriçün ruhsatı hâvî emr-i şerîfim i'tâsı re'ye menût idüğü emîn-i mûmâ-ileyh ile tarafından başka başka i'tâsı olunmağla mücebince âhen-i hâm mezkûrden bin kantarın mürûruna mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdi siz ki gümrük emîni ve Boğazhisarları nâ'ibi ve dizdârları mûmâ-ileyhümâsız mârru'z-zikr bin kantar âhen-i hâm Rusya memâlik-i mahsûli olduğu ve tâcir-i mersûmun mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu halde mürûruna mûmâna'at olunmamak [41] ve mikdâr-ı mezkûrden ziyâde imrârına ve yâhûd bu vesîle ile Memâlik-i Mahrûse'm hasılâtından olan âhen-i hâmin nakline irâ'et-i ruhsatdan ittikâ ve mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Za sene 233.

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin takrîri mücebince bin kantarın imrâriçün bir kıt'a

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin takrîri mücebince beşer yüz kantar içün başka başka üç kıt'a

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin takrîri mücebince yüz ellişer kantar içün başka başka beş kıt'a

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin takrîri mücebince iki yüz ellişer kantar içün başka başka beş kıt'a

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin takrîri mücebince yüzer kantar içün başka başka beş kıt'a ki mecmu'u altı bin kantara yirmi kıt'a evâmîr-i 'aliyye yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 33.

(6) Mu'ahharan Boğaz'dan hamr emri tevkiî ve taleb olunmamak

Bostancıbaşı () ve Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlarından Galata voyvodası () dâme mecdühûma ve topcubaşı () zîde mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde elçi-i mûmâ-ileyh ve âdemlerinin kifâf-ı nefsleriçün Üsküdar ve havâlisinden mâ-'adâ mahallerden işbu bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben akçesiyle üç yüz küfe üzüm iştirâ ve Beyoğlu'nda vâki' hanesine nakline mûmâna'at ve haraç ve 'avâ'id nâmı ve sâ'ir bahâne ile siz ki bostancıbaşı ve Galata voyvodası ve topcubaşı mûmâ-ileyhümâsız tarafınızdan ve cânib-i âharda rencîde olunmamak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi ber-vech-i meşrûh işbu sene-i mübârekeye mahsûben yalnız üç yüz küfe üzümün def'a-i vâhidede iştirâ ve hanesine nakline mûmâna'at ve haraç ve 'avâ'id ve sâ'ir bahâne ile nesne mutâlebe olunmamak bâbında; Fî evâhır-ı Za sene 33.

**(7) Âhar husûsa me'mûr ol tarafdâ olan mubâşire hitâben tahsîliçün
tekrâr emr-i âlî yazılmışdır.**

Fî evâhır-ı M sene 236.

İsakçı kâdisına hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde İsakçı muhafızı sâbık Mehmed zîde kadruhû bundan çend sene mukaddem Rusya re'âyâsından Yovandro nâm tâcirin mâlî olarak iki yüz seksen kovan aru ve iki fıçı 'aselini bi-gayr-i hakkın gasb eylediğinden Rusyalu-yı mersûm bundan akdem eşyâ-yı mezbûrenin bahâsı merkûmeden taleb ve da'vâ ve İsakçı mahkemesinde lede't-terâfu' Rusyalu-yı mersûmun hakkı olduğu şühûd ile sâbit ve aliverilmesiçün hükm-i şer'î lâhık ve yedine ma'mûlün bih bir kıt'a i'lâm-ı şer'î i'tâ olunmuş ise de i'lâm-ı mezkûr esnâ-yı râhda ber-takrîb zâyi' olduğu beyânıyla mârru'z-zikr kovan ve 'asel içün murâfa'adan verilen i'lâm-ı şer'în bir kıt'a sûreti bi-'aynihî ihrâc ve tâcir-i mersûm i'tâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve Dîvân-ı Hümâyûn muktezâsı su'âl olundukda husûs-ı mezbûr içün fi'l-vâki' mukaddemâ murâfa'aları sebkât ve hükm-i şer'î lâhık olarak taraf-ı şer'den i'lâm-ı şer'î verilmiş ise i'lâm mezkûrun İsakçı mahkemesi sicillâtından kaydı ihrâc ve i'tâ olunmak bâbında emr-i şerîfim i'tâsı re'ye menût idüğü tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ber-vech-i meşrûh Rusyalu-yı mersûm murâfa'adan verilen i'lâm-ı şer'iyyenin bir kıt'a sûreti sicillâtından bi-'ibâretihi aynıyla ihrâc ve Rusyalu-yı mersûm i'tâyâ mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Z sene 33.

(8) Hatlı rikâb-ı takrîri evrâk-ı sâ'iresiyle nâme sandığında mahfûzdur.

Midye nâ'ibine ve a'yân ve zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya sefînelerinden bir nefer Liyotne'nin zîr-i idâresinde olan bir kıt'a yük gemisi iki nefer ofîçiyal ve yirmi sekiz nefer mellâh ve zükûr ve inâs ba'zı ofîçiyaller ile Avlita limanından fekk-i lenger-i ikâmet ve Azak Denizi'ne doğru bâdbân-güşâ-yi 'azîmet üzere iken fırtına zuhûruyla Midye tarafına düşüb lenger-endâz olmuş ise de şiddet-i rüzgâr ile palamarları münkesir olarak Midye sâhilinde şikest olmuş ve derûnunda bulunan Liyotne ve ma'iyyetinde olan zükûr ve inâs altmış nefer nüfûs sâhile çıkub sefine-i mezkûre derûnunda olan edevâtın şiddet-i rüzgârdan nâşî ihrâcî hayyiz-i imkândan olmayarak derûn-ı sefinden kalmış olduğunu sefine-i merkûme kumandanı bir nefer ofîçiyal irsâliyle Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Orta elçisi () hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr tarafına keyfiyeti inhâ ve ihbâr eylediğinden bahisle ofîçiyal-ı mersûm murâfakatiyle bu def'a irsâl olunan Rusya sefâreti tercümânlarından Diyodato nâm tercümân ma'rifetiyle zikrolunan Rusyaluların yine Rusya tercümânlarına li-ecli'l-'azîmet başka sefineye irkâbları zımında Der'aliyye'me îsâlleri husûsuna lâzım gelen mu'âvenet ve muzâheretin icrâsına ihtimâm u dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu elçi-i mûmâ-ileyh bâ-takrîr istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi şikest olan sefine-i merkûm derûnunda sâhile çıkmış olan Rusyaluların yine Rusya limanlarına avdetleriçün başka sefineye irkâbları zımında tercümân-ı mersûm ma'rifetiyle Der'aliyye'me îsâlleri husûsuna ikdâm ve mübâderet eylemeniz irâde-i 'aliyye'm muktezâsından idüğü bu bâbda 'ahidnâme-i hümâyûn vaz' ve hareket vuku'una rızâ-yı hümâyunu olmadığı siz ki nâ'ib ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete dikkat ve hilâfından mübâderet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Z sene 233.

[42]

(1) Akdeniz'e ecnâs-ı hamûle ile 'azîmet iden izn-i sefine

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'ibleri zîde ilmuhma ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime memhûr 'arz-ı hâl gönderub Rusya kapudânlarından Dimitriyo Dede nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantukunca üç yüz

kantar âhen-ı hâm ve üç yüz keyl mısır buğdayı ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'm'e vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefid'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'm'e tâbi' Memâlik-i Mahrûse'm'e nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i mezbûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve defter-ı mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahîdnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefîne-i merkûmenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfeme ba'de'n-nazar mâdâm ki ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefîne-i merkûm derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya mugâyir-i şurût-ı 'uhûd tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan ve ol tarafında hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınur ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmakdan mücânebet ve dostâne mu'âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Z sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vincenzo Toginça nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ve yirmi varil havyar ile ma'a-te'mîn () Potito de Laizo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ve iki bin keyl şa'ir ve yüz kantar âhen-ı hâm ve dört varul havyar ile ma'a-te'mîn () Civanni Anya nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve dört bin keyl şa'ir ve bin keyl çavdar ve iki yüz kantar âhen-ı hâm ve yüz elli kantar peksimad ile ma'a-te'mîn () Zakarya di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve bin kantar âhen-i hâm ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi bin yüz keyl hinta ve iki bin keyl çavdar ile ma'a-te'mîn () Mikele Kaliga nâm kapudânın sefinesi üç bin yedi yüz keyl şa'ir ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Z sene 233 () Nikola di Civanni Kalobani

nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ve iki yüz kantar âhen-i hâm ve dört varul havyar ve yirmi kantar halat ile ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı Z sene 33⁴⁷¹.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pietro Yovovik nâm kapudânın sefinesi altı bin yüz yetmiş keyl hinta ve sekiz denk telâtin ile ma‘a-te’ mîn () Nikola Komneno nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl çavdar ile ma‘a-te’ mîn () Nikolo Brivileçyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve beş yüz keyl şa‘îr ve yüz kantar tuzlu balık ve elli kantar halat ve otuz buçuk kantar havyar ile ma‘a-te’ mîn () Augusto Damiyano nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve dört fiçî havyar ile ma‘a-te’ mîn fî evâ’il-i M sene 34 () Eustakyo Divari nâm kapudânın üç yüz keyl hinta ve yüz kantar âhen ve elli kantar havyar ve seksen varul tuzlu balık ile ma‘a-te’ mîn () Kostantino İskarpantopulo nâm kapudânın sefinesi yetmiş varul havyar ve bin altı yüz kantar âhen-i hâm ve yüz kantar halat ve kırk fiçî revgan-ı sâde ile ma‘a-te’ mîn () Antonyo Marino Soroto nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ve yüz kantar halat ve altı yüz keyl dakîk ile ma‘a-te’ mîn () Anastasyo Kaçyalo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl şa‘îr ve üç bin keyl çavdar ile ma‘a-te’ mîn () Vangeli Bekatoro nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve bin dört yüz elli keyl şa‘îr ve yüz kırk keyl bezelye ile ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı M sene 234.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pietro Panago nâm kapudânın sefinesi sekiz bin üç yüz keyl hinta ve yedi fiçî havyar ile ma‘a-te’ mîn () Anastasyo Paskoale nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve iki bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te’ mîn () Françesko Poli nâm kapudânın sefinesi bin yüz keyl hinta ve bin üç yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te’ mîn () Nikola Potamiyano nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve bin beş yüz keyl çavdar ile ma‘a-te’ mîn fî evâhır-ı M sene 234.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Nikola Alakoso nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ve dört bin ‘aded fiçî tahtası ve iki yüz düzme fiçî çenberi ile ma‘a-te’ mîn () Cennaro Macca nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl

⁴⁷¹ Derkenârında “peksimad” yazmaktadır.

şa'îr ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı S () Salvatore Kolyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hinta ve dokuz yüz keyl çavdar ve bin beş yüz kıyye bezelye ve bin kıyye mercimek ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S sene 34 () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve elli varil tuzlu balık ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra sene 34 () Marko Dobroslavik nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve yirmi varil havyar ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra sene 34 () Antonyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki yüz ufak varul tuzlu balık ile ma'a-te'mîn evâ'il-i R () Tomazo di Velisaryo nâm kapudânın sefinesi üç yüz keyl hinta ve yüz kantar âhen ve otuz varul tuzlu balık ve otuz tobra bizelye ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı R sene 34.

(6) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikele Popof nâm kapudânın sefinesi Rusya memâlikî mahsûlinden olmak üzere dört yüz 'aded sağ keçi ile ma'a-te'mîn Akdeniz'e izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 234 () Andriya Karavya nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve beş fıçı havyar ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ca sene 34 () Ciyorgaki Manoli nâm kapudânın sefinesi beş yüz keyl hinta ve seksen beş varil tuzlu balık ve iki yüz yetmiş 'aded tuzlu bakar derisi ile ma'a-te'mîn () Antonyo Krilanovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ve sekiz yüz kantar don yağı ve yüz kantar boya ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Ca () Vincenzo Kriyolliti nâm kapudânın sefinesi beş yüz 'aded keçi ile ganem ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Ca Sene 234 () Luka Radik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile çavdar ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı C () Corciyo Lipovateç nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn evâhır-ı C () Profilyo Feodo nâm kapudânın sefinesi beş yüz keyl hinta ve beş yüz keyl kokoroz ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd'e başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 34⁴⁷².

[43]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Tomazo Velisaryo nâm kapudânın sefinesi iki yüz keyl hinta ve altı tobra bezelye ile ma'a-te'mîn () İstefano Bogik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin yedi yüz keyl hinta ve yirmi altı varul şem'-i asel ile ma'a-te'mîn () Anastasyo Kaççaini nâm kapudânın sefinesi üç bin varul tahtası ve beş bin tahta

⁴⁷² Derkenârın "sağ keçi" ve "ganem" yazmaktadır.

ve iki yüz deste varul çenberi ve elli bin ‘aded tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B Sene 34 () Françesko Metakoro nâm kapudânın sefinesi bin ‘aded varul tahtası ve beş yüz deste varul çenberi ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i B () Panayin Frankopulo nâm kapudânın sefinesi on bin varul tahtası ve on bin tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B sene 34 () Kostantino Drakuli nâm kapudânın sefinesi bin yüz ‘aded kerestenin envâ‘i ağacı ve yüz deste varul çenberi ve sekiz ‘aded mermer taşı ile ma‘a-te‘mîn () Ciyoz di Trapani nâm kapudânın sefinesi elli kantar âhen-i hâm ve otuz varul tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn () Marko Dobroslavik nâm kapudânın sefinesi iki bin yedi yüz keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B sene 34 () Salvator Tolyo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve iki yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı B.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Françesko Mezegati nâm kapudânın sefinesi iki yüz elli bin dâne tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ş sene 34 () Françesko Kapoto nâm kapudânın sefinesi altı yüz keyl hinta ve iki yüz deste varul çenberi ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Cennaro Laoro nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve iki yüz elli deste varul çenberi ile ma‘a-te‘mîn () Rafaele Tomazito nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve iki yüz kantar âhen-ı hâm ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ş () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hinta ve on bin keyl şa‘îr ve bin dört yüz keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Kastellana nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ve iki varul havyar ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Kostantino Kocoveli nâm kapudânın sefinesi yüz kantar âhen-i hâm ve iki yüz seksen ‘aded envâ‘i kereste ve on beş bin ‘aded tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ş () Antonyo Fonga nâm kapudânın sefinesi on dört bin ‘aded varul tahtası ve dört yüz deste varul çenberi ve yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş () Ciyoz de Trapani nâm kapudânın sefinesi bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe İspozito nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ve elli varil tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Manoli Corciyo Krisolori nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve seksen kantar âhen-i hâm ve elli kantar halat ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı N sene 34 () Mikele Çirovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () Dimitriyo Raftopulo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve iki yüz elli kantar ip ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı N () Rizo Karavya nâm

kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve on iki fiçı revgan-ı sâde ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı L sene 34 () Marko Niyordo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve altı bin ‘aded fiçı tahtası ve üç yüz demet fiçı çenberi ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Mikali Kalaraki nâm kapudânın sefinesi altı bin altmış altı ‘aded ecnâs-ı kereste ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı L () Antonyo Fonka nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve üç yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Za sene 34 () Saveryo Letollo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile yüz demet ufak varul tahtası ile ma‘a-te‘mîn () Zakarya di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve beş yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Za () Çozepe Lindino nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ve kırk demet fiçı tahtası ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Z () İspiro Setolovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Z () Panayi Vizanti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve beş fiçı havyar ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Z () Ciyakomto Foka nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ve beş fiçı havyar ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Z sene 34 () Mina Galati nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ve yüz beş kantar âhen-i hâm ve yedi fiçı havyar ve on üç tobra bizelye ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i M sene 35.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Andriya Drosopulo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ve altı yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı M sene 235 () Françesko Rociyero nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve bin iki yüz tahta ile Bahr-i Sefîd’e ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı M () Corciyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve beş yüz deste fiçı çenberi ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Riga Manessi nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ve altı bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Lefkokilo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve üç yüz kantar âhen-i hâm ve iki yüz yetmiş kantar yün ve on beş fiçı havyar ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Pietro Robin nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve dört yüz kantar yün ile ma‘a-te‘mîn () Fortunato Franko nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ve iki bin beş yüz fiçı tahtası ve iki yüz demet fiçı çenberi ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 235 () Mikele Ferrara nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve altmış varul tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Ancelo Siçiliano nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ve elli varul tuzlu balık ve iki yüz ‘aded kereste ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S () Panayin Kondori nâm kapudânın sefinesi beş yüz keyl hinta ve iki bin kantar âhen-i hâm ve bin altı yüz kantar havyar ve yüz kantar yün ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra () Karalambo Vasilano nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve sekiz bin kantar halat ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Anastasyo Nikola nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve sekiz

bin kantar halat ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ra () Kristoforo Kazilari nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ra () Anastasyo Kaççaini nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ve otuz varul tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i R sene 235 () Çozepe Niyordo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve yüz varul tuzlu balık ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlariçün başka başka izin evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R sene 235.

[44]

(1) Hinta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i sefine evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘iblerine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikolo di Civanni nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca on üç bin hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye‘me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ‘în Devlet-i ‘Aliyye‘me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse‘me nakliçün Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefine-i mezkûre hamûle-i merkûmesiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olmağla ‘ahidnâme-i hümâyûn şurût-ı mûcebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Z sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Vilenic nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Lopi nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo di Pavlo nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kiryako nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Orlando nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Nikola İskalya nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Andriya İskalya nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Ukropina nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Fabri nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Yakolik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Bazilyo

nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Eustakyo Luka nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kostantin Manesi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kriyako Anastasyo Serkiyoni nâm kapudânın sefinesi on altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Andriya Cani Zerov nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Sakini nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Manoli Nikola nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İspirido di Antonyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Marko Ivankovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i Z sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Kibarisi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Marko di Civanni nâm kapudânın sefinesi beş bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Onofriyo Ladiko nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Françesko Rociyero nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola di Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Teodoro Alevrioti nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo İspozito nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Emanuele di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i Z sene 33 () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Gika di Civanni nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i Z sene 33 () Cerasimo Dandrino nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te’mîn () Lazaro di Civanni Neka nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kristoforo Marko nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Pietro Kapoto nâm kapudânın sefinesi bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Çozepe Maççodata nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Nomiko nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Vinçenso Vukovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kiryako di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi on iki bin key hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Nikolayef nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Lazaro di Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile

ma‘a-te‘mîn () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile
ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile
ma‘a-te‘mîn () Legteri Gika kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni
Kipriyoni nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Pezanta nâm
kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Aleksandro Ciyorasovik nâm
kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Diyonisyo Karavya nâm kapudânın
sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Simone Cerkovik nâm kapudânın sefinesi iki bin
iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Vitale nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl
hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile
ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Nikola Kocciya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile
ma‘a-te‘mîn () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn
() Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Lazaro
Laleko nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Nikola nâm
kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Corciyo nâm kapudânın
sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi
bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teokani Vuko nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl
hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile
ma‘a-te‘mîn () Tostanca Semilya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn
() Dimitriyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn
() Dimitriyo Teodoro nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn
() Dimitriyo Apterî nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vangeli
Ladiko nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ciyakomo Lokovik nâm
kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e
imrârlarıçün başka başka izn-i sefine ve te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Z sene 233.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Teodoro di
Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Osvalo Oniyeuş nâm
kapudânın sefinesi sekiz bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Mavromati nâm
kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ciyakomo Yahaciyovik nâm
kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo Anastasya nâm
kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Tiboli nâm
kapudânın sefinesi bin beş yüz kantar yapağı ve üç bin kantar don yağı ile ma‘a-te‘mîn
() Nikola Mikele Sadi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marko

Gavrilof nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta [45] ve yüz kantar âhen-i hâm ile ma'a-te'mîn () Andriya Prati nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ve iki bin keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn () Corciyo İspiro Kokina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Pergasiti nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Diyodato Gopçevik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Obilovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Antonyo di Andriya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Luka Gavala nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () İspiridyon Dandrino nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Bazilyo Gapate nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Kostantino di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin dört yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Civanni Sirigo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Garnie nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () İspiridyon Kaosto nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Nikola Kostantino Kokoli nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Nikola Gika Botassi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Civanni İstellato nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Andriya Drosopulo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ve sekiz yüz kantar âhen-i hâm ve üç bin kıyye dakık ile ma'a-te'mîn () Nikola Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Atanasyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Karalambo di Kuzma nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl çavdar ve iki bin beş yüz keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn () Lazaro di Nikola Tezakga nâm kapudânın altı bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Manoli Teofilo nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Maroki nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ve üç bin üç yüz keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Andriya Vuko nâm kapudânın sefinesi on dokuz bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Lazaro Brosko nâm kapudânın sefinesi on altı bin iki yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Manoli Corciyo Krisolori nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Nikola Kanello nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Andriya Bokori nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn sefineleriyle ma'a-hamûle Bahr-i Sefid'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 33.

(1) **İşbu izn-i sefîne ve te'mîn ber-mu'tâd yazılmışdır.**

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'ibleri zîde ilmuhum ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderub Rusya kapudânlarından Kristoforo Sodarina nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantukunca on sekiz 'aded esb ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i mezbûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahîdnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefîne-i merkûmenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfeme ba'de'n-nazar mâdâm ki ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya mugâyir-i şurût-ı 'uhûd tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmaktan ve ol tarafında hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınur ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmaktan mücânebet ve dostâne mu'âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Z sene 233⁴⁷³.

⁴⁷³ Derkenârında "İşbu esblerin 'acem elçisinin olmağla İngiltere'ye gideceğini Rusya tercümânı Frenkili ifâde ider." yazmaktadır.

(2) Hamûleden tehî Bahr-i Siyâh'a izn-i sefine

İstanbul gümrüğü emîni ve liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo di Civanni nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Der'aliyye'mden Bahr-i Siyâh'a 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Z sene 233.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Bokori nâm kapudân () Petro Koik nâm kapudân () Dimitriyo Andre Vuko nâm kapudân () Çozepe Krilik nâm kapudân () Nikola di Civanni nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Ceporpe Kribek nâm kapudân () Nikola di Civanni nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Karamgili Kormozi nâm kapudân () Karalambo Rosolimo nâm kapudân () Kostantino Vandoro nâm kapudân () Nikolo Makri nâm kapudân () Zisimo Angelisi nâm kapudân () Kozmeto Frangopulo nâm kapudân () Antonyo Petala nâm kapudân () Civanni Drakopulo nâm kapudân () Nikola Kornaro nâm kapudân () Domeniko Çeleffa nâm kapudân () Apostolo Legteri nâm kapudân () Corciyo Milici nâm kapudân () Andriya Yanicçi nâm kapudân () Civanni Potamiyano nâm kapudân () Ciyakomo Kopa nâm kapudân () Diyodato Volovik nâm kapudân () Civanni Perlainovik nâm kapudân () Marino Rosolimo nâm kapudân () Civanni Sirogo nâm kapudân fî evâsıt-ı Z sene 33 () Kostanino Andriya İstavro nâm kapudân () Pietro Gavala nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 33.

(4) Li-ecli'l-maslaha yol emri

Dersa'âtimde berren Boğdan'a varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya re'âyâsından Jan Markovik nâm Rusyalu bu def'a li-ecli'l-maslaha Dersa'âdet'imden berren Boğdan'a varub gelmek murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm Dersa'âdet'imde zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye mutâlebesi ve sâ'irleri cânibinden dahi âhar güne vergi talebiyle

te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu-yı mersûm Dersa'âdet'imde zikrolunan mahalle varub gelince her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye ve sâ'irleri cânibinden dahi âhar bahâne te'addî ve rencîde itdirilmeyüb ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânetini esbâbının istihsâline dikkat ve hilâfından mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı Z sene 233.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Jorj Papadopulo nâm müste'men Der'aliyye'mden li-ecli'l-maslaha bir nefer müste'men hizmetkârıyla berren ve bahren Mora ve havâlisine varub gelince bir kıt'a Fî evâsıt-ı Z sene 33.

[46]

(1) Li-ecli'l-maslaha yol emri

Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Kalona nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i M sene 234 () Rusya re'âyâsından Yani İstamati nâm müste'men Der'aliyye'den berren ve bahren li-ecli'l-maslaha re's-i hudûda varub gelince evâsıt-ı M () Rusya re'âyâsından Kostantin Paskali nâm müste'men bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'den berren ve bahren li-ecli'l-maslaha İzmir'e varub gelince fî evâ'il-i S sene 34 () Rusya re'âyâsından Antonyo Rakicya nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha İzmir'e andan Midillü cezâiresine varub gelince fî evâhır-ı Ca sene 34 () Rusya beğzâdelerinden Veretto nâm beğzâde Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha İstendil cezâiresine varub gelince evâhır-ı Ca () Rusya re'âyâsından Yense Kançaşvili nâm râhib Dersa'âdet'imden li-ecli'l-maslaha Aynaroz cezâiresine andan Kudus-i Şerîf'e ve Tûr-ı Sînâ'ya varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı Ş sene 34 () Rusya re'âyâsından Kalinik Paraşko nâm râhib Der'aliyye'den berren ve bahren li-ecli'l-maslaha Selanik'e varub gelince bir nefer müste'men hizmetkârıyla fî evâsıt-ı ZA sene 34 () Rusya re'âyâsından Pietro Mepissovili ve refikleri Antonyo Sagorof ve Arotin Kaspasvili nâm müste'menler ile bu def'a Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha berren ve bahren Ahışa'ya

varub gelince evâsıt-ı Za () Rusya re'âyâsından Emanuele Acı Ciyor Ganda nâm Rusyalu bir nefer müste'men hizmetkârıyla li-ecli'l-maslaha berren ve bahren Bükreş cânibine varub gelince evâhır-ı Za () Rusya re'âyâsından Kostantino Liraki nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i Z () Rusya re'âyâsından İsayi di Civanni Savalan nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha İzmir ve Kütahya ve havâlisine varub gelince fî evâ'il-i Z () Rusya re'âyâsından Basi Sosilya İsoveli ve refikleri Mosi Berota İsoveli ve Simon Tabona İsoveli nâm müste'men Dersa'âdet'imden li-ecli'l-maslaha berren ve bahren Mısır Kahire'ye varub gelince fî evâsıt-ı Z sene 234 () Rusya re'âyâsından Pietro Dossi nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri fî evâsıt-ı M sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Sokalaf Tonyo Azariyef nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Ahışa'ya varub gelince bir kıt'a ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R Sene 235 () Lambro Yanaki nâm Rusyalu li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâ'il-i Ca () Gogal Miryanof nâm müste'men li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den Bahren Faş tarîkiyle Ahışa'ya varub gelince () Simon Mepisaf nâm Rusyalu Dersa'âdet'imden li-ecli'l-maslaha bahren Faş tarîkiyle Ahışa'ya varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı Ca () Tomaha Tomof nâm Rusyalu bu def'a Dersa'âdet'imden li-ecli'l-maslaha berren ve bahren Ahışa'ya varub gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 235 () Panayi Vandoro nâm müste'men li-ecli'l-maslaha Dersa'âdet'imden Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı B sene 235 () Rusyaludan Kastro nâm ofîciyal bir nefer müste'men hizmetkârıyla li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den berren ve bahren İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 235 () Rusyaludan Pinano nâm müste'men li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den Edirne'ye ve andan İzmir'e varul gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 235 () Çozepe Antonof Penisi İsoveli nâm müste'men bu def'a Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha berren ve bahren Ahışa'ya varub gelince ber-mu'tâd fî evâhır-ı Ş sene 235 () Rusya ofîciyallarından İlya Krisospati nâm ofîciyal Dersa'âdet'imden li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı Ş () Rusya re'âyâsından Nikola Civanni nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefid'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd yol emri fî evâhır-ı N sene 235 () Rusya re'âyâsından Magdisi Migerdiçef ve Oglo Kirkor bir nefer

müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'imden berren ve bahren Ahışa'ya li-ecli'l-maslaha varub gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı ZA sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya ofîçiyallarından Alessandro Raftopulo nâm ofîçiyal li-ecli'l-maslaha Dersa'âdet'imden Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i M sene 36 () Pietro Mepizof nâm müste'men li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den berren ve bahren Ahışa'ya varub gelince ber-mu'tâd evâsıt-ı M () Aleksandre Sogdori nâm Rusyalu müste'men Dersa'âdet'imden li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı S sene 36 () Civanni İstamati nâm Rusyalu müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Yaş tarîkiyle re's-i hudûda varub gelince ber-mu'tâd evâhır-ı S () Civanni Kulo Kinopulo nâm Rusyalu müste'men Der'aliyye'den li-ecli'l-maslaha Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i Ra sene 36 () Nikolo Robinson nâm Rusyalu müste'men li-ecli'l-maslaha Der'aliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ca sene 236.

[47]

(1) Kudus-i Şerîf'e yol emri

Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve voyvodagân ve sâ'ir zâbitân hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya Devleti'nin gerek rehâbîn zümresinden ve gerek sâ'ir re'âyâsından olanlara tamâmen ruhsat verildiği Kudus-i Şerîf'e ve şâyeste-i ziyâret olan sâ'ir mahalle seyâhat ideler bu gûne yolcu ve seyyâhlardan gerek Kudus-i Şerîf'de ve gerek sâ'ir mahallerde ve esnâ-yı tarîkde dahi bir gûne vergi ve aslâ bir teklîf taleb olunmaya sâ'ir-i düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri mersûmûna dahi vech-i lâyıki üzere edâ oluna deyü Rusya Devleti'ne i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Pier Liko Dedof nâm Rusyalu müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelmek murâd eylediğin inhâ ve mersûm mahall-i merkûme varub gelince esnâ-yı râhda ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde meks ü ikâmetinde dahl ve ta'arruz olunmayub hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn vergi ve sâ'ir teklîf ile rencide itdirilmeyüb himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Z sene 233.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Manof Tevanosof nâm müste'men ile zevcesi Katar ve oğlu Papasim nâm müste'menler () Mataen Kolobof nâm müste'men ile refiki Matrena Matoveva nâm müste'men ile () Antoan Merkolof nâm müste'men () İlya Bordine nâm müste'men () Tiressin Çeçelof nâm müste'men () Mişel Oskof nâm müste'men () Filipe nâm Rusyalu râhib () Tatyana Teodorova nâm müste'men () Asador Gregorief nâm müste'men ile zevcesi Vasilisya Odeceva nâm müste'mene ile fî evâ'il-i Z sene 33 () Teodoro Krobka nâm müste'men () İstefano Ablin nâm müste'men () Domna Kotçeva nâm müste'men () Teodoro Vasilyofer nâm müste'menlere başka başka Kudus-i Şerîf'e yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 33.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından İlyom Nanelovic ve hizmetkârı Mosi Yosel nâm müste'menler () Mokesa Yosele () Vic Yoselson ve oğlu Yosel ve kızı Kapadveva ve refiki Abram İda Berkovic İspiren nâm müste'menler () Şevel Yodovic İsbinzen ve refikleri Orlif Mardosovic ve Yos Greskovic Sanra Greski ve zevcesi Elioiva ve Vilenkina ve oğlu Merduş nâm müste'menler fî evâ'il-i M sene 234 () Protopos Petri Lionik nâm râhib ile nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'den Bahr-i Sefid'de ba'zı cezâ'ire ve andan Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Bazile Piyana () Dimitrios Bracianof () Jan Andrexaf nâm müste'menler fî evâsıt-ı M sene 34 () Domeniko Burççini nâm müste'men fî evâhır-ı M sene 34 () Pier Dobriyen nâm müste'men fî evâ'il-i Ca sene 34 () Rusya re'âyâsından Aleksione Odorof Broto Popof nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâhır-ı Ş () Rusya re'âyâsından Oliçpa di Savolyeva nâm müste'men fî evâ'il-i N sene 34 () Nikolas Ivanof nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e fî evâhır-ı N () Nadesra Ivanova Jika Teçeva nâm müste'mene li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e fî evâ'il-i L sene 34 () Afram Haymovik Glisken nâm müste'men ile zevcesi Haya ve dört nefer müste'men oğulları ve üç nefer müste'mene kızlarıyla li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Tevel İşlomovik nâm müste'men ile zevcesi İstra ve iki nefer müste'mene kızlarıyla Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e () Afroim Sahnovik nâm müste'men ile zevcesi Haşna ve bir nefer müste'men oğlu ve üç nefer müste'mene kızlarıyla Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e () Tavit İçkovik Şleifer nâm müste'men ile zevcesi Ganizla ve üç nefer oğulları ve dört nefer

kızlarıyla Der‘aliyye’mden Kudus-i Şerîf’e Fî evâ’il-i Sene 34 () başka başka yol evâmiri yazılmışdır⁴⁷⁴.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Yankel Yeselevik Liktenstin nâm müste’men dört nefer müste’mene kızlarıyla Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e evâsıt-ı L () Haila Paksa nâm müste’men Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e () Cerasimo nâm Rusyalu râhib bir nefer müste’men hizmetkârıyla li-ecli’z-ziyâre Der‘aliyye’den Aynaroz’a andan Kudus-i Şerîf’e ve Tûr-ı Sînâ’ya varub gelince () Vasilisa Grineva nâm müste’men Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e fî evâhır-ı L sene 34 () Ostina Kramoskaya nâm müste’mene Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e () Civanni Şibinesti nâm müste’men Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e fî evâhır-ı L sene 34 () Semenof nâm müste’men ile refiki Amalyan nâm müste’men Dersa‘âdet’imden Kudus-i Şerîf’e () Odokya Yakovleva ve Agafya Kolenikova ve Ostina Golopneçpa nâm müste’menler ile kızı Solomonida nâm müste’mene Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e Kortelyo Klimof Rodyonof nâm müste’men hizmetkârıyla li-ecli’z-ziyâre Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e varub gelince fî evâhır-ı L sene 34 () Salomon nâm Rusyalu ile refikleri Takohi Crenisçeva ve Rosme nâm müste’menler li-ecli’z-ziyâre Kudus-i Şerîf’e varub gelince fî evâ’il-i Za () Teodoro Baronof nâm Rusyalu ile zevcesi Teodora ve refikleri Despino ve Dimitriyo nâm müste’menler li-ecli’z-ziyâre Kudus-i Şerîf’e varub gelince bir kıt’a evâsıt-ı Za () Dimitriyo Aranbas nâm Rusyalu ile zevcesi Kebrimana ve refikleri Dimitriyo ve Teodoro ve Colika ve Kirikya nâm müste’menler li-ecli’z-ziyâre Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e varub gelince () Corciyo Antonof nâm Rusyalu ile refikleri Corciyo Kristoforof nâm müste’menler ve zevcesi Kirilena ve Kraso ve Savana nâm müste’meneler li-ecli’z-ziyâre Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e varub gelince evâsıt-ı Za () Rusya re‘âyâsından Matrına Nikitina nâm müste’men Der‘aliyye’den Kudus-i Şerîf’e evâhır-ı Za () Trofin Bobof nâm Rusyalu ile refiki İstefano Antonof nâm müste’menler () Natalya Alekseva nâm müste’men () Onisiforo Alekseaf nâm müste’men () Piero Monako Paisyo nâm müste’men ve refiki Civanni Gregorif nâm Rusyalu müste’menler () Teodoro Ostinof nâm müste’men () Civanni Golutinski nâm Rusyalu müste’menler için li-ecli’z-ziyâre Kudus-i Şerîf’e Der‘aliyye’den varub gelince başka başka yol evâmiri evâhır-ı Za () Tatyân Atanasyeva nâm müste’men ile refikleri İrine Aleksandrova ve Darya Zakarova ve Paraskovya Ivanova nâm Rusyalular

⁴⁷⁴Derkenârında “İşbu emr-i âlî gelüb battâldan hıfz olunmuşdur gümrüğü takrîriyle yazılan evâmirin tobrasındadır. Fî sene 34” yazmaktadır.

li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e evâhır-ı Za () Olfa Mihailova nâm müste'men Kudus-i Şerîf'e Piero Monako Penisyo nâm müste'men Dersa'âdet'den Kudus-i Şerîf'e ve Tûr-ı Sînâ'ya li-ecli'z-ziyâre varub gelince Bazilyo Nikitin nâm müste'men Dersa'âdet'den Kudus-i Şerîf'e ve Tûr-ı Sînâ'ya li-ecli'z-ziyâre varub gelince fî evâhır-ı Za () İva Gregorif Varankof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e evâhır-ı Za () İsan Lefterif nâm müste'men ile validesi Basilisa Ivanova nâm müste'mene Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e fî evâ'il-i Z sene 34 () Pier Diyakono Postus nâm müste'men bir nefer müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 234.

[48]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Civanni Vasilif nâm müste'men ile zevcesi Marta nâm müste'mene Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a fî evâ'il-i Z sene 34 () Rusya re'âyâsından Piero Monako Luka nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd () Aztemyo Bogdanof nâm müste'men Dersa'âdet'den İzmir'e andan Kudus-i Şerîf'e ve Mısır'a varub gelince fî evâ'il-i Z () Barbara Karpova nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Barskeva Nikitina nâm müste'mene Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâ'il-i Z sene 34 () Civanni Coberof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Mikele Aleksiye'f nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Teodoro Rapabi nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Corciyo Tehonof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâ'il-i Z () Anna Almeskeva ve refiki Barskava İsteyanova nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Anestasya Bukovskaya nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Mavra Vasilyeva nâm müste'men Kudus-i Şerîf'e () Andriya Cronski nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e evâ'il-i Z () Aleksandro Pierkof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd yol evâmiri fî evâ'il-i Z () Matrena Ostranova ve refiki Agripina Puloniçkaya nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Matrona Bielo Zerkina ve refiki Ofemiya Neodorova nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Agapiya Alekseva ve refiki Ofemiya Kozmina nâm müste'menler () Pavlo Pietrof ve refiki Pavlo Rogoçin nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Odokya Vasilyeva ve refiki Barbara Dementyeva nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince

fî evâ'il-i Z sene 234 () Danye Leo Vanesef ve refîki Anciya Bika nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı Z () Orsima Ovane Sova ve refîki Mardros nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e () Kivork Kirago ile zevcesi Marie ve kızı Mariciana nâm müste'meneler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâhır-ı Z.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Lukyano Voroçenko nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâsıt-ı Z () Corciyo Fedorof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Peceno İstipanof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Odokya Merkolova nâm müste'men Kudus-i Şerîf'e () Teodoro Jela Tantof nâm müste'mene Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Emiliyanoto Deliyarof nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Pelageya Galiha nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Anastasya İstareckaya nâm müste'men () Oropsima Andre İsova nâm müste'mene ile oğlu Simeone ve refîki Lusbika Kirkorova nâm müste'menler Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd () Agapova İsmideskaya nâm müste'men ile bir nefer kızı ve refîki Matrena nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Marya Nikosova nâm müste'men ile oğlu Kivork Yabkiran nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Nazarin Akasçef nâm müste'men ile zevcesi Zumruda nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Tekla Gregoriana nâm müste'men Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâsıt-ı Z () Ksenya Mihalova nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Sava Vasilinko nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Parasşeva Golovaçeva nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Alessiyo İskotof nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Paraskeva Aleksandrova nâm müste'men Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Vasilisa Markova nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı Z () Anna Nikolaysa ve refîkleri Darya Petrova ve Odokya Danilova nâm müste'menler li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Monaka Agafya nâm müste'men Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Malkisedef nâm râhib bir nefer müste'men hizmetkârıyla li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e ve Tûz-ı Sînâ'ya varub gelince () Mitol Zarzar ve refîki Civanni Dimitrif nâm müste'menler li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Dimo Bakal nâm müste'men ile zevcesi Marya ve oğlu Mikele ve kızı Anna nâm müste'men ve müste'meneler Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Teodoro Bani Tanaki nâm müste'men ile zevcesi Rata ve oğlu

Dimitriyo ve kızı Anastasya nâm müste'meneler li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Arciryo Yani nâm müste'men ile zevcesi Dobra nâm müste'mene Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Pero Diyakono Vitelyo nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 234⁴⁷⁵.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Markaryo Moratof nâm müste'mene li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd fî evâhır-ı M sene 235 () Anna Ivanova nâm müste'mene Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı M () Civanni Vasilenko ve refiki Mencele Lino Yenenko nâm müste'menâtın Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelmeleriçün bir kıt'a fî evâsıt-ı M () Paraskeva Kristina nâm müste'mene Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı N () Filibi Viskonof nâm müste'men Dersa'âdet'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd Fî evâ'il-i S () Kalosta Melkonof nâm Rusyalu müste'men Dersa'âdet'den li-ecli'z-ziyâre Anadolu'da vâki' Çanlı Kilise'ye varub gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 35 () Voro Bitef nâm müste'men bir nefer müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'den berren ve bahren li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı B () Diyakono Kivork Zarkisof nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâhır-ı Ş () Bero Minako Jozepe⁴⁷⁶ nâm Rusyalu müste'men ile karındaşı Ciyakomo İvanitski nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e ve Tûz-ı Sînâ'ya varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri fî evâsıt-ı N sene 235 () Civanni Jozef nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e ve Tûz-ı Sînâ'ya varub gelince () Alessiyo Miyolkof nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e ve Tûz-ı Sînâ'ya varub gelince fî evâsıt-ı N () Pietro Barkenof⁴⁷⁷ nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâ'il-i L () Ivan Ivanof ve refiki Civanni Kovalif nâm müste'menler li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı L () Navum Gilela ve refikleri Abraham Gilelo ve İlya Yosof nâm üç nefer müste'menler li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Evâsıt-ı L sene 235.

⁴⁷⁵ Derkenârında "Ciyorciyo Kadoronik yedine verilen emir gelüb yazılan battâlda hıfz olunmuşdur. Fî evâsıt-ı S. sene 39." yazmaktadır.

⁴⁷⁶ Derkenârında "İşbu emr-i âlî gelüb battâldan hıfz olunmuşdur gümrüğü takrîriyle yazılan evâmirin tobrasında mahfuzdur. Fî sene 37." yazmaktadır.

⁴⁷⁷ Derkenârında "Bu dahi hıfz olunmuşdur." yazmaktadır.

[49]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisi mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Monako Filariş nâm râhib Dersa'âdet'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâsıt-ı L sene 235 () Rusya re'âyâsından Monako Yoil nâm râhib Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı L () Rusya re'âyâsından Pietro Corciyo nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâhır-ı L () Rusya re'âyâsından Davin Yusofovik İllik Corciyo nâm müste'men ve oğlu İlya ve kız karındaşı Bes nâm müste'menler evâhır-ı L () Yusof İsakovik Sari nâm müste'men ve oğlu Yusof Samoil nâm üç nefer müste'menler li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Yufuda Baba İmkaksi ve refikleri Zoltan ve Oltin nâm üç nefer müste'menlere bir kıt'a Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Yufuda Davidovik Ayel nâm Rusyalu müste'men ile zevcesi Moraf ve karındaşı Mardokya Davidovik Ayel nâm üç nefer müste'menler Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd evâhır-ı L () Pandili Ivanof ve refiki Davin ve kız karındaşları İdina ve Breskovya nâm dört nefer müste'meneler Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za () Rusya re'âyâsından Agobça Leka ve zevcesi Goro Besima ve oğlu Graben ve refikleri Gidikof ve zevcesi Ofsaben ve kızı Oskohi nâm altı nefer müste'men ve müste'meneler Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd bir kıt'a yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Za.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Vasilyo Gregorif Morenko nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâsıt-ı Za () Corciyo Besarovik nâm ofîçiyal li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd evâsıt-ı Za () Anitmiyo Çernyavski nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâhır-ı Za () Timoneo nâm râhib Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Diyodato Tihanof nâm müste'men () Vekid Ivanof Brenkof nâm müste'men () Otemyo Mihalof nâm müste'men () Jinoby Gregorif Gulankof nâm müste'men () Teodora Andreova nâm müste'men () Arşimandrita Barketif nâm müste'menlere Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 235 () Gena Eliseva nâm Rusyalu müste'men Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince Fî evâ'il-i Z () Melania Andreova nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâ'il-i Z () Marta Andreova ve refiki Stepanida Ivanova nâm müste'men bir

kıt'a () ve Paraskeva Ivanova ve refiki Katrina Andreova nâm müste'menlere bir kıt'a li-ecli'z-ziyâre Dersa'âdet'den Kudus-i Şerîf'e ve Tûz-ı Sînâ'ya varub gelince başka başka iki kıt'a () Rusya re'âyâsından Ofemiya Vasilyeva ve refiki Lukerya Bakovleva nâm müste'menlere bir kıt'a () ve Teodora Semenova ve refiki Tatyana Fedotova ve Marya Mihalova nâm müste'menlere bir kıt'a () Odosiya Pietrova ve refiki Matrona Bermolayeva ve Agafya Laurentieva nâm müste'menlere bir kıt'a () Tatyana Vasilyeva ve refiki Veyera Gregoryeva nâm iki müste'menlere bir kıt'a () Akolina Soloviyeva ve refiki Karitina Andreanova nâm iki nefere bir kıt'a Kudus-i Şerîf'e varub gelmeleriçün ber-mu'tâd yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Matrena Kononova nâm müste'men () ve Anikeo Romanof nâm müste'men () Ciyakomo Artemof nâm müste'men () Vegna Petrova nâm müste'men () Civanni Karlof nâm müste'men () Valessiyo Mihalof nâm müste'men Kudus-i Şerîf'e li-ecli'z-ziyâre varub gelmeleriçün ber-mu'tâd fî evâ'il-i Z sene 35 () Ciyakomo Koloşengo ve refiki Diyonisyo Gonçyar nâm müste'menler () Civanni İstebanof ve refiki Barskeva Leofova nâm iki nefer müste'menler () Katrina Romanova ve refiki Barskeva Velasova ve Gena Bermolayeva ve Aksinya Aleksandrova nâm dört nefer müste'menlere bir kıt'a () Anisya Antonova ve refiki Vasilisya Borisova nâm iki nefer müste'menlere bir kıt'a Kudus-i Şerîf'e varub gelmeleriçün başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z () Serciyo Estebanof ve refiki Civanni Tomof nâm iki nefer müste'menlere bir kıt'a () Tatyana Godilina ve refiki Marya Golobiya Tenikova ve Nataliane Rettieva nâm üç nefere bir kıt'a () Tatyana Gregoryeva ve refiki İstefanida Sofronova ve Abrina Silina nâm üç nefere bir kıt'a () Pietro Ainof ve refiki Marta Fevkova ve Folina Galidkaya nâm üç nefere bir kıt'a () Filipo Teodorof ve refiki Akolina Ivanova nâm iki nefere bir kıt'a Kudus-i Şerîf'e varub gelmeleriçün başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 35.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Daniel İsteyanof nâm Rusyalu () Niçeforo Begdatof nâm Rusyalu () Anastasya Manve Eva nâm Rusyalu () Ofemiya Astafyet nâm Rusyalu () Filipo Vasilif nâm Rusyalu () Teodoro Feodonof nâm altı nefer Rusyalulara başka başka Kudus-i Şerîf'e varub gelince yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z

sene 235 () Pietro Nikolayef ve zevcesi Malitta ve oğlu Anceli ve kızı Sevastina bir nefer müste'men hizmetkârlarıyla Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâsıt-ı Z sene 235 () Zarkiza Rotenof ve validesi Antaran ve Koharvart ve Simaven ve zevcesi Gena ve validesi Çetkar nâm altı nefere bir kıt'a evâsıt-ı Z () Kivork Minasof ve zevcesi Euzgin ve Takohin ve Cozar ve Hrisima ve Marya nâm altı nefer bir kıt'a () Şepasd Ostikova ve refikleri Hatabika ve Almaz ve Tanohita ve Şeyasd ve Hebiri ve Hrisima ve Tanohina nâm sekiz nefere bir kıt'a () Aci Sadred ve Hrobsima ve İnci ve Somane ve Takoin ve Ance Bika nâm altı nefere bir kıt'a evâsıt-ı Z sene 35 () Rusyaludan Matyo Nikolayef nâm Rusyaluya bir kıt'a evâhır-ı Z () Kostantino Nikolayef ve zevcesi Desbina ve oğlu Civanni ve refikleri Nikola Borgef ve zevcesi Elena ve oğlu Pavlo ve Marya İspovidonova ve Lefteri İsterionof nâm sekiz nefere bir kıt'a () Liyottesyo Saven ve refikleri Karalambo ve kızı Sofya ve Marya Leontiyeva ve İstekano Borisof ve zevcesi Alena ve Bryare Yordanova ve Ketyostari Pofitef nâm sekiz nefere bir kıt'a evâhır-ı Z () İlya Aleksiyef Jatiyegin nâm Rusyaluya bir kıt'a () Monako Peniamino ve refiki Simone Nikitin nâm iki nefere bir kıt'a () Moiz Brokofyef nâm Rusyaluya bir kıt'a () Mikele Zakarya ve refikleri Vasilyo Sodorenko ve Talyana Simoneva ve Anastasya İzomova nâm dört nefere bir kıt'a Ivan Ivanof nâm Rusyaluya bir kıt'a () Teodoro Vorenkof nâm Rusyaluya bir kıt'a Kudus-i Şerîf'e varub gelmeleriçün başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z. sene 235.

[50]

(1) Hınta hamûlesiyle Akdeniz'e izn-i sefîne

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikele Kanevaro nâm kapudân Rusya memâlikî mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca on iki bin keyl hınta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ne vurûd ve hamûle-i merkûmeye ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-ı Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ne tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ne nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahidnâme şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i M sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İspiridyon Sarakini nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Ciyanopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Lefteri nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anargiro di Anagnosti nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cerasimo Sicilyano nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Arsenyo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Corciyo Sirigo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Arseni nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Robin nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostanino di Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Platof nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola di Andriya nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Vetiyeci nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Civanni Lazaro nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Karl Federik Gaedik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Martin İstanes nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro di Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostakyo Ceorgoli nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Metro Zobya nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya di Civanni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Deriça nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kriyemari nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Corciyo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Teokari Papa Manoli nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i M sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino di Andriya nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mari Virgoti nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo İspiliyoti nâm kapudânın sefinesi dört bin dört yüz yirmi keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Keriti nâm kapudânın

sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Yani nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko Donra nâm kapudânın sefinesi on altı bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Yanicçi nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Popovik nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anastasyo Civanni Androço nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Bazilyo Milici nâm kapudânın sefinesi iki bin yedi yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Rafaele di Andriya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Simo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Marko Kaloida nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Mike[le] Kambori nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstefano Pielovocik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Divari nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantis Pandili nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Mavroyani nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Palamari nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Panayin Frankopulo nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pietro Civanni nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Mikele di Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz altmış yedi keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Cani Nikita nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Alessandro Dalyeto nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikiforo Anabopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Moro nâm kapudânın sefinesi üç bin dokuz yüz elli keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 34.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo di Antonyo Marmarino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Çozepo Bontilik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Likyardopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Çozepe Roman nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz yetmiş dört keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro Likardopulo nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Parisi nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Dolenik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Dimitriyo nâm kapudânın

sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Gangadi nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cennaro Mitta nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve üç bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 34.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino Ancelo Fillini nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz kırk keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Santo Akfardo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Roskovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Petala Marato nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Bretran nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 34.

[51]

(1) Karadeniz’e tehî

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Payain Razi nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh’a ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ’il-i M sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Salatik nâm kapudân () Andriya Metaksa nâm kapudân () İspiridyon Pana nâm kapudân () Civanni Andriyanopulo nâm kapudân () Pietro Balatin nâm kapudân () Teodoro Martanski nâm kapudân () Andriya Marabot nâm kapudân () Antonyo Krilanovik nâm kapudân () Mikele Mosko nâm kapudân () Kristoforo Vilenik nâm kapudân fî evâ’il-i M sene 34 () Civanni di Dimitriyo nâm kapudân () Anastasyo Sevastopulo nâm kapudân () Pozo Lucik nâm kapudân

fî evâsıt-ı M sene 234 () Anastasyo Gribla nâm kapudân () Nikola Kesidaki nâm kapudân () Kostantino Fokfa nâm kapudân () Andriya Berir nâm kapudân () Panayin Danrino nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak başka başka Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo İslukovik nâm kapudân () Manoli Yorgi nâm kapudân () Mikele Konsolopulo nâm kapudân fî evâ'il-i S sene 34 () Patista Risotto nâm kapudân () Augusto Vitali nâm kapudân fî evâsıt-ı S () Antonio İskanovik nâm kapudân () Mikele Valyalo nâm kapudân () Markodo Broslavik nâm kapudân evâhır-ı S.() Mikele Leandro nâm kapudân fî evâ'il-i Ra sene 34 () Marino Pievik nâm kapudân fî evâhır-ı Ra sene 34 () Matyo Bratelik nâm kapudân fî evâ'il-i R sene 34 () İspiridyon Kopa nâm kapudân () Pamgilo Kokoli nâm kapudân () Cerasimo Drakopulo nâm kapudân () İstefano Karasic nâm kapudân () Kostantino Alessapulo nâm kapudân fî evâ'il-i R sene 34 () İspiro di Civanni Dandrino nâm kapudân fî evâsıt-ı R sene 34 () Nikola Marinovik nâm kapudân () Antonio Petla Maretto nâm kapudân () Antonio Kopa nâm kapudân () Ciyakomo Kopa nâm kapudân () Pavlo Roskovik nâm kapudân () İstefano Bogik nâm kapudân () Corciyo Despotoli nâm kapudân () Nikolo Sezkin nâm kapudân () İlya Penovik nâm kapudân () İspiro Valsamaki nâm kapudân () Corci Abanopulo nâm kapudân () Mikele Kala Anastasi Klemsi nâm kapudân () Dimitriyo Kiyoro nâm kapudân fî evâsıt-ı R sene 34 () Mikele Kalaraki nâm kapudân () Apestolo Kara Bizani nâm kapudân () Gregoryo Alessiyo nâm kapudân () Civanni Frankopulo nâm kapudân () Diyodato Kopetsovik nâm kapudân fî evâhır-ı R sene 34 () Civanni Despotolo nâm kapudân () Andriya Arseni nâm kapudân () Manoli Çenevi nâm kapudân () Panayin Tandariye nâm kapudân () Nikola di Teodosyo nâm kapudân () İsteban Kosiren nâm kapudân () Andriya Sekolovik nâm kapudân () Atanasyo Dariti nâm kapudân () Andriya Papyoçyaki nâm kapudân () Vinçensyo Kriveliti nâm kapudân () Luka Civanni Dadik nâm kapudân () Salvator Martini nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak başka başka Bahr-i Siyâh'a izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 234.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin memhûr ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pietro Kospilik nâm kapudân evâ’il-i Ca () Corciyo Likardopulo nâm kapudân () Mikele Romence nâm kapudân () İlya Kalasnikof nâm kapudân () Nikola di Pazilyo nâm kapudân () Nikolo Vitali nâm kapudân () Civanni Nazo nâm kapudân () Civanni di Françesko nâm kapudân () Kristoforo Kazilari nâm kapudân () Cika di Civanni Cika nâm kapudân () Corciyo Brosko nâm kapudân () İstefano Nikolo Pielovocik nâm kapudân () Cerasimo Rosolimo nâm kapudân () Civanni Antonyo Galyoti nâm kapudân () Matyo Babik nâm kapudân () Civanni di Kiryako Pantazi nâm kapudân () İspiridyon di Antonyo nâm kapudân () Nikola di Antonyo Pikko nâm kapudân () Kostantino Drakuli nâm kapudân () Andriya Yellik nâm kapudân () Teodosyo di Gika Potasi nâm kapudân () Kostanca Sermelya nâm kapudân () Nikola Cani nâm kapudân () Matyo Kılıçyan nâm⁴⁷⁸ kapudân () Çozepe Pava nâm kapudân () Diyodato Matyovik nâm kapudân () İspiro Yelle Geriti nâm kapudân () Nikola di Corciyo nâm kapudân () Çozepe Kolyo nâm kapudân () İspiro Ciyonatovik nâm kapudân () Matyo Kolomyarik nâm kapudân () Kostantino Pandili nâm kapudân () Anastasyo Gaçyonı nâm kapudân () Corciyo Cıyanopulo nâm kapudân () Civanni di Dimitriyo nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Pietro Alibes nâm kapudân () Civanni Dimitriyo nâm kapudân () Civanni Geli nâm kapudân () Luka Veskovik nâm kapudân () Diyodato Mankovik nâm kapudân () Lazaro Mankovik nâm kapudân () Diyodato Palerik nâm kapudân () Dimitri Linardi nâm kapudân () Pavlo Malandraki nâm kapudân () Nikolo Malandraki nâm kapudân () Nikolo Makri nâm kapudân () Nikola Anastasya nâm kapudân () Dimitriyo di Andriya Selya nâm kapudân fî evâ’il-i Ca sene 34 () Pietro Zectikovik fî evâsıt-ı Ca sene 34 nâm kapudân () Antonyo Triyandafilo nâm kapudân () Luka Kornı nâm kapudân () Manoli Makri nâm kapudân () Nikolo Kornaro nâm kapudân () Nikola Topana nâm kapudân () Nikolos Vespokolli nâm kapudân () Pavlo Cernogorçevik nâm kapudân () Teodoro Ofga Anikof nâm kapudân () Civanni Kondori nâm kapudân () Corciyo Patrikyo nâm kapudân () Grigoryo Kaçyabiti nâm kapudân () Ofemiyo Dolof nâm kapudân () Ciyakomo Griçenko nâm kapudân () Civanni di Kasparo Tasovik nâm kapudân () Corciyo Poyli nâm kapudân () Rizo Karavya nâm kapudân () Andriya Bokori nâm kapudân fî evâsıt-ı Ca sene 34 () Dimitriyo Civanni nâm kapudân evâhır () Cerasimo Fokka nâm kapudân () Antonyo İspiliyoti nâm kapudân () Zisimo İngelesi nâm kapudân () Civanni Gopçevik nâm kapudân () Pavlo Kokkoni nâm kapudân () Teçani de Karisto nâm kapudân () İspiridyon Yellik nâm kapudân () İspiridyon Ukropina nâm kapudân

⁴⁷⁸ Metinde “dâm” şeklinde yazılmıştır.

() Civanni Yankovik nâm kapudân () Nikola Ciyorassovik nâm kapudân () Teodoro Dimitrio nâm kapudân () Nikolo Kangelari nâm kapudân () Manoli Gavala nâm kapudân () Civanni Cilinovik nâm kapudân () Karalambo Metaksa nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Panayin Kaliga nâm kapudân () Corciyo Gioti nâm kapudân () Çozepe Bontিয়েlek nâm kapudân () İspiro Pana nâm kapudân () Andriya Karavya nâm kapudân () Marko Ivanovik nâm kapudân () Marhillo Peloyidi nâm kapudân () Cerasimo Kalanarkopulo nâm kapudân () Dimitriyo di Civanni Kakari nâm kapudân () Ciyakomo Fokka nâm kapudân () Dimitriyo Filiti nâm kapudân () Alevizo Monopoli nâm kapudân () Tomazo Diyati nâm kapudân () Corciyo Sallanik nâm kapudân () Martino Rosolimo nâm kapudân () Anargiro Anagnosi nâm kapudân () Civanni Emanuele nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola Koçciya nâm kapudân () Civanni Nikola nâm kapudân () İstani Kalikyopulo nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak başka başka Bahr-i Siyâh'a izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 234.

[52]

(1) Konsolos Vekâleti

Hatlı rikâb-ı takrîri nâme sandığında mahfûzdur.

Sakız cezîresi nâ'ibine ve Sakız muhassılı zîde mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek 'âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yinine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilüb dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olunduğu gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğundan Sakız cezîresine âmed-i şüd iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû'bulan umûr ve husûslarını ru'yet eylemek üzere mukaddemâ konsolos vekîli ta'yîni olunan müste'men tâ'ifesinden Transvator de Kavajroyo de Ponteus nâm Rusyalu bu def'a 'azl olunub yerine asıl konsolos gelinceye değin Rusyaludan Milana nâm Rusyalu konsolos vekîli nasb u ta'yîn olduğundan bahisle 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince Sakız cezîresine âmed-i şüd iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümâyûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâlet için verilen berevât-ı âlî ve evâmîr-i şerîfimde meşrût olmağla ber-vech-i 'ahidnâme-i

hümâyûn konsolos vekîli nasbolunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve muhassıl mûmâ-ileyhümâsız ber-minvâl-ı muharrer Sakız cezîresine asıl konsolos nasb oluncaya dek ol tarafa âmed-i şüd iden Rusya tüccârı sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını bu def'a konsolos vekîli nasbolunan Milana nâm müste'men-i mersûm ru'yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz idüb mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 234.

(2) Konsolos Vekâleti

Âhare verilmiştir. Fî evâ'il-i L sene 35.

Bu def'a

Boğazhisarları nâ'ibine ve gümrük emîni ve dizdârlarına hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek 'âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yînine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olunduğu gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusya Devleti'ne i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğundan binâen Boğazhisarları'ndan mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet eylemek üzere mukaddemâ konsolos vekîli ta'yîni olunan Salamon Tragan nâm müste'men bu def'a 'azl olunub yerine asıl konsolos gelinceye değin Anastor Mesnedekidi nâm Rusyalu konsolos vekîli nasb u ta'yîn olduğundan bahisle 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince Boğazhisarları'ndan iyâb ü zehâb iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümâyûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâlet için verilen berevât-ı âlî ve evâmir-i şerîfimde meşrût olmağla ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn konsolos vekîli nasbolunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve gümrük emîni ve dizdârân mûmâ-ileyhümâsız ber-minvâl-ı muharrer Boğazhisarları'na asıl konsolos nasb ve vârid edinceye değin ol tarafda mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve âdemlerinin vukû' olan umûr ve husûslarını bu def'a ru'yet konsolos vekîli nasbolunan müste'men-i mersûm Anastor Mesnedekidi nâm müste'men ru'yet ve

konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz idüb mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 34.

(3) Konsolos Vekâleti

Âhare verilmiştir. Fî evâ'il-i L sene 45.

Bu def'a

Sinop kâdısına hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek 'âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yînine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olunduğu gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olduğunda binâen Bahr-i Siyâh'da kâ'in Sinop ve ana tâbi' iskelelere âmed-i şüd iden Rusya tüccâr ve kapudân ve sâ'ir âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet eylemek üzere bundan mukaddem konsolos vekîli olan Rusya beğzâdelerinden Mark Kolen nâm beğzâde bu def'a 'azl olunub yerine asıl konsolos gelinceye değin Pol Civanni nâm Rusyalu konsolos vekîli nasb u ta'yîn olduğundan bahisle 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince Sinop ve ana tâbi' iskelelere iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle bu makûle nasbolunan konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâlet için verilen berevât-ı âlî ve evâmir-i şerîfimde meşrût olmağla ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn konsolos vekîli nasbolunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ mûmâ-ileyhsin Sinop ve ana tâbi' iskelelere asıl konsolos nasb oluncaya değin ol tarafa mürûr u 'ubûr iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' olan umûr ve husûslarını kendü cinslerinden olmak üzere konsolos vekîli nasbolunan mersûm Pol Civanni nâm müste'men ru'yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz idüb mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 234.

[53]

(1) İbrâil muhâfızı ve nâzırı vezîrim Süleyman Paşa iclâlehûya hüküm ki;

İki devlet re‘âyâsından ba‘zıları âhar bir töhmet ve ‘adem-i itâ‘at ve yâhûd hiyânet idüb devleteynin birine ihtifâ ve yâhûd ilticâ kasında olur ise Devlet-i ‘Aliyye’nde dîn-i İslâm’ı kabûl ve Rusya Devleti’nde tanassur idenlerden mâ-‘adâ aslâ bir bahâne ile kabûl ve himâyet olunmayub der-‘akab red ve yâhûd hiç olmaz ise ilticâ eyledikleri devletin memâlikinden tard olunalar ki bu misillü yaramazların sebebi ile iki devlet beyninde mûris-i bürûdet ve yâhûd bâ‘is-i bahs-i ‘abes olur aslâ bir ma‘nâ vâki‘ olmaya kezâlik tarafeyn re‘âyâsından olub gerek ahâlî-i İslâm ve gerek Hristiyan re‘âyâsından bir kimesne bir dürlü taksirât idüb her ne mülâhaza ile bir devletden ol bir devlete ilticâ iderlerse bu misillüler taleb olundukça bilâ-te‘hîr reddoluna deyü Devlet-i ‘Aliyye’mlle Rusya Devleti beyninde mün‘akid olan ‘ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olmakdan nâşî nehr-i Tuna’da bulunan Rusya Devleti teknelerinden müstahdem Rusyaludan Dimitri Andris nâm bir nefer Rusya mellâhı geçen Ağustos’un on yedinci gününde ber-takrîb-i firâr eylediği Rusya kumandanı Garik nâm amiral tarafından ihbâr olduğu beyânıyla ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn firârî-i mersûm sevâhil-i Tuna’da bi’t-taharrî zâhire ihrâc ve Bükreş’de mukîm Rusya Devleti konsolosuna ve yâhûd kumandan-ı mersûma teslîm olunmak bâbında sevâhil-i Tuna’da kâ’in Kılâ‘-i Hâkânîye’ml muhâfızlarına ve sâ’ir lâzım gelenlere hitaben evâmir-i ‘aliyye’ml ısdârı Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunmağla ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye’mlle Rusya Devleti beyninde mün‘akid ve üstüvâr olan ‘uhûd u şurût ve habl-i metîn muvâlât ile merbût olan silm u muvâsâtın te’kîdini mûceb olur hâlâtın istihsâli lâzıme dostî ve muvâlâtından olmağla firârî-i mersûm bi’l-istintâk hüsn-i rızâsıyla dîn-i İslâm’ı kabûl eylediği ikrârıyla tahakkuk eylediği sûretde ber-mûceb-i şurût-ı ‘ahidnâme-i hümayûn reddi iktizâ etmediği ve bu husûs diğêr sâdır olan evâmir-i şerîfimle sevâhil-i Tuna’da vâki‘ vûzerâ-yı ‘izâm ve sâ’ir lâzım gelenlere tavsiye ü tenbîh olunmuş olduğu sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ma‘lûmun oldukda mersûmu taht-ı hükümetinde bi’t-taharrî zâhire ihrâc ve keyfiyyet haline tahsîl-i vukûf olundukdan sonra konsolos-ı mersûm ile muhâbere tercümân ve âdemlerini celb ve bi’l-muvâcehe istintâk ve şurût-ı ‘ahidnâme-i hümayûna bi’t-tatbîk dîn-i İslâm’ı kabûl etmediği zâhir olarak i‘âdesi iktizâ eylediği halde bilâ-muhâlefete redd ü teslîm ile îfâ-yı şurût ve icrâ-yı hukûk-ı hem-civârî ve musâfâta dikkat ve münâfi-i şurût bir gûne vaz’ u hâlet-i vukû‘undan mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 234.

(2) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Tulça muhâfızı Reşîd dâme ikbâlühûya () ber-siyâk-ı sâbık

(3) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Maçın ve İsakçı muhâfızı Sâlih dâme ikbâlühûya () kezâik

(4) Bir sûreti

Silistre vâlisi vezîrim İbrahim Paşa iclâlehûya () aslı gibi

(5) Bir sûreti

Vidin muhâfızı Kavanoszâde vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya () ber-siyâk-ı sâbık

(6) Bir sûreti

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından Rusçuk müsellimi Kavanoszâde Mir İbrahim dâme ikbâlühûya () kezâik

(7) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Niğbolu mütesellimi ve (...) ve Niğbolu muhâfızı Mustafa dâme ikbâlühûya () ber-siyâk-ı sâbık

(8) Bir sûreti

Köstendil sancağı mutasarrıfı ve Yergöğü muhâfızı vezîrim Hâfız Ali Paşa iclâlehûya () kezâlik

(9) Der'aliyye'mden Rumeli tarîkiyle re's-i hudûda varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve serdârân ve cizyedârân ve sâ'ir zâbıtân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden sefâret serkâtibi Katafazi Konsilarya de Kolşer nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla bu def'a Dersa'âdet'imden Rumeli tarîkiyle re's-i hudûda 'azîmet üzere olduğu beyânıyla beğzâde-i mersûm bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Dersa'âdet'imden re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve

menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalde kondurub emniyyet veistirâhat esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâzîye ri'âyet ve mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emnen ve sâlimen re's-i hudûda irsâl ü isâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Âsitâne-i 'Aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârı olduğunda bu makûle beğzâdegân ve züvvârının himâyet ü sıyânet olunmaları muktezâ-yı sîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye'mden olduğu ma'lûmunuz oldukda beğzâde-i mersûm yanında olan bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Dersa'âdet'imden Rumeli tarîkiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhta ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde müddet-i meks ü ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalde kondurub emniyyet veistirâhatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsıyla dikkat mahûf u muhâtara olan mahallerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emniyyeti esbâbı istihsâl olunarak sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü isâline mübâderet ve hilâfından mübâ'âdet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 234.

(10) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya beğzâdelerinden konsilarya Onorer Baskoviç nâm beğzâde Dersa'âdet'imden berren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Evâhır-ı Z sene 234.

(11) Hala Maraş vâlisi vezîrim es-Seyyid Kalender Paşa iclâlehûya ve Maraş nâ'ibine hüküm ki;

Rusya re'âyâsından ma'lûmü'l-esâmî üç nefer müste'menin sarrâf tâ'ifesinden Corci Mehara nâm zimmî zimmetinde poliçe hesâbından dolayı elli bin guruşdan mütecâviz alacakları olup mesfûrun dahi sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin senin zimmetinde alacağı olduğundan mukaddemâ sarrâf-ı mesfûr ile ru'yet etmiş olduğun muhâsebede meblağ-ı mezbûr Rusyalu-yı

mersûmlara tarafından edâ olunmak üzere sarrâf-ı mesfûrun defterden tenzil olarak zimmetimde pesmande kalmış idüğü sarrâf-ı mesfûr ikrâr ve meblağ-ı mezbûr Rusyalu-yı mersûmlara edâ ve teslîm olunmak için sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr mukaddemâ südde-i sa'âdetime memhûr takrîr takdîmiyle lede'l-inhâ ve'l-istid'â husûsu mezbûr kapu kethüdâsından olan Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan el-Hâc Ömer zîde mecdühûdan isti'lâm olundukda sarrâf-ı mesfûr ile bundan akdem ru'yet-i muhâsebe eylediğın Rusyalu-yı mersûmlara deyn olan kırk iki bin gurus başkaca edâ etmek üzere sarrâf-ı mesfûrun hesâbından fûrû-nihâde ve tezyîl birle deyn-i bakiyyesine temessük vermiş [54] olduğundan meblağ-ı mezbûrun tarafından tahsîli iktizâ eylediğini i'lâm etmekle Dîvân-ı Hümâyûn'umdan muktezâsı şurût oldukda meblağ-ı mezbûr Rusyalu-yı mersûmlerin sahîh alacakları olup tarafından verilmek üzere sarrâf-ı mesfûrun hesâbından hatt ve tenzîl kılındığı vâki' ise ma'rifet-i şer'le redd ü teslîm birle istîfâ-yı hakk ve kat'-ı rişte-i mudde'âya mübâderet olunmak için emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için iki yüz otuz üç senesi evâhır-ı Şaban'ında sâdır olan emr-i münîfim tarafına lede'l-vurûd meblağ-ı mezbûru çend rûz zarfında te'diye olunacağını hâvî kapu kethüdân-ı mûmâ-ileyh tarafına tahrîrâtın vârid olmuş ise dahi dört mâhı tecâvüz idüb ilâ haza'l-ân bir akçe ve bir habbe irsâl olunmadığından Rusyalu-yı mersûmlara gadrî müceb ve zarar-ı küllî olduğu beyânıya mersûmlar gadrdan vikâye olunarak meblağ-ı merkûmu birle te'hîr serîan ve âcilen birle noksân bu tarafa irsâl ve tesyîri husûsuna ikdâm ve mübâderet eylemek bâbında müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu elçi-i mûmâ-ileyh bu def'a südde-i sa'âdetime tekrâr memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekle Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz ahkâm kuyûdâtı tettebbu' olundukda vech-i meşrûh üzere târîh-i merkûmede emr-i şerîfim verildiği mestûr u mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i münâfîm mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi ber-vech-i muharrer Rusyalu-yı merkûmlara sarrâfından dolayı deyn olan meblağ-ı mezkûru muktezâ-yı ta'ahhüdün üzere tamâmen Rusyalu-yı mersûmlara te'diye olunmak üzere bu tarafa irsâl ve tesyîr birle tebriye-i zimmete mübâderet ve bundan böyle dahi 'avk ü te'hîri tecvîz olunarak imrâr-ı vakte ber-vechle rızâ-yı 'aliyye'm olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket kat'-ı rişte-i mudde'âya mübâderet ve hilâfî vaz' u hâlet-i vukû'undan tevakkî ve mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 234.

(1) Midye nâ'ibine ve a'yân ve zâbitân zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Kormozi nâm kapudan râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine bundan akdem Rusya iskelelerinden emti'a-ı mütenevvi'a tahmîl idüb Der'aliyye'me gelmek üzere iken sefîne-i mezkûre esnâ-yı râhda şiddet-ı rüzgâr ve fırtına-ı 'azîme zuhûriyle Midye pîşgâhında bundan bir kaç gün akdemçe karaya düşüb şikest olduğu ve kapudân-ı mersûm sefîne-i merkûmenin bir mikdâr eşyâ çıkarmış ise de yine bir mikdârı sefîne-i merkûmeden çıkarabileceği mümkün idüğü izbâr olduğu beyânıyla sefîne-i merkûmeden çıkan ve bundan sonra çıkarılacak eşyâ her ne ise sâhibi olan Rusya tüccârının Corciyo Katan Coli nâm Rusyalu tarafından kabzına me'mûra teslim ve çıkarılacak eşyânın ihrâcı husûsunda mu'âvenet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr tarafından lede'l-istid'â Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtına mürâca'at olundukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefîneleriyle ticâret idüb eğer şiddet-i fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefîneden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarını anlara bilâ-muhâlefeten redd ü teslim eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret 'ahidnâmesinin dördüncü maddesinde münderic ve mestûr olduğu aşikâr Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâm ile Rusya Devleti beyninde safvet-i kâmile derkâr ve bu makûle muvâfık-ı 'ahd u şart vâki' olan husûsâtından tesviye ve tanzîmi mütetebbi'an-ı sâbık hükümdârî ve'l-iş'ârı idüğü bedîhî ü bedîdâr olmağla ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn 'amel ve harekete mübâderet olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan Midye pîşgâhında karaya düşüb kazâzede olan sefîne-i merkûmeden çıkarılan eşyâdan mâ-'adâ çıkarılması mümkün olan eşyânın ihrâcına siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız tarafınızdan mu'âvenet olunarak ba'de'l-ihrâc her ne ise sâhibi olan Rusya tüccârı mesfûr tarafından kabzına me'mûra i'tâ ve teslim olunması husûsuna dikkat eylemeniz 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü ve kimesne tarafından münâfî-i 'ahidnâme-i hümâyûn resim ve vergi talebiyle te'addî vukû'a gelmemek ve çıkarılan hamûlesi ve edevâtından bir nesnesi ketm ve ihfâ olunmak câ'iz olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve dikkat ve hilâfı vaz' ı tecvîzden mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 234.

(2) İşbu emr-i âlî gelüb bi-‘aynihî tebdîl-i evâmiri kayd olunmuşdur.

Fî evâhır-ı Ca sene 235.

Bahr-i Siyâh’ın Rumeli sevâhilinde vâki‘ kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a’yân ve sâ’ir zâbitânına hüküm ki;

Bahr-i Siyâh’da vâki Rusya iskelelerinden bu esnâda emti‘a-ı mütenevvi‘a ile Dersa‘âdet’ime gelmek üzere olan çend kıt‘a Rusya tüccâr sefâ’ini esnâ-yı râhda fırtına zuhûruyla Bahr-i Siyâh’ın Rumeli sevâhilinde karaya düşüb şikest ve kazâzede olduğuna binâen sefâ’in-i merkûmenin hamûlesiyle sâ’ir edevâtın tahliyesi husûsuna ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn mu‘âvenet olunmak lâzimededen iken telâtum-ı deryâ ile sâhile çıkan emti‘a ve eşyâ-yı ahâlden ba‘zısı yağma vü gâret etmiş ve ba‘zısı dahi külliyyen telef olmuş olduğundan bu keyfiyyet Rusya tüccârına zararı mûceb olduğu taht-ı hükûmetinizde kâ’in sâhillere çıkan emti‘a ve eşyânın bir dânesi ketm ve ihfâ olunmayarak ma‘rifet-i şer‘le tamamen zâhire ihrâc ve resim ve vergi mutâlebe olunmaksızın eshâbına verilmek zımnında bu def‘a Rusya yasakçılarından ta‘yîn olunan () ve Rusyaludan irsâl olunan () nâm müste’mene teslimen Dersa‘âdet’ime sevk ve tesyîle mübâderet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayr bâ-takrîr istid‘â etmekle Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümâyûn kuyûduna mürâca‘at olundukda Rusya re‘âyâları mallarıyla ve ba‘zan dahi sefînesiyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ’ir zâbitân anlara i‘ânet ve kazâzede olan sefîneden halâs bulan bi’l-cümle emvâl ve eşyâlarını anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslim eyleyeler deyü Rusyaluya i‘tâ olunan ticâret mu‘âhedesinin dördüncü maddesinde mûnderic ve mestûr olmağla vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermân olmağının imdi taht-ı hükûmetinizde olan sâhillere çıkan o makûle emti‘a ve eşyânın bir dânesi kimesne yedinde ketm ve ihfâ ve bir gûne resm ve vergi mutâlebesiyle cevri ü ezâ olunmaksızın ma‘rifet şer‘le pâ-yı vech-gân cümlesi tamamen zâhire ihrâc olunarak eshâbına verilmek üzere ta‘yîn olunan yasakçı ve müste’men-i mersûma teslimen Dersa‘âdete irsâle ihtimâm u dikkat eylemeniz ‘ahidnâme-i hümâyûn muktezâsında idüğü ve hilâfı vaz‘ u hâlet-i vukû‘arızâ-yı şerîfim olduğu ma‘lûmunuz oldukda vech-i meşrûh üzere ‘amel ve harekete ihtimâm u dikkat ve hilâfında hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı M sene 34.

[55]

(1) **Konsolos yol emri**

Der‘aliyye’mden bahren İzmir’e varub gelince yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâb ve voyvoda ve zâbitân ve cizyedârân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mden mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi kıdvatü’l-ümerâi’l-milleti’l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayrın südde-i sa‘âdeti’me takdîm eylediği memhûr ‘arz-ı hâlinde Medine-i İzmir ve tevâbi‘i iskelelerine âmed-şüd iden Rusya tüccârının umûrların görmek için bu def‘a ber-muktezâ-yı şurût-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn konsolos nasbolunan konsilya dekod payesinde olan Vesnof nâm Rusyalı yanında olan ehl ve ‘ıyâl ve müste’men âdemleriyle Dersa‘âdet’imden bahren İzmir’e varınca uğradığı yerlerde emîn mahallere kondurulub tahsîl emniyeti husûsuna dikkat ve himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â etmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânı olmağın imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsiz ber-minvâl-ı muharrer konsolos-ı mersûm ehl ve ıyâl ve müste’men âdemleriyle Dersa‘âdet’imden bahren İzmir’e varınca vücûhla emniyeti esbâbının istihsâline dikkat ve iktizâ iden me’kûlât ve levâzımâtın akçesiyle tedârik ve iştirâsına mu‘âvenet ve mahûf olan yerlerde yanında kadr-i kifâye mu‘temed cebelûler terfikiyle muhâfazası emrine mübâderet olunarak emnen ve sâlimen savb-ı maksûda irsâle bi’l-ittifâk sa’y u dikkat ve kendüden ve müste’men âdemleri mesfûrlardan mugâyir ‘ahidnâme-i hümâyûn cizye talebi ve sâ’ir vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencîdeden mübâ‘âdet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı M sene 234.

(2) **Hinta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i seffine**

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ’ibine ve dizdârlar ve gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Françesko di Antonyo nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtından olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca dört bin iki yüz keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr seffinesiyle Rusya memâlikine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeye ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse’me nakliçün Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediğın inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca seffine-i merkûm hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim

sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurût-ı mücebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i S sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Nikiforaki nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İlya Kamenon nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Ricardopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Galli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Luka İsfidarik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin sekiz yüz dokuz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristo Kazillari nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Profilyo Feodo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri şerîfe yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 234.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikolo di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin yüz altmış keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı S sene 34 () Nikola Velodo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Apostolo Nikola nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli Orlof nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Aynello Lekuro nâm kapudânın sefinesi bin altı yüz yirmi dört keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Ancelo Siciliyano nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Rafaele Yakolik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Alessandoro Racenkovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Flokaki nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn () Kostantino di Andriya nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Corciga nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Deodato Matyovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Valsamaki nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Kristofitti nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino di Kostantino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn

() Don Niko Çelegga nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Viyaz nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Vandoro nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Gavalof nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstefano İsfaulo bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 234.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Fenga nâm kapudânın sefinesi bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i S () Çozepe Latilla nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Savediyo Matyovik nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Valsamaki nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i S () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin dokuz yüz seksen yedi buçuk keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i S sene 34 () Andriya Kozadino nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Lazaro nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Mavroyani nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Kaligato nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı S () Zakarya Zakaropulo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S sene 34 () Marko Vessova nâm kapudânın sefinesi dört [bin] beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mitro Teodosyo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Zakiri nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Fortunato Talyafero nâm kapudânın sefinesi dört bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Konsolopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kosta nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçensyo Yocça nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Pagoni nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Rosiç nâm kapudânın sefinesi üç bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Viskovik nâm kapudânın sefinesi on yedi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Pietro Laleko nâm kapudânın sefinesi yirmi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ferdinando Gaytati nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Atanasyo Marolli nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni İstahorovik nâm kapudânın sefinesi altı bin yedi yüz elli keyl hinta ile

ma‘a te‘mîn () Andriya Platof nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S sene 34.

[56]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panayin Dandrino nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Corciyo Sari nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya İspelilli nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Ivankovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Yanopulo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Ciyocık nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Karalambo Aniglesi nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kaçoliyeri nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Bazilyo Akfarino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Gavalla nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kaliga nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni İskandalli nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Corciyo nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo İsteri nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi dört bin dokuz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Platin nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Laokavyo nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Robinson nâm kapudânın sefinesi üç bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Kaliga nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Emanuele Liberti nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Relasif nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Trapani nâm

kapudânın sefinesi bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Yerofiti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn Fî evâ’il-i Ra sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo İsovroto nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı Ra () Çozepe Assakti nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Françesko nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Angelin İsovroto nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Saltavik nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Marko Yayla nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Filipo Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı Ra sene 34 () İstefano di İstefano Yaksec nâm kapudânın sefinesi on bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Teodoro Cenerale nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı Ra sene 34 () Domeniko Origone nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Milici nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İstaveriyano Karavya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Kaliga nâm kapudânın sefinesi iki bin dokuz yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Balsekapa nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı Ra sene 34 () Alessandro Yankovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Valsamaki nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kozmeto Likyardopulo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo İskanovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 34.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo İskarpato nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Agallo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i R sene 234 () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Cerasimo Bekkadoro nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Rafaele nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Kokoli nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Luka İsfidanovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta

ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Rosko nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Sari nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko Rociyero nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Docçina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli Teofilo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Vinçensyo Vokovik nâm kapudânın sefinesi üç bin yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i R sene 34 () Ciyakomo Foka nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Panayin Vizanti nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı R sene 34 () Corciyo Ciyani nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bin yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Ciyozepe Kaligano nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristo Panayoti nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Deodato Volovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Kallari nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Panoçço nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı R sene 34.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Berber nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı R () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi yedi yüz elli keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Profilyo Feodo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı R sene 34 () Bazilyo Milici nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko İspozito nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Cennaro Laoro nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pantaleone Kaliççi nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı R () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Lambrof nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro Civanni nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Adrianof nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı R () Pavlo Çekalyano nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Yanof nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli İstavro nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kuzma Lambro nâm

kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Termizyoti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Koççi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı R sene 234.

[57]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Krisofiti nâm kapudânın sefinesi iki bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo di Teodoro Çiyi nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz altmış keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı R sene 34 () Corciyo İskardana nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Paskoale Trapani nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cennaro Gevik nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gaytano Lofredo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Perlainovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz kırk keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Patista Rizoti nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi altı bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pozo Lucik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Ciyulyo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Baronci nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Alistolo Kondori nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İstefano Andriçevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin dört yüz yetmiş beş keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ca sene 34 () Marko Vokasovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pandili Papakori nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Domeniko Fuçili nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko İspadaro nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Rociyero nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ca sene 234 () Civanni di Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ca () Anastasyo Paskoale nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ca () Aci Kostantino Cani nâm kapudânın sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Alessandro Barbarigo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Vandoro nâm kapudânın sefinesi üç bin dört yüz keyl hinta

ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ca sene 34 () Teodoro Pepino nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Oçenyo nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Vileniç nâm kapudânın sefinesi yedi bin dokuz yüz yetmiş beş keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola di Anastasyo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Andriya Selya nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Konsolopulo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ca sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Bokori nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ca sene 34 () Pietro Kospilik nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matta Bratelik nâm kapudânın sefinesi yedi bin iki yüz doksan keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Geli nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Panopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ca sene 34 () Dimitriyo di Nikolo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gikka Civanni Gikka nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo di Bazilyo nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Simon Cerkovik nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Poyli nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikolayef nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ca sene 34 () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodosyo Gika Potasi nâm kapudânın sefinesi on dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ca sene 34.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i C sene 34 () Nikola di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Ciyani nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Antonyo Biko nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon di Antonyo nâm kapudânın

sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko İspozito nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Marinovik nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Luka di Civanni Pelikovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anagnosti Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola di Divanni nâm kapudânın sefinesi on beş bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Deaveato Gosçevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i C sene 34 () Dimitriyo Leonardo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı C () Lazaro Mankovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Bazilyo Lazaro nâm kapudânın sefinesi on dört bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Mikele Valyalo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin altı yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı C () Andriya Cani Zerov nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Petro Koik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pamgilo Tottoli nâm kapudânın sefinesi on bin iki yüz elli iki keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı C () Dimitriyo Civanni Kakgavi nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı C sene 34 () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi üç bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı C () Civanni Emanuele nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anargiro di Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İlya di Civanni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Nikola Kocceya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pietro Gavala nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı C sene 34 () Corciyo Civanni Giyoni nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstamati Civanni Kofka nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstamati Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 234.

[58]

(1) Varna nâ'ibine

Rusya kapudânlarından Andriya Karavya nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Der'aliyye'mden hareket ve Bahr-i Siyâh'da vâki' Rusya iskelelerine 'azîmet üzerine iken esnâ-yı râhda fırtına zuhûruyla Varna kazâsına tâbi' Fındık nâm karye pîşgâhında kazâzede ve şikest olduğu ve sefine-i mezkûra derûnunda olub halâs bulan otuz bir varul

meyve-i huşk karye-i mezbûre zâbiti olan Emir Ali nâm kimesneye teslîm olduğu tarafına ihbâr olunmuş olduğu beyânıyla sefîne-i merkûme de mevcûd olub karaya çıkan ve merkûm Ali'ye teslîm olunan ve bundan sonra halâsı mümkün olan eşyânın dahi tahlîsi emrinde lâzım gelen mu'âvenet icrâ olunarak çıkan eşyâ her ne ise 'aynen ve tamamen kabzına me'mûra teslîm olunub münâfî-i 'ahidnâme-i hümâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr bâ-takrîr istid'â ve Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtına nazar olundukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefinden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefeten redd ü teslîm eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret 'ahidnâmesinin dördüncü maddesinde münderic ve mestûr olmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan Fındık karyesi pîşgâhında kazâzede olan sefîne-i merkûmede mevcûd olub karaya çıkan ve merkûm Ali'ye teslîm olunan ve bundan sonra halâsı mümkün olan eşyâ her ne ise bi'l-mu'avene ba'de'l-ihrâc 'aynen ve tamamen kabzına me'mûra i'tâ ve teslîm olunmasına dikkat eylemeniz 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü ve kimesne tarafından münâfî-i 'ahd u şart resim ve vergi talebiyle te'addî vukû'a gelmemek ve hamûle ve sâ'ir karaya çıkan eşyâsından bir nesnesi ketm ve zâyî'olunmak câ'iz olmadığı sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve icrâ-yı rûsûm dostî ve musâfâtı dikkat ve hilâfindan mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 234.

(2) Bahr-i Siyâh'da vâki' İğneada nâm mahallin tâbi' olduğu kazânın kâdisına hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Çozepe Orsoli nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine bundan akdem Rusya iskelelerinden emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Dersa'âdete gelür iken esnâ-yı râhda fırtına zuhûruyla İğneada pîşgâhından sefîne-i merkûme kazâzede ve şikest olduğu tarafına ihbâr olunmuş olduğu beyânıyla sefîne-i merkûme daha karaya çıkmış ve bundan böyle bi'l-mu'avene çıkabilecek eşyânın kabzına me'mûra teslîm olunub münâfî-i 'ahidnâme-i hümâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te'addî olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr bâ-takrîr istid'â ve Dîvân-ı Hümâyûn'umdan mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtına nazar olundukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara

i'ânet ve kazâzede olan sefîneden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslîm eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret 'ahidnâmesinin dördüncü maddesinde münderic ve mestûr olmağla 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan İğneada pîşgâhında kazâzede olan sefîne-i merkûmeden kara[ya] çıkmış ve bundan sonra çıkabilecek eşyânın mümkün mertebe çıkar kimesne lâzım gelen mu'âvenet icrâ olunarak ba'de'l-ihrac kabzına me'mûra teslîm olunması dikkat eylemeniz 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu muktezâsından idüğü ve kimesne tarafından münâfi-i 'ahd u şart resim ve vergi talebiyle te'addî vukû'a gelmemek ve karaya çıkan eşyâdan bir nesnesi ketm ve ihfâ olunmak câ'iz olmadığı sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harakete ve icrâ-yı rûsûm dostî ve musâfâtı dikkat ve hilâfından mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 234.

(3) Vidin ve Belgrad ve Zıştovi ve Rusçuk kâdılarıyla sevâhil-i Tuna'da vâki' sâ'ir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve zâbitân ve gümrük ümenâsına hüküm ki;

Rusya tüccârından Atanas Gani nâm tâcir bu esnâda li-ecli't-ticâre Bec tarafından ma'lûmü'l-mikdâr emti'a-ı mütenevvi'a iştirâ ve Cam ta'bîr olunur bir kıt'a sefîneye tahmîlen nehren gelur iken esnâ-yı tarîkde vâki' Vidin ve Belgrad ve Zıştovi ve Rusçuk ve sevâhilde vâki' sâ'ir mahalde lede'l-vusûl tâcir-i mersûmun emti'a-ı mezkûresi her ne kadar sefîne-i merkûmeden karaya ihrâc olunmamışlar ise de sefîne-i merkûmede mevcûd emti'anın cümleden resm-i gümrük talebiyle gümrük ümenâsı taraflarından te'addî ve rencîdeden hâlî olmadığı ihbâr olduğunu beyânıyla ba'd-ez-în Bec tarafından nehr-i Tuna ile li-ecli't-ticâre Rusya tâcirlerin celb eyledikleri ol makûle emti'a ve eşyâ kangı mahalde taşraya ihrâc olunur ise fakat ihrâc olunan eşyânın rûsûm gümrüğü ol mahalde gümrüğe ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn edâ olunub âhari câniblerinden bilâ-mûceb te'addî ve cevri ü ezâ olunmaması bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsîz size hitâben emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın sūdde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde derc ve istid'â olunmakdan nâşî Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûna mürâca'at oldukda Rusya tüccâr ve re'âyâsı Rusya memleketinde ve düvel-i sâ'ire memâlikinden Devlet-i 'Aliyye memâlikine getürecekleri ve gerek Devlet-i 'Aliyye'nin memâlikinden alub Rusya memleketine ve sâ'ir düvel-i memâlikine götürülecekleri emti'a ve eşyânın bir def'a ve bir mahalde resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerdin gümrükçüleri zikrolunan tâcirleri mükerrer resm-i gümrük ve yâhûd sâ'ir bir dürlü

resim mutâlebesiyle tüccâr-ı mersûmeden cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz edenlerden gerüye redditdirile deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinde on dokuzuncu maddesinde mûnderic olmağla 'ahidnâme-i hümayûn mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusya tüccâr ve re'âyâsında Rusya memleketinden ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli't-ticâre memâlik-i Devlet-i 'Aliyye'me getürecekleri ve Devlet-i 'Aliyye'm memâlikinden alub Rusya memleketine ve düvel-i sâ'ire memâlikine nakl idecekleri emti'a ve eşyânın fakat bir def'a ve bir mahalde ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn îcâb iden rüsûm gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri taraflarından mükerrer resm-i gümrük mutâlebesiyle te'âddî ve rencide olunmamak 'ahidnâme-i hümayûn muktezâsından idüğü ve hilâfı vaz' ve hareket vukû'unu rızâ-yı şerîfim olduğunu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve 'ahd u şartı münâfî vaz' ve hareket vukû'a gelmemesi husûsuna bi'l-ittifâk ihtimâm u dikkat ve hilâfı vaz' ı tecvîzden mücânebet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 234.

(4) Hatlı rikâb-ı takrîri elçinin takrîriyle mâ'ân nâme sandığında mahfuzdur.

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû ve liman nâzırı () zîde mecdûhu ve kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhumaya hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Kalimer nâm kapudânın râkib olduğu San Nikola ta'bîr olunur bir kıt'a yük gemisi şiddet-i rüzgâr ve fırtınaya tesâdüf ile zedelenecek bi'z-zarûre Bahr-i Siyâh Boğazı'ndan içeri duhûl etmiş olduğuna binâen Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından bi'l-istid'â sefîne-i merkûmenin iktizâ iden ta'mîri husûsunda ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn lâzım gelen mu'âvenet icrâ birle elhaletü hazihi emr-i termîmi tekml olunarak gerü Bahr-i Siyâh cânibine 'avdet ve 'azîmet üzere olduğundan [59] Boğaz'dan mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu elçi-i mûmâ-ileyh bu def'a bâ-takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefîne-i merkûmenin Bahr-i Siyâh Boğazı'ndan mürûruna ruhsât i'tâ eylesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm süvâr olduğu sefîne-i merkûme ile Boğaz'a hîn-i vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba'de'n-nazar ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn üç yüz akçe selâmet resmini tamamen aldıktan sonra ziyâde

selâmet akçesi ve âhar gûne resim mutâlebesiyle mugâyir-i şurût-ı mu‘âhede te‘addî ve rencîde olunmaktan mücânebet ve sâlimen imrârına mübâderet ve sefine-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı bulunmaya kat‘an tevkîf ve te‘hîr olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı S sene 34.

(1) Bahr-i Sefîd tehî izn-i sefine

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Pana nâm kapudân zahîre ve sâ‘ir hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle bu def‘a Der‘aliyye’mden Akdeniz’e ‘azîmet murâd eylediğîn inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsı üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzerine ‘amel olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Ra sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Marko Platti nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ma‘a-te’ mîn fî evâ‘il-i Ra sene 34 () Paskoale Peota nâm kapudân bilâ-hamûle Der‘aliyye’den Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı Ra sene 34 () Triyandafilo di Civanni nâm kapudân bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ma‘a-te’ mîn () Nikola Zani Kaliga nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’ mîn () Davit İstrati nâm kapudân bilâ-hamûle ma‘a-te’ mîn fî evâhır-ı Ra sene 34 () Corciyo Emanuele nâm kapudân ma‘a-te’ mîn fî evâ‘il-i R sene 34 () İspiridyon Malovik nâm kapudân ma‘a-te’ mîn () Diyodato Vokasovik nâm kapudân ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı R () Civanni Kozmeto nâm kapudân ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı R () Bazilyo İsovroto nâm kapudân ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı R sene 34 () İspiridyon Kaosto nâm kapudân ma‘a-te’ mîn fî evâhır-ı R sene 34 () Dimitriyo Lambiri nâm kapudân ma‘a-te’ mîn fî evâ‘il-i Ca () Natalye Cirnogatovik nâm kapudân ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı Ca.() Teodoro Olako nâm kapudân ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı Ca () Pavlo Cernogorçevik nâm kapudân ma‘a-te’ mîn fî evâhır-ı Ca sene 34 () Corciyo Bekatoro nâm kapudân ma‘a-te’ mîn () Civanni Frankopulo nâm kapudân ma‘a-te’ mîn evâhır-ı Ca.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Savediyo Perovik nâm kapudân ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i C () Tomazo Diyani nâm kapudân ma‘a-te‘mîn evâhır-ı C () Mikele Marinovik nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Françesko Tiboni nâm kapudân ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı C sene 34 () Antonyo Garnir nâm kapudân ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B sene 34 () Dimitriyo Dozina nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Nikolo Parisi nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Kiryako Banito nâm kapudân ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B sene () Kostantin Divari nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kostantino nâm kapudân ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B () Antonyo İskanovik nâm kapudân ma‘a-te‘mîn evâhır-ı B () Antonyo Fokka nâm kapudân ma‘a-te‘mîn evâhır-ı B () Pietro Yankovik nâm kapudân ma‘a-te‘mîn tehî evâsıt-ı Ş () Manoli Makri nâm kapudân ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ş sene 34 () Dimitriyo Fiyoro nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kapelo nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Corciyo Bekatoro nâm kapudân ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i N () Bazilyo Postanovik nâm kapudân ma‘a-te‘mîn () Natale Cernogorçevik nâm kapudân ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i N sene 34 () Andriya Marteletti nâm kapudân ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () Tomazo Diyani nâm kapudân ma‘a-te‘mîn hamûleden tehî sefineleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 34.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Berber nâm kapudân sefinesi ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i L () İstamati di Corciyo Matyoto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Nikolo Kaliga nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Teodoro Martanski nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i L () Ciyozve Trapani nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Luka Voskovik nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâhır-ı L () Diyodato Matyovik nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Andriya Karavya nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Nikolo Parisi nâm kapudânın bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı L () Gregorya Foka nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn Fî evâ‘il-i Za () Civanni di Gesyaro Tasofik nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Corciyo Dakoro nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Za () Corciyo Agala nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Za () Karalambo Vasilato nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Za () Corciyo Emanuele nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Augusto Vitali nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn Fî evâhır-ı Za sene 234 () Pietro Gavala nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Kozmeto Likyardopulo nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Za () Panayi Ladiko nâm

kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı Z sene 234 () Françesko Salaka nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı Z () Civanni Kokoli nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn evâhır-ı Z () Corciyo Civanni Krisopulo nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn () Kostantino Polimedi nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn fî evâhır-ı Z sene 234 () Saveryo Katitek nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’ mîn evâ’il-i M sene 235 () Corciyo Soroto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’ mîn evâ’il-i M () Atanasyo Margeriti nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı M sene 35 () Antonyo Katevati nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı M () Parasko Sakiropulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’ mîn evâhır-ı M () Manoli Corciyo nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn () Antonyo Lefko nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te’ mîn evâhır-ı M sene 235 () Antonyo Robin nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd’e ma‘a-te’ mîn evâ’il-i S () Nikiforo Ayanopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd’e imrâriçün ma‘a-te’ mîn izn-i sefineleriyle başka başka evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 235.

[60]

(1) *Re’is Efendi’ye irâ’e olunub şerh verilmesi ma’lûmları olmuştur.*

İşbu şerhin evrâkı Fî L sene 34 şerh tobrasındadır.

İşbu emr-i âlî mahaline vârid olduğunda bahisle husûs-ı mezbur lede’l-istifsâr mesfûr an-asıl Çamlıca cezîresi re’âyâsından olub Mora ve Akka ve Dinar? ve Beyrut iskelesine âmed-şüd iden tüccâr tâ’ifesinden idüğünü re’âya-yı? Memâlik-i Mahrûse’meden alub götürdüğü düvel-i diyârlarından getirdüğü emvâl ve eşyânın icâb iden resm-i gümrüğünü te’diye ve teslîm idegeldiği yerlere bedîhî iken geçen sene Beyrut iskelesine vurûdundan bir mikdâr kırmızı getürüb ba’de’l-bey’ kadîmî re’âyâdan ahz oluna geldiği vechle mesfûrden dahi resm-i gümrük mutâlebe olunmuş ise de mesfûr re’âyâ misillü vermekden ictinâb ve Rusyalu teb’asından olub yedinde patente kağıdı olduğunu işâret ile bin yedi yüz altmış yedi guraşa bâliğ olan resmi gümrüğü tâ’rife-i cedide defteri üzere edâ ederim deyü cevâb vermiş ise de mesfûr an-asıl re’âyâ-yı Devlet-i ‘Aliyye’den olmak takrîbiyle kemâ-fî’l-evvel resm-i gümrüğünü edâ almak husûsu kendüye ifâde olunmuş ise de mesfûr ber-vechle ihfâ etmeyüb nihâyet evâmir bir kaç nefer kimesneler Beyrut mahkemesine varub mesfûrun re’âyâdan olduğuna huzûr-ı hâkimden isbât eyledikten sonra re’âyâ-yı sâ’ire misillü resm-i gümrük ahz ve tahsîl olunmuş olduğu ve mesfûr re’âyâ-yı Devlet-i ‘Aliyye’den idüğünü mübeyyin Beyrut nâ’ibinin verdiği i’lâm takdîm kılındığını mübeyyin müşârunileyhün tahrîratı vurûd eylemiş ve husûsu ‘atûfetlî Defterdâr Efendi Hazretlerine lede’l-havâle mal tahrîrat verilen emr-i şerîfde

kaydı bâlâsına şerh verilmesi husûsu bi't-tahrîr ifâde olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere bâ-fermân-ı âlî şerh verildi; Fî 11 L sene 34.

Sayda vâlisi vezîre ve Akka nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârının kendü ve vilâyetlerinden Memâlik-i Mahrûse'me getürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' Memâlik-i Mahrûse'mden alub memleketlerine götürdükleri emti'a ve eşyânın resm-i gümrükleriçün mukaddemlerde tertîb olunmuş olan tâ'rife defteri iki yüz on altı târihinde beyne'd-devleteyn bi'l-müzâkere tecdîd ve yüzde üç hesâbı üzere tanzîm olunarak defter-i mezkûr Başmuhâsebe'ye kayd ile birer sûreti ihrâc ve Memâlik-i Mahrûse'm gümrükleri defterlerine sebt ve kayd etdirilerek Rusya tâcirleri gayr-ı ez-memnû' Memâlik-i Mahrûse'mden alub kendü memleketlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' Memâlik-i Mahrûse'me götürdükleri emti'a ve eşyânın îcâb iden gümrükleri tâ'rife-i mezkûre mücebine tahsîl olunmak ve eğer tâ'rifede zikrolunmamış eşyâ zuhûr ider ise râyic-i vakt üzere yüzde üç hesâbı resm-i gümrükleri alınmak üzere ol vakitte lâzım gelen mahallere evâmir-i şerîfe ısdâr ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî Akka tarîkiyle Kudus-i Şerîf'e âmed-i şüd iden Rusya tüccârı kendü memleketlerinden ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' götürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' alub vilâyetlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürdükleri emti'a ve eşyânın ber-vech-i muharrer tanzîm olunan tâ'rife defteri mücebine yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüklerini edâya râzılar iken Akka gümrükçüsü tâ'rife defterine 'adem-i i'tibâr ile hodbahod tahsîs eylediği mikdâr resm-i gümrük mutâlebe ve ahz etmek dâ'iyesinde olduğundan bu husûs Rusya tüccârına gadri müceb idüğü beyânıyla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve tâ'rife defteri mücebi 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr mukaddemâ bir kıt'a memhûr takrîriyle istid'â eylediğine binâen Dîvân-ı Hümâyûn'um muktezâsı su'âl olundukda Rusya tüccârının Rusya diyârından düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' Akka tarîkiyle Kudus-i Şerîf'e getürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' ol taraflardan alub memleketlerine ve düvel-i âhar memâlikine götürdükleri emti'a ve eşyâ içün hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn tâ'rife defterinden ziyâde resm-i gümrük mutâlebesiyle te'addî olduğu vâki' ise men' ü def' içün emr-i şerîfim ısdâr ve tâ'rife defteri sûreti ihrâciçün mâlikâneye 'ilm u haberi i'tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında iki yüz otuz üç senesi evâ'il-i Zi'l-ka'ide'sinde sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyh hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve bir kıt'a tâ'rife defteri tesyâr olunmuş olduğuna binâen müceb ve muktezâsı üzere 'amel ve hareket olunmak lâzımeden iken bu esnâda Rusya kapudânlarından Broske nâm kapudân li-ecli't-ticâre düvel-i sâ'ire memâliki mahsûlâtından olmak üzere Akka'ya getürdüğü emti'a ve eşyâdan ber-vech-i

muharrer tanzîm olunan ta'rîfe defteri mücebi îcâb iden resm-i gümrüğünü edâ etmek murâd eyledikde Akka gümrükçüsü ta'rîfe defteri 'adem-i i'tibâr ile kapudân-ı mersûmeden ziyâde resm-i gümrük olunarak bin altmış yedi gurus cebren ahz etmiş olduğu beyânıyla gümrükçü merkûmeden kapudân-ı mersûmdan ziyâde ahz eylediği meblağ-ı mezkûr ma'rifet-i şer'le istirdâd olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu elçi-i mûmâ-ileyh bu def'a bâ-takrîr istid'â etmekle Dîvân-ı Hümâyûn'unda mahfûz ahkâm kuyûdâtına mürâca'at ve muktezâsı su'âl oldukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim verildiği ve müste'men tüccârının hubûbât ve sâ'ir bunun emsâli memnû'âtdan ve narh ile kat'ı fî'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse'm bir mahalinden alur diğer mahalinde fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın îcâb iden gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresi Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârından nevehle tahsîl olunagelmış ise müste'men tüccârından dahi ol vechle tahsîl olunması Ticâret-i Dâhiliye şurûtundan idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla bu sûretde kapudân-ı mersûmun li-eclî'l-bey' getürdüğü emti'a ve eşyâ düvel-i sâ'ire mahsûlundan olduğu hâlet-i 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve ta'rîfe defterinden ziyâde ve Memâlik-i Mahrûse'm hâsılı ise Ticâret-i Dâhiliye nizâm-ı mücebince re'âyâ-ı Devlet-i 'Aliyye'm tüccârından alınan resm-i gümrükden ziyâde olarak kapudân-ı mersûmdan bir nesne alınmış ise ma'rifet-i şer'le istirdâd olunmak içün emr-i şerîfim i'tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi kapudân-ı mersûmun Akka'ya getürdüğü emti'a ve eşyâ düvel-i sâ'ire memâliki mahsûlinden ise 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve tâ'rife defterinden ve Memâlik-i Mahrûse'm hâsılı olduğu takdîrce Ticâret-i Dâhiliye nizâmı mücebince Saltanat-ı Seniyye'm re'âyâsı tüccârından alınan resm-i gümrükden ziyâde kapudân-ı mersûmdan bir nesne alınmış ise ba'de's-subût gümrükçü-i merkûmden tamamen tahsîl ve kapudân-ı mersûma redd ü teslîm olunmak 'ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı mezkûr muktezâsından idüğü ve hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn ve münâfî-i nizâm vaz' ve hareket vukû'una rızâ-yı şerîfim olmadığı siz ki vezîr-i müşâr ve nâ'ib-i mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i 'ahidnâme-i hümâyûn vaz' ı tecvîzden tevakkî ve mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ra sene 34.

(2) Gön imrâriçün izn-i seffine

Dergâh-i mu'allâm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a

takrîrinde Rusya re'âyâsından Civanni Barya nâm tâcir Avrupa memâliki mahsûlâtından olmak üzere bundan akdemce iki kıt'a sefine ile Dersa'âdet'ime celb eylediği iki bin yirmi beş 'aded gönü Der'aliyye'mde değer bahâsıyla fûrûht idemediğinden bu def'a mikdâr-ı mezkûrdan sekiz yüz 'adedini Bahr-i Sefîd cânibine irsâl murâd eylediği beyânıyla ol mikdâr gönün Bahr-i Sefîd'e mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş olmağla husûs-ı mezbûr sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin sana havâle olundukda gön-i mezkûr Rusya mahsûlinden olmayub Amerika diyârından gelmiş idüğü ve bu makûle gönün rûsûmât-ı gümrüğü bu tarafda tamamen te'diye birle sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla mürûruna ruhsat i'tâsı re'ye menût idüğünü i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü'z-zıkr gönden ifrâz eylediği sekiz yüz 'aded gön Amerika diyârından celb olunmuş olduğu ve tâcir-i mersûmun kendü mâlî idüğü muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu sûretde sâ'ire sirâyet etmemek şartıyla şimdilik li-ecli'l-bey' Akdeniz'e imrârına mûmâna'at olunmamak velakin bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından olan gönün imrârına irâ'et-i ruhsatdan ve hilâf-ı şurût-ı mu'âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te'addîden mücânebet eylemesi bâbında; Fî evâhır-ı Ra sene 34.

(3) İzmir nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından Medine-i İzmir'de li-ecli't-ticâre ikâmet üzere olan Corci Paskali nâm tâcir yedinde olan ma'lûmü'l-mikdâr Bursa harîri ve sarı balmumunun 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu ve tenazzum olunan tâ'rife defteri mûcebince icâb iden resm-i gümrüğü edâya râzı iken İzmir gümrükçüsü tâcir-i mersûmdan dört yüz altmış sekiz gurus ziyâde resm-i gümrüğü ahz etmiş olduğu beyânıyla gümrükçü-i merkûmun ziyâde olarak me'hûzü olan meblağ-ı mezbûr ma'rifet-i şer'le istirdâd olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayr tarafından istid'â olunmakdan nâşî Dîvân-ı Hümayûn'um kalemi kuyûdâtına mürâca'at olundukda Rusya tüccârı Rusya memleketinden ve sâ'ire düvel-i memâlikinden Devlet-i 'Aliyye memâlikine getürecekleri ve gerek Devlet-i 'Aliyye memâlikinden alub Rusya memleketine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürecekleri emti'a ve eşyânın bir def'a ve bir mahalde yüzde üç hesâbı üzere resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr vü 'uhûd eyledikleri mahallerin gümrükçüleri mükerrer gümrük ve yâhûd sâ'ir bir dürlü resim mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz edenlerden gerüye redditdirile deyü Ru[sya]luya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin on dokuzuncu maddesinden münderic olduğu ve

müste'men tüccârı hubûbât ve bunun emsâli memnû'âtdan ve narh ile kat'ı fî'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse'min bir mahalinden alur diğer mahalinde fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın îcâb iden resm-i gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresini teba'a-i Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı misillü te'diye eylemeleri ve penbe ve duhân ve hamr ve harîr misillü eşyânın Frenkistan'a nakline murâd eylediklerinde rûsûmât emîni olan mahallerde iktizâ iden resmi bâyi'i tarafından edâ olduğunu nâtuk oligeldiği ve vech tezkere ibrâz ve yâhûd resm-i mezkûri kendüleri edâ etmeleri ve verilen nizâm-ı muktezâsından idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla vech-i meşrûh üzere [61] 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin tâcir-i mersûm zikr-i harîr ve balmumuyu Memâlik-i Mahrûse'mde bey' etmeyüb doğru düvel-i sâ'ire memâlikine götürecekt olduğu ve harîrin dahi îcâb iden resmi bâyi'i tarafından edâ olduğunu nâtuk tezkere ibrâz eylediği halde o makûle düvel-i sâ'ire memâlikine nakl olunacak emti'a ve eşyâdan tâ'rife defterinde muharrer olan fî'âtdan ziyâde resm-i gümrük alınmak iktizâ etmeyeceği ma'lûmun oldukda tâcir-i mersûm düvel-i sâ'ire memâlikine nakl etmek üzere olduğu mârru'z-zikr harîr ve balmumunun 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve tanzîm olunan tâ'rife defteri mücebine îcâb iden resm-i gümrüğü tamamen edâ etmiş ve harîrin resmi dahi bâyi'i tarafından edâ olduğu mübeyyin tezkere ibrâz etmiş iken gümrükçü-i merkûm kana'at etmeyerek ziyâde resm-i gümrük olarak tâcir-i mersûmdan dört yüz altmış sekiz gurusunu ahz eylediği ber-nech-i şer'î mütehakkik olduğu sûretde meblağ-ı mezbûrun ma'rifet-i şer'le gümrükçü-i merkûmun tamamen tahsîliyle tâcir-i mersûma redd ü teslîm husûsuna ikdâm u dikkât ve hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn ve münâfi-i nizâm vaz' u hâlet-i vukû'unu tecvîzden mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i R sene 234.

(1) Dergâh-i mu'allâm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûye ve liman nâzırı () zîde mecdühûye ve kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni () zîde kadruhumaya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbühû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Marino Pievik nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine bundan akdemce Taygan iskelesinden altı yüz altmış tobra mîrî dakîki tahmîl ve Gözleve iskelesine nakl eylemek üzere iken esnâ-yı râhda muhâlif havâyâ tesâdüf ile şiddet-i fırtınadan Bahr-i Siyâh Boğazı'na duhûl idüb bu def'a yine Bahr-i Siyâh cânibin 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve ber- müceb-ı şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle Bahr-i Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî ber-muktezâ-yı şurûtu mu'âhede sefine-i merkûmenin hamûle-i

mezkûresiyle Bahr-i Siyâh cânibine mürûruna mûmâna‘at olunmamak fermânım olmağın imdi siz ki İstanbul gümrüğü emîni ve liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm hamûle-i mezkûre ile mahmûl sûvâr olduğı bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğaz’a hîn-i vurûdunda yedine i‘tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba‘de’n-nazar ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn üç yüz akçe selâmet resmini aldıktan sonra bitirme nâmı ve ziyâde selâmet akçesi ve âhar gûne resim mutâlebesiyle mugâyir-i şurût-ı mu‘âhede te‘addî ve rencîde olunmakdan mücânebet ve sâlimen imrârına mübâderet ve sefîne-i mezbûre mellâhları arasında Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı olduğına şübhe ‘arız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı olmaya kat‘an tevkîf ve te‘hîrden olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i R sene 34.

(2) Trabzon vâlisi vezîre ve Trabzon kazâsı nâ‘ibine hüküm kü;

Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayrın südde-i sa‘âdetime takdîm eylediğı memhûr takrîrinde Rusya re‘âyâsından Taygan’da ikâmet üzere olan ma‘lûmü’l-esâmî tüccârın re‘âyâ-yı Devlet-i ‘Aliyye’mden ve Trabzon mütemekkinlerinden Kara Lamima Aci Corciyo Kasantopulo nâm zımmî zimmetinde ahz ve i‘tâ ve âhen-i hâm bahâsından ma‘lûmü’l-mikdâr alacakları olub meblağ-ı mezbûru kable’l-edâ zımmî-i mesfûr ahâlden olduğına binâen zimmetinde olan alacaklarını terekesine vâzı‘u’l-yed olan Trabzon mütemekkinlerinden ma‘lûmü’l-esâmî veresesinden mâl-ı mürd-i mesfûrdan taleb ve mâ-‘adâ etmek üzere oldukda edâda mûmâtale ve Rusyaluyı tarafından Corciyo Desiyodoli nâm Rusyaluyı vekîl eyledikleri beyânıyla Rusyalu-yı mersûmlerin mürd-i mersûm zimmetinde olan alacakları terekesine vâzı‘u’l-yed olan veresesinden mâl-ı mürd-i mesfûrdan tamamen tahsîl ve vekîl-i mersûma aliverilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak beyânıyla emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â etmekle Dîvân-ı Hümâyûn muktezâsı su‘âl oldukda inhâ olduğı üzere ahâlin mesfûrun zimmetinde olan ol mikdâr alacakları olduğı muvâfık-ı nefsu’l-emr idüğü halde ba‘de’s-sübût terekesine vâzı‘u’l-yed olan veresesinin mâl-ı mürd-i mesfûrdan tahsîl ve vekîl-i mersûma teslîm olunmak içün mahalinde şer‘a havâle emr-i âlî i‘tâsı re‘ye menût idüğü tahrîr olmağın sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mahalinde şer‘le görülmek fermânım olmağın imdi siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümâsız ma‘rifetiniz ile mürd-i mesfûrun veresesini mahalinde şer‘a ihzâr ve Rusyalu-yı mersûmun vekîli mesfûr ile hakk-ı da‘vâ üzere nâfi‘a-ı şer‘î şerîf idüğü mürd-i mesfûrun zimmetinde olan alacakları her ne ise ba‘de’s-sübûtü’ş-şer‘î terekesine vâzı‘u’l-yed olan veresesinden mâl-ı mürd-i mesfûrdan tamamen tahsîl ve vekîlleri mersûma redd ü teslîm

birle icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve ibtâl-ı hakk ve hilâf-ı şer‘i şerîfe gadri müceb-i vaz‘ı tecvîzden tevakkî ve mücânebet olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i Ca sene 34.

(3) Mısır vâlisi vezîrim el-Hâc Mehmed Ali Paşa iclâlehûya hüküm ki;

Rusya tüccârı ve Rusyanın zîr-i himâyesinde olanlar memâlik-i Osmaniye’ye getürecekleri ve alub götürcekleri nukûd sîm ve zer içün bir dürlü resm ve vergi vermeyeler ve nukûdlarını Osmanlı akçesi itdürmekle icbâr olunmaya ve Rusya re‘âyâları getürdükleri gurusların resminden mu‘âf olmak muktezâ olduğuna binâen Darb-hâne nâzırları ve hazînedârlar tarafından guruslarını Devlet-i Osmaniye’nin sikkesiyle meskûk etmek iddi‘âsıyla icbâr ve rencide olunmayalar ve bu Rusyaluya i‘tâ olunan ‘ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olub bu esnâda Rusya tüccârının Mısır cânibine götürdükleri nukûd kara gurusları Mısır gümrüğünden ahz olunarak noksân fi‘ât ile Mısır sikkesiyle meskûk akçeye tebdîl olunmakda olduğu beyânıyla ba‘d-ez-în tüccâr-ı mersûmun Mısır’a götürdükleri kara gurusları Mısır sikkesiyle meskûk akçeye tebdîl olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn ‘amel ve hareket olunmak bâbında sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunmuş olmakdan nâşî Dîvân-ı Hümayûn’umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümayûn kuyûdâtına mürâca‘at olundukda vech-i muharrer üzere olduğu mesfûr ve mekîd bulunmağla sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağla imdi Rusya tüccârının cânib-i Mısır’a götürdükleri nukûd kara gurusları noksân fi‘ât Mısır sikkesiyle meskûk akçeye tebdîl olunmak teklîfiyle te‘addî olundukları muvâfık-ı nefsu’l-emr ise ol vechle vâki‘ olan te‘addînin men‘ ü def‘i husûsu ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtu muktezâsından idüğü sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ihtimâm ve mübâderet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 34.

[62]

(1) Mısır vâlisi vezîrim el-Hâc Mehmed Ali Paşa iclâlehûya ve Mısır mollasına hüküm ki;

Rusya tüccârının kendü memleketlerinden ve düvel-i sâ‘ire memâlikinden li-eclî’t-ticâre cânib-i Mısır’a götürdükleri ve gayr-ı ez-memnû‘ Mısır’dan alub kendü memleketlerine ve düvel-i sâ‘ire memâlikine nakl idecekleri emti‘a ve eşyânın ‘ahidnâme-i hümayûn mücebine yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüklerini edâya râzılar iken bu esnâda Mısır’da vâki‘

gümrükçüler tarafından yüzde üç hesâbından ziyâde gümrük talebiyle tüccâr-ı mersûma te‘addî olunmakda oldukları ve bir def‘a bir mahalde resm-i gümrüğü edâ olunan emti‘a ve eşyânın dahi ma‘mûlün bih edâ tezkeresine i‘tibâr olunmayarak tekrâr mükerrer gümrük talebi ve her bir metâ‘nın dengine yirmişer para ve her bir me‘kûlât ardına hamûle resmi nâmıyla başkaca resmi mutâlebesi misillü rencîde kılınmakda olduğu beyânıyla hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümayûn ol vechle vâki‘ olan te‘addînin men‘ ü def‘i bâbında sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından bâ-takrîr istid‘â olunmakdan nâşî Dîvân-ı Hümayûn’umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümayûn kuyûduna ve nizâm-ı dâhiliyye şurûtuna mürâca‘at ve muktezâsı lede’s-su’âl Rusya tüccârı Rusya memleketinden ve sâ’ir düvel memâlikinden Devlet-i ‘Aliyye memâlikine götürecekleri ve gerek Devlet-i ‘Aliyye memâlikinden alub Rusya memâlikine ve düvel-i sâ’ire memâlikine götürecekleri emti‘a ve eşyânın bir def‘a ve bir mahalde yüzde üç hesâbı üzere resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr vü ‘uhûd eyledikleri mahallerin gümrükçüleri mükerrer gümrük ve yâhûd sâ’ir bir dürlü resm mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz edenlerden gerüye redd itdirile ve Rusya memâlikinden Bahr-i Sefîd’e ve Meditrane ta‘bîr olunub denize ve deniz olunan iki denizden Bahr-i Siyâh’a mürûr iden Rusya tüccâr sefâ’ininin hamûlelerinden gümrük ve bir dürlü resim iddi‘â eylememek ve bir kimesneye aldirmamak ve sefâ’in-i merkûmenin mürûrlarında Kostantiniyye de hiç bir mahalde hamûlelerini ihrâc icbâr olunmamak husûslarını Devlet-i ‘Aliyye ta‘ahhüd eder deyü Rusyaluya i‘tâ olunan ticâret mu‘âhedesinin on dokuzuncu ve otuz beşinci maddelerinde mûnderic ve mestûr idüğü ve müste’men tüccârı hubûbât ve bunun emsâli memnû‘âtdan ve narh ile kat‘ı fi’ât olunan mevâddan mâ-‘adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse’mın bir mahalinden alur diğr mahalinde fûrûht eyledikleri eşyânın îcâb iden resm-i gümrük ve rûsûmât-ı sâ’iresini teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı misillü te‘diye eylemeleri Ticâret-i Dâhiliye şurûtu nizâmından idüğü beyânıyla bu sûretde tüccâr-ı mersûma Mısır’dan gayr-ı ez-memnû‘ alub Rusya diyârına ve düvel-i sâ’ire memâlikine götürecekleri emti‘a ve eşyânın îcâb iden resm-i gümrüklerini mu‘ahharan tanzîm olunan tâ‘rife defteri mûcebince yüzde üç hesâbıyla edâ ve Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlâtı olarak Mısır’a celb eyledikleri ve gerek mahrûse-i Mısır’dan iştirâ eyledikleri emti‘a ve erzâkı İzmir ve Selanik ve sâ’ir Memâlik-i Mahrûse’m derûnuna nakl ve fûrûht eyledikleri halde îcâb iden rûsûmâtı Ticâret-i Dâhiliye nizâmı üzere teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı tüccârı misillü gümrük ümenâsına edâ olunmak ve tüccâr-ı mersûme mubâyâ‘a ve nakl idecekleri emti‘a ve eşyâdan Memâlik-i Mahrûse’m dâhilinde bir nesne bey‘ ve fûrûht etmedikleri sûretde münâfi-i ‘ahidnâme-i

hümâyûn gümrükçüler tarafından ziyâde resm-i gümrük mutâlebesiyle vâki‘ olan te‘addiyâtın men‘ ü def‘i bâbında emr-i şerîfim ısdârı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusya tüccârının cânib-i Mısır’dan gayr-ı ez-memnû‘ alub Rusya diyârına ve düvel-i sâ’ire memâlikine götürecekleri emti‘a ve eşyânın îcâb iden resm-i gümrüklerini mu‘ahharan tanzîm olunan tâ‘rife defteri mûcebince yüzde üç hesâbıyla edâ ve Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlâtı olarak Mısır’a celb eyledikleri ve gerek mahrûse-i Mısır’dan iştirâ eyledikleri emti‘a ve erzâkı İzmir ve Selanik ve sâ’ir Memâlik-i Mahrûse’m derûnuna nakl ve fûrûht eyledikleri halde îcâb iden rûsûmâtı Ticâret-i Dâhiliye nizâmı üzere teba‘a-i Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı tüccârı misillü gümrük ümenâsına edâ olunması ‘ahidnâme-i hümâyûn ve Ticâret-i Dâhiliye şurûtu nizâmından idüğü ve tüccar-ı mersûma mubâyâ‘a ve nakl idecekleri emti‘a ve eşyâdan Memâlik-i Mahrûse’m dâhilinde bir nesne bey‘ ve fûrûht etmedikleri sûrette münâfi-i ‘ahidnâme-i hümâyûn ziyâde resm-i gümrük mutâlebesiyle vâki‘ olan te‘addiyâtın men‘ ü def‘i lâzimedden olduğu siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümâsız ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ihtimâm u dikkat olunmak ve ‘ahidnâme-i hümâyûna ve Ticâret-i Dâhiliye şurûtu nizâmına münâfi ednâ vaz‘ u hâlet-i vukû‘a irâ‘et-i ruhsat olunmamak bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 34.

(2) *Der‘aliyye’mden Mısır’a varub gelince yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâb ve a‘yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki;*

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Devlet-i ‘Aliyye memâlikine âmed-şüd iden ‘ahidnâme-i ilâ-âhirihi () olduğuna binâen bu def‘a Rusya re‘âyâsından İspiridyon Kalobraki nâm tâcir Teodoro Tasika nâm bir nefer âdemîni li-ecli‘t-ticâre Mısır’a irsâl murâd eyledikleri inhâ ve ber-vech-i mûceb-i şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket birle mürûr u ‘ubûr ve ticâretine mûmâna‘at olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûruna istid‘â etmekden nâşi müste‘men tüccârı Ticâret-i Dâhiliye şurûtu ilâ-âhirihi ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında ber-mu‘tâd ticâret yol emr-i yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 34.

Mısır vâlisi vezîrim el-Hâc Mehmed Ali Paşa iclâlehûya hüküm ki;

Rusya gemilerinin kapudânları ve yâhûd sefînelerinin sâhibleri gemilerini kavakda ve yağlamak ve ta‘mîr etmek lâzım geldikde Devlet-i ‘Aliyyenin bi‘l-cümle şehirlerinde kal’alarında ve limanlarında zâbitân tarafından mesfûruna lâzım olan yağ ve zift ü katrân ve ‘amele ve alât mikdârının akçeleriyle verilmesine mûmâna‘at olunmayacağından gayrı derece-i

imkânda dahi mu'âvenet oluna Rusya bayrağı altında olan gemiler Memâlik-i Osmaniye iskelelerine vardıklarında dostane kabul olunub akçeleriyle kendülerine lâzım olan me'kûlât ve meşrûbatı iştirâyâ me'zûn olub iştirâ ve bey' ve nakline kimesne tarafından mûmâna'at olunmayub bu gûne me'zûniyetler için bir dürlü resim ve hediye kendülerden mutâlebe olmağın deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnde mûnderic iken bu esnâda Rusya kapudânları Mısır ve Trablus iskelelerine vurûd etmek gemilerini kavakda ta'mîr etmek lâzım geldikde iktizâ iden levâzımâtı ve gerek kapudân ve mellâhlarının kifâf-ı nefsleri için lâzım gelen zehayiri akçe ile iştirâ ve nakline mûmâna'at olduğundan başka rûsûmât talebiyle te'addî ve rencîde olunmakda olduğu beyânıyla 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof tarafından istid'â ve Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn şurûtuna mûraca'at oldukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr u mukayyed olunmağın sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin 'ahidnâme-i hümayûn mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu kapudânları gemilerini ta'mîr etmek lâzım gelmeğe iktizâ iden levâzımâtı ve gerek kapudân ve mellâhlarının kifâf-ı nefsleri için lâzım olan me'kûlât ve meşrûbatı akçeleriyle almalarına mûmâna'at olunmamak 'ahidnâme-i hümayûn muktezâsından olduğu ve mâdâm ki aldıkları me'kûlât ve meşrûbat kifâf-ı nefsleri için ola ve kendülere kadr-i kifâyeden ziyâde olmaya mugâyir-i 'ahidnâme-i hümayûn vâki' olan te'addînin men' ü def'i husûsuna mübâderet olunmak lâzımeden idüğü sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ve dikkat olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 34.

[63]

(1) Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Maçın ve İsakçı muhâfız Sâlih dâme ikbâlühûya hüküm ki;

İki devlet re'âyâsından ba'zıları âhar bir töhmet ve 'adem-i itâ'at ve yâhûd hiyânet idüb devleteynin birine ihtifâ ve yâhûd ilticâ kasdında olur ise Devlet-i 'Aliyye'mde dîn-i İslâm'ı kabûl ve Rusya Devleti'nde tanassur idenlerden mâ-'adâ aslâ bir bahâne ile kabûl ve himâyet olunmayub der-'akab redd ve yâhûd hiç olmaz ise ilticâ eyledikleri devletin memâlikinden tard olunalar ki bu misillü yaramazların sebebi ile iki devlet beyninde mûris-i bürûdet ve yâhûd bahs-i 'abes olur aslâ bir ma'nâ vâki' olmaya kezâlik tarafeyn re'âyâsından olub gerek ahâlî-i İslâm ve gerek Hıristiyan zümresinden bir kimesne bir dürlü taksirât idüb her ne mülâhaza ile bir devletden ol bir devlete ilticâ iderlerse bu misillüler taleb olundukça bilâ-te'hîr reddoluna deyü Devlet-i 'Aliyye'mle Rusya Devleti beyninde mün'akid olan 'ahidnâme-i hümayûnda

münderic olmakdan nâşî Bucak havâlisinde vâki‘ Deti nâm karye de kâ‘in Rusya zâbitinin hizmetkârlarından iki nefer Rusyalu bundan akdemce ber-takrîb bilâ-firâr ile arâzî-i Devlet-i ‘Aliyye’me duhûl iderek İsakçı ve Tulça ve Maçın taraflarından temekkûn iden Kazaklara ilticâ ve âyende ihtifâ etmiş oldukları ihbâr olduğu beyânıyla ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede firârî-i merkûmlerin ol taraflarda bi’t-taharrî zâhire ihrâc ve yanlarında olan eşyâ ile Rusya me’mûrları taraflarına redd ü teslim olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunmağla ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcebinece ‘amel oldukda fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye’me Rusya Devleti beyninde mün‘akid ve üstüvâr olan şurût-ı müsâleme ve musâfât uhûd-ı musâlaha ve muvâlâtın te’yîdini mûceb olur hâlâtın istihsâli lâzımeden olub hilâfı vaz‘ u hâlet-i vukû‘a câ‘iz olmamağla mersûmân bi’l-istintâk hüsn-i rızâsıyla dîn-i İslâm’ı kabûl eyledikleri ikrârıyla tahakkuk eylediği sûrette ber-mûceb-i şurût-ı reddi iktizâ etmeyeceği ve bu husûs mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tulça muhâfızı Reşid dâme ikbâlühûya dahi diğer emr-i şerîfime tavsiye ve tenbîh olunmuş olduğu sen ki Mîr-mîrân-ı mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda mersûmâtı taht-ı hükûmetinde bi’t-taharrî bi-eyyi vechin kân zâhire ihrâc ve keyfiyyet hallerine tahsîl-i vukûf oldukda sonra Rusya me’mûrlarıyla muhâbere ve tercümân ve âdemleri celb ve bi’l-muvâcehe istintâk ve fass-ı ‘ahidnâme-i hümayûna tatbîk iderek dîn-i İslâm’ı kabûl etmedikleri ba‘de’t-tahkîk i‘âdeleri iktizâ eylediği halde bilâ-muhâlefete yanlarında olan eşyâlarıyla redd ü teslim ile îfâ-yı şurût ‘ahidnâme-i hümayûn ve muvâlât ve icrâ-yı hukûk-ı hem-civârî ve musâfâta dikkat ve münâfî-i şurût bir gûne vaz‘ u hâlet-i vukû‘undan mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 34.

(2) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tulça muhâfızı Reşid dâme ikbâlühûya () iktizâsına göre

(3) Trabzon vâlisine ve Trabzon nâ‘ibine ve Trabzon gümrüğü emîni zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccarının kendü vilâyetlerinde Memâlik-i Mahrûse’me getürdükleri ve gayr-ı ez-memnû‘ Memâlik-i Mahrûse’mden alub vilâyetlerine götürdükleri emti‘a ve eşyânın resm-i gümrükleriçün iki yüz on altı târîhinde yüzde üç hesâbata esâs ittihâz olunarak bi’l-müzâkere tecvîz ve tanzîm olunan bir kıt‘a memhûr ve mûmzî tâ‘rife defteri Başmuhâsebe’ye kayd olunub birer sûreti ihrâc ve Memâlik-i Mahrûse’m gümrükleri defterlerine sebt ile Rusya Devleti tâcirleri gayr-ı ez-memnû‘ Memâlik-i Mahsûsemnden alub kendü memleketlerine ve düvel-i

sâ'ire memâlikine götürecekleri ve kendü memleketlerinden ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli't-ticâre Memâlik-i Mahsûse'mden getürecekleri emti'a ve eşyanın îcâb iden gümrükleri tâ'rife-i tezkere mûcebince tahsîl olunmak ve diğ̃er ta'rife de zikrolunmamış eşyâ zuhûr ider ise râyic-i vakt üzere yüzde üç hesâbıyla resm-i gümrükleri alınmak üzere ol vakitde lâzım gelen mahallere evâmîr-i şerîfe ısdârıyla keyfiyyet i'tirâf ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî Trabzon kazâsına âmed-şüd iden Rusya tüccârı kendü memleketlerinden ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' Trabzon'a getürdükleri ve gayr-i ez-memnû' alub vilâyetlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürecekleri emti'a ve eşyanın îcâb iden resm-i gümrüklerine zikrolunan tâ'rife defter mûcebince yüzde üç hesâbı üzere edâya râzılar iken bu esnâda Trabzon gümrükçüsü tâ'rife defterine i'tibâr etmeyerek ziyade resm-i gümrük mutâlebe ve ahz etmek dâ'iyesinde olduğunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından bundan akdem bâ-takrîr inhâ olunub o makûle sahîh Rusya tüccârı yediyle Rusya diyârından ve düvel-i sâ'ire memâlikinden li-ecli'l-bey' Trabzon'a getürülen ve gayr-i ez-memnû' Trabzon'dan alınub kendü memleketlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürülen emti'a ve eşyâ için bâlâda beyân olduğu vechle tâ'rife defteri ve nizâmından ziyâde resm-i gümrük mutâlebesiyle te'addî olduğu muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu halde bu husûs şerâ'it-i 'ahidnâme-i hümayûna münâfî olduğuna binâen o makûle te'addiyâtın gelüb men' ü def'iyle ber-mûceb-ı şurût ve nizâm 'amel ve harekete ihtimâm u dikkat olunması iki yüz otuz iki senesi evâhır-ı Zi'l-hicce'sinde emr-i celîlül-kadrim şeref-bahş-ı sahîfe-i sudûr olmuş ise de bu esnâda Trabzon'a âmed-şüd iden Rusya tüccârı haklarında gümrükçü-i mûmâ-ileyh tarafından hilâf-ı 'uhûd u şurût ba'zı te'addiyât vukû'bulmakda olduğu ve sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin husûs-ı mezbûrun mûna'kid tarafından dahi sarf-ı makdûr olunmadığı beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru istid'â ve Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz ahkâm kuyûdâtına mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim verildiği ve müste'men tüccârının hubûbât ve bunun emsâli memnû'âtdan ve narh ile kat'ı fî'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse'min bir mahalinden alur diğ̃er mahalinde fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyanın îcâb iden gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresi Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârından nevehle tahsîl olunagelmış ise müste'men tüccârından dahi ol vechle tahsîl olunması Ticâret-i Dâhiliye şurûtundan idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla bu keyfiyyet muvâfık-ı nefsü'l-emr olduğu halde mukaddem sâdır olan emr-i şerîfime mugâyir ve rızâ-yı hümayûnuma mûmâna'at olub te'addiyât-ı merkûmenin 'alâ-eyyi hâl men'îyle mukaddemâ şeref-rîz sudûr iden emr-i 'alışânım me'âl ve mü'eddâsı üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın te'kîdî havî işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâmının

Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olub li-ecli't-ticâre Memâlik-i Mahrûse'me gelub giden tüccâr ve sâ'ir teba'asının ber-mûceb-ı 'ahd u şart himâye ve sıyânetleri lâzimedden olmağla tüccâr-ı mersûmun Trabzon'a getürdükleri emti'a ve eşyâ sahîh kendü ve memleketlerine ve düvel-i sâ'ire memâlik-i mahsûlinden ise 'ahidnâme-i hümayûn şurût ve tâ'rife defterinden ve Memâlik-i Mahrûse'm hâsılı olduğu takrîriyle Ticâret-i Dâhiliye nizâmı mûcebince Saltanat-ı Seniyye'm re'âyâsı tüccârından alınan resm-i gümrükden ziyâde bir nesne alınmaması husûsuna ikdâm u dikkât olunmak irâde-i 'aliyye'm muktezâsından idüğü ve ba'd-ez-în hilâfı vaz' u hâlet-i vukû'u câ'iz olduğu siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı gümrükçü-i mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve mübâderet ve hilâfından be-gâyet ittikâ ve mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 34⁴⁷⁹.

(4) Merkûm Selânik havâlisinden olmağla

Selânik vâlisine hitâben emr-i âlî yazılmışdır.

Evâsıt-ı L sene 34.

Mora vâlisi vezîre ve zikri âtî kimesnenin Mora cezîresinde bulunduğu mahalden kâdısına hüküm ki;

Rusya tüccârından Kiryaki İstamo nâm tâcirin Selânikli Osman dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde eşyâ bahâsından bâ-temessük yedi bin beş yüz guruş alacağı olub meblağ-ı mezbûru lede'l-mutâlebe bin guruşunu i'tâ ile bâkî kalan altı bin beş yüz guruşu edâ etmeksizin Mora cânibiyle firâr etmiş olduğu beyânıyla merkûm cezîre-i Mora'da olduğu mahalde huzûr-ı şer'iyye celb ve ihzâr ile meblâğ-ı mezbûr ber-mûceb-i temessük deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf eylediği halde tamamen tahsîl ve tâcir-ı mersûma teslîm olunmak için Dersa'âdet'ime irsâl olunmak ve eğer meblâğ-ı mezbûru inkâr ve yâhûd sâ'ir a'zâr-ı şer'iyyeye ibtidâr ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde murâfa'a olmak için sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin tarafından bir mubâşir ta'yîniyle Der'aliyye'me irsâl ve ihzâr kılınmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî [64] Divân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûdâtına mürâca'at oldukda Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'de istimâ' olunub âhar yerlerde istimâ' olunmaya deyü Rusya Devleti

⁴⁷⁹ Derkenârında "Za" yazmaktadır.

tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnun altmış dördüncü maddesinde münderic ve mestûr olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi ma'rifetinle merkûm cezîre-i Mora'da bulunduğu mahalde ahz ve huzûr-ı şer'-i şerîfe celb olunarak tâcir-i mersûmunun ber-mûceb-i temessük iddi'â eylediği meblağ-ı mezbûr deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf eylediği takdîrce ma'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma verilmek üzere Dersa'âdet'ime irsâl ve tesbîle ve sûret inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde ma'rifet-i şer'le ru'yet olunmak için tarafından bir mubâşir ta'yîniyle merkûmu Der'aliyye'me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemek lâzımeden idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dikkat eylesen ve sen ki merkûmun bulunduğu mahallin kâdısı mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsıyla 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mübâ'âdet eylemek bâbında; Fî evâ'il-i C sene 34.

(1) Memâlik-i Mahrûse ve gerek Rusya mahsûliyle mahlût gümrükçü i'tâsıyla

Akdeniz'e izn-i sefîne

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'ibleri zîde ilmuhuma ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Rusya kapudânlarından Nikola di Palma nâm kapudân Devlet-i 'Aliyye'm Memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca yüz on üç varil yüz on yedi kutu kuru üzüm üç tobra deve tüyü altı yüz otuz bir boğça tütün ve yedi varil zâmk ve otuz üç varil şem'-i 'asel ve seksen beş boğça temür hindi ve dört tobra tohum ve bir sagîr sandık çibık tablası ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmet murâd eylediğın inha ve sefîne-i merkîmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle husûs-ı mezbûr sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin sana havâle olundukda eşyâ-yı mezkûra Memâlik-i Mahrûse mahsûli olduğundan bahisle îcâb iden rûsûmât gümrüğü İstanbul emti'a gümrüğü tarafından edâ ve yedine memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi verilerek ve tezkere-i mezkûreyı Bahr-i Sefîd Boğazı'ndan ibrâz etmek üzere imrârına ruhsat i'tâsı re'ye menût idüğü i'lâm etmekle elçi-i mûmâ-ileyhin takdîm eylediği ma'mûlün bih defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümayûn'um kaleminde

hıfz olunmağla i'lâmın mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi kapudân-ı mersûm râkib olduğu sefîne-i mezkûreye memnû'âtdan bir nesne vaz' eylemediği halde sefîne-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki nâ'ibler ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zikr ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emri-şerîfime ba'de'n-nazar mâdâm ki eşyâ-yı mezbûrenin îcâb iden gümrüğünü 'ahidnâme-i hümâyûn ve tâ'rife-i cedîde defteri mücebince edâ eylediğini mübeyyin ma'mûlün bih edâ tezkeresini ibrâz birle ber-müceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ eyleye ve sefîne-i merkûme derûnunda re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'm bulunmaya mugâyir 'uhûd ve şurût tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan mübâ'deret ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği eşyânın 'ahidnâme-i hümâyûn ve Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebince îcâb iden gümrüğü alinub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden mücânebet ve dostâne mu'âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında ma'a-te'mîn; Fî evâ'il-i C sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikele di Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından olmak üzere yüz varul tuzlu balık ile gümrükçü i'tâsıyla Bahr-i Sefîd'e izn-i sefîne emri yazılmışdır ma'a-te'mîn fî evâ'il-i C sene 34 () Ciyakomo Anetti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin kantar palamut ile Bahr-i Sefîd'e imrârı ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı B sene 34 gümrükçü i'tâsıyla () Nikolo Vitale nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere iki bin iki yüz kıyye nühâs-ı hâm ve on dört denk cild-i erneb ve yirmi kantar şem'-i 'asel ve üç yüz kırk dört keyl kanarya yemi ve yüz elli keyl bezelye ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki yüz kantar kamçıbaşı ve bir sandık fes ile gümrük emîni i'lâmı mücebince Bahr-i Sefîd'e izn-i sefîne ve te'mîn evâmîri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 34⁴⁸⁰.

(3) *Bu makûle Memâlik-i Mahrûse mahsûli olan kamçıbaşı ve tavşan derisi ve sâ'ir eşyâ ile yazılacak izn-i sefîne gümrükçü i'lâmıyla yazıla gelmişken Rusya tercümânı Frenkiti kabûl için bilâ-i 'lâm yazılması Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâlih şifâhen tebliğ binâen bilâ-i 'lâm*

⁴⁸⁰ Derkenârında "palamut" ve "nühâs-ı hâm" yazmaktadır.

Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mina Galati nâm kapudânın sefinesi Rusya memâlik-i mahsûlinden kırk kantar âhen-i hâm ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dört yüz kantar kamçıbaşı ve iki denk tavşan derisi ile gümrük i‘lâmı olmayarak Bahr-i Sefîd izn-i sefîne ve te’mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 34 () Rusya kapudânlarından Melkiyore Beatovik nâm kapudânın sefinesi Rusya memâlik-i mahsûlâtından olmak üzere sekiz yüz keyl hinta ve on beş fıçı havyar ve yirmi beş varul Rusya duhânı ve otuz dokuz demet darçın ve yüz iki denk yün ve üç yüz yirmi ufak denk buzak derisi ve bir küçük sandık çifli atlas ve iki varil balmumu ve iki denk deve tüyü ve bir küçük sandık efrenc pâpûşu ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on üç denk kamçıbaşı ve üç varul zamğ ile bilâ-i‘lâm Bahr-i Sefîd’e izn-i sefîne ve te’mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 34 () Antonyo Salterik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Marûse mahsûlâtından beş yüz doksan yedi ufak denk yaprak duhân ile bilâ-i‘lâm Bahr-i Sefîd’e izn-i sefîne ve te’mîn fî evâsıt-ı M sene 235 () Rusya kapudânlarından Civanni di Gasparo Tasovik nâm kapudânın sefinesi Rusya memâlik-i mahsûlinden yirmi varul ve dokuz buçuk fıçı havyar ve Memâlik-i Mahrûse mahsûli olmak üzere üç yüz otuz altı denk kamçıbaşı ile bilâ-i‘lâm gümrük Bahr-i Sefîd’e imrâriçün izn-i sefîne ve te’mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 36.

[65]

(1)Ticâret yol evâmiri

Der‘aliyye’mden Balyabadra’ya varub gelince yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâba ve a‘yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Devlet-i ‘Aliyye memâlikine ‘ahidnâme-i hümayûn ilâ-âhirihi () olduğuna binâen bu def‘a Rusya re‘âyâsından Jozef Alistanovic nâm tâcir bir nefer müste’men hizmetkârıyla li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’mden Balyabadra’ya varub gelmek murâd eylediğin inhâ ve ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket birle mürûr u ‘ubûr ve ticâretine mûmâna‘at olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â etmekden nâşî müste’men tâciri Ticâret-i Dâhiliye ilâ-âhirihi () şurûtundan idüğü ber-mûceb-ı ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i Ca sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Nikola Keseno nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu‘tâd yol emri fî evâ’il-i Ca sene 34 () Rusya re‘âyâsından Pantari Marangopulo nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu‘tâd evâ’il-i Ca () Rusya re‘âyâsından Jan Ayliyovik nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’dan İzmir’e varub gelince fî evâhır-ı Ca sene 34 () Rusya re‘âyâsından Nikolas Paleologo nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı C sene 34 () Sokiri Acı Abvakimof nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince () Rusya re‘âyâsından Dimitriyo Kristoforo Tesafti nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince evâhır-ı C () Rusya re‘âyâsından Kristo di Alistolo Popovik nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâhır-ı C () Rusya re‘âyâsından Jan Vitale nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı B sene 34 () Corcesef Kondoriyoti nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ cezâ’ir ve sevâhile varub gelince () Davit Davito nâm tâcir li-ecli’t-ticâre berren ve bahren Ahışa’ya varub gelince fî evâsıt-ı Ş () Kostantino di Andriya nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’dan Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı Ş () Kostantino Tondopulo nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâ’il-i N sene 34 () Jorj İlya nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı N () Civanni Mikele Kato nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince () Cerasimo Sicilyano nâm tâcir li-ecli’t-ticâre İznikmid ve havâlisine varub gelince ber-mu‘tâd her birine başka başka ticâret yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Manoli Dimitriyo nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâ’il-i L sene 34 () Lazaro Corci nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’dan Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince () Corciyo di Dimitriyo Koraki nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’dan Bahr-i Sefîd’de ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı L () Ostraty Nikolò Pietro Kokino nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’dan Bahr-i Sefîd’de ba‘zı

cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd Fî evâhır-ı L sene 34 () Aleksandro Marazli nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Çeşme ve havâlisine varub gelince evâsıt-ı Za () Mikele Ceka nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile evâsıt-ı Za () Matyo Diyamandoğlu nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Rumeli'de vâki' ba'zı mahallere varub gelince evâhır () Nikola Yomyazi di Armase nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâhır-ı Za () Anatasyo Mikalof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Mısır'a varub gelince fî evâsıt-ı Z () Dimitriyo Atanasyo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı Z () Kuzma Papa Topulo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' Sakız ve Çeşme ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır evâ'il-i Z () Dimitriyo Filibosi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâhır-ı M sene 235 () Gacador di Alisayi Savalan nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den İzmir ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derciyle başka başka ticâret yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Civanni di Atanasyo Goda nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd yol emri fî evâhır-ı M sene 235 () Rusya re'âyâsından Anagnosti Pietro Cotti nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı S () Kristodulo Corciyo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâhır-ı S () Nikola Sirma nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâhır-ı S () Dimitriyo Agalopulo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâ'il-i Ra () Civanni Kaosto nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı Ra () Kostantino di Ostakyo nâm tâcir Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre Edirne ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd fî evâhır-ı Ra sene 235 () Civanni Danrino nâm tâcir Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd evâsıt-ı R () Mazlim Karapetof nâm tâcir Der'âliyye'den berren ve bahren li-ecli't-ticâre Kalas ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd fî evâhır-ı R () Civanni Bakkaloğlu nâm tâcir Dersa'âdet'den berren ve bahren İzmir ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd evâ'il-i Ca

() Mikele Papasoğlu nâm tâcir Dersa'âdet'den berren ve bahren li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince fî evâsıt-ı Ca () Corciyo Pappariga nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd evâ'il-i B () Pietro İstoyan nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd yol emri fî evâ'il-i Ş sene 235 () Civanni Teodoridi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd ticâret dâhiliye şurûtu derciyle başka başka yol evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 235.

[66]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya tâcirlerinden İstamati di Civanni Kredirpulo nâm tâcir Dersa'âdet'imden li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd yol emri fî evâsıt-ı N () Pietro Çozepe nâm tâcir Dersa'âdet'den li-ecli't-ticâre Bağdad'a varub gelince ber-mu'tâd evâhır-ı N () Aones Pedreşof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Mısır'a varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı L () Manoli Dimitriyo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince evâhır-ı L () Civanni İskoni nâm tâcir Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince () Corciyo Kaççaki nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den İzmir ve havâlisine varub gelince ber-mu'tâd evâhır-ı L () Mikele Gentaroğlu nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den İzmir'e varul gelince ber-mu'tâd fî evâ'il-i Za () Davit Savalan nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den berren ve bahren Bursa'ya andan İzmir'e varul gelince evâsıt-ı Za () Mordohay Mozif nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Varna'ya varub gelince evâhır-ı Za () Panayoti İlyadi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince () Dimitriyo Corciyo Kapanradi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince evâhır-ı Za.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Civanni Kostantino nâm tâcir li-ecli't-ticâre bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı Z () İstefano Coyalof nâm tâcir Dersa'âdet'den berren ve bahren li-ecli't-ticâre Ahışa'ya varub gelince () Corciyo Dimitriyo Manisi nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ır ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı Z () Nikola Kostantino nâm tâcir li-ecli't-ticâre

Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı Z () Jan Matli nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd evâhır-ı Z () Aci Ratko Vasilyevik nâm tâcir li-ecli't-ticâre İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd fî evâ'il-i M sene 236 () Luka Ivanof nâm tâcir li-ecli't-ticâre İzmir'e varub gelince evâ'il-i M () Civanni Barençi nâm tâcirin âdemi Bazilyo Avestatovik nâm müste'men Rusyalu li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i M () Tomazo Donra nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâsıt-ı M () Emanuele Vasilyadi nâm tâcir Der'âliyye'den berren ve bahren li-ecli't-ticâre İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd evâsıt-ı M () Kostantino Papadiyamdi nâm tâcir li-ecli't-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince evâsıt-ı M () Dimitriyo Yanataki nâm tâcir bir nefer müste'men hizmetkârıyla li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı M sene 236.

(3) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Dimitriyo Paleologo nâm tâcirin âdemi Mikele Papasoğlu nâm Rusyalu müste'men Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre İzmir'e varub gelince fî evâhır-ı M sene 236 () Antonyo Messarkof nâm tâcir Dersa'âdet'den li-ecli't-ticâre berren ve bahren Ahışa'ya varub gelince ber-mu'tâd evâhır-ı M () Teologo Civanni nâm tâcir Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre berren ve bahren İzmir'e varub gelince evâhır-ı M () Ambrosyo İskaramanka nâm tâcir Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır evâ'il-i S sene 36 () Civanni Bortaro nâm tâcirin âdemi Bazilyo Parcif nâm müste'men Der'âliyye'den berren ve bahren li-ecli't-ticâre Bükreş'e varub gelince ber-mu'tâd evâ'il-i S () Golilemo Nikola Ciyani nâm tâcir Der'âliyye'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâ'il-i S () Anastasyo Ivanof Basta nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den İzmir'e varub gelince ber-mu'tâd evâsıt-ı S () Antonyo Koçvolli nâm tâcir li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd () Dimitriyo Boyaroğlu nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den İzmir ve Kuşadası'na varub gelince evâhır-ı S () Paleologo Lemoni nâm tâcir Dersa'âdet'den li-ecli't-ticâre Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince () Jani Sotiro Zafiropulo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd Fî evâhır-ı S.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Dimitriyo di Civanni Markezi nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâ’il-i Ra sene 36 () Mavro Mikele Kalopidi nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd fî evâhır-ı Ra () Pietro Tasika nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd fî evâhır-ı Ra sene 36 () İspiridyon Kaloyraki nâm tâcirin âdem Antonyo Corciyo di Ancelo nâm müste’men Der‘âliyye’den li-ecli’t-ticâre İzmir ve havâlisine varub gelince ber-mu’tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 36 () Pietro Anastasyo Mela nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd fî evâsıt-ı R sene 36 () Kostantino Bretome nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince fî evâsıt-ı R () Dimitriyo Teodoridi nâm tâcirin âdemi Manoli Antipa nâm müste’men Rusyalu li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd fî evâhır-ı R () Civanni Mikele nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bükreş’e varub gelince ber-mu’tâd () Ostakyo Dimitriyef nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince () Françesko Dilli nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd evâhır-ı R sene 36 () Megredic Sokelof nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd evâsıt-ı Ca () Panati Livpulo nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd fî evâhır-ı Ca sene 36 () Corciyo Karakacani nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘âliyye’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince ber-mu’tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 236.

[67]

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru’l-vüzerâ Ali Paşa yesserallâhü mâ-yeşâ’

ve fî ibbân-ı Re’îsu’l-kuttâb Mehmed Hâmid Efendi

Fî 4 CA sene 36.

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Lofeme Jitz nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’den Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezâ’ir ve sevâhile varub gelince

ber-mu'tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 36 () Civanni İsimakopulo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince evâhır-ı Ca () Matosso Kokoli nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince

*Der-zamân-ı Kâ'immakâm Sâlih Paşa
ve Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh Fî 24 CA sene 36.*

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Andriya Panayoti Papa Diyamandopulo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince fî evâhır-ı Ca () Kristodulo Ekolomopulo nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den Akdeniz'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd yol emri () Vanceli Masavaki nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâhır-ı Ca sene 36 () Panapoti Zakiri nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'âliyye'den Bahr-i Sefîd'de vâki' ba'zı cezâ'ir ve sevâhile varub gelince ber-mu'tâd fî evâ'il-i B sene 36.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûr Benderli Ali Paşa
Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 19 B sene 236.*

*Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 36.*

(3) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından Arhanciyan Kalanciyof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den berren ve bahren Ahışa'ya varub gelince ber-mu'tâd ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 36.

[68]

(1) Yanlız hinta hamûlesiyle Akdeniz'e izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârlarına hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Sirigo nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca altı bin beş yüz keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ne vurûd ve hamûle-i merkûmeye ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ne tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ne nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i B sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Kryemadi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B sene 34 () Corciyo di İspiro Kofina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro Kazoli nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Panayoti di Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Orlof nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro di Dimitri nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Ciyakomo Kopa nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B sene 34 () Nikola Sirigo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko Fastelana nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anastasyo Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı B () Lazaro Brosko nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Brivileçyo nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Domeniko Merello nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako Civanni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Racenkovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Mikelini nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni di Gesyaro Tasovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile

ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B sene 34 () Zisimo İngelesi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Yani Françesko Donra nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı B () Yani Aci Yorgi nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B () Antonyo di Pavlo nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Ciyorasovik nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Civanni Kiryako Pantasi nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 34 () Bazilyo Mancavino nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Pana nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 34 () Gabriel Antonovik nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gasparo Malovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Lazaro nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Orlando nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Ciyofko nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Bazilyo Nikola Gini nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Bergamini nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 34 () Civanni Galli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Augusto Vitale nâm kapudânın sefinesi yedi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Leandro nâm kapudânın sefinesi sekiz bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 34 () Andriya Popovik nâm kapudânın sefinesi dört bin yedi yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola di Corciyo Çiçekli nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Diye Kelmanes nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Sakini nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 34.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Fiskovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 34 () İspiridyon

Ukropenya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Yankovik nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Diyodato Mankovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Alessandro Ciyorasovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya di Antonyo Torcitovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Milinovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 234() Kristoforo Kazilari nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Santino Rebetto nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ş sene 34 () Matyo Kılıçyan nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Andriya nâm kapudânın sefinesi sekiz bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Emanuele Agustino Kaferata nâm kapudânın sefinesi beş bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Salvator Garriya nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Antonyo Yanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Paskoale nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Marko Niyordo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Mareska nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya di Emanuele nâm kapudânın sefinesi on iki bin dört yüz yirmi keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn başka başka Akdeniz’e imrârlarıçün izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş sene 34.

[69]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Çozepe Vitelli nâm kapudânın sefinesi bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Okao Bradovik nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Lopa nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Baldasaryo Speriçça nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ş () Civanni Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Onofriyo Lasso nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Mortola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ş () Marino Dordelli nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Andriya nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Luka Lukali nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Sami

nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Baibopulo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Polyezi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Mikrof nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Loyenito nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Komneno Jani nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Arseni nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Rafaiiele di Andriya Rafaiiele nâm kapudânın sefinesi on bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Randoro nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Rociyero nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vanceli Dimitriyef nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ş - evâhır-ı Ş () İspirin Komaz nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Meyapyo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçensyo Yoçci nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstefano Andricevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Luka Visko nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Andriya Fokka nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Yanopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Roskovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Tomazo Razetto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz yirmi keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo Koçi nâm kapudânın sefinesi on üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Emanuele di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Kaligato nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Dorya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Torçinovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Berberovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Kabre nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Ivanof nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi dört bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo

Brivicyo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Deloimo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ambrosyo Laoro nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Saveryo Lisoblo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn Fî evâhır-ı Ş sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinden Rusya kapudânlarından Kostantino Pandili nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marino Rosolimo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Ricardopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş sene 34.() Dimitriyo Nikola İskalya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i N () Nikola Gika Botassi nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Lazaro nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i N () Gika Antonyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo İskarpato nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Civanni Neka nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Nikolo nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Linardo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Karyezi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Jamado nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Apestoli Kalimedi nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i N sene 34 () Nikola Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anagnosti Pietro Soti nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro İscinkovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Netyelik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin altı yüz yirmi beş keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Fortunato Talyafero nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Korakga nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Mosoro nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Velodo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Sicilyano nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Fokka nâm

kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i N sene 234.

[70]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo di Alfeste Diyogiyoni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i N () Civanni Bokori nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kaçoliyeri nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Agallo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i N () Antonyo Kardari nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () İstaveryano Karavya nâm kapudânın sefinesi sekiz bin altı yüz yirmi beş keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pandili İstati Poryoti nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () Françesko Donra nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Kikigel nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Tomazo Azvorono nâm kapudânın sefinesi on bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Avres nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo di İspiro Kofina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marko Ivanovik nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçensyo Vokovik nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli Orlof nâm kapudânın sefinesi on dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vinçensyo Gorik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Simone Cerkovik nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marya Locoda nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Şeyakaloga nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Biyanki nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Pezanta nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pavlo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro di Nikola Zakka nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Kolomyarik nâm kapudânın sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 34.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Nikola di Corciyo Koçça nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı N () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Kaliga nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı N () Arkancelo Lobro nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Tomasovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vincenzo Vekarik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Voiçik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Alessandro di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Koçça nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cenaro Maçça nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Nineçi nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko di Antonyo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni Manessi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Robin nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vincenzo Pollo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Filippo Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı C () Diyodato Gopçevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kara Yorgi nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Corciyo Pangara nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli Giyosto nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı N () Kostantino Drafoli nâm kapudânın sefinesi üç bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i L () Civanni Rosik nâm kapudânın sefinesi üç bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i L () Gregoryo Aleksi nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Simone Vokaylovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gasparo Malovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile

ma‘a-te‘mîn () Antonyo di Teodoro Çappi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Bordelyezi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Vokasovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kuzma Tzamado nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Foka nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Aci Kostantin Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Kostantino Kokoli nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kalikya nâm kapudânın sefinesi iki bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Potamiyano nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancebolo Lofredo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ciyakomo Bozovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i L () Nikola Civanni Canetto nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Yani Dimitri nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Salvator Garsiya nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Andricevik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vincenzo Miloslavik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Povovik nâm kapudânın sefinesi altı bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle başka başka Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 234.

[71]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Dolenyik nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı L () Panayi Pana nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Za sene 34 () Nikola Voviçik nâm kapudânın sefinesi beş bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı L () Andriya Miçyo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Profilyo Feodo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Atanasi Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Vereto nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo İstero nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı L () Nikola Palamari nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı L () Rali Mata nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı L () Panayin Dandrino nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cinaro Laoro nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko İspozino

nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Molisa nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kipriyoti nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kozmeto Frangopulo nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Kaççoli nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı L sene 34 () Antonyo Aci Andriya nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Valyano nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Malandraki nâm kapudânın sefinesi dokuz bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ostatyo Cergoli nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Luka Mimiyeli nâm kapudânın sefinesi on bir bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Patista Pedorino nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı L sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Kostantino nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L sene 34 () Anastasyo Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo İskarpano nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı L () Nikolo Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Koppa nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı L () Corciyo Obilovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marko Bayla nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Karalambo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Za sene 34 () Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl şa‘îr ve iki yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Rafaele Emanuele nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Za () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Panayin Kaliga nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Za () Çozepe İssa nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Zakarino nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cenaro Lofredo nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Bazilyo Akkarino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Domeniko Çelefa nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi üç bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Bartolomeo İlya nâm kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi yedi bin dört yüz yetmiş

beş keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Petro Koik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Dominci nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve üç bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Za () Marko Dobraslavik nâm kapudânın sefinesi iki bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Za sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Za sene 34 () Ciyozve Trapati nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni İstadorvik nâm kapudânın sefinesi altı bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kiryako İskorna nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vincenzo Martini nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Za () Françesko Ceyoko nâm kapudânın sefinesi bin dokuz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Ciyorcif nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Za () Antonyo İskarpato nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Linardo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Monti nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve yedi yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Za () Mikele di Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Karassa nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Dimitriyo Kokino nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Lazaro Laleko nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Za.() Dimitriyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Za () Andriya Papoçaki nâm kapudânın sefinesi dört bin dört yüz altmış keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Za () İstifano Nikolo Pielovoçik nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Ciyorgandopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Termizyoti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Za () Civanni Koçça nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kalarî nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Apostolo Nikola nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Za () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kokoli nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Pandili nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 234.

[72]

(1) **Karadeniz'e tehî izn-i sefine evâmiri**

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâ'iblerine ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Apestolo Kalimeri nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Der'aliyye'mden Bahr-i Siyâh'a 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i C sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Mosori nâm kapudân () Santino Debto nâm kapudân fî evâ'il-i C sene 34 () İlya di Civanni nâm kapudân () Andriya Yani Çerov nâm kapudân () Corciyo Mikalopulo nâm kapudân () Diyamandi Camilli nâm kapudân () İspiridyon Sarakini nâm kapudân () Alessandro Barbarigo nâm kapudân () İstamati Civanni Foka nâm kapudân () Andriya Saprigin nâm kapudân () Civanni Dandrino nâm kapudân () Andriya Sekalovik nâm kapudân () Civanni Lokovik nâm kapudân () Civanni Diyaji nâm kapudân () Nikolo Antonopulo nâm kapudân () Mikele Metaksa nâm kapudân () İspiro Lefkokilo nâm kapudân () Bazilyo Lazaro nâm kapudân () Dimitriyo Kondori nâm kapudân () Luka Gavala nâm kapudân () Ancelo Rodoteano nâm kapudân () Françesko Salakfa nâm kapudân () Antonyo di Pavlo nâm kapudân () Nikolo Petala Marato nâm kapudân fî evâ'il-i C sene 34.() Gabriele Antonovik nâm kapudân () Gasparo Malavik nâm kapudân () Diyamandi Mavromati nâm kapudân fî evâsıt-ı C () Domeniko Celfega nâm kapudân () Civanni Dolinik nâm kapudân () Anastasyo Drakopulo nâm kapudân () Civanni Bebanki nâm kapudân () Lazaro Brosko nâm kapudân () Zani Nikola Avakozo nâm kapudân () Antonyo Viskovik nâm kapudân () Vincenyo Karlo Kosta nâm kapudân () Luka Lukaki nâm kapudân fî evâsıt-ı C () Apestolo Kondori nâm kapudân () Kristoforo Roskovik nâm kapudân () İstefano Brokoda nâm kapudân () Antonyo Bergamini nâm kapudân () Tomazo Razetto nâm kapudân () İstefano Tasovik nâm kapudân () Nikolo di Dimitriyo nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola nâm kapudân () Matyo Kaliga nâm kapudân () Kostantino Veneri nâm kapudân () Yani Borjo nâm kapudân () Nikolo Şebakaloga nâm

kapudân () Panayin Valsamo nâm kapudân () İstefano Andricevik nâm kapudân () Corciyo Alfeneryo nâm kapudân () Bazilyo Gelmi nâm kapudân () Kiryako di Civanni nâm kapudân () Corciyo Ricaropulo nâm kapudân () Anastasi Kaççaiti nâm kapudân () Nikolo Orlof nâm kapudân () Alessandro Cizasovik nâm kapudân () Corciyo Nikolayef nâm kapudân evâsıt-ı C () Panayin Tandorya nâm kapudân evâhır-ı C () Mikele Mikelovik nâm kapudân () Vinçensyo Gorik nâm kapudân fî evâhır-ı C sene 34 () Dimitriyo Krimadi nâm kapudân () Corciyo Angelisi nâm kapudân () Andriya di Antonyo Porcinovik nâm kapudân () Antonyo Petala Marato nâm kapudân () Corciyo Pekatoro nâm kapudân () Andriya Teodoropulo nâm kapudân () Vanget nâm kapudân () Andriya di Emanuele nâm kapudân () Nikolo Parisi nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Ciyakomo Boscibovik nâm kapudân () Diyodato Corciyo nâm kapudân () Anceli Jamilli nâm kapudân () Civanni Françesko nâm kapudânlara bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh cânibine başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikolo Mortola nâm kapudân fî evâ’il-i B sene 34 () Kostantino Andriya nâm kapudân () Kristoforo Briyerovik nâm kapudân () Civanni Karanci nâm kapudân () Kostantino Civanni nâm kapudân () Domeniko Fuçili nâm kapudân () Nikola Sari nâm kapudân fî evâ’il-i B sene 34 () Dimitriyo Kalikyopulo nâm kapudân () Komneno Jati nâm kapudân () Vangeli Dimitriyef nâm kapudân () Luka Dapovik nâm kapudân () Cerasimo Drakopulo nâm kapudân () Civanni di Kostantino nâm kapudân () Dimitriyo Anagnasti nâm kapudân () Nikolo Kostantin nâm kapudân fî evâ’il-i B () İspiridyon Divari nâm kapudân () Anastasyo Gelmi nâm kapudân evâsıt-ı B () Karalambo Likardopulo nâm kapudân () Gika Lazaro nâm kapudân () Nikolo Roso nâm kapudân () Pavlo Roskovik nâm kapudân fî evâsıt-ı B () Kristo Panayoti nâm kapudân () Atanasyo Marolli nâm kapudân () Luka Senik nâm kapudân () Gregoryo Alessiyo nâm kapudân () Nikola Polyaze nâm kapudân () Teryanzafilo di Civanni nâm kapudân () İstefano Kresiç nâm kapudân () Teodoro Alevayoti nâm kapudân () Corciyo Abanopulo nâm kapudân () Karalambo Rosolimo nâm kapudân () Antonyo Yanofer nâm kapudân () Matyo Kikigel nâm kapudân () Cerasimo Riçardopulo nâm kapudân evâsıt-ı B () Civanni Kokoli nâm kapudân () İstefano di Nikolo Pielovik nâm kapudân () Alevizo Monopulo nâm kapudân () Civanni Metaksa nâm kapudân evâhır-ı B.() Filipo Ciyoranovik nâm kapudân fî evâhır-ı B sene 34 () Andriya Kaliga nâm kapudân () Lazaro di Civanni Neka nâm kapudân

() Dimitriyo Corciyo nâm kapudân () Dimitriyo di Andriya nâm kapudân () Diyonisyo Manosso nâm kapudân () Ostakyo Fokka nâm kapudân () Kristoforo Sodarina nâm kapudân () Melkiyor Beatovik nâm kapudân () Civanni Ciyoranovik nâm kapudân evâhır-ı B () Corciyo Driça nâm kapudân () Vinçensyo Poçpa nâm kapudân () Atanasyo Variti nâm kapudân () Mikele Malandraki nâm kapudân () Nikola Çiçekli nâm kapudân () Dimitriyo Kakorato nâm kapudân evâhır-ı B () Vincenzo Pollo nâm kapudân () Availaş Patista Berterotto nâm kapudân () Corciyo Vokasovik nâm kapudân () Corciyo Turcinovik nâm kapudân () Mikele Konsolopulo () Nikolo Delodo nâm kapudân () Ostakyo Corgoli nâm kapudân () Karalambo Kokoli nâm kapudân () Mikele de Dominahçi nâm kapudân () Antonyo Koppa nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Pietro Velasopulo nâm kapudân () Civanni di Corciyo nâm kapudân () Civanni Patista nâm kapudân () Vinçenco Vokovik nâm kapudân () Françesko di Antonyo nâm kapudân () Antonyo Yorga Tropulo nâm kapudân () Luka Veskovik nâm kapudân () Diyodato Matyovik nâm kapudân () Çozepe Kabri nâm kapudân () Gasparo Malovik nâm kapudân () Civanni Yalitna nâm kapudân () Nikola Parisi nâm kapudân () Dimitriyo Parisi nâm kapudân () Panayin Valsamo nâm kapudân () Anagnosti Pietro Joti nâm kapudân () Çozepe Roman nâm kapudân () Kristoforo Kaminarovik nâm kapudân () İspiridyon Koppa nâm kapudân fî evâi'l-i Ş sene 34.

[73]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Nikola Gika Botassi nâm kapudân () Andriya Alik nâm kapudân () Civanni Koçça nâm kapudân evâ'il-i Ş () Emanuele di Dimitriyo nâm kapudân fî evâ'il-i Ş sene 34 () Mikele Jamado nâm kapudân fî evâsıt-ı Ş () Françesko İspozito nâm kapudân () Aci Kostantino Civanni nâm kapudân evâsıt-ı Ş () Diyadato Vokasovik nâm kapudân () Civanni Crnokoçevik nâm kapudân () Andriya Popovik nâm kapudân () Mari Ayatillo nâm kapudân () Dimitriyo Bilbori nâm kapudân () Nikolo Palamari nâm kapudân () Anastasyo Kaconi nâm kapudân () Pietro Yovovik nâm kapudân () Nikola Civanni nâm kapudân () Corciyo Kostantino nâm kapudân () Civanni Bokori nâm kapudân () Cenaro Goyra nâm kapudân () Nikola Foka nâm kapudân () Luka Forni nâm kapudân fî evâsıt-ı Ş sene 34 () Andriya Sekolovik nâm kapudân () Gika Nikola nâm kapudân () Filyo Malberti nâm kapudân () Rafaiel Rafaielof nâm kapudân () Civanni Potamiyano nâm kapudân () Jani Disoda nâm kapudân () Corciyo di Dimitriyo Mastro Mifal nâm kapudân () Yani Lazari nâm kapudân () Teodoro Valsamaki nâm kapudân () Civanni

Dandrino nâm kapudân () Antonyo Ivanof nâm kapudân () Nikolo Malandraki nâm kapudân () Gabriele Halepa nâm kapudân () Kuzma Zamado nâm kapudân () Civanni Barozi nâm kapudân () Civanni İstohorovik nâm kapudân () Civanni di Dimitriyo nâm kapudân fî evâsıt-ı Ş () Civanni Raçenkovic nâm kapudân () Kristoforo Ciyoçık nâm kapudân () Gika Antonyo nâm kapudân () İstoryano Karavya nâm kapudân () Civanni Kalimedi nâm kapudân fî evâsıt-ı Ş () Panayin Kalikopulo nâm kapudân evâhır-ı Ş () Civanni di Antonyo nâm kapudân () Mikele di Corciyo nâm kapudân () Civanni Koçça nâm kapudân () Bartolomeo di İlya nâm kapudânlar bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh cânibine başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 34.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İlya Bordelyezi nâm kapudân () Corciyo Batrikyo nâm kapudân () Nikolo Kaliga nâm kapudân () Kuzma Ficyaropulo nâm kapudân () Kostantino di Dimitriyo nâm kapudân evâhır-ı Ş () Françesko Donra nâm kapudân () Andriya Yanicçi nâm kapudân () Corciyo di Civanni nâm kapudân () Nikolo Teodosyo nâm kapudân () Andriya Sekolovik nâm kapudân () Simone Sekolovik nâm kapudân () Andriya Sabriçyef nâm kapudân () Corciyo Nikolayef nâm kapudân () Civanni Rostovik nâm kapudân () Saveryo Letbello nâm kapudân () Antonyo di Teodoro Çeçimi nâm kapudân () Corciyo Yanopulo nâm kapudân () Matoli Orlof nâm kapudân () Diyadato Gopevik nâm kapudân () Nikola Evyeni nâm kapudân () Simone Certovik nâm kapudân evâhır-ı Ş () Antonyo Fedazi nâm kapudân () Vangali İsovroto nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Corciyo Komneno nâm kapudân () Pandili İstati Poryoti nâm kapudân fî evâhır-ı Ş sene 34 () Kiryako İskorti nâm kapudân () Gregoryo Agodimo nâm kapudân () Paskoale Rossini nâm kapudân () Pandili Babakori nâm kapudân () Andriya Mavroyani nâm kapudân () Panayi Dandrino nâm kapudân () Antonyo Bellotin nâm kapudân () Tomazo Azvorono nâm kapudân () Diyamandi Mavromati nâm kapudân () Matyo Baik nâm kapudân () Kiryako Nikola nâm kapudân () Andriya Marabot nâm kapudân () Matyo Bratelik nâm kapudân () Civanni Ciyorcof nâm kapudân () Fortunato Talyafero nâm kapudân () Diyamandi Jampeli nâm kapudân () Riga Manessi nâm kapudân () Vincenzo Mileslavik nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i N. 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Marik nâm kapudân fî evâsıt-ı N sene 34 () Tomazo Markezini nâm kapudân () Damiyano Kondori nâm kapudân () Andriya Mavroyani nâm kapudân () Panayin Mosori nâm kapudân () Corciyo Salatık nâm kapudân () İstefano Tasovik nâm kapudân () Teodoro Markaki nâm kapudân () Luka Senik nâm kapudân () Panayi Tandarya nâm kapudân () Nikola Mavilya nâm kapudân () Pietro Civanni nâm kapudân () Pietro Koik nâm kapudân fî evâsıt-ı N () Dimitriyo Parisi nâm kapudân fî evâhır-ı N () Pietro Kospilik nâm kapudân () Rafaiele Emanuele nâm kapudân () Nikola Sari nâm kapudân () Françesko Franceki nâm kapudân () Kostantino Corciyo nâm kapudân () Andriya İllik nâm kapudân () İstefano Pielovocik nâm kapudân () Civanni Frangopulo nâm kapudân () Dimitriyo di Corciyo Bankada nâm kapudân () Nikola Foka nâm kapudân () Civanni Nazo nâm kapudân () Kostantino Legteri nâm kapudân () İstamati Kostandi nâm kapudân () Mikali Malandraki nâm kapudân () Nikola Corciyo Koçça nâm kapudân () Antonio di Andriya nâm kapudân () Marko di Civanni nâm kapudân () Mikele Fanevaro nâm kapudân () Dimitriyo Feboro nâm kapudân () Antonio İspiliyoti nâm kapudân () İspiridyon Babasi nâm kapudân () Cerasimo Rosolimo nâm kapudân () Corciyo Lepovanez nâm kapudân fî evâhır-ı N sene 34 () Civanni Çevasko nâm kapudân fî evâ’il-i L sene 34 () Antonio Bergamiti nâm kapudân () Pietro Radelya nâm kapudân evâ’il-i L () Aposto Nikola nâm kapudân () Andriya Papanof nâm kapudân () Gika Anastasyo nâm kapudân () Bozo Loçik nâm kapudân () Kostantino Teofilato nâm kapudân () Pavlo Kokoli nâm kapudân () Cerasimo Foka nâm kapudân () Pavlo Malandraki nâm kapudân () Corciyo Valsamaki nâm kapudân () Andriya di Civanni Zerdo nâm kapudân () Antonio Robin nâm kapudân () Corciyo İspiliyoti nâm kapudân () İspiridyon Patrikyo nâm kapudân () Civanni Miletik nâm kapudân evâ’il-i L () Mikele Popof nâm kapudân () Kostantino Kovara nâm kapudân () Antonio Koppa nâm kapudân () Nikolo Vitale nâm kapudân () Nikola Mikele Sari nâm kapudân () Anagnosti Atanasyo nâm kapudân () Marko Vokasovik nâm kapudân fî evâ’il-i L () Matyo Bratelik nâm kapudân evâsıt-ı L () İspiridyon Koppa nâm kapudân fî evâsıt-ı L sene 34 () İspiridyon Ivanovik nâm kapudân hamûleden tehî sefîneleriyle Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 34.

[74]

(1) Atina kazâsı nâ'ibine ve Atina voyvodası zîde mecdühûya hüküm ki;

Rusya tüccârından Anastasi İstani Paskali nâm tâcirin Atina kocabaşlarından Anastasi Don ve İspiro İskoyedi ve Metro Kekinafo ve Anagnosti Anastasi Tivago ve Todozo Soryani ve Dima Royesi ve Metro Korobiyoni ve Bobaci Sirri nâm zımmîlerinde cihet-i karzında şer' den bâ-temessük iki bin üç yüz yirmi beş gurus alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûri bi'd-defa'ât taleb ve almak murâd eyledikde i'zâr-ı vâhiye îrâdıyla edâdan imtinâ' ve gadr sevdâsında oldukları beyânıyla merkûmler mahalinde huzûr-ı şer'a celb ve ihzârlarıyla meblağ-ı mezbûrun ber-mûceb-i temessük deynleri olduğunu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri halde tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma teslim olunmak için Dersa'âdet'imde irsâl olunmak ve eğer meblağ-ı mezbûru inkâr ve yâhûd sâ'ir â'zâr-ı şer'iyeye ibtidâr iderler ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde murâfa'a olmak için sen ki voyvoda-ı mûmâ-ileyhsin tarafından bir mubâşir ta'yîniyle Der'aliyye'me irsâl ve ihzârları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûdâtına mürâca'at olundukda Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'mde istima' olunub âhar yerde istimâ' olunmaya deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnun altmış dördüncü maddesinde mûnderic olup husûs-ı mezbûr halde Darb-hâne-i 'amirem nâzırı olan iftihâr Mîr es-Seyyid Abdurrahman dâme mecdühûdan isti'lâm olundukda kocabaşı-ı mesfûrlar mahalinde şer'a ihzâr olunarak meblağ-ı mezbûr deynleri olduğunu mukırr oldukları halde ma'rifet-i şer'le tahsîl ve tâcir-i mersûma i'tâ olunmak üzere meblağ-ı mezbûr Dersa'âdet'ime irsâl olunmak ve tarafeyn inkâra teşebbüs eyledikleri halde ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Atina voyvodası tarafından mubâşir ta'yîniyle mesfûrlar ve li-ecli't-terâfu' Dersa'âdete ihzâr olunmalarıçün emr-i şerîfim i'tâsını i'lâm etmekle sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle kocabaşı-ı mesfûrları huzûr-ı şer'-i şerîfe-i celb olunarak tâcir-i mersûmun ber-mûceb-i temessük iddi'â eyledikleri meblağ-ı mezbûr deynleri olduğu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri takdîrce ma'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma verilmek üzere Dersa'âdet'ime irsâl ve tesbîle ve sûret-i inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde ma'rifet-i şer'le ru'yet olunmak için tarafından bir mubâşir ta'yîniyle merkûmları Der'aliyye'me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemek lâzımeden idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dikkat eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i

mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim sen dahi meczûmun olarak müceb ve muktezâsıyla ‘amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemek bâbında; Fî evâ’il-i B sene 34.

(2) Der‘aliyye’mden İran Devletini hudûduna varub gelince yol üzerinde vâki‘ kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a’yân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve cizyedârân ve sâ’ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya re‘âyâsından Andriya Parhodorovik ve Krenraşi Berros nâm Rusyalular iki nefer müste’men hizmetkârlarıyla bu def‘a li-eclî’l-maslaha Dersa‘âdet’imden İran Devleti hudûduna varub gelmek murâd eyledikleri beyânıyla Rusyalu-yı mersûmlar Dersa‘âdet’imden zikrolunan mahalle varub gelince esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye mutâlebesi ve sâ’irleri cânibinden dahi âhar gûne vergi talebiyle te‘addî ve rencide olunmayub ber-müceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mden murahas Ortaelçisi kıdvetü’l-ümerâi’l-milleti’l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayrın südde-i sa‘âdetime takdîm eylediği memhûr ‘arz-ı hâliyle istid‘â etmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu-yı mersûmlar Dersa‘âdet’imden zikrolunan mahalle varub gelince her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye ve sâ’irleri cânibinden dahi âhar bahâne ile te‘addî ve rencide itdirilmeyüb ber-müceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyâneti esbâbının istihsâline dikkat ve hilâfından mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Mahakni Garagosof ve refiki Abraham Maremkoli nâm Rusyalular bir nefer müste’men hizmetkârlarıyla İran Devleti hudûduna varub gelince ber-vech-i meşrûh bir kıt‘a yol emri yazılmışdır.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya re‘âyâsından Garayen Arekelof ve refiki Sokiyaz Papavik nâm Rusyalular bir nefer müste’men hizmetkârlarıyla İran Devleti hudûduna varub gelince ber-vech-i meşrûh bir kıt‘a yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 34.

(5) Ayvalık nâ'ibine ve Ayvalık voyvodası zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tâ'ifesinden Lamini Rosyelonek Ayvalık kocabaşlarından Nikola ve Matolaki ve Ateklito ve Atnaş ve Acı Dimitri Canfe Mani ve Yani Siyerooğlu ve Yani Mancora ve sâ'ir ma'lûmü'l-esâmî zimmîler zimmetlerinde revgan-ı zeyt semenden olan ma'lûmü'l-mikdâr mebâlig-i mesfûrlardan taleb olmuş ise de edâdan imtinâ' ve gadr dâ'iyesinde oldukları beyânıyla mersûmlar mahalinde meclîs-i şer'a ihzâr birle mebâlig-i merkûme vech-i muharrer üzere deynleri olduğu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri halde tamamen tahsîl ve Rusyalu-yı mersûma teslim olunmak ve eğer meblağ-ı mezbûreyi inkâr ve yâhûd sâ'ir i'zâr-ı vâhiyeye teşebbüs iderler ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde müdâhale olmak için sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin tarafınızdan bir mubâşir ta'yîniyle Der'aliyye'me irsâl ve ihzârları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr sūdde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûdâtına mürâca'at olundukda Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'mde istima' olunub âhar yerde istimâ' olunmaya deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnun altmış dördüncü maddesinde münderic ve mestûr olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin mersûmları mahalinde huzûr-ı şer'-i şerîfe-i celb iderek Rusyalu-yı mersûmun ber-mûceb-i temessük iddi'â eyledikleri meblağ-ı mezbûr deynleri olduğu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri takdîrce ma'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve istirdâd itdirilmek ve sûret-i inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn tarafından mubâşire terfike Dersa'âdet'ime irsâl ve ihzâra mübâderet eylemek lâzımeden idüğü sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-minvâl-i muharrer 'amel ve harekete dikkat eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsıyla 'amel ve hareket mübâderet eylemek bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 234.

(6) Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Maçın ve İsakçı muhafızı Sâlih dâme ikbâlühûya ve Maçın ve İsakçı kâdılarına ve zâbitân ve iş erlerine hüküm ki;

Maçın ve İsakçı ve havâlisi ahâlisinden ba'zı esâfil makûlesi bu esnâda süvâr oldukları tekneleriyle nehr-i Tuna'nın sâhil-i yesârında vâki' Rusya arâzisine tahattî dâ'iyesiyle ol tarafda olan Rusya Devleti teba'a ve me'mûrlarından ba'zısına bilâ-mûceb kelimât-ı nâ-revâ tefevvühi ve kurşun endâhtı misillü harekât-ı nâ-be-câya ibtidâr etmekde oldukları ihbâr olduğundan bahisle ol vechle vâki' olan [75] etvâr-ı nâ-marziyyenin men' ü def'ilerini inde'd-devleteyn

derkâr olan rûsûm-ı dostî ve mevâdâtın icrâsına mübâderet olunmak üzere tenbîhi hâvî evâmîr-i ‘aliyye’ m sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunmuş olmakdan nâşî Devlet-i ‘Aliyye-i ebediyyetü’ d-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü’ l-istimrâr Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civâr asdikâ olub devleteyn-i fahameteyn beyninde derkâr ve üstüvâr olan bünyân-ı silm ü musâfâtın teşyîd ve tahkîmi mûceb olur esbâb ve vesâ’il istihsâlıyla tarafeyn teba‘asından yekdiğerin hudûd ve sınırunu tecâviz misillü vaz‘ u hâlet-i vukû‘a gelmemesine i‘tinâ ve dikkat inde’ d-devleteyn kemâliyle madrûb iken ol vechle harekete ibtidârları muvâfık-ı nefsü’ l-emr olduğu halde bu keyfiyyet el-yevm eşhâs-ı merkûmenin ve musâfâtı menâfî ve yâhûd rızâ-yı meyâmin-i irtizâ-yı hidivânemin hilâfî olmak mülâbesesiyle siz ki mîr-i mîrân ve nâ’ibler ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız vusûl-i emr-i şerîfe keyfiyyeti etrâfıyla tahakkuk birle ol makûle hilâf-ı rızâ harekete ictirâ idenler gibiler ise ‘alâ-eyyi hâl men‘leriyle ba‘d-ez-în muktezâ-yı ‘ahd u şarta münâfî ve levâzım hem-civârî ve müsâlemetin hilâfî ve vaz‘ u hâlet-i vukû‘a gelmemesi husûsu ihtimâm u dikkat eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi bu husûs hâlinde Tulça ve Hırsova muhâfızlarıyla Tulça ve İsakçı nâ’iblerine ve zâbitânına hitâben dahi diğer evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tesyîr olunmuş olmağla siz dahi taht-ı hükümetizde vâki‘ Maçın ve İsakçı ahalisinden o makûle hilâf-ı rızâ etvâr târaca ictirâ idenleri taharrî ve tahkîk ile bi-eyyi vechin kân men‘lerine dikkat ve ba‘d-ez-în o misillü evzâ‘ nâ-hemvârın vukû‘a gelmemesi husûsuna ihtimâm ve mübâderet eylemeniz lâzımeden idüğü ve bu bâbda iğmâz ü tesâmüh vukû‘una rızâ-yı şerîfim olmadığı ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket dikkat ve hilâfindan irâ’et-i ruhsatdan mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı B sene 34.

(1) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tulça muhâfızı Reşîd dâme ikbâlühûya () ve sâ’ire

(2) Bir sûreti

Hırsova muhâfızı Memiş Paşa dâmet me‘âliyehü () ber-siyâk

(3) Mora vâlisi vezîre ve Kalavrita kazâsı nâ’ibe hüküm ki;

Rusya tüccârından Kuruz Bansin nâm tâcirin Balyabadra’da mütemekkin tüccârdan Kondo Gori nâm zımmîye sipâriş etmiş olduğu kuş üzümü bahâsından dolayı Kalavrita’da şeriketleri

ve kuş üzümü bâzîrgânlarından Andriya Sabliti ve İsmaki Kotilo ve Yani Papadopulo ve Atraki Ivanof ve Hrisantaki Kiriroopulo ve Sotiri Teofaropulo ve Libtari nâm zimmîler zimmetlerinde ma'lûmü'l-mikdâr olduğu olub meblağ-ı mezbûri mesfûrlardan taleb ve almak murâd eyledikde edâdan imtinâ' birle gadr dâ'iyesinde oldukları beyânıyla mersûmlar huzûr-ı şer'a celb ve ihzâr ile meblağ-ı mezbûr deynleri olduğunu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri halde tamamen tahsîl ile ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer meblağ-ı mezbûri inkâr ve yâhûd sâ'ir â'zâr-ı şer'iyeye'ye ibtidâr iderler ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde murâfa'a olmak için sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin tarafından bir mubâşir ta'yîniyle Der'aliyye'me irsâl ve ihzârları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'mde istima' olunub âhar yerde istimâ' olunmaya deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûn kuyûdâtından müstebân olmağla sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin ma'rifetinle mesfûrları mahalinde meclîs-i şer'a ihzâr ve tâcir-i mersûmun iddi'â ettiği meblağ-ı mezbûr deynleri olduğunu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri takdîrce ma'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer sûret-i inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn li-eclî't-tedâfû' tarafından bir mubâşir ta'yîniyle mersûmları Der'aliyye'me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemek lâzımeden idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete dikkat eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsı üzere 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mübâ'âdet eylemek bâbında; Fî evâ'il-i S sene 234.

(4) Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Maçın ve İsakçı muhâfız Sâlih dâme ikbâlühûya hüküm ki;

İki devlet re'âyâsından ba'zıları âhar bir töhmet ve 'adem-i itâ'at ve yâhûd hiyânet idüb devleteynin birine ihtifâ ve yâhûd ilticâ kaskında olurlar ise Devlet-i 'Aliyye'mde dîn-i İslâm'ı kabûl ve Rusya Devleti'nde tanassur idenlerden mâ-'adâ aslâ bir bahâne ile kabûl ve himâyet olunmayub der-'akab redd ve yâhûd hiç olmaz ise ilticâ eyledikleri devletin memâlikinden tard olunalar ki bu misillü yaramazların sebebi ile iki devlet beyninde mûris-i bürûdet ve yâhûd bâ'is-i bahs-i 'abes olur aslâ bir ma'nâ vâki' olmaya kezâlik tarafeyn re'âyâsından olub gerek ahâlî-i İslâm ve gerek Hristiyan zümresinden bir kimesne bir dürlü taksirât idüb her ne mülâhaza ile bir devletden ol bir devlete ilticâ iderlerse bu misillüler taleb olundukça bilâ-te'hîr reddoluna deyü Devlet-i 'Aliyye'mle Rusya Devleti beyninde mün'akid olan 'ahidnâme-i

hümâyûnda münderic olmakdan nâşî bundan akdemce nehr-i Tuna'da bulunan Rusya Devleti teknelerinde müstahdem Rusya 'askeriyesinden ma'lûmü'l-esâmi üç nefer mellâhı yine Rusyaludan iki nefer nisvân ile Rusya Devleti'nin ba'zı ziyî [u] kiyâfet eşyâsını istishâben ve sirkat ile firâr ve İsakçı kal'asına varub anda ihtifâ ve firâr eyledikleri ve İsakçı seknesinden ma'lûmü'l-esâmi kimesneler dahi mesfûrunun kayıklarını ahz etmiş oldukları Rusya kumandanı tarafından ihbâr olunmuş ve bundanda mukîm Rusya konsolosu zikrolunan firârlar ile eşyâ-yı mesrûkayı kabz ve tesellüm me'mûr kılınmış idüğü Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından bundan akdem inhâ ve ol bâbda emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş olduğuna binâen 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mücebince 'amel ve hareket olunmak bâbında sen ki muhafızı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin sana hitâben bundan akdemce şeref-rîz sudûr olan emr-i şerîfim tarafına kable'l-vusûl mezârî mersûmlardan İvarlon Donkin nâm bir nefer Rusyalu voyvoda-i müşârün-ileyh cânibine redd ü teslim olunmuş ve diğer iki nefer hüsn-i rızâ ve talebleriyle dîn-i İslâm'ı kabûl iderek ve gasb ve sirkat eyledikleri emvâl-ı yedlerinde kalmış olduğunu kumandan-ı mersûm ile Rusya me'mûrleri câniblerinden bu def'a inhâ ve ihbâr kılınub emvâl-i mağsûbe-i mezkûre merkûmenin kendü malları olmadığı ve Rusya Devleti'ne müte'allik olarak istirdâdi iktizâ halden idüğü ve bir kıt'a müfredât defteri dahi takdîm kılındığı keyfiyyetlerin bahisle ber-müceb-ı defter-i müfredât eşyâ-yı mağsûbe-i mezkûre. aynen ve bedelen merkûmândan tamamen tahsîl ve konsolos-ı mersûma redd ü teslim olunmak üzere tekrâr emr-i şerîfim ısdâr olunması husûsu elçi-i mûmâ-ileyh tarafından ricâ olunub Dîvân-ı Hümâyûn'mda mahfûz ahkâm kuyûd tettebbu' itdirildikde minvâl-ı muharrer üzere sene-i mâziye evâhır-ı Cemaziye'l-evvel'inde emr-i şerîfim verildiği mestûr u mukayyed olunmağın vech-i meşrûh üzere 'amel ve harekete mübâderet olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi eşyâ-yı mezkûra dîn-i İslâm'ı kabûl iden merkûmânın kendü malları olmayub Devlet-i müşârün-ileyhânin idüğü indü's-şer'ü'l-enver tebeyyün ve tahakkuk eylediği halde ber-müceb-i defter aynen ve yâhûd bedelen konsolos-ı mersûma redd ü teslimiyle kat'-ı rişte-i mudde'âya ihtimâm ve mübâderet eylemen lâzımeden idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dikkat ve hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâ'il-i S sene 34.

[76]

(1) Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Tulça muhâfızı Mehmed Reşîd dâme ikbâlühûya hüküm ki;

İki devlet re'âyâsından ba'zıları âhar bir töhmet ve 'adem-i itâ'at ve yâhûd hiyânet idüb devleteynin birine ihtifâ ve yâhûd ilticâ kasdında olur ise Devlet-i 'Aliyye'mde dîn-i İslâm'ı kabûl ve Rusya Devleti'nde tanassur idenlerden mâ-'adâ aslâ bir bahâne ile kabûl ve himâyet olunmayub der-'akab red ve yâhûd hiç olmaz ise ilticâ eyledikleri devletin memâlikinden tard olunalar ki bu misillü yaramazların sebebi ile iki devlet beyninde mûris-i bürûdet ve yâhûd bâ'is-i bahs-i 'abes olur aslâ bir ma'nâ vâki' olmaya kezâlik tarafeyn re'âyâsından olub gerek ahâlî-i İslâm ve gerek Hristiyan zümresinden bir kimesne bir dürlü taksirât idüb her ne mülâhaza ile bir devletden ol bir devlete ilticâ iderlerse bu misillüler taleb olundukça bilâ-te'hîr reddoluna deyü Devlet-i 'Aliyye'mle Rusya Devleti beyninde mün'akid olan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olmakdan nâşî geçen sene ma'lûmü'l-esâmi Rusya ofiçiyallerinin hizmetkârlarından Bermolay Genksin ve Mithael Mihaylof nâm iki nefer Rusyalular Orina ve kızı Varria nâm müste'menler ile üç bin gurusluk eşyâ ve nukûd gasb iderek Tulça tarafına firâr eylediklerine binâen Tuna'da bulunan Rusya kumandanı cânibinden sen ki muhâfız mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin keyfiyyet sana iş'âr birle eşyâ-yı mezkûra ile firâr-ı mersûmlar mutâlebe olunmuş ise de mersûmlardan fakat bir neferinin i'tâsına tarafından ta'ahhüd olunmak geri kalanlar ile ol mikdâr gurusluk eşyâ ve nukûdun i'tâsında muhâlefet olduğu ihbâr kılındığından bahisle ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn firâr-i mersûmlar bi't-taharrî eşyâ-yı mesrûka ile zâhire ihrâc ve kumandan-ı mersûm tarafına redd ü teslîm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûru Rusya Devlet-inin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından inhâ ve istid'â olunmağla 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcebince 'amel ve harekete ihtimâm u dikkat olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi Devlet-i 'Aliyye'mle Rusya Devleti beyninden mün'akid ve üstüvâr olan 'uhûd ve musâfât ve şurût-ı müsâleme ve muvâlâtın te'kîd ü te'yîdini mûceb olur esbâbın istihsâli lâzımeden idüğü hilâfi vaz' ve hâlât vukû'u câ'iz olmadığı ve firâr-i mersûmlar ile müste'men-i mersûmeler bi'l-istintâk hüsn-i rızâ ile dîn-i İslâm'ı kabûl iderler ise ber-mûceb-i şurût 'ahd ve rûy-ı iktizâ eylemediği ma'lûmun oldukda mersûmu taht-ı hükümetinde bi't-taharrî pây-ı vech kân zâhire ihrâc ve keyfiyyet hallerine tahsîl-ı vukûf olunduktan sonra kumandan-ı mersûm ile muhâbere ve tercümân ve âdemleri celb ve bi'l-muvâcehe istintâk ve şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûna tatbîk iderek i'âdeleri iktizâ idüğü halde sirkat ve istishâb etmiş oldukları eşyâ ile bilâ-muhâlefete redd ü teslîm idüb ol vechle îfâ-yı levâzım-ı şurût ve musâfât ve icrâ-yı merâsim hem-civârî ve

muvalâtı dikkat ve münâfî-i şurût vaz' u hareket vukû'un tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâ'il-i S sene 234.

(2) Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberi ve haberi verilmiştir.

Kapudân-ı deryâ vezîrim es-Seyyid Hasan Paşa iclâlehûya ve Galata kâdısı mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîdet fezâiluhûya ve Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Li-ecli't-ticâre Halîc-i dârü's-saltanatü's-seniyye'mden Akdeniz'e ve Akdeniz'den Rusya iskelelerine iyâb ü zehâb iden Rusya tüccâr sefinelerinin hasbe'l-icâb Dersa'âdet'ime kalafat ve ta'mîri iktizâ eyledikde sefine-i merkûme kapudânları kalafat ve ta'mîr husûsunda istedikleri 'ameleyi istihdâm ve katrân u zift ve yağ ve levâzım sâ'iresini kendüleri tedârik ve istihzâr ile kalafat ve ta'mîr etmekde iken bu esnâda Dersa'âdet'imde kâ'in kalafatçı esnâfı o makûle kalafat olunacak tüccâr sefâ'inin beynlerinde bi'l-münâvebe kalafat olunması tensîb etmiş olduklarından Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarının istedikleri kalafatçıya istihdâma mûmâna'at eylediklerinden başka kalafatçı 'amelesinin yevmiyesine dahi kadîme münâfî kati fâhiş zâm ve ilâve ile cevri ü te'addîye ictisâr etmek oldukları beyânıyla kapan tüccârıyla kalafatçı esnâfı beynlerinde mukaddem târîhlerde vukû'ubulan münâza'anın men'iyle ol bâbda tevsîk-i nizâm misillü bundan sonra dahi bir taht-ı râbıtaya idhâliyle ol vechle vâki' olan cevri ü ezânın men' ü def'i bâbında emri-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın tarafından frengi'ül-ibâre takdîm olunan bir kıt'a tercümesinde derc ve istid'â olunmakdan nâşi Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûduna mürâca'at oldukda Rusya tüccârı hüsn-i irâdetiyle mugâyir ba'zı müslim esnâfa ve yâhûd bir nev' şirketlere ve yâhûd muhtekirlere emti'a ve eşyâ fûrûhtunun ve yâhûd anlardan iştirâ etmek husûsunda Devlet-i 'Aliyye'm tüccâr-ı mesfûreyi icbâr etmeyeceğini ve bu bâbda dahi ticâretleri emrinde bir gûne ta'arruz ve tazyîke tâbi' etmeyeceğini müte'ahhid olur Rusya gemilerinin kapudânları ve yâhûd sefinelerinin sâhibleri gemilerini kalafat ve yağlamak ve ta'mîr etmek lâzım oldukda Devlet-i 'Aliyye'nin bi'l-cümle şehirlerinde ve kal'alarında ve limanlarında zâbitân taraflarından mesfûruna lâzım olan yağ ve zift u katrân ve 'amele ve alât mikdârının akçe ile verilmesine mûmâna'at olunmayacağından gayri derece-i imkânda dahi mu'âvenet oluna cümle vâliler ve kapudân paşalar ve kâ'immakâmlar ve kâdılar ve gümrükçüler ve deryâ-ı kapudânları ve alâ-ve'l-hilâf bi'l-cümle Devlet-i Osmâniyye'nin sükkânı ve kezâlik her ne rütbeden olan bi'l-cümle Rusya re'âyâları bir dürlü nakîsa îrâs etmeksizin ve bilâ-kusûr ve tamamen ve

kâmilten işbu ‘ahidnâme-yi îfâ ve icrâ etmek vâcibe-i zîmmetleri ola deyü Rusyaluya i’tâ olunan ticâret mu‘âhedesinin yedinci ve on dördüncü ve yetmiş sekizinci maddelerinde münderic ve mestur olub Galata kâdisını mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ile İstanbul gümrüğü emîni ve Donanma-yı Hümâyûn’um ricâliyle esnâf-ı merkûmenin kethüdâ ve yiğitbaşısı ve sûr-ı emekdâr? ihtiyârları ve kapan tüccârı Rusya Devleti baş tercümânı hâzır oldukları halde ma‘rifet-i şer‘-i şerîf ile ru‘yet ve fîmâ ba‘d münâza‘a ve münâkaşa vukû‘una bir gûne vesîle olur halde kalmayacağı sûretle hüsn-i nizâma rabt olunmak üzere husûs-ı mezbûr sen ki Deryâ kapudânı vezîr-i müşârûn-ileyhsin sana lede’l-havâle mevlânâ-ı mûmâ-ileyh Tersâne-i ‘Amire’nde hâzır olan hânede vâki‘ kasr-ı kebîre varub İstanbul gümrüğü emîni kapucu-başısı mûmâ-ileyh ve ricâl-i Donanma-yı Hümâyûn’umdan ma‘lûmü’l-esâmi kimesneler huzûrlarında Rusya baş tercümânı Kardenkini ve karındaşı Antonyo Kardenkini hâzır oldukları halde ‘akd-ı meclîs-i şer‘-i münevver de elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunmak takrîr tercümesiyle ‘ahidnâme-i hümâyûnum kuyûdât nâzaran ve dikkat birle ba‘de’l-mütâla‘a Rusya sefâ’ini kapudânlarında ve bâzırgân tâ‘ifesinden Hristo Doloraftopulo ve Aleksandri Mavro ve Yotani Parye ve Likori Marşan ve İsiroflo Praki ve Yale Paleologo ve sâ’ir mazbûtu’l-esâmi müste’men meclîs-i ma‘kûd-ı mezkûrda kalafatçı esnâfının kethüdâsı Mehmed usta ve yiğitbaşısı Mustafa usta ve esnâf-i mezkûrenin mukayyed ustalarından ağaları Hüseyin usta ve Sâlih usta ve Ahmed usta ve Ali usta ve diğer Sâlih usta ve es-Seyyid Mustafa usta ve Hasan usta ve el-Hâc Ali usta ve Halil usta ve Bilal usta ve diğer Ali usta ve Mehmed usta ve İsmail usta ve el-Hâc İbiş usta ve Abdülkerim usta ve İbrahim usta ve sâ’ir mazbûtu’l-esâmi kimesneler mehâzirlerinde Kabân-ı dakîk ticâretten el-Hâc Osman ve el-Hâc İbrahim ve el-Hâc Ömer ve el-Hâc Musa ve Mehmed Ârif ve Hasan ve Yakub ve sâ’ir çıkarurub lâzım gelen kimesneler dahi hâzır oldukları halde öteden berü Rusya kapudânları kendü sefinelerini kalafat ve ta‘mîr etmek üzere geldikde istedikleri kalafatçı ve ‘ameleyi alub ve katrân u zift ve yağ ve levâzim sâ’ireyi kendüleri tedârik ile ta‘mîr ve termîn idegelur iken bundan berü kalafatçı esnâfı ol makûle sefâ’in bi’l-münâvebe kalafat etmek üzere kavî ve itkân iderek [77] Rusya kapudânlarından matlûbi olan kimesneyi kalafatdan men‘ birle içine kum ve toprak ve taş katdıkları zifti gâlî bahâ ile fûrûht etmeğe icbâr eylediklerinden mâ‘adâ bin iki yüz dokuz senesi hilâlinde Kapan-ı dakîk tüccârı ile yevmiyeleri husûsu için beynlerinde tekevvün iden nizâ‘aları vukû‘u esnâsında bilâ-ta‘âmiye yevmî doksan beş para ücrete terâzi ve ittifâk olunub ziyâde yevmiye matlûbları bâ-fermân-ı âlî memnû‘âtdan iken bizlerden bilâ-ta‘âmiye yevmiye altmışar gurus ücret ve iki gurus ta‘âmiye mutâlebeleri ve kalafata muhtâc sefâ’inden kalafat yeri ittihâz olunan mahallerde olmayub fakat Galata’da olan kalafat yerine tahsîs kılınmak dâ‘iyesinde oldukları ve sâ’ir gadr-i mûceb-i harekât nâ-bercâya tasaddîleri mugâyir-ı rızâ-yı ‘aliyye’ m ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i

hümâyûn olduğundan gadrî cümlemizin hazer ve rencîdeye dûçar olmasını müceb olur deyü bi'l-muvâcehe teşekkî ve ba'd-ez-în işbu kalafat ve ta'mîr husûsu lâıyk vechle taht-ı râbitadan idhâl olunub bir daha münâza'a ve münâfî-i vukû'una bir gûne vesîle olunur halde kalmayacak sûretle hüsn-i nizâma rabt olunması niyâzım olduğunu ifâde etmiştik elhaletü hazîhi bi'l-cümle ricâl-i Donanma-yı Hümâyûn'um kapan esnâfı merkûmeden tavassutlarıyla beynimiz ıslâh olunmağla işbu kalafatçı esnâfı fîmâ ba'd Rusya sefâ'ininden kalafat ve ta'mîrde muhtâc sefineleri Galata'da olan kalafat yerine götürülmesi ile ashâb-ı sefâ'ini bilâ-müceb-i tazyîk etmeyüb sâ'ir sefâ'in için kalafat yeri ittihâz olunan mahallerin her kankınız bizim kalafat ve ta'mîre muhtâc olan sefinemize karîb ve çesbân ise ol mahalde kalafat ve ta'mîr etmekle ve esnâf-i mezkûrenin münâvebe maddeleri işbu Kapan-ı dakîk tüccârı hakkında cârî olmayub bu def'a bizim hakkımızda dahi rızâlarıyla fesh etmeleriyle fîmâ ba'd bizim dahi sefinelerimize kalafat lâzım olduğu ibtidâ kalafatçıları kethüdâsına varub mücrim ve ehl-i 'ırz gürûhundan olan her kangı ustayı intihâb ider isek işbu fesh eyledikleri münâvebe maddesine ri'âyet için muhâlefet olunmayub ol vechle Kapan-ı dakîk tüccârı hakkında olan mu'âmelelerini bizim hakkımızda dahi icrâ etmekle ve kalafatçıların iştirâ ideceğimiz zift u katrân ve yağ ve katık ve sâ'ir levâzımâtı intihâb eylediğimiz ustadan hîn-i şîrâımızda râıyc-ı vaktiden ziyâde bahâ talebinde ve kabûl ve reddî emti'asını bey' sadedinde olur ise râıyc üzere mahal-i âhardan aldığımız ve yâhûd diğer âhardan getirülmekle yedimizde mevcûd emti'amız ile kalafat ve ta'mîrden ber-vechle imtinâ' etmeyüb ve isti'mâl olunan ziftde sefine sâhibinin olduğu ve âhardan akçesiyle aldığı takdîrce esnâf-i mezkûrenin iktizâ iden yevmiyelerinden mâ-'adâ bu makûle zifti kendü hatab ve kazganlarıyla kaynatdıklarında ber-mu'tâd verilegelen kazgan ve meş'al ve odun sâ'ire keresteden mâ-'adâ beher kııyyesiçün rızâlarımız ile verecek olduğumuz beşer para ücret talebinden ziyâde bir akçe ve bir habbe mutâlebe etmemekle ve vakt-i hâle ve 'amelelerinin su'ûbetine nazaran birle ta'âmiyye kendülere rızâımız ile verecek olduğumuz yevmiye beş gurusş ücrete dahi kanâ'at etmeyüb ziyâde ücret ve ta'âmiyye mutâlebe etmemek ve kalafat husûsunda ta'mîr-i küllî zuhûr için ashâb sefâ'inin murâdlarına muhâlif hareketde olmayub ancak iktizâ iden mahaline kalafat ve ta'mîr etmek ve ashâb sefâ'inin sefinelerinde mevcûd kendü kalafatçılarından bir âdemin dahi ma'ân i'mâline mûmâna'at etmeyüb zift ve kazganını muhâfaza için ber-mu'tâd ta'âmiye eylediği kimesneyi dahi teb'îd dâ'iyesinde olmamak üzere her biri ta'ahhüdname eylediklerinde her birimiz esnâf-ı merkûmenin ta'ahhüdlerine ba'de'l-kabûl biz dahi ba'd-ez-în işbu nizâmdan hâric hareketde olmayub ve kalafatçıları kethüdâsının re'yi bulunmaksızın kalafatçı esnâfindan hâric kimesnelere sefinemizi kalafat etdirmemekle cümlemize müte'ahhid olub bu vechle külliyyen kat'î münâza'a eyledik dediklerini bi'l-cümle kethüdâ ve kalafatçı esnâfı bi'l-muvâcehe ve bi'l-meşâfehe

ba'de't-tasdîk kethüdâ-yı merkûm fîmâ ba'd işbu ta'ahhüdlerinin hilâfı bir kimesneye hareket ettirmeyüb râyicilerinden ideri olur ise der-'akab Tersâne-i Âmire'm tarafına ifâde ile te'dîblerine ibtidâra bezl-i vüs'-i makderet olunmak üzere ta'ahhüd ve esnâfına tekeffül eylediğinde esnâf-ı merkûm dahi bir yerlerine ve kethüdâ-yı merkûme tekeffül idüb ve tarafeynin ta'ahhüdleri cümlesinin gadrden muhâfaza ve tâ'ife-i mersûmeye ber-mûceb-i âhidnâme-i hümayûn (...) ibâret olduğundan husûs-ı mezbûrun bu vechle nizâm ve tanzîmi her biri ihsân etmiş olduklarından bahisle işbu nizâm Başmuhâsebe kalemine kayd olunarak devâm u istikrârı bâbında tuğrâ-yı garrâ ile mu'anven bir kıt'a emr-i şerîfim i'tâsı husûsunu re'ye menût idüğünü mevlânâ-yı mûmâ-ileyh başka ve münâza'a-i merkûme minvâl-i muharrer üzere nizâm ve tanzîm olunmuş olduğu tarafından dahi başka i'lâm olunmuş olduğuna binâen Başmuhâsebe'ye kayd birle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın Dîvân-ı Hümayûn'umdan işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi bâlâda tafsîl ve beyân olunan nizâmın tenfiz ve icrâsıyla vakten-be-vakt bir gûne hilâfı vaz' u hareket ve nizâ' ve mugâyeret vukû'a gelmemesini esbâbının istihsâline bi'l-ittifâk kemâliyle ihtimâm u dikkat olunmak irâde-i seniyye-i mülûkânem muktezâsından idüğü ve bir vakitte hilâfına vaz' u hâlet-i vukû'una kat'iiyen rızâ-yı şerîfim olduğu ve işbu nizâm Başmuhâsebe kaleminde kayd olunmak için bir kıt'a 'ilm u haberi verilmiş olduğu siz ki Deryâ kapudânı vezîr müşâr ve mevlânâ ve gümrük emîni mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer nizâm-ı mezbûrun devâm u istikrârıyla tatarruk-ı halelden vikâyesine bi'l-ittihâd i'tinâ ve nezâret eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 234.

(1) Re's-i hudûddan berren ve bahren Dersa'âdet'ime gelince yol üzerinde vâki kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve voyvodagân ve cizyedârân ve iskele ümenâsı ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden Konte Malecoski beğzâde üçer müste'men hizmetkârıyla re's-i hudûddan berren ve bahren Dersa'âdet'ime gelmek üzere olduğu beyânıyla beğzâde-i mersûm ma'iiyetinde olan hizmetkârlarıyla re's-i hudûddan berren ve bahren Dersa'âdet'ime gelince esnâ-yı râhda menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalde kondurub esbâb-ı emniyyet veistirâhatı vesâ'ile istikmâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâzîye ri'âyet ve mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen Dersa'âdet'ime irsâl olunmak bâbında siz ki kuzât ve

nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsîz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîriyle istid'â etmekden nâşi vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi beğzâde-i merkûm yanında olan hizmetkârıyla re's-i hudûddan Dersa'âdet'ime gelince esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise kimesne tarafında te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve bu yollarda münâsib mahalde kondurulurak levâzım emniyyet ve istirâhatın istikmâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzîye dikkat ve mahûf u muhâtara olan mahallerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emniyyeti esbâbının istihsâline mübâderet olunarak sâlimen Dersa'âdet'ime irsâl ü îsâl dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfî-i 'ahidnâme-i hümâyûn vaz' u hareketde mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı S sene 234.

(2) Niğbolu sancağı ilhâkıyla Vidin muhafızı vezîre ve Tırnovi nâ'ibine hüküm ki;

Rusya re'âyâsından Acı Hristo oğlu Banko nâm Rusyalunun Tırnovi kazâsına tâbi' Gabrova nâm karye mütemekkinlerinden Sa'atçioğulları dimekle Arif Fino ve Kino nâm zimmîler zimmetlerinde ma'lûmü'l-mikdâr tuz bahâsından bâ-temessük üç bin üç yüz yetmiş sekiz gurus otuz para ve yine Tırnovi mütemekkinlerinden Sifi oğlu Koste nâm zimmi zimmetinden tuz bahâsından bâ-temessük yedi bin altı yüz yirmi dört gurus yedi para ki cem'an on bir bin iki gurus otuz yedi para alacağı olub Rusyalu-yı [78] mersûm mebâliğ-i merkûmeyi zimmi-i mersûmlardan taleb ve almak murâd eyledikde edâdan imtinâ' birle gadr dâ'iyesinde oldukları beyânıyla mersûmlar mahalinde huzûr-ı şer'a ihzâr ile mebâliğ-i merkûme deynleri olduğunu ikrâr ve i'tirâf eyledikleri halde tamamen tahsîl ile ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer mebâliğ-i mezbûreyi inkâr ve yâhûd sâ'ir â'zâr-ı şer'iyeye ibtidâr iderler ise ber-mûceb-i 'ahidnâme hümâyûn Dersa'âdet'imde murâfa'a olmak için sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin tarafından bir mubâşir ta'yîniyle Der'aliyye'me ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde derc ve istid'â olunmuş olmakdan nâşi kuyûduna mürâca'at oldukda Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'mde istima' olunub âhar yerde istimâ' olunmaya deyû Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümâyûnda mûnderic ve mestûr olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ma'rifetinle

zımmî-i mesfûrları mahalinde meclîs-i şer‘a ihzâr ve Rusyalu-yı mersûmun iddi‘â eylediği meblağ-ı mezbûr deynleri olduğunu ikrâr ve i‘tirâf eyledikleri takdîrce ma‘rifet-i şer‘le ba‘de’s-sübût tamamen tahsîl ve ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer sûret-i inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn li-eclî’t-tedâfû‘ tarafından bir mubâşire terfikan mersûmları Der‘aliyye’me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemen lâzımeden idüğü ma‘lûmun oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete dikkat eyleyesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsı üzere ‘amel ve hareket ve hilâfından mübâ‘adet eylemen bâbında; Fî evâ’il-i Za sene 234.

(1) *Terkîn*

İşbu emr-i âlî bâ-fermân-ı âlî terkîn olunub i ‘lâm-ı hâli müş‘ir emr-i şerîfime yazılıb cezâ’ir defterinde mukayyedir. Fî evâhır-ı M sene 235.

Sisam adası nâibine hüküm ki;

Sisam adasında li-eclî’l-maslaha ikâmet üzere olan Rusya kapudânlarından Mosaki nâm kapudân hâliyle meşgûl iken ada-i mezkûre kocabaşılarında Manodaki İstekati ve Manoli Kiryako Garmati nâm zımmîlerin kapudân-ı mersûma ahz u atâdan dolayı icrâ-yı garaz ve nefsâniyyetlerinden nâşî bin iki yüz otuz bir senesi ada-i mezkûrde voyvoda olan () nâm kimesneyi tahrîk ve iğfâl iderek hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn kapudân-ı mersûmun hakkını edâda mûmâtalet ve cevri ü te‘addî ve hânesi temhid misillü harekete ictisâr olunmuş ve voyvoda-i merkûm Dersa‘âdet’imde olduğu beyânıyla kocabaşı-ı mesfûrların mubâşir ma‘rifetiyle li-eclî’t-terâfû‘ Der‘aliyye’me ihzârları ve voyvoda-i merkûm ile bi’l-muvâcehe terâfû’-ı şer‘ ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mdede mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunmuş olmakdan nâşî ve kocabaşı-ı mesfûrâtın Der‘aliyye’me ihzârları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fî’l Şeyhü’l-islâm ve Müftiyü’l-enâm olan Mekkî-zâde mevlânâ Mustafa Âsım edâma’llâhu te‘âlâ fezâiluhû işâret etmeleriyle mubâşir ma‘rifetiyle işâretleri mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ‘ib-i merkûmesin kocabaşı-ı mersûmâtı ta’yîn olunan mubâşir-i mûmâ-ileyh terfîkân Dersa‘âdet’ime ihzâr ve irsâllarına mübâderet olunmak lâzımeden idüğü ma‘lûmun oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete dikkat ve iğmâz ü tesâmüh ile ‘adem-i ihzârların mûceb vaz‘ ve hareket vukû‘unu tecvîzden mübâ‘adet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı Sene 234.

(2) Der‘aliyye’mden berren ve bahren re’s-i hudûda varunca yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve serdârân ve cizyedârân ve sâ’ir zâbitân zîde kadruhum hûküm ki;

Rusya beğzâdelerinden Penito nâm beğzâde üç nefer müste’men hizmetkârıyla bu def‘a Dersa‘âdet’imden berren ve bahren re’s-i hudûda ‘azîmet üzere olduğu beyânıyla beğzâde-i mersûm üç nefer müste’men hizmetkârıyla Dersa‘âdet’imden berren ve bahren re’s-i hudûda varunca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe’l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalde kondurularak emniyyet veistirâhatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i‘tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâzîye ri‘âyet ve mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen re’s-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mden mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr sūd-de-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşi vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye-i ebediyyü’l-istimrârımla Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğundan bu makûle beğzâdegân ve zuvvârının himâyet ü sıyânet olunmaları muktezâ-yı şîme-i mükârim saltanat-ı seniyyemden olduğu ma‘lûmunuz oldukda beğzâde-i mersûm yanında olan üç nefer hizmetkârıyla Dersa‘âdet’imden berren ve bahren re’s-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde hasbe’l-iktizâ bir mahalde bir müddet meks ü ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve bu yollarda münâsib mahallere kondurulurak emniyyet veistirâhatı esbâbını istikmâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i‘tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsına dikkat ve mahûf u muhâtara olan mahallerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emniyyeti esbâbı istihsâl olunarak sâlimen savb-ı maksûde irsâl ü îsâl mübâderet ve hilâfından mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i L sene 34.

(3) Bir sûreti

Der‘aliyye’den berren re’s-i hudûda varunca kuzât ve nüvvâb ve sâ’ire () Rusya sefâreti ser-kâtiblerinden konsilya dekolışd Pevl Pezani nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve iki nefer müste’men hizmetkârıyla Dersa‘âdet’imden berren re’s-i hudûda varub gelince ber-mu‘tâd yol emri yazılmışdır. Fî evâ’il-i Za sene 34.

[79]

(1) Selanik sancağı mutasarrıfı vezîre ve zikri âtî kimesnenin Selanik sancağında bulunduğu mahallin kâdısı zîde fazluhuya hüküm ki;

Rusya tüccârından Kiryaki İstamo nâm tâcirin Selanikli Osman dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde eşyâ bahâsından bâ-temessük yedi bin beş yüz gurusu alacağı olup meblağ-ı mezbûru lede'l-mutâlebe bin gurusuna i'tâ ile bâki kalan altı bin beş yüz gurusu edâ etmeksizin Selanik cânibine firâr etmiş olduğu beyânıyla merkûm Selânîk sancağında bulunduğu mahalde huzûr-ı şer'a celb ve ihzârları meblağ-ı mezbûru ber-mûceb-i temessük deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf eylediği halde tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma teslim olunmak için Dersa'âdet'ime irsâl olunmak ve eğer meblağ-ı mezbûru inkâr ve yâhûd sâ'ir a'zâr-ı şer'iyeye ibtidâr ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn Dersa'âdet'imde murâfa'a olmak için sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin tarafından bir mubâşir ta'yîniyle Der'aliyye'me irsâl ve ihzâr kılınmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr sūdde-i sa'âdetime bir kît'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûdâtına mürâca'at olundukda Rusya tüccârının dört bin akçede ziyâde olan da'vâları Der'aliyye'mde istima' olunub âhar yerde istimâ' olunmaya deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnun altmış dördüncü maddesinde mûnderic ve mestûr olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi ma'rifetinizle merkûm Selanik sancağında bulunduğu mahalde ahz ve huzûr-ı şer'-i şerîfe celb iderek tâcir-i mersûmun ber-mûceb-i temessük iddi'â eylediği meblağ-ı mezbûr deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf eylediği takdîrce ma'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma verilmek üzere Dersa'âdet'ime irsal ve tesyîr ve sûret-i inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i 'ahidnâme-i ru'yet olunmak için tarafından bir mubâşir ta'yîniyle merkûmları Der'aliyye'me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemen lâzımeden idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dikkat eylesin ve sen ki merkûmun olduğu mahallin kâdısı mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim sen dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsıyla 'amel ve harekete ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 34.

(2) Esbler fermânı

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni ve Boğazhisarları nâ'ibleri ilmühum ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü 'arz-ı hâl gönderüb Rusya kapudânlarından Kristoforo Sodarina nâm kapudân Rusya memâlikî mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca yirmi dört re's esb ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût mu'âhede doğru Bahr-i Sefid'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût mu'âhede üzere sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince mahmûl olan esbleriyle imrârına mübâderet olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefîne-i mezkûrenin imrârına mübâderet eyleyesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsiz kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûleyle mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba'de'n-nazar mâdâm ki ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefîne-i merkûm derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub derûnunda re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'm bulunmaya mugâyir-i şurût-ı 'uhûd tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmaktan ve ol tarafında hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüzde üç hesâbı üzere icâb iden resm-i gümrüğü alınur ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesine ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencide olunmaktan mücânebet ve dostâne mu'âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı L sene 34.

(3) Selanik sancağı mutasarrıfı vezîre ve Selanik kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Rusya re'âyâsından Atanasi Aci Dicitri nâm Rusyalı Selanik kazâsına tâbi' Fosa nâm karye kocabaşlarından Baco Yorki ve Dicitri Dimitri ve Aci Anastasi Zakiri ve Aci Arkiri Manoli ve Hristo Dovlo Kostandi ve Filis Hino Menor ve Aci Anagnosti Dicitri ve Angelaki Kozina ve Milis Zakiri ve Kiliyo İsiro ve Anastasi Angelaki ve Dofsetti Konset ve Tohari Toma ve Betri Vizo nâm zimmîler zimmetlerinde iki kıt'a temessük mûcebince on dört bin iki yüz gurus alacağını yine Rusya râhiblerinden Falinik Praşfovic nâm müste'men râhibe olan dinine mahsûben havâle etmiş olduğundan meblağ-ı mezbûr râhib-ı mesfûre râci' olduğu beyânıyla meblağ-ı mezkûrun kocabaşı-ı mesfûrlarından tahsîl ve Selanik'de mukîm Rusya konsolosuna

teslîm ile ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer meblağ-ı mezbûru edâda mûmâna‘at iderler ise sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin tarafından birinin mubâşir ta‘yîniyle ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn mesfûrlar Der‘aliyye’me ihzâr kılınmak bâbından sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi [80] Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayr sūdde-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümâyûn kuyûduna mürâca‘at olundukda Rusyalunun dört bin akçeden ziyâde olan da‘vâları Dersa‘âdet’imde istima‘olunmaya deyü mestûr u mukayyed olunmağla sen ki vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin husûs-ı mezbûr muvâfık-ı nefsü’l-emr olduğu halde kocabaşı-ı mesfûrlar mahalinde meclis-i şer‘-i şerîfe celb olunarak mesfûr Atanasi Dicitri nâm Rusyaluya ol mikdâr deynleri olduğu huzûr-ı şer‘de ikrâr ve i‘tirâf iderler ise ma‘rifet-i şer‘le tahsîl ve râhib-i mesfûre verilmek üzere Selanik’de mukîm Rusya konsolosuna teslîm birle ihkâk-ı hakka dikkat ve meblağ-ı mezbûru edâda tereddüd eyledikleri halde tarafından birinin mubâşir ta‘yîniyle ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn kocabaşı-ı mesfûrların li-ecli’t-terâfu’ Dersa‘âdet’ime irsâl ve ihzârlarına mübâderet ve sen ki nâ‘ibi mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim sen dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsı üzere ‘amel ve hareket eylemen bâbında; Fî evâhır-ı L sene 234.

(1) Karadeniz’e tehî izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrük emînine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Triyandafilo di Civanni nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefînesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh’a ‘azîmet murâd eylediğın inhâ ve şurût-ı mu‘âhede üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Yani Mosori nâm kapudân hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a fî evâsıt-ı L sene 34 () Civanni Antonyof nâm kapudân () Françesko Lomis nâm kapudân () Gaytano Visko nâm kapudân () Françesko Kanifir nâm kapudân () Cerasimo di Dimitriyo Mitaksa nâm kapudân () Andriya Teodoropulo nâm kapudân () Pietro Albi nâm kapudân fî evâsıt-ı L () Vincenzo Kriyolliti nâm kapudân

() Civanni Sirigo nâm kapudân evâhır-ı L () Legteri Rosolimo nâm kapudân fî evâhır-ı L
 () Nikiforo Abanopulo nâm kapudân () Mari Rosolimo nâm kapudân () Diyodato Matkovik
 nâm kapudân () Luka Voçkovik nâm kapudân () Corciyo Bazilyo nâm kapudân () Kostantino
 Parisiyano Diomatari nâm kapudân () Luka Gavella nâm kapudân () Saloatori Martini nâm
 kapudân evâhır-ı L () İstefano Yasik nâm kapudân () Manoli Nikolayef nâm kapudân
 () Karalambo Rosolimo nâm kapudân () Civanni Gatgari nâm kapudân () Corciyo Geliyoni
 nâm kapudân () Kristoforo Ciyočik nâm kapudân () Antonyo Etollo nâm kapudân () Corciyo
 Geveriti nâm kapudân fî evâhır-ı L sene 34 () Corciyo Kazaiti nâm kapudân () Antonyo Diyori
 nâm kapudân () Panayin Dandrino nâm kapudân () Alessandro Barbarigo nâm kapudân
 () Civanni Lambrof nâm kapudân () Antonyo Triyandafilo nâm kapudân () Cenaro Goyra
 nâm kapudân fî evâhır-ı L sene 34 () Nikola Ferrara nâm kapudân fî evâ'il-i Za sene 34
 () Civanni Korçi nâm kapudân () Anargiro Panagnosi nâm kapudân () İlya Termesyoti nâm
 kapudân () Civanni Gale nâm kapudân () Petro Gavala nâm kapudân () Cerasimo
 Kalanarkopulo nâm kapudân () Atanasi Foka nâm kapudân evâ'il-i Za () Civanni di Nikola
 nâm kapudân () Cerasimo Dandrino nâm kapudân () Manoli Santo nâm kapudân () Kostantino
 Yanof nâm kapudân () Kristoforo Lopi nâm kapudân () Civanni Corciyo nâm kapudân
 () Nikola Ciyorasovik nâm kapudân () Civanni Yakolik nâm kapudân () İspiro Pellagris nâm
 kapudân fî evâ'il-i Za sene 34 () Kostantino Pandili nâm kapudân () Corciyo Kolori nâm
 kapudân () Pietro Yalotino nâm kapudân () Legteri Gika nâm kapudân () Nikolo Ciyorci nâm
 kapudân () Nikolo di Civanni nâm kapudân () Gika Mitroçoppa nâm kapudân () Dimitriyo
 Lombrof nâm kapudân () Nikola Adrianof nâm kapudân () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm
 kapudân () Andriyas Neksa nâm kapudân () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudân () Luka di
 Ciyerola Moravik nâm kapudân () Vanceli Bekatoro nâm kapudân () Dimitriyo Krango nâm
 kapudân () Antonyo Nerançi nâm kapudân () Ciyakomo Valeryano nâm kapudân fî evâ'il-i Za
 sene 34 () Dimitriyo Filiti nâm kapudân () Manoli Corciyo nâm kapudân () Dimitriyo
 Kakorato nâm kapudân () Arsenyo Yankovik nâm kapudân () Antonyo Rafaele nâm kapudân
 evâ'il-i Za

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Domeniko
 Merello nâm kapudân fî evâsıt-ı Za () Nikola Maratto nâm kapudân () Agosto Vinam nâm
 kapudân () Emanule Lebirti nâm kapudân () Dimitriyo İselokovik nâm kapudân () Karalambo
 Vasilato nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân () Dimitriyo di Antonyo nâm
 kapudân fî evâsıt-ı Za sene 34 () Gika di Civanni nâm kapudân () Civanni Militovik nâm

kapudân () Corciyo Emanuele nâm kapudân () İstefano Andricevik nâm kapudân () Corciyo Bolli nâm kapudân () Todori di Civanni nâm kapudân () Pietro Robin nâm kapudân () Marko Ciyorgandopulo nâm kapudân () Nikola Marinovik nâm kapudân () Dimitriyo Kalimeri nâm kapudân () Domeniko Fuçili nâm kapudân () Teodoro Riçyardopulo nâm kapudân () Antonyo Ciyorgandopulo nâm kapudân () Andriya Dorya nâm kapudân () Kristo Panapoti nâm kapudân () Mikele Cirovik nâm kapudân fî evâsıt-ı Za sene 34 () Civanni Nikiforaki nâm kapudân () Nikolo Vespokolli nâm kapudân () Antasyo Griflo nâm kapudân () Jani de Karisto nâm kapudân () Manoli Vasilato nâm kapudân () Gregoryo Kazaiti nâm kapudân () İspiridyon Sarakino nâm kapudân () Kostantino Vandoro nâm kapudân () Kostantino Yani nâm kapudân Fî evâsıt-ı Za sene 34.

[81]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Simone Cellalya nâm kapudân hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a fî evâsıt-ı Za sene 34 () Santino Rebetto nâm kapudân () Anastasyo Kelmi nâm kapudân () Alessandro Racenkovik nâm kapudân () Marko Ivanovik nâm kapudân fî evâsıt-ı Za () Diyodato Volovik nâm kapudân () Tomazo Diyani nâm kapudân fî evâhır-ı Za () Civanni Gasparo Tasovik nâm kapudân () Dimitriyo Kalikya nâm kapudân () Kostantino Civanni nâm kapudân fî evâhır-ı Za () Nikola Giyulyo nâm kapudân () Teokari di Antonyo nâm kapudân () Nikola Corciyo Reviti nâm kapudân () Panayi Dandrino nâm kapudân () Corciyo Nisa nâm kapudân () Matyo Paik nâm kapudân () Civanni Rostovik nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Panayin Kalikyopulo nâm kapudân fî evâhır-ı Za () Paskoale Rosini nâm kapudân fî evâ’il-i Sene 34 () Bazilyo Poznanovik nâm kapudân () Antanyo Rakicya nâm kapudân () Antonyo Fikovik nâm kapudân evâ’il-i Z () Antonyo di Pavlo nâm kapudân () Corciyo di Antonyo nâm kapudân () Penedetto Seidoni nâm kapudân () Civanni Dandrino nâm kapudân () Civanni Emanuele nâm kapudân () Nikola Anastasyo nâm kapudân () Corciyo Ivanof nâm kapudân evâ’il-i Z () Dimitriyo di Nikola Koca nâm kapudân () Matyo Kolombarik nâm kapudân () Nikola Simone nâm kapudân () Nikola Çiçekli nâm kapudân () Kristoforo Marko nâm kapudân () Dimitriyo Kryemandi nâm kapudân () Manoli Corciyo nâm kapudân () Dimitriyo Linardo nâm kapudân () Manoli Dimitri nâm kapudân fî evâ’il-i Z () Corciyo Ciyani nâm kapudân () Dimitri di Andriya İskalya nâm kapudân () Matyo Kılıçyan nâm kapudân () İspiridyon Okrpina nâm kapudân () İstati Divari nâm kapudân () Salvatore Trapani nâm kapudân () Dimitriyo Parisi nâm kapudân

() Bazilyo Giti nâm kapudân fî evâ'il-i Z () Luka Opradovik nâm kapudân () Çozepe Abatillo nâm kapudân () Atanasyo Variti nâm kapudân () Nikola Antonyo Biko nâm kapudân () Dimitriyo Corciyo nâm kapudân Fî evâ'il-i Z sene 34.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mina Galati nâm kapudân fî evâsıt-ı Z () Corciyo Peteriko nâm kapudân () Andriya Teodoropulo nâm kapudân () Civanni Nikolaf nâm kapudân () Metaksa Valyano nâm kapudân fî evâsıt-ı Z () Diyadato Malkovik nâm kapudân () Kostantino Civanni nâm kapudân () Luka İskidanovik nâm kapudân () Çozepe Netyelik nâm kapudân () Corciyo Radimiri nâm kapudân () Kostantino Manosso nâm kapudân () Baldasar Cozbriça nâm kapudân () Kostantino Dratolli nâm kapudân () Simone Çerkovik nâm kapudân () Nikolo Ocenî nâm kapudân () Nikolo Sirigo nâm kapudân () Ancelo Zamitti nâm kapudân fî evâsıt-ı Z sene 34 () Çozepe Ciyulyo nâm kapudân () Manoli Giyosti nâm kapudân () Civanni Kondori nâm kapudân () İspiridyon di Antonyo nâm kapudân () Nikolo Rosso nâm kapudân fî evâhır-ı Z sene 34 () Nikola Orlof nâm kapudân () Civanni Bankovik nâm kapudân () Antonyo Divari nâm kapudân () Kristoforo Çiyocik nâm kapudân () Corciyo Obilovik nâm kapudân () Alfetri Giyoni nâm kapudân () Corciyo Karyela nâm kapudân () Anofıyo Riçardopulo nâm kapudân () Apostolo Kara Pizani nâm kapudân evâhır-ı Z () Luka Senik nâm kapudân () Antonyo Ivanof nâm kapudânlar bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a imrârîçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Manoli Aci Andriya nâm kapudân evâ'il-i M sene 235 () Alessandro Ciyorasovik nâm kapudân fî evâ'il-i M sene 235 () Lazaro di Nikola Zoka nâm kapudân () Anagnosti Pietro Soti nâm kapudân () Dampano Kondori nâm kapudân () Rafaile Kevekonik nâm kapudân fî evâ'il-i M sene 235 () Kristoforo Kazilari nâm kapudân () Ancelo Pezanta nâm kapudân () Andriya Sabriçyef nâm kapudân () Fortunato Talyafero nâm kapudân () Mikele Malandraki nâm kapudân () Corciyo İspiliyoti nâm kapudân () Françesko di Antonyo nâm kapudân () Corciyo Malokino nâm kapudân () Corciyo Vukaslovik nâm kapudân () Nikolo Kencelopulo nâm kapudân fî evâ'il-i M sene 235 () Pandili Papakori nâm kapudân fî evâsıt-ı M () Andriya Salatık nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Dimitriyo Fiyoro nâm kapudân () Corciyo Miliçi nâm kapudân () Civanni Gangadi nâm kapudân () Mikele Carotovik nâm kapudân () Nikola

Mavilya nâm kapudân () Gregoryo Agodimo nâm kapudân evâsıt-ı M () Diyodato Malkovik nâm kapudân evâhır-ı M () Rafaile Kardaççi nâm kapudân () Corciyo Cernogorçevik nâm kapudân () Zisimo İngelesi nâm kapudân () Marko Ciyorgandopulo nâm kapudân fî evâhır-ı M () Civanni Perlainovik nâm kapudân () Luici Mosenga nâm kapudân fî evâhır-ı M Sene 235 () Arsenyo Pankovik nâm kapudân fî evâ'il-i S sene 235 () Mari Rosolimo nâm kapudân () Dimitriyo di Andriya Foko nâm kapudân () Antonyo Ivanof nâm kapudân () Dimitriyo di Ciyorciyo nâm kapudân fî evâ'il-i S () Pandili İstati Poryoti nâm kapudân evâ'il-i S () İspiridyon Ivankovik nâm kapudân evâsıt-ı S () Panayin Drakopulo nâm kapudân () Kristoforo Ciyorcik nâm kapudân () Andriya Baniçi nâm kapudân () Antonyo di Corciyo nâm kapudân evâsıt-ı S () Yani Aci Corciyo nâm kapudân fî evâhır-ı S () Corciyo Sakini nâm kapudân fî evâ'il-i Ra () Civanni Dimitriyo Zakka nâm kapudân () Mikele Tzamado nâm kapudân evâ'il-i Ra () Corciyo Petrof nâm kapudânın sefinesi evâsıt-ı Ra () İlya Bordelyezi nâm kapudân () Lazaro Prosko nâm kapudân () İstamati Giyoni nâm kapudân fî evâsıt-ı Ra () Matyo Bratelik nâm kapudân fî evâ'il-i R sene 235 () Matyo Galabano nâm kapudân evâsıt-ı R () Anastasyo Mangina nâm kapudân () Antonyo Rakicya nâm kapudân evâsıt-ı R () Corciyo Marko Abanopulo nâm kapudân () İlya Perovik nâm kapudân evâhır R () Civanni Andriya Metaksa nâm kapudân () Domeniko Fuçili nâm kapudân () Cani Siriko nâm kapudân () Matyo Baik nâm kapudân () Diyamandi Camilli nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 235.

[82]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pavlo Nikolayef nâm kapudân fî evâ'il-i Ca sene 235 () Corciyo di Antonyo nâm kapudân () Cerasimo Drakopulo nâm kapudân sefinesi fî evâ'il-i Ca () Andriya Papoççaki nâm kapudân sefinesi () Gregoryo Foka nâm kapudân () Anastasyo Gribla nâm kapudân () Panayin Kalikyopulo nâm kapudân () Kristo Panacyoti nâm kapudân () Cerasimo Rosolimo nâm kapudân () Civanni İstahorovik nâm kapudân () Salvatore Trapani nâm kapudân () Diyodato Kopçevik nâm kapudân () Çozepe Kolcivan nâm kapudân () İspiridyon Sekolovik nâm kapudân () Corciyo İspiliyoti nâm kapudân () Andriya Toodoropulo nâm kapudân () Civanni Andriya Ponolo nâm kapudân () Cani Dessoda nâm kapudân () Kostantino Pandili nâm kapudân evâ'il-i Ca () Marko Ivanovik nâm kapudân tehî Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı Ca () Nikolo Goylo nâm kapudân () Andriya Kaliga nâm kapudân () Mikele Andriyaso nâm kapudân () Dimitriyo Mina

nâm kapudân () Manoli Vasilato nâm kapudân () Kostantino Manolaraki nâm kapudân fî evâsıt-ı Ca () Civanni Yankovik nâm kapudân () Andriya Toscinovik nâm kapudân () Nikola Sari nâm kapudân tehî Karadeniz'e fî evâsıt-ı Ca () Nikola Vitale nâm kapudân () Gika Nikola nâm kapudân () Rafaile Manoli nâm kapudân () Kiryako İskorti nâm kapudân () Kuzma Camado nâm kapudân () Civanni Gelli nâm kapudân () Gika Antonyo nâm kapudân () Rafaile Kokonik nâm kapudân () Civanni Yela Marato nâm kapudân () Nikolo Despot nâm kapudân () Kostantino Drakuli nâm kapudân () Antonyo Luka Fosyovik nâm kapudân () Dimitriyo di Antonyo nâm kapudân evâsıt-ı Ca () Ancelo Mente nâm kapudân () Ciyorciyo Kazayiti nâm kapudân () Gasparo Malovik nâm kapudân () Nikolo Ciyorasovik nâm kapudân () Matyo Kolambazik nâm kapudân () Manoli di Kostantino Pavlopulo nâm kapudân () Antonyo Dimitriyo Kokini nâm kapudân () Panayin Mosori nâm kapudân () Civanni Vekkaristo nâm kapudân () Nikolo Makri nâm kapudân () Marko Dessoda nâm kapudân () Alessandro Antonyo nâm kapudân () Mikele Leandro nâm kapudân () Çozepe Pastanetci nâm kapudân Karadeniz'e tehî Fî evâsıt-ı Ca.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Azmiyevik nâm kapudân evâhır-ı Ca sene 35 () Civanni Corci nâm kapudân () Panayi Tandarya nâm kapudân () Anceli Zampelli nâm kapudân () Nikola Civanni nâm kapudân () Metaksa Valyano nâm kapudân () Anastasyo Kelmi nâm kapudân () Dimitriyo Kalikya nâm kapudân () Kostantino di Civanni nâm kapudân () Emanuele Liberti nâm kapudân () Nikola Koççi nâm kapudân () İlya Termizyoti nâm kapudân () Teodoro Lazaro nâm kapudân () Nikola Gika Yatassi nâm kapudân () Paskoale Rozini nâm kapudân () Anastasyo Gika nâm kapudân () Lazaro di Corciyo nâm kapudân () Corciyo Kapela nâm kapudân () Andriya Sapriçyef nâm kapudân () Aci Corciyo Politof nâm kapudân () Atanasyo Variti nâm kapudân () Marko Vokasovik nâm kapudân evâhır-ı Ca () Zakiri Velasopulo nâm kapudân () Kostantino Corciyo nâm kapudân tehî Bahr-i Siyâh'a fî evâhır-ı Ca () Dimitriyo Parisi nâm kapudân evâ'il-i C () Sava Kakorato nâm kapudân evâ'il-i C () İspiridyon Veropina nâm kapudân () Luka di Civanni Pelikovik nâm kapudân () Mina Galati nâm kapudân () Anagnosti Atanasyo nâm kapudân evâhır-ı C () Atanasyo Pandili nâm kapudân () Luka Kavala nâm kapudân () Civanni Avestovik nâm kapudân () Vincenzo Miloslavik nâm kapudân () Pietro İstahorovik nâm kapudân () İspiridyon Dandrino nâm kapudân evâ'il-i C () Diyodato Mankovik nâm kapudân () Luka Voçkovik nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârîçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i C sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Gagari nâm kapudân fî evâsıt-ı C () Nikolo Marano nâm kapudân () Gavrieli Zakiri Kalapa nâm kapudân () Civanni Koççi nâm kapudân () İlya Balitek nâm kapudân () Kostantino Teofilato nâm kapudân () İstefano Klocka nâm kapudân () Panayin Dandrino nâm kapudân () Dimitriyo di Civanni Pangara nâm kapudân () Ancelo Kaçaniti nâm kapudân fî evâsıt-ı C () Kostakyo Foka nâm kapudân () Mikele Kaliga nâm kapudân () Pietro Bovovik nâm kapudân () Vasili Gini nâm kapudân () Antonyo Bergamini nâm kapudân () İnno Centesyo Moskaf nâm kapudân () Basilyo Azvorono nâm kapudân () Civanni Lazaro nâm kapudân () Nikolo Kalobra () Françesko Donda nâm kapudân () Kostantino Corgandopulo nâm kapudân () Kostantino Teofilato nâm kapudân () Save Riyokatik nâm kapudân () Baldazar İslavik nâm kapudân () Kostantino Cani nâm kapudân () Mikele Malandraki nâm kapudân () Alessandro Maçenkovik nâm kapudân () Santino de Pelo nâm kapudân () Civanni Lambrof nâm kapudân () Pavlo Kokoli nâm kapudân () Dimitriyo Anagnosti nâm kapudân () Pol Otezen nâm kapudân () Andriya Sekolovik nâm kapudân () Civanni Antonyof nâm kapudân () Civanni Koççi nâm kapudân () Kazimiya Vadol nâm kapudân () Emanuele Agostino Kaferato nâm kapudân () Nikolo Şiyakaloga nâm kapudân () İlya Tosovik nâm kapudân () Diyodato Vokasovik nâm kapudân () Andriya Marteletti nâm kapudân () Alessandro Yankovik nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 235.

[83]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Nikiforaki nâm kapudân fî evâhır-ı C sene 235 () Teodoro Laodaki nâm kapudân () Corciyo Patrikyo nâm kapudân () Anagnosti Petro Conti nâm kapudân () Diyonisyo Kopa nâm kapudân () Nikola Parisi nâm kapudân () Cerasimo Likyardopulo nâm kapudân () Civanni Rosiç nâm kapudân () Diyodato Crmogorçevik nâm kapudân evâhır-ı C () Antonyo Azvorono nâm kapudân () Nikola Mikele Sari nâm kapudân () Bakoba Nikolas Rasnet nâm kapudân () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudân () Vincenzo Pollo nâm kapudân () Kristoforo İskalini nâm kapudân () Ciyolyano Pollo nâm kapudân () Nikolo Corciyore Viti nâm kapudân () Civanni di Corciyo nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Bazilyo Postanovik nâm kapudân () Pandili Papakori nâm kapudân () Anagnosti Corciyo nâm kapudân () Dimitriyo Feliti nâm

kapudân () Civanni Kostantino nâm kapudân () Tomazo Razeto nâm kapudân () Matyo Bratelik nâm kapudân () Nikolo Malandraki nâm kapudân fî evâhır-ı C sene 235 () Nikola Foka nâm kapudân () Teokari di Antonyo nâm kapudân evâ'il-i B () Nikolo Rosso nâm kapudân () Vancelin Azvorono nâm kapudân () Corciyo Despotili nâm kapudân evâ'il-i B () Civanni Tazo nâm kapudân () Antonyo Saltarik nâm kapudân () Corciyo Giyoni nâm kapudân () Antonyo Ayatolo nâm kapudân () Fortunato Talyafero nâm kapudân () Anastasyo Geliki nâm kapudân () Luka Senik nâm kapudân () İspiro Babasi nâm kapudân () Fî evâ'il-i B sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Triandrakilo nâm kapudân fî evâsıt-ı B () Françesko Salaka nâm kapudân () Manoli Orlof nâm kapudân () Domeniko Çelefa nâm kapudân () Civanni Patista Perozyo nâm kapudân () Luka Obradovik nâm kapudân () Rafaile di Andriya Rafaile nâm kapudân () Corciyo Torçinovik nâm kapudân () Civanni Patista Rizoti nâm kapudân fî evâsıt-ı B () Teodoro Markaki nâm kapudân () Cerasimo Metaksa nâm kapudân () Gasbaro Albi nâm kapudân () Corciyo Kostantino nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola nâm kapudân () Antonyo Gavala nâm kapudân () Kristoforo Marko nâm kapudân () Nikola Corciyo Çiçekli nâm kapudân () Corciyo Rizaddopulo nâm kapudân () Civannni Gobçevik nâm kapudân () Marko Ivanovik nâm kapudân () Civanni Gorik nâm kapudân () Kostakyo Corgili nâm kapudân () Manoli di Corciyo nâm kapudân () Civanni Racenkovik nâm kapudân () Marko Sekolovik nâm kapudân () Mikele Cizovik nâm kapudân () Gregoryo Agolimo nâm kapudân () İlya Perrovik nâm kapudân () Mikele Kanavaro nâm kapudân () Nikola Corciyo Kotsa nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola Kotsa nâm kapudân () Françesko Kriveliti nâm kapudân () Kristoforo Çiyocik nâm kapudân () Cerasimo Kalonarkopulo nâm kapudân () Kostantino di Civanni nâm kapudân () Anarciro di Pavlo nâm kapudân () Antonyo Ivanof nâm kapudân () Corciyo Ciyanopulo nâm kapudânlar bilâ-hamûle sefineleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Domeniko Merello nâm kapudân fî evâsıt-ı B sene 35 () Civanni Maryasniç nâm kapudân () İlya Cernogorçevik nâm kapudân () Civanni Patista Rizoti nâm kapudân () Petro Gavala nâm

kapudân () Kristoforo Denotovik nâm kapudân () Nikola Civanni nâm kapudân () Dimitriyo Kakorato nâm kapudân () Teodoro Valsamaki nâm kapudân () Corciyo Mitroy nâm kapudân () Civanni Manzaraki nâm kapudân fî evâsıt-ı B () Kostanço Semilya nâm kapudân evâhır-ı B () Nikola Andriyanof nâm kapudân () Civanni Kondori nâm kapudân Fî evâhır-ı B () Kostantino Orlando nâm kapudân () Civanni Moretti nâm kapudân () Corciyo di Civanni Krisopulo nâm kapudân () Antonyo di Civanni nâm kapudân () Andriya Berir nâm kapudân () Kostantino İseklavo nâm kapudân () Corciyo Civanni nâm kapudân () Dimitriyo di Andriya İsefliya nâm kapudân () Kostantino Banof nâm kapudân () Domeniko Fuçili nâm kapudân fî evâhır-ı B sene 235 () Kozmeto Likyardopulo nâm kapudân () Corciyo Radimidi nâm kapudân () Rafaile Kavekaç nâm kapudân () Civanni Brelayniyovik nâm kapudân () Dimitriyo Kivero nâm kapudân () Nikita Tomeniko nâm kapudân () Andriya Yanof nâm kapudân () Dimitri Corci nâm kapudân () Anastasyo Koka nâm kapudân () Lazaro di Nikola Zakka nâm kapudân () Nikoliçi Kokoli nâm kapudân () Alessandro Ciyorasovik nâm kapudân () İstati Divari nâm kapudân () Mikele Branzanovik nâm kapudân () İspiro Dokorik nâm kapudân () Petala Merato nâm kapudân () Karlo Hardi nâm kapudân () Bazilyo Lazaro nâm kapudân () Antonyo Ferrari nâm kapudân () Civanni Mikele Kanyori nâm kapudân () Diyonisyo Petala nâm kapudân () Dimitriyo Lambiri nâm kapudân () Legteri Gika nâm kapudân () Dimitriyo Raftopulo nâm kapudân () Kiryako Bakesito nâm kapudân Fî evâhır-ı B sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Kokoli nâm kapudân fî evâ’il-i Ş () Salvatore Trapani nâm kapudân () Kostantino Drakuli nâm kapudân () Ostakyo Teofilato nâm kapudân () Dimitriyo Corciyo nâm kapudân () Teodoro Velako nâm kapudân () Çozepe Pontiyelik nâm kapudân () Andriya Garanyon nâm kapudân () Triyandafilo Penayoti nâm kapudân () Civanni Papadopulo nâm kapudân () Cerasimo Rosolimo nâm kapudân () Banoçyo Lambiri nâm kapudân () Marko Dessoda nâm kapudân () Andriya Teodoropulo nâm kapudân () Corciyo Perovik nâm kapudân () Çozepe Tomazovik nâm kapudân () Vincenzo Vekarik nâm kapudân () Gregoryo Foka nâm kapudân fî evâ’il-i Ş sene 235 () Manoli Dimitri nâm kapudân () Anastasyo Mengina nâm kapudân () Dimitri Parisi nâm kapudân () Nikolo Vitali nâm kapudân evâ’il-i Ş () Panayin Dandriya nâm kapudân evâsıt-ı Ş () Panayin Dandrino nâm kapudân () Pero Kondori nâm kapudân () Antonyo Vasili nâm kapudân () Corciyo İspiliyoti nâm kapudân () Teodoro Riçardopulo nâm kapudân () Karalamba Vasilato nâm kapudân () Kiryako Civanni nâm kapudân () Civanni Kavasa nâm

kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 235.

[84]

(1) **Yalnız hinta hamûlesiyle Akdeniz'e izn-i sefine evâmiri**

İstanbul gümrüğü emînine ve boğazhisarları nâ'ibine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Corciyo nâm kapudân Rusya memâlikî mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca on bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-ı Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefine-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahîdnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Za sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anarciro Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Za sene 35 () Corciyo Mastro Mikali nâm kapudânın sefinesi dokuz bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pietro Radelya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Garnir nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Gopçevik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro Velako nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Za () Civanni Çevasko nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Mikele Ekanevaro nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Ciyulyo Bovno nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Za () Civanni Rancenkovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Z sene 34 () Andriya Yani Zerov nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i Z () Manoli Santo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro di Civanni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Gika Mitroçoppa nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş

yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Andriyanof nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Lambrof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Anitsa nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 34.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Bergamin nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli Nikolayef nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Giyoni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstefano İskaeo nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Domeniko Merello nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Gelli nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Z sene 34 () Nikola Peorçıyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Legteri Cika nâm kapudânın sefinesine on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Bergamin nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Z () Marko Sekolovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Vanceli Ladiko nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z sene 34 () Emanuele Liberti nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Sekolovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Opnito nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Marko di Civanni nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z sene 34 () Civanni di Nikola nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Françesko Franceski nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anastasyo Gika nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Kaliga nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İspiro Pana nâm kapudânın sefinesi yedi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z sene 34 () Andriya Yanof nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Kaloida nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristoforo Lopi nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Yani Kalopani nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anastasyo Koraka nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Patista Vizoto nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z sene 34

() Civanni Potamiyano nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ve üç bin keyl şa'ır ile ma'a-te'mîn () Tomazo Razetto nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Luka Fiskovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Andriya Papovik nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Çozepe Longopardo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Ambrosyo Laordo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Kostantino di Nikola nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Andriya Berber nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Marko Vokasovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Nikola Ciyorasovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z sene 34 () Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Augusto Damiyano nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z sene 234.

[85]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vanceli Ladiko nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Z () Dimitriyo Kakondari nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Z () Nikolo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Filyo Malberti nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Z () Corciyo Friyetçi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Leonardo nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Pandeli nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Teofilato nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Civanni Nikolayef nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Marko Ivanovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Z sene 234 () Profilyo Feodo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Civanni Nomiko nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Z () Corciyo İspiro Kokina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Komneno nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Yani Komneno nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Z () Andriya Mavroyani nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Santino Repetto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin altı yüz keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Karlo Hardi nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma'a-te'mîn () Salvator Garsiya nâm kapudânın

sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Z () Tomazo Markezini nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Baskalis nâm kapudânın sefinesi iki bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kaçoliyeri nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn sefinelerine Akdeniz’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Mavilya nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i M sene 235 () İspiridyon Ukropina nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i M () Kristoforo Marko nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i M sene 35 () Nikola Corciyo Çiçekli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kryemandi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teokari di Antonyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Kalikopulo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Corciyo Deviti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i M sene 235 () Nikolo Brivileçyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Atanasyo di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Melitça nâm kapudânın sefinesi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Orsa nâm kapudânın sefinesi sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo İskigiti nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i M () Paskoale Beota nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Diyonisyoy Petala nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Emanuele Agostino Kaferata nâm kapudânın sefinesi beş bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstefano Tasovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Garanyon nâm kapudânın sefinesi on üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kiryako Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine ve te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ’il-i M sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ilehin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânların Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn evâ’il-i M () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Civanni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Civanopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Pavlo Roskovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i M () Vinçenso Dokovik nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı M () Corciyo Mavromati nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Ciyakomo Vuçkovik nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Marino Sorotto nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Anastasyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M () Corciyo Abanopulo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Ciyulyo nâm kapudânın sefinesi dört bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İspiridyon Kaosto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Yani Antonyo Galavari nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Teodoro Alevrito nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Cani Nikita nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı M () Alessandro Raçenkovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M () Nikola Kokoli nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo di Nikola Koçça nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikola Antonyo Biko nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Civanni Lazaro nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Manoli Dimitri nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Nikolo Orlof nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Mikele Çizovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 35.

[86]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kazimiro Vadol nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Kalikya nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Kostantino Ribaki nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M () Civanni Yakolik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Yankovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Diyodato Gopçevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Corciyo Obilovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i M sene 35 () İspiro Botamyano nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Varsama nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı M () Ataciro di Pavlo nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Cerasimo Çiçilyano nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ve altı fiçi havyar ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Dandrino nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Cerasimo Foka nâm kapudânın sefinesi üç bin dokuz yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Tomaz Yoisen Von Yarem nâm kapudânın sefinesi sekiz bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Cerasimo Dandrino nâm kapudânın sefinesi dört bin altı yüz elli altı keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Rafaile di Andriya Rafaile nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Mikele İskoni nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Teodoro Laodaki nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M sene 35 () Nikolo Corciyo Sirigo nâm kapudânın sefinesi altı bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () İspiro di Antonyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Anagnosti Petro Çoni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Françesko nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı M () Antonyo Vaceli nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Civanni Kiryakof nâm kapudânın sefinesi on üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâsıt-ı M () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı M () Françesko Tiboni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Çozepe Tolyo nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te’mîn () Antonyo Marino Soroto nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl

hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı M () Kostantino di Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Marya Nogoyra nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Zakarino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Luka Obradovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Andriya Selya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı M sene 35 () Gaytano Lofredo nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Rociyeri nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Linardo nâm kapudânın sefinesi bin yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Civanni Moretti nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Nikola İskalya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Nikola Ofekra nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Vineri nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Simone Cellalya nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Maryano di Ancelis nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni İspatari nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Aftimyo Maçarovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Saveryo Perovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı M sene 235 () Nikolo Marinovik nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i S () Bazilyo Gini nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Ubrano nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Simone Cerkovik nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İspiro Patrikyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Pana nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz otuz beş keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Valsamaki nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Lupçi Lodokiko nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko İspadaro nâm kapudânın sefinesi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i S sene 35 () Civanni Manoli nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Alessandro Ciyorasovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Koççi nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Melinovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pavlo Kokoli nâm kapudânın sefinesi altı bin iki yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn

() Matyo Kikigel nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Diiodato Matkovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Yani nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Françesko Kirancelo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Luka Radik nâm kapudânın sefinesi altı bin sekiz yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i S () Dimitriyo Kalineri nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Losordo nâm kapudânın sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Delciyo Dice nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Agostino Vitali nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Civanni nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Andriya Tripo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i S sene 235.

[87]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâminden Civanni Sirigo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 235 () Ancelo Monte nâm kapudânın sefinesi dört bin sekiz yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Diyonisyo Koppa nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Lorentso Martino nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı S () Ciyakomo Koppa nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Austakyo Divari nâm kapudânın sefinesi bin yedi yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Sirmo nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon İlik nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikita Nomiko nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 235 () Baldasare İslavik nâm kapudânın sefinesi üç bin dört yüz altmış keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Robinson nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kalimedi nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Longopardo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Alafuzo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı S () Filyo Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Gregoryo di Alessiyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Atanasyo Geliki nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Ponitelik nâm kapudânın sefinesi on bin üç yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Giyoni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pandeli İstati Poryoti nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı S () Corciyo Radimiri nâm kapudânın sefinesi on bir bin

keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Antonyof nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro di Nikola Zakka nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pandeli Koleçci nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Kostantino Manoliso nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i S () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Civanni Gorik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Pizante nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Kiryako Mamoni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Teodoro Velako nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i Ra sene 235 () Dimitriyo Karitti nâm kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i Ra () Marko Ivanovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Bazilyo Postanovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gabriele Antonovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Panoçço nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Valyato nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i Ra sene 235 () Gika Yani Gika nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Bankovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Malokino nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Andriya Voko nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i Ra () Corciyo Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Mikele Kambori nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Rakicya nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i Ra sene 35.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Manoli Aci Andriya nâm kapudânın sefinesi yedi bin sekiz yüz on sekiz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i Ra () Civanni Nikiforaki nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Bergamin nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Yani Françesko Donra nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i Ra () Civanni Kiryako Pandasi nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i Ra () Nikola Kostantino Kokoli nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Nikolo Pata nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Corciyo di Civanni Veretto nâm kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Gika Lazaro nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kiryako nâm kapudânın sefinesi on iki bin altı yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Pandili Papakori nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gasbaro Albi nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ra () Vincenzo Vekkarik nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz altmış keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Camado nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro di Civanni Neka nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ra () Nikola Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Marko Sekolovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Zaratovik nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ra () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstamati Giyoni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle başka başka Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 235.

[88]

(1) Yalnız düvel-i sâ’ire mahsûlâtıyla Karadeniz’e izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâl gönderüb bu def’a Rusya kapudânlarından Civanni Racenkovik nâm kapudân Bahr-i Sefîd’de vâki‘ Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ olmayan Düvel-i sâ’ire memâliki mahsûlâtından olmak üzere elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan

ma'mûlün bih defter mantûkunca beş bin keyl tuz ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefid tarafından Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ol tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûme eşyâ-yı mezkûra ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te'hîr itdirilmemek bâbından emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve ber-vech-i muharrer kapudân-ı mersûm eşyâ-yı merkûm ile doğru Bahr-i Siyâh tarikiyle Rusya memâlikine nakl ideceğini mübeyyin zikrolunan defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâ'il-i Z sene 234.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Gabriele Antonovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i Z () Ciyakomo Koppa nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile evâsıt-ı Z () Diyodato Vokasovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört yüz keyl tuz ile fî evâsıt-ı Z sene 34 () Çozepe Pastanetzi nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile () Nikola Velodo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile () Agasto Vitale nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin beş yüz keyl tuz ile evâsıt-ı Z () Diyodato Gopçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile evâhır-ı Z () Ancelo Monto nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile () Filyo Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile () Nikolo Pana nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yedi bin keyl tuz ile evâhır-ı Z () Civanni di Gasparo Tasovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile () Anagnosti di Anastasyo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Gregoryo Alessiyo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile fî evâhır-ı Z sene 234 () Teodoro Martanski nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin beş yüz keyl tuz ile () Corciyo di Civanni Veretto nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz

ile fî evâsıt-ı M sene 235 () Corciyo Dakoro nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile evâsıt-ı M () Kristoforo Roskovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile evâ'il-i M () Pietro Gavala nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yedi bin kantar tuz ile () Vincenzo Vekarik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile evâsıt-ı M () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin keyl tuz ile () Nikola Malandraki nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş bin keyl tuz ile fî evâsıt-ı M sene 35 () Antonyo Andriçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı S () Andriya Popovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin yedi yüz elli keyl tuz ile evâsıt-ı S () Luka Lukaki nâm kapudânın sefinesi Avrupa memâliki mahsûlinden olmak üzere üç sandık kütüb-i frengi ve evrâk ve dört sandık hırdavat-ı mütenevvi'a ve on sandık rom der-pokal ve yirmi yedi 'aded hind abanos ağacı ve dört yüz yetmiş sandık hamr der-pokal ve üç sandık kütüb-i efrenciye ve dokuz sandık mermer ahcâr ve yedi demet efrenc-kârî 'asâ ve bir sandık mercân ve dört sandık çuka ile sâ'ir akmeşe ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i C sene 235 () Zizo Karavya nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin beş yüz keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i C () Pavlo Roskovik nâm kapudânın sefinesi Avrupa memâliki mahsûlinden olmak üzere yirmi iki bin 'aded kiremid ve sekiz bin tuğla ve yirmi beş varul hamr ve yirmi sandık der-pokal hamr ve on çuvâl otuz varul peynir ve sekiz fiçî şeker ve yedi denk bir sandık akmeşe mütenevvi'a ve sekiz varul bir sandık eşcâr fidânı ve bir sandık billûr-kârî kandil ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı C () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki yüz elli varul limon suyu ile () Corciyo Valsamaki nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden beş yüz varul limon suyu ile () Nikoforo Abanopulo nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden otuz bin kıyye limon suyu ile () Corciyo di Civanni Vereno nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yetmiş iki varul limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı C.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pietro İscinkovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden dört bin dört yüz keyl tuz ile fî evâhır-ı C sene 235 () Cerasimo Dandrino nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin sekiz yüz keyl tuz ve iki yüz otuz altı varul limon suyu ile fî evâsıt-ı B () Kostantino Polimori nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin keyl tuz ile fî evâsıt-ı B () Corciyo Malokini nâm kapudânın sefinesi beş bin kantar mermer kireci ile Messina mahsûli evâhır-ı B () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin dört yüz sandık portakal ve altı yüz sandık limon ve elli varul limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a () Nikola Pandili nâm kapudânın sefinesi Messina

mahsûlinden yüz yirmi fiçı limon suyu ve iki yüz yedi sandık limon ve doksan dört fiçı bâdem ile fî evâhır-ı B () Virgo Kazaiti nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile evâ'il-i Ş () Sava di Teodoro nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin keyl tuz ile evâ'il-i Ş () Corciyo Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin altı yüz keyl tuz ile evâhır-ı Ş () Nikolo Marinovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden on dört bin keyl tuz hamûleleriyle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 235.

[89]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden olmak üzere beş bin keyl tuz ile fî evâ'il-i N sene 235 () Andriya Salatik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yedi bin keyl tuz ile evâ'il-i N () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden üç bin keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı L () Antonyo Andriçevik nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden olmak üzere bin kantar ma'din kömürü ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı Z () Niyeles Moler nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden altı yüz yirmi bir fiçı hamr ve yüz on beş sandık hamr ve bir sandık 'arak ve bir denk pokal tapası ile fî evâsıt-ı Z () Augusto Vitale nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden olmak üzere altmış bin 'aded tuğla ile evâhır-ı Z () Antonyo Rakicya nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki bin beş yüz keyl tuz ile Bahr-i Siyâh'a evâhır-ı Z () Tomazo Remedelli nâm kapudânın sefinesi Avrupa mahsûlâtından olmak üzere otuz fiçı hamr ve bir sandık kâğıd ve iki sandık frenk pâpûşu ve bir sandık frenk-kârî çiçek ve altı denk frenk yorganı ve bir denk frenk çorapı ve on fiçı şeker ve beş ufak varul bir fiçı frenk kahvesi ve on bin kiremit ile tuğla bir sandık derûnunda ahşabdan masnû' frenk eyvânı ile mahmûl Karadeniz'e fî evâhır-ı M sene 36.

(2) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Lazaro Brosko nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlâtından olmak üzere doksan altı bin kıyye hamr ile Karadeniz'e () Vanceli Menego nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki yüz sandık portakal ile Karadeniz'e fî evâhır-ı R sene 36 () İstamati Kostantino nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden iki yüz sandık portakal ile fî evâhır-ı R sene 36.

ve Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hâmid Efendi

Fî 24 CA sene 36.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikele Kaliga nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yetmiş bin 'aded tuğla ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı C sene 36 () Domeniko Fuçili nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yetmiş iki varul hamr ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a evâhır-ı C () Vincentso Miloslavik nâm kapudânın sefîne Avrupa mahsûlâtından yirmi dokuz fıçı şeker ve yüz bir 'aded mermer taşı ve on iki mermer direk ve dört 'aded balık derisi ve bir sandık mercan ve iki sandık libâs-ı müsta'mel ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i B sene 36 () Anagnosti Bosli nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden yirmi iki bin kıyye hamr ile evâ'il-i B.

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Benderli Ali Paşa

ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh

Fî 19 B sene 236

Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa

ve Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh

Fî 27 B sene 36

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Libovatz nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden altı bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır Ş sene 36.

[90]

(1) Hassam bostancıbaşı ve Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlarından Galata voyvodası () dâme mecdühûmâya ve topcubaşı () zîde mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbühû bi’l-hayrın südde-i sa‘âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde elçi-i mûmâ-ileyh ve âdemlerinin kifâf-ı nefsleriçün Üsküdar ve havâlisinden mâ-‘adâ mahallerden işbu bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben akçesiyle üç yüz küfe üzüm iştirâ ve Beyoğlu’nda vâki‘ hanesine nakline mûmâna‘at ve haraç ve ‘avâ’id nâmı ve sâ’ir bahâne ile siz ki bostancıbaşı ve Galata voyvodası ve topcubaşı mûmâ-ileyhümâsız tarafınızdan ve taraf-ı âharda rencîde olunmamak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi ber-vech-i meşrûh işbu sene-i mübârekeye mahsûben yalnız üç yüz küfe üzümün def‘a-i vâhidede iştirâ ve hanesine nakline mûmâna‘at ve haraç ve ‘avâ’id ve sâ’ir bahâne ile nesne mutâlebe olunmamak bâbında; Fî evâ’il-i Z sene 34.

(2) Der‘aliyye’mden berren ve bahren Mısır Kahire’ye varub gelince yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâba zîde fazluhum ve serdârân ve cizyedârân ve sâ’ir zâbitân zîde kadrühuma hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden konsilya data Aktual Avalon nâm beğzâde üç nefer müste’men hizmetkârlarıyla bu def‘a Dersa‘âdet’imden berren ve bahren Mısır’a ‘azîmet üzere olduğu beyânıyla beğzâde-i mersûm üç nefer müste’men hizmetkârıyla Dersa‘âdet’imden berren ve bahran Mısır’a varub gelince esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe’l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalle kondurularak emniyyet ve istirahatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i‘tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâziye ri‘âyet ve mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen Mısır’a irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mden [mukîm] fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbühû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye-i ebediyyü’l-istimrârımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğunda bu makûle beğzâdegân ve züvvârının himâyet ü sıyânet olunmaları muktezâ-yı sîme-i mükârim

meşîme-i Saltanat-ı Seniyye'mden olduğu ma'lûmunuz oldukda beğzâde-i mersûm yanında olan üç nefer hizmetkârıyla Dersa'âdet'imden berren ve bahren Mısır Kahire'ye varub gelince esnâ-yı râhta ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde bir müddet-i meks ü ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahallere kondurdularak emniyyet ve istirahatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsıyla dikkat mahûf u muhâtara olan mahallerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emniyyeti esbâbı istihsâl olunarak sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü isâline mübâderet ve hilâfından mübâ'adet olunmak bâbında; Evâsıt-ı Z sene 234.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü takrîrinde Rusya beğzâdelerinden Berg nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Der'aliyye'mden berren ve bahren Varna'ya ve andan re's-i hudûda varunca bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 235.

(4) *İşbu emr-i âlî mahaline lede'l-vurûd mersûmlar huzûr-ı şer'a ihzâr olunarak tâcir-i mesfûr külliyyetlü mebâliğ-ı matlûb ve iddi'âya lede'l-ibtidâr ve gıbbe's-su'âl ve akibü'l-inkâr mukaddemâ hesâblarını ru'yet ve birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ve iskât eylediklerini şâmil ve tâcir-i mesfûrun bu vechle iddi'âsı re'âyâ-yı mersûmları izrâr kasdıyla mahzâ tezvîr idüğünü müştemil mersûmânın ibrâz eyledikleri bir kıt'a i'lâm-ı şer'iyenin me'âline ve tâcir-i mesfûrun iddi'âsına nazaran şer'î bir nesne îcâb etmeyeceği tahakkuk etmiş ise de bu tarafda fasl-ı dâ'vâdan iskâtları mugayir-ı irâde-i 'aliyye olduğuna binâne ber-mûceb-i emr ve irâde-i 'aliyye mersûmlar Dersa'âdet'e irsâl olunmuş ve tâcir-i mesfûr fi'l-asl Ayapetros kazâsına tâbi' Prastos nâm karye re'âyâsından ve hâlâ vâlide ve pederi ve kavmi kabilesi karye-i mezbûrede oldukları bedîhîyâtdan iken mersûm cizye ve tekâlîf-i sâ'ireden mu'âfiyyet sevdâsıyla bundan akdem İngilterelu tarafından bir kıt'a patente istihsâl ve bu esnâda dahi ber-takrîb Rusyalu tarafına istinâd ile re'âyâ-yı mersûmları izrâr dâ'iyesiyle iddi'âsını vâhî idüğü bi'l-umûm karye-i mezbûre re'âyâların tahkîk ve ifâde ve işhâd ile tebeyyün eylemiş olduğunu mübeyyin Mora vâlisi müşârün-ileyh hazretlerinin vârid olan tahrîrâtı mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 19 B sene 235.*

Mora vâlisi vezîrim () Paşa iclâlehûya ve Aya Petro kazâsı nâ'ibine hüküm ki;

Rusya ticâretten Yovan Panosi nâm tâcirin re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'mden Kiryako Likino ve Kosta Aci Penayoti nâm zımmîler zimmetlerinde ahz u atâdan dolayı ma'lûmü'l-mikdâr alacağı kable'l-edâ mersûmân Morâ'da vâki' Aya Petro kazâsına tâbi'

Prasto nâm karyeye firâr eyledikleri beyânıyla mersûmlar mahalinde huzûr-ı şer‘a ihzâr ve meblağ-ı mezbûr deynleri olduğunu ikrâr ve i‘tirâf iderler ise tamamen tahsîl ve ihkâk-ı hakk ve eğer meblağ-ı mezbûru inkâr ve sâ‘ir a‘zâra teşebbüs eyledikleri halde ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn zimmîyân-ı mersûmân sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin tarafından mubâşir ta‘yîniyle li-ecli‘t-terâfu‘ Der‘aliyye‘me ihzârları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr sūdde-i sa‘âdetime ibr kıt‘a memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da‘vâları Der‘aliyye‘de istimâ‘ olunub âhar yerlerde istimâ‘ olunmaya deyü Rusya Devleti tarafına i‘tâ olunan ‘ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtında müstebân olmağla sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ihzâr olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin ma‘rifetinle mesfûrları mahalinde meclis-i şer‘a ihzâr ve tâcir-i mersûmun iddi‘â eylediği meblağ-ı mezbûr deynleri olduğunu ikrâr ve i‘tirâf birle ba‘de‘t-tahakkuk ma‘rifet-i şer‘le tamamen tahsîl ve ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer sûret-i inkâra teşebbüs iderler ise ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn li-ecli‘t-terâfu‘ tarafından bir mubâşir ta‘yîniyle mersûmları Der‘aliyye‘me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemek lâzımeden idüğü ma‘lûmun oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete dikkat eylesesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi meczûmun mücânebet eylemek bâbında; evâ‘il-i M sene 235.

[91]

(1) *Tashîh olunduğu üzere tebdîl olunmuştur.*

Bu mahalle başka kayd olunmamıştır.

İşbu emr-i âlînin kaydı der-kenâr olunmayub sâ‘ire mikyas ve emsâl olması husûsu şifâhen sâdır olan emr-i âlî üzere şerh verildi.

Mısır ve Şam-ı Şerîf ve Mora vâlileri ve Selanik mutasarrıfı vüzerâ-yı ‘izâm iclâlehüm ve Mısır ve Şam kâdıları zîdet fezâiluhumâ ve Selanik ve İzmir nâ‘ibleriyle Bahr-i Sefîd’de kâ’in ba‘zı cezâ‘ir ve sevâhile kuzât ve nüvvâbına ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn’umda İzmir vâlisi Hüseyin Kâmil zîde mecdühûya ve sâ‘ir voyvodagân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Sâ‘ire düvelin re‘âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri Rusya re‘âyâsına dahi vech-i lâyıkı üzere edâ oluna deyü Rusya Devleti tarafına i‘tâ olunan ‘ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğuna binâen bu def‘a Rusya Devleti’nin sefâret müsteşârı Raşkof nâm müste‘men yanında olan bir nefer yasakçı ve Diyodati nâm sefâret tercümânı ve Megastre nâm

sefâret serkâtibi ve üç nefer müste'men hizmetkârıyla li-ecli's-seyâha Dersa'âdet'imden Mısır ve Şam ve Mora ve Selanik ve İzmir ve Bahr-i Sefid'de kâ'in ba'zı cezâ'ir ve sevâhil ve iskelelere varub gelmek murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm sūfunda olan mesfûrlar ile zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde meks ü ikâmetinde hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle kimesne tarafından te'addî ve rencîde ve mürûr u 'ubûruna ve münâsib mahallelere nüzûlüne mûmâna'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük eylemesine mu'âvenet ve iktizâ eden bârgîrlerin ücretiyle i'tâ ve mahûf u muhâtara olan mahallerde yine ücretiyle cebelü neferâtı terfîk kılınarak emniyeti esbâbının istihsâline dikkat ve i'tinâ birle merâsim-i mihmân-nevâzîye ri'âyet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû tarafından istid'â olunduğu ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye ebediyyü'l-istimrârımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğunda binâen bu makûle züvvârının himâyet ü sıyânetleri muktezâ-yı şîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye'mden olduğu siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb ve voyvodagân ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda müşâr-ı mersûm yanında olan mesfûrlarıyla Dersa'âdet'imden li-ecli's-seyâha zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde meks ü ikâmetinde münâsib mahallere nüzûl etdirilerek hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümâyûnun cizyedârân tarafından cizye ve sâ'irleri câniblerinden dahi vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmayub ve menzil bârgîri ve cebelü neferâtı zâd ü zevâdesin i'âne akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla lâzım gelüb mihmân-nevâzîyen icrâsıyla dahi ve ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 235.

(2) Tuna sevâhilinde vâki' vüzerâ-yı 'izâm iclâlehüme ve mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâlühüme ve kuzât ve nüvvâba zîde fazluhum ve gümrükçüler ve sâ'ir zâbitân hüküm ki;

Rusya tüccârı kendü vilâyetlerinden li-ecli'l-bey' Memâlik-i Mahrûse'me götürdükleri ve gayr-ı ez-memnû' Memâlik-i Mahrûse'mden alub kendü vilâyetlerine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürdükleri emti'a ve eşyânın 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve tâ'rife defteri mûcebince yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüklerini edâ eylediklerinden sonra ziyâde mutâlebesiyle te'addî olunmaları îcâb ve iktizâ etmez iken bu esnâda nehr-i Tuna'da li-ecli't-ticâre geşt ü güzâr iden Rusya tüccârının bey' için getürdükleri emti'a ve eşyâdan

sevâhil-i Tunâ'da kâ'in gümruk emti'ası yüzde üç yerine yüzde on resm-i gümruk mutâlebesine ibzâr ve sâ'ir gûne cevır ve te'addiye ictisâr etmekde oldukları ifâde ve ihbâr olunduğundan bahisle merkûmların hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn ziyâde gümruk mutâlebesiyle vâki' olan müdâhalelerinin men' ü def'ine mübâderet ve şimdiye kadar gümrukden ziyâde resm-i gümruk olarak fuzûlî alınmış olan nesnenin ma'rifet-i şer'le istirdâdına dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunmuş olmakdan nâşî kuyûda mürâca'at olundukda Devlet-i 'Aliyye memâlikinden olub Rusya memâlikine düvel-i sâ'ire cizye ve sâ'ir tekâlif edâsına icbâr ve rencide olunmayub haklarında dostâne mu'amele olunmak ve şurût-ı mu'âhede üzere Rusya memâlikinden ve düvel-i sâ'ire memleketlerinden Devlet-i 'Aliyye memâlikine getürecekleri emti'a ve eşyânın fûrûht eyledikleri mahallerde ve Devlet-i 'Aliyye memâlikinden alub Rusya memâlikine ve düvel-i sâ'ire memleketlerine götürcekleri emti'a ve eşyânın dahi ancak iştirâ eyledikleri mahallerde bir def'a resm-i gümruklerini yüzde üç hesâbı üzere tamamen edâ idüb bilâ-muhâlefete yedlerine ma'mûlün bih edâ tezkeresi verilmek ve vech-i meşrûh üzere bir def'a ve bir mahalde resm-i gümrukleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrukçüleri taraflarından mükerrer resm-i gümruk alınur ise ahz edenlerden gerüye reddetdirilmek husûsunu beyne'd-devleteyn emr-i ticârete dâ'ir in'ikâd-pezîr olan mu'âhede muktezâsından ve müste'men tüccârının hubûbât ve sâ'ir bunun emsâli memnû'âtıdan ve narh ile kat'ı fi'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse'min bir mahalinden alub diğér mahalinde fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın îcâb iden gümruk ve rûsûmât-ı sâ'iresi Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârından nevehle tahsîl olunagelmış ise müste'men tüccârından dahi ol vechle tahsîl olunması husûsu Ticâret-i Dâhiliye nizâmı şurûtundan idüğü mestûr u mukayyed olunmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbîhi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi Devlet-i 'Aliyye ebediyyetü'l-kiyâmımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olub tüccâr ve âdemlerinin himâyet ü sıyânetleri lâzımeden olmak hasebiyle tüccâr-ı mersûma kendü memleketlerinden taht-ı hükûmetinizde kâ'in mahallere getürüb bey' ve fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın resm-i gümrûğünü 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu ve tâ'rife defteri mücebince yüzde üç hesâbı üzere ve Memâlik-i Mahrûse'min bir mahalinden alub diğér mahalinde fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın îcâb iden gümruk ve rûsûmât-ı sâ'iresini Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı tüccârından nevehle tahsîl olunagelmış ise bi-'aynihî ol vechle edâ eylediklerden sonra ziyâde mutâlebesiyle vâki' olan te'addînin men' ü def'e dikkat ve şimdiye kadar ziyâde resm-i gümruk olarak ahz olunmuş olan her ne ise ma'rifet-i şer'le

istirdâdı husûsuna ihtimâm ve mübâderet olunmak lâzımeden idüğü ve hilâf-ı şurût ve nizâm vaz‘ ve hareket vukû‘una rızâ-yı şerîfim olmadığı ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ihtimâm ve mübâderet ve hilâfından be-gâyet ittikâ ve mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 235.

[92]

(1) *İşbu emr-i âlî mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe lede’l-vurûd ber-mantûk-ı emr-i âlî nehr-i Tuna’da geşt ü güzâr iden sefâ’in ve âdemleri yalnız Maçın ve İsakçı âdemîsi olmayub Belgrad’dan Sünne Boğazı’na gelince sevâhilinin âdemleri ve dahi Bahr-i Siyâh’ın yemin ve yesâr sevâhili âdemleri dâyimü’l-evkât sefâ’in ile nehr-i Tuna’da zîr u bâlâ-kesb-i medâr-ı ta‘ayyüş için mürûr u ‘ubûr etmekte iseler de nehr-i Prut’dan Çatallar ta‘bîr olunur mahale varunca sevâhilde yüz elli hatvede Rusya Devleti’nin birer karagol hânesi olup mürûr iden sefâ’in hübüv-ı rüzgâr ile bir kurşun menzili mikdârı sâhile takarrüb etseler der-‘akab karagolları tüfenk endâhtıyla redd idecekleri derkâr ve bu takdîrce sekenâtlara kimesnenin takrîb itâle-i zebân-ı fesât idemeyeceği ve bu misillü dikkate ibtidâr etseler kim olduğu ma‘lûm olmayacağı aşıkâr idüğü ve Tuna’nın berü yakâsı kamışlık ve sekiz-on sâ‘atlık mesâfe dağlık ve ormân olup ba‘zan ber-takrîb-i firâr ederi olur ise de Dobruca kurâlarına varunca kurâ-ı vahîde tesâdîf etmeyerek ormânlık derûnunda firâr ideceği zâhir ve nümâyân olduğuna binâen eğerce firârî akabinde ihbâr olunsa taharrî ile zâhire ihrâcî me‘mûl olup üç-beş gün ihbârî imhâl olunsa ormânlıktan taraf-ı âhare firâr ve arâzi-i vâsi‘a-i Devlet-i ‘Aliyye’ye ihtifâ etmekle vâreste-i kayd-ı rehîn olmağla firârî-i mersûmların tecessüs ve taharrîleri husûsunda ber-vech-i tecvîz-i kusûr olunamayacağını nâtık vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 18 M sene 235.*

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Maçın muhafızı Süleyman dâme ikbâlühûya ve Maçın kâdısına hüküm ki;

İki devlet re‘âyâsından ba‘zıları töhmet ve ‘adem-i itâ‘at ve yâhûd mulâhaza-i âharı ile devleteynin birine ihtifâ ve ilticâ iderler ise Devlet-i ‘Aliyye’nde dîn-i İslâm’ı kabûl ve Rusya Devleti’nde tanassur idenlerden mâ-‘adâ aslâ bir bahâne ile kabûl ve himâyet olunmayub taleb olunduğu halde der-‘akab redd ve yâhûd ilticâ eyledikleri devletin memâlikinden tard olunarak o misillü yaramazların sebebi ile iki devlet beyninde mûris-i bürûdet ve yâhûd bâ‘is-i bahs-i ‘abes olur aslâ bir ma‘nâ vukû‘a gelmemesi Kaynarca ‘Ahidnâmesi’nin ikinci maddesinde ve Rusya Devleti’ne terk ve ferâgat olunan memâlik-i sekenesinden sefer takrîbiyle ol tarafda bulunan ehl-i İslâm var ise anlar ve gerek Devlet-i ‘Aliyye’nin sâ’ir memâliki re‘âyâsından olup

sefer esnâsında memâlik-i mezkûrede kalmış bulunanların Memâlik-i Mahrûse'ye nakillerine ve memâlik-i metrûke ahâlisinin taraf-ı Devlet-i 'Aliyye'mde olanları dahi o tarafda mâlik oldukları emvâl ve emlâklarını ol havâli sükkânından eylediklerine fûrûht ile esmânını Memâlik-i Osmâniyye'ye getürmelerine mümâna'at olunmamak ve bi'l-mukâbile Hristiyanlardan gerek Rusya Devleti'ne terk olunan memâlikde eshâb-ı emlâkdan olmuş ve gerek fi'l-asl kendüleri memâlik-i mezkûrede tevellüd etmiş olanlardan Memâlik-i Mahrûse'mde bulunub ol tarafa gitmeğe hâhişger olanların kezâlik ehl ve 'ıyâl ve emvâlleriyile nakl ve tavattunlarına ve memâlik-i İslâmiyye'de sâ'ir emvâl-ı mütenevvi'aların Memâlik-i Osmâniyye sükkânına fûrûht ile esmânını Devlet-i Rusya memâlikine nakl eylemelerine ta'arruz kılınmamak ve bunların tanzîm umûr-i mezkûreleri zımnında tasdiknâme mübâdelesî târîhinden i'tibâren on sekiz mâh mühlet i'tâ olunmak husûsâtı Bükreş 'Ahidnâmesi'nin yedinci şartında münderic ve mestûr olduğuna binâen sahîh Rusya memâliki ahâlisinden ba'zı töhmet ve kabâhat ile müddet-i mühlet-i mezkûreden sonra Tuna'nın berü yakasına geçmiş olanların ber-vech-i şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn zâhire ihrâclarıyla mâdâm ki dîn-i İslâmi kabûl etmiş olmaya Rusya Devleti me'mûrları tarafına redd ü teslîm olunması husûsu sevâhil-i Tuna'da kâ'in Kılâ-i Hâkânîye'm muhafızlarına ve sâ'ir lâzım gelenlere bi'd-defa'ât evâmîr-i ekide şâhânemle tenbîh ve iş'ar olunmuş ise de o makûle firârîlerin taharrî ve tecessüslerinde iğmâz ve betâ'et olduğundan başka Maçın ve İsakçı ve sâ'ir ol havâlide kâ'in mahaller sekenesinden ba'zıları hodbehod Rusya arâzisine mürûr ile Rusya teba'a ve sekenâtlarını Devlet-i 'Aliyye'm arâzisine mürûr ü güzâra tahrîk ve iğvâ ve firârlarını teshîle ictirâ ve firârî-i mersûmlar dahi arâzî-i Devlet-i 'Aliyye'me mürûrlarında taharrî ve tecessüs kabûl etmeyecek derecelerde ihtifâ etmekde oldukları Bucak cânibinde olan Rusya zâbitleri taraflarından Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr cânibine def'a'âtle tahrîr ve iş'ar kılındığını elçi-i mûmâ-ileyh mukaddem ve mu'ahhar ifâde ve inhâ ve beyne'd-devleteyn mer'î ve üstüvâr olan 'uhûd ve şurûtun icrâsını istid'â idüb vâkı'â mehl-i merkûm inkızâsından sonra o misillü firârîler kabûl ve himâyet olunmamak 'ahidnâme-i hümayûn muktezâsından ve her ne mahalde bulunurlar ise istizân olunub hüsn-i irâdetleriyle dîn-i İslâm'ı kabûl etmedikleri halde ber-mûceb-i 'ahd ve şurût reddî irâde-i 'aliyye'm iktizâsından iken bu bâbda sûret-i tesâmühe ibtidâr ve bir taraftan dahi celb ve ihfâya ictisâr olunması şurût-ı 'uhûdun hilâfı ve rızâ-yı pâdişâhâneme min külli'l-vücûh münâfî olmakdan nâşî bundan sonra gerek firârîlerin buldurulmasında kusûr ve rehâvet ve gerek 'ahidnâme-i hümayûnun mugâyiri vaz'a cür'et olunmak lâzım gelur ise o makûlelerin haklarında lâzım gelen te'dîbât bilâ-ihmâl icrâ kılınması muhakkak ve mukadder olmağla siz ki mîr-i mîrân ve kâdı-ı mûmâ-ileyhümâsîz vusûl-i emr-i celîlü'l-kadrimde mehl-i mezkûr

inkızâsından sonra arâzi-i Devlet-i ‘Aliyye’me geçmiş olan Rusya firârîlerini ma‘rifetiniz ile taht-ı hükümetinizde kâ’in mahallerde gereği gibi taharrî ve tecessüs iderek pâ-yı vech kân zâhire ihrâcî ve Rusya me’mûrlarına redd ü teslim birle fîmâ ba’d bu makûle mugâyir-ı şurût vaz’ ve hareket vukû’a gelmemesi esbâb-ı vesâ’ilini istihsâl ve istikmâle ihtimâm u dikkat eylemeniz fermânım olmağın te’kîden ve tehdîden işbu emr-i şerîfim dahi isdâr u irsâl ve tesyâr olunmuştur imdi Devlet-i ‘Aliyye-i ebediyyetü’-d-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü’-l-istimrârının Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civâr asdikâ olub devleteyn-i fahameteyn beyninde in’ikâd-pezîr olan şurût-ı ‘ahidnâme-i hümâyûnun tatarruk-ı halelden vikâyesiyle tahkîm-i esâs-ı mütehabb u muvâlât ve teşeyyüd-i bünyân-ı silm ü musâfât i’tinâ ve mübâderet lâzımeden olmağla bâlâda beyân kılındığı vechle müddet-i mehl-i münkazîye olduktan sonra arâzi-i Saltanat-ı Seniyye’me mürûr ile dîn-i İslâm’ı kabûl etmeyen o makûle sahîh Rusya firârîlerini ma‘rifetiniz ile taht-ı hükümetiniz de sırran ve ‘alenen tecessüs iderek ‘alâ-eyyi hâl zâhire çıkarub Rusya me’mûrlarına redd ü teslimleriyle fîmâ ba’d bu makûle mugâyir-ı şurût ve ‘uhûd vaz’ ve hareket vukû’a gelmemesi esbâbını istikmâle kemâliyle sa’y u gayret etmeniz matlûb kat’î padişahânem idüğü ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ gerek firârîlerin taharrî ve tecessüslerinde iğmâz ve betâ’et ve gerek bundan böyle o misillü ‘ahd ve şurût-ı mugâyir vaz’ u hâlet-i vukû’a gelür ise cesâret iden ve ruhsat verinerek icrâ-yı te’dîbat-ı lâyükalarına ibtidâr kılınacağı ve zikrolunan firârîler istintâk olunub dîn-i İslâm’ı kabûl eyledikleri efrâdlarıyla tahakkuk eylediği halde ber-vech-i şurût reddî îcâb etmeyeceği ma’lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı ‘uhûd ve şurûta kemâl-i ihtimâm ve mübâderet ve hilâfından tevakkî ve mübâ’adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı S sene 235.

(2) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan İsakçı muhafızı Sâlih dâme ikbâlühûya ve İsakçı kâdisına () ber-vech-i muharrer

(3) Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Rumeli beğlerbeğiliği pâyesiyle Hırsova muhâfızı Memiş Paşa dâmet me‘âliyhûya ve Hırsova kâdisına () ber vech-i meşrûh

(4) Bir sûreti

İbrâil muhâfızı ve nâzırı vezîr Yusuf Paşa iclâlehûya ve İbrâil kâdisına () kezâlik

(5) Bir sûreti

Mîr-i mîrândan Tulça muhâfızı Mehmed Reşid dâme ikbâlühûya ve Tulça kâdisına
() ber-minvâl-ı muharrer

[93]

(1) *İşbu emr-i âlî mahaline lede'l-vusûl sefîne-i merkûmeye Trabzon ve Gönnye sancakları sevâhilinde taharrî ve tecessüs eylemiş ise de ru'yet etmiş ve ahvâline vâkıf olmuş kimesne bulunmadığı beyânıyla ber-mantûk-ı emr-i âlî konsolos-ı mersûm ile bi'l-muhâbere yine taharrî ve tecessüs ihtimâm iderek bir haber alunur ise tahrîr ve iş'âra müsâra'at eyleyeceği nâtık Trabzon vâlisi Hüsrev Paşa'nın vârid olan tahrîrâtı mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 12 CA sene 235.*

Anapa muhâfızına tekrâr emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 235.

Hala Trabzon vâlisi ve Canik muhassılı ve Faş kal'ası muhâfazası şartıyla Gönnye sancağı mutasarrıfı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehûya hüküm ki;

Rusya ofiçiyallarından Gonaç nâm ofiçiyalın zîr-i idâresinde olan Refail ismiyle müsemmâ bir kıt'a Rusya sefinesi derûnunda mevcûd otuz beş nefer tâ'ife ile geçen şehr-i Teşrîn-i evvel'de Gerne? nâm mahalden hareket ve Megril tarafına varub andan dahî Rusya limanlarına 'avdet etmek üzere mahal-i merkûmeden dahi hareket etmiş ise de ol vakitden berü sefîne-i merkûme tākımıyla nâbûd olub Anadolu ve Rumeli sevâhilinde bir mahalde zuhûr etmiş olduğunu ve Abaza tâ'ifesi Rusyuluya husûmet üzere olduklarından sefîne-i merkûme tâ'ife-i mezbûre ellerine dūçâr olması muhtemel idüğü beyânıyla sefîne-i merkûme ve tâ'ifesinin bi't-taharrî istirdâdı husûsu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunduğuna binâen sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ol bâbda bir gûne ma'lûmât ve mesmû'âtın var mıdır ma'lûmâtın olduğu halde sefîne-i merkûme ne tarafa gitmiştir keyfiyeti Dersa'âdet'imde tahrîr ve inhâya mübaderet eylemen husûsu bi'l-fi'l sadr-ı a'zam ve vekîl-i mutlak-ı kaviyyü'l-himem cânibiden bundan akdemce tarafına tahrîr ve iş'âr olunmuş ise de buna dâ'ir bir haber ve eser zuhûr etmediği beyânıyla Trabzon'da mukîm Rusya konsolosı ile bi'l-muhâbere husûs-ı mezbûri sırran ve 'alenen taharrî ve tecessüs iderek Dersa'âdet'ime inhâ ve iş'âra ikdâm ve mübâderet eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def'a elçi-i mûmâ[-ileyh] tarafından ifâde ve inhâ olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuştur imdi Devlet-i 'Aliyye ebediyyetü'd-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü'l-istimrârımla Rusya

Devleti beyninde mün‘akid ve üstüvâr olan merâsim-i silm ü musâfât ve levâzım-ı hubb-ı muvâlât lâzımesince sefine-i merkûmenin ve derûnunda olan kumandan ve mellâh ve tâ‘ifesinin beher-hâl taharrî ve tecessüs ile zâhire ihrâcî irâde-i kat‘a-ı seniyyem muktezâsından olmak hasebiyle o bâbda ihmâl u terâhî olunmaksızın vusûl emr-i ‘âlîşânımda konsolos-ı mersûm ile bi‘l-muhâbere husûs-ı mezbûru kemâliyle taharrî ve tecessüs birle zâhire ihrâcına dikkat ve hakikat-ı maddenin acelelen ve müsâra‘aten Dersa‘âdet’ime tahrîr ve iş‘ârı husûsuna ikdâm ve mübâderet ve bundan sonra dahi iğmâz ü tesâmüh misillü vaz‘a ber-vechle rızâ-yı şerîfim olmadığı ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete ve icrâ-yı lâzıme-i mehâmm-ı şinâsi ve reviiyyete dikkat ve hilâfından mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Ra sene 235.

(2) Boğdan konsolos vekâleti

İşbu vekâlet ve gerek Eflak ve Boğdan’a konsolosluk berâtı def‘aten yazılmışdır.

Battâlî 3 Z sene 241 tobrasındadır gaflet olunmaya

Boğdan voyvodası () voyvodaya hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek ‘âmme-i mevâkı‘de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta‘yînine Devlet-i ‘Aliyye’imiz cânibinden ruhsat verilüb dost olan sâ‘ir düvelin konsolosları i‘tibâr olundukları gibi merkûmlar dahi mu‘teber tutulalar deyü Kaynarca ‘Ahidnâmesi’nde ve Rusya Devleti ‘ahidnâme muktezâsı üzere Memâlik-i Osmâniyye’nin cemi‘-i mahallerine ve Rusya’nın umûr-ı ticâret için dilediği yerlere konsoloslar nasb etmeğe hakkı olmağla Devlet-i ‘Aliyye işbu maddede Rusya konsolosları dost ve ziyâde müsâ‘ade olunan tavâ‘ifden olan Françe ve İngiltere konsolosları ve konsolos vekîlleri misillü Françe ve İngiltere konsolosları bulunmadığı mahallerde dahi kendülerine râci‘ ve hakları olan bi‘l-cümle müsâlemât ve imtiyâzât ile mütemetti‘ olacaklarını ta‘ahhüd ider deyü ticâret mu‘âhedesinde münderic olmakdan nâşî bu def‘a Rusya Devleti tarafından konsilyer data pâyesı olan Aftoil Peylini nâm Rusyalu Eflak ve Boğdan’a Ceneral konsolos nasb u ta‘yîn kılınub yedine bir hüküm-ü ‘âlîşânım verilmiş ise de konsolos-ı mersûm Bükreş’de ikâmet ideceğine mebnî Yaş kasabasına âmed-şüd iden Rusya tüccâr ve züvvârının umûr ve mesâlihlerin ru‘yet eylemek üzere tarafından Yaş’a bir âdem nasbı lâzım gelerek Rusyaludan bu def‘a konsilyer dekolz pâyesı olan Andriya Pezani nâm Rusyalu konsolos-ı mersûma tâbi‘ olarak nasb u ta‘yîn olunduğu beyânıyla ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince vekâleti umûruna müdâhale ve ta‘arruz olunmayub himâyet ü sinâyet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka‘l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi‘l-hayr tarafından istid‘â olunub bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâleti için verilen ber-vech-i

berevât-ı ve evâmir-i şerîfimde meşrû olmağla ‘ahidnâme-i hümayûn mücebince ‘amel olunmak fermânım imdi sen ki voyvoda-ı mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-ı muharrer Yaş kasabasına gelüb giden Rusya tüccâr ve züvvârının vâkı‘olan umûr ve husûsularını konsolos-ı mersûmun tarafından nasbolunan mersûm Andriya Pizani ru’yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz idüb mugâyır-ı emr-i âlî mersûmun umûruna dâhl ü ta‘arrûz kılınmayarak himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ra sene 235.

(3) Zikri âtî sefinenin Bahr-i Sefîd sevâhilinde bulunduğ u mahallin kâdısına ve a’yân ve sâ’ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccârından İstefanaki nâm tâcirin mâlî olarak dört bin keyl hamûleyi istî‘âb ider Armatıra Tifo Mithanle tesmiye olunur golet şeklinde talya mari sûretsiz yelkenleri bütün iki direkli bir kıt‘a sefinesine bundan akdem süvâr olarak bir müddetdenberü Akdeniz sevâhilinde geşt ü güzâr iden tâcir-i mesfûrun âdemî orta boylu hıra za‘îfü’l-beden boynu kısa ve başı dâ’im sağ omuzu üzerine meyillü ekseriya ağzı acık dişleri uzunca nizâmsız Nikola Kornaro nâm müste’menin bu tarafa ‘avdeti husûsu her bâr kendüye iş‘ar olunmakda ise de isgâ etmeyerek tâcir-i mersûma zarar ve ziyân irâ’e etmek dâ’iyesiyle Dersa‘âdet’ime ‘avd ve ric‘atda inâd ve muhâlefet ve bu keyfiyyet tâcir-i mersûma müceb-i hasârat olduğı beyânıyla kapudân-ı mersûm bi’t-taharrî bulunduğı mahalde ahz ve sefinesi tevkîf olunarak ol mahalde yâhûd civârda bulunan Rusya konsolosuna bi’l-ihbâr kapudân-ı mersûm ile sefine-i merkûmenin Der‘aliyye’me îsâlinde konsolos mesfûre lâzım gelen mu‘âvenetin icrâsına ihtimâm ve mübâderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm ile sefine-i merkûme bulunduğı mahallere bi’t-taharrî zâhire ihrâc ve kapudân-ı mersûm Devlet-i ‘Aliyye’de re‘âyâsından olduğı tebeyyün eyledikde kendüsine ve sefinesine kat‘ân ta‘arruz ve müdâhale iktizâ etmeyüb ancak mesfûr sahîh Rusyalı olduğı ve sefine-i merkûme dahi Rusya gemisi idüğü tahkîk eylediğı halde tevkîf birle ol mahallere yâhûd civârda bulunan Rusya konsolosuna bi’l-ihbâr kapudân-ı mersûm ile sefine-i mezkûrenin Der‘aliyye’me irsâl ü îsâli zımnında konsolos-ı mersûma lâzıme-i i‘ânet ve müzâheretin icrâsına i’tinâ ve dikkat eylemeniz lâzımeden idüğü ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete ihtimâm ve mübâ‘adet ve hilâfından tevakkî ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâ’il-i R sene 235.

[94]

(1) Bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e izn-i seffîne evâmîri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ'ibine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İstamati Matyoti nâm kapudân zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr seffinesiyle bu def'a Der'aliyye'mden Akdeniz'e 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsı üzerine seffîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı S sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Matyo Galabalo nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle Akdeniz'e ma'a-te'mîn () Civanni Racenkovik nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle Akdeniz'e ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S () Manoli Gavala nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-temîn fî evâhır-ı S sene 235.

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru 'l-vüzerâ Hazret-i Seyyid Ali Paşa yesserallâhü mâ-yürîdû ve mâ-yeşâ' ve fî ibbân-ı Re'îsu 'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh Mehmed Sâlih Efendi nâle mâ-yetemennâhü 'l-vâkı' Fî 19 RA sene 1235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino di Corciyo Simo nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle Akdeniz'e ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S sene 35 () Atanasyo Mitro Broniko nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı S () Mari Vergoti nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâ'il-i Ra () Nikolo Malandraki nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâ'il-i Ra () Corciyo Marko Abanopulo nâm kapudânın seffinesi ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı R sene 235 () Corciyo Bekkatoro nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Corciyo Kapela nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () İlya Kosovik nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı R () Dimandi Mavromati nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı R () Pavlo Malandraki nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâ'il-i Ca () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın seffinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı Ca () Kostantino di

Civanni Glosyoti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Diyonisyo Manoso nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ca () Civanni Kaççoliyeri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i C sene 35 () Panayoti Karozo di Grigoryo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Karalambo Aniglesi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Teodoro Foka nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i C () Paskoale Peota nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı C () Tomazo Velisaryo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı C () Dimitriyo İsteri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı C Bahr-i Sefid’e

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyh tarafından mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Karalambo Metaksa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B sene 235 () Vancelin Azvorono nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kokoli nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı B () Anastasyo Paskali nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B () Teodoro Velako nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ş sene 235 () Dimitriyo İstrati Bellori nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ş () Civanni Kozmeto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ş () Manoli İskiyafiti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ş () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ş () Civanni Kaççoliyeri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefid’e fî evâ‘il-i N () Partolomeo İlya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i N () Dimitriyo Kalimeri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefid’e evâsıt-ı N () Corciyo Rovitis nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı N () İstamati Manyoti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefid’e fî evâhır-ı N () Luka Senik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i L () Dimitriyo İsteri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Paskali nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i L () Vangeli Azvorono nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Kozmeto Likyardopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Yono nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı L () Dimitriyo Kalimeri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâhır-ı L () Luka

Kavala nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Falko Pappa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâhır-ı L⁴⁸¹.

(5) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Civanni Kokoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâ’il-i Za () Dimitriyo Parisi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e imrâriçün ma‘a-te’min () Augusto Vitale nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâsıt-ı Za () Ciyakomo Veskovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâsıt-ı Za () İstoryato Karavya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâhır-ı Za () Corciyo Bekkanoro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâhır-ı Za () Mikele di Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min fi evâsıt-ı Z sene 235 () Jain di Nikola Aligontsa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Nikola Corciyo Sirigo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min fi evâsıt-ı Z.

[95]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İlya Bratelik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min fi evâhır-ı Z () Mikele Marinovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Civanni Kolonello nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Antonyo Katevati nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Nikolo Damigo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min evâhır-ı Z () Kostantino Nikola Kozao nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min fi evâ’il-i M sene 236 () Civanni Mikele Soroto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e imrâriçün ma‘a-te’min evâ’il-i M () Cirasimo Sicilyano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min () Emanuele Malandraki nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e fi evâsıt-ı M () Civanni Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min () Anastasyo Paskoale nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min () Kostantino di Corciyo Kocya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’min () Pietro Yovovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min () Antonyo Robin nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min () Andriya di Mikele Torcinovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefid’e ma‘a-te’min () Dimitriyo İsteri

⁴⁸¹ Derkenârında “M” yazmaktadır.

nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn () Panayin Korafega nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı M.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikita Nomiko nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâhır-ı M sene 26 () Nikolo Karavya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Antonyo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Aftimyo Macarovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâhır-ı M () Panayin Ladiko nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı M sene 236 () İstamati Manyoti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn evâ'il-i S () Corciyo Marko Abanopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Tomazo Markezini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâ'il-i S () Marko Penordo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâ'il-i S sene 36 () Kostantino Corgandopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâsıt-ı S () Nikolo Malandraki nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâsıt-ı S () Andriya Pana nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Kostantino di Andriya Kocya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Nikioforo Abanopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı S () Nikolo Orlof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâsıt-ı S () Manoli İskiyafiti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı S () Dimitriyo Kafandarya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı S sene 36.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Zisimo Anglesi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâ'il-i S sene 36 () Panayoti Karoso di Grigoryo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra () Nikolo Pandili nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâ'il-i Ra () Civanni di Corciyo Drakopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra () Nikolo Mavromati nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâsıt-ı Ra () Civanni Droso nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı Ra () Gasbaro Albi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı Ra () Civanni Botamyano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâsıt-ı Ra () Panayi Kambo Teglo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâsıt-ı Ra () Atanasyo Dimitriyo Brobiko nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn evâhır-ı Ra () Corciyo Aneti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle

ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefîd’e fî evâ‘il-i R sene 36 () Pavlo Kafelyano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı R sene 36 () Dimitriyo Lambrof nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn () Manoli Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı R () Françesko Yetpoti nâm kapudânın sefinesi ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R () Civanni Paronci nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefîd’e fî evâ‘il-i Ca sene 36 () Ancelo Popof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefîd’e fî evâsıt-ı Ca () Anagnosti Bosli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn () Antonyo Oliva nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ca () Civanni Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te‘mîn Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmîr-i yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 36⁴⁸².

[96]

(1) Yalnız hinta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i sefîne evâmîri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘ibine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya elçisi mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kostantino Polimero nâm kapudân Rusya memâlikî mahsûlinden olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca bin sekiz yüz keyl hinta ile mahmûl râkip olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse’me nakliçün Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefîne-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn’um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ‘ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ra sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Apostolo Kalimodi nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i R sene 235 () Civanni Gyoza nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i R () Civanni Frangopulo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo

⁴⁸² Derkenârında “71” yazmaktadır.

Sirigo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Yanicçi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Yani Aci Yorgi nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Brelayniyovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i R sene 235 () Civanni Dandrino nâm kapudânın sefinesi iki bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı R () Antonyo Garnir nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Divari nâm kapudânın sefinesi üç bin yedi yüz sekiz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Kılıçyan nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı R () Anastasyo Baskali nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Civanni Glosyoti nâm kapudânın sefinesi sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Roskovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Virgo Kazaiti nâm kapudânın sefinesi on bin altı yüz on iki keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Salatık nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marino Dordelli nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı R () Lazaro Pietro Laleko nâm kapudânın sefinesi yirmi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R () Atanasyo Vitoryo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R () Lazaro Prosko nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R () Civanni Dimitriyo Sakka nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı R sene 235 () Lazaro Morof nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i Ca () Antonyo İspiliyoti nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i Ca () Potino Dellabizo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve iki varul havyar ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ca () Nikolo Vilodo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Emanuele nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ca () Mari Rosolimo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ca () İstoryano Karavya nâm kapudânın sefinesi yedi bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ca () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ’il-i C () Filyo

Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo İspiro Kokina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Petrof nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı C () Nikola Rafti nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı C.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı C () Zisimo Angelisi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Emanuele Liberti nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı C () Antonyo Fiskovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i B () Gasparo Malovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Yani Vodiza nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i B () Teodosyo Bokasi nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B () Antonyo Dimitriyo Lazaro nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Francisko Donra nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B () Corciyo Sakini nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni İstelato nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Diyodato Kopçevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B () Nikolo Meksa nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B () Antonyo Bergamin nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı B () Antonyo Dimitriyo Kokini nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Geli nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn sefineleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarına başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 235.

[97]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Saveryo Katik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı B sene 235 () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Sodarina nâm kapudânın sefinesi on bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı B () Civanni Çoççi nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı B () Vasili Nikola Çini nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Gika Bokasi nâm kapudânın

sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Nikola Lazaro nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pol Otezen nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni di Vanceli nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı B sene 235 () Panayin Pana nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Mancavino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Rakicya nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Yankovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı B () Antonyo Pana nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İlya Termisyoti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Koçiçi nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pavlo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Giyolo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı B sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Yanof nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i Ş () Ancelo Monte nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako İskorti nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kuzma Camado nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teokari Antonyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Corciyo Reviti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Corciyo Çiçekli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Tomazo Razetto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Santiyore Betto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ş () Corciyo Civanni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Kochi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristoforo Marko nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Koççi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Rafaile Emanuele nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Atanasyo Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Gika di Antonyo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Panayoti Karoso di Gregoryo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Bazilyo Postanovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo

Ciyorasovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’min () Andriya Antonyo Korcinovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Emanuele di Andriya Rafaile nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’min hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e başka başka evâmir-i ‘aliyye yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ş sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İlya Kosovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’min () Civanni Gorik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Luka Obradovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Çozepe Pastanetçi nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Ancelo Pezanta nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’min fî evâ’il-i Ş sene 35 () Ostakyo Corgoli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’min evâsıt-ı Ş () Teokari Papa Manoli nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Manoli Orlof nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Andriya Kaliga nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Françesko Manegati nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Pietro İstadorovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Vincenzo Miloslavik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’min () Corciyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Dimitriyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’min fî evâsıt-ı Ş.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Aci Kostantino di Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’min evâsıt-ı Ş () Andriya Papoçaki nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Nikola Kokoli nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’min () Damiyano Kondori nâm kapudânın sefinesi üç bin yedi yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te’min fî evâsıt-ı Ş sene 235 () İlya Balitek nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Antonyo Civanni nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Anarciro Pavlo nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Antonyo Ivanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’min () Andriya Yani Zerov nâm kapudânın

sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ş sene 35 () Corciyo Yani İskandadi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş sene 35 () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 235.

[98]

(1) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Domeniko Merello nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş sene 235 () Antonio Andriçevik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ciyolyano Pollo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon Dandrino nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Yatossa nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Malokino nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ş () Nikola Despoti nâm kapudânın sefinesi altı bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anastasyo Gika nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Ciyanopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Luka di Civanni Pelikovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Sençig nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile () Civanni Lambrof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Andriyanof nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Brivileçyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve beş yüz ‘aded ecnâs-ı kereste ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde İlya Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ş sene 235 () Marya Tociyoda nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ’il-i N () Corciyo Torçinovik nâm

kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro di Corciyo Foka nâm kapudânın sefinesi on dört bin ‘aded fıçı tahtası ve üç yüz deste fıçı çenberi ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i N sene 235 () Corciyo Giyoni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anagnosti Pietro Conti nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Karavya nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Nikola Koçça nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Andriya İskalya nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriyano Anastasi Sotiri nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Fringa nâm kapudânın sefinesi üç bin sekiz yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyora Dimitri nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i N.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Corciyo Foka nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () Legteri Gika nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () Mikele Kaliga nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Vasili nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Anceli nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Laodaki nâm kapudânın sefinesi iki bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cerasimo Dandrino nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikolayef nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro di Civanni Nenga nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vincentso Pollo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı N () Françesko İstarita nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Şeyakaloga nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Vitale nâm kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Corciyo nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı N () Canetto Raftopulo nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Antonyof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Jamado nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne ve te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo İspiro Kokina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı N () Yani Vodinça nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Ancelo Campelli nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı N sene 235 () Cerasimo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Torkita nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Orlando nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Corciyo Oryezi nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Karavya nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni İstahorovik nâm kapudânın sefinesi altı bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Anagnosi nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Atanasyo Vitoryo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kasten nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Biyanki nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Mikele Kanevado nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn Fî evâhır-ı N sene 235.

[99]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Patesta Risoto nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i L sene 235 () Nikola Foka nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İspiridyon Veropina nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i L () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Nikola İskalya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Apestolo Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Salvatore Trapani nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Garanpon nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Panayin Dandrino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i L sene 235 () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsit-

1 L () Civanni Kiryako nâm kapudânın sefinesi on altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 () Aci Kostantino di Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 evâsıt-ı L () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 () Andriya di Mikele Torçinovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 () Pietro İscinkovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 () Civanni Maratto nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Panayin
 Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін⁴⁸³

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Diyodato Vokasovik
 nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін evâsıt-ı L () Atanasyo Mergariti nâm
 kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін fî evâsıt-ı L.() Andriya Papoçaki nâm
 kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Atanasyo Dimitriyo nâm kapudânın
 sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін fî evâsıt-ı L () Anastasyo Mangina nâm
 kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Civanni İstadita nâm kapudânın
 sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Civanni Patesta Perozyo nâm kapudânın
 sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Gika Nikola Poççi nâm kapudânın sefinesi sekiz
 bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Antonyo Garnie nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta
 ile ma‘a-te’мін () Françesko Salaka nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile
 ma‘a-te’мін () Civanni Perlainovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile
 ma‘a-te’мін () Kostantino Dimitriyo Fondo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile
 ma‘a-te’мін () Virgo Kazaiti nâm kapudânın sefinesi üç bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 fî evâsıt-ı L sene 35 () Nikola Françesko nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile
 ma‘a-te’мін () İstati Divari nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін
 evasıt-ı L.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Filyo Ciyoranovik nâm
 kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін fî evâhır-ı L sene 35 () Dimitriyo di
 Corciyo Bangara nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Nikola Rosolimo
 nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’мін () Nikolo Anastasyo nâm
 kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’мін evâhır-ı L () İspiro Papasi nâm

⁴⁸³ Derkenârında “M” yazmakatadır.

kapudânın sefinesi üç bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Gika Lazaro nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Anarciro Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı L () Antonyo Corgandopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İnno Centeso Moskaf nâm kapudânın sefinesi yedi bin altı yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Yani Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Orlisofiti nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı L () Civanni İskoloyeni nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitrrio Panoçço nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Antonyo Krilanovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı L.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Çozepe Tomazkovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Za sene 235 () Kristoforo Ciyocuk nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Patesta Façcolo nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i Za () Antonyo Roskovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Valyano nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Gika Yani Gika nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Rostovik nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Lazaro Laleko nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Kavassa nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Drakoli nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Moretti nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Civanni Kosta nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako Baksino nâm kapudânın sefinesi iki bin dört yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i Za () Civanni Polidori nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Raftopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Pavlo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Za sene 235 () Corciyo Kostantino Kibarisi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı Za () Antonyo Dimitriyo Yogomola nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı Za () Civanni Gopovik nâm kapudânın sefinesi altı bin

keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı ZA sene 235⁴⁸⁴.

[100]

(1) *İşbu emr-i âlî Hırsova’ya lede’l-vurûd mantûk-ı münîfî üzere der-hâl Hırsova ve havâlisi gereği gibi taharrî ve tecessüs olunmuş iseler de o misillü firârî buldurulamayub bundan sonra zuhûr ider ise bir dürlü kabul olunmayarak ber-mûceb-i emr-i âlî harekete ibtidâr kılınacağı ta‘ahhüdünü havî Hırsova muhâfızı Memiş Paşa’nın vârid olan tahrîrâtıyla Hırsova nâ‘ibinin i‘lâmı mezâmini bâ-fermân-ı âlî şerh verildi. Fî 8 S sene 235.*

İşbu şerhin battâlî Fî evâ‘il-i N sene 38 şerh tobrasındandır.

Silistre vâlisi vezîrim Mehmed Selim Paşa ve İbrâîl muhâfızı vezîrim Yusuf Paşa iclâlehümâya ve mîr-i mîrân-ı kirâmımdan İsakçı muhâfızı Sâlih ve Tolca muhâfızı Seyyid Mehmed Fevzi ve Hırsova muhâfızı Memiş ve Maçın muhâfızı Süleyman dâme ikbâlühüme ve Silistre ve İbrâîl ve İsakçı ve Tolca ve Hırsova ve Maçın kâdılarına ve zikri âtî husûle bu def‘a Dersa‘âdet’imden mubâşir ta‘yîn olunan zîde kadruhuma hüküm ki;

İki devletin re‘âyâsından ba‘zıları âhar bir töhmet ve ‘adem-i itâ‘at ve yâhûd hiyânet idüb devleteynin birine ihtifâ ve yâhûd ilticâ kasdında olur ise Devlet-i ‘Aliyye’nde dîn-i İslâm’ı kabûl ve Rusya Devleti’nde tanassur idenlerden mâ‘adâ aslâ bir bahâne ile kabûl ve himâyet olunmayub der-‘akab redd ve yâhûd hiç olmaz ise ilticâ eyledikleri devletin memâlikinden tard olunalar ki bu misillü yaramazların sebebi ile iki devlet beyninde mûris-i bürûdet ve yâhûd bâ‘is-i bahs-i ‘abes olur aslâ bir ma‘nâ vâkî‘ gelmemesi husûsu Kaynarca ‘Ahidnâmesi’nin ikinci maddesinde ve Rusya Devleti’ne terk ve ferâgat olunan Memâlik-i sekenesinden sefer takrîbiyle ol tarafda bulunan ehl-i İslâm var ise anlar ve gerek Devlet-i ‘Aliyye’nin sâ‘ir memâlik-i re‘âyâsından olub sefer esnâsında memâlik-i mezkûrede kalmış bulunanların Memâlik-i Mahrûse’ye nakillerine ve memâlik-i metrûke ahâlisinin taraf-ı Devlet-i ‘Aliyye’nde olanları dahi o tarafda mâlik oldukları emvâl ve emlâklarını ol havâli sükkânından eylediklerine fûrûht ile esmânını Memâlik-i Osmâniyye’ye getürmelerine mümâna‘at olunmamak ve bi’l-mukâbile Hristiyanlardan gerek Rusya Devleti’ne terk olunan memâlikde eshâb-ı emlâkdan olmuş ve gerek fi’l-asl kendüleri memâlik-i mezkûrede tevellüd etmiş olanlardan Memâlik-i Mahrûse’de bulunub ol tarafa gitmeğe hâhişger olanların kezâlik ehl ve ‘ıyâl ve emvâlleriyle nakl ve tavattunlarına ve memâlik-i İslâmiyye’de sâ‘ir emvâl-ı mütenevvi‘aların Memâlik-i Osmâniyye sükkânına fûrûht ile esmânını Devlet-i Rusya memâlikine nakl eylemelerine ta‘arruz kılınmamak ve bunların tanzîm umûr-i mezkûreleri

⁴⁸⁴ Derkenârında “68” yazmaktadır.

zımında tasdiknâme mübâdelesi târîhinden i'tibâren on sekiz mâh mühlet i'tâ olunmak husûsâtı Bükreş 'Ahidnâmesi'nin yedinci şartında mûnderic ve mestûr olduğuna binâen sahîh Rusya memâliki ahâlisinden ba'zı töhmet ve kabâhat ile müddet-i mühlet-i mezkûreden sonra Tuna'nın berü yakasına geçmiş olanların ber-vech-i şurût-ı 'ahidnâme-i hümâyûn zâhire ihrâclarıyla mâdâm ki dîn-i İslâmi kabûl etmiş olmaya Rusya Devleti me'mûrları tarafına redd ü teslîm olunması husûsu bi'd-defa'ât evâmir-i ekide şâhânemle tenbîh ve iş'ar olunmuş ise de o makûle firârîlerin taharrî ve tecessüslerinde iğmâz ve rehâvet olduğundan başka Maçin ve İsakçı ve sâ'ir ol havâli sekenesinden ba'zıları hodbehod Rusya arâzisine mürûr ile Rusya teba'a ve sekenâtlarını Devlet-i 'Aliyye'm arâzisine güzâra teşvîk ve firârlarını teshîl ve firârî-i mersûmlar dahi arâzî-i Saltanat-ı Seniyye'me mürûrlarında taharrî ve tecessüs kabûl etmeyecek derecelerde ihtifâ eyledikleri Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından ifâde ve inhâ olunmaktan nâşî ol bâbda te'kîdi hâvî 'ahd-ı karîbde mahsûs-ı evâmir-i celîle-i mülûkânem ısdâr ve tesyâr kılınmış ise de bu esnâda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsından Simon Ivanof ve Corc Holdevar ve Zoh Hibalka nâm üçer nefer zımmîler nehr-i Tuna'yı geçüb Rusya re'âyâsından on beş nefer eşhâsın teshîl-i firârlariçün Rusya Devleti arâzisine pâ-nihâde olmuş ve bâ-defter yedi bin gurusluk emvâl ve eşyâ ve nakid gasb olunmuş olduğundan bahisle müttehem-i mersûmların te'dîb ü gûşmâlleriyle gasb olunan nukûd ve eşyânın 'aynen istirdâd ve yâhûd semeninin 'an-ı nakd-i te'diye etdirilmesi husûsu elçi-i mûmâ-ileyh tarafından bu def'a istid'â olunub keyfiyyet muvâfık-ı nefsu'l-emr olduğu takdîrce mesfûrların fezâhat-ı merkûmeye cesâretleri mücerred sevâhil-ı Tuna'da olan me'mûrların 'adem-i ihtimâm ve dikkatlerinden neş'et ideceği zâhir ve celî beyne'd-devleteyn derkâr ve üstüvâr olan merâsim-i dostî ve muhâdenet ve levâzım hem-civârî ve müsâmelete ri'âyet etmeyenler beher-hâl mes'ûl ve mu'âteb mugâyir olacakları beyândan müstağnî olmağla sen ki müşâr-ı mûmâ-ileyhsin vusûl-ı emr-i celîlül-kadrimde ma'rifetiniz ta'yîn olunan mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mesfûrları taht-ı hükûmetiniz de gereği gibi taharrî ve tecessüs birle 'alâ-eyyi hâl zâhire ihrâc idüb fezâhat-i mezkûreye cesâretleri tahakkuk eylediği sûretde te'dîb ü gûşmâlleriyle mübâderet ve emvâl-i mağzûbe dahi her ne ise ma'rifet-i şer'le 'aynen ve tazmînen istirdâd ve tanzîmiyle mukaddem ve mu'ahhar şeref-yafte-i sudûr olan evâmir-i 'aliyyem mücebberince fimâ ba'd bu makûle 'ahd u şarta münâfî ve iştikâya bâdî evzâ' ve hâlât vukû'a gelmemesi esbâbının istihsâline kemâliyle ihtimâm u dikkat eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve tevbihan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mubâşir-i mûmâ-ileyh tesyâr olunmuşdur imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü'l-kıyâmımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olub devleteyn-i fahameteyn beyninde in'ikâd-pezîr olan şurût-ı

‘ahidnâme-i hümayûnun tatarruk-ı halelden vikâyesiyle tahkîm-i esâs-ı mütehabb u muvâlât ve teşeyyüd-i bünyân-ı silm ü musâfâta i’tinâ ve mübâderet lâzımeden olmağla bâlâda isimleri muharrer üç nefer zimmîleri ma‘rifetiniz ve mubâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle taht-ı hükümetinizde taharrî ve tecessüs iderek pâ-yı vech kân buldurub ol vechle harekete cür’etleri tebeyyün ettiği halde icrâ-yı te’dîblerine mübâderet ve emvâl-ı mağzûbenin dahi ma‘rifet-i şer‘le ‘aynen ve tazmînen istirdâd ve tanzîmiyle ba‘de’l-yevm bu misillü mugâyir şurût-ı ‘uhûd vaz‘ ve halet vukû‘bulmaması husûsuna vüfûr-ı sa‘y u dikkat eylemeniz irâde-i seniyye-i pâdişâhânem muktezâsından idüğü ve hilâf-ı fermân ve mugâyir-ı rızâ gerek mersûmların taharrî ve tecessüslerin iğmâz ve betâ’et ve gerek bundan sonra bu makûle ‘ahd u şurûtun hilâfı hareket zuhûr etmek üzere gelür ise bu bâbda mesûliyyet tarafınıza ‘â’id olacağı ma‘lûmunuz oldukda ana göre ‘amel ve harekete ve infâz-ı emr ve irâde-i ‘aliyyeme ikdâm u dikkât ve hilâfından be-gâyet ittikâ ve mübâ‘adet eylesiz ve sen ki mubâşir-i mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mesfûrların bi’t-taharrî zâhire ihrâclarıyla irâde ve fermân-ı hümayûnum icrâsına ve ol vechle lâzime-i kâr-güzârı ve hilâfın ibkâsına dâmen-i dermeyân gayret ve icrâ-yı me’mûrunda kusûr ve rehâvetden ziyâde hazer ve mücânebet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 235.

(2) Yenice-i Karasu ve Kavala nâ’ibine ve zikrolunan kazaların a‘yânları zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccâr kapudânlarından Diyonisyo Manosso nâm kapudân re‘âyâ-yı Devlet-i ‘Aliyye’mden Duhancı esnâfından Acı Save Veldiyorki nâm zımmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden doksan bir gön va‘de ile bâ-temessük alacağı olan iki bin beş yüz gurus te’diye etmeksizin mersûm Yenice-i Karasu ve Kavala taraflarına ‘azîmet etmiş olduğu beyânıyla mersûm mârru’z-zikr kazaların kangısında bulunur ise huzûr-ı şer‘le celb ve ihzâr ile meblâğ-ı mezbûr ber-mûceb-i temessük deyni olduğunu ikrâr ve i’tirâf eylediği halde ma‘rifet-i şer‘le tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûm tarafından kabzına me’mûr âdemîsine redd ü teslîm ile ihkâk-ı hakka dikkat ve eğer meblağ-ı mezbûru inkâra ve yâhûd sâ’ir a‘zâra teşebbüs ider ise ber-vech-i ‘ahidnâme-i hümayûn Dersa‘âdet’imde şer‘le ru’yet olunmak için yanına âdem terfikiyle zımmî mersûmun Der‘aliyye’me irsâl ve ihzârına mübâderet olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu [101] Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â idüb Rusya tüccârının dört bin akçeden ziyâde olan da‘vâları Der‘aliyye de istimâ‘olunub âhar yerde istimâ‘ olunmaması husûsu Rusya Devleti tarafına i’tâ olunan ‘ahidnâme-i hümayûn’da mûnderic idüğü kuyûdâtıdan müstebân olmağla vech-i meşrûh üzere

‘amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki nâ’ibler ve a‘yânlar mûmâ-ileyhümâsız zimmî-i mersûm her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsında bulunur ise ahz ve huzûr-ı şer‘-i şerîfe celb ve istintâk iderek tâcir-i mersûmun ber-mûceb-i temessük iddi‘â eylediği meblağ-ı mezbûr deyn olduğunu ikrâr ve i‘tirâf eylediği takdîrce ma‘rifet-i şer‘le tamamen tahsîl ve tarafından kabzına me‘mûr âdemisine redd ü teslîm ile ihkâk-ı hakka dikkat ve sûret-i inkâra teşebbüs ider ise ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn Dersa‘âdet’imde ma‘rifet-i şer‘le ru‘yet olunmak için yanına âdem ta‘yîniyle mesfûrun Der‘aliyye’me irsâl ve ihzârına mübâderet eylemeniz lâzımeden idüğü ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve hareket ve hilâfından mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 35.

(1) Ağrıboz ve Atina ve Çamlıca ve Suluca cezîrelerinin konsolos vekâleti

Hath rikâb-ı takrîri nâme sandığında cedîd tobrada mahfûzdur.

Ağrıboz ve Atina kazâlarıyla Çamlıca ve Suluca cezirelerinin tâbî‘ oldukları mahallerin nâ’iblerine hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek ‘âmme-i mevâki‘de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta‘yînine Devlet-i ‘Aliyye’imiz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ’ir düvelin konsolosları i‘tibâr olundukları gibi mersûmler dahi mu‘teber tutulalar deyü Rusyaluya i‘tâ olunan ‘ahidnâme-i hümâyûnda mûnderic olmakdan nâşî Atina iskelesine ve Ağrıboz cezîresine âmed-şüd iden Rusya tüccâr sefâ‘ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû‘ bulan umûr ve husûslarını ru‘yet etmek iki yüz on dokuz senesi Muharrem’in yirmi ikinci gününde sudûr iden berât-ı şerîf ile konsolos olan Inzireto di Kofriyo Veskomno nâm beğzâde bu def‘a ‘azl olunub yine Rusyaludan Mark Kobriyef nâm müste’men Atina iskelesiyle Ağrıboz ve Çamlıca ve Suluca cezîrelerine müceddeden konsolos vekîli nasb u ta‘yîn kılınmış olduğundan bahisle mahal-i merkûmeye iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ‘ini ve tüccârı ve âdemlerinin umûrlarını ru‘yet idüb konsolos vekâleti umûruna taraf-ı âhardan hilâf-ı şurût-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devlet’nin mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından inhân ve istid‘â olunub bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak ve vekâlet için verilen berevât-ı evâmir-i şerîfimde meşrût olmağla ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn konsolos vekîli nasb u ta‘yîn olunmak fermânım olmağın imdi siz ki nâ’ibler mûmâ-ileyhümâsız keyfiyyet ma‘lûmunuz oldukda zikrolunan Atina iskelesi ve Ağrıboz ve Çamlıca ve Suluca cezîrelerine iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ‘ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki‘ olan umûr ve husûslarını konsolos vekîli nasbolunan müste’men-i mersûme ru‘yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz u kabz itdirüb

mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayarak himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 235.

(2) Kuşadası ve Midillü ve Ayvalık konsolos vekâleti

Kuşadası'na başkaca konsolos vekili nasbolunmasıçün emr-i âlî yazılıb işbu emr-i âlîşân Kuşadası terk yalnız Midillü ve Ayvalık için tebdil olunmuşdur. Fî evâhır-ı Ca sene 235.

Kuşadası ve Midillü ve Ayvalık nâ'iblerine hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekillerinin ta'yinine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olundukları gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olmakdan nâşî Kuşadası'na mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet etmek üzere iki yüz otuz üç senesi evâ'il-i Şa'bân'ında sâdır olan emr-i şerîfimle konsolos vekili nasb u ta'yîn olunmuş olan sahîh Rusya tâ'ifesinden Penayi Oyerito nâm Rusyalu müste'men bu def'a Midillü cezîresiyle Ayvalık cânibine dahi konsolos vekili nasb u ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle mahal-i merkûmeye iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna taraf-ı âhardan hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imd mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından inhâ ve istid'â olunub bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekilleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâleti için verilen berevât-ı ve evâmir-i şerîfimde meşrût olmağla ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn konsolos vekili nasb u ta'yîn olunmak fermânım olmağın imdi siz ki nâ'ibler mûmâ-ileyhümâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda zikrolunan Kuşadası ve Midillü ve Ayvalık câniblerine iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını konsolos vekili nasbolunan müste'men mersûme ru'yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz u kabz itdirüb mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayarak himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 235.

(3) Yafa konsolos vekâleti

Âhare verilmiştir. Fî evâ'il-i Sene 45.

Yafa nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yinine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olundukları gibi merkûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olduğuna binâen Yafa iskelesine gelüb ve giden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet eylemek üzere bir konsolos vekîli ta'yîni lâzımeden olub bu def'a kendü cinslerinden Corc Mostre nâm müste'men Yafa iskelesine konsolos vekîli [102] nasb u ta'yîn olunduğu beyânıyla 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince Yafa iskelesine iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolos vekâletliği umûruna hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn âharda müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdetimde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından südde-i sa'âdetime ifâde ve inhâ olunmağla bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk vekâlet[i] için verilen berevât ve evâmir-i şerîfemde meşrût olmağla ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn konsolos vekîli nasbolunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin konsolos vekîli nasbolunan mersûm re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'mden olmayub kendü cinslerinden sahîh Rusyalu olduğu halde ber-minvâl-ı muharrer Yafa iskelesine asıl konsolos nasb ve vârid olunmaya değin ol tarafa mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını konsolos vekîli nasbolunan müste'men-i mersûm Corc Mostre ru'yet ve konsolosluk resmini ötedenberü olageldiği vechle ahz idüb hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn ve mugâyir emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 35.

(1) Kuşadası konsolos vekâleti

Kuşadası nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yinine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olundukları gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olmakdan nâşî Kuşadası'na mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet etmek

üzere iki yüz otuz üç senesi evâ'il-i Şa'bân'ında Penayi Oyerito nâm Rusyalu konsolos vekîli nasb olunmuş olduğunu kuyûdâtıdan müstebân olmağla bu def'a mersûm 'azl olunub yerine Rusya tâ'ifesinden Krasan nâm Rusyalu konsolos vekîli nasb u ta'yîn olunduğundan bahisle 'ahidnâme-i hümayûn-ı şurûtı mücebince Ada-i mezkûreye iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından istid'â ve makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü ve cinslerinden olmak ve konsolosluk ve vekâlet için verilen berevât ve evâmir-i şerîfimde meşrût olmağla ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn konsolos vekîli nasb u ta'yîn olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-ı muharrer Kuşadası'na iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını ve konsolos vekîli nasbolunan müste'men-ı mersûm Krasan'e ru'yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere idüb mugâyir-i emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı C sene 235.

(2) Midillü ve Ayvalık konsolos vekâleti

Âhare verilmiştir. Fî evâ'il-i Za sene 45.

Midillü ve Ayvalık nâ'iblerine hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yînine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olundukları gibi mersûmleri dahi mu'teber tutulalar deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olmakdan nâşî Midillü cezîresine ve Ayvalık cânibine mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vukû' bulan umûr ve husûslarını ru'yet eylemek üzere konsolos vekîli nasb u ta'yîn i lâzım geldiğine binâen sahîh Rusya tâ'ifesinden Penayi Oyerito nâm Rusyalu müste'men bu def'a Midillü cezîresiyle Ayvalık cânibine konsolos vekîli nasb u ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle mahal-i merkûmeye iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna taraf-ı âhardan hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn müdâhale olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunub bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü ve cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâlet için verilen berevât ve evâmir-i şerîfemde meşrût olmağla ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn konsolos vekîli nasb u ta'yîn olunmak fermânım

olmağın imdi siz ki nâ'ibler mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda zikrolunan Midillü cezîresiyle Ayvalık cânibine iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını konsolos vekîli nasbolunan müste'men mersûm Penayi Oyerito ru'yet ve konsolosluk resmini olageldiği üzere ahz u kabz itdürüb mugâyir emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayarak himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı C sene 235.

(3) Bahr-i Siyâh'ın Rumeli sevâhilinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Bahr-i Siyâh'da vâki' Rusya iskelelerinden bu esnâda emti'a-ı mütenevvi'a ile Dersa'âdet'ime gelmek üzere olan çend kıt'a Rusya tüccâr sefâ'ini esnâ-yı râhda fırtına zuhûruyla Bahr-i Siyâh'ın Rumeli sevâhilinde karaya düşüb şikest ve kazâzede olduğuna binâen sefâ'in-i merkûmenin hamûlesiyle sâ'ir edevâtın tahliyesi husûsuna ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn mu'âvenet olunmak lâzımeden iken telâtum-ı deryâ ile sâhile çıkan emti'a ve eşyâ-yı ahâliden ba'zısı yağma vü gâret etmiş ve ba'zısı dahi külliye telef olmuş olduğundan bu keyfiyyet Rusya tüccârına zararı mûceb olduğu beyânıyla taht-ı hükûmetinizde kâ'in sâhillere çıkan emti'a ve eşyânın bir dânesi ketm ve ihfâ olunmayarak ma'rifet-i şer'le tamamen zâhire ihrâca ve resim ve vergi mutâlebe olunmaksızın eshâbına verilmek zımnında bu def'a Rusya yasakçılarından ta'yîn olunan () ve Rusyaludan irsâl olunan () nâm müste'mene teslîmen Dersa'âdet'ime sevk ve tesyîle mübâderet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr bâ-takrîr istid'â etmekle Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûduna mürâca'at oldukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefînesiyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâyâ ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefîneden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarını anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslîm eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin dördüncü maddesinde mûnderic ve mestûr olmağla ber-vech-i meşrûh 'amel olunmak fermânım olmağın imdi taht-ı hükûmetinizde vâki' sâhillere çıkan o makûle emti'a ve eşyânın bir dânesi kimesne yedinde ketm ve ihfâ ve bir gûne resim ve vergi mutâlebesiyle cevri ü ezâ olunmaksızın ma'rifet şer'le pâ-yı vech kân cümlesi tamamen zâhire ihrâca olunarak eshâbına verilmek üzere ta'yîn olunan yasakçı ve müste'men-i mersûma teslîmen Dersa'âdete irsâle ihtimâm u dikkat eylemeniz 'ahidnâme-i hümayûn muktezâsında idüğü ve hilâfı vaz' u hâlet-i vukû'a rızâ-yı şerîfim olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm u dikkat ve hilâfında hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı C sene 235.

[103]

(1) Sarim Efendi'nin muhassıla emri gelüb kendine tebdîl olunmuşdur.

Bir sûreti

Bahr-i Siyâh'ın Anadolu sevâhilinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve sâ'ir zâbitânına () ber-minvâl-ı meşrûh

(2) Bahr-i Sefîd'in Anadolu sevâhilinde vâki' cezâ'ir ve kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve voyvodagân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Bahr-i Sefîd'de vâki' cezâ'ir ve sevâhil ve iskelelerden bu esnâda emti'a-ı mütenevvi'a ile Dersa'âdet'ime gelmek üzere olan çend kıt'a Rusya tüccâr sefâ'ini esnâ-yı râhda fırtına zuhûruyla Bahr-i Sefîd'in Anadolu sevâhilinde karaya düşüb şikest ve kazâzede olduğuna binâen sefâ'in-i merkûmenin hamûlesiyle sâ'ir edevâtın tahliyesi husûsuna ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn mu'âvenet olunmak lâzımeden iken telâtum-ı deryâ ile sâhile çıkan emti'a ve eşyâ-yı ahâlden ba'zısı yağma vü gâret etmiş ve ba'zısı dahi külliye telef olmuş olduğundan bu keyfiyyet Rusya tüccârına zarar ve rahneyi mûceb olduğu beyânıyla taht-ı hükûmetinizde kâ'in sâhillere çıkan emti'a ve eşyânın bir dânesi ketm ve ihfâ olunmayarak ma'rifet-i şer'le tamamen zâhire ihrâc ve resim ve vergi mutâlebe olunmaksızın eshâbına verilmek zımnında bu def'a Rusya yasakçılarından ta'yîn olunan () ve Rusyaludan irsâl olunan () nâm müste'mene teslimen Dersa'âdet'ime sevk ve tesyîle mübâderet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr bâ-takrîr istid'â etmekle Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümayûn kuyûduna mürâca'at olundukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefinesiyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâyâ ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarını anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslim eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin dördüncü maddesinde mûnderic ve mestûr olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi taht-ı hükûmetinizde vâki' sâhillere çıkan o makûle emti'a ve eşyânın bir dânesi kimesne yedinde ketm ve ihfâ ve bir gûne resim ve vergi mutâlebesiyle cevri ü ezâ olunmaksızın ma'rifet şer'le pâ-yı vech kân cümlesi tamamen zâhire ihrâc olunarak eshâbına verilmek üzere ta'yîn olunan yasakçı ve müste'men-i mersûma teslimen Dersa'âdete irsâle ihtimâm u dikkat eylemeniz 'ahidnâme-i hümayûn muktezâsında idüğü ve hilâfı vaz' u hâlet-i

vukû'a rızâ-yı şerîfim olduğu ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin memhûr takrîriyle () Bahr-i Sefid'in Rumeli sevâhilinde vâkı' cezâ'ir ve kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâ'ir Rumeli sevâhiline dahi () ber-vech-i meşrûh

(4) Anapa muhâfızı vezîrim () Paşa iclâlelûya hüküm ki;

Rusya ofîçiyallarından Gonaç nâm ofîçiyalın zîr-ı idâresinde olan Refâil ismiyle müsemmâ sefinesi derûnunda mevcûd otuz beş nefer tâ'ife ile geçen sene Teşrîn-i evvel'de Gerne? nâm mahalden hareket ve Megril tarafına varub andan dahî Rusya limanlarına 'avdet etmek üzere mahal-i merkûmeden dahi hareket etmiş ise de ol vakitden berü sefine-i merkûme tākımıyla nâbûd olub Anadolu ve Rumeli sevâhilinde bir mahalde zuhûr etmiş olduğunu ve Abaza tâ'ifesi Rusyuluya husûmet üzere olduklarından sefine-i merkûme tâ'ife-i mezbûre ellerine dūçar olması muhtemel idüğinden sefine-i merkûme ve tâ'ifesinin bi't-taharrî istirdâdı husûsu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından bundan akdem istid'â olunduğuna binâen Trabzon'da mukîm Rusya konsolosuyla bi'l-muhâbere husûsu mezbûrun sırran ve 'alenen taharrî ve tecessüs iderek Dersa'âder'ime inhâ ve iş'âra ikdâm ve mübâderet olunması bâbında işbu sene-i mübâreke evâsıt Rebî'u'l-evvel'inde Trabzon vâlisi ve Canik muhassılı ve Faş kal'ası muhâfazası şartıyla Gönnye sancağı mutasarrıfı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlelûya hitâben sâdır olan emr-i şerîfim mahaline lede'l-vusûl sefine-i merkûme Trabzon ve Gönnye sancakları sevâhilinde taharrî ve tecessüs olunarak sefine-i merkûmenin ahvâline vâkıf kimesne bulunmadığı ve konsolos-ı mersûm ile bi'l-muhâbere yine taharrî ve tecessüs olunmakda olduğu mübeyyin müşârun-ileyhin tahrîrâtı gelüb ber-vech-i muharrer sudûr iden emr-i şerîfimin kaydı bâlâsına şerh verilmiş olduğu kuyûdâtdan müstebân olmağla Rusyalu-yı mersûmler sefine-i merkûme ile Anapa ve havâlesinde yed-i eşkiyâya dūçar ve sefine-i mezkûre ihrâk bi'n-nâr olarak derûnunda mevcûd ofîçiyal ve tâ'ife-i mersûme dahi ve emvâl ve eşyâları gasb u gâret olunarak dağlara nakl ile el-hâletü hâzihi Anapa havâlisinde habs olunmuş oldukları ahbâr ve tahkîk olduğu beyânıyla sen ki vezîr-i müşârun-ileyh zîr-i hükmünde olan mahallerde ve Abazalular taraflarında taharrî ve tecessüs ve zâhire ihrâc olunması beyânında sana hitâben emr-i şerîfim sudûru elçi-i mûmâ-ileyh tarafından istid'â olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i

sermediyyetü'l-istimrârımla Rusya Devleti beyninde mün'akid ve üstüvâr olan merâsim-i silm ü musâfât ve levâzım-ı hubb-ı muvâlât lâzımesince sefîne-i merkûmenin ve derûnunda kumandan ve mellâh ve tâ'ifesinin beher-hâl taharrî ve tecessüs iderek zâhire ihrâcî irâde-i kat'a-ı dâverânem muktezâsından olmak hasebiyle bu bâbda ihmâl u terâhî olunmaksızın vusûl emr-i 'âlîşânımda sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin iktizâ idenler ile bi'l-muhâbere zîr-i hükmünde olan mahallerde ve Abazalular taraflarında taharrî ve tecessüs birle zâhire ihrâcî husûsuna mezîd-i ikdâm u dikkât ve hakikat ve keyfiyyeti Dersa'âdet'ime tahrîr ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 35.⁴⁸⁵

[104]

(1) Akdeniz'e ecnâs-ı hamûle ile 'azîmet iden izn-i sefîne evâmiri

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Saveryo Bredovik nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtından olmak üzere bu def'a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca altı bin keyl şa'îr ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ne vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ne tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ne nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i mezkûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahîdnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 235⁴⁸⁶.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo di Civanni nâm kapudânın sefînesi bin beş yüz keyl şa'îr ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı R () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefînesi beş yüz keyl hinta ve altmış varul tuzlu balık ile ma'a-te'mîn evâ'il-i C () Diyonisyo Koppa nâm kapudânın sefînesi üç bin dokuz yüz keyl hinta ve dört fıçı havyar ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B sene 235 () Anatasyo Kalikyapulo nâm kapudânın sefînesi yüz kantar âhen-i hâm ve bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn Fî evâ'il-i B () Vincentso Vokovik

⁴⁸⁵ Defterde 102-103 sayfaların tekrarı bulunmaktadır. Aynı zamanda 103 sayfanın tekrarına “ 103/1 Sinoplu Ali kapudân imtiyâzı Sene 48-49 İzn-i sefînesi Ş-N sene 54” şeklinde bir not eklenmiştir.

⁴⁸⁶ Derkenârında “M” yazmaktadır.

nâm kapudânın sefinesi sekiz denk soldat tûfengi ve bir sandık kütüb-i efrenkiye ve beş demet esvâb ve kütüb-i efrenkiye ve üç varul revgan-ı sâde ve iki küçük varul revgan-ı sâde ve on tobra bezelye ve beş denk tavşan derisi ve iki bin sekiz yüz otuz altı ‘aded kereste tahtası ve Avrupa mahsûlundan bir sandık darçın ile ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı N sene 235 () Marko Dobroslavik nâm kapudânın sefinesi Rusya mahsûlâtından dört yüz altmış denk yün ve on üç denk tavşan derisi ile ma‘a-te’mîn evâhır-ı L () Corciyo Dakoro nâm kapudânın sefinesi bin kırk dokuz kereste-i mütenevvi‘a ile ma‘a-te’mîn () Kostantino Polimero nâm kapudânın sefinesi iki yüz kantar yün ile ma‘a-te’mîn evâhır-ı L () Anastasyo Kaççaiti nâm kapudânın sefinesi bin sekiz yüz on bir ‘aded tahta ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i Za sene 235 () Nikolo Rosso nâm kapudânın sefinesi altı yüz ‘aded fiçı tahtası ve beş bin ‘aded fiçı çenberi ile ma‘a-te’mîn evâ’il-i Za.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Kipriyoti nâm kapudânın sefinesi on bin keyl şa‘îr ve bin keyl hinta ve beş yüz kantar âhen-i hâm ve yüz kantar halat ile ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı Za sene 235 () Manoli Corciyo Krisolori nâm kapudânın sefinesi iki yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te’mîn evâ’il-i Z sene 35 () Fortunato Talyafero nâm kapudânın sefinesi dört bin dört yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı Z () Zakarya di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ve beş yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te’mîn () Civanni Gobçevik nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz yetmiş bir kantar âhen-i hâm ve beş yüz kantar havyar ile revgan-ı sâde ve dört kantar telâtin ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı Z () Antonyo Pana nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te’mîn fî evâ’il-i M sene 236 () Teodoro Lazaro nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te’mîn () Nikola Parisi nâm kapudânın sefinesi üç bin kantar şimşir ile ma‘a-te’mîn evâil-i M () Nikola Kostantino nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te’mîn evâsıt-ı M () Panayin Kondori nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ve bin iki yüz kantar âhen-i hâm ve altı yüz kantar havyar ve yüz yirmi kantar kettân ile ma‘a-te’mîn evâhır-ı M.

(4) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Fiskovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ve bin beş yüz kantar şimşir ile ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı M () Kostantino Corciyo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ve dört bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te’mîn () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi beş yüz keyl hinta ve yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te’mîn () Andriya Yanicçi nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl

şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı M sene 36 () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Nikola di Dimitriyo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve iki bin fiçı tahtası ve altı deste fiçı çenberi ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Manoli Orlof nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ve dört bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i S () Ciyakomo Vorkovik nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve iki bin keyl darı ve bin dört yüz keyl kokoroz ile Bahr-i Sefid’e ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i S.

(5) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Civanni Kambori nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ve iki yüz kantar âhen-i hâm ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S sene 36 () Corciyo İspiridyon Vandoro nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ve üç yüz kantar âhen-i hâm ve yedi fiçı havyar ile ma‘a-te‘mîn () Joane Anya nâm kapudânın sefinesi üç bin kantar cemşir ve bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Avgosto Vitale nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Corciyo Mikele Kanbori nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra sene 36 () Potino de Laizo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ve yüz elli kantar âhen-i hâm ve iki fiçı havyar ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ra () Salvatore Trapani nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl şa‘îr ve bin beş yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ra () Civanni Nazo nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Kaloyida nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra () Nikolo Manosso nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Marko Ivanovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl yulaf ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Mitrof nâm kapudânın sefinesi altı bin dokuz yüz keyl hinta ve iki bin sekiz yüz keyl yulaf ve dört yüz altmış keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Polimeri nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ve sekiz yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ra.

[105]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Perovik nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ra sene 36 () Ciyakomo Aneti nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl kokoroz ve iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Tomazo Remedelli nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ra () Kostantino Kovara nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı R () Sava di Teodoro nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn

evâhır-ı R () Nikola Civanni nâm kapudânın sefinesi beş yüz kantar âhen-i hâm ve yüz kantar revgan-ı sâde ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R sene 36 () İstefano Tasovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl kokoroz ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R () Yani Vodinença nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ca sene 36 () Mikele Leandro nâm kapudânın sefinesi on bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ca sene 36 () Karalambo Vasilato nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Ca sene 36.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûr Ali Paşa yesserallâhü mâ-yeşâ‘
ve fî ibbân-ı Re‘îsu‘l-kuttâb Mir Mehmed Hâmid Efendi
Fî 4 CA sene 36.*

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Gabriele Antonovik nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ve beş bin keyl şa‘îr ve beş bin keyl çavdar ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı C () Saveryo Berrovik nâm kapudânın sefinesi bin ‘aded ecnâs-ı kereste ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i B sene 36 () İspiridyon Dandrino nâm kapudânın sefinesi bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i B.⁴⁸⁷

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru‘l-vüzerâ Benderli Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re‘îsu‘l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 19 B sene 236*

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve Re‘îsu‘l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 36.*

⁴⁸⁷Derkenârında “49” yazmaktadır.

[106]

(Boş)

[107]

(1) Dersa'âdet'imden berren ve bahren Beyrut ve Akka ve havâlisine andan Cebel-i Dürzi'ye varub gelince yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve voyvodagân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhumâ hüküm ki;

Sâ'ir düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri Rusya re'âyâsına dahi vech-i lâyıki üzere edâ oluna deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûn'da münderic olduğuna binâen bu def'a Rusya asîlzâdelerinden Jozef Penkoski nâm Rusyalu bir nefer müste'men hizmetkârıyla 'alâ-tarîkü's-seyâha Dersa'âdet'imden berren ve bahren Beyrut ve Akka ve havâlisine andan Cebel-i Dürzi'ye varub gelmek murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm yanında olan bir nefer hizmetkârıyla zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde ve mürûr u 'ubûruna mûmânâ'at olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız ber-vech-i muharrer Rusyalu-yı mersûm bir nefer müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'imden 'alâ-tarîkü's-seyâha zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn cizyedârân tarafından cizye ve sâ'irleri câniblerinden dahi vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmayub emnen ve sâlimen savb-ı maksûde irsâle mübâderet ve ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Sene 235.

(2) Mora vâlisi vezîrim es-Seyyid İbrahim Paşa iclâlehûya ve Arkadya nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından Barbarigo Bolo nâm tüccâr Rusya diyârına götürmek üzere geçen sene Fransa tüccârından Karlo Barbek nâm tüccâr ile bi'l-iştirâk beher yükü yetmiş vukıyye olarak iştirâ eyledikleri on dört bin altı yüz guruş kıymetlü yedi yüz otuz bir yük hamr Arkadya kazâsına tâbi' Gargalano nâm karyede kâ'in mahzende mahfûz iken Arkadya sükkânında gürûh-ı menfiye Murabitoğlu Mehmed nâm şahsın ol esnâda Arkadya ahâlisiyle münâfi ve münâza'ası vukû'una binâen şûriş-ı mezkûrde sâbıku'z-zikr hamr ile tâcir-i mersûmun ber-mûceb-i defter-i müfredât üç bin dokuz yüz guruşluk nukûd ve eşyâ-yı merkûm tarafından gasb u gâret kılınmış ve hamr-ı mezkûrun navl-ı sefîne ve masârif sâ'iresi dahi ber-mûceb-i

sened dört bin beş yüz guruşa bâliğ olmuş ise de el-hâletü hâzihi merkûm Murabıtoğlu firâr ve gaybûbet iderek emvâl-ı mağsûbe-i mezkûrenin tahsîli müyesser olamamış idüğü beyânıyla zikrolunan hamr ve eşyânın kıymetleriyle tâcir-ı mersûmun navl-ı sefîne ve masârif sâ'ireden dolayı dûçâr olduğu zararın istirdâd ve tazmîn itdirilmesi husûsu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından ifâde ve istid'â ve emvâl-i mağsûbenin müfredâtı üzere bir kıt'a defteriyle Arkadya nâ'ibi tarafından verilen i'lâmın sûreti takdîm ve isrâ olunmuş olub Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyetü'd-devâm ve Saltanat-ı Seniyye-i sermediyyetü'l-kıyâmımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî esdâk olmak mulâbesiyle teba'a ve tüccârı haklarında bu makûle gadr ve hasâr vukû'â beyne'd-devleteyn mün'akid olan 'uhûd ve şurûta münâfî ve bunların dûçâr oldukları zararları ber-nehc-i şer'î tazmîn itdirilmek muktezâ-yı dostî ve masârifâtıdan olduğu bedîhî olmakdan nâşi siz ki müşâr ve nâ'ib-i mûmâ-ileyhümâsız kıymetlerinin tazmîn ve istirdâdı iddi'â olunan hamr ve emvâl sâ'irenin cümlesi firârî-i merkûm tarafından mı gasb olunmuşdur yoğsa bir mikdârı ahârî ve gayrîden ba'zı kesân yedlerinde mi kalmışdır ve birazı âhar kimesnelerin zımmetlerine mi geçmişdir ve'l-hâsıl zâyî'ât-ı merkûme kimlerden tazmîn ve tahsîli lâzım gelür gereği gibi taharrî ve ma'rifet-i şer'le 'alâ-eyyi hâl zâhire ihrâc ve 'inde's-şer'î tebeyyün iden her ne ise tahsîl husûsuna kemâliyle dikkat ve keyfiyyeti ber-vech-i îzâh Dersa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr u irsâl olunmuşdur imdi husûs-ı mezbûrun ber-minvâl-ı muharrer beher hâl zâhire ihrâcıyla tâcir-i mersûmun zarar ve hasârdan vikâyesi lâzımeden idüğü ve bu bâbda iğmâz ü tesâmüh ber-vechile câ'iz olmadığı ma'lûmunuz oldukda ana göre 'amel ve harekete dikkat ve keyfiyyeti serî'an Dersa'âdet'ime tahrîr ve iş'âra müsâra'at ve hilâfı vaz' ı tecvîzden be-gâyet ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâ'il-i B sene 35.

(3) Mısır'dan Kudus-i Şerîf'e varub gelince yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve voyvodagân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin gerek rehâbîn zümresinden ve gerek sâ'ir re'âyâsından olanlara tamâmen ruhsat verile ki Kudus-i Şerîf ve şâyeste-i ziyâret olan sâ'ir mahalle seyâhat ideler bu gûne yolcu ve seyyâhlardan gerek Kudus-i Şerîf'de ve gerek sâ'ir mahallerde ve esnâ-yı tarîkde dahi bir dürlü [vergi] ve aslâ bir teklîf taleb olunmaya sâ'ir-i düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri mersûmûna dahi vech-i lâyıkı üzere edâ oluna deyü Rusya Devleti'ne i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olduğuna binâen bundan akdem Der'aliyye'mden li-ecli's-seyâha Akdeniz'e 'azîmet iden Rusya Devleti'nin Metşari Şekof müste'men Mısır

cânibinden olarak yanında olan bir nefer yasakçı ve Diyodati nâm sefâret tercümânı ve Mostre nâm sefâret serkâtibi ve üç nefer müste'men hizmetkârıyla li-ecli'z-ziyâre Mısır'dan Kudus-i Şerîf'e varub gelmek murâd eylediği beyânıyla müsteşâr-ı mesfûr ve yanında olan mezbûrlar ile mahal-i merkûme varub gelince esnâ-yı râhda hasbe'l-iktizâ bir mahalde meks ü ikâmetinde dahl ve ta'arruz hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn vergi ve sâ'ir teklîf ile rencide olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'ime mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız müsteşâr-ı mersûm mahal-i merkûme varub gelince mürûr u 'ubûruna mûmâna'at olunmayub ve hilâl-i râhda ve mahal-i merkûmede hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümâyûn vergi teklîfiyle te'addî ve rencide itdirilmeyüb ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve işbu emr-i şerîfimin hükmü bu târîhden on iki mâha kadar cârî olub ba'dehû hükmü mensûh olmağla her kimin yedinde bulunur ise 'amel ü i'tibâr olunmayub ahz ve battâlda hıfz olunmak içün Der'aliyye'me irsâl olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 35.

[108]

(1) Yalnız yasakçı yol emri

Der'aliyye'mden berren ve bahren Mora cânibine varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr Mora cezîresinde ikâmet üzere olan Rusya konsolosuna bu def'a tahrîrât ile Halil nâm yasakçıyı irsâl eylediği beyânıyla yasakçı-ı merkûm berren ve bâhren cezîre-i mezkûreye varub gelince hilâl-ı tarîkde muhâfıza ve muhâresesi olunarak mashûben bi'l-emn ve's-selâm îsâl husûsuna ihtimâm u dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru elçi-i mûmâ-ileyhin südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde istid'â olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda yasakçı-ı merkûm berren ve bahren her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise esnâ-yı râhda muhâfaza ü himâyet birle emnen ve sâlimen birbirinize irsâl ü îsâl iderek savb-ı maksûde vusûl emrine dikkat ve bir mahalde bilâ-mûceb-i te'hîr ve tevkîfinden mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 235.

(2) Der‘aliyye’mden berren Bükreş ve Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve a‘yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ’ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya kuryerlerinde Kalt Begar Pavlof nâm kuryer bu def‘a bir nefer yasakçı ile Der‘aliyye’mden berren Bükreş ve Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla kuryer -i mersûm bir nefer yasakçı ile Dersa‘âdet’imden berren re’s-i hudûda varınca esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye mutâlebesi ve sâ’irleri câniblerinden dahi âhar gûne vergi talebiyle te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet mahûf u muhâtara olan mahallerde ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emnen ve sâlimen re’s-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhsiz size hitâben emri-i şerîfim sudûruna Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü’l-ümerâi’l-milleti’l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi’l-hayr sūdde-i sa‘âdetime memhûr takdîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalı kuryer-i mersûm ve refâkatından olan bir nefer yasakçı ile Der‘aliyye’mden berren Bükreş ve Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda varınca her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye talebi ve sâ’irleri câniblerinden dahi âhar bahâne ile te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve mahûf u muhâtara olan mahallarda ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emnen ve sâlimen savb-ı maksûde irsâle mübâderet ve hilâf-ı âhidnâme-i hümâyûn vaz‘ ve hareketden mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı B sene 35.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin memhûr takrîrinde Rusya ofîçiyallarından Perevo nâm ofîçiyal bir nefer müste’men hizmetkârıyla Der‘aliyye’den berren ve bahren Varna’ya ve andan Bükreş tarîkiyle re’s-i hudûda varunca ber-mu’tâd bir kıt’a yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 35.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin memhûr takrîrinde Rusya kuryerlerinden Litçenski nâm kuryer bir nefer yasakçı ile Der‘aliyye’den berren Bükreş ve Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda varınca ber-minvâl-ı muharrer mu’tâd üzere bir kıt’a yol emri yazılmışdır

Yine Rusya kuryerlerinden Adamof nâm kuryer bir nefer yasakçı ile Der‘aliyye‘den berren ve bahren Bükreş‘e andan Yaş tarîkiyle re‘-s-i hudûda varınca ber-mu‘tâd cebelû neferâtı terfîkiyle deyü yol emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i L sene 35.

(5) Erzurum nâ‘ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından İstapan Zobakof nâm tacîrin Rusya diyârından ve Rusya memâliki mahsûlinden olarak li-ecli‘t-ticâre Dersa‘âdet‘ime getürmek üzere bundan akdemce Erzurum cânibine nakl etmiş olduğu ma‘lûmü‘l-vezn on altı yük harîrden esnâ-yı râhda ve bir mahalde resm-i gümrük ve vergi talebiyle te‘addî olunmayub îcâb iden gümrük ve rûsûmâtı İstanbul gümrüğü tarafına edâ olunmak İstanbul emti‘a gümrüğünün nizâm-ı mer‘iyyesinden idüğü zâhir iken sâlifü‘z-zıkr harîr için Erzurum gümrükçüsü tarafından münâfi-i nizâm beher kıyyede otuz para resm-i gümrük ve yirmişer para resm-i bid‘at ahz olmuş ve ba‘dehû tacir-i mersûm harîr-ı mezkûru Tokat‘a nakl ve Tokat‘dan dahi Dersa‘âdet‘ime imrâr murâd eyledikde Tokat voyvodası tarafından dahi bâc ve vergi nâmıyla altı bin gurus mikdârı akçe talebiyle harîr-i mezkûr Tokat tarafında meks ü tevkîf olunmuş olduğundan tacir-i mersûm harîr-i mezkûru ol tarafda terk ile kendüsü Dersa‘âdet‘ime gelmiş olduğu beyânıyla mubâşir ma‘rifetiyle Erzurum gümrükçüsü tarafından gümrük ve bi‘dat nâmıyla ahz olunan akçenin tamamen istirdâdı voyvoda-ı mûmâ-ileyh cânibinden dahi münâfi-i nizâm bâc ve vergi talebiyle vâki‘ olan te‘addiyâtın men‘ ve def‘iyle harîr-i mezkûrun Dersa‘âdet‘ime nakl ve tesyîr itdirilmesi bâbında evâmîr-i şerîfem sudûru Rusya Devleti‘nin Dersa‘âdet‘imde mukîm fevka‘l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkibuhû bi‘l-hayr tarafından tahrîr ve istid‘â olunmakdan nâşî Dîvân-ı Hümâyûn‘umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtına mürâca‘at ve muktezâsı Dergâh-ı mu‘allâ‘m kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûden isti‘lâm olundukda Rusya tüccâr ve re‘âyâsı [Rusya] memleketinden ve düvel-i sâ‘ire memâlikinden Devlet-i ‘Aliyye‘m memâlikine götürecekleri ve Devlet-i ‘Aliyye‘min memâlikinden alub Rusya memâlikine ve düvel-i sâ‘ire memâlikine götürecekleri emti‘a ve eşyânın bir def‘a ve bir mahalde resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u ‘ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri zikrolunan tacirâtı mükerrer resm-i gümrük ve yâhûd sâ‘ir bir dürlü resm-i mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz edenlerden gerüye redditdirilmesi husûsu Rusyaluya [109] i‘tâ olunan ticâret mu‘âhedesinin on dokuzuncu maddesinden münderic ve mestûr olduğu tahrîr olunub bu bâbda voyvoda-i mûmâ-ileyhin vâki‘ olan müdâhalesi ‘ahidnâme-i hümâyûn şurûtuna münâfi olduğundan başka tacir-i mersûm zikrolunan hârîri

Dersa'âdet'ime getüreceği zâhir ve bu makûle Dersa'âdet'ime tevârüd idecek bi'l-cümle emti'a ve eşyâdan taşra gümrükçülerinin resm-i gümrük ahzı İstanbul emti'a gümrüğünün düstûru'l-'amel tutulan şurût-ı nizâmına bi'l-vücûh mugâyir ve emti'a-ı mezkûrenin Dersa'âdet'ime geleceği bedîhî ve bâhir olduğundan emti'a-ı mezkûrenin Dersa'âdet'ime vurûdunda Erzurum gümrükçüsü tarafından verilen edâ tezkeresine i'tibâr olunmayarak İstanbul gümrüğü tarafından rüsûmâtı taleb ve ahz olunacağı ecilden ol vakitte tâcir-i mersûm Erzurum gümrükçüsüne edâ eylediği beyân ile îcâb iden rüsûmâtı bu tarafda irâde-i tereddüd ideceğinden bahisle bu sûretde İstanbul emti'a gümrüğünün şurût-ı nizâmı halelden vikâyeten harîr-i mezkûrun îcâb iden rüsûmâtı Dersa'âdet'ime hîn-i vurûdunda tâcir-i mersûm tarafından İstanbul gümrüğüne verilmek üzere Erzurum gümrükçüsü mûmâ-ileyhin gümrük ve bi'dat nâmıyla me'hûzu olan meblağ her ne ise ma'rifet-i şer'le ve mubâşir ma'rifetiyle tâcir-i mersûme redd ü teslîm itdirilmek bâbında başka ve Tokat voyvodası mûmâ-ileyh tarafından dahi bâc ve vergi talebiyle vâki' olan te'addiyâtın men' ve def' için başka Dîvân-ı Hümâyûn'umdan evâmir-i şerîfem ısdârı menût-ı re'y olduğunu i'lâm eylediğini bi'l-fi'l başdefterdârım olan iftihâr Yusuf dâme ilmühû bâ-takrîr ifâde etmekle mubâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan harîrden voyvoda-ı mûmâ-ileyh tarafından harîrden voyvoda-ı mûmâ-ileyh tarafından bâc ve vergi talebiyle münâfi-i 'ahidnâme-i hümâyûn bir dürlü cevır ü te'addî vukû'a gelmeyerek mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Dersa'âdet'ime nakl ve imrârı husûsuna mübâderet olunmamak bâbında diğér emr-i şerîfim ısdâr olunmuş olmağla zikrolunan harîr sahîh Rusya memâlikî mahsûlî ve tâcir-i mersûmun mâlî olub Rusya memâlikinden Dersa'âdet'ime nakl olunmak üzere idüğü muvâfık-ı nefsi'l-emr olduğu halde Erzurum gümrükçüsü mûmâ-ileyh cânibinden münâfi 'ahd ve nizâm gümrük ve bid'at nâmıyla ahz olunmuş olan akçe her ne ise ma'rifet-i şer'le şerîf ve mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle 'alâ-eyyi vech-kân tamamen ve kâmilten tahsîl ve tâcir-i mersûme redd ü teslîm olunarak ba'de'l-yevm bu makûle 'ahidnâme-i hümâyûn ve nizâma münâfi ednâ derece vaz' ve hareket vukû'a gelmemesi esbâbının istihsâline ihtimâm u dikkat olunmak lâzımeden idüğü ve hilâfı vaz' u hareket vukû'una kat'an rızâ-yı şerîfem olmadığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete dikkat ve hilâfı vaz'a irâ'et-i ruhsatdan mübâ'adet eylemen bâbında; Fî evâ'il-i S sene 235.

(1) Tokat nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından İstebsaf Zobakof nâm tâcirin Rusya diyârından Rusya memâliki mahsûlinden olarak li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'ime getürmek üzere bundan akdemce Erzurum cânibine nakl etmiş olduğu ma'lûmü'l-vezn on altı yük harîrden esnâ-yı râhda ve bir mahalde resm-i gümrük ve vergi talebiyle te'addî olunmayub îcâb iden gümrüğü İstanbul gümrüğü tarafına edâ olunmak İstanbul emti'a gümrüğünün nizâm-ı mer'yyesinde idüğü zâhir iken sâlifü'z-zikr harîr için Erzurum gümrükçüsü tarafından münâfi-i nizâm beher kıyyede otuz para resm-i gümrük ve yirmişer para dahi resm-i bid'at ahz olunmuş ve ba'dehû tâcir-i mersûm harîr-ı mezkûru Tokat'a nakl ve Tokat'dan dahi Dersa'âdet'ime imrâr murâd eyledikde Tokat voyvodası tarafından dahi bâc ve vergi nâmıyla altı bin guruş mikdârı akçe talebiyle harîr-i mezkûr Tokat'da meks ü tevkîf olunmuş olduğundan tâcir-i mersûm harîr-i mezkûru ol tarafda terk ile kendüsü Dersa'âdet'ime gelmiş idüğü beyânıyla mubâşir ma'rifetiyle Erzurum gümrükçüsü tarafından gümrük ve bi'dat nâmıyla ahz olunan akçe her ne ise tamamen istirdâdı voyvoda-ı mûmâ-ileyh cânibinden dahi münâfi-i nizâm bâc ve vergi talebiyle vâki' olan te'addîyâtın men' ve def'iyle harîr-i mezkûrun Dersa'âdet'ime nakl ve tesyîr itdirilmesi bâbında evâmir-i şerîfem sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvatü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından tahrîr ve istid'â olunmakdan nâşî Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtına mürâca'at ve muktezâsı Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûden isti'lâm olundukda Rusya tüccâr ve re'âyâsı Rusya memleketinden ve düvel-i sâ'ire memâlikinden Devlet-i 'Aliyye'm memâlikine götürecekleri ve Devlet-i 'Aliyye'min memâlikinden alub Rusya memâlikine ve düvel-i sâ'ire memâlikine getürecekleri emti'a ve eşyânın bir def'a ve bir mahalde resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri zikrolunan tâcirâtı mükerrer resm-i gümrük ve yâhûd sâ'ir bir dürlü resm-i mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz edenlerden gerüye redditdirilmesi husûsu Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin on dokuzuncu maddesinden mûnderic ve mestûr olduğu tahrîri hubûbât ve bunun emsâli memnû'âtdan ve tarh ile kat'ı fî'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse'min bir mahalinden alub diğer mahalinde fûrûht eyledikleri eşyânın îcâb iden resm-i gümrük ve rûsûmât-ı sâ'iresi tıpkı Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı misillü te'diye eylemeleri ve penpe ve duhân ve harîr misillü eşyânın Frenkistan'a naklini murâd eylediklerinde rûsûmât emîni olan mahallerde iktizâ iden resmî bâyi'i tarafından edâ olunduğu nâtuk tezkere ibrâz ve yâhûd resm-i mezkûru kendüleri edâ eylemeleri mukaddemâ verilmiş

olan nizâmında diğerce husûs ve mezkûr olub ancak voyvoda-ı mûmâ-ileyhin bu bâbda vâki' olan müdâhalesi 'ahidnâme-i hümayûn-ı şurûtuna [110] münâfi olduğundan başka tâcir-i mersûm zikrolunan harîri Dersa'âdet'ime getüreceği zâhir ve bu makûle Dersa'âdet'ime tevârüd idecek bi'l-cümle emti'a ve eşyâdan taşra gümrükçülerinin resm-i gümrük ahzı İstanbul emti'a gümrüğünün düstûru'l-'amel tutulan şurût-ı nizâmına bi'l-vücûh mugâyir ve emti'a-ı mezkûrenin Dersa'âdet'ime geleceği bedîhî ve bâhir olduğundan emti'a-ı mezkûrenin Dersa'âdet'ime vurûdunda Erzurum gümrükçüsü tarafından verilen edâ tezkeresine i'tibâr olunmayarak İstanbul gümrüğü tarafından rüsûmâtı talep ve ahz olunacağı ecilden ol vakitte tâcir-i mersûm Erzurum gümrükçüsüne edâ eylediği beyân ile îcâb iden rüsûmâtı bu tarafda te'diye tereddüd ideceğinden bahisle bu sûretde İstanbul emti'a gümrüğünün şurût-ı nizâmı halelden vikâyeten harîr-i mezkûrun îcâb iden rüsûmâtı Dersa'âdet'ime hîn-i vurûdunda tâcir-i mersûm tarafından İstanbul gümrüğüne verilmek üzere Erzurum gümrükçüsü mûmâ-ileyhin gümrük ve bi'dat nâmıyla me'hûzu olan meblağ her ne ise ma'rifet-i şer'le ve mubâşir ma'rifetiyle tâcir-i mersûme redd ü teslim itdirilmek bâbında başka ve Tokat voyvodası mûmâ-ileyh tarafından dahi bâc ve vergi talebiyle vâki' olan te'addîyâtın men' ve def'îçün başka Dîvân-ı Hümayûn'umdan evâmîr-i şerîfem ısdârı menût-ı re'y olduğunu i'lâm eylediğini bi'l-fi'l başdefterdârım olan Yusuf dâme ilmühû bâ-takrîr ifâde etmekle mubâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan harîrin beher kıyyesinden Erzurum gümrükçüsü mûmâ-ileyhin gümrük ve bid'at nâmıyla münâfi 'ahd ve nizâm me'hûzu olan meblağ harîr ise ma'rifet-i şer'le ve mubâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma redd ü teslîme mübâderet olunmak bâbında diğere emri şerîfim ısdâr olunmuş olmağla zikrolunan harîr sahîh Rusya memâlikî mahsûlî ve tâcir-i mersûmun mâlî olub Rusya memâlikinden Dersa'âdet'ime nakl olunmak üzere idüğü muvâfık-ı nefsi'l-emr olduğu halde Tokat voyvodası mûmâ-ileyh tarafından münâfi 'ahd ve nizâm bâc ve vergi mutâlebesiyle vâki' olan müdâhale ve te'addîyâtın ma'rifet-i şer'le ve mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle 'alâ-eyyî vech-kân men' ü def'î husûsuna mübâderet olunarak harîr-i merkûmun Dersa'âdet'ime tesyîriyle ba'd-ez-în bu makûle 'ahidnâme-i hümayûna münâfi ve şurût ve nizâmın mugâyiri ednâ derece vaz' ve hareket vukû'a gelmemesi esbâbının istihsâline dâ'ir ihtimâm u dikkat olunmak lâzımeden idüğü ve hilâfî vaz' u hâlet-i vukû'una kat'an rızâ-yı şerîfem olmadığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete dikkat ve hilâfî vaz'a irâ'et-i ruhsatdan mübâ'adet eylemen bâbında; Fî evâ'il-i S sene 235.

(1) Konsolos vekâleti

Santoron cezîresi nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti tarafından lâzım görülecek 'âmme-i mevâki'de konsoloslar ve konsolos vekîllerinin ta'yînine Devlet-i 'Aliyye'miz cânibinden ruhsat verilub dost olan sâ'ir düvelin konsolosları i'tibâr olundukları gibi mersûmler dahi mu'teber tutulalar deyü Rusya Devleti tarafına i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda münderic olduğuna binâen Bahr-i Sefid'de vâki' Santoron cezîresine âmed-şüd iden Rusya tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât ve def'alarını ru'yet eylemek üzere bundan mukaddem bâ-fermân-ı âlî konsolos vekîli olan Civanni Delza nâm müste'men hâlik olub yerine Vasil Merkezini nâm müste'men konsolos vekîli nasb u ta'yîn olduğundan bahisle 'ahidnâme-i hümayûn şurûtı mücebince cezîre-i mezkûreye iyâb ü zehâb iden Rusya sefâ'ini ve tüccârı ve âdemlerinin umûrlarını ru'yet idüb konsolosluk vekâleti umûruna mugâyir-i şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn âhardan müdâhale ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet 'avâkibuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunub bu makûle nasbolunan konsolos ve konsolos vekîlleri sahîh kendü cinslerinden olmak konsolosluk ve vekâlet için verilen berevât ve evâmir-i şerîfimde meşrût olmağla ber-müceb-i 'ahidnâme-i hümayûn konsolos vekîli nasbolunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin konsolos vekîli nasbolunan mersûm re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'mden olmayub sahîh kendü cinslerinden olduğu halde ber-minvâl-ı muharrer Santoron cezîresine âmed-şüd iden Rusya tüccâr ve âdemlerinin vâki' olan umûr ve husûslarını konsolos vekîli nasbolunan müste'men-i mersûm Vasil Merkezini ru'yet ve konsolosluk resmini ötedenberü olageldiği vechle ahz u kabz itdirüb hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn ve mugâyir emr-i âlî vekâleti umûruna dahl ve ta'arruz olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı S sene 235.

(2) Der'aliyye'mden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve a'yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden Konte Venceslas Rijeovski nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla bu def'a Dersa'âdet'imden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda 'azîmet üzere olduğu beyânıyla Beğzâde-i mersûm bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Dersa'âdet'imden re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te'addî

ve rencide olunmayub ber-muceb-i 'ahidname-i humayun himayet ü sıyanet ve yollarda munasib mahalde kondurularak emniyet veistirahati esbabını istihsal birle lazim gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâziye ri'âyet ve mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen re's-i hudûda irsâl ü isâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Âsitâne-i 'Aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşi vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârının Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğunda bu makûle beğzâdegân ve züvvârının himayet ü sıyanet olunmaları muktezâ-yı sîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye'mden olduğu ma'lûmunuz oldukda beğzâde-i mersûm yanında olan bir nefer yasakçı ve iki nefer müste'men hizmetkârlarıyla Dersa'âdet'imden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhta ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde müddet-i meks ü ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-muceb-i 'ahidname-i humayun himayet ü sıyanet ve yollarda munasib mahalde kondurularak emniyet veistirahati esbabını istihsal birle lazim gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsıyla dikkat mahûf u muhâtara olan mahallerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emniyeti esbabı istihsal olunarak sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü isâline mübâderet ve hilâfından mübâ'âdet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Ş sene 235.

[111]

(1) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde

(2) Der'aliyye'mden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki;

Rusya re'ayâsından Papa Rikopulo nâm müste'men bu def'a Dersa'âdet'imden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda 'azîmet murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm Dersa'âdet'imden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhta ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-muceb-i 'ahidname-i humayun himayet ü sıyanet birle emnen ve sâlimen re's-i hudûda irsâl ü isâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde

mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlinde istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu-yı mersûm Dersa'âdet'imden berren ve bahren Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde müddet-i meks vü ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencide olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunarak sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâfından mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Ş sene 235.

(3) Erzurum nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından Safrin Adem nâm tâcir Rusya diyârından götürmek üzere Memâlik-i Mahrûse'me mahsûlinden olarak gayr-ı ez-memnû' Dersa'âdet'imde mubâyâ'a olunmuş olduğu ma'lûmü'l-mikdâr eşyânın 'ahidnâme-i hümâyûn-ı şurûtu mûcebince yüzde üç hesâbıyla îcâb iden resm-i gümrüğü Dersa'âdet'im gümrüğü emînine tamamen edâ ve yedine memhûr edâ tezkeresi ahz birle Rusya memâlikine götürür iken esnâ-yı râhda Erzurum'a vurûdunda Erzurum gümrükçüsü yedinde olan edâ tezkerelerine i'tibâr etmeyerek tâcir-i mersûmdan mükerrer olarak gümrük nâmıyla iki bin dokuz yüz altmış bir guruş ahz etmiş olduğu beyânıyla gümrükçü-i merkûmun hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn mükerrer gümrük nâmıyla me'hûzu olan meblağ-ı mezbûr ma'rifet-i şer'le tahsîl ve tarafından mansûb vekîli Abdullah nâm kimesneye i'tâ ve teslîm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olmakdan nâşî Dîvân-i Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûdâtına mürâca'at olundukda Rusya tüccârının Rusya memleketden ve sâ'ir düvel-i memâlikinden Devlet-i 'Aliyye'm memâlikine getürecekleri ve gerek Devlet-i 'Aliyye'm memâlikinden alub Rusya memleketine ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürecekleri emti'a ve eşyânın bir def'a ve bir mahalde yüzde üç hesâbı üzere resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri mükerrer gümrük ve yâhûd sâ'ir bir dürlü resim mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer gümrük alınur ise ahz edenlerden gerüye redd itdirile deyü Rusya Devleti'ne i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin on dokuzuncu maddesinde münderic olmağla 'ahidnâme-i hümâyûn mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi tâcir-i merkûm Rusya diyârına götürmek üzere gayr-ı ez-memnû' Dersa'âdet'imden mubâyâ'a etmiş olduğu mârrü'l-beyân eşyânın îcâb iden resm-i gümrüğünü Dersa'âdet'im gümrüğü emînine tamamen edâ idüb yedine memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi verilmiş ve eşyâ-yı mezkûre ol tarafda bey' ve fûrûht olunmamış olduğu halde gümrükçü-i merkûmenin yedinde olan edâ tezkeresi

‘adem-i i‘tibârıyla mükerrer gümrük olarak akçe ahz etmesi ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtuna münâfi ve mügâyir idüğü siz ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda mâdâm ki tâcir-i merkûm eşyâ-yı mezkûrenin resm-i gümrüğünü Dersa‘âdet’imde edâ eylediğini mübeyyin İstanbul gümrüğünün ma‘mûlün bih edâ tezkeresi ibrâz eyleye ve içinden ol tarafda bir nesne fûrûht etmiş olmaya gümrükçü-i merkûmun o makûle hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümayûn mükerrer gümrük nâmıyla me‘hûzu olan meblağ-ı mezbûru lede’s-subûtü’ş-şer‘î tamamen tahsîl ve tâcir-i merkûmun vekîli merkûma i‘tâ ve teslim birle kat‘-ı rişte-i münâza‘aya mübâderet ve münâfi-i ‘ahidnâme-i hümayûn vaz‘ ve hareket vukû‘una irâ‘et-i ruhsatdan hazer ve mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâ‘il-i L sene 235⁴⁸⁸.

(4) Lefkoşa nâ‘ibine ve hâssa silâhşörlerimden Kıbrıs muhassılı () zîde mecdühûya hüküm ki;

Kıbrıs cezîresinde mütemekkin Rusya konsolosu vekîli Prestiyan Kostantis nâm Rusyalunun cezîre-i merkûme sâkinlerinden el-Hâc Şişe Mustafa demekle ‘arif kimesne zimmetinde incir ve çuka bahâsından bâ-temessük altı bin iki yüz on sekiz gurus alacağı olub meblağ-ı mezbûru defa‘âtla taleb ve almak murâd eyledikde edâda tereddüd ve muhâlefet birle ibtâl-ı hakk ve gadr dâ‘iyesinde olduğu beyânıyla merkûm huzûr-ı şer‘a celb ve ihzâr birle meblağ-ı mezbûr ber-mûceb-i temessük deyni olduğunu ikrâr ve i‘tirâf eylediği halde ma‘rifet-i şer‘le tamamen tahsîl ve konsolos vekîli mersûme redd ü teslim ihkâk-ı hakk olunmak ve eğer meblağ-ı mezbûru inkâr ve yâhûd i‘tizâra teşebbüs eylediği halde sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn merkûm Mustafa’yı tarafından âdemine terfikan Der‘aliyye’me irsâl ve ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi kıdvetü’l-ümerâi’l-milleti’l-mesîhiyye Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr kıt‘a memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümayûn’umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümayûna mürâca‘at olundukda Rusya re‘âyâsının dört bin akçeden ziyâde olan da‘vâları Der‘aliyye’nde istima‘ olunub âhar yerde istimâ‘ olunmaya deyü Rusyaluya i‘tâ olunan ticâret ‘ahidnâmesinin altmış dördüncü maddesinde münderic idüğü mestûr ve mukeyyed bulunmağın sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki muhassıl-ı mûmâ-ileyhsin merkûm mahalinde meclis-i şer‘-i şerîfe ihzâr ve konsolos vekîli mersûm ile terâfu’-ı şer‘ ve bâ-temessük iddi‘â eylediği meblağ-ı mezbûru ikrâr ve i‘tirâf eylediği sûretde ba‘de’s-sübût ma‘rifet-i şer‘le tahsîl ve mersûma redd ü teslim ile icrâ-yı şer‘î ve ihkâk-ı hakk

⁴⁸⁸ Derkenârında “Müslim” yazmaktadır.

ihitimâm u dikkat ve eğer sûret-i inkâra teşebbüs eylediği sûretde merkûm Mustafa'yı tarafından âdemine terfîkan Dersa'âdet'ime irsâl ve ihzârı husûsuna mübâderet eylemen 'ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve hareket eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsı üzere 'amel ve hareket ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 235.

[112]

(1) *Hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a izn-i sefîne evâmiri*

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Mikele nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma'mûlün bih defter mantûkunca Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından yüz yirmi bin kıyye hamr tahmîl idüb zikrolunan hamrın fakat resm-i zecriyesi edâ olunduğunu mübeyyin Rûmiyyü'l-ibâre bir kıt'a memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi verildiği beyânıyla sefîne-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-ı Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve sefîne-i merkûmenin zikrolunan hamûlesi defteri Dîvân-ı Hümâyûn'um kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin ol mikdâr hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâhır-ı B sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kuzma Gregoryo Popof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından on bir bin kıyye hamr hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a imrârîçün fî evâhır-ı B sene 235 () Pavlo Çekalyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi beş bin kıyye hamr ve üç yüz kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i Ş () Parasko Zafiropulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile () Kostantino Parisiyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on bir bin altı yüz yirmi bir kıyye hamr ile () Tomazo Merkezini nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile evâ'il-i Ş () Corciyo Mavromati nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli bin kıyye hamr ile () Civanni Kipriyoti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse

mahsûlinden kırk bin kıyye hamr ile () Pietro Marko Viti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi beş bin kıyye hamr ile () Antonyo Nirançi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altı bin dört yüz kıyye hamr ile () Kostantino Zakarof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk iki bin dört yüz yirmi kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı Ş () Nikola Karavya nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi beş bin kıyye hamr ile evâhır-ı Ş () Corciyo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden doksan sekiz bin dört yüz kıyye hamr ile hamûleleriyle Bahr-i Siyâh'a imrâriçün başka başka izn-i sefîne evâmir-i yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Anceli nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on altı bin yedi yüz kıyye hamr ile fî evâhır-ı Ş () Dimitriyo Kakandari nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi bin kıyye hamr ile () Ofemiyo Mancarovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi bin kıyye hamr ile () Zakarya di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile () Antonyo Robin nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yetmiş bin kıyye hamr ile () Antonyo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı Ş sene 35 () Nikola di Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile () Agosto Damiyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi bin kıyye hamr ile () Nikola Yani Kaloyani nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi dokuz bin kıyye hamr ile () Dimitriyo Franko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bir bin sekiz yüz kıyye hamr ile () Andriya Drosopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on altı bin beş yüz kıyye hamr ve on beş bin üç yüz elli kıyye sirke ile () Nikolo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yedi yüz varul hamr ile fî evâhır-ı Ş () Marko Yenordo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz elli varul hamr ve elli varul sirke ile evâ'il-i N () Karalambo Aniglesi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz varul hamr ile () Mikele di Corciyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin kıyye hamr ve üç bin kıyye limon suyu ve dört bin kıyye sirke ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i N () Corciyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi beş bin

kıyye hamr ile () Corciyo Valsamaki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli dokuz fıçı hamr ile Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i N sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Kaliga nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden üç yüz otuz varul hamr ile evâ'il-i N () Jatin Nikita Deyiççi nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli bin kıyye hamr ile evâ'il-i N () Civanni Kozmeto nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yetmiş bin kıyye hamr ile evâsıt-ı N () Potito de Laiso nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı N sene 235 () Panayin Palsamo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altı yüz otuz üç varul hamr ve üç yüz yirmi iki kantar kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a fî evâsıt-ı M sene 36 () İlya Bratelik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden seksen beş bin kıyye hamr ile evâhır-ı M () Dimitriyo Raftopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a evâ'il-i S () Manuile Malandraki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından olmak üzere yüz yetmiş dokuz fıçı hamr ve üç yüz doksan üç fıçı kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün fî evâhır-ı Ca sene 36.

Der-zamân-ı Kâ'immakâm el-Hâc Sâlih Paşa

ve Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hâmid Efendi

Fî 24 CA sene 36.

(5) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Karalambo Mosori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden doksan sekiz bin beş yüz otuz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün fî evâsıt-ı C sene 36 () Dimitriyo Teodoro Kato nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı C () Nikolo Malandraki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz on iki fıçı hamr ve yirmi varul kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı C () Luici Robin nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi bir bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün fî evâhır-ı C sene 36.

[113]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mari Vergoti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk bin kıyye hamr Bahr-i Siyâh’a fî evâ’il-i B () Dimitriyo Kondori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden doksan üç fiçı hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Mina Galati nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi dört bin beş yüz kıyye hamr ile fî evâ’il-i B sene 36 () Gregoryo Alessiyo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz kırk altı fiçı hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Nikolo Barbarigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz varul hamr ile () Kostantino Nikola Kozav nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden sekiz yüz varul hamr ile () Cerasimo Koraka nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli altı bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a evâ’il-i B () Matyo Nikola nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bir bin altı yüz elli kıyye hamr ile () Corciyo Valsamaki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yetmiş bin beş yüz elli kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a fî evâ’il-i B () İspiridyon Pana nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk bin iki yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a fî evâ’il-i B () Panayin Ladiko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından yüz yirmi yedi fiçı hamr ile Bahr-i Siyâh’a () Manoli Corciyo Krisolori nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on iki bin kıyye hamr ile () Cerasimo Çiçilyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk bin kıyye hamr ile fî evâ’il-i B () Corciyo Civanni Cergola nâm kapudânın sefinesi otuz altı bin kıyye hamr ile fî evâ’il-i B sene 36.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Nikolo Damigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile () Jani Nikola Alakozo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile fî evâ’il-i B sene 36 () Teodoro Markaki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz otuz fiçı hamr ile () Dimitriyo Valisano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli bin kıyye hamr ile fî evâ’il-i B sene 36 () Antonyo Robin nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a evâsıt-ı B () Nikola Kostantino Kokoli nâm kapudânın sefinesi bin kantar kuru üzüm ve dört bin kıyye hamr ile evâsıt-ı B () Kuzma di Gregoryo Parof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on beş bin üç yüz kıyye hamr ve yüz kantar üzüm ile incir ve dört bin kıyye pekmez ile Bahr-i Siyâh’a

() Pavlo Malandraki nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz elli beş fıçı hamr ile evâsıt-ı B () Pavlo Çekalyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin yedi yüz on kıyye hamr ile () Civanni Sirigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile () Tomazo Markezini nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz beş bin kıyye hamr ile () Ancelo Popof nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz iki bin kıyye hamr ve elli kantar kuru üzüm ile () Pietro Civanni nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi bin beş yüz kıyye hamr ile () Nikola di Corciyo Sirigo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk bin kıyye hamr ile fî evâsıt-ı B sene 36.

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru 'l-vüzerâ Benderli Ali Paşa

ve Re'îsu 'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh

Fî 19 B sene 236.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anastasyo Roiko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altmış fıçı hamr ve beş yüz altmış varul kuru üzüm ile fî evâhır-ı B sene 36 () Kostantino Diyomatari nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on sekiz bin yüz kıyye hamr ve on bin kıyye limon suyu ve iki bin kıyye pekmez ile Bahr-i Siyâh'a evâsıt-ı B () Corciyo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi beş bin kıyye hamr ile evâhır-ı B () Cerasimo Likardopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli bin yüz kıyye hamr ile () Civanni Kipriyoti nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on sekiz bin kıyye hamr ve iki yüz kantar harnub ile () Civanni Mikele Soroto nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından seksen bin kıyye hamr ile fî evâhır-ı B sene 236.

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru 'l-vüzerâ el-Hâc Sâlih Paşa

ve Re'îsu 'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh

Fî 27 B sene 236

(4) Bir sûreti

Rusya elçisinin memhûr ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panayoti Vanceli nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk beş bin beş yüz kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a fî evâhır-ı B () Nikita Nomiko nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin kıyye hamr ile () Agosto Damiyano nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk bin kıyye hamr ile () Dimitriyo Frango nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi varul limon suyu ve seksen beş varul hamr ile fî evâhır-ı B sene 36 () Potino de Lavizo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz dört bin kıyye hamr ile evâ’il-i Ş () Corciyo di Civanni Krisopulo nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk fıçı hamr ile () Nikola Robinson nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on iki bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a fî evâ’il-i Ş sene 36 () Otimiyo Mazarovik nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından elli bin kıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün fî evâsıt-ı N sene 36.

[114]

(1) Karadeniz’e tehî izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kristoforo Rikorik nâm kapudânın hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh’a ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu‘âhede üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen ber-vech-i meşrûh ‘amel olunmak bâbında; fî evâhır-ı Ş sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anastasyo Valyato nâm kapudân fî evâhır-ı Ş () İstefano Nikola Pielovocik nâm kapudân () Françesko Tiboni nâm kapudân () Civanni İsmævik nâm kapudân () Civanni Potamiyano nâm kapudân () Cenin de Soda nâm kapudân () Civanni Vodima nâm kapudân () Corciyo Abanopulo nâm kapudân () Antonyo Divari nâm kapudân () Mikele Malandraki nâm kapudân fî evâhır-ı Ş sene 235 () Atanasyo Vitoryo nâm kapudân () Manoli İskiyafti nâm kapudân () Civanni di Corciyo nâm kapudân () Antonyo Garnir nâm kapudân () Manoli Krisolori nâm kapudân () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudân () Kristo Panayoti nâm kapudân () Alevizo Monopulo nâm kapudân

() Baldasar İslabik nâm kapudân () Nikola Civanni Otgara nâm kapudân () Kostantino Manosso nâm kapudân () Diyodato Vokasovik nâm kapudân fî evâhır-ı Ş () Ciyakomo Koppa nâm kapudân () Karmeto Frankopulo nâm kapudân () Mikele Çamado nâm kapudân () Dimitriyo Kalimeri nâm kapudân () Yani Zakiri nâm kapudân () Dimitriyo Corciyo Voko nâm kapudân () Civanni Kalimeri nâm kapudân () Karalambo Likardopulo nâm kapudân () Matyo Kaliga Cigoti nâm kapudân () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudân () Kommeno Yani nâm kapudân () Kostantino Dimitriyo nâm kapudân () Çani de Karisto nâm kapudân () Lazaro di Civanni Nenga nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. fî evâhır-ı Ş sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo İspiliyoti nâm kapudân fî evâ'il-i N sene 235 () Antonyo Marino Soroto nâm kapudân () Antonyo Dimitri Kokini nâm kapudân () Kristoforo Briyerovik nâm kapudân () Filyo Ciyoranovik nâm kapudân () Nikolo Barbarigo nâm kapudân fî evâ'il-i N () Diyonisyo Koppa nâm kapudân () Nikolo Mavromati nâm kapudân () Civanni Anya nâm kapudân () Dimitriyo di Civanni Kakari nâm kapudân () Apostolo Kalimeri nâm kapudân () Civanni di Karisto nâm kapudân () Kostantino Teofilato nâm kapudân () Alessandro Pezatte nâm kapudân () Corciyo Antiya nâm kapudân () Corciyo Salatık nâm kapudân () Andriya Yani Zerov nâm kapudân () Antonyo Corciyo nâm kapudân () Kostantino Maolaraki nâm kapudân () Civanni Polidoro nâm kapudân () Civanni Pateste Faççolo nâm kapudân () Luka di Cirolimoradik nâm kapudân () Civanni Nikolayef nâm kapudân () Antonyo Krilanovik nâm kapudân fî evâ'il-i N () Antonyo Kavala nâm kapudân fî evâsıt-ı N () Marino Vergoti nâm kapudân () Corciyo Yorgola nâm kapudân () Dimitriyo Panoçço nâm kapudân () Kostantino Pandeli nâm kapudân () Nikolo Pana nâm kapudân () Pavlo Nikolayef nâm kapudân () Corciyo Ayvanof nâm kapudân () Nikola Manosso nâm kapudân () Nikola İskarına nâm kapudân () Teodoro di Civanni nâm kapudân () Civanni Nikola nâm kapudân () Manoli Nikola nâm kapudân () Corciyo di Civanni Giyoni nâm kapudân () Teokari Papa Manoli nâm kapudân () İlya Perovik nâm kapudân () Civanni di Nikola nâm kapudân fî evâsıt-ı N sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Pana nâm kapudân evâsıt-ı N () Atanasyo Metaksa nâm kapudân () Anastasi Baskali nâm kapudân fî evâsıt-ı N () Kostantino Andriya nâm kapudân evâhır-ı N () Luka Senik nâm kapudân

() Corciyo Kapela nâm kapudân () Nikolo Francesko nâm kapudân () Dimitriyo Nikola İskalya nâm kapudân () Nikola Senik nâm kapudân () Civanni Kiryakof nâm kapudân () Corciyo Diçardopulo nâm kapudân () Kiryako Baksino nâm kapudân () Teodoro Santo nâm kapudân () Nikolo Rosso nâm kapudân () Nikola Anastasyo nâm kapudân () Corciyo Obilovik nâm kapudân () Atanasyo Variti nâm kapudân () Dimitriyo Kapa nâm kapudân () Civanni Kondori nâm kapudân () Panayi Vizanti nâm kapudân () Dimitriyo Linardo nâm kapudân () Corciyo Dimitriyo Mastro Mikali nâm kapudân fî evâsıt-ı N () Domeniko Foçili nâm kapudân evâhır-ı N () İspiridyon di Antonyo nâm kapudân evâhır-ı N () Matyo Kolombarik nâm kapudân () Antonyo Saltarik nâm kapudân () Paskoale Rosini nâm kapudân () Cerasimo Foka nâm kapudân () Kostantino Vandoro nâm kapudân () Nikolo Pana nâm kapudân fî evâhır-ı N sene 235 () Corciyo Teodoropulo nâm kapudân sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i L () Dimitriyo Kokoli nâm kapudân () Nikolo Rafti nâm kapudân evâ'il-i L () Yani Dimitri nâm kapudân () Nikolo Orlof nâm kapudân () Gika Yani Gika nâm kapudân () Civanni Yakolik nâm kapudân () Andriya Teodoropulo nâm kapudân () Civanni di Corciyo nâm kapudân evâ'il-i L () Dimitriyo Kiryako nâm kapudân () Anarciro Anagnosti nâm kapudân () Gika Lazaro nâm kapudân () Nikiforo Abanopulo nâm kapudân () Dimitriyo Parisi nâm kapudân () Nikola Sari nâm kapudân () Pietro Yovovik nâm kapudân evâ'il-i L () Marko Dessoda nâm kapudân evâsıt-ı L () Corciyo Perovik nâm kapudân evâsıt-ı L () Nikola Kostantino nâm kapudân () Lazaro Papa Manoli nâm kapudân () Panayi Mañçavino nâm kapudân () Mari Rosolimo nâm kapudânlar bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka evâmir yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 235.

[115]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Kondori nâm kapudân fî evâsıt-ı L sene 235 () Dimitriyo Krimadi nâm kapudân () Corciyo Kritçi nâm kapudân () Manoli Vasilato nâm kapudân () Bazilyo Gelmi nâm kapudân () Corciyo Yanopulo nâm kapudân () Corciyo di Antonyo nâm kapudân () Corciyo Kazaiti nâm kapudân () Antonyo Fiskovik nâm kapudân () Emanuele Mesikni nâm kapudân () Civanni Manoli nâm kapudân () Manoli İstavro nâm kapudân () Pietro Kospilik nâm kapudân () Nikolo Giyolyo nâm kapudân () Dimitriyo Kalimeri nâm kapudân () Corciyo Kommeno nâm kapudân () Ciyakomo Foka nâm kapudân () Gasbaro Malovik nâm kapudân () Nikola di Civanni nâm kapudân () Saveryo Kanik nâm kapudân () Antonyo Bergamin nâm kapudân fî evâsıt-ı L.() İstefano Pielovoçik nâm kapudân fî evâhır-ı L sene 235 () Pavlo Nikolayef nâm kapudân () Anastasyo

Gripa nâm kapudân () Dimitriyo Antonyo nâm kapudân () Civanni Dimitriyo Zakka nâm kapudân () Diyodato Vokasovik nâm kapudân () Andriya Voiçik nâm kapudân fî evâhır-ı L sene 35.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Ciyakomo Barbarik nâm kapudân fî evâ’il-i Za sene 235 () Panayin Bandarya nâm kapudân () Angele Popof nâm kapudân () Nikola Malandraki nâm kapudân () Corciyo Alessiyo nâm kapudân () Matyo Baik nâm kapudân () İstefano Rosolimo nâm kapudân () Karalambo Rosolimo nâm kapudân () Dimitriyo Ciyani nâm kapudân () Simone Cerkovik nâm kapudân fî evâ’il-i Za () İstefano Boscenkovik nâm kapudân () Antonyo Kriezi nâm kapudân () Civanni Antonof Galavari nâm kapudân () Pandili Papakori nâm kapudân () Kormozi Dimitri nâm kapudân () Corciyo Emanuele nâm kapudân () Marko Sifala nâm kapudân evâ’il-i Za () Corciyo Cıyanopulo nâm kapudân fî evâsıt-ı Za () Mikele Malandraki nâm kapudân () Nikolo Kokolli nâm kapudân () Beyaciyo Zoyano nâm kapudân () Andriya Marteletti nâm kapudân () Matyo Kılıçyan nâm kapudân () Kristoforo Kazilari nâm kapudân () Imanuil Liberti nâm kapudân fî evâsıt-ı Za () Baldasar Vaslavik nâm kapudân () Yani Franceko Donra nâm kapudân () Pandili İstati Poryoti nâm kapudân () Corciyo Legteri nâm kapudân () Gasbaro Albi nâm kapudân () Andriyano Anastasyo nâm kapudân () Pietro Civanni nâm kapudân () Antonyo Galava nâm kapudân fî evâsıt-ı ZA.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Kocya nâm kapudân fî evâhır-ı Za () Dimitriyo Andriya İskalya nâm kapudân () Panayoti Yani nâm kapudân () Anastasyo Kalikyapulo nâm kapudân () Cani di Karisto nâm kapudân () Teodoro Lazaro nâm kapudân () Dimitriyo di Nikolo Koççi nâm kapudân () Kostantino Manolaraki nâm kapudân () Corciyo Petrof nâm kapudân () Kostantino di Civanni nâm kapudân () Nikola Bazilyo nâm kapudân () Francesko di Antonyo nâm kapudân () Nikola Kaloida nâm kapudân () Antonyo di Corciyo nâm kapudân () Aci Kostantino di Civanni nâm kapudân () Nikolo Makri nâm kapudân () Civanni Drakoli nâm kapudân () Andriya Popovik nâm kapudân () Mikele Kaliga nâm kapudân () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudân () Pietro Yankovik nâm kapudân () Civanni di Dimitriyo Korfista nâm kapudân () Pietro Kavala nâm kapudân evâhır-ı Za sene 235 () Nikola Gika Yotasni nâm kapudân evâ’il-i Z () Andriya Corciyo nâm kapudân () Corciyo Kabello nâm kapudân evâ’il-i Z () Nikola Vitali nâm kapudân () Karalambo

Metaksa nâm kapudân () Yani Vodenitsa nâm kapudân () Nikola Velodo nâm kapudân () Vasili Azvorono nâm kapudân () Antonyo Yanof nâm kapudân () Corciyo Civanni nâm kapudân () Vasili Nikola Gini nâm kapudân fî evâ'il-i Z sene 235 () Civanni Mosori nâm kapudân () Nikola di Corciyo nâm kapudân () Civanni Maryastençig nâm kapudân () Vincentso Milaslavik nâm kapudân () Pietro Ravelya nâm kapudân () Anastasyo Gika nâm kapudân () İlya Porisik nâm kapudân () Kristoforo Sodarina nâm kapudân () Civanni Papa İstavro nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 235.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mhürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Pana nâm kapudân fî evâ'il-i Z sene 35 () Corciyo Delasoda nâm kapudân evâ'il-i Z () Santinoro Peto nâm kapudân evâsıt-ı Z () Antonyo Corgandopulo nâm kapudân () Kostantino Yanof nâm kapudân () Francesko Donra nâm kapudân () Marko Gavala nâm kapudân () Civanni Dozakota nâm kapudân () Andri Karavya nâm kapudân () Salvatore Trapani nâm kapudân () Ancelo Pezanta nâm kapudân () Nikola Şiyakaloga nâm kapudân () Civanni Kalimeri nâm kapudân () Vincentso Daniel nâm kapudân () Anastasyo Mangina nâm kapudân () Ciyolyano Pollo nâm kapudân () Civanni Petala Marako nâm kapudân () İlya Baletik nâm kapudân () Teokari Antonyo nâm kapudân () Civanni Yanosa nâm kapudân fî evâsıt-ı Z sene 235 () Civanni di Corciyo nâm kapudân () Andriya Dandrino nâm kapudân () Panayi Dandrino nâm kapudân () Civanni Antonyo nâm kapudân () Luka Mimyelli nâm kapudân () Diyodato Kapçevik nâm kapudân () Civanni Yankovik nâm kapudân () Nikolo Ciyorasovik nâm kapudân () Civanni di Karisto nâm kapudân () Ciyani Galli nâm kapudân () Corciyo Ciyani nâm kapudân () Antonyo Vasili nâm kapudân () Kostantino Civanni nâm kapudân () Dimitriyo Nikola İskalya nâm kapudân () Anargiro di Pavlo nâm kapudân () Vasili Teodoro nâm kapudân () Kiryako İskorti nâm kapudân () Teodosyo Potasi nâm kapudân () Kostantino Corciyo nâm kapudân () Nikolo Corciyo Çiçekli nâm kapudân () Rafiele Emanuele nâm kapudân () Manoli di Corciyo nâm kapudân () Alessandro Yakovik nâm kapudân evâsıt-ı Z () İstati Divari nâm kapudân evâhır-ı Z () İstelyo Kovara nâm kapudân () Ancelo Zamilli nâm kapudân () Andriya Kaliga nâm kapudân fî evâhır-ı Z sene 35 () İspiridyon Ciyoranovik nâm kapudân () Nikolo Despot nâm kapudân () Save Teodoro nâm kapudân () Bazilyo Mancavino nâm kapudân () Civanni Gorik nâm kapudân () Anagnosti Pietro Jotti nâm kapudân () Kostantino Teofilato nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 35.

[116]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Domeniko Fuçili nâm kapudân fî evâhır-ı Z sene 35 () Kristoforo Marko nâm kapudân () Filipo Barbacelato nâm kapudân () Panayin Kalikyopulo nâm kapudân () Dimitriyo di Nikola nâm kapudân () Corciyo Kapella nâm kapudân () Civanni Mikoçe nâm kapudân () Nikolo Manolesso nâm kapudân () Damiyano Kondori nâm kapudân fî evâhır-ı Z sene 35 () Marko Dessoda nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ’il-i M sene 36 () Nikola Foka nâm kapudân evâ’il-i M sene 36 () Manoli Orlof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Karadeniz’e evâ’il-i M () Bazilyo Sarakini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ’il-i M () Atanasyo Variti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı M () Civanni Batista Bollo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Mikele Jamado nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Lozetso Milanovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı M sene 36 () Dimitriyo Panoçço nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Andriya Yaniçci nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a () Kostantino Drakoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Rostovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Luka Gavala nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolaos İstoltenberg nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo Fioro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikola Corciyo Reviti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Polidoro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İstaveriyano Karavya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kostantino di Corciyo Kocya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Pietro Bovovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 236.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Kavasa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a evâhır-ı M () Yani Aci Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Teodoro Cenerale nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Francesko di Antonyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Rafaile di Andriya Rafaile nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İlya Termisyoni nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Sakiti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâhır-ı M () Corciyo Salatık nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Civanni nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a fî evâhır-ı M sene 36 () İstefano Nikola Pielovocik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a evâ’il-i S () Antonyo Girezya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Luka Perzovik nâm

kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikola Francesko nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Malokini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Lefteri Gika nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i S () Nikolo Orlof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kostantino Pera nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Abatiello nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ'il-i S () Gika Mitroçoppa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Karadeniz'e fî evâsıt-ı S sene 36 () Lazaro Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i R sene 36 () Triyandafilo Penayoti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo Lambrof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ'il-i R () Ancelo Monte nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâhır-ı R () Civanni Perlainovik nâm kapudân evâhır-ı R () Antonyo Garnir nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Karadeniz'e evâ'il-i Ca sene 36 () Pietro Takrini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i Ca sene 36 () Anastasyo Mangina nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı Ca () Civanni İstahorovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Domeniko Çelefa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Emanuele Liberti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kristoforo Sodarina nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Baskoale Beota nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo Cani nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo di Nikola Kocya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 236.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâliyle Rusya kapudânlarından Kostantino Manolaraki nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâhır-ı Ca () Austakyo Teofilato nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Drakoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Bazilyo Mancavino nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâhır-ı Ca () Mikele Malandraki nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Ciyakomo Barbarik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Bazilyo Posatovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Panayin Tandarya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Berrovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İlya Berrovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Drakoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Frangopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolo Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolo Manolesso nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâhır-ı Ca () Panayin Dandrino nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i C sene 36 () Kostantino Teofilato nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ'il-i C.

Der-zamân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hâmid Efendi

Fî 4 CA sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâliyle Rusya kapudânlarından Matyo Baik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Karadeniz’e fî evâ’il-i C sene 36 () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Ciyakomo Karavya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Krasa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni İsmævik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâhır-ı C () Corciyo İspiloti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a evâhır-ı C.

Der-zamân-ı Kâ’immakâm el-Hâc Sâlih Paşa

ve Re’îsu’l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh

Fî 24 CA sene 36.

(5) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Emanuele Sikati nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Karadeniz’e fî evâ’il-i C sene 36 () Pietro Fokoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Gorik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cozepe İsciuba nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ’il-i C () Dimitriyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı C () İstefano Rosolimo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Marko Dessoda nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo di Civanni Kakari nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo di Antonyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Petala Marano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Alevizo Monopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kostantino Aci Andriya Kocya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Panayin Dandrino nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmir-i yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 36.

[117]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Kristo Panoyoti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı C sene 36 () İspiridyon Makari nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikollo Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Mitroy nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Paskoale Rosini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Gavala nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Dimitriyo nâm kapudânın

sefinesi bilâ-hamûle () Metaksa Valiano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Luka Perovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cozepe Romanof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı C sene 36 () Santino Rebetto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Viskovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kiryako İskorti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyone Nerantci nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Atanasyo Variti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Anastasyo Dimitriyo Gopo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolo Riyolta nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Andriya İllik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Atanasyo di İspiro Metaksa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı C () Manoli İstavro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cozepe Kabre nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cozepe Tomasovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İstefano Laoro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Alesandro Yankovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Diyonisyo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikoforoki Abanopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 36.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Nisyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı C () Ciyakomo Foka nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kostantino Vandoro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Matyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikola Kokoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo İvanof nâm kapudânın sefinesi () Corciyo Yanopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İlya Pana nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İspiridyon Malovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Marko Gavala nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Emanuele nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı C () Andriya Kaliga nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cani Antonof Galavari nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo Kiryako nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Kostantino Kiparisi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Pietro Yovovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Diyodato Vokasovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Markos Kolosvik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Marko Rostovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cozepe Ornetso nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Panayin Mancavino nâm kapudânın sefinesi bilâ-[hamûle] () İstati Valiano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Baldasar İslavik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Gregoryo Foka nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Kabella nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Ciyakomo Vejkovnik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolo Parisi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle

() Dimitriyo Parisi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 36.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Ancelo Pezanta nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı C sene 36 () Panayin Mosori nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Vasili Teodoro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Likardopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Matyo Kolomyarik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Andriya Foka nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikola Despotaki nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolo Rosso nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Manoli Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Pavlo Malandraki nâm kapudânın sefinesi bilâ-[hamûle] () Patayi Pana nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İspiridyon Likardopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Manopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâhır-ı C () Marko İvanovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Antonyo Triyandafilo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Alessandro Racenkovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâhır-ı C sene 236 () Antonyo Bergamin nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i B () Cerasimo Likardopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i B sene 36 () Francesko Salaka nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Despotoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cerasimo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Prokopiya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a fî evâ'il-i B sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Nikola Kaloida nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Tomazo Razetto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Gabriel Antonovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Andriya Sekolovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Gasbaro Albi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Anagnosti Posli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Francesko Franceski nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Kazmir Vadon nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikola Barbarigo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ'il-i B sene 36 () İlya Balitek nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Salvatori Trabani nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cerasimo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Ciyakomo Koppa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni di Dimitriyo Torkista nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Dimitriyo Kaforato nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Anatasyo Pana nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Teologo nâm kapudânın

sefinesi bilâ-hamûle () Bazilyo Sarakini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İlyâ Rebo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ'il-i B sene 36 () Nikola Vitali nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı B () Nikola Şiyakaloga nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Filipo Barbacelato nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı B () Cıvanni Rosik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cıvanni Moreti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () İspiro Payazi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nikolo Pana nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Bazilyo Gelmi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Cerasimo Foka nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Diyonisyo Velasopulo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh'a imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 236.

[118]

(1) Akdeniz'e yalnız te'mîn evâmiri

Bi'l-fi'l Kapudân-ı deryâ vezîrim Abdullâh Paşa ve Bahr-i Sefid sevâhili ve cezâ'irinde vâki' vüzerâ-yı 'izâm iclâlehüme ve Cezayir-i Garb beğlerbeğisi () ve Tunus beğlerbeğisi () ve Trablusgrab beğlerbeğisi () dâme ikbâlühüme ve sevâhil ve cezâ'ir-i merkûmenin kuzât ve nüvvâba ve dizdârân ve iskele emînleri ve mütesellimler ve voyvodalar ve sâ'ir zâbıtân-ı Devlet-i 'Aliyye'min Bahr-i Sefid'de geşt ü güzâr iden sefâ'in kapudânlarıyla zikrolunan Garb Ocaklarının korsan sefâ'ini kapudânlarıyla zîde kadruhuma hüküm ki;

Memâlik-i Osmaniye'ye Rusya bayrağı altında gelen gemileri 'ahidnâme-i ilâ-âhirihi () ve terazi husûsuna Devlet-i 'Aliyye'me ta'ahhüd ider deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olmakdan nâşi Rusya elçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın memhûr 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Fridirik An nâm kapudân Anna Kamzin tesmiye olunur ber-vech-i tahmîn sekiz bin keyl hamûleyi mütehammil bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinde hareket ve Bahr-i Sefid cânibine 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve Mağrib ocakları korsanlarından ve sâ'irden ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn sefîne-i merkûmenin te'mînini hâvî siz ki vüzerâ-yı müşâr ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim südürünü tahrîr ve istid'â etmekle 'ahidnâme-i hümayûn şürûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Za sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İstefano Bosçenkovik nâm kapudân Alikorna iskelesinden emti‘a ile mahmûlen hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün yalnız te‘mîni hâvî fî evâ‘il-i Za sene 35 () Orenson Gremenkoli nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hamûleyi mütehammil Argo tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık’dan hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemek üzere te‘mîni hâvî fî evâsıt-ı Za () Sicizemon Loman nâm kapudân ber-vech-i tahmîn altı bin keyl hamûleyi mütehammil Aleksandr tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün () Aerik Biarz nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on iki bin keyl hamûleyi mütehammil Osean tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün () Yvan Fridrik Ankost nâm kapudân ber-vech-i tahmîn yirmi iki bin keyl hamûleyi mütehammil Fortona tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün Fî evâsıt-ı Za.

(3) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Yakob Bekr nâm kapudân ber-vech-i tahmîn dokuz bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil San Peir tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün ber-mu‘tâd te‘mîn fî evâsıt-ı Z () Yine Rusya kapudânlarından Ciovanni Belli nâm kapudân bilâ-hamûle süvâr olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd’de vâki‘ Poros cezîresinden hareket ve Dersa‘âdet’e ‘azîmet eylemesiçün ber-mu‘tâd bir kıt‘a te‘mîn fî evâhır-ı Z () Cirolamo Maççokato nâm kapudân bilâ-hamûle süvâr olduğu bir kıt‘a Rusya⁴⁸⁹ tüccâr sefinesiyle İzmir’den hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün ber-mu‘tâd yalnız te‘mîn fî evâsıt-ı M sene 236 () Rusya kapudânlarından Avlon Kroz nâm kapudân ber-vech-i tahmîn on bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Vez tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine emti‘a-ı mütenevvi‘a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün ber-mu‘tâd bir kıt‘a te‘mîn fî evâhır-ı S sene 36 () İstefano Laoro nâm kapudân râkib olduğu Lavorora tesmiye olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Alikorna iskelesinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün ber-mu‘tâd bir

⁴⁸⁹ Metinde “Rusya” iki kere yazılmıştır.

kıt'a te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 36 () Jan Moler nâm kapudân ber-vech-i tahmîn altı bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Grandük Aleksandr tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmet eylemesiçün ber-mu'tâd bir kıt'a te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru 'l-vüzerâ Benderli Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu 'l-kuttâb Mir Mehmed Hâmid Efendi nâle mâ-yetemennâhü 'l-vâkı'
Fî 19 B sene 1236*

*Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve Re'îsu 'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 36.*

(4) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Cak Condelak nâm kapudân beş bin keyl hamûleyi mütehammil Venus tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmet için ber-mu'tâd bir kıt'a te'mîni hâvî emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 236.

Rusya kapudânlarından İlya Sandolm nâm kapudân sekiz bin beş yüz keyl hamûleyi mütehammil Ant tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün ber-mu'tâd te'mîni hâvî bir kıt'a evâ'il-i Ş () Rusya kapudânlarından Şarl Ruz nâm kapudân altı bin keyl hamûleyi mütehammil Mari tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd'e 'azîmet eylemesiçün fî evâ'il-i N sene 36 () Rusya kapudânlarından Nils Malberg nâm kapudân beş bin keyl hamûleyi mütehammil Kamila tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine emti'a-ı mütenevvi'a tahmîlen Bahr-i Baltık'da kâ'in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmetiçün ber-mu'tâd her birerlerine başka başka te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 236.

[119]

(1) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Şarl Condman nâm kapudân on dört bin keyl hamûleyi mütehammil Mizva tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmetiçün fî evâ’il-i N sene 36 () Rusya kapudânlarından Arik Bencel İstihden nâm kapudân on bin keyl hamûleyi mütehammil Kabyan Albert tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün ber-mu’tâd evâ’il-i N sene 36 () Yohan Amenel nâm kapudân yedi bin keyl hamûleyi mütehammil Amanda tesmiye olunur râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesine emti’a-ı mütenevvi’a tahmîlen Bahr-i Baltık’da kâ’in Rusya iskelelerinden hareket ve Bahr-i Sefîd cânibine ‘azîmet eylemesiçün ber-mu’tâd başka başka te’mîn hâvî evâmîr-i ‘aliyye yazılmışdır. Fî evâ’il-i N sene 36.

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam Sâlih Paşa
ve Re’îsu’l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi*

(2) **Gümrük emîni Mehmed Emîn Efendi’nin takrîriyle yazılmışdır.**

İşbu emr-i ‘aliyye’de ismi-i mezkûr tâcir-i mersûme Galata’da sâkin Nemçe tüccârından Dimitri Dokopulo nâm tâcir kefil olduğu gümrük emîni Mehmed Emîn zikrin nakdinde mezkûr deyü fermâna yazılmışdır.

Ticâret yol evâmîri

Der‘aliyye’mden berren ve bahren Varna tarîkiyle Bükreş’e varub gelince yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâba ve a’yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki;

Devlet-i ‘Aliyye memâlikine âmed-şüd iden Rusya re‘âyâsı ve tüccârı deyü ‘ahidnâme-i ticâret ilâ-âhîrîhî () mu‘âhede muktezâsından olduğuna binâen bu def’a Rusya re‘âyâsından Yordan İvan nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Dersa‘âdet’imden bahren Varna tarîkiyle Bükreş’e varub gelmek murâd eylediği beyânıyla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket birle mürûr u ‘ubûr ve ticâretine müdâhale ve mümâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunmuş Ticâret-i Dâhiliye surûtu derciyle ber-mu’tâd bir kıt’a ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı S sene 238

(3) Bir sûreti

Der‘aliyye’den berren Bükreş’e varub gelince kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir () ticâret ahidnâmesi ilâ-âhirihi () bu def‘a Rusya re‘âyâsından Hacin Vilanof nâm tâcir Ohanes Nasad nâm bir nefer müste‘men hizmetkârıyla Der‘aliyye’den li-ecli’t-ticâre berren Bükreş’e varub gelmek murâd eylediği beyânıyla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket birle mürûr u ‘ubûruna ve ticârete mümâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunmuş Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derciyle ber-mu‘tâd bir kıt‘a yol emr-i yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ca sene 38.

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam Silahdâr Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re‘îsu’l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 27 CA sene 238*

(4) İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih Efendi’nin takrîriyle yazılmışdır.

Bir sûreti

Der‘aliyye’den berren Bükreş’e varub gelince kuzât ve nüvvâb ve sâ’ire () ticâret ‘ahidnâmesi ilâ-âhirihi () Rusya re‘âyâsından Merş Parski nâm tâcir Der‘aliyye’den berren Bükreş’e varub gelince ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede mürûr u ‘ubûruna mümâna‘at olunmamak üzere Ticâret-i Dâhiliye derciyle ber-mu‘tâd bir kıt‘a yol emri yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ş sene 38 () Yine mûmâ-ileyhim () Rusya re‘âyâsından Serkez Torosviç nâm tâcir Der‘aliyye’den li-ecli’t-ticâre berren re’s-i hudûda varub gelince ber-mu‘tâd Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derciyle bir kıt‘a ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ş () Yine mûmâ-ileyhim () Rusya re‘âyâsından Çosepe Alirti nâm tâcir Der‘aliyye’den li-ecli’t-ticâre berren İzmir cânibine varub gelince ber-mu‘tâd bir kıt‘a ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 238.

[120]

(1) Yalnız hinta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ‘ibine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Dede nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere bu def‘a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir

kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me naklolunan Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefine-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümâyûn kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Za sene 235⁴⁹⁰.

(2) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından⁴⁹¹ Ciyatoli Matyo nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı Za () Dimitriyo Todorî Kalari nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo İvanof nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı Za () Antonyo Dimitriyo Fokiti nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Za sene 235 () Arsenyo Yankovik nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristoforo Briyerovik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Komneno Zani nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Rafti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Za sene 235 () Kostantino Civanni Glosiyoti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Linardo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Diyodato Crnogorovik nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Lazaro Papa Manoli nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz iki keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli Nikola nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Civanni Bie nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Maryato Bellafiş nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Françesko Metegaki nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Atanasyo di Nikola nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Za sene 35 () Nikola Civanni Ongra nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i Z () Corciyo di

⁴⁹⁰ Derkenârında "M" yazmaktadır.

⁴⁹¹ Burada "Rusya kapudânlarından" iki kere yazılmışdır.

Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gregoryo Foka nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Z () Teodoro Santo nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Z () Yani Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Kiryako nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Briyerovik nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Z () Andriya Yanof nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Antonyo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Cernogorçevik nâm kapudânın sefinesi beş bin dokuz yüz elli keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Obilovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Z sene 235 () Civanni Dimitriyo Zakka nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Z () Anargiro Civanni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikoletto Foka nâm kapudânın sefinesi üç bin sekiz yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiridyon di Antonyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Sirma nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Z () Corciyo Matyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Z.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo di Civanni Kakavi nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Z sene 235 () Cani Françesko Donra nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Petrof nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro di Civanni Metaksa nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vancelin Ladiko nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Bergamin nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Agosto Damiyano nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Saveryo Katik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Z () Dimitriyo Kryemadi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gasparo Malovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Bazilyo Postanovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Z () Marko Vokasovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Konciya nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Papa İstavro nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Manoli nâm

kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı Z () Pandili İstati Poryoti nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i M sene 236 () Corciyo Legteri Giyoni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Pandili nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i M () Civanni Geli nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i M sene 236.

[121]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Vincentsyo Miloslavik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i M sene 36 () Piyacyo Troyani nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Yakolik nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i M () Dimitriyo di Nikola Kocya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Kokoli nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli İstavro nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i M () Nikolo Orlof nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni di Corciyo Anastasyo nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i M sene 36 () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i M sene 36 () Civanni Antonyo Galavari nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i M () Pietro Yovovik nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Apostolo Nikola nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl kokoroz ve iki bin beş yüz keyl kettân tohumu ile ma‘a-te‘mîn () Anargiro di Pavlo nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Gika Botasi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Andriya İskalya nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Kostantino Kokoli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i M sene 36 () Andriyano Anastasyo Sotiro nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Vasili nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo İvanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i M sene 236.

(2) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Ciyakomo Koppa nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i M sene 36 () Tomazo Razeto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Civanni Mikele nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Yani Vodenitsa nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i M sene 36 () Civanni Koççi nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı M () Corciyo İvanof nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı M () Dimitriyo Ciyani nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Corciyo Kocya nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo di Civanni Krisopulo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı M sene 36 () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo İstrati Bilori nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Luici Robin nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Pietro Radelya nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı M sene 36 () Nikolo Çiçekli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Santino Rebetto nâm kapudânın sefinesi sekiz bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikola Yani Kaloyani nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ve iki yüz kantar âhen-i hâm ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı M () Dimitriyo di Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin sekiz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Civanni Giyoni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kiryako İskorti nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kristoforo Marko nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı M () Rafaile Emanuele nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teokari Antonyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo İspiro Kofina nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Emanuele Liberti nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Andriya Voiçik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Karyezi nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo Nikola nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn

() Francesko Donra nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Antonyo Karyezi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı M sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Debot Togoıçevik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı M () Dimitriyo Kalikyopulo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M sene 36 () Nalko Papa nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kaliga nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Luka Marko Gavrili nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Teodoro Laodaki nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Francesko Salaka nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Lambrof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Anatasyo Gika nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Yani Zerov nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Yani nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Kostantino nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Ciyani Ciyorgola nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Koççi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni İspatari nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefid’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 236⁴⁹².

[122]

(1) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Tiyeles Movler nâm kapudânın sefinesine sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M sene 36 () Antonyo Ferrari nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Giyoni nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Vasili Teodoro nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Botasi nâm kapudânın sefinesi on sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marya Nogoyra nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı M () Dimitriyo Nikola İskalya nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Antonyo nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile

⁴⁹² Derkenârında “129” yazılmaktadır.

ma‘a-te’ mîn () İspiridyon Dokovik nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Ciyolyano Pollo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Civanni Botoro Zakota nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Civanni Torkista nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Teodoro Foka nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn fî evâhır-ı M sene 36⁴⁹³.

(2) Bir sûreti

Elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Françesko Manegati nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn evâ’il-i S () Nikola Seyakaloga nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn fî evâ’il-i S () Ancelo Pizante nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Corciyo Komneno nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn evâ’il-i S () Nikola Mikele Sari nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn fî evâ’il-i S () Civanni Yanosa nâm kapudânın sefinesi on dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Dimitriyo Antonyof nâm kapudânın sefinesi on dört bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Janeto Raftopulo nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Dimitriyo Corciyo Pankara nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Yani Sirigo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Kristoforo Denotovik nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Vincentso Dail nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Nikola Foka nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn evâ’il-i S () Kazmir Vadon nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Luka Mimyelli nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn evâ’il-i S.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Mikelo Jamado nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn fî evâ’il-i S sene 36 () Nikolo Corciyore Vidi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Civanni Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Nikola Kalimeri nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Anagnasti Corri nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn evâsıt-ı S () Antonyo Soroto nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn fî evâsıt-ı S sene 36 () Corciyo Nikolayef nâm kapudânın sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Diyonisyo Kondori nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Civanni Batista Bollo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te’ mîn () Corciyo Kostantino Ribaki nâm kapudânın

⁴⁹³ Derkenârında “M” yazmaktadır.

sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Derosopulo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mikele Kaliga nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 36 () Teodoro Kalari nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Krisofiti nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Paponçaki nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Civanni Glosyoti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mazi Virgoni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Ciyanopulo nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı S () Antonyo di Civanni nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli Andriya Rafaile nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Nikola Cıkori nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mûhürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Alessandro Racenkovik nâm kapudânın sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı S sene 36 () Manoli Vasilato nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cani Nikita nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Polidoro nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Pol Otezen nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolaos İstoltenberg nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S () Anagnosti Kostantino Pandili nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro Cenerale nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Pana nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Marko Sekolovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Sakini nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Maryasençig nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İspiro Ciyoranovik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Baletik nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S sene 36 () Filipo Barbaçelata nâm kapudânın sefinesi on bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Aci Kostantin di Civanni nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo di Civanni Kosta nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Termisyoni nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl

hınta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı S sene 36.

[123]

(1) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı S () Legteri Gika nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Felini nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Yovovik nâm kapudânın sefinesi altı bin altı yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Yani Aci Corciyo nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Patoso nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Andriya Dandrino nâm kapudânın sefinesi iki bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Nikolo Ciyulyo nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Corciyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı S sene 36 () Teodoro İspiridyone Valsamaki nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra sene 36 () Andriya Teodoropulo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro di Nikola nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () İlya Kazaiti nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Vincentso Vokarik nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino di Dimitriyo Kondo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra () Civanni Vanceli nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Pietro Yankovik nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl sekiz yüz elli hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra sene 36.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-i hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Kiyapella nâm kapudânın sefinesi üç bin sekiz yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ra sene 36 () Dimitriyo Kondori nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Matyo nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ra () Kıryako Civanni nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Nikolo Ciyorasovik nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Luka Forte nâm kapudânın sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra () Pandili Papakori nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Koççi nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hınta ile ma‘a-te‘mîn () Kostantino Orlando nâm

kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Teodoro di Civanni Metaksa nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Mari Rosolimo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Yankovik nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Vokasovik nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Lazaro Corciyo nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Anarciro Anagnosti nâm kapudânın sefinesi on yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Nikola Rafti nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Gika Mitro nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı Ra.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Anagnosti Pietro Cotti nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ra () Corciyo Malokini nâm kapudânın sefinesi on bir bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Çozepe Pastançi nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Gavalof nâm kapudânın sefinesi üç bin üç yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo Dozina nâm kapudânın sefinesi bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ra sene 36 () Corciyo Pana nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı Ra sene 36 () Nikola Françesko nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i R () Nikola Anastasyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i R () Nikola di Civanni nâm kapudânın sefinesi on dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı R sene 36 () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi üç bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Civanni Nikola nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Manoli di Corciyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâsıt-ı R () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı R () Dimitriyo Dede nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Kristoforo Marko nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () İstati Divari nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Janetto Raftopulo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Dimitriyo İsteri nâm kapudânın sefinesi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 236.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Andriya Garanbon nâm kapudânın sefinesi on iki bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ca sene 36 () Kostantino Civanni Glosyoti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn

evâ'il-i Ca sene 36 () Luka Forti nâm kapudânın sefinesi beş bin altı yüz yirmi keyl şa'ir ve üç bin dokuz yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı Ca () Antonyo Vasili nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı Ca () Civanni Biçilli nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Ca () Kostantino Frankopulo nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Yanof nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Ca () Lazaro Prosko nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı Ca () Corciyo İvanof nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı Ca () Dimitriyo Civanni nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i C.⁴⁹⁴

[124]

(1) Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından Biga sancağı mütesellimi ve Bahr-ı Sefid Boğazı muhâfızı Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları ve Gelibolu ve Bozcaada ve Marmara nâ'ibleriyle Baba mahallinde tâbi' olduğu kazânın nâ'ibine ve a'yân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Bahr-i Sefid Boğazı'ndan mürûr u 'ubûr iden Rusya tüccâr sefâ'ininden şiddet-i havâya tesâdüf ile Boğaz-ı mezkûr ve Gelibolu pîşgâhlarında ve ba'zan Bozcaada ve Marmara ve Baba taraflarında kazâya uğrayanların alât ve edevâtını kazâya ihrâc ve tahlîs zımında Bahr-i Sefid Boğazı'nda mukîm Rusya konsolosu tarafından kazâzede olduğu mahalle ademî irsâliyle ber-mûceb-i 'ahidnâme isti'âne olundukca ba'zı gûne i'tizâr ile mu'âvenetden imtinâ olunmakda idüğü beyânıyla ba'd-ez-în o misillü kazâ zuhûruyla istimdâd olunur ise kazâzede olan Rusya tüccâr sefinelerinin alât ve edevâtı karaya ihrâcı için lâzım gelen mu'âvenetin icrâsına mübâderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunmakdan nâşî Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûduna mürâca'at olundukda Rusya re'âyâları mallarıyla ve ba'zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer şiddet-i fırtınadan gemiler kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslim eyleyeler deyü Rusyaluya i'tâ olunan ticâret mu'âhedesinin dördüncü maddesinde mûnderic olmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebinece 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye ebediyyetü'l-kiyâmımın Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olarak beyne'd-devleteyn

⁴⁹⁴ Derkenârında "131" yazmaktadır.

mün‘akid olan ‘uhûd u şurûta ri‘âyet-i lâzıme silm ü safvet olmağla Devlet-i müşârün-ileyh tüccâr sefâ’inlerinden bundan böyle kazâzede olanların edevât ve alâtını tahlîs zımnında istimdâd vukû‘unda levâzım mu‘âvenetin icrâsı ‘ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn iğmâz ve tesâmüh misillü vaz‘ u hareket câ‘iz olmadığı siz ki kapucu-başı ve nâ‘ibler ve sâ‘ir mûmâ-ileyhümâsız ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i muharrer ‘amel ve harekete ihtimâm ve dikkat ve hilâfindan mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâ’il-i Za sene 235.

(2) Der‘aliyye’mden Bükreş’e ve andan Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâki‘ kuzât ve nüvvâb ve a’yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ‘ir zâbâtân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya kurierlerinden Solyotenan Orifof nâm kurier bir nefer yasakçı ile Der‘aliyye’mden Bükreş’e ve andan Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla kurier-i mersûm Der‘aliyye’mden Bükreş’e ve andan Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda varunca esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye mutâlebesi ve sâ‘irleri câniblerinden dahi âhar gûne vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü siyânet mahûf u muhâtara olan mahallerde ücret ile yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen re’s-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ‘ir mûmâ-ileyhümâsız size emri-şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr sūdde-i sa‘âdetime takdîm eylediği bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâliyle istid‘â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalı kurier-i mersûm ve refâkatında olan bir nefer yasakçı ile Der‘aliyye’mden Bükreş’e ve andan Yaş tarîkiyle re’s-i hudûda varınca her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye talebi ve sâ‘irleri câniblerinden dahi ahâr bahâne ile te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü siyânet ve mahûf u muhâtara olan mahallerde ücret ile yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen savb-ı maksûde irsâl ü îsâle mübâderet ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn vaz‘ u hareketden mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâ’il-i Za sene 235.

(3) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kurierlerinden Andriya Fridberg nâm kurier bir yasakçı ile Dersa‘âdet’den berren re’s-i hudûda varınca ber-vech-i meşrûh bir

kıt'a fî evâsıt-ı Z () Rusya kuryerlerinden Pavkoviç nâm kuryer bir nefer yasakçı ile Dersa'âdet'den Bükreş'e ve andan Yaş tarîkiyle re's-i hudûda varınca ber-vech-i muharrer bir kıt'a evâhır-ı Z sene 235 () Rusya kuryerlerinden Andrinof nâm kuryer bir nefer yasakçı ile Der'aliyye'den Bükreş'e ve andan Yaş tarîkiyle re's-i hudûda varınca bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 36 () Rusya kuryerlerinden Sekan nâm kuryer bir nefer yasakçı ile Der'aliyye'den Bükreş'e ve andan Yaş tarîkiyle re's-i hudûda varınca ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Kalem-i buyurdusuyla Fî evâsıt-ı Ra sene 36.

(4) Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından Hassam bostancıbaşı () dâme mecdühû ve Galata voyvodası vekîli () ve Tobçubaşı () zîde mecdühümâyâ hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın sūdde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinden elçi-i mûmâ-ileyh ve âdemlerinin kifâf-ı nefsleriçün Üsküdar ve havâlisinden mâ-'adâ mahallerden işbu bin iki yüz otuz beş senesine mahsûben akçesiyle üç yüz küfe üzüm iştirâ ve Beyoğlu'nda vâki' hanesine nakline mûmâna'at ve haraç ve 'avâ'id nâmı ve sâ'ir bahâne ile siz ki bostancıbaşı ve Galata voyvodası vekîli ve topcubaşı mûmâ-ileyhümâsız tarafınızdan ve taraf-ı âharda rencide olunmamak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi ber-vech-i meşrûh işbu sene-i mübârekeye mahsûben yalnız üç yüz küfe üzümün def'a-i vâhidede iştirâ ve hanesine nakline mûmâna'at ve haraç ve 'avâ'id ve sâ'ir bahâne ile nesne mutâlebe olunmamak bâbında; Fî evâhır-ı Z sene 34.

(5) İzmir nâ'ibine hüküm ki;

Rusya re'âyâsından İvasof nâm Rusyaluyu bir sene mukaddem baskın virdi deyü sâbıkan İzmir voyvodası hâcegân-ı Divân-ı Hümayûn'umdan Hüseyin Kâmil zîde mecdühûnun âdemleri darb iderek Rusyalu-yı mersûm sakatlanmış olduğu ahbâr olunub husûs-ı mezbûrun ma'rifet-i şer'le tahkîki lâzım geldiği beyânıyla bu bâbda tesâhub ve himâye sûretleri tecvîz olunmayarak ma'rifet-i şer'le gereği gibi taharrî ve tahkîk olunarak keyfiyyet-i sıhhati üzere Dersa'âdet'ime i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru [125] Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mden mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafından istid'â olunmaktan nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın isti'âmı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda husûs-ı mezbûru serân ve 'alenen gereği gibi

taharrî ve tecessüs iderek hakikat-ı madde nevehle ise şekk ü şüheden ‘arî ve tesâhub ve himâyeden beri vechle ‘alâ vechi’s-sihha Der‘aliyye’me tahrîr ve i‘lâma dikkat ve vâki’nin hilâfına kâl ve kalem almakdan olmakdan tevakkî ve mübâ‘adet eylemen bâbında; Fî evâhır-ı Z sene 235.

(1) Cezâyir-i Garb Beğlerbeğisine hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânlarından li-ecli’t-ticâre garb sevâhiline âmed-şüd iden tüccâr ve âdemlerinin mezâlim ve te‘addiyâtından himâyet ü sıyânetleri esbâbının istihsâliyle refâh ve emniyetleri vesâ’ilin istikmâli husûsuna dikkat lâzımeden iken bu esnâda hinta hamûlesiyle li-ecli’t-ticâre Cezâyir-i Garb sevâhiline mürûr u ‘ubûr iden Rusya kapudânlarının ba‘zısından resm-i timûr ve karantina talebi ve cihât sâ’ire ile te‘addî olundukları beyânıyla olvehle vâki’ olan te‘addiyatın men’ ve def’iyle her halde himâyet ü sıyânetleri esbâbının istihsâline ihtimâm ve mübâderet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından ifâde inhâ olduğuna binâen Dîvân-ı Hümâyûn’umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümâyûn kuyûduna mürâcâ‘at olundukda Rusya re‘âyâlarından biri Cezayir ve Tunus ve Trablusgarb ocakları korsanlarına musâdîf olub bunlardan seby ü istirkâk olunur ise ve yâhûd zikrolunan korsanlar Rusya tüccârının sefinesini ve yâhûd mâlını alurlar ise Devlet-i ‘Aliyye zikrolunan ocakların üzerinde olan iktidârını i‘mâl ile bu vecihle esîr olunmuş Rusya re‘âyâlarını tahlîs ve ahz olunmuş sefinelerini ve emvâl ve eşyâlarını istirdâd etmeğe mute‘ahhid olur deyü Rusyaluya i‘tâ olunan ticâret ‘ahidnâmesinin altmış birinci maddesinde münderic ve mestûr olmağla vech-i muharrer üzere ‘amel ve hareket mübâderet olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi Rusya Devleti Devlet-i ‘Aliyye’min dost-ı ehâbb ve hem-civâr ihtivâ olub beyne’d-devleteyn derkâr olan rûsûm-ı dostî ve muzâfâtın ‘ârıza-ı halelden vikâyesiyle ber-muktezâ-yı silm ü safvet memâlik-i (...) pâdişâhâneme âmed-şüd iden tüccâr ve züvvârının her halde hıfz ve himâyetleri husûsuna dikkat lâzımeden olduğuna binâen husûs-ı mezbûr diğêr sâdır olan emr-i şerîfimle bu def’a Tunus beğlerbeğisine dahi tavsiye ve iş‘âr olunmağla el-yevm li-ecli’t-ticâre Cezayir-i Garb sevâhiline Rusya bayrağıyla âmed-şüd iden Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânları ve sâ’ir teba‘a ve âdemlerinden kadîme ve âdete münâfi o makûle resm-i timûr ve karantina talebi ve teklîfât sâ’ire ile kimesne tarafından cevır ü ezâ vukû’a gelmeyerek her halde himâye ü sıyânetleri esbâbının istihsâline i‘tinâ ve dikkat ve hilâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz’ ve hareketi tecvîz irâ’et-i ruhsatdan ictinâb ve mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı Ra sene 236.

(2) Bir sûreti

Tunus Beğlerbeğisine () ber-siyâk-ı sâbık

(3) Mora vâlisi vezîre ve zikri âtî zimmînin Mora cezâresinde bulunduğu mahalin kâdısı zîde fazlühûya hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya re'âyâsından Cerasimo İzvorono nâm Rusyalunun Mora cezâresi re'âyâsından olub Sisam Adası'nda mütemekkin Nikola Kaso nâm zimmî [zim]metinde iki yüz otuz dört senesindenberü cihet-i karz-ı şer'iden bâ-temessük sekiz bin gurus alacağı olub meblâğ-ı mezbûr zimmî-i mesfûrdan bi'd-defa'ât taleb olunmuş ise de edâdan imtinâ' birle ber-takrîb Mora cezâresine firâr ve ihtifâ etmiş olduğundan olvechle mersûma gadr olunmuş idüğün inhâ ve zimmî-i mersûm cezâre-i mezkûre de bi't-taharrî bulunduğu mahalin ahz ve huzûr-ı şer'a celb ve ihzâr ve bâ-temessük zimmetinde olan meblâğ-ı mezbûr ma'rifet-i şer'le tahsîl ve Rusyalu-yı mersûma redd ü teslîm ile icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermân olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin ma'rifetinle zimmî-i mersûmâ Mora cezâresinde bi't-taharrî bulunduğu mahalde ahz ve huzûr-ı şer'a ihzâr ve Rusyalu-yı mersûm ile hakk u 'adl üzere terâfu'-ı şer' zimmî-i mersûmun zimmetinde bâ-temessük alacağı olan meblâğ-ı mezbûr ba'de's-subûtü's-şer'î tamamen tahsîl ve Rusyalu-yı mersûma redd ü teslîm ile icrâ-yı şer'-i şerîf ve ihkâk-ı hakka dikkat ve ibtâl-i hakkı ve hilâf-ı şer'-i şerîf gadri müceb-i vaz' ve hareket vukû'unu tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeyesin ve sen ki mersûmun bulunduğu mahalin kâdısı mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senindahi meczûmun olarak müceb ve muktezâsıyla 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 236.

Der'aliyye'mden berren ve bahren İzmir'e varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâbına ve a'yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Sâ'ir-i düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri Rusya re'âyâlarına dahi vech-i lâyıki üzere edâ oluna deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûnda mûnderic olduğuna binâen Rusyaludan İzmir konsolosu baş tercümânı Jan Paparigopulo iki nefer müste'men hizmetkârıyla bu def'a Der'aliyye'mden berren ve bahren İzmir'e 'azîmet murâd eylediği beyânıyla mersûm Der'aliyye'mden berren ve bahren İzmir'e varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde hilâf-ı

'ahidnâme-i hümayûn kimesne tarafından cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr bir kît'a memhûr takrîriyle istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi mersûm sahîh Rusyalu olduğu halde Dersa 'âdet'imden berren ve bahren İzmir'e varınca esnâ-yı râhde ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunarak sâlimen savb-ı maksûde irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâfindan mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı M sene 236.

[126]

(1) Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan İsakçı muhâfız Sâlih dâme ikbâlühûya ve İsakçı nâ'ibine ve sadr-ı a'zam kilârcıbaşısı olub husûs-ı âhar me'mûriyyetle olbâbda olan mümessil zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kît'a memhûr takrîrinde Rusya re'âyâsından Yovandro nâm Rusyalunun mâlik olduğu iki yüz seksen altı 'aded kovanlarıyla iki fiçî derûnunda mevcûd dört kantar â'lâ ve evsat ma'lûmü'l-mikdâr 'aselini İsakçı sâkinlerinden sâbikan İsakçı muhâfız Mehmed zîde kadruhû çend sene mukaddem hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-i hakk gasben ahz etmiş olduğundan bu keyfiyyet tâcir-i mersûme gadri mûceb olmuş olduğun ve taraf-ı şer'den fetâvâ-yı şerîfe virildiği beyânıyla âhar-ı husûsa me'mûr-ı mûmâ-ileyh mubâşiretiyle şer'le rû'yet ve merkûmun fuzûlî gasben ahz eylediği ol mikdâr kovan ve 'aselin ber-mûceb-i fetâvâ-yı şerîfe tahsîliyle Rusyalu-yı mersûme redd ü teslîmi bâbda emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümayûn'umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda İsakçı muhâfız sâbikan Mehmed Beğ çend sene mukaddem Rusya re'âyâsından Yovandro nâm tâcirin mâlî olarak iki yüz seksen kovan aru ve iki fiçî 'aselini bi-gayr-i hakk gasben ahz eylediğinden Rusyalu-yı mersûm mukaddemâ eşyâ-yı mezbûrenin bahâsına oltarafda mûmâ-ileyhden taleb ve da'vâ ve İsakçı mahkemesinde lede't-terâfu' Rusyalu-yı mersûmun hakkı olduğu şühûd ile sâbit ve aliverilmesichün hükm-i şer'î lâhık olarak yedine ma'mûlün bih bir kît'a i'lâm-ı şer'î i'tâ olunmuş ise de i'lâm-ı mezkûr ber-takrîb zâyî' olduğu beyânıyla zikrolunan i'lâm-ı şer'inin bir kît'a sûreti ihrâc ve tâcir-i mersûme i'tâ olunması husûsunu elçi-i mûmâ-ileyh mukademmâ

lede'l-inhâ ve'l-istid'â i'lâm-ı mezkûrun İsakçı mahkeme sicilinden kaydı ihrâcî ve i'tâ olunmak bâbında iki yüz otuz üç senesi evâ'il-i Zi'l-hicce'sinde emr-i şerîfim sâdır olduğu mestûr u mukayyed olunmağla sen ki mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhsin mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetle vech-i meşrûh üzere mahalinde şer'le rû'yet olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mîr-i mirân ve nâ'ib-i mûmâ-ileyhümâsız husûs-ı mezbûr muvâfık-ı nefsü'l-emr idüğü halde ma'rifetiniz ve oltarafda olan mubâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetle merkûmî mahalinde şer'-i şerîfe ihzâr ve tâcir-i mersûm ile ber-vech-i hakkaniyet terâfu'-ı şer'-i şerîf iderek merkûmenin hilâf-ı şer'-i şerîfe ve bi-gayr-i hakk gasben ahz eylediği mârrü'l-beyân kovan ve 'asel lede's-sübûtü's-şer'î tamamen tahsîl ve tâcir-i mersûma redd ü teslîm ile kat'-ı rişte-i münâza'a birle icrâ-yı şer'-i şerîf ve ihkâk-ı hakka ihtimâm u dikkat ve ibtâl-i hakkı ve hilâf-ı şer'-i şerîf gadri müceb-i vaz' tecvîzden tevâkki ve mübâ'adet ve sen ki mubâşir-i mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-i şerîfim senindahi meczûmun olarak müceb ve muktezâsı üzere 'amel ve harekete mübâderet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı M sene 236.

(2) Mîr-i mirân-ı kirâmımdan Varna muhâfızı Sâlih dâme ikbâlühûya ve Varna nâ'ibi mevlânâ () zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccârından Aci Alisto Beko ve Todoro Hristo Koro ve Luka İvan ve Hristo Penelyot nâm dört nefer tâcirler Rusya diyârına irsâl etmek üzere Dersa'âdet'imden gayr-ı ez-memnû' ma'lûmü'l-mikdâr envâ'-i emti'a ve eşyâ iştirâ ve îcâb iden resm-i gümrüğünü Der'aliyye'mde edâ birle yedlerine memhûr ve ma'mûlün bih edâ tezkeresi ahz iderek Varna da mütemekkin âdemleri Dimitri Yorgi nâm Rusyaluya nakl ve isrâ' eylediklerinde emti'a ve eşyâ-i mezbûre Varna'ya lede'l-vurûd mugâyir-i 'ahidnâme-i hümayûn tekrâr gümrük mutâlebesiyle te'addî olunmak îcâb etmez iken Varna gümrükçüsü tüccâr-ı mersûmenin yedlerine verilen ma'mûlün bih edâ tezkerelerine 'adem-i i'tibâr ile âdemleri mersûmeden mükerrer resm-i gümrük talebiyle emti'a ve eşyâ-yı mezkûreyi Varna da tevkîf ve mükerrer resm-i gümrük nâmıyla ma'lûmü'l-mikdâr meblağ-ı ahz etmiş idüğü ihbâr olunmuş olduğundan bahisle gümrükçü-i merkûmun mugâyir-i 'ahidnâme-i hümayûn mükerrer resm-i gümrüğü mutâlebesiyle tevkîf eylediği eşyânın Rusya diyârına nakline mûmâna'at olunmayub mükerreren me'hûzu olan meblağ-ı gerüye istirdâdı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîriyle istid'â etmekle Rusya tüccârı Rusya memleketinden ve sâ'ir düvel-i memâlikinden Devlet-i 'Aliyye'm memâlikine getürecekleri ve gümrük Devlet-i 'Aliyye'm memâlikinden alub Rusya diyârına ve düvel-i sâ'ire memâlikine götürecekleri emti'a ve eşyânın bir def'a ve bir mahalde yüzde üç hesâbı üzere resm-i

gümrükleri alındıkdansonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri mükerrer gümrük ve sâ'ir bir dürlü resm-i mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alunur ise ahz idenlerden gerüye redd etdirilmek husûsâtı beyne'd-devleteyn in'ikâd-pezîr olan ticâret mu'âhedesinde mûnderic olduğu ve müste'men tüccârı Ticâret-i Dâhiliye'ye hâhişger oldukları halde hubûbât ve bunun emsâli memnû'âtdan ve narh ile kat'ı fî'ât olunan mevâddan mâ-'adâ mahsûl-ı belde olarak bir mahalden bir mahale nakl ve fûrûht itdikleri emti'a ve erzâkının gümrük ve sâ'ir rûsûmî Devlet-i 'Aliyyem re'âyâsı tüccârından ne-vechle tahsîl oluna gelmiş ise tavâ'if-i mersûmeden dahi bi-'aynihî ol vechle tahsîl olunması husûsu Ticâret-i Dâhiliye şurûtundan idüğü kuyûdâtdan müstebân olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya havâle oldukda 'ahidnâme-i hümayûn ve Ticâret-i Dâhiliye şurûtuna nazaran tüccâr-ı mersûmun Varna da mukîm âdemleri mersûma irsâl eyledikleri mârrû'z-zikr emti'a ve eşyâyı Varna da fûrûht etmeyüb doğru Rusya diyârına irsâl eylediği halde gümrükçü-i merkûmenin tekrâr rûsûm gümrüğü mutâlebesiyle eşyâ-yı merkûmeyi tevkîf eylemesi iktizâ etmeyüb ancak oltarafda tüccâr-ı mersûmunu âdemî-i mesfûr eşyâ-yı mezkûreyi Varna da fûrûht ider ise Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebince gümrükçi-i merkûmun tekrâr gümrük ahz ideceği zâhir ü âşikâr olduğuna mebnî sâlifü'z-zikr Varna'da fûrûht olunmayub doğru Rusya diyârına irsâl olduğu takdîrce Varna gümrükçüsü merkûmun vâki' olan müdâhalesinin men' ü def'i ve mükerrer rûsûm olunduğu vâki' ise gerüye redd olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm etmeğle i'lâmı mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi tâcir-i mersûmların âdemî-i mesfûr zikrolunan emti'a ve eşyanın Varna da ihrâc ve fûrûht etmeyüb doğru Rusya diyârına irsâl eylediği halde gümrükçü-i merkûm tarafından tekrâr resm-i gümrük mutâlebesi 'ahidnâme-i hümayûn ve rızâ-yı 'aliyyeme münâfî idüğü siz ki muhâfız ve nâ'ibi-i mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz olundukda tâcir-i mersûmların âdemî-i mesfûr eşyâ-yı mezkûreyi Varna da ihrâc ve fûrûht iderler Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebince gümrükçü-i merkûmun tekrâr gümrük ahz ideceği zâhir ve eğer doğru Rusya memâlikine nakl ü irsâl eylediği sûretde tekrâr resm-i gümrük iktizâ etmeyüb tekrâr resm-i gümrük talebiyle eşyâ-yı mezkûreyi tevkîf eylediği vâki' ise o makûle vâki' olan te'addiyâtın men' ve def'iyle eşyâ-yı merkûmenin imrârına mübâderet ve mükerreren ahz etmiş olduğu resm-i gümrük her ne ise lede's-sübûtü's-şer'î mersûme redd ü teslîmi husûsuna ihtimâm u dikkat ve hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn ve mugâyir-i nizâm-ı vaz' ve hareket vukû'una irâ'et-i ruhsatdan tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâ'il-i S sene 236.

[127]

(1) İzmir nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Dersa'âdet'imde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya re'âyâsından Boyacıoğlu Dimitriyo nâm Rusyalunun İzmir mütemekkinlerinden iki karındaş Kaporalı dimekle meşhûr zimmî zimmetinde bâ-temessük ma'lûmü'l-mikdâr alacağı olub meblağ-ı mezbûru defa'âtla taleb etmişler ise edâsı tereddüd ve muhâlefet birle gadr dâ'iyesinde olduğu inhâ ve meblağ-ı mezbûrun ma'rifet-i şer'le tahsîliyle icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz kuyûd ahkâm-ı mürâca'at ve muktezâsı su'âl oldukda Rusya ticâretten medine-i İzmir de li-ecli't-ticâre ikâmet üzere olan Boyacıoğlu Dimitri nâm tâcirin medine-i mezbûre mütemekkinlerinden iki karındaş Kaporalı dimekle ma'rûf zimmîler zimmetlerinde mu'âmelât-ı şettâdan külliyyetlü alacağının hesâbını rû'yet zımnında dahi mesfûrların Der'aliyye'me ihzârı husûsu mukaddemâ elçi-i mûmâ-ileyh tarafından lede'l-istid'â mubâşir ma'rifetiyle zimmî-i mesfûrların Dersa'âdet'ime ihzârları bâbında iki yüz otuz üç senesi evâsıt-ı Zi'l-ka'de'sinde emr-i şerîfim sâdır olduğu mesfûr ve mukayyed olub ancak bu def'a istid'â bulunan husûs ber-vech-i muharrer zimmî-i mesfûrların ihzârlariçün mukaddemâ sudûr iden emr-i münîfimde muharrer mevâddan olduğu ihbâr olunmağla bu def'a bâ-temessük mesfûrdan iddi'â olunan meblâğ mukaddemâ sudûr iden emr-i 'âlîşânımda muharrer husûsdan olmayub madde-i âhar olduğu nefsü'l-emirde muvâfık ise mahalinde şer'le rû'yet ve ba'de's-subût ihkâk-ı hakk olunmak içün mahalinde şer'-i şerîfe havâle ile emr-i şerîfim i'tâsı re'ye menût idüğü tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere mahalinde şer'le görölmek fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr ber-minvâl-ı muharrer mukaddemâ sudûr iden emr-i 'âlîşânımda muharrer husûsdan dolayı olmayub madde-i âhar idüğü vâkı'a mutâbık ise zimmî-i mesfûr mahalinde meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr ve Rusyalu-yı mersûm ile ber-vech-i hakkâniyyet terâfu' şer'-i şerîfe ve zimmetinde olan alacağı lede's-sübûtü's-şer'î tamamen tahsîl ve Rusyalu-yı mersûme redd ü teslim ile icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve ibtâl-i hakkı ve hilâf-ı şer'-i şerîf gadri müceb-i vaz' ı tecvîzden mübâ'adet eylemen bâbında; Fî evâ'il-i S sene 236.

(2) Kuşadası nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'den mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya re'âyâsından Boyacıoğlu Dimitriyo nâm Rusyalunun Kuşadası sâkinlerinden

Tabak Ali ve Pehlivan nâm kimesneler ile yine Kuşadası mütemekkenlerinden Varkpederpulo ve Donoğlu Acı Yani nâm zımmîler zimmetlerinde bin iki yüz otuz senesinden berü bâ-temessük ma'lûmü'l-mikdâr alacağı olub mebâlig-i merkûmeyi mezbûran ve mesfûrlar bi'd-defa'ât taleb ve almak murâd etmiş ise de edâsı te'allül ve muhâlefet birle Rusyalu-yı mersûme gadr dâ'îyesinde oldukların inhâ mahalinde şer'le rû'yet ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere mahalinde şer'le rû'yet olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr inhâ olduğu üzere idüğü halde merkûman ve mesfûrlar mahalinde meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr ve Rusyalu-yı mersûm ile ber-vech-i hakkâniyyet terâfu' şer'-i şerîfe iderek zimmetlerinde olan alacağı her ne ise ba'de's-sübûtü'ş-şer'î tamamen tahsîl ve Rusyalu-yı mersûme redd ü teslim ile icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakka mübâderet ve ibtâl-ı hakkı ve hilâf-ı şer'-i şerîf gadri müceb-i vaz'-ı tecvîzden ittikâ ve mübâderet eylemen bâbında; Fî evâ'il-i S sene 236.

(3) Tekfurdağı nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından Kırıyako İstamo nâm tâcirin kendü mâlî olarak Mısır İskenderiye'sinden iştirâ birle Tekfurdağı'nda mütemekkin Yovani Masika nâm âdemine irsâl eylediği üç yüz çuvâl hınnâ' îcâb iden resm-i gümrüğüne tâcir-i mersûmun âdemî-i mesfûr edâya râzı iken Tekfurdağı gümrükçüsü 'adem-i kanâ'at birle ziyâde rûsûm talebiyle mesfûru tazyîk ve rencîde etmekde olduğundan bahisle gümrükçü-i merkûmun olvechle vâkı' olan te'addîsinin men' ü def'i bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'den mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr sūdde-i sa'âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî husûs-ı mezbûr Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya lede'l-havâle zikrolunan hınnâ' memâlik-i Devlet-i 'Aliyye'm hâsılı olub Rusya ticâretin memâlik-i Devlet-i 'Aliyye'm mahsûli olarak bir mahalinden bir mahaline nakl ve fûrûht eyledikleri emti'a ve eşyânın rûsûmât gümrüğü re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'm ticâretten nevechle alına gelür ise Rusya ticâretten zımmî bi-'aynihî olvechle ahz ve tahsîl olunması Ticâret-i Dâhiliye şurûtu muktezâsından idüğü ve mârru'z-zıkr hınnâ' İskenderiye'den Tekfurdağı'na nakl olunub anda fûrûht olunacağı zâhir u 'ayân olmağla bu sûretde mezkûrû'l-mikdâr hınnâ' re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'mden nevechle resm-i gümrük ahz ve tahsîl olunur ise tâcir-i mesfûrun âdemî-i mersûmdan dahi Ticâret-i Dahiliye şurûtu mücebince olvechle îcâb iden resm-i gümrük ahz ve tahsîl olunub ziyâde nesne mutâlebesiyle tüccâr-ı mersûme rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim isdârı re'ye menût idüğünü i'lâm etmeğle i'lâmı mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi tâcir-i mersûmun âdemî-i mesfûr zikrolunan hınnâ'nın îcâb iden resm-i gümrüğünü Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebince edâya râzı iken gümrükçü-i merkûm tarafın

mugâyir-i şurût ziyâde resm-i gümrük talebiyle rencide ve te'addî olduğu vâkı' ise ma'rifet-i şer'le men' ü def'a ihtimâm ve mübâderet ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 236.

[128]

(1) **Kudus-i Şerîf'e li-ecli'z-ziyâre yol evâmiri**

Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e varub gelince yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvvâba ve a'yân ve voyvodagân ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki;

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâlarından Kostantino Saraci ve Zucese Kiritea ve oğulları Dimitriyo ve Nikola ve refikleri Corciyo Haraci ve Paraska Vasiryakova ve İlya Baldiyodof ve Dimitriyo Ciyarabadin ve zevcesi Bazilika ve oğlu İstafanof ve Corci Lefterof ve zevcesi Despina nâm on iki nefer Rusyalu müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'mden Kudus-i Şerîf'e varub gelmek murâd eyledikleride inhâ ve mersûmlar mahal-i merkûme varub gelince esnâ-yı râhda ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde meks ü ikâmetlerinde dahl ve ta'arruz olunmayub hilâf-ı 'ahidnâme-i hümayûn vergi ve sâ'ir teklîf ile rencide etdirilmeyüb himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle 'ahidnâme-i hümayûn mücebince 'amel olunmak bâbında; Fî Z sene 235.

(2) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından İnnatesyo nâm râhib li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince bir kıt'a () Marya Yakovleva nâm müste'men bir kıt'a evâhır-ı Z sene 35 () Naso Afgandiyekova ve refiki Tuhtari Lukterova ve Nikiti Yordanof nâm üç nefere bir kıt'a () Andriya Sarkosof ve zevcesi Saryogina ve beslemesi Kadar nâm üç nefer bir kıt'a Kudus-i Şerîf'e varub gelince yol emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 35 () Ciyakomo Semelof nâm Rusyalu Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâ'il-i M sene 36 () İstavro İspiridonof ve oğlu Teodoro nâm müste'menler li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâsıt-ı M () Lodoviko Teodorof nâm müste'men Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e verub gelince evâsıt-ı M () Teodoro Alferof nâm müste'men () Alessandro Akganasif nâm Rusyalulara başka başka Kudus-i Şerîf'e yol evâmiri fî evâ'il-i S sene 36 () İvanitsa Serbin nâm Rusyalu Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince evâsıt-ı S () Karain Adetonof ve zevcesi ve üç nefer oğulları ve bir nefer müste'men hizmerkârlarıyla Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince () Sercio Arakalof ve karındaşı Kivren Arakalof nâm müste'menler Der'aliyye'den li-ecli'z-ziyâre Kudus-i Şerîf'e varub gelince ber-mu'tâd fî evâsıt-ı S sene 36

() Ciyakomo Peregod nâm müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince Evâhır-ı S.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya re'âyâsından David Aron nâm Rusyalu müste'men li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince fî evâ'il-i Za sene 36
() Nikola Avcinikof nâm müste'men Rusyalu li-ecli'z-ziyâre Der'aliyye'den Kudus-i Şerîf'e varub gelince Evâ'il-i R.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Benderli Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mir Mehmed Hamid Efendi
Fî 19 B sene 236.*

*Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi*

**(4) İstanbul gümrüğü emîni hâcegândan es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi'nin
takrîriyle yazılmışdır.**

Ticâret

Der'aliyye'den berren İzmir ve havâlisine varub gelince yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhû ve a'yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ'ir zâbitân hüküm ki;

Devlet-i 'Aliyye memâlikine âmed-şüd iden Rusya re'âyâsı ve tüccârı cizye ve sâ'ir teklîf-i edâsına icbâr ve rencîde olunmayub haklarında dostâne mu'âmele olunmak ve şurût-ı mu'âhede üzere Rusya memâlikinden ve düvel-i sâ'ire memleketlerinden Devlet-i 'Aliyye memâlikine getürecekleri emti'a ve eşyânın fûrûht eyledikleri mahallerde ve Devlet-i 'Aliyye memâlikinden alup Rusya memâlikine ve düvel-i sâ'ire memleketlerine götürecekleri emti'a ve eşyânın dahi ancak iştirâ eyledikleri mahallerde bir def'a resm-i gümrüklerinin yüzde üç hesabı üzere tamâmen edâ idüb bilâ-muhâlefete yedlerine ma'mûlün bih edâ tezkeresi verilmek ve vech-i meşrûh üzere bir def'a ve bir mahalde resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri taraflarından mükerrer resm-i gümrük alınur ise ahz idenlerden gerüye reddetdirilmek husûsâtı beyne'd-devleteyn emr-i ticârete dâ'ir in'ikâd-pezîr olan mu'âhede muktezâsından olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Ciyorciyo Patenkoviç nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'den berren İzmir ve havâlisine varub gelmek

murâd eylediği beyânıyla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu‘âhede ‘amel ve hareket birle mürûr u ‘ubûr ve ticâretine müdâhale ve mümâna‘at olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â etmekden müste‘men tüccârı Ticâret-i Dâhiliye’ye hâhişger oldukları halde hubûbât ve sâ’ir bunun emsâli memnû‘âtdan ve narh ile kat‘ı fi‘ât olunan mevâddan mâ-‘adâ mahsûl-ı belde olarak Memâlik-i Mahrûse’mın bir mahalinden alub diğer mahalinde fûrûht eyledikleri emti‘a ve eşyânın îcâb iden gümrük ve rûsûmât-ı sâ’iresi Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı tüccârından nevehle tahsîl oluna gelmiş ise müste‘men tüccârından dahi olvehle tahsîl olunması Ticâret-ı Dâhiliye şurûtundan idüğü kuyûdâtdan müstebân olmağla müste‘men-i mersûmun mahsûl-ı belde olarak Dersa‘âdet’imden alub zikrolunan mahallerde ve mârrû’l-beyân mahallerden iştirâ eyleyene Memâlik-i Mahrûse’m derûnunda fûrûht ideceği emti‘a ve eşyânın resm-i gümrük ve rûsûmât-ı sâ’iresinin tıpkı Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı tüccârı misillü tahsîline mübâderet ve ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve sâ’ir-i mûmâ-ileyhümâsız Rusya tüccârı hakkında bâlâda muharrer şurûtun îfâsı lâzımeden olmağla ber-minvâl-ı muharrer tâcir-i mersûm Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsından olmayub asıl Rusyalı olduğu halde Devlet-i ‘Aliyye’m memâlikinden gayr-ı ez-memnû‘ alub Rusya diyârına ve düvel-i sâ’ire memâlikine götüreceği emti‘a ve eşyânın fakat iştirâ eylediği mahallerde ve kezâlik Rusya diyârından ve düvel-i sâ’ire memâlikinden Devlet-i Seniyye’m memâlikine götürdüğü eşyânın dahi ancak fûrûht eylediği yerlerde ber-mûceb-i şurût-ı ‘ahidnâme-i hümayûn yüzde üç hesâbı ve tanzîm olunan tâ’rife defteri üzere ve tâcir-i mersûmun zikrolunan mahaller de bey’ ü şirâ eylediği emti‘a ve eşyâ mahsûl-ı belde olduğu sûretde îcâb iden gümrük ve rûsûmât-ı sâ’iresi tıpkı Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı tüccârı misillü tamâmen edâ eylediği halde esnâ-yı râhda mugâyir-i şurût-ı mu‘âhede ziyâde ve mükarrer gümrük talebi ve mürûriye nâmı ve sâ’ir gûne vergi ve yâhûd cizye mutâlebesiyle tâcir-i mersûm te’addî ve rencîde mürûr u ‘ubûr ve ticâretine müdâhale ve mümâna‘at olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve işbu emr-i şerîfimin hükmü bu târîhden altı mâha kadar cârî olub ba‘dehû hükm-i mensûh olmağla her kimin yedinde zuhûr ider ise ‘amel ü i‘tibâr olunmayub ahz ve battâlâda hıfz olunmak için Der‘aliyye’me irsâl ve takdîme mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i B sene 37.

(5) Bir sûreti

Der‘aliyye’den berren ve bahren Beyrut ve Kudus-i Şerîf’e varub gelince hükkâm ve sâ’ire () Rusya re‘âyâsından Samuel Yakof nâm tâcir li-ecli’t-ticâre Der‘aliyye’den berren ve bahren Beyrut ve Kudus-i Şerîf’e varub gelince ber-mu‘tâd şurût-ı kuyûduyla bir kıt‘a ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâ’il-i S sene 38.

[129]

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam Sâlih Paşa
ve fî zamân-ı Re‘îsu’l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi*

(1) *Hâlâ İstanbul gümrüğü emîni hâcegândan es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi’nin takrîriyle yazılmışdır.*

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümayûn hâlâ İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn ve liman nâzırı () zîde mecdühümâyâ ve kavak ustası ve hisar gümrük emîni zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Matyo Bradelic nâm kapudân Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ olmayan Düvel-i sâ’ireden Messina mahsûlâtından olmak üzere üç yüz sandık portakal ve on bir ‘aded varul zeyt yağı ile mahmûl râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd tarafından Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeye bu tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu‘âhede üzere sefine-i merkûme eşyâ-yı mezbûre ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna‘at olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunmağla sefine-i mezkûre liman-ı Âsitâne-i ‘Aliyye’nde mevcûd olarak liman nâzırı ve Galata gümrüğü emîni tarafından taharrî olundukda derûnunda düvel-i sâ’ire mahsûli olarak üç yüz sandık portakal ve on bir varul revgan-ı zeyt ve sefine-i merkûme tâkımından olarak dört tob ve on sekiz kıt‘a karabina ve tüfenk ve kırk vukiyye barut-ı siyâh olup memnû‘âtdan bir nesne olduğu ve sahîh Rusya sefinesi idüğü beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim ısdârı re’ye menût idüğünü hâlâ Kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Ali Paşa iclâlühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi’l-iştirâk i‘lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i‘lâm ‘amel olunmak fermânım olmağla imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun râkib olduğu sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle Bahr-i Siyâh’a mürûruna ruhsat i‘tâ eylesin ve sen ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız ber-vech-i muharrer düvel-i sâ’ir mahsûlâtıyla mahmûl kapudân-ı mersûm râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğaz’a vurûdunda yedine i‘tâ olunan işbu izn-i

sefine emr-i şerîfim ba'de'n-nazar mâdâm ki rızâsıyla kapudân-ı mersûm hamûlesinden oltarafda çıkarub bey' eylemeye ve ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn üç yüz akçe selâmet resmini edâ eylemeye mugâyir-i 'ahidnâme-i hümâyûn gümrük ve ziyâde selâmet akçesiyle ve sâ'ir gûne resm-i mutâlebesiyle bir dürlü tevkîf ve te'hîr ve mürûruna mûmâna'atdan mübâ'adet ve eğer hamûlesinden bir mikdârını hüsn-i rızâsıyla çıkarub bey' ider ise karar verilen tâ'rife mûcebince yalnız fûrûht eylediği eşyânın yüzde üç hesâbı üzere resm-i ba'de'l-edâ ziyâde gümrük ve âhar resim ve vergi mutâlebesiyle ve hamûlesi yoklanmakdan mucânebet ve sâlimen mürûruna dikkat ve eğer sefine-i merkûme derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olmaya kat'ân tevkîf ve te'hîr olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı C sene 237⁴⁹⁵.

(2) Bir sûreti

Yine İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyh ve liman nâzırına ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine () Rusya kapudânlarından Civanni İstahoroviç nâm kapudânın sefinesi Zanta cezîresi mahsûlundan üç bin keyl tuz ile mahmûlen Der'aliyye'ye vurûd ve şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûme eşyâ-yı mezkûre ile Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmak bâbında emr-i şerîf sudûru istid'â olunmağla sefine-i mezbûre liman nâzır ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle lede't-tahkîk hamûlesi Avrupa mahsûli olup ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğunu ihbâr etmeleriyle mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîf isdârı re'ye menût idüğünü hâlâ kapudân-ı deryâ vezîr-i mûkerrem Ali Paşa ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i B sene 37 târîhinde ahîren bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır⁴⁹⁶.

(3) Der'aliyye'mden bahren Trabzon'a ve andan re's-i hudûdu varub gelince yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhuma ve a'yân ve yeniçeri serdârları ve gümrük ümenâsı ve cizyedârlar ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki;

Devlet-i 'Aliyye memâlikine âmed-şüd iden Rusya re'âyâsı ve tüccârı cizye ve sâ'ir teklîf edâsına icbâr ve rencîde olunmayub haklarında dostâne mu'âmele olunmak ve şurût-ı mu'âhede üzere Rusya memâlikinden ve düvel-i sâ'ire memleketlerinden Devlet-i 'Aliyye memâlikine getürecekleri emti'a ve eşyânın fûrûht eyledikleri mahallerde ve Devlet-i 'Aliyye memâlikinden alub Rusya memâlikine ve düvel-i sâ'ire memleketlerine götürecekleri emti'a ve

⁴⁹⁵ Derkenârında "Zeyt yağı" yazmaktadır.

⁴⁹⁶ Üst tarafında "Bu dahî" yazmaktadır.

eşyânın dahi ancak iştirâ eyledikleri mahallerde bir def'a resm-i gümrüklerini yüz de üç hesâbı üzere tamâmen edâ edüb bilâ-muhâlefete yedlerine ma'mûlün bih edâ tezkeresi vermek ve vech-i meşrûh üzere bir def'a ve bir mahalde resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u 'ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri tarafından mükerrer resm-i gümrüğü alınur ise ahz idenden gerüye redd etdirilmek husûsâtı beyne'd-devleteyn emr-i ticârete dâ'ir in'ikâd-pezîr olan mu'âhede muktezâsından olduğuna binâen bu def'a Rusya re'âyâsından Bâzîrgânoğlu David nâm tâcir li-ecli't-ticâre Dersa'âdet'imden bahren Trabzon'a ve andan re's-i hudûda varub gelmek murâd eylediği beyânıyla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede 'amel ve hareket birle mürûr u 'ubûr ve ticârete müdâhale ve mümâna'at olunmayub ber-vech-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş olmağla Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derc kılınarak ber-mu'tâd bir kıt'a ticâret yol emr-i şerîfi yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 237⁴⁹⁷.

(4) Bir sûreti

Yine Der'aliyye'mden berren Trabzon'a ve andan re's-i hudûda varub gelince yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvvâb ve sâ'ire () Rusya tüccârından Pavlo Petrof nâm tâcir li-ecli't-ticâre Der'aliyye'den bahren Trabzon'a ve andan re's-i hudûda varub gelmek murâd eylediğine binâen Ticâret-i Dâhiliye şurûtu derciyle ber-mu'tâd bir kıt'a ticâret yol emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 37⁴⁹⁸.

(5) Der'aliyye'mden Bükreş tarikiyle re's-i hudûda varınca yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhûm ve a'yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden Tranzeva Torinaki nâm ofîciyal bir nefer yasakçı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'mden Bükreş tarikiyle re's-i hudûda 'azîmet murâd eylediği beyânıyla ofîciyal beğzâde-i mersûm bir nefer yasakçı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'mden Bükreş tarikiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetine kimesne tarafından te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalde kondurularak emniyyet veistirâhat esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâzîye ri'âyet ve mahûf u muhâtara olan mahallerde ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen re's-i

⁴⁹⁷ Üst tarafında “Bu dahi” yazmaktadır.

⁴⁹⁸ Üst tarafında “Bu dahi” yazmaktadır.

hudûda irsâl ü îsâl olunmasına dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i 'Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârımın Rusya Devleti dost-ı ehâb ve hem-civârî olduğunda bu makûle beğzâdegân ve züvvârının himâyet ü sıyânet olunmaları muktezâ-yı sîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye'mden olduğu ma'lûmunuz oldukda beğzâde-i mersûm ve refâkatında olan bir nefer yasakçı ve bir nefer müste'men hizmetkârlarıyla Dersa'âdet'imden Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca esnâ-yı râhta ve menâzil ü merâhilde ve hasbe'l-iktizâ bir mahalde müddet-i meks ü ikâmetinde kimesne tarafından te'addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalde kondurularak emniyet veistirâhatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsıyla dikkat mahûf u muhâtara olan mahallerde ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâf-ı 'ahidnâme-i hümâyûn vaz' ve hareketden mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâ'il-i Ca sene 234.

[130]

(1) Selanik sancağı mutasarrıfı vezîrim () Paşa iclâlehûya ve Selanik nâ'ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından Mihail Cibi tâcirin Selânik sükkânından Sandıkçı Mehmedoğlu ve Abdi Alemdâr dimekle 'arîf kimesneler zimmetlerinde cihet-i karz-ı şer'îden birbirleri kefâletleriyle bin iki yüz otuz beş senesindenberü bâ-temessük on bir bin yedi yüz kırk yedi gurus alacağı olup meblağ-ı mezbûru bi'd-defa'ât merkûmlar taleb ve almak murâd eyledikde â'zâr-ı vâhiye seddiyle imrâr-ı dikkat iderek edâda te'allül ve muhâlefet birle gadr dâ'iyesinde oldukları ihbâr kılındığından bahisle tâcir-i mersûmun alacağı olan meblağ-ı mezbûr ma'rifet-i şer'le merkûmlar tahsîl ve Selanik de mütemekkin vekîli İsfambal nâm tâcire redd ü teslim ile ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid'â etmekden nâşî sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mahalinde şer'le görülmek fermânım olmağın imdi siz ki vezîr-i müşâr ve nâ'ib-i mûmâ-ileyhümâsız husûs-ı mezbûr inhâ olduğu üzere idüğü halde merkûmâtı mahalinde meclis-i şer'-i şerîfe ihzâr ve tâcir-i mesfûrun vekîli-i mersûm ile ber-nehc-i şer'î terâfu' şer'-i şerîf iderek ber-minvâl muharrer merkûmların bâ-temessük zimmetlerinde olan ol mikdâr gurus olduğu lede's-sübûtü's-şer'î tamamen tahsîl ve vekîl-i mesfûre redd ü teslim ile icrâ-yı şer' ve

ihkâk-ı hakka dikkat ve ibtâl-ı hakkı ve hilâf-ı şer‘-i şerîf gadri müceb-i vaz‘a irâ‘et-i ruhsatdan mübâ‘aderet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 236.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru‘l-vüzerâ Seyyid Ali Paşa yesserallâhü mâ-yürîdü ve mâ-yeşâ‘
ve fî ibbân-ı Re‘îsu‘l-kuttâb Mîr Hamid Efendi nâle mâ-yetemennâhü‘l-vâkı‘
Fî 4 C sene 1236.*

*Der-zamân-ı Kâ‘immakâm el-Hâc Sâlih Paşa
ve Re‘îsu‘l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
24 C sene 36.*

(2) Der‘aliyye’mden Bükreş tarikiyle re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhüma ve a‘yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ‘ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden Asesor di Kolşer Pavkovik nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve nefer müste’men hizmetkârıyla bu def‘a Dersa‘âdet’imden Bükreş tarikiyle re’s-i hudûda ‘azîmet üzere olduğu beyânıyla beğzâde-i mersûm bir nefer yasakçı ve bir nefer müste’men hizmetkârıyla Dersa‘âdet’imden re’s-i hudûda varınca esnây-ı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe‘l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-müceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalle kondurularak emniyyet ve istirahatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i‘tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâziye ri‘âyet ve mahûf u muhâtara olan yerlerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlimen re’s-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ‘ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Âsitâne-i ‘Aliyye’nde mukîm fevka‘l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi‘l-hayr südde-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye-i ebediyyü‘l-istimrârının Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğundan bu makûle beğzâdegân ve züvvârının himâyet ü sıyânet etmeleri muktezâ-yı şîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye’mden olduğu ma‘lûmunuz olduğdan beğzâde-i mersûm yanında olan bir nefer yasakçı ve bir nefer müste’men hizmetkârıyla Dersa‘âdet’imden Bükreş tarikiyle re’s-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe‘l-iktizâ bir mahalde müddet-i meks vü ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-müceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib

mahalle kondurularak emniyyet ve istirâhatı esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i'tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsıyla dikkat ve mahûf u muhâtara olan mahallerde dahi ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emniyyeti esbâbı istihsâl olunarak sâlimen savb-ı maksûda irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâfından mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 36.

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü takrîrinde Rusya beğzâdelerinden konsilyer deta Pier Pirani nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'den Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca ber-mu'tâd bir kıt'a yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine elçi-i mûmâ-ileyhin mühürlü takrîrinde Rusya ofiçiyallarında Froska nâm ofiçiyal bir nefer yasakçı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'den Bükreş tarîkiyle re's-i hudûda varınca ber-mu'tâd () aslı gibi Fî evâhır-ı C sene 36.

[131]

(1) Varna nâ'ibine hüküm ki;

Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-'âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde Rusya tüccârından Hocabey de mütemekkin Besalovik nâm Rusyalunun kendü mâlî olarak San Nikola ta'bîr olunur bir kıt'a tüccâr sefinesi bundan akdem muhâlif havâyâ tesâdüf ile şiddet-i rüzgâr telâtum-ı emvâc⁴⁹⁹ sebebiyle Varna civârında vâkı' Yoros Limanı'nda kazâzede olmuş ve sefine-i merkûmenin alât ve edevâtın zâhire ihrâcıyla ta'mîre muhtac olan mahallerin ta'mîrine Rusya kapudânlarından Nesanface nâm kapudân tâcir-i mersûm tarafından tevkîl olunmuş olduğunu beyânıyla sefine-i merkûme alât ve edevâtın zâhire ihrâc ve kapudân-ı mesfûra teslîm olunmuş ve iktizâ iden ta'mîrine mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru derc ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî Dîvân-ı Hümâyûn'umda mahfûz 'ahidnâme-i hümâyûn kuyûduna mürâca'at olundukda Rusya tüccârının eğer şiddet-i fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâyâ ilkâ olunur ise vâlileri ve kâdılar ve sâ'ir zâbitân anlara i'ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi'l-cümle emvâl ve eşyâları anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslîm eyleyeler ve Rusya gemilerinin kapudânları ve yâhûd sefinelerinin sâhibleri gemilerini kalafat ve yağlamak ve ta'mîr etmek lâzım oldukda Devlet-i

⁴⁹⁹ Metinde "envâc" şeklinde yazılmıştır.

‘Aliyye’nin bi’l-cümle şehirlerinde ve kal’alarında ve limanlarında zâbâtân taraflarından mesfûruna lâzım olan yağ ve zift u katrân ve ‘amele ve alât mikdârının akçe ile verilmesine mûmâna‘at olunmaya deyü Rusya Devleti’ne olunan ticâret mu‘âhedesinin dördüncü ve on dördüncü maddelerinde münderic ve mesfûr olmağla ‘ahidnâme-i hümayûn mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi kazâzede olan sefîne-i mezkûrunun edevât ve alâtın zâhire ihrâcı ve vekîl-i mersûme redd ü teslîm ile ta‘mîrine mûmâna‘at olunmaması vesâ’ilinin istikmâline mübâderet olunmak ‘ahidnâme-i hümayûn muktezâsında idüğü ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümayûn vaz’ ve hareket vukû’una rızâ-yı ‘aliyyem olmadığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve hareket mübâderet ve hilâfından hazer ve mübâ‘adet eylemen bâbında; Fî evâ’il-i B sene 36.

(2) *Don yağı*

Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’imde mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr südde-i sa‘âdetime mühürlü ‘arz-ı hâl gönderüb Rusya tüccârından Jan Mini Balyon nâm tâcirin Bahr-i Siyâh’da vâkı’ Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere Dersa‘âdet’ime celb eylediği yüz yedek don yağını Bahr-i Sefîd cânibine imrâr murâd eylediği beyânıyla li-ecli’l-bey’ Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediği eclinden sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr sana havâle olundukda tâcir-i mersûmun Rusya memâliki mahsûlâtından celb idüb Bahr-i Sefîd cânibine irsâl eylemek merâmında olduğu mârru’z-zikr yüz yedek ton yağının mürûruna ruhsatı hâvî emr-i ‘ali i tâsı re’ye menût idüğünü i‘lâm etmekle i‘lâmın mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sâlifü’z-zikr yüz yedek don yağı Rusya memâliki mahsûli ve tâcir-i mersûmun mâlı idüğü muvâfık-ı nefsu’l-emr olduğu sûretde sâ’ire sirâyet etmemek şartıyla şimdilik li-ecli’l-bey’ Bahr-i Sefîd cânibine imrârına mûmâna‘at olunmamak velakin bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse’m hâsılâtından olan don yağının imrârına irâ’et-i ruhsatdan ve mugâyir-i şurût-ı mu‘âhede mükerrer gümrük mutâlebesiyle te‘addîden mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i B sene 36.

(3) Der‘aliyye’mden re’s-i hudûda varub gelince yol üzerinde vâkı’ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve a’yân ve dizdârân ve cizyedâr vesâ’ir zâbâtâna hüküm ki;

Rusya kuriyerlerinden Foti nâm kuriyer yanına terfîk olunan Güreşçi İsmail nâm bir nefer yasakçı ile bu def ‘a Der‘aliyye’mden re’s-i hudûda ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla

Rusyalu-yı mersûm yanında olan yasakçı-ı merkum ile Der‘aliyye’mden re’s-i hudûda varub gelince esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye mutâlebe ve sâ’irleri câniblerinden dahi âhar gûne vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet birle emnen ve sâlîmen re’s-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devlet’inin Der‘aliyye’mden mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr bir kıt’a memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekd[en] nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu kuryer-i mersûm ve refikinde olan yasakçı-ı merkûm ile Dersa‘âdet’imden re’s-i hudûda varub gelince her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye talebi ve sâ’irleri câniblerinden dahi âhar bahâne ile te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunarak sâlîmen savb-ı maksûde irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümâyûn vaz’ ve hareketden mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i B sene 236.

(4) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü takrîrinde Rusya kuryerlerinden Fleder Ligardo Brevoski nâm kuryer bir nefer yasakçı refâkatıyla Der‘aliyye’den Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda varub gelince bir kıt’a yol emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 236.

(5) Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve a’yân ve serdârân ve cizyedârân ve sâ’ir zâbitân zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya beğzâdelerinden Liotenam Ogard Kont Tolştoyi nâm beğzâde bir nefer yasakçı ve bir nefer müste’men hizmetkârıyla Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla beğzâde-i mersûm bir nefer yasakçı ve bir nefer müste’men hizmetkârıyla Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe’l-iktizâ bir mahalde hîn-i meks ve ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalle kondurularak emniyeti esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin kendü akçesiyle tedârük ve i’tâsıyla merâsim-i mihmân-nevâziye ri‘âyet ve mahûf u muhâtara olan mahallerde ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfikiyle emnen ve sâlîmen re’s-i hudûda îsâl olunmasına dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’mden mukîm fevka’l-‘âde

murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr sūdde-i sa‘âdetime memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Devlet-i ‘Aliyye-i ebediyyü’l-istimrârının Rusya Devleti dost-ı ehabb ve hem-civârî olduğunda bu makûle beğzâdegân ve züvvârının himâyet ü sıyânet olunmaları muktezâ-yı sîme-i mükârim meşîme-i Saltanat-ı Seniyye’mden olduğu ma‘lûmunuz oldukda beğzâde-i mersûm ve refâkatında olan bir nefer yasakçı ve bir nefer müste’men hizmetkârıyla Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda varınca esnâ-yı râhda ve menâzil ü merâhilde ve hasbe’l-iktizâ bir mahalde müddet-i meks ü ikâmetinde kimesne tarafından te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet ve yollarda münâsib mahalle kondurdularak emniyyeti esbâbını istihsâl birle lâzım gelen zâd ü zevâdesin akçesiyle tedârük ve i‘tâsıyla levâzım-i mihmân-nevâzînin icrâsıyla dikkat mahûf u muhâtara olan mahallerde ücretiyle yanına cebelü neferâtı terfîkiyle emnen ve sâlimen savb-ı maksûda ırsâl ü îsâline mübâderet ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümayûn vaz’ ve hareketden mübâ‘adet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 236.

[132]

Der-zamân-ı sadr-ı sudûru’l-vüzerâ Ali Paşa

ve fî ibbân-ı Re’îsu’l-kuttâb Mehmed Hamid Efendi nâle mâ-yetemennâhü’l-vâkı’

Fî 4 CA sene 1236.

(1) Yanlız hinta hamûlesiyle Akdeniz’e izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ’ibine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Gavalof nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtından olmak üzere bu def’a elçi-i mûmâ-ileyh tarafından takdîm olunan ma‘mûlün bih defter mantûkunca üç bin beş yüz keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse’me naklolunan Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediğın inhâ ve şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefîne-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â idüb defter-i mezkûr Dîvân-ı Hümayûn kaleminde hıfz ve ibkâ olunmağla ‘ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 236⁵⁰⁰.

⁵⁰⁰ Derkenârında “M” yazmaktadır.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Acı Kostantino Civanni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı C () Antonio Gavala nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı C () Dimitriyo di Nikola Koçya nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Rosolimo nâm kapudânın sefinesi iki bin iki yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () İstamati Mikele nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı C sene 36 () Cani Corciyo Tolli nâm kapudânın sefinesi bin üç yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı C.

*Der-zamân-ı Kâ'immakâm Sâlih Paşa
ve fî ibbân mûmâ-ileyh Re'îsu'l-kuttâb
Fî 24 C sene 36.*

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Laleko nâm kapudânın sefinesi on üç bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâhır-ı C sene 36 () Nikolo Kokoli nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâ'il-i B () Kostantino Civanni Glosyoti nâm kapudânın sefinesi bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Teodoro Cenerale nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B sene 36 () Corciyo Matyo nâm kapudânın sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı B () Kiryako İskorti nâm kapudânın sefinesi on altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Nikolo Corciyo Reviti nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn evâsıt-ı B sene 236 () Antonio Ivanof nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Dimitriyo di Antonio nâm kapudânın sefinesi on beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Kostantino Pera nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn () Corciyo Ciyanopulo nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd'e imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 236.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Hazret-i Benderli Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 19 B sene 236.*

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Panayin Valsamo nâm kapudânın sefinesi üç bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı B () Antonyo Fiskovik nâm kapudânın sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı B () Dimitriyo Corciyo nâm kapudânın sefinesi iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Ancelo Jamilli nâm kapudânın sefinesi üç bin dört yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Corciyo Kostantino nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi yedi bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Cozepe Kabre nâm kapudânın sefinesi dokuz bin yedi yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn () Emanuele Liberti nâm kapudânın sefinesi dokuz bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn hamûleleriyle Bahr-i Sefîd’e imrârlarıçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 236.

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve fî zamân-ı Re‘îsu’l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 36.*

(5) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Antonyo Krasa nâm kapudânın sefinesi dört bin altı yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâ‘il-i Ş sene 36 () Françesko Salaka nâm kapudânın sefinesi altı bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Antonyo di Dimitriyo Kokoni nâm kapudânın sefinesi dört bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Manoli Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi sekiz bin beş yüz keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn evâ‘il-i Ş () Marko Gavala nâm kapudânın sefinesi beş bin keyl şa‘îr ile ma‘a-te‘mîn evâhır-ı B () Vasili Teodoro nâm kapudânın sefinesi on iki bin keyl hinta ile ma‘a-te‘mîn fî evâhır-ı B sene 236⁵⁰¹.

[133]

(1) Li-ecli’l-maslaha yol evâmiri

Dersa‘âdet’den berren ve bahren zikri âtî mahallere varub gelince yol üzerinde kazâların kuzât ve nüvvâba ve a‘yân ve serdârân ve iskele ümenâsı ve cizyedâran ve sâ‘ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya re‘âyâsından Marko Pavani nâm Rusyalu bir nefer hizmetkârıyla Der‘aliyye’mden berren ve bahren Bahr-i Sefîd’de vâki‘ ba‘zı cezîrelere ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm bir nefer müste‘men hizmetkârıyla Der‘aliyye’mden berren ve bahren

⁵⁰¹ Derkenârında “36” yazmaktadır.

zikrolunan mahallere varub gelince esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye mutâlebesi ve sâ'irleri câniblerinden dahi âhar gûne vergi talebiyle te'addî ve rencide olunmayub ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu Rusya düvelinin Der'aliyye'mde mukîm fevka'l-âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â etmeğle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu-yı mersûm bir nefer müste'men hizmetkârıyla Dersa'âdet'imden zikrolunan mahallere varub gelince her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye ve sâ'irleri câniblerinden dahi âhar bahâne te'addî ve rencide itdirilmeyüb ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümâyûn himâyet ü sıyâneti esbâbının istihsâline dikkat ve hilâfindan mübâ'adet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı Ş sene 236.

Der-zamân-ı sadr-ı a'zam el-Hâc Sâlih Paşa

ve fî zamân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Hamid Efendi nâle mâ-yetemennâhü

Fî Sene 237.

(2) Rusya elçisi vilâyetine 'avdetinden sonra İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed Ağa'nın takdîriyle Rusya tüccâr sefinelerinin hamûleleriyle Bahr-i Sefîd tarafına imrârlarıçün yazılan izn-i sefine evâmiri

(3) Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Civanni Bergatin nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere on bin keyl hınta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefine-i mezkûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefine-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız

kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarlarına vurûdunda yedine verilen işbu izn-i sefine emr-i şerîfime ba'de'n-nazar ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefine-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya mugâyir-ı şurût-ı uhûd tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüz de üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencide olunmakdan mücânebet ve dostâne mu'âmele ibrâziyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı M sene 237⁵⁰².

(4) Bir sûreti

Yine Rusya kapudânlarından Filipo Barba Calata nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere on iki bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 237.

Yine Rusya kapudânlarından Domeniko Marlo nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün birer kıt'a izn-i sefine ve te'mînleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 237.

Yine Rusya kapudânlarından Civanni Patesta Façolo nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere dört bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı M sene 37.

*Der-zamân-ı sadr-ı a'zam-ı müşârûn-ileyh
ve Re'îsu'l-kuttâb Sadık Efendi*

(5) Bir sûreti

Yine Rusya kapudânlarından Pavlo Mastacınç nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûli olmak üzere beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 37.

Yine Rusya kapudânlarından Mikele İstefano Cicya nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere on bir bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 37.

⁵⁰² Derkenârında "M" yazmaktadır.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Civanni Abesta Horovic nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı S sene 237.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Luka Dabovic nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı S sene 237.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Aleksandro Pezanta nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere sekiz bin altı yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Evâsıt-ı Ra sene 237.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Ancelo Besanta nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dokuz bin hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 237.

[134]

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru 'l-vüzerâ Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu 'l-kuttâb Mir Mehmed Hamid Efendi
Fî 4 CA sene 37.*

(1) Bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e izn-i sefine evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve Boğazhisarları nâ'ibine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Nikiforaki nâm kapudân zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle bu def'a Der'aliyye'mden Akdeniz'e 'azîmet murâd eylediği inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsı üzerine sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i C sene 36⁵⁰³.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Corciyo Bekatoro nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Akdeniz'e ma'a-te'mîn evâ'il-i C () Dimitriyo Forpetti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn () İspiridyon Ivankovik nâm

⁵⁰³ Derkenârında "M" yazmaktadır.

kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâ'il-i C () Corciyo Vereto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâsıt-ı C () Civanni Corciyo Zafiri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn () Ciyanoti Matyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâsıt-ı C sene 36 () Metaksa Valyano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâhır-ı C () Dimitriyo Koçya nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn Fî evâhır-ı C sene 36.

*Der-zamân-ı Kâ'immakâm Sâlih Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb- mûmâ-ileyh Hamid Efendi
Fî 24 CA sene 36.*

(3) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü 'arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Dimitriyo Krisofita nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâhır-ı C sene 36 () Mikele di Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn () Kostantino Drakoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâhır-ı C () Anastasyo Paskoale nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn () Kostantino Corciyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn evâhır-ı C () Kiryako Nikola nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B () Kristodolo Anglesi nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Çozepe Domeniko nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B () Manoli İskiyafiti nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Civanni Façolyeri nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Corciyo Recini nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn () Dimitriyo Sami nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn fî evâ'il-i B sene 36 () Kalko Papa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma'a-te'mîn Bahr-i Sefîd'e imrârîçün başka başka izn-i sefîne evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 36.

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 19 B sene 236.*

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam el-Hâc Sâlih Paşa
ve fî ibbân-ı Re‘îsu ‘l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 236.*

(4) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Diyonisyo Matosso nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Sefîd’e ma‘a-te’mîn fî evâhır-ı B () Panayin Mosori nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn () Nikolo di Palma nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle ma‘a-te’mîn Fî evâhır-ı B.⁵⁰⁴

(5) İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed Ağa’nın takrîriyle yazılmışdır.

Te’mîn emri dahi yazılmışdır.

Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid dâme ve Boğazhisarları nâ’iblerine zîde ilmuhum ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Nîkolo Fitali nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlâtından olmak üzere beş bin keyl hinta ve üç yüz demet fıçı çenberi ile mahmûl râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbi‘ Memâlik-i Mahrûse’me nakliçün Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefîne-i mezkûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â ve husûs-ı mezbûr Tersâne-i ‘Âmire’m emîni Sâlih dâme mecdühûdan isti‘lâm olundukda o makûle çenberin bahâsı ziyâde olduğundan Tersâne-i Ma‘mûre’ye alıvermediğini i‘lâm etmeğle ‘ahîdnâme-i hümâyûn şurûtu mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefîne-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarlarına vurûdunda yedine verilen işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba‘de’n-nazar ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamâmen edâ eyleye ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız

⁵⁰⁴ Derkenârında “14” yazmaktadır.

olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı bulunmaya mugâyir-ı şurût-ı uhûd tevkîf ve te’hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını taşra çıkarub bey‘ ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüz de hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ’ir vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencide olunmakdan mücânebet ve dostâne mu‘âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 237.

[135]

*Der-zamân-ı sadr-ı sudûru ’l-vüzerâ Hazret-i Benderli Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re’îsu ’l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 19 B sene 236.*

(1) Karadeniz’e tehî izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrük emînine hüküm ki;

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Grimandî nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesiyle Der‘aliyye’mden Bahr-i Siyâh tarafına ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu‘âhede üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â eylediğine binâen vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı B sene 36⁵⁰⁵.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Civanni Biyanki nâm kapudânın sefînesine bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a fî evâsıt-ı B sene 36 () Civanni Patista Gaçolo nâm kapudânın sefînesi bilâ-hamûle evâsıt-ı B () Agostino Biga nâm kapudân evâhır-ı B () İstafano Pielovocik nâm kapudânın sefînesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a fî evâhır-ı B sene 36.

*Der-zamân-ı sadr-ı a‘zam Hazret el-Hâc Sâlih Paşa
ve fî ibbân-ı Re’îsu ’l-kuttâb-ı mûmâ-ileyh
Fî 27 B sene 236.*

⁵⁰⁵ Derkenârında “M” yazmaktadır.

(3) Bir sûreti

Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından İstefano Tasovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâhır-ı B () Matyo Babik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Damiyano Kondori nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâhır-ı B () Nikola Senik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ’il-i Ş () Çozepe Romano nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Gavalof nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Panayin Kaliga nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Gregoryo Agodimo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ’il-i Ş sene 236 () Diyamandi Jamilli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ’il-i Ş () Domeniko Merello nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı Ş () Luka Radik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Piyacyo Troyani nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni di Dimitriyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Mikele di Antonyo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâsıt-ı Ş () İstefano Kresa nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâhır-ı Ş sene 36 () Corciyo Oblovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a imrâriçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 36.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü ‘arz-ı hâlinde Rusya kapudânlarından Marko Sefolovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a fî evâ’il-i N sene 36 () İlya Bratik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Nestora Faciyoli nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Corciyo Kapella nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle fî evâ’il-i N sene 36 () Matyo Bratelik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâ’il-i N () Luka Dabovik nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle evâsıt-ı N () Santino Rebeto nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Ciyolyano Bollo nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle () Civanni Rozafota nâm kapudânın sefinesi bilâ-hamûle Bahr-i Siyâh’a imrârlarıçün başka başka izn-i sefine evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 36⁵⁰⁶.

(5) Dergâh-ı mu‘allâ’m kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve liman nâzırı () zîde mecdühûya ve kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni zîde kadruhuma hüküm ki;

Aleksandr Mansonof nâm Rusya kapudânın râkib olduğu Gonc ta‘bir olunur bir sagîr tekne bu def‘a Karadeniz Boğazı’ndan hurûc ile doğru Rusya iskelelerine gidecek olduğuna binâen sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Dersa‘âdet’de mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof

⁵⁰⁶ Derkenârında “31” yazmaktadır.

hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafından istid‘â olunmağla vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun tehî olarak râkib olduğu sefine-i merkûmenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm tehî olarak süvâr olduğu sefine-i merkûme ile Boğaz’a hîn-ı vurûdunda yedine verilen işbu izn-i sefine emri şerîfim ba‘de’n-nazar ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ⁵⁰⁷ eyledikten sonra sefine-i merkûme vurûdunda ve mellâhları arasında Devlet-i ‘Aliyye’m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda re‘âyâ-yı Devlet-i ‘Aliyye’mden hiç ferd bulunmaya mugâyir-i şurût-ı ‘uhûd tevkîf ve te’hîrden ve ziyâde selâmet akçesi vesâ’ir gûne resm-i mutâlebesiyle te‘addî ve rencîdeden mübâ‘adet ve ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet birle emnen ve sâlimen imrârı husûsuna dikkat olunmak bâbında; Fî evâ’il-i N sene 236.

[136]

(1) Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhuma ve serdârân ve cizyedâr ve sâ’ir zâbâtâna hüküm ki;

Rusya ofiçiyallarından Manis Balof nâm kuriyer bir nefer yasakçı ile bu def‘a Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla Rusyalu-yı mersûm yanında olan yasakçı-ı merkûm ile Der‘aliyye’mden Vidin tarîkiyle re’s-i hudûda varınca esnâ-yı râhda her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar taraflarından cizye mutâlebe ve sâ’irleri câniblerinden dahi âhar gûne vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet birle emnen ve sâlimen re’s-i hudûda irsâl ü îsâline dikkat olunmak bâbında siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız size hitâben emri şerîfim sudûrunu Rusya Devlet’inin Der‘aliyye’mden mukîm fevka’l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr sūdde-i sa‘adetime bir kıt‘a memhûr takrîr takdîmiyle istid‘â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi Rusyalu ofiçiyal-ı mersûm ve refâkatında olan yasakçı ile Dersa‘âdet’imden re’s-i hudûda varınca her kangınızın taht-ı hükümet ve kazâsına dâhil olur ise cizyedârlar tarafından cizye talebi ve sâ’irleri câniblerinden dahi âhar bahâne ile te‘addî ve rencîde olunmayub ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunarak sâlimen savb-ı maksûde irsâl ü îsâline mübâderet ve hilâf-ı ‘ahidnâme-i hümayûn vaz‘ ve hareketden mübâ‘adet olunmak bâbında; Fî evâ’il-i S sene 236.

⁵⁰⁷ Metinde “edâ” iki kez yazılmıştır.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya elçisinin mühürlü takrîrinde Rusya kuryerlerinden Flet Ligariteknanof nâm kuryer Der‘aliyye‘den Vidin tarîkiyle re‘s-i hudûda varınca bir nefer yasakçı ile ber-mu‘tâd bir kît‘a yol emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 236.

(3) Tekrâr zâyi‘den emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 41.

Mısır vâlisi vezîrim Mehmed Ali Paşa iclâlehûya Bulak nâm mahalin tâbi‘ olduğu kazânın kâdısına ve İskenderiye nâ‘ibine hüküm ki;

Rusya tüccârından Ivanes Bidrosf nâm tâcirin Rusya memleketi mahsûli olarak Rusya diyârından götürüb Mısır cânibine irsâl eylediği üç bin demet germeşik çubuğunun îcâb iden resmi gümrüğünü ber-mûceb-i ta‘rife Der‘aliyye‘mde kâ‘in Galata gümrüğüne edâ ve yedine memhûr edâ tezkeresi verilmiş olan ve tekrâr gümrük mutâlebesiyle te‘addî olunmak îcâb etmez iken İskenderiye ve Bulak gümrükçüleri tezkere-i mezkûreye i‘tibâr etmeyerek zikrolunan çubuklardan mükerrer olarak bin dokuz yüz yetmiş iki gurus resm-i gümrük ahz eylemiş olduklarından bahisle gümrükçü-i merkûmların resm-i gümrük nâmıyla mükerrer ahz eyledikleri meblağ-ı mezbûrun ma‘rifet-i şer‘le istirdâdı bâbında emr-i şerîfim sudûru Rusya Devleti’nin Der‘aliyye‘mde mukîm fevka‘l-‘âde murahhas Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi‘l-hayrın südde-i sa‘adetime takdîm eylediği memhûr takrîrinde derc ve istid‘â olunmuş olmakdan nâşî Dîvân-ı Hümâyûn‘umda mahfûz ‘ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve muktezâsı su‘âl oldukda Rusya memleketinden ve sâ‘ir düvel-i memâlikinden Devlet-i ‘Aliyye memâlikine getürecekleri ve gerek Devlet-i Aliyye’nin memâlikinden alub Rusya memleketine ve düvel-i sâ‘ire memâlikine götürecekleri emti‘a ve eşyanın bir def‘a ve bir mahalde yüz de üç hesâbı üzere resm-i gümrükleri alındıktan sonra mürûr u ‘ubûr eyledikleri mahallerin gümrükçüleri mükerrer gümrük ve yâhûd sâ‘ir bir dürlü resm-i mutâlebesiyle tüccâr-ı mesfûruna cebr etmeyeler ve eğer işbu nizâma mugâyir mesfûrlardan mükerrer resm-i gümrük alunur ise ahz idenlerden gerüye redd itdirilmesi husûsu Rusyaluya i‘tâ olunan ‘ahidnâme-i hümâyûnun on dokuzuncu maddesinde mûnderic ve mesfûr ve gümrükçü-i merkûmlar tâcir-i mersûmdan ol mikdâr gurusun ahz eyledikleri muvâfık-ı nefsu‘l-emr ise ma‘rifet-i şer‘le istirdâr olunmak için ber-mûceb-i ‘ahidnâme-i hümâyûn emr-i şerîfim i‘tâsı re‘ye menûit idüğü tahrîr olunmağla sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi husûsu mezbûr muvâfık-ı nefsu‘l-emr ise gümrükçü-i merkûmların İstanbul Galata gümrüğünden verilen tezkereye i‘tibâr etmeyerek resm-i gümrük nâmıyla me‘hûzları olan meblağ-ı mezbûr ma‘rifet-i şer‘le tahsîl ve tâcir-i mersûme redd ü teslîm olunmak ‘ahidnâme-i hümâyûn muktezâsından idüğü siz ki vezîr-i müşâr ve kâza ve

nâ'ib-i mûmâ-ileyhümâsız ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-ı muharrer 'amel ve harekete mübâderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında; Fî evâsıt-ı Ş sene 236.

Der-zamân-ı sadr-ı a'zam Sâlih Paşa

ve Re'îsu'l-kuttâb Sadık Efendi

Fî 5 S sene 237.

(4) Rusya elçisi vilâyetine 'avdetinden sonra İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed Ağa'nın takrîriyle Der'aliyye'den tahmîl eylediği hamûlesiyle Bahr-i Sefîd'e imrârîçün yazılan izn-i sefîne ve te'mîn emri dahi verilmiştir.

(5) Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû ve Boğazhisarları nâ'ibleri zîde ilmuhum ve dizdârân ve gümrük emîni zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Cerolmo Maçokato nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Der'aliyye'mden bin yedi yüz elli kantar çimşir ve tahmîl Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmet murâd eylediği beyânıyla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefîne-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emri-i şerîfim sudûru istid'â olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurût-ı mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefîne-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zikr ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emri-i şerîfim ba'de'n-nazar mâdâm ki eşyâ-yı mezkûrenin îcâb iden gümrüğünü 'ahidnâme-i hümâyûn mûcebince edâ eylediğini mübeyyin ma'mûlün bih edâ tezkeresi îbrâz ve ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ eyleye ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhlar arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya mugâyir-i şurût-ı 'uhûd tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği eşyânın Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mûcebince îcâb iden gümrüğü alınub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden mübâ'adet ve dostâne mu'amele imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı S sene 237.

[137]

(1) Bu dahi gümrükçü takrîriyle Rusyalu sefinesine devir fermanı

Akdeniz'e izn-i sefîne

İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'ibleri zîde ilmuhum ve dizdârân ve gümrük emînleri zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından İlya Bravic nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine bu def'a Rusya iskelelerinden Dersa'âdeti'ne vurûd iden Françe tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Antonyo Gariba nâm kapudânın sefinesinde mevcûd olan beş bin keyl Rusya hintasını devir ve tahmîl ile Akdeniz cânibine 'azîmet murâd eylediği inhâ ve imrârına ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmak ve zikrolunan Françe sefinesi su alub kalafata muhtâc olarak Bahr-i Sefîd cânibine gidemeyeceği dahi ihbâr kılınmış olub müste'men sefinesinden yine müste'men sefinesine devir olunması memnû' ise de Bahr-i Sefîd'e gidemeyecek kadar rahne olan sefîne hamûlesinden devirine memnû' iyyet nizâmında mesâ'î olduğuna binâen keyfiyyeti taharrî ve tahkîk olunmak üzere sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhümâsız sana lede'l-havâle Françelu-yı mersûmun sefinesi su alub kalafata muhtâc olduğu ecilden hamûle-i mezkûre Rusyalu kapudân-ı mesfûr sefinesine nakl ve fûrûht olunmuş olduğunu erbâb-ı vukûf ifâde ve ihbâr eyledikleri tarafından i'lâm olunmağla emsâl ittihâzıyla memnû' iyyet nizâmına halel gelmemek ve sâ'ire sirâyet etmemek şurûtuyla sefîne-i mezkûrenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin Rusyalu kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefîne-i merkûmenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki nâ'ibler ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zikr hinta hamûlesiyle mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefîne emr-i şerîfime ba'de'n-nazar ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ eyleye ve sefîne-i merkûme derûnunda ve mellâhları arâsında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya mugâyir-i 'uhûd u şurût tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan mübâ'adet ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği eşyanın yüz de üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden olunmakdan mücânebet ve dostâne mu'amele ibrâzıyla mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 1237.

(2) Gümrükçü Ahmed Ağa'nın takrîriyle

Yalnız devirdir.

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlılarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Nikolo Vivalt nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya iskelelerinden tahmîl eylediği sekiz bin keyl hinta ile Dersa'âdet'ime vurûd etmiş ise de sefine-i mezbûre sulanub kalafat ve ta'mîre muhtâc olduğu beyânıyla hinta-ı mezkûrenin âhar müste'men sefinesine devrine müsâ'ade-i seniyyem erzânî kılınması bâ-takrîr istid'â olunmağın husûs-ı mezbûr hâlâ kapudân-ı deryâ düstûr-ı vezîrim Ali Paşa edâma'llâhu te'âlâ iclâlehûya lede'l-havâle müşârün-ileyh dahi sefine-i merkûmeyi liman nâzırı ma'rifetiyle mu'âyene itdirildikde fi'l-hakîka kalafata muhtâc olduğunu ihbâr etmekle sefine-i mezkûreyi olan hintanın âhar sefineye devir ile ta'mîr ve kalafat olunmasına ruhsat-ı seniyyem erzânî kılınması re'ye menûit idüğünü i'lâm idüb bu makûle devir maddesi külliyyen memnû' ise de zahîresi telef ve zâyi' olacak derece de rahnedâr olan sefine bi'l-mu'âyene tahkîk olunarak hamûlesinin Kurşunlu Mahzen pişgâhında Beşiktaş önüne varınca ol sahilin açıklarında 'alenen devir olunmasına mesâğ olmağla emsâl-i ittihâz olunmamak ve devrin memnû'iyet nizâmına hâlel gelmemek şartıyla zikrolunan sefine derûnunda olan hinta-ı mezkûrenin ber-mûceb-i nizâm alargada 'alenen âhar müste'men sefinesine devir olunması fermânım olmağın imdi devrin memnû'iyet nizâmına hâlel gelmemek ve emsâl olmamak şartıyla Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere kapudân-ı mersûmun sefine-i mezkûresinde olan hintanın ber-mûceb-i nizâm alargada 'alenen âhar müste'men sefinesine devir itdirilmesi husûsuna mübâderet ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından bir habbe zahîrenin devr ve tahmîline irâ'et-i ruhsatdan mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı C sene 37.

(3) Gümrükçü Ahmed Ağa'nın takrîriyle yazılmışdır.

İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Teostasyo Foka nâm kapudân Devlet-i 'Aliyye'm memâliki mahsûlinden otuz varul tuzlu balık ve Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere beş bin keyl fasulye ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefid cânibine 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mümâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmağla 'ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul

gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûm râkib olduğu sefine-i mezkûreye memnû'âtdan bir nesne vaz' eylemediği halde sefine-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki nâ'ibler ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zikr ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarları'na vurûdunda yedine verilen işbu izn-i sefine emr-i şerîfime ba'de'n-nazar mâdâm ki eşyâ-yı mezbûrenin îcâb iden gümrüğünü 'ahidnâme-i hümâyûn ve tâ'rife-i cedîde defteri mücebince edâ eylediğini mübâyin ma'mûlün bih edâ tezkeresini ibrâz birle ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ eyleye ve sefine-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'm bulunmaya mugâyir 'uhûd ve şurût tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan mübâ'deret ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği eşyanın 'ahidnâme-i hümâyûn ve Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebince îcâb iden gümrüğü alınub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden mücânebet ve dostâne mu'âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i C sene 237.

[138]

(1) *İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed Ağa'nın takrîriyle Rusyalı tüccâr sefinelerinin Akdeniz'e imrârıçün yazılan izn-i sefine ve te'mîn emirleridir.*

İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînlerine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Diyonizyo Rozolimo nâm kapudân Rusya memâlik mahsûlinden olmak üzere on bir bin hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefid'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmağla 'ahidnâme-i hümâyûn şurût-ı mücebince 'amel olunmak bâbında () te'mîn emri dahi yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 237.

(2) Bir sûreti

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Diyonisyo Kondori nâm kapudânın sefinesi Rusya memâlik mahsûlinden olmak üzere üç bin keyl hinta ve üç bin keyl şa'ir ile Bahr-i Sefid'e imrârıçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i R sene 37.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Bazilyo Mancavino nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i R sene 237.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Ciyorciyo Giyano nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere beş fıçı siyah ve yirmi fıçı kırmızı havyar ile mahmûl Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R sene 237.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Çozepe Romano nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört bin iki yüz keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd cânibine imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 237.

Yine Rusya tüccâr sefinesi kapudânlarından Petro Abesta Horovic nâm kapudânın sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd cânibine imrâriçün ber-mu'tâd bir kıt'a izn-i sefine ve bir kıt'a te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 237.

Yine Rusya kapudânlarından Civanni Moreti nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört bin beş yüz keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd cânibine imrâriçün bir kıt'a izn-i sefine ve bir kıt'a te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ca sene 37.

Yine Rusya tüccâr kapudânlarından Nikolo Rivolta nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere on bin keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd'e imrâriçün bir kıt'a izn-i sefine ve bir kıt'a te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 37.

Yine Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Kristoforo Kasilari nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere sekiz bin keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd'e imrâriçün bir kıt'a izn-i sefine ve bir kıt'a te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 237.

(3) İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi'nin takrîriyle yazılmışdır.

Boğazhisarları nâ'iblerine ve Hâcegân-ı Divân-ı Hümayûn'dan hala İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Emîn zîde mecdühûya ve Boğazhisarları dizdârları ve gümrük emîni zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Luka Fiskovic nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere sekiz bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ye vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ye tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ye nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefine-i mezkûrenin hamûle-i merkûmesiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â kılınmış ve sefine-i mezkûre liman-ı Âsitâne-i

‘Aliyye’nde mevcûd olarak liman nâzırı ve Galata gümrüğü emîni tarafından taharrî olundukda derûnunda Rusya memâlikî mahsûlî olarak sekiz bin keyl hinta ve sefine-i merkûme tâkımından olarak üç kıt’a tob ve on dokuz kıt’a tüfenk ve on vukiyye barut-ı siyâh olub memnû‘âtdan bir nesne olduğu ve sahîh Rusya seffinesi idüğü beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim ısdârı re’ye menût idüğünü hâlâ Kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Ali Paşa iclâlehû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi’l-iştirâk i’lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i’lâm ‘amel olunmak fermânım olmağla imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefine-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve sen ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr seffinesiyle Boğazhisarlarına vurûdunda yedine verilen işbu izn-i sefine emr-i şerîfim ba‘de’n-nazar ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ eylemeye ve sefine-i merkûme derûnunda ve mellâhları arâsında Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı olduğuna şübhe ‘ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i ‘Aliyye’ m re‘âyâsı olmaya mugâyir-ı şurût-ı ‘uhûd ve tevkîf ve te’hîrden ve hamûlesi yoklanmaktan ve ol tarafında hamûlesinden bir mikdârını taşra çıkarub bey’ ider ise fakat ihrâc eylediği mikdârın yüzde üç hesâbı üzere îcâb iden resm-i gümrüğü alınur ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ’ir vergi mutâlebesiyle te‘addî ve rencide olunmaktan mücânebet ve dostâne mu‘âmele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında te’mîn emri dahi yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 237.

(4) Bir sûreti

Yine Rusya kapudânlarından Marko Yovanovic nâm kapudânın seffinesi Rusya memâlikî mahsûlâtından olmak üzere on bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr seffinesi liman nâzırı ve Galata gümrüğü emîni taraflarından taharrî olundukda derûnunda Rusya mahsûlî olarak on bin keyl hinta ve sefine-i merkûme tâkımından olarak üç kıt’a tob ve yirmi bir tüfenk ve üç bıçak ve kırk vukiyye barut-ı siyâh olub memnû‘âtdan bir nesne olduğu ve sahîh Rusya seffinesi idüğü kapudân-ı deryâ vezîr Ali Paşa ile gümrük emîni bi’l-iştirâk i’lâm etmeleriyle ber-mûceb-i i’lâm ‘amel olunmak için bir kıt’a izn-i sefine ve te’mîn emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 237⁵⁰⁸.

⁵⁰⁸ Üst tarafında “*Bu dahi*” yazmaktadır.

[139]

(1) *Bu dahi İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed Ağa takrîriyle Rusyalı tüccâr sefinelerinin hamûlesiyle Karadeniz'e imrârlâriçün izn-i sefine emirleri*

Dergâh-ı mu'allâ'm kapucu-başlıklarından İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve liman nâzırı () zîde mecdühûya ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emîni zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Pavlo Mastacinç nâm kapudân Bahr-i Sefid'de vâki Devlet-i 'Aliyye'me tâbi olmayan düvel-i sâ'ire mahsûlâtından olmak üzere altı yüz bin limon tahmîl ile râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefid tarafından Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ol tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûme eşyâ-yı mezkûre ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at ve bir dürlü bahâne ile tevkîf ve te'hîr itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â olunmağla ber-muktezâ-yı şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında; Fî evâsıt-ı R sene 237.

(2) *Gümrükçü Ahmed Ağa'nın takrîriyle*

Yine İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya ve liman nâzırına () ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emîni hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Hristoforo Roskovic nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh cânibine 'azîmet eylemesiçün ber-mu'tâd bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i C sene 237.

(3) *Gümrük emîni Mehmed Emîn takrîriyle*

Bir sûreti

Gümrük emîni Hâcegân-ı Divân-ı Hümayûn'dan es-Seyyid Mehmed Emîn ve liman nâzırı ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine () Rusya kapudânlarından Petro Abesta Horovic ve Çozepe Kabre nâm kapudânlar hamûleden tehî olarak râkib oldukları bir kıt'a Rusya tüccâr sefineleriyle Der'aliyye'den Bahr-i Siyâh'a 'azîmetler istid'â olunmuş ve sefine-i mezkûreler hamûleden tehî ve sahîh Rusya sefinesi olduğu liman nâzırı ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle tahkîk olduğu beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîf-i sudûru re'ye menût idüğünü Kapudân-ı deryâ vezîrim Ali Paşa ile gümrük emîni bi'l-iştirâk i'lâm etmeleriyle ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında Fî evâ'il-i B sene 37 târîhinde başka başka iki kıt'a izn-i sefine emirleri yazılmışdır.

Rusya kapudânlarından Nikolo Vivalta nâm kapudân hamûleden tehî olarak Kapudân Paşa vekîli Tersâne Emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd ve gümrük emîni mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla Bahr-i Siyâh'a bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 37.

(3) Boğazhisarları nâ'iblerine ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn zîde mecdühûya ve dizdârân ve gümrük emîni zîde kadruhuma hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Luka di Ciyerola Moravic nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Der'aliyye'mden dokuz yüz yetmiş yedi kantar yapığı ve on bin 'aded cild-i erneb ve Bahr-i Sefîd cânibine 'azîmet murâd eylediği beyânıyla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i merkûme derûnunda mevcûd ol mikdâr yapığı ve cild-i erneb Memâlik-i Mahrûse'm mahsûli olduğundan ber-mûceb-i ta'rife resm-i gümrüğü ahz olunmuş idüğü ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu liman nâzırı mûmâ-ileyh ile Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle tahkîk olduğu beyânıyla mürûrunua ruhsatı hâvî emr-i şerîfim ısdârı re'ye menût idüğünü hâlâ kapudân-ı deryâ düstûr vezîrim Ali Paşa edâma'llâhu te'âlâ olunduğu iclâlehû ile sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyhsin kapudân-ı mersûmun hamûle-i mezkûre ile mahmûl râkib olduğu sefine-i mezkûrenin imrârına mübâderet eylesin ve siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız kapudân-ı mersûm sâlifü'z-zikr ol mikdâr hamûle ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Boğazhisarlarına vurûdunda yedine i'tâ olunan işbu izn-i sefine emr-i şerîfim ba'de'n-nazar mâdâm ki eşyâ-yı mezkûrenin icâb iden gümrüğünü 'ahidnâme-i hümâyûn mücebinde edâ eylediğini mübeyyin ma'mûlün bih edâ tezkeresi ibrâz ve ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede üç yüz akçe selâmet resmini tamamen edâ eyleye ve sefine-i merkûme derûnunda ve mellâhları arasında Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı olduğuna şübhe 'ârız olur ise yoklanub mâdâm ki derûnunda Devlet-i 'Aliyye'm re'âyâsı bulunmaya mugâyir-i şurût-ı 'uhûd tevkîf ve te'hîrden ve hamûlesi yoklanmakdan ve ol tarafda hamûlesinden bir mikdârını rızâsıyla taşra çıkarub bey' ider ise fakat ihrâc eylediği eşyânın Ticâret-i Dâhiliye şurûtu mücebinde icâb iden gümrüğü alınub ziyâde gümrük ve ziyâde selâmet akçesi ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîdeden mübâ'adet ve dostâne mu'amele ibrâzıyla imrârına mübâderet olunmak bâbında () bir kıt'a te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 37⁵⁰⁹.

⁵⁰⁹ Üst tarafında “Bu dahi” yazmaktadır.

(4) Bu dahi gümrük emîni es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi'nin takrîriyle yazılmışdır.

Der'aliyye'mden bahren zikri âtî mahalle varınca yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum voyvodalar ve dizdârlar ve iskele emînleri ve cizyedârân ve sâ'ir zâbitân zîde kadruhuma hüküm ki;

Sâ'ir-i düvelin re'âyâlarına verilen fermânlar ve yol emirleri Rusya re'âyâsına dahi vech-i lâyıki üzere edâ oluna deyü Rusyaluya i'tâ olunan 'ahidnâme-i hümayûn'da munderic olduğuna binâen bu def'a Rusya beğzâdelerinden Konton nâm beğzâde bir nefer hemşîresi ve üç nefer kızları ve bir nefer müste'mene karı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla Der'aliyye'mden France diyârına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla beğzâde-i mesfûr hemşîre ve kızları ve bir nefer müste'mene karı ve bir nefer müste'men hizmetkârıyla mahal-i merkûme varınca esnâ-yı râhda ve uğradığı mahallerde hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn cizye ve sâ'ir vergi mutâlebesiyle te'addî ve rencîde ve sâlimen imrârlarına mûmâna'at olunmayub himâyet ü sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmakdan nâşî 'ahidnâme-i hümayûn şurût-ı mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhümâsız beğzâde-i mersîm yanında olan âdemleriyle mahal-i mezkûre varınca esnâ-yı râhda ve uğradığı mahallerde hilâf-ı şurût-ı 'ahidnâme-i hümayûn cizye mutâlebesiyle ve sâ'ir vergi teklîfiyle te'addî ve rencîde itdirilmeyüb ber-mûceb-i 'ahidnâme-i hümayûn himâyet ü sıyânet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Ş sene 237.

(5) İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn zîde mecdühûya ve Boğazhisarları nâ'iblerine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Pavlo Mastacınç nâm kapudân zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle bu def'a Der'aliyye'mden Akdeniz'e 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsı üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefîne-i mezkûre hamûleden tehî ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetiyle tahkîk olduğu beyânıyla mürûrunu ruhsatı hâvî izn-i sefîne emr-i şerîfim i'tâsı re'ye menût idüğünü Kapudân-ı Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'id dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında ber-mu'tâd Akdeniz'e tahî izn-i sefîne emri ve bir kıt'a te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 237⁵¹⁰.

⁵¹⁰ Üst tarafında "Bu dahi" yazmaktadır.

[140]

(1) *İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Emîn Efendi'nin takrîriyle yazılmışdır.*

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umdan İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn ve liman nâzırı () zîde mecdühümâ ve kavak ustası () ve hisar gümrüğü emîni zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Ciyosbe Romano nâm kapudân Bahr-ı Sefîd'de vâkı' Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' olmayan düvel-i sâ'ire memâlik mahsûlâtından olmak üzere yirmi fıçı rom ve Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından seksen bin limon ve yüz kantar kuru üzüm ve beş bin vukiyye zeytûn ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefîd tarafından Der'aliyye'me vurûd birle Memâlik-i Mahrûse'm mahsûli olan eşyâ-yı merkûmenin gümrüğü edâ olduğunu mü'şir ma'mûlün bih edâ tezkeresi i'tâ olduğu ve hamûle-i mezkûmeyi bu tarafa ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin eşyâ-yı merkûm ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i merkûm liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetiyle lede't-tahkîk hamûlesi olan işbu eşyâdan limon ve kuru üzüm ve zeytûn Memâlik-i Mahrûse'm mahsûli olduğundan ber-mûceb-i ta'rife resm-i gümrükleri ahz olunmuş ve rom üzüm mahsûli olup ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu ve mürûruna ruhsatı hâvî izn-i sefine emri i'tâsını Kapudân-ı Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni olan iftihâr el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ş sene 237.

(2) İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Emîn ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Dimitriyo Giyovasovic nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlâtından elli bir bin yüz elli vukiyye hamr ve altı bin vukiyye zeytûn tahmîl idüb zikrolunan hamrın resm-i zecriyesi ve zeytûnun gümrüğü edâ olduğu beyânıyla sefine-i merkûmenin ol mikdâr hamr ve zeytûn hamûlesiyle Bahr-i Siyâh cânibine mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i mezkûre liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetiyle lede't-tahkîk hamûlesi olun hamr ve zeytûn resm-i zecriye ve gümrüğü ahz olunmuş ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî izn-i sefine emri i'tâsını Kapudân-ı Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni olan el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük

emîni-i mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Ş sene 237⁵¹¹.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Petrovic nâm kapudân Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on denk boyalı rişte-i penbe ve dört sandık çöpçini ve otuz dört sandık ak günlük ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne-i Âmire emîni ve gümrük emîni i'lâmıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 237 () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Kostanco Şemigalya nâm kapudân Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden seksen bir sandık limon ve seksen dokuz boğça duhân ve yirmi varul zeytûn ve sekiz sandık hurma ve yüz elli altı sandık kuru üzüm ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne-i Âmire'm emîni ve gümrük emîni i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 37.

(4) Yine İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyh ve liman nâzırı kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Ciyovani Kalsi nâm kapudân Bahr-i Sefid'de vâki' Devlet-i 'Aliyye'me tâbi' olmayan düvel-i sâ'ireden Zanta cezâresi mahsûlinden olmak üzere iki yüz bin limon ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefid tarafından Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi bu tarafda ihrâc etmeksizin ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafında 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûm eşyâ-yı mezbûre ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş sefine-i mezkûre de mevcûd hamûlesi Avrupa mahsûli olub ve sahîh Rusyalu sefinesi idüğünü liman nâzırı mûmâ-ileyh ile Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle tahkîk olunduğu beyânıyla mürûruna ruhsat-ı hâvî emr-i şerîfim ısdârını Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme-i mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâmm 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i N sene 37⁵¹².

(5) Bir sûreti

Yine İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyh ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Tomazo Razeto nâm kapudânın sefinesi Messina mahsûlinden bin yüz vukıyye şeker ve üç bin vukıyye kahve-i efrenc ve dört bin vukıyye hamr ve elli vukıyye kırmızı ve beş yüz sandık limon ve

⁵¹¹ Üst tarafında "Bu dahi" yazmaktadır.

⁵¹² Üst tarafında "Bu dahi" yazmaktadır.

portakal ve on bin vukıyye limon suyu ve altı fiçı rom ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne-i Âmire emîni ve gümrükçü i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 37.

(6) Karadeniz'e hamûleli izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyh ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki; Rusya kapudânlarından Antonyo Kangalic nâm kapudân râkib olduğu bir Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden on yedi bin vukıyye hamr ve bin beş yüz kantar harub tahmîl idüb zikrolunan hamrın resm-i zecriyesi ve harubun gümrüğü edâ olunduğu beyânıyla sefîne-i merkûmenin ol mikdâr hamr ve zeytûn hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefîne-i mezkûre liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle lede't-tahkîk hamûlesi olan hamr ve zeytûnun resm-i zecriye ve gümrüğü ahz olunmuş ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu beyânıyla mürûruna ruhsât-ı hâvî izn-i sefîne emri i'tâsını Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i N sene 237⁵¹³.

(7) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka Vabovic nâm kapudân Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden on bin vukıyye hamr ve sekiz bin vukıyye limon suyu ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İlya Bravic nâm kapudân Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından kırk dört bin üç yüz kırk vukıyye hamr ve altı yüz vukıyye duhân ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne emîni ve gümrük emîni i'lâmlarıyla bir kıt'a izin emri yazılmışdır. Evâhır-ı N sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Moreti nâm kapudân Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on altı bin vukıyye zeytûn ve bin beş yüz vukıyye duhân ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Anastasyo Çoreka nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından yirmi bin vukıyye hamr ve on bin vukıyye limon suyu ve

⁵¹³ Üst tarafında “Bu dahi” yazmaktadır.

bin iki yüz kantar harub ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 37 () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Kristoforo Sekovic nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden üç yüz doksan varul hurma ve yirmi varul hamr ve üç yüz vukıyye rişte-i penbe-i elvân ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 37 () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Teostasyo Foka nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz bin vukıyye hamr ve sekiz bin vukıyye limon suyu ve altı yüz kantar harub ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 37 () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyovani Bono Şitafino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altmış iki bin dört yüz kırk vukıyye hamr ve dört yüz vukıyye 'arak ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 37.

[141]

(1) **Gümrük emîni Mehmed Emîn Beğ Efendi takrîriyle**

Akdeniz'e hinta hamûlesiyle izn-i sefîne

Boğazhisarları nâ'iblerine;

Yine İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Emîn zîde mecdühûya ve boğazhisarları dizdârlarına hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Matto Bradoliç nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere yedi bin beş yüz keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbi' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ne vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ne tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ne nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i mezkûrenin hamûle-i merkûmesiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefîne-i mezkûre liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle lede't-tahkîk derûnunda Rusya memâliki mahsûli olarak yedi bin beş yüz keyl hinta ile mahmûl ve sahîh Rusyalu sefinesi idüğü beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında te'mîn emri dahi yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 37.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Nikolo Cole nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere beş bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emîni i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emri dahi yazılmışdır. Evâhır-ı N sene 37.

Rusya kapudânlarından Petro İstamorovic nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere sekiz bin sekiz yüz keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emri yazılmışdır. Evâ'il-i L sene 37.

Yine Rusya kapudânlarından Penayi Laviko nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından bin beş yüz kantar âhen-i hâm ve yirmi dört fiçı revgan-ı sâde ve beş yüz 'aded kavsâle ve bin yüz keyl hinta ve seksen sandık revgan-ı şem'i ve kırk but revgan-ı don ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Evâ'il-i L sene 37⁵¹⁴.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Cozepe Kabre nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden on bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne ve gümrük emîni i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne ve bir kıt'a te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 37.

Rusya kapudânlarından Luka Senic nâm kapudânın sefinesi Rusya mahsûlinden altı bin keyl bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün kezâlik i'lâmları mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır evâhır-ı L () yine Rusya kapudânlarından Civanni Anglizi nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden yedi yüz kantar kumana? ve iki bin dört yüz keyl hinta ile Akdeniz'e imrâriçün kezâlik evâhır-ı L sene 37 () yine Rusya kapudânlarından Cozepe Romano nâm kapudânın sefinesi Rusya mahsûli iki bin dört yüz keyl hinta ve bin yedi yüz keyl kokoroz ile Bahr-i Sefid'e evâ'il-i Za () yine Rusya kapudânlarından Nikolo Divalta nâm kapudânın sefinesi Rusya mahsûli on bin keyl hinta ile Bahr-ı Sefid'e evâ'il-i Za.⁵¹⁵

⁵¹⁴ Üst tarafında “*Bu dahi*” yazmaktadır.

⁵¹⁵ Üst tarafında “*Bu dahi*” yazmaktadır.

(4) Karadeniz'e hamûleden tehî izn-i sefine evâmiri

Yine İstanbul gümrüğü emînine ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Antonyo Luka Fiskovic nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Der'aliyye'mden Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i mezkûre hamûleden tehî ve sahîh Rusya sefinesi olduğu liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetiyle tahkîk olunduğu beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i L sene 237⁵¹⁶.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luici Barlet nâm kapudân sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a 'azîmetiçün yine Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmları mûcebince bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâhır-ı L sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Domeniko Caleka nâm kapudânın sefinesi Sant Nikolo tesmiye olunur hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a 'azîmetiçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâhır-ı Za.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Diyonisyo Korkomali nâm kapudân Civanni Brotaca tesmiye olunur hamûleden tehî olarak bir kıt'a Rusya tüccâr sefine[si] Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmları mûcebince bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Antonyo Garzipa nâm kapudân Karonite tesmiye olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmları mûcebince bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâ'il-i M sene 38.

Rusya kapudânlarından Kabriyale İstonovic nâm kapudân Brasina ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M.⁵¹⁷

⁵¹⁶ Üst tarafında “*Bu dahi*” yazmaktadır.

⁵¹⁷ Üst tarafında “*Bu dahi*” yazmaktadır.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Nikolo Ciyole nâm kapudân Tamestofes ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 38.

Rusya kapudânlarından Mihele Kazkaro nâm kapudân Nikolo ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Evâ'il-i S.

Yine Rusya kapudânlarından Ciyolyano Polo nâm kapudân Adoniz ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Evâ'il-i S.

Yine Rusya kapudânlarından İspiro Banay Marato nâm kapudân Menirfa ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 38.

(7) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Baflo Bafa nâm kapudân Tatay ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S sene 38.

Rusya kapudânlarından Agostino Biga nâm kapudân San Pavlo ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Ancelo Basante nâm kapudân Kostanca ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Kostanco Samikya nâm kapudân Anfesan ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S. ⁵¹⁸

[142]

(1) Gümrük emîni Mehmed Emîn Efendi'nin takrîriyle

Karadeniz'e hamûleli izn-i sefîne evâmiri

Hâcegân-i Dîvân-ı Hümâyûn'dan İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn ve liman nâzırı () zîde mecdühûya ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

⁵¹⁸ Derkenârında “*Bunun fermânı gelüb hıfz olunmuşdur*” yazmaktadır.

Rusya kapudânlarından Ciyovani Rositi nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Der'aliyye'mden üç yüz sandık portakal ve altı yüz altmış vukıyye bâdem ve altmış kantar sirke ve sekiz kantar limon suyu ve dört bin iki yüz vukıyye zeytûn ve beş yüz vukıyye rişte-i penbe-i elvân ve dört bin yüz vukıyye duhân boğça ve iki yüz üç vukıyye bağa ve kırk kantar penbe-i hâmin îcâb iden resm-i gümrüğü tamamen edâ ve yedine ma'mûlün bih memhûr edâ tezkeresi ba'de'l-ahz hamûle-i merkûmeyi li-ecli't-ticâre Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede sefine-i merkûmenin eşyâ-yı mezkûre ile Bahr-i Siyâh cânibine 'azîmetine mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i mezkûre liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle lede't-tahkîk mârru'z-zikr hamûle ile mahmûl ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî izn-i sefine emr-i şerîfim sudûrunu Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâsıt-ı L sene 37⁵¹⁹.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Kapla nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden olmak üzere yirmi bin vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-mu'tâd izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 37⁵²⁰.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Mazilyo Mancavino nâm kapudânın sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûli olarak kırk bin vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-mu'tâd izn-i sefine emri yazılıb Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberi ve haberi verilmiştir Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za sene 237⁵²¹.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Marko Sokacya nâm kapudân Okmiya tesmiye olunur sefinesi düvel-i sâ'ire hâsılâtından bin beş yüz vukıyye kahve-i efrencî ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi üç bin vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılıb Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberi ve haberi verilmiştir. Fî evâhır-ı Za sene 37⁵²².

⁵¹⁹ Derkenârında "88" yazmaktadır.

⁵²⁰ Üst tarafında "Bu dahi" yazmaktadır.

⁵²¹ Üst tarafında "Bu dahi" yazmaktadır.

⁵²² Üst tarafında "Bu dahi" yazmaktadır.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Komaviç nâm kapudân Markoriyo tesmiye olunur sefinesini Der‘aliyye’den tahmîl eylediği dört sandık mahlût eşyâ-yı gayr-i memnû‘a ve iki denk de altmış deste karacalar kuşağı ve bir kuburda yüz yirmi ‘aded kiraz çubuğu ve doksan beş boğça duhân ve üç yüz altmış bir varul zeytûn ve bir sandık kitâb-ı efrencî ve otuz dokuz kantar ak günlük ve iki varul kardaş kanı ile Bahr-ı Siyâh’a imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 237.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Radena nâm kapudân Larecina Marya Krisniya ta‘bîr olunur sefinesi düvel-i sâ‘ire hâsılâtından olmak üzere yüz çuvâl kahve-i frengî ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i M sene 238.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Mikele Dominci nâm kapudân Lakortona di Teodozya ta‘bîr olunur sefinesi düvel-i sâ‘ire hâsılâtından olmak üzere Der‘aliyye’den tahmîl eylediği bin ‘aded siyâh mermer-i frengî ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i‘lâmları mücebince bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i M sene 238.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Baklo Mastahniç nâm kapudân râkib olduğu Marona Salgatore tesmiye olunur bir kıt‘a sefinesi Zanta cezâresinde yüz elli bin ‘aded limon ve Der‘aliyye’den üç bin vukıyye zeytûn ve bin vukıyye duhân ile Bahr-ı Siyâh’a imrâriçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i M sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka di Cerolmo Raviç nâm kapudân Konidaz ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Zanta’dan elli fıçı limon suyu ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i‘lâmlar mücebince bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 38.

Rusya kapudânlarından Diyonisyo Kandori nâm kapudân Mihâl Arkaniklo ta‘bîr olunur sefinesine Der‘aliyye’den dört yüz dört boğça duhân ve on denk rişte-i sürh ile Bahr-i Siyâh’a i‘lâmlar mücebince izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M..

Rusya kapudânlarından Antonyo Bratic nâm kapudân Breganti Şeklent İskorohot ta‘bîr olunur sefinesine Der‘aliyye’den bin iki yüz yirmi yedi kantar harub ile Bahr-i Siyâh’a i‘lâmlar mücebince izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M.

Rusya kapudânlarından Nikolo Ritale nâm kapudân Medoza ta‘bîr olunur sefinesi Memâlik-i Mahrûse’den Bozcaada’dan yüz beş bin sekiz yüz yetmiş beş vukıyye hamr tahmîliyle Bahr-i Siyâh’a i‘lâmlar mücebince bir kıt‘a izin yazılıub Başmuhâsebe’ye ‘ilm u haberi ve haberi verilmiştir. Fî evâsıt-ı M sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Aleksandro Kiyakof nâm kapudân San Ciyorciyo ta'bir olunur sefinesi Der'aliyye'den dört yüz altmış sekiz kantar harub ve kırk varulda dört bin vukıyye zeytûn tahmîliyle Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyakomo Karon nâm kapudân Susana ta'bir olunur sefinesi düvel-i sâ'ireden Marsilya'dan tahmîl eylediği bir sandık mantar ve iki yüz altmış sekiz varul ham sirke ve elli beş bin sekiz yüz on sekiz vukıyye toprak kömürü ve iki varul çenkar ve bir sandık kebe ve elli varul zeytûn ve yeşil biber turşusu ve yunus balığı ve sardalya ve bir sandık kebir âyîneler ve bir sandık beyaz kâğıd ve pâbûş ve kuru incir ve eldiven ve şirub ve tuzlu lahm-ı hınzîr ve otuz altı 'aded iskemle ve altı sandık frenk şabkası ve bir sandık pâpûşlar ve bir sandık kütüb-i fransız ile mahmûl olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 238.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Domeniko Merello nâm kapudân Tostra Sinyora Delkadmîne ta'bir olunur sefinesi Der'aliyye'den yüz boğça duhân tahmîl idüb Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Evâ'il-i S.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Rikalta nâm kapudân Natono ta'bir olunur sefinesine düvel-i sâ'ire'den üç çuvâlda iki yüz elli altı kahve-i frengî hamûlesiyle Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S.

[143]

(1) Gümrük emîni Mehmed Emîn takrîriyle

Akdeniz'e hamûleli izn-i sefîne evâmîri

Boğazhisarları nâ'iblerine ve İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Emîn zîde mecdühûya ve boğazhisarları dizdârları ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Vincenzo Razale nâm kapudânın Rusya memâlikî mahsûlinden olmak üzere yedi bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine dâ'ir Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'ne vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-müceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'ne tâbi' Memâlik-i Mahrûse'ne nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsınca sefîne-i mezkûre hamûle-i merkûmesiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefîne-i mezbûre liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle lede't-tahkîk derûnunda Rusya memâlikî mahsûli olarak yedi bin keyl hinta ile mahmûl ve sahîh Rusya sefinesi idüğü beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmîre'm emîni olan

es-Seyyid el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında () te'mîn emri dahi yazılmışdır. Fî evâsıt-ı ZA sene 237.

(2) Bir sûreti

Rusya kapudânlarından Civanni Perlainovic nâm kapudânın sefinesi sekiz bin keyl Rusya hintasıyla Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne-i Âmire emîni ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı ZA sene 37.

Rusya kapudânlarından Spidid Dezkir Anovic nâm kapudânın sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere sekiz bin beş yüz keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne emîni ve gümrük emîni i'lâmlarıyla izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Evâhır-ı Za sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Baldasare Sekervic nâm kapudân Vail Harale Viyatiyer tesmiye olunur sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmları mûcebince birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Aba Pana nâm kapudân Okasyano tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden on bir bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Vahkiya nâm kapudân Fran Onceron tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden altı bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Luka Kikovic nâm kapudân Geçarya tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûlinden on bir bin keyl hinta ile Akdeniz'e 'azîmetiçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Evâhır-ı Za.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka Notaro nâm kapudân Tamistokle tesmiye olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden on bir bin keyl hinta ile Akdeniz'e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Za sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Petro Monic nâm kapudân İl Varolozo tesmiye olunur sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden beş bin keyl hinta ve yüz fiçi kalya taşı

ve kırk fıçı şem‘-i ‘asel ve yüz on iki seklem yapağı ile Akdeniz’e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefine ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Evâ‘il-i Z.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Giyortovic nâm kapudân Natono tesmiye olunur sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden üç bin dört yüz keyl hinta ile Akdeniz’e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefine ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Evâ‘il-i Z.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Sakaryo Mangovic nâm kapudân Toncina tesmiye olunur sefinesi Rusya memâliki mahsûlünde iki bin beş yüz keyl hinta ve yüz on üç ‘aded sığır gönü ile Akdeniz’e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefine ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Evâ‘il-i Z.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Gregoryo Agodimo nâm kapudân Nikolo tesmiye olunur sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden beş bin keyl hinta ile Akdeniz’e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefine ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Evâ‘il-i Z.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Saveryo Yopovic nâm kapudân Natono tesmiye olunur sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden yedi bin beş yüz keyl hinta (ve Der‘aliyye’den dört bin üç yüz vukiyye şem‘-i ‘asel tahmîl idüb Bahr-i Sefîd’e imrâriçün tebdîl olmuşdur)⁵²³ imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmları mücebince birer kıt‘a izn-i sefine ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Z sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Kristoforo Batkovic nâm kapudân Apla Minondai tesmiye olunur bir kıt‘a sefinesini Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört yüz yirmi dokuz denk yapağı ve yedi yüz altmış sekiz ‘aded sığır gönü ile Akdeniz’e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i‘lâmları mücebince bir kıt‘a izn-i sefine ve bir kıt‘a te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z sene 237⁵²⁴.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Damiko nâm kapudân Kimitrenyaya tesmiye olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden yedi yüz keyl hinta ve altı yüz kantar âhen-i hâm ve iki yüz ‘aded cild-i bakar ve yüz kantar havyar ile Akdeniz’e bu dahi i‘lâmlarıyla iki kıt‘a fî evâhır-ı Z.Sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Marino Vargoti nâm kapudân Marotari Kigo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden dört bin yedi yüz keyl hinta ile Akdeniz’e bu dahi i‘lâmlarıyla iki kıt‘a fî evâhır-ı Z sene 37.

⁵²³ Derkenârında yazmaktadır.

⁵²⁴ Derkenârında “cild-i bakar” yazmaktadır.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Tomazo Markzini nâm kapudân Telemako ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden dört bin keyl hinta ve üç yüz elli kantar tuzlu balık ve on sekiz varul havyar ile Akdeniz'e bu dahi i'lâmlarıyla iki kıt'a fî evâhır-ı Z sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka Cicovic nâm kapudân Macedona tesmiye olunur bir kıt'a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden beş bin beş yüz keyl hinta ile Akdeniz'e i'lâmlar derciyle iki kıt'a fî evâhır-ı Z sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyakomo Foka nâm kapudân Piridone tesmiye olunur bir kıt'a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden yedi yüz seksen kantar halât ile mahmûl olub halât-ı mezkûr Tersâne-i Âmire'ye lüzûmi olan halât nev'inden olduğunu Tersâne emîni ve gümrük emîni iştirâken i'lâmlarıyla Akdeniz'e imrâriçün iki kıt'a fî evâhır-ı Z sene 37.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Alesandro Daginkovic nâm kapudân râkib olduğu Natono tesmiye olunur bir kıt'a Rusya sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden yedi bin keyl hinta ile Akdeniz'e i'lâmlar ile iki kıt'a fî evâ'il-i M sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İspiro di Anastasyo Papasi nâm kapudânın râkib olduğu Alciyave tesmiye olunur bir kıt'a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere üç bin keyl şa'îr ile Akdeniz'e imrâriçün i'lâmlar mücebince iki kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il M sene 37.

[144]

(1) Devir

Hâcegân-i Dîvân-ı Hümâyûn'dan hâlâ İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn zîde mecdühûya hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Civanni Kaprilovic nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Rusya iskelelerinden tahmîl eylediği on üç bin beş yüz keyl hinta ile Dersa'âdet'ime vurûd etmiş ise de sefine-i mezkûre esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf eylediği sulanub kalafat ve ta'mîre muhtâc olduğu beyânıyla hinta-ı mezkûrenin âhar müste'men sefinesine devrine müsâ'ade-i seniyyem erzânî kılınması bâ-takrîr istid'â olunmağın husûs-ı mezbûr mütehâyizân-ı ricâl-ı Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni olan el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin sana lede'l-havâle sefine-i merkûmeyi liman nâzırı vekîli ve me'mûrîn-i sâ'ire lede'l-mu'âyene sefer idemez derece de ta'mîre muhtâc olduğunu bâ-tahkîk haber vermeleriyle sefine-i mezkûreden olan hintanın âhar müste'men sefinesine devir ile ta'mîr ve kalafat

olunmasına ruhsat-ı seniyyem erzânî kılınmasını i'lâm idüb bu makûle devir maddesi külliyyen memnû' ise de zahîresi telef ve zâyî' olacak derece de rahnedâr olan sefine bi'l-mu'âyene tahkîk olunarak hamûlesinin Kurşunlu Mahzen pişgâhında Beşiktaş önüne varınca ol sahilin açıklarında 'alenen devir olunmasına mesâğ olmağla emsâl-i ittihâz olunmamak ve devrin memnû'iyet nizâmına hâlel gelmemek şartıyla zikrolunan sefine derûnunda olan hinta-ı mezkûrenin ber-mûceb-i nizâm alargada 'alenen âhar müste'men sefinesine devir olunması nizâmından idüğü kuyûdâtından müste'men olmağla ber-mûceb-i nizâm 'amel olunmak fermânım olmağın imdi devrin memnû'iyet nizâmına hâlel gelmemek ve emsâl olmamak şartıyla Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere kapudân-ı mersûmun sefine-i mezkûresinde olan hintanın ber-mûceb-i nizâm alargada 'alenen âhar müste'men sefinesine devir itdirilmesi husûsuna mübâderet ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından bir habbe zahîrenin devr ve tahmîline irâ'et-i ruhsatdan mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâhır-ı Z sene 237.

(2) İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi takrîriyle

Akdeniz'e hinta hamûlesiyle yazılan izn-i sefine evâmiri

Boğazhisarları nâ'iblerine İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn zîde mecdühû ve Boğazhisarları dizdârları ve gümrükçüye hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Tomaso Raseto nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere sekiz bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu İlya Gaso ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memleketine tâbî' Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der'aliyye'me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu'âhede doğru Bahr-i Sefîd'de kâ'in Devlet-i 'Aliyye'me tâbî' Memâlik-i Mahrûse'me nakliçün Akdeniz tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede muktezâsında sefine-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i merkûme liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle lede't-tahkîk derûnunda Rusya memâliki mahsûli olarak sekiz bin keyl hinta ile mahmûl ve sahîh Rusyalu sefinesi idüğü beyânıyla mürûruna ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni olan Seyyid Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin bi'l-iştirâk i'lâm olunmuş olmağla ber-mûceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında () ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı M sene 238.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Matto Kolombaric nâm kapudân Bolaka Şeklent Gavelina ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefine[si] Rusya memâliki mahsûlâtından olmak üzere bin sekiz yüz 'aded cild-i bakar ve altmış denk yapağı ve Dersa'âdet'den dahi bir fiçıda beş yüz vukıyye şem'-i 'asel tahmîl ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün Tersâne ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emr-i yazılmışdır () ma'a-te'mîn Fî evâhır-ı M sene 238.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Ciyanoti nâm kapudân Parlope ta'bir olunur bir kıt'a sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün kezâlik evâsıt-ı M sene 238 ma'a-te'mîn

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Domenico Calefa nâm kapudân Nikolo ta'bir olunur bir kıt'a sefinesine Rusya mahsûlinden on üç bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün kezâlik i'lâmlar ile fî evâsıt-ı M sene 38 () ma'a-te'mîn

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Carasimo Dirakopulo nâm kapudân San Ciyorciyo ta'bir olunur bir kıt'a sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün kezâlik ma'a-te'mîn fî evâ'il-i S sene 38⁵²⁵.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İspiro di Panami Marato nâm kapudân Metirka ta'bir olunur bir kıt'a sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden üç bin iki yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün ma'a-te'mîn kezâlik evâ'il-i S sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonio İskoroto nâm kapudân Spiridota ta'bir olunur bir kıt'a sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden yedi bin dört yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün kezâlik fî evâ'il-i S. ma'a-te'mîn

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Emanuele Agostino Kakarate nâm kapudân Kemicişya ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e kezâlik fî evâ'il-i S. ma'a-te'mîn

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyovani Micoca nâm kapudân Falica ta'bir olunur bir kıt'a sefinesine Rusya memâliki mahsûlinden bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün kezâlik fî evâ'il-i S sene 38 ma'a-te'mîn () yine mûmâ-ileyh Cerrolmo Masarovic nâm kapudân Aya Metitovos ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi Rusya mahsûlinden dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e kezâlik fî evâ'il-i S. ma'a-te'mîn

⁵²⁵ Derkenârında "cild-i bakar" yazmaktadır.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Kanakati nâm kapudân Mitos ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesine yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn kezâlik fî evâ'il-i S sene 38.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Yanso nâm kapudân Sare Nikolo ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesine Rusya memâliki mahsûlinden beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e kezâlik ma'a-te'mîn fî evâ'il-i S () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Giyoranovic nâm kapudân Sana Marya ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesine on üç bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün kezâlik fî evâ'il-i S. ma'a-te'mîn

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Sotire Alesandro Cebiryoti nâm kapudân Marota di Kiko ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesi dört bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e kezâlik fî evâ'il-i S. ma'a-te'mîn () yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Likardopulo nâm kapudân Ciyovina ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesi altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn kezâlik fî evâsıt-ı S.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Sakriyo Matvic nâm kapudân Nikolo ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn fî evâ'il-i S sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Banay Kondori nâm kapudân Natoto ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesi dokuz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Fî evâsıt-ı S sene 238.

[145]

(1) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Cıvanni Bovko Şiyakino nâm kapudân Secibone ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesi yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e ma'a-te'mîn imrâriçün bir kıt'a kezâlik fî evâsıt-ı S sene 38.

Yine Rusya kapudânlarından Luici Barlet nâm kapudân Lecon Hanri ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya sefînesi altı bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn iki kıt'a i'lâmlar mûcebince fî evâsıt-ı S () yine Rusya kapudânlarından Sakaryo Milinovic nâm kapudân Aleksandro Primo ta'bîr olunur bir kıt'a sefînesine sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn iki kıt'a fî evâsıt-ı S.

Yine Rusya kapudânlarından Petro Yankovic nâm kapudân Yarikles ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesi yedi bin yedi yüz keyl hinta ve iki yüz yetmiş üç keyl fasulye ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min iki kıt‘a kezâlik fî evâsıt-ı S sene 38.

Yine Rusya kapudânlarından Caresimo Çecilitano nâm kapudân Corciyo ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefine yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün ma‘a-te’min

Yine Rusya kapudânlarından Antonyo Rafail nâm kapudân Racinsa Marya Fristelina ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e ma‘a-te’min fî evâsıt-ı S sene 38.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Andre Martalti nâm kapudân Nikolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi on bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min fî evâsıt-ı S.

Rusya kapudânlarından Andriya Yana nâm kapudân Nikolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ve kırk kantar âhen-i hâm ve üç varul havyar ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min fî evâsıt-ı S sene 38.

Rusya kapudânlarından Dimitriyo Trobato nâm kapudân İlkortonato ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik evâsıt-ı S.

Rusya kapudânlarından Luka Barovic nâm kapudân Ciyorsiyo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi altı bin keyl hinta ve dört varul havyar ve otuz kantar âhen-i hâm ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik evâsıt-ı S.

Rusya kapudânlarından Dimitriyo Rolazopulo nâm kapudân İspiridyone ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi bin sekiz yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik fî evâsıt-ı S.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Fasili Mancafino nâm kapudân Laya Cenca ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik evâsıt-ı S.

Rusya kapudânlarından Civanni Ciberyoti nâm kapudân İsalnacyozo Alekroce ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi on bin keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik evâsıt-ı S.

Rusya kapudânlarından Andriya Monopulo nâm kapudân Aleksandro Berimo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mûcebince ma‘a-te’ mîn kezâlik evâhır-ı S sene 238.

Rusya kapudânlarından Kristoforo Roskovic nâm kapudân Kiciciya ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi on bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mûcebince ma‘a-te’ mîn kezâlik evâhır-ı S.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni İskalyadin nâm kapudân Milinsave ta‘bîr olunur bir kıt‘a⁵²⁶ sefinesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mûcebince ma‘a-te’ mîn kezâlik evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Felsamahi nâm kapudân Lamihicya ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi yedi bin beş yüz keyl hinta ve yirmi varul havyar ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mûcebince ma‘a-te’ mîn kezâlik evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Panay Kangali nâm kapudân Latin ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi yedi bin keyl hinta ve iki yüz elli kantar âhen-i hâm ile Bahr-i Sefîd’e i‘lâmlar mûcebince ma‘a-te’ mîn kezâlik evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Anastasyo Mocina nâm kapudân Ciyorciyo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi üç bin yedi yüz keyl hinta ve elli varul kırmızı havyar ile Bahr-i Sefîd’e kezâlik ma‘a-te’ mîn evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından İlya Bravic nâm kapudân Antonyo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi dokuz bin üç yüz keyl hinta ve bin vukıyye telâtin ile Bahr-i Sefîd’e kezâlik ma‘a-te’ mîn evâhır-ı S sene 238.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Robinso nâm kapudân Lavide ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi üç bin keyl hinta ve sekiz varul havyar ile Bahr-i Sefîd’e kezâlik ma‘a-te’ mîn evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Nikolo Rodine nâm kapudân Gracya ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi iki bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e kezâlik ma‘a-te’ mîn evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Domenico Focile nâm kapudân râkib olduğu Kreniya ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e kezâlik ma‘a-te’ mîn fi evâhır-ı S sene 38.

⁵²⁶ İki kez “bir kıt‘a” yazılmıştır.

Yine Rusya kapudânlarından Tamaso Tomaro nâm kapudân râkib olduğu Konta Saknecron ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi dört bin üç yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e kezâlik ma'a-te'mîn evâhır-ı S.

Yine Rusya kapudânlarından Ciyakomo Ciyakovic nâm kapudân râkib olduğu Kostantino ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi on bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e kezâlik ma'a-te'mîn evâhır-ı S.

Yine Rusya kapudânlarından Carasimo Likardopulo nâm kapudân Atakenta ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi sekiz bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn Bahr-i Sefid'e fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Antonyo Zehiteli nâm kapudân Temistokla ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Anastasyo Horafe nâm kapudân râkib olduğu Fonte ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi on bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından İlya Kondori nâm kapudân râkib olduğu Nikolo ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S sene 238.

[146]

(1) Akdeniz hamûleli izn-i sefine

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Brokomo nâm kapudân râkib olduğu Lagriko Linore ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli olarak on iki bin keyl hinta ve Dersa'âdet'den tahmîl eylediği iki sandık afyon ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün i'lâmlar mücebince kezâlik ma'a-te'mîn fî evâhır-ı S sene 238.

Yine Rusya kapudânlarından Civanni Cafasko nâm kapudân râkib olduğu Kostante ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e imrâriçün ma'a-te'mîn kezâlik fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Emanuele Nahikorahi nâm kapudân râkib olduğu Ciyorciyo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-ı Sefid'e imrâriçün ma'a-te'mîn kezâlik fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Nikolo Foka nâm kapudân râkib olduğu Nikolo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e ma'a-te'mîn kezâlik evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Teraflo nâm kapudân râkib olduğu İl Kara Atore ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesi iki bin sekiz yüz keyl hinta Bahr-i Sefîd’e ma‘a-te’min evâhır-ı S.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ostahyo Kokate nâm kapudân Nikolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesi yedi bin keyl hinta ve iki yüz vukıyye telâtin ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün ma‘a-te’min kezâlik evâhır-ı S.

*Der-zamân-ı Sadr-ı a‘zam Abdullah Paşa
ve fî ibbân-ı Re‘îsu’l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 25 S sene 238.*

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İstati İskatello nâm kapudân Harona Mancana ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ve beş varul havyar ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min

Yine Rusya kapudânlarından Paskoale Breçyozi nâm kapudân Marona Pelacyani ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi yedi bin keyl hinta ve yedi varul havyar ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik evâhır-ı S.

Yine Rusya kapudânlarından Dimitriyo Maroli nâm kapudân Aristive ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik fî evâ’il-i Ra sene 238.

Yine Rusya kapudânlarından Alibsa Kokoli nâm kapudân Posidon ta‘bîr olunur bir kıt‘a tüccâr sefinesi dört bin iki yüz keyl hinta ile i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik fî evâ’il-i Ra sene 38

Rusya kapudânlarından İlya Barovic nâm kapudân Tifolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a tüccâr sefinesi sekiz bin hinta ile i‘lâmlar mücebince ma‘a-te’min kezâlik fî evâ’il-i Ra.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Sepridone Patrico nâm kapudân râkib olduğu Marona Torgalyati ta'bîr olunur bir kıt'a tüccâr sefinesi on bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn kezâlik fî evâ'il-i Ra.

Rusya kapudânlarından Matovila Vasilato nâm kapudân Markoryo ta'bîr olunur bir kıt'a tüccâr sefinesi altı bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra.

Rusya kapudânlarından Kostantino Tarfilato nâm kapudân Olise ta'bîr olunur bir kıt'a tüccâr sefinesi dört bin beş yüz keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra.

Rusya kapudânlarından İspéro Yarisi nâm kapudân Fitorya ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi altı bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra sene 38.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nihikoro Abanopulo nâm kapudân râkib olduğu Marote Torgalyati ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi beş bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra.

Rusya kapudânlarından Ciyospe Kebargiyorlo nâm kapudân râkib olduğu Falice ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi altı bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefîd'e imrâriçün fî evâ'il-i Ra.

Rusya kapudânlarından Basay Filasopulo nâm kapudân râkib olduğu Nikolo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi altı bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn fî evâ'il-i Ra sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Mimbali nâm kapudân râkib olduğu Alesandiro ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi on bir bin keyl hinta ile ma'a-te'mîn i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefîd'e imrâriçün fî evâsıt-ı Ra () Rusya kapudânlarından Carasimo Matakta nâm kapudân Mazone di Yebri ta'bîr olunur râkib olduğu bir kıt'a sefinesi yedi bin keyl hinta i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn evâsıt-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Ciyorciyo Barovic nâm kapudân râkib olduğu Banrofle ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi dokuz bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ma'a-te'mîn iki kıt'a evâmir yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra.⁵²⁷

⁵²⁷Derkenârında “bundan aşağısı gibi Tersâne emîni vekîli Mehmed Nazîf Efendi'nin i'lâmıyla yazılmışdır” yazmaktadır.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka Velyovic nâm kapudân râkib olduğu İsyasya ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi altı bin beş yüz keyl hinta ile i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefid'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Luici Nana nâm kapudân râkib olduğu Posinon Natoto ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi on iki bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince Bahr-i Sefid'e ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra () Rusya kapudânlarından Simone Markosic nâm kapudân râkib olduğu Canerale Baykof ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi beş bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Gabriele Antonofic nâm kapudân râkib olduğu Barasina ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi on bir bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra () Rusya kapudânlarından Algiso Monopulo nâm kapudân râkib olduğu Binagore ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Fencenso Dornali nâm kapudân râkib olduğu Alisa ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi dokuz bin keyl hinta ile i'lâmlar mücebince ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra.

[147]

(1) Karadeniz'e hamûleli izn-i sefine evâmiri

İstanbul gümrüğü emîni Seyyid Mehmed Emîn ve liman nâzırı zîde mecdühûya ve kavak ustası ve hisar gümrüğü emînine;

Rusya kapudânlarından Civanni Biyanhi nâm kapudân Kirofidenca ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine düvel-i sâ'ire mahsûlinden olmak üzere on dört varul büber ve bir sandık papuç-ı frengi ve üç sandık mermer ile mahmûl râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Sefid'e tarafından Der'aliyye'me vurûd hamûle-i merkûmeyi bu tarafda ihrâc etmeksizin doğru Rusya memâlikine nakliçün Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin eşyâ-yı mezbûr ile Bahr-i Siyâh tarafına mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve sefine-i mezkûrede mevcûd hamûlesi Avrupa mahsûli olup sahîh Rusyalu sefinesi idüğünü liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma'rifetleriyle tahkîk olduğu beyânıyla mürûruna ruhsat-ı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mütehayyizân-ı ricâl-ı Devlet-i Aliyye'mden Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk i'lâm olmuş olmağla ber-müceb-i i'lâm 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i S sene 238.

(2) Bunun fermânı gelüb başkaca takrîriyle yazılmışdır.

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka Korite nâm kapudân Nikolo ta'bir olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden olmak üzere doksan bir bin dört yüz yirmi vukıyye hamr tahmîl ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince ber-mu'tâd bir kıt'a izn-i sefîne emri tahrîr olunub Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberi ve haberi verilmişdir. Fî evâ'il-i S.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyospe Romato nâm kapudân Abono ta'bir olunur Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden dört yüz bin 'aded limon ve kırk bin dizi incir ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün bir kıt'a izn-i sefîne i'lâmlar mûcebince yazılmışdır. Evâ'il-i S.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Petro İstahorovic nâm kapudân Lanceron ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûli olarak iki yüz kırk iki varul ve yüz yirmi kutuda iki yüz yetmiş dört kantar rezaki üzümü ve altı sandıkda dört yüz elli vukıyye kınakına ve yüz otuz yedi sandıkda kırk beş kantar çekirdeksiz üzüm ve otuz dokuz sandık ile otuz yedi kutuda bin iki yüz yirmi kantar incir ve on iki denkde bin seksen vukıyye rişte-i elvân ve dört yüz seksen vukıyye rişte-i penbe ve üç bin yedi yüz kırk vukıyye bâdem ve otuz beş vukıyye rişte-i penbe ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Alestarero Basanta nâm kapudân Nikolo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûli olarak bin dört yüz kantar harub ve yüz kantar üzüm ve iki bin 'aded limon ve Messina mahsûlinden otuz bin 'aded tuğla ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâ'il-i S sene 238.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İspiro Banay Marato nâm kapudân Miyanerka ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Dersa'âdet'den yüz bin 'aded limon ve yüz elli bin dizi taban inciri ve yüz on kantar üzüm ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Evâsıt-ı S.

Yine Rusya kapudânlarından Marko Yovanovic nâm kapudân Mihale Arkanaklo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse'mden üç yüz altmış kantar incir ve dört yüz elli dokuz kantar üzüm ve yüz altmış yedi kantar rezaki üzümü ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Evâsıt-ı S sene 38.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Domeniko İsposenyo nâm kapudân Siyadanca ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Dersa'âdet'den dört yüz kantar harub ve on dört kantar zeytûn ve üç denk beyaz penbe bezi ve üç çuvâl beyaz rişte-i penbe ve bir sandık makrame ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Baldasar İslavic nâm kapudân Cenerale Ribopir ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Dersa'âdet'den bin yüz vukıyye zeytûn ve otuz bin 'aded limon ve bin sekiz yüz vukıyye incir ve yüz elli bin dizi taban inciri ve sekiz tob alaca-i şâm ve yüz zirâ' şâlî ve üç tob basma-i hassa ve üç denk ile bir sandıkda yüz seksen tob astar ve dört yüz parça astar ve üç tobrada yüz kırk sekiz kıyye rişte ve bir tobrada on vukıyye rişte-i Trabzon ve bir çuvâlda yetmiş vukıyye rişte-i İngiliz ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S sene 38.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Fancenso Polo nâm kapudân İlsofrano Vale Rusya ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine düvel-i sâ'ire mahsûlinden olmak üzere yüz varul Menakfe? hamrı ve iki sandık eczâ ve on sandık üstübeç ve kırk yedi çuvâl büber ve altı varul rom ve yüz bin 'aded limon ile mahmûl Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S sene 38.

Rusya kapudânlarından Ciyakomo Barbaric nâm kapudân Trefretali ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Dersa'âdet'den dört bin vukıyye kahve-i frengî ve iki bin altı yüz yetmiş vukıyye zamk ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır S.

Rusya kapudânlarından Ciovanni Patestapulo nâm kapudân Arhimave ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Dersa'âdet'den kırk bin 'aded limon tahmîliyle Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İspridyone Boratovic nâm kapudân Natoto ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden bin kantar incir ve altmış bin elleme incir ve yüz kantar rezaki üzümü ve altmış dokuz kantar üzüm ve yüz yetmiş bin 'aded limon ve portakal ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince kezâlik fî evâhır-ı S.

Rusya kapudânlarından Ciyovani Angelesi nâm kapudân Avinoz ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yedi yüz doksan altı kantar üzüm ve

kırk bin ‘aded incir ve otuz bin ‘aded limon ve kırk kantar harub ve düvel-i sâ’ire mahsûli olarak altı varul rom ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i’lâmlar mücebince kezâlik fî evâhır-ı S.

Yine Rusya kapudânlarından Nikolo Kirovanovic nâm kapudân Natono ta’bîr olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesine Der‘aliyye’den üç yüz bin ‘aded limon tahmîl ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i’lâmlar mücebince kezâlik fî evâ’il-i Ra.

Yine Rusya kapudânlarından Emanuele Lepreti nâm kapudân Ciyano ta’bîr olunur sefînesine Der‘aliyye’den doksan bin ‘aded limon tahmîl ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i’lâmlar mücebince kezâlik fî evâ’il-i Ra sene 38.

[148]

*Der-zamân-ı Sadr-ı a‘zam Hazret Abdullah Paşa
ve fî ibbân-ı Re‘îsu’l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 25 S sene 238.*

(1) Karadeniz’e hamûleli

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Vamteryo Giyorastevic nâm kapudân Lakatra Lore ta’bîr olunur bir kıt’a Rusya tüccâr sefînesine Dersa‘âdet’den ber-mûceb-i defter tahmîl eylediği kırk kutuda kırk vukıyye kuş üzümü ve dört varul sardalya ve iki yüz ‘aded silme çubuk ve iki varul tuzlu balık ve on varulda yedi yüz vukıyye zeytûn ve dört yüz kantar harub ve iki çuvâlda yüz otuz vukıyye rişte-i penbe ve sekiz varulda elli bin ‘aded limon ve yirmi üç varulda kırk kantar siyâh üzüm ve bir varul ile beş kutuda dört kantar kuş üzümü ve altmış çuvâlda seksen kantar fındık ve seksen altı varulda yüz beş kantar siyâh üzüm ve yüz elli boğçada bin dört yüz yirmi vukıyye duhân ve iki kabda altmış vukıyye köfter ve on iki sandıkda on kantar incir ve altmış kutuda yirmi kantar rezaki ve iki fiçıda yirmi kantar havyar ve on fiçıda iki bin beş yüz vukıyye rom ve bir varulda iki kantar çam fıstığı ve dört varulda yedi kantar kestane ve iki sandıkda yirmi vukıyye buhar-ı cedîd ve on vukıyye aselbend ve beş vukıyye sâlep ve beş vukıyye murekkeb ve yirmi vukıyye darçin ve bir sandıkda dört kantar kimyon ve iki varulda on iki kantar günlük ve bir fiçıda dokuz kantar zâc-ı Kıbrıs ve iki kabda altmış iki vukıyye şekerleme ve bir sandıkda altı kantar tahin ve üç varulda sekiz kantar leblebi ve üç denk eşyâ-yı mahlûta ve yirmi iki vukıyye kettân ve iki sandıkda yatak ve eşyâ-yı gemi ve sekiz ‘aded tehî sepet ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i’lâmlar mücebince kezâlik bir kıt’a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ra sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Afangalı Seforono nâm kapudân Kostantino ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Dersa‘âdet’den elli dokuz varulda altmış dokuz kantar siyâh üzüm ve yüz elli üç varulda yüz kırk dokuz bin ‘aded dizi inciri ve beş varul tuzlu mâhî ve kırk sekiz varulda üç bin vukıyye zeytûn ve üç yüz boğçada üç bin vukıyye duhân ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i‘lâmlar mûcebince kezâlik bir kıt‘a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra.

(3) İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emîne hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Karlo Fakondo nâm kapudân râkib olduğu Falante ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Der‘aliyye’den tahmîl eylediği yüz doksan kantar incir ve yedi yüz on üç kantar siyâh üzüm ve altı yüz on kıyye bâdem ve yüz sandık isfıraç ve yedi bin sekiz yüz vukıyye hamr ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün i‘lâmlar mûcebince kezâlik bir kıt‘a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 38⁵²⁸.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Perlayotevic nâm kapudân İl General Dibanirbre ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse’m mahsûlâtından sekiz yüz kantar kırmızı üzüm ve iki yüz kantar harub ve yüz kantar incir ve on bin ‘aded limon ile mahmûl olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni Mehmed Sa‘îd ve gümrüğü emîni Sâlih i‘lâmlarıyla kezâlik bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Corci Pikator nâm kapudân Soloz ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Dersa‘âdet’den tahmîl eylediği bir kıt‘a defter mantûkunca dokuz yüz seksen altı boğçada dokuz bin altı yüz kıyye duhân ve yüz yetmiş sandıkda altmış bin limon ve kırk fıçıda dört bin altı yüz kıyye kestane ve yirmi beş varulda yirmi beş kantar siyâh üzüm ve altmış yedi sandık yüz seksen kantar incir ve yüz altmış dört varulda bir yük kırk iki bin dizi inciri ve yüz yedi varulda yüz on altı kantar rezaki ve yirmi denk rişte-i sürh ve birer zirâ‘ doksan ‘aded geçmelik kiraz çubuğu ve bir bağda dört buçuk deste duhân bıçağı ve bir denkde yüz tob Mağnisa alacası ve iki varulda yüz elli kıyye helva ve beş şamandrada iki yüz vukıyye zeytûn ve iki şamandra tuzlu mâhî ve def‘a yirmi üç denkde iki bin kıyye rişte-i sürh ve bir sandıkda altı tob şâlî-i Asitâne ve yedi tob basma-i hassa ve on

⁵²⁸ Derkenârında “Bundan aşâğısı İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih Efendi’nin takrîriyledir” yazmaktadır.

dört zirâ‘ kadife ve on beş ‘aded yorgan yüzü ve on iki tob alaca-i şâm ve yarım deste fes-i frengî ve bir vukıyye gazzaziye ve yedi çuvâlda on dört kantar rişte-i hâm ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni Mehmed Sa‘îd ve gümrükçi-i mûmâ-ileyh i‘lâmları mücebince bir kıt‘a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 38⁵²⁹.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyh () Rusya kapudânlarından Nikolaki Verasfic nâm kapudân Entre Belito ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Dersa‘âdet’den tahmîl eylediği bir kıt‘a defter mantûkunca on iki sandık lûle ve otuz varulda otuz yedi kantar rezaki ve def‘a dört yüz yirmi iki kutu rezaki ve iki yüz kırk sekiz varulda bir yük elli sekiz bin beş yüz dizi taban inciri ve yüz on üç varulda iki yüz yedi⁵³⁰ kantar incir ve yedi denkde beş yüz altmış vukıyye rişte-i penbe-i sürh ve kırk sekiz varulda üç bin vukıyye zeytûn ve iki yüz doksan boğçada iki bin dokuz yüz vukıyye duhân ve bin iki yüz vukıyye kabuklu bâdem ve Avrupa mahsûlinden olmak üzere yedi fiçi kelle şekeri ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün yine Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr vü mûmâ-ileyh i‘lâmları mücebince bir kıt‘a izn-i sefine yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Luka Senic nâm kapudân râkib olduğu Filec ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefine[si] Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından olmak üzere iki yüz kantar siyâh üzüm ve beş yüz kantar rezaki ve dokuz yüz kantar incir ve yine yüz yirmi bin ‘aded dizi inciri ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün yine Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ü mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Karlovic nâm kapudân râkib olduğu Nikolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Der‘aliyye’den tahmîl eylediği on dokuz varulda bin sekiz yüz altmış vukıyye kabuklu bâdem ve yüz yetmiş dokuz varulda iki yüz kantar siyâh üzüm ve sekiz çuvâlda on altı kantar penbe-i hâm ve sekiz denkde altı yüz vukıyye rişte-i penbe-i İzmir ve doksan sekiz varulda iki bin beş yüz vukıyye hamr ve Avrupa mahsûli olarak kırk bir çuvâlda bin altı yüz vukıyye büber ve on sandıkda isfıraç ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve Tersâne emîni Mehmed Sa‘îd

⁵²⁹ Derkenârında “*mağnisa alacası*” yazmaktadır.

⁵³⁰ Burada “*yedi*” iki kere yazılmıştır.

ve gümrükçü i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılıb hamr için Başmuhâsebe'ye 'ilm u haber verilmiştir. Fî evâhır-ı Ca sene 238.

(7) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Karlo Smedya nâm kapudân râkib olduğu San Francesko ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Marsilya ve Messina mahsûli olarak kırk dokuz bin beş yüz 'aded tuğla ve elli 'aded tehî küb ve bir sandık kütüb-i efrencî ve iki yüz altmış dört 'aded frenk iskemlesi ve üç sandık kundura ve bir fiçı sirke ve yedi yüz sandık limon ve yüz sandık portakal ve sekiz denk tıpalık mantar ve seksen deste tabak ve kırk altı sandık balık ve encüriye ve gepre turşusu ile mahmûl ve hamûle-i mezkûre düvel-i sâ'ire hâsılâtı olub Bahr-i Siyâh'a imrâriçün yine Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmları mücebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i C () Rusya kapudânlarından Andriya Antonof Norcinovic nâm kapudân râkib olduğu Koracyoso ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altı yüz kantar rezaki ve bin kantar incir ve üç yüz altmış kantar siyâh üzüm ve on altı çuvâlda otuz iki kantar penbe-i hâm ve yirmi üç denkte iki bin on kıyye rişte-i penbe-i elvân ile mahmûl Bahr-i Siyâh'a imrâriçün yine Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü-i mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ca sene 38.

[149]

(1) Karadeniz'e hamûleli

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İlya Pana nâm kapudân râkib olduğu Otasyano ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Dersa'âdet'den tahmîl eylediği altmış deste karacalar kuşağı ve iki yüz otuz altı varulda iki yüz kırk dokuz buçuk kantar rezaki ve altmış iki varulda yüz elli üç kantar siyâh üzüm ve on bir varulda bin vukıyye bâdem ile mahmûl Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü-i mûmâ-ileyh i'lâmları mücebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 38.

Rusya kapudânlarından Antonyo Ravane nâm kapudân râkib olduğu Recina Marya Kristina ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Devlet-i 'Aliyye'ye tâbî olmayan Messina mahsûlinden tahmîl eylediği yedi yüz on beş sandık limon ve sekiz yüz elli yedi sandık portakal ve beş fiçı limon suyu ve beş fiçı Fircina⁵³¹ ta'bîr olunur enfiye tütününü ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mücebince birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn yazılmışdır. Evâhır-ı C.

⁵³¹ Muhtemelen "Virginia" kastedilmektedir.

Rusya kapudânlarından Basilyo Mancevino nâm kapudân Lapacince ta'bîr olunur sefinesine Der'aliyye'den tahmîl eylediği yirmi beş varulda kırk yedi kantar rezaki ve beş varulda iki yüz vukıyye bâdem ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mücebince izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 38.

*Der-zamân-ı Sadr-ı a'zam Silahdâr Ali Paşa
ve Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 27 CA sene 238.*

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İstefanaki Kersa nâm kapudân râkib olduğu Vetoca ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Messina mahsûlinden şampanya ta'bîr olunur sekiz sandık hamr ile Der'aliyye'ye gelüb ve yine Messina mahsûlinden Der'aliyye'mden tahmîl eylediği altı yüz sandık portakal ve altı yüz sandık limon ve Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden on dokuz denk de bin yedi yüz yetmiş vukıyye rişte-i sürh ve altmış dört denkde beş bin yüz otuz vukıyye rişte-i penbe-i elvân ve altı denkde üç yüz doksan vukıyye rişte-i beyâz ve bir sandıkda otuz vukıyye bağa ile mahmûl Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü-i mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâ'il-i B.

Rusya kapudânlarından İspiro Kibarisi nâm kapudân râkib olduğu Lafitonya ta'bîr olunur sefinesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden olarak yüz çuvâl derûnunda yüz kantar bâdem ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâ'il-i B.

Rusya kapudânlarından İspiro Panay Marato nâm kapudân râkib olduğu Minerfa ta'bîr olunur sefinesi Memâlik-i Mahrûse'm mahsûlinden olmak üzere on bir çuvâlda on bir kantar bâdem ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Kristoforo Kasilari nâm kapudân râkib olduğu San İspiridyone ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûli olmak üzere bin beş yüz kantar harub ve dört fiçıda bin iki yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine emri yazılıb hamrın zecriyesi îrâd kaydıçün Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberi verilmiştir. Fî evâsıt-ı B sene 38.

Rusya kapudânlarından Luka Forta nâm kapudân râkib olduğu Nikolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden olmak üzere doksan bin dört yüz yirmi vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılıb hamrın mukaddemâ zecriyesi îrâd kaydıçün Başmuhâsebe’ye ‘ilm u haberi verilmiştir fî evâhır-ı B sene 238 () Rusya kapudânlarından Matavi Bratelic nâm kapudân râkib olduğu İl İskorkod ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefînesine Dersa‘âdet’den sekiz varulda sekiz yüz altmış vukıyye zeytûn ve yirmi beş fıçıda iki bin vukıyye kabuklu bâdem ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün yine mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Evâhır-ı B () Rusya kapudânlarından Carasimo Trakoplo nâm kapudân râkib olduğu San Corci ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefînesi Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden sekiz yüz kantar kuru üzüm ve beş yüz kantar harub ve otuz fıçıda on iki bin vukıyye hamr ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün yine mûmâ-ileyh i‘lâmları bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılıb hamr içün Başmuhâsebe’ye ‘ilm u haberi verilmiştir. Fî evâhır-ı B sene 38.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Domenico Fucile nâm kapudân râkib olduğu San Tirnina ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefînesine Der‘aliyye’den on beş denkde bin iki yüz vukıyye rişte-i penbe sürh ile mahmûl Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş () Rusya kapudânlarından Simone Markopic nâm kapudân râkib olduğu Cenarale Pakof ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefînesine Messina mahsûlinden dört yüz elli sandık limon ve iki yüz elli sandık portakal ve bir sandık derûnunda bir ‘aded pištahta sâ‘ati ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve gümrük emîni Mehmed Sâlih ve Tersâne emîni Mîr Ali i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş sene 38.

Rusya kapudânlarından Nikolo Tevankelsi nâm kapudân nâm kapudân râkib olduğu San Corci ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dört fıçıda bin iki yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılıb hamr içün Başmuhâsebe’ye ‘ilm u haberi verilmiştir. Evâ‘il-i Ş.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânların Antonyo Krilanevic nâm kapudân râkib olduğu Odimyone ta'bîr olunur sefînesine Marsilya mahsûlinden kırk bin 'aded kiremit ve tuğla ve elli altı fıçıda sekiz bin dokuz yüz altmış vukıyye France hamrî ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından Safezyo Popovic nâm kapudân râkib olduğu Natono ta'bîr olunur sefînesine Der'aliyye'den iki yüz altı varulda iki yüz kantar rezaki üzümü ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından Antonyo Luka Fiskovic nâm kapudân râkib olduğu Laharya ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin iki yüz kantar harub ve sekiz yüz kantar incir ve otuz sekiz fıçıda otuz iki bin yedi yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne ve gümrük emînleri mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılub hamr içün Başmuhâsebe'ye 'ilm u haber verilmiştir. Fî evâsıt-ı Ş.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ostahyo İskolo nâm kapudân râkib olduğu Madona Matkata ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından dört yüz sekiz kantar kuru üzüm ve beş yüz yirmi beş kantar harub ve bin iki yüz vukıyye bâdem ve on bin 'aded limon ve on bin 'aded portakal ve otuz dokuz bin iki yüz on vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü Mehmed Sâlih Efendiler i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılub hamr içün Başmuhâsebe'ye 'ilm u haber verilmiştir. Fî evâsıt-ı Ş sene 38.

Rusya kapudânlarından İşperidone Kiyoranevic nâm kapudân râkib olduğu San Civanni ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin dört yüz otuz dört sandık ve yüz elli beş kutuda sekiz yüz doksan üç kantar incir ve bin üç yüz kırk beş varul ve dokuz yüz doksan yedi sandık sekiz yüz kantar rezaki ve yüz yetmiş iki varulda iki yüz seksen üç kantar siyâh üzüm ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân Paşa vekîli mûmâ-ileyh ve gümrük emîni i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından Domaniko Kofacevic nâm kapudân râkib olduğu San Corci ta'bîr sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlâtından beş yüz kantar rezaki ve üç yüz kantar siyâh üzüm ve beş yüz kantar harub ve yirmi dokuz fıçıda on sekiz bin vukıyye hamr ile [Bahr-i] Siyâh'a imrâriçün Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne emîni ve gümrükçü-i mûmâ-ileyhümâ

i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılıb hamr içün Başmuhâsebe'ye 'ilm u haber verilmiştir. Fî evâsıt-ı Ş sene 238.

[150]

*Der-zamân-ı Sadr-ı a'zam Hazret-i Abdullah Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 25 S sene 238.*

(1) Devir evâmiri

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümayûn'umdan İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn zîde mecdühûya hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ'ini kapudânlarından Civanni Rositi nâm kapudân râkib olduğu bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Rusya iskelelerinden sekiz bin üç yüz keyl hinta tahmîl ile Dersa'âdet'ime vurûd etmiş ise de sefîne-i mezbûre esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf iderek kalafat ve ta'mîre muhtâc olduğu beyânıyla hinta-ı mezkûrenin âhar sefîneye devrine müsâ'ade-i seniyyem erzânî kılınmış takrîr istid'â olmağla husûs-ı mezbûr ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mde Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühûya lede'l-i havâle sefîne-i merkûme liman nâzırı vekîli ve me'mûrîn-i sâ'ire ma'rifetiyle taharrî ve mu'âyene itdirilerek kalafata muhtâc olduğunu haber vermeleriyle sefîne-i mezbûrede olan hintanın âhar sefîneye devir itdirilmei ruhsat-ı seniyyem erzânî kılınmasını i'lâm idüb bu makûle devir maddesi külliyyen memnû' ise de zahîresi telef ve zâyî' olacak derece de rahnedâr olan sefîne bi'l-mu'âyene tahkîk olunarak hamûlesinin Kurşunlu Mahzen pişgâhında Beşiktaş önüne varınca ol sahilin açıklarında 'alenen devir olunmasına mesâğ olmağla emsâl-i ittihâz olunmamak ve devrin memnû'iyet nizâmına hâlel gelmemek şartıyla zikrolunan sefîne derûnunda olan hinta-ı mezkûrenin ber-mûceb-i nizâm alargada 'alenen âhar sefîneye devir olunması nizâmından idüğü kuyûdâtdan müste'men olmağla ber-mûceb-i nizâm 'amel olunmak fermânım olmağın imdi devrin memnû'iyet nizâmına hâlel gelmemek ve emsâl olmamak şartıyla Rusya memâlik mahsûlâtında olmak üzere kapudân-ı mersûmun sefîne-i mezkûresinde olan hintanın ber-mûceb-i nizâm alargada 'alenen âhar sefîneye devir itdirilmesi husûsuna mübâderet ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve yâhûd Memâlik-i Mahrûse'm hâsılâtından bir habbe zahîrenin devr ve tahmîline irâ'et-i ruhsatdan mübâ'adet olunmak bâbında; Fî evâ'il-i Ra sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Pavlo Bayalovic nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere Rusya iskelelerinden üç bin keyl hinta tahmîl ile Der‘aliyye’ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf iderek kalafata ve ta‘mîre muhtâc olduğu beyânıyla âhar sefîneye devir olunmak için Kapudân-ı Paşa vekîli ve Tersâne emîni es-Seyyid Mehmed Sa‘îd dâme mecdühû i‘lâmıyla ber-mûceb-i nizâm devir olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Evâ’il-i Ra.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyakomo Lizi nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört bin üç yüz keyl hinta ile Der‘aliyye’ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf iderek kalafata ve ta‘mîre muhtâc olduğu beyânıyla âhar sefîneye devir olunmak için Tersâne emîni vekîli el-Hâc Mehmed Nazîf dâme mecdühû i‘lâmıyla ber-mûceb-i nizâm devir olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Evâ’il-i Ra.

(4) Bir sûreti

Hâlâ İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Emîn zîde mecdühûya () Rusya kapudânlarından Beyait Tetdirino nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört bin dört yüz keyl hinta ile Der‘aliyye’me vurûd ve esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf ile kalafata ve ta‘mîre muhtâc olduğu beyânıyla âhar sefîneye devir olunmak için Tersâne-i Âmire emîni vekîli el-Hâc Mehmed Nazîf dâme mecdühû i‘lâmıyla ber-mûceb-i nizâm devir olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 238.

(5) Bir sûreti

Hâlâ İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya () Rusya kapudânlarından Ciyofati Morati nâm kapudân Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere ve Alгатito ta‘bîr olunur sefînesine beş bin keyl hinta ile Der‘aliyye’ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf ile sulanub kalafata muhtâc olduğu beyânıyla âhar müste’men sefînesine devir olunmak için Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû ile Tersâne emîni vekîli el-Hâc Mehmed Nazîf dâme mecdühû i‘lâmlarıyla ber-mûceb-i nizâm devir olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 238.

(6) Bir sûreti

Hâlâ İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya () Rusya kapudânlarından Ciyospe Brosado nâm kapudân Sosana ta'bir olunur râkib olduğu sefînesine Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere iki bin keyl hinta ile Der'aliyye'ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtına-ı 'azîmeye tesâdüf ile sulanub kalafata muhtâc olduğu beyânıyla âhar müste'men sefînesine devir olunmak için Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ile Tersâne emîni Mehmed Sa'id ve gümrük emîni i'lâmlarıyla ber-mûceb-i nizâm devir olunması için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhır-ı R sene 38.

(7) Bir sûreti

İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya () Rusya kapudânlarından Cosepe Romano nâm kapudân râkib olduğu Ivano ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Rusya memâliki mahsûlinden dört bin beş yüz keyl hinta ile Der'aliyye'ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf ile sulanub kalafata muhtâc olduğu lede'l-inhâ liman nâzırı ma'rifetiyle mu'ayene olunarak hamûlesi hintayı âhar sefîneye külliyyen devire hâcet olmayub bin kile kadarı ihrâc ile ta'mîr olabileceğini Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla ber-mûceb-i nizâm devir olmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 38.

(7) Bir sûreti

Yine İstanbul gümrüğü emîni mûmâ-ileyh () Rusya kapudânlarından Andriya Kalifa nâm kapudân râkib olduğu Mihail Arhangelo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Rusya memâliki mahsûlinden dört bin keyl hinta ile Der'aliyye'ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtına-ı 'azîmeye tesâdüf ile sulanub kalafata muhtâc olduğu lede'l-inhâ liman nâzırı ma'rifetiyle mu'ayene olunarak sefer idemez derece de ta'mîre muhtâc olub hamûlesi âhar sefîneye devir olunmadıkça ta'mîr olamayacağını lede'l-ihbâr Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla ber-mûceb-i nizâm devir olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ca sene 38.

(8) Bir sûreti

Yine gümrükçü-i mûmâ-ileyh () Rusya kapudânlarından Corci Lipovac nâm kapudân bir kıt'a Rusya tüccâr sefînesine Rusya memâlik-i [mahsûlinden] olmak üzere sekiz bin keyl hinta ile Der'aliyye'ye vurûd ve esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf ile sulanub kalafata muhtâc olduğu lede'l-inhâ liman nâzırı ma'rifetiyle lede'l-mu'âyene sefer idemez derece de ta'mîre muhtâc olub hamûlesi âhar sefîneye devir olunmadıkça ta'mîr olunamayacağını ihbâr etmekle

ba'de't-tamîr devir eylediği hintasını tekrâr sefinesine nakl itdirilmek lâzım geleceğini Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh i'lâmı mücebince ber-müceb-i nizâm devir olunmak için bir kıt'a emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 238.

[151]

(1) Akdeniz'e tehî izn-i sefîne evâmiri

İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn dâme-mecdühûya () ve Boğazhisarları nâ'ibine ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından İstefano Tandrino nâm kapudân Madona Di ta'bîr olunur râkib olduğu sefinesi zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle bu def'a Der'aliyye'mden Akdeniz'e 'azîmet murâd eylediğin inhâ ve şurût-ı mu'âhede muktezâsı üzere sefîne-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olduğuna binâen vech-i şurût üzere 'amel olunmak bâbında gümrük emîni ve Tersâne emîni vekîli Mehmed Nazîf dâme mecdühû i'lâmlarıyla ma'a-te'mîn fî evâsıt-ı Ra sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyolon Fiskovic nâm kapudân Harpa ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e imrâriçün kezâlik gümrük emîni Mehmed Emîn ve Tersâne emîni vekîli Nazîf Efendi i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 238.

Rusya kapudânlarından Kristoforo Tanonovic nâm kapudân râkib olduğu Fitorya ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e imrâriçün kezâlik gümrük emîni Mehmed Emîn ve Tersâne emîni vekîli Nazîf Efendi i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri ma'a-te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra.

(3) Bir sûreti

Hâlâ İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühû ve sa'ire () Rusya kapudânlarından Ficensopulo nâm kapudân İl Sokrati Vale Rusya ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi zahîre ve sâ'ir hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Mehmed Hüsrev Paşa ve Tersâne emîni vekîli Mehmed Nazîf ve gümrük emîni mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra.

Gümrük emîni Mehmed Sâlih ve sa'ire () Rusya kapudânlarından Domenico Fasaboz nâm kapudân Nikolo ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e imrâriçün

Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve Tersâne emîni mûmâ-ileyh ve gümrük emîni i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 238.

Yine gümrük emîni mûmâ-ileyh ve sa'ire () Rusya kapudânlarından Sapastabano Marasi nâm kapudân Ciyovan Batista ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e imrâriçün yine Kapudân-ı Derya Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni vekîli mûmâ-ileyh ve gümrük emîni i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Panay Tandrino nâm kapudân râkib olduğu Lapaça ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e fî evâsıt-ı R () Rusya kapudânlarından Domeniko İspolino nâm kapudân râkib olduğu Laparançe ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i Ca () yine Rusya kapudânlarından Domeniko Fokaçavic nâm kapudân râkib olduğu Corci ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i Ca.

Yine Rusya kapudânlarından Civanni Pavamvic nâm kapudân râkib olduğu Salfatore ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni Mehmed Sa'îd ve gümrükçü Mehmed Sâlih Efendi i'lâmları mücebince başka başka birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ca sene 238.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Anangalyo İskorko nâm kapudân râkib olduğu Sankosta Beltino ta'bîr olunur bir kıt'a tüccâr sefinesi hamûleden tehî olarak Kapudân-ı Deryâ-i mûmâ-ileyhümâ i'lâmları mücebince birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i C.

Rusya kapudânlarından Antonyo Oliko nâm kapudân Fonda Lanceron ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî Bahr-i Sefîd'e mûmâ-ileyh ilâmları mücebince birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i C () Rusya kapudânlarından Dimo Falsamahi nâm kapudân İl Brofata İlya ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd'e mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla izn-i sefîne ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i C.

Rusya kapudânlarından İstefano Orlic nâm kapudân Pelatof ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mücebince izn-i sefîne ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 38.

*Der-zamân-ı Sadr-ı a'zam Silahdâr Ali Paşa
ve Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 27 CA sene 238.*

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Kristoforo Denotofic nâm kapudân râkib olduğu Fitorya ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Kapudân Deryâ-ı müşâr ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrük emîni mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı B () Rusya kapudânlarından Manoli Oçaro nâm kapudân râkib olduğu Sako ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü-i mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B () Rusya kapudânlarından Ciyospe Kabre nâm kapudân râkib olduğu Avlo ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B () Rusya kapudânlarından Civanni Cozepe Rotali nâm kapudân râkib olduğu San Corci ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 38.

(7) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni Pademondic nâm kapudân râkib olduğu İl Santisimo ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş.

Rusya kapudânlarından Cakomi Bonesinare nâm kapudân râkib olduğu San İspiridyon ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün i'lâmlar mücebince birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından İstefano Tasovic nâm kapudân râkib olduğu Kafel Marito ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün i'lâmlar mücebince birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır evâsıt-ı Ş () Rusya kapudânlarından Civanni Patista Kasolo nâm kapudân râkib olduğu Tamistokale ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Patistablo nâm kapudân râkib olduğu Larhimade ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefid'e imrâriçün izn-i sefine ve te'mîn fî evâ'il-i N.

Rusya kapudânlarından Civanni Ponoşyafino nâm kapudân râkib olduğu Esbicino ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn fî evâ‘il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Domeniko Maralo nâm kapudân râkib olduğu Nostre Sinoredel Karfina ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd’e imrâriçün izn-i sefine ve te‘mîn fî evâ‘il-i N () Rusya kapudânlarından Tomazo Totaro nâm kapudân râkib olduğu Kotsa Lancarof ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd’e izn-i sefine ve te‘mîn fî evâ‘il-i N () Rusya kapudânlarından Emanuele Agustino Kafarata nâm kapudân râkib olduğu Lamçıya ta‘bîr olunur sefinesi Bahr-i Sefîd’e fî evâ‘il-i N () Rusya kapudânlarından Luka Todorî nâm kapudân râkib olduğu Tamistokale ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî Bahr-i Sefîd’e fî evâ‘il-i N.

Rusya kapudânlarından Lorenzo Kalogo nâm kapudân râkib olduğu Alesandro ta‘bîr olunur hamûleden tehî olarak Bahr-i Sefîd’e imrâriçün izn-i sefine ve te‘mîn fî evâ‘il-i N sene 1238.

[152]

(1) Akdeniz’e hinta ile mürûr iden izn-i sefine evâmîri

Boğazhisarları nâ‘iblerine ve İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Mehmed Emîn zîde mecdühûya ve dizdârân ve gümrük emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Atanasyo Matafsa nâm kapudân Rusya memâlikî mahsûlâtından olmak üzere sekiz bin keyl hinta ile mahmûl râkib olduğu Alesandro ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesiyle Rusya memâlikine tâbî‘ Bahr-i Siyâh iskelelerinden Der‘aliyye’me vurûd ve hamûle-i merkûmeyi ber-mûceb-i şurût-ı mu‘âhede doğru Bahr-i Sefîd’de kâ’in Devlet-i ‘Aliyye’me tâbî‘ Memâlik-i Mahrûse’me nakl için Akdeniz tarafına ‘azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-ı mu‘âhede muktezâsınca sefine-i merkûme hamûle-i mezkûresiyle mürûruna mûmâna‘at ve tevkîf olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunmak ve sefine-i merkûme liman nâzırı vekîli ve Galata gümrüğü emîni ma‘rifetleriyle lede’t-tahkîk derûnunda Rusya memâlikî mahsûli olarak sekiz bin keyl hinta ile mahmûl ve sahîh Rusyalı sefinesi idüğü beyânıyla mürûruna ruhsat-ı hâvî emr-i şerîfim sudûru Tersâne-i Âmire’m emîni vekîli Mehmed Nazîf dâme mecdühû ile sen ki gümrük emîni mûmâ-ileyhsin bi’l-iştirâk i‘lâm olmuş olmağla ber-mûceb-i i‘lâm ‘amel olmak bâbında ma‘a-te‘mîn fî evâsıt-ı Ra sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Yonisiyo di Pavlo nâm kapudân râkib olduğu Cıvanni Brekorsore ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere iki bin beş yüz keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ra sene 38.

Rusya kapudânlarından Anastasyo Mocina nâm kapudân râkib olduğu Cıyorciyo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya sefinesi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e⁵³² imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâhır-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Salfatore Trapani nâm kapudân râkib olduğu Anifo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi on üç bin dört yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 238.

Rusya kapudânlarından Diyonisiyo Kondori nâm kapudân râkib olduğu Menecale Arhankalo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi beş bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâhır-ı Ra.⁵³³

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Panay Korkomali nâm kapudân râkib olduğu Ladize ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn izn-i sefine emri yazılmışdır. Evâhır-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Cıyolyano Polo nâm kapudân râkib olduğu Atotiz ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya sefinesi dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mûcebince ma'a-te'mîn izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra.

Rusya kapudânlarından Nikolo Şiya nâm kapudân râkib olduğu Karlo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi on bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû ile Tersâne emîni vekîli Mehmed Nazîf ve gümrük emîni bi'l-iştirâk i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra.

Gümrük emîni Mehmed Sâlih Efendi'ye ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Manavir Anlic nâm kapudân râkib olduğu Sakarofor ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün yine Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve Tersâne emîni vekîli Mehmed Nazîf ve gümrük emîni bi'l-iştirâk i'lâmlar mûcebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı RA.

⁵³² Burada “*Bahr-i Sefîd'e*” iki kere yazılmıştır.

⁵³³ Derkenârında “*Bundan aşâğısı gümrük emîni Mehmed Sâlih Efendi'nin tahrîriyledir*” yazmaktadır.

(4) Bir sûreti

Yine gümrük emîni Mehmed Sâlih ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Luka di Carolmo Ravic nâm kapudân râkib olduğu Levinde ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi altı bin üç yüz keyl hinta ve dört yüz kırk keyl bezelye ile Bahr-i Sefîd'e yine müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı RA.

Yine gümrük emîni Mehmed Sâlih ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Panay Drakopulo nâm kapudân Marona Torgalyali ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi sekiz bin üç yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e kezâlik Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı RA.

Yine gümrükçü-i mûmâ-ileyh ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Mihale Kazkaro nâm kapudân Nikolo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi on bir bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e Kapudân Paşa ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı RA.

Yine gümrükçü-i mûmâ-ileyh ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Domeniko Maralo nâm kapudân Tosta Senikiyore vel Karmine ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra () Rusya kapudânlarından Cıvanni Tasyotoli nâm kapudân Ceneral Bankof ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı RA.

(5) Bir sûreti

Yine gümrük emîni Mehmed Sâlih ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Potlitos Velalisi nâm kapudân Aposteva Pavlo ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi üç bin keyl hinta ve on varul havyar ile Bahr-i Sefîd'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R sene 238.

Rusya kapudânlarından Cıvanni Felasopulo nâm kapudân Bostre Signa Verdetor Galyati ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi yedi bin dört yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Evâ'il-i R.

Rusya kapudânlarından Nikolo Rigalena nâm kapudân Natono ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi dokuz bin beş yüz keyl hinta ve üç yüz keyl bezelye ile Bahr-i Sefîd'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R.

Rusya kapudânlarından Doko İstefani Pinopulo nâm kapudân Corci ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi iki bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R.

Rusya kapudânlarından Ciyofani Nikolo Ciyole nâm kapudân Namistofa ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R () Rusya kapudânlarından İstefani Bartolofic nâm kapudân Spiridote ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi yedi bin keyl hinta ve iki varul havyar ile Bahr-i Sefid'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R.

Rusya kapudânlarından Civanni Rosic nâm kapudân Foka ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R.

Rusya kapudânlarından Matao Baliş nâm kapudân Koçinay ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi dört bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R sene 238.

[153]

(1) Bir sûreti

Yine İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve sâ'ire () Rusya kapudânlarından Corci Talico nâm kapudân râkib olduğu Corci ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûlinden beş bin dört yüz keyl hinta ile mahmûl Bahr-i Sefid'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû ile ve gümrük emîni mûmâ-ileyh ve Tersâne emîni vekîli Nazîf Efendi i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine emri ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i R sene 238.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Antonyo Kopanlic nâm kapudân râkib olduğu Markoryo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden bin üç yüz yirmi kantar âhen-i hâm ve elli denk sığır gönü ile mahmûl olduğu ve âhen-i hâmın Tersâne-i Âmire'ye lüzûmu olmadığını Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefine ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ra sene 38.

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Petro Martinovic nâm kapudân râkib olduğu Li Poni Fratali ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere yedi bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e evâ'il-i R () yine Rusya kapudânlarından PavloYebalovic nâm kapudân İl Ceneral Narton ta'bir olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli üç bin keyl hinta ile Bahr-i Sefid'e evâhır-ı R.

Rusya kapudânlarından Emanuele Ocyad nâm kapudân râkib olduğu Sako ta‘bîr olunur bir kît‘a sefinesi Rusya mahsûli iki varul havyar ve Der‘aliyye’den tahmîl eylediği yirmi beş varul tuzlu balık ile Bahr-i Sefîd’e imrârîçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû ile ve Tersâne emîni vekîli mûmâ-ileyh ve gümrük emîni i‘lâmlarıyla başka başka birer kît‘a izn-i sefîne ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Diyamendi Sambali nâm kapudân râkib olduğu Madoz di Trepça ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Der‘aliyye tahmîl eylediğion altı varul tuzlu mâhî ile Bahr-i Sefîd’e evâsıt-ı R () Rusya kapudânlarından Nikolo Mikonovic nâm kapudân râkib olduğu Fortonato ta‘bîr olunur bir kît‘a tüccâr sefinesi Rusya mahsûli beş bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e evâsıt-ı R.

Rusya kapudânlarından Bartolo Marbiga nâm kapudân râkib olduğu Pavlo ta‘bîr olunur bir kît‘a sefinesi Rusya mahsûli sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e evâhır-ı R () Rusya kapudânlarından Civanni Bebanki nâm kapudân râkib olduğu Labro Kirençe ta‘bîr olunur bir kît‘a sefinesi on bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e fî evâhır-ı R () Rusya kapudânlarından Civanni Pateste Polo nâm kapudân râkib olduğu Arhimade ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli olarak sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrârîçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni Mehmed Sa‘îd ve gümrük emîni i‘lâmlarıyla başka başka birer kît‘a izn-i sefîne ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı R.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Ciyospe Franmi nâm kapudân râkib olduğu Cina di Otesa ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli on dört bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e fî evâhır-ı R () Rusya kapudânlarından İspiro Patay Marato nâm kapudân râkib olduğu Lomitrefa ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya⁵³⁴ mahsûli üç bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e fî evâ’il-i Ca sene 238 () Rusya kapudânlarından Domeniko Fasabone nâm kapudân râkib olduğu Nikolo ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli yedi bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e evâ’il-i Ca () Rusya kapudânlarından Petro İstamoronc nâm kapudân râkib olduğu Lancerok ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli sekiz bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e evâ’il-i Ca.() Rusya kapudânlarından Pavlo Mostahinic nâm kapudân râkib olduğu Madona Saladore ta‘bîr olunur bir kît‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli iki bin keyl hinta ve tehî olarak altmış ‘aded hamr

⁵³⁴ Burada “Rusya” iki kere yazılmıştır.

fiçısı ile Bahr-i Sefîd'e o makûle hamr fiçısının Tersâne-i Âmire lüzûmu olmadığı i'lâm olunmuş fî evâsıt-ı Ca. kezâlik i'lâmlar mücebince başka başka birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Dimitri Raftopulo nâm kapudân râkib olduğu Natono ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün kezâlik i'lâmlar mücebince birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca () Rusya kapudânlarından Cıvanni Andrino Belo nâm kapudân Kran Korife ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli iki bin keyl hinta ve üç yüz on beş denk yapağı ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mücebince birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Evâsıt-ı Ca.

Rusya kapudânlarından Refail Dokovic nâm kapudân Sante Gozoro ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Der'aliyye'den tahmîl eylediği tehî olarak elli 'aded fiçı Tersâne-i Âmire'ye lüzûmu olmadığı beyânıyla Bahr-i Sefîd'e imrâriçün kezâlik i'lâmlar mücebince izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca () Rusya kapudânlarından Çosepe Romano nâm kapudân Ayoto ta'bîr olunur sefinesi Rusya mahsûli dört bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mücebince izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Falsamaki nâm kapudân râkib olduğu Brofta İlya ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesi Rusya mahsûli olarak bin beş yüz keyl hinta ve Der'aliyye'den tahmîl eylediği üç fiçıda bin yüz yirmi vukıyye havyar ile mahmûl ve mârru'z-zıkr havyar Müslim tüccâr mâlı olarak İstanköy cezîresine îsâl ideceğine ve vusûlunu müş'ir cezîre-i mezkûre hâkiminden i'lâm-ı şer'î getüreceğine Galata'da yağ kabânında Kırımî Sa'id kefil olduğu beyânıyla Bahr-i Sefîd'e imrâriçün i'lâmlar mücebince izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Evâhır-ı Ca.

*Der-zamân-ı Sadr-ı a'zam Silahdâr Ali Paşa
ve Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 27 CA sene 238.*

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Anangeli Ataklesi nâm kapudân râkib olduğu Alcibyade ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi Rusya mahsûli olarak bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrârîçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü-i mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 38.

Rusya kapudânlarından Civanni Patesta Korsanago nâm kapudân râkib olduğu San Andriya ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine Der'aliyye'den yirmi denk ve yüz dokuz boğçada iki bin üç yüz vukıyye duhân ve beş fasıl da otuz kantar kettân-ı Mısırî ve on varul tuzlu mâhî ile mahmûl ve mârru'z-zikr hamûle Müslim tüccâr mâli olarak Çeşme cânibine irsâl ideceğine ve vusûlunu mübeyyin mahal-i merkûm hâkiminden i'lâm-ı şer'î getüreceğine Sabuncu esnâfından Giridî Hacı Hüseyin kefil olduğu beyânıyla Bahr-i Sefîd'e imrârîçün izn-i sefîne emri i'tâsını Kapudân-ı Deryâ vezîr Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne Âmire emîni Mîr Ali ve gümrük emîni Mehmed Sâlih i'lâmları mücebince bir kıt'a izn-i sefîne ve bir kıt'a te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 238.

[154]

(1) Akdeniz'e hamûleli izn-i sefîne evâmiri

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Marko Rostovic nâm kapudân râkib olduğu Agata ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesine bu taraftan tahmîl eylediği iki bin vukıyye zeytûn ve yirmi üç varul tuzlu balık ve on dört sandık lûle ve bir zenbilde yirmi vukıyye kebkeb ve bir sandık kilid ve beş kabda dört kantar havlıcan ve üç kabda elli sekiz vukıyye kınakına ve bir hasırlı küfede üç yüz 'aded çingirak ve elli sekiz 'aded tehî kutu ve bir 'aded bez tarağı ve yüz 'aded ağaç endâze ve iki vukıyye şeker ve otuz beş 'aded fenar-i muşamma' ve yirmi iki seklemde bin üç yüz yirmi vukıyye çiriş ve sekiz 'aded tehî sandık ve iki sepet eşyâ-yı gemi ve bir küfe hurdavât ve bir tobrada yirmi iki vukıyye yapağı ve üç kabda üç buçuk kantar zencebîl ve üç kabda üç kantar zerdeçâv ve üç kabda üç kantar sülgün ve bir kabda kırk vukıyye lâden ve bir kabda yirmi vukıyye sarı sabur ile mahmûl olub mârru'z-zikr hamûle Müslim ve re'âyâ tüccâr mâli olarak Selanik cânibine irsâl ideceğine vusûlunu müş'ir mahal-i merkûm hâkiminden i'lâm-ı şer'î getüreceğine Der'aliyye'de Leblebiciler Hânî'nda sâkin Çorapcılar kethüdâsı Selanikli İbrahim kefil olduğu beyânıyla Bahr-i Sefîd'e imrârını Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ bi'l-iştirâk i'lâmları mücebince birer kıt'a izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 38.

Rusya kapudânlarından Corci Kaple nâm kapudân râkib olduğu Emapile Sofya ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesi Rusya memâliki mahsûli olarak üç bin üç yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün birer kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı B.⁵³⁵

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İspiridyon Kiyoranevic nâm kapudân râkib olduğu Natono ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden dokuz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmları mücebince izn-i sefîne ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B () Rusya kapudânlarından Emanule Libreti nâm kapudân râkib olduğu Diyano ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden sekiz bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izin ve te‘mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 238.

Rusya kapudânlarından Ciyospe Milatofic nâm kapudân râkib olduğu Levindas ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere beş bin kırk ‘aded sığır gönü ve Dersa‘âdet‘den tahmîl eylediği üç yüz yetmiş sekiz çift telâtin ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı B.

Rusya kapudânlarından Pavlo Cakalyano nâm kapudân râkib olduğu Natono ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere dört bin üç yüz keyl hinta ve sekiz yüz vukıyye un ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün yine mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B sene 38.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Menciloblo nâm kapudân râkib olduğu Cenerala Dibapnire ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere yedi bin yedi yüz keyl hinta ve dört varul havyar ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün yine mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş sene 38.

Rusya kapudânlarından Ciyorci Bekatore nâm kapudân râkib olduğu Soloz ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya mahsûlinden dokuz bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş.

Rusya kapudânlarından Civanni Angelesi nâm kapudân râkib olduğu Avinone ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi Rusya mahsûlinden üç bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd’e imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla birer kıt‘a izn-i sefîne ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Evâ‘il-i Ş.

⁵³⁵Derkenârında “yapağı” yazmaktadır.

Rusya kapudânlarından Diyamendi Zanili nâm kapudân râkib olduğu Madona di Trebsa ta'bir olunur bir kıt'a sefinesi Der'aliyye'mden tahmîl eylediği yedi varul tuzlu balık ile mahmûl olub mârru'z-zikr balık Müslim tüccâr mâlî olarak Sakız cezîresine irsâl edeceğine ve vusûlunu müş'ir cezîre-i mezbûre hâkiminden i'lâm-ı şer'î getüreceğine Kuruyemişçi Hâcî Veli'nin dâmâdı Şerîf Hoca kefil olduğunu mübeyyin Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Kapudân-ı müşârün-ileyh ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 238.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Corci Lipovac nâm kapudân râkib olduğu Atina ta'bir olunur bir kıt'a Rusya sefinesi Rusya mahsûlinden olmak üzere sekiz bin iki yüz elli keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 38.

Rusya kapudânlarından Domeniko İsposito nâm kapudân râkib olduğu Separançe ta'bir olunur sefinesi derûnunda Rusya memâliki mahsûlinden olmak üzere mevcûd olan iki yüz on sekiz keyl hintayı Sakız'a îsâl etmek üzere Sakız vucûhundan Mehmed nâm kimesne iştirâ etmiş ve bu taraftan dahi Sakız cezîresi muhafızı mîr-i mîrândan Yusuf dâme ikbâlühû için iki sandık derûnunda reçel ve bir kutu suçuk ve bir kutu güllâç ve on dokuz parça çadır ma'a tâkım mubâyâ'a ve tahmîl olunmuş olub Kapudân-ı mersûm mârru'z-zikr hinta ve eşyâyı sefine-i mezkûresiyle Sakız cezîresine nakliçün Bahr-i Sefîd'e mürûruna mûmâna'at olunmamak bâbında Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmları mücebince birer kıt'a te'mîn ve izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından Gregoryo Adimo nâm kapudân râkib olduğu San Nikolo ta'bir olunur sefinesine bu taraftan tahmîl eylediği kırk 'aded tehî fiçî ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ve mârru'z-zikr fiçîler şimdilik Tersâne-i Âmire'ye lüzûmu olmadığı beyânıyla i'lâmlar mücebince birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolaki Verasfic nâm kapudân râkib olduğu Koblenyo ta'bir olunur bir kıt'a Rusya sefinesi Rusya memâliki mahsûlinden on bir bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşârün-ileyh Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne ve gümrük emînleri mûmâ-ileyhümâ i'lâmları mücebince birer kıt'a izn-i sefine ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Andriya İlic nâm kapudân râkib olduğu Tamistokle ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden dört bin beş yüz keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i'lâmlarıyla izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş sene 238 () Rusya kapudânlarından Senalyo Kakorato nâm kapudân râkib olduğu Civanni Brekorore ta'bîr olunur sefînesine yirmi beş 'aded tehî fıçı ile Bahr-i Sefîd imrâriçün izn-i sefîne ve te'mîn emirleri Fî evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından İstefano Kresa nâm kapudân râkib olduğu Fanoce ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden on bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ber-vech-i muharrer Fî evâhır-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Mimbali nâm kapudân râkib olduğu Alesandro ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden bin yedi yüz keyl hinta ve bin sekiz yüz keyl bezelye ve iki bin yedi yüz elli 'aded sığır gönü ve yine iki denk gön ve on sandık şem'-i 'asel ve iki varul şem'-i revgan ve on beş denk kettân ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün birer kıt'a te'mîn ve izn-i sefîne emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş () Rusya kapudânlarından Karlo Posolini nâm kapudân râkib olduğu İl Tamistokla ta'bîr olunur sefînesine üç denk dülbend ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ber-vech-i muharrer Fî evâhır-ı Ş () Rusya kapudânlarından Petro İstanvic nâm kapudân râkib olduğu Alisabeta ta'bîr olunur sefînesin Rusya mahsûlinden dört bin yedi yüz 'aded sığır gönü ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ber-vech-i muharrer Fî evâhır-ı Ş.

[155]

(1) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhümâya () Rusya kapudânlarından İlya Pana nâm kapudân râkib olduğu Otesyano ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden on bir bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 238.

Rusya kapudânlarından Grigoryo Yomilinevic nâm kapudân râkib olduğu Kortenato ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden iki sandık şem'-i revgan ve on iki kantar âlât ve on iki 'aded kumana? ve iki varul havyar ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün ber-vech-i muharrer Fî evâhır-ı Ş sene 238 () Rusya kapudânlarından Andriya Berberovic nâm kapudân râkib olduğu Atafra Vette ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden on iki bin beş yüz keyl hinta ve Memâlik-i Mahrûse'mden dokuz çuvâl ve bir varulda bin yüz elli vukıyye şem'-i 'asel ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefîne ve te'mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhümâyâ () Rusya kapudânlarından Manoli Fasilato nâm kapudân râkib olduğu Markoryo ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden altı bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün izn-i sefîne ve te'mîn emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Ivankofic nâm kapudân râkib olduğu Marya ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden on dört bin keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N.

Rusya kapudânlarından Antonyo Rafana nâm kapudân râkib olduğu Laçina Marya Kristina ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden altı bin keyl hinta ve iki sandık tuzlu sığır dili tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Çosepe Romano nâm kapudân râkib olduğu Ayoto ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden dört bin üç yüz keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N () Rusya kapudânlarından Panay Kalicopulo nâm kapudân râkib olduğu Madona Sebilo Tesya ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden beş bin keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N () Rusya kapudânlarından Karlo Mersiya nâm kapudân râkib olduğu Françesko ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden dokuz bin keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N.

Rusya kapudânlarından İspéro Panay Marato nâm kapudân râkib olduğu Minrafa ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden üç bin beş yüz keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Ananekli Dorisa nâm kapudân râkib olduğu Kandelore ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden beş bin sekiz yüz keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâ'il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından İspiro Kibarisi nâm kapudân râkib olduğu Fitodya ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden altı bin keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e imr[âr]içün izn-i sefîne emri ve te'mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 38 () Rusya kapudânlarından Luici Barlet nâm kapudân râkib olduğu Leçon Hanri ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden altı bin altı yüz keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e fî evâhır-ı N () Rusya kapudânlarından Corci Patala Marato nâm kapudân râkib olduğu San Nikola ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden on bir bin keyl hinta ile Bahr-i Sefîd'e imrâriçün fî evâhır-ı N () Rusya kapudânlarından Andriya di Antonyo Torçenefic nâm kapudân râkib olduğu Korciyoso ta'bîr olunur sefînesine Rusya mahsûlinden sekiz bin keyl hinta ve Der'aliyye'den on bir sandık bin yüz yirmi altı çift haffâfiye ve otuz çift silecek ve iki yüz yirmi beş tob meles ve doksan dokuz çift peştemâl ve dört çift yağlık ve sekiz tob kîrpâs-ı Zide? ve yirmi 'aded müsta'mel gömlek ve altı çift beledî ve dört 'aded yorgan yüzü ve on sekiz çift havlu ve dört tob basma-ı hassa ve bir denkde yüz sekiz tob kîrpâs-ı Mısır ve on altı çuvâlda bin altı yüz doksan vukıyye mahlep tahmîl ile Bahr-i Sefîd'e Fî evâsıt-ı N sene 38.

Rusya kapudânlarından Basilyo Mancafino nâm kapudân râkib olduğu Baçenenca ta‘bîr olunur sefinesine Rusya mahsûlinden altı bin keyl hinta tahmîl ile Bahr-i Sefîd’e imrârîçün izn-i sefine ve te‘mîn emirleri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 38 () Rusya kapudânlarından Pavlo Beyalofoçic nâm kapudân râkib olduğu Cenarale Navenron ta‘bîr olunur sefinesine Der‘aliyye’den yirmi fiçılık tahta tahmîl ile Bahr-i Sefîd imrârîçün izn-i sefine ve te‘mîn evâmiri yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 238.

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhümâyâ () Rusya kapudânlarından Corci Veleçyo nâm kapudân râkib olduğu San Corci ta‘bîr olunur sefinesine bu taraftan tahmîl eylediği yüz otuz boğçada bin vukıyye duhân ve yetmiş beş çuvâlda ve kırk üç zenbil ma‘a düğme [ve] iki yüz elli üç buçuk kantar findık ve bin iki yüz zirâ‘ kirpâs-ı Panava ve bir sandıkda on iki buçuk vukıyye reçel ve bir sinide dört vukıyye güllâç ve üç seklem köhne ayakkabı ve bir sebet kütüb-i Yahudi ve iki yüz demet fiçî çubuğu ve enfiye emîni tarafından verilen tezkere mücebince sekiz yükde sekiz yüz altmış dört vukıyye enfiye ve müste‘men mâlî olarak on sekiz çuvâlda elli kantar yapağı ve on bir denkte altı bin yüz ‘aded cild-i erneb ve iki yüz yirmi beş kantar çimşir ve üç sandıkda iki yüz yetmiş vukıyye çivid-i İngiliz ile Bahr-i Sefîd’e imrârîçün izn-i sefine ve te‘mîn yazılmışdır. Fî evâhır-ı N sene 38⁵³⁶.

[156]

(1) Bahr-i Siyâh’da vâkî‘ Karaburun nâm mahalî tâbî‘ olduğu kazânın kâdisına ve mahal-i merkûme zâbiti zîde kadruhumâ hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ‘ini kapudânlarından Kregoryo Agodimo nâm kapudân râkib olduğu bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine bundan akdem Hocabey iskelesinden emti‘a ve eşyâ tahmîl idüb Dersa‘âdet’ime gelür iken esnâ-yı râhta şiddet-i rüzgâr ve fırtına-ı ‘azîmeye tesâdüf iderek Karaburun nâm mahalde karaya düşüb şikest olmuş ve kapudân-ı mersûm on beş nefer müdahaleyle tahlîs-i cân etmiş olduğu beyânıyla sefine-i merkûmeden karaya çıkan bundan böyle dahi çıkması muhtemel olan emti‘a ve eşyâ kabzına me‘mûra teslîm olarak münâfî-i ‘ahidnâme-i humâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te‘addî olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunub Rusya re‘âyâları mâllarıyla ve ba‘zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâyâ ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ‘ir zâbitân anlara i‘ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi‘l-cümle emvâl ve eşyâlarını anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslîm eyleyeler deyü Rusyaluya i‘tâ olunan

⁵³⁶ Derkenârında “yapağı” yazmaktadır.

‘ahidnâme-i humâyûnda münderic idüğü kuyûdun müstebân olmağla ‘ahidnâme-i humâyûn şurûtu mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan mahalde kazâzede olan sefine-i mezbûreden karaya çıkmış ve bundan böyle çıkması muhtemel olan emti‘a ve eşyâ kabzına me’mûre teslim olunmasına dikkat olunmak ‘ahidnâme-i humâyûn şurûtu muktezâsından idüğü ve kimesne tarafından münâfî-i ‘ahd u şurût resim ve vergi mutâlebesiyle te‘addî vukû‘a gelmemesi husûsuna dikkat olunması lâzımeden olduğu siz ki mevlânâ ve zâbit-i mûmâ-ileyhümâsız ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ‘amel ve harekete mübâderet eylemeniz bâbında; Fî evâhır-ı Ca sene 238.

(2) *İşbu emr-i âlî Ahyolu memlehasına lede’l-vurûd a’yân ve sâ’irleri huzûrunda kıra‘at oldukda ve işbu otuz sekiz senesi Rebî‘u’l-âhır’ın yirminci gecesini bir muhâlif havâ ile kazâ-yı mezbûr tâbî‘ Süzebolu (...)ve Burgaz ağzında ve (...) toprağında karaya düşüb şikest olunan sefinenin hamûlesinden bi’l-cümle zahîresi deryâya ilkâ ve erzâk [ve] eşyâsından zâhire ihrâc olunan otuz yedi bin revgan-ı çerviş ve eşyâ ve levâzımât sefinesinden her ne ki zâhire ihrâc olunmuş ise ma‘rifet-i şer‘le ve sefinenin yazıcısı ma‘rifeti ve cümle ittifâkıyla der-mahzen olunan revgan-ı çerviş yedikleri ve gerek eşyâ ve edevât-ı sefâ’ini bir kıt’a müzmâ defteriyle ber-mantûkunca emr-i ‘alî konsolos tarafından ta’yîn Mikele Korseviç nâm Rusyalı yedine ma‘rifet-i şer‘le teslim ve müzmâ defteri mücebince yedinden kabzına müş‘ar olduğu beyânıyla Ahyolu nâ’ibi es-Seyyid İbrahim zîde ilmuhumanın vârid olan i‘lâmı mazmûnu ve fermân-ı âlî şerh verilüb defteriyle ma‘an hıfz olunmuştur. Fî 27 B sene 238.*

Ahyolu kazâsı nâ’ibine hüküm ki;

Rusya tüccâr sefâ’ini kapudânlardan Dimitri İskilatovic nâm kapudân râkib olduğu bir kıt’a Rusya tüccâr sefinesine bundan akdem Hocabey iskelesinden hinta ve emti‘a-i sâ’ire tahmîl idüb Dersa‘âdet’ime gelür iken esnâ-yı râhda fırtınaya tesâdüf iderek sefine-i mezkûre Ahyolu muzâfâtından Süzebolu nâm mahalde karaya düşüb şikest olmuş olduğu beyânıyla sefine-i merkûmeden karaya çıkmış olan emti‘a ve eşyâ ve âlât-ı sefine her ne ise kabzına me’mûra teslim olarak münâfî-i ‘ahidnâme-i humâyûn resim ve vergi mutâlebesiyle te‘addî olunmamak bâbından emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunub Rusya re‘âyâları mâllarıyla ve ba‘zan dahi sefineleriyle ticâret idüb eğer fırtınadan gemileri kumsâl olan bir sığ yere ve yâhûd sâhil-i deryâya ilkâ olunur ise vâliler ve kâdılar ve sâ’ir zâbitân anlara i‘ânet ve kazâzede olan sefineden halâs bulan bi’l-cümle emvâl ve eşyâlarını anlara bilâ-muhâlefete redd ü teslim eylemeleri Rusyaluya i‘tâ olunan ‘ahidnâme-i humâyûnda münderic idüğü kuyûdun müstebân olmağla ‘ahidnâme-i humâyûn şurûtu mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi zikrolunan mahalde kazâzede olan sefine-i mezbûrden karaya çıkmış olan emti‘a ve eşyâ ve

âlât-ı sefine kabzına me'mûre teslîm olunmasına dikkat olunmak 'ahidnâme-i humâyûn şurûtu muktezâsından idüğü ve kimesne tarafından münâfî-i 'ahd u şurût resim ve vergi mutâlebesiyle te'addî vukû'a gelmemesi husûsuna dikkat olunması lâzımeden olduğu sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete mübâderet eylemeniz bâbında; Fî evâ'il-i C sene 238.

Mu'eccel

[157]

(1) Karadeniz'e tehî izn-i sefine evâmiri

İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve liman nâzırına ve hisar gümrüğü emîni ve kavak ustasına hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Andriya Baryarvic nâm kapudân hamûleden tehî olarak râkib olduğu Atakre Venti ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya tüccâr sefinesiyle Bahr-i Siyâh tarafına 'azîmet murâd eylediği beyânıyla şurût-u mu'âhede üzere sefine-i merkûmenin mürûruna mûmâna'at olmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'a olunmuş ve sefine-i merkûme hamûleden tehî ve sahîh Rusyalı sefinesi olduğunu liman nâzır ve Galata gümrük emîni ma'rifetleriyle tahkîk olduğu beyânıyla mürûruna ruhsat-ı hâvî emr-i şerîfim sudûru Kapudân-ı Deryâ vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne-i Âmire'm emîni el-Hâc Mehmed Sa'îd ve gümrük emîni Mehmed Salih i'lâm etmeleriyle i'lâmları mücebince 'amel olunmak bâbında; Fî evâ'il-i C sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikolo Kiyoranvic nâm kapudân râkib olduğu Marya ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni Mehmed Sa'îd ve gümrük emîni Mehmed Salih Efendiler i'lâmları mücebince bir kıt'a izn-i sefine yazılmışdır fî evâ'il-i C sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Mimballi nâm kapudân râkib olduğu Alasandro ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ-ı müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmları mücebince bir kıt'a izn-i sefine yazılmışdır evâ'il-i C () Rusya kapudânlarından Filipo Barba Celata nâm kapudân râkib olduğu İl Bresbano ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'e imrâriçün Kapudân-ı Deryâ müşâr ve mûmâ-ileyhümâ i'lâmlar mücebince bir kıt'a izn-i sefine yazılmışdır. Evâ'il-i C.

*Der-zamân-ı Sadr-ı a'zam Silahdâr Ali Paşa
ve fî ibbân-ı Re'îsu'l-kuttâb Mehmed Sâdık Efendi
Fî 27 CA sene 238.*

(3) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Alevizo Monopulo nâm kapudân râkib olduğu Pelitagore ta'bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ müşârün-ileyh ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrükçü-i mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C sene 238 () Rusya kapudânlarından Civanni Krimaldi nâm kapudân râkib olduğu Madona Delapaça ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı C () Rusya kapudânlarından Manoli Fasilato nâm kapudân râkib olduğu Markoryo ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmları mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâ'il-i B () Rusya kapudânlarından Domeniko Çalka nâm kapudân râkib olduğu San Nikola ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 38 () Rusya kapudânlarından Ciyospe Romano nâm kapudân râkib olduğu Ayoto ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmları mûcebince bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B.

(4) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Civanni İstahorvic nâm kapudân râkib olduğu Ornitale ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B () Rusya kapudânlarından Luici Barlet nâm kapudân râkib olduğu İl Ciyofina Hazi ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâhır-ı B () Rusya kapudânlarından Luici Roban nâm kapudân râkib olduğu Posidon ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Evâhır-ı B () Rusya kapudânlarından Andriya Marenlati nâm kapudân râkib olduğu San Nikola ta'bîr olunur bir kıt'a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyh i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılmışdır. Fî evâhır-ı B () Rusya kapudânlarından Antonyo İstahorovic nâm kapudân râkib

olduğu Balerokonde ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine yazılmışdır. Fî evâhır-ı B.

(5) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından İlya Parofic nâm kapudân râkib olduğu San Nikolo ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş () Rusya kapudânlarından Matav Padofic nâm kapudân râkib olduğu İl Namirone ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş () Rusya kapudânlarından Hristofor Levic nâm kapudân râkib olduğu Ofesya ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün Kapudân-ı Deryâ Hüsrev Mehmed Paşa ve Tersâne emîni Mîr Ali ve gümrük [emîni] Mehmed Sâlih i‘lâmları mücebince bir kıt‘a izn-i sefine emri yazılmışdır () Rusya kapudânlarından Antonyo Ragifya nâm kapudân râkib olduğu İl Fonte Lanceron ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Ancelo Pasante nâm kapudân râkib olduğu Kostanca ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine emri yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Ş.

(6) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Marino Rosolimo nâm kapudân râkib olduğu Cenarale Papkof ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün mûmâ-ileyh i‘lâmlarıyla bir kıt‘a izn-i sefine yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş () Rusya kapudânlarından Civanni Nikolo Cibole nâm kapudân râkib olduğu Tamistokle ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Antonyo Garesya nâm kapudân râkib olduğu Karonde ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâhır-ı Ş () Rusya kapudânlarından Civanni Metaksa nâm kapudân râkib olduğu Madona Tokalo ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâhır-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Barto Tiyobiga nâm kapudân râkib olduğu San Pavlo ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâ‘il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Panay İsforono nâm kapudân râkib olduğu İspirodene ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a

ber-vech-i meşrûh fî evâsıt-ı N () Rusya kapudânlarından Petro Moniç nâm kapudân râkib olduğu Kalerso ta‘bîr olunur sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N () Rusya kapudânlarından Ciyakomo Ciyakofic nâm kapudân râkib olduğu Kostantino ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün fî evâsıt-ı N () Rusya kapudânlarından Astalyo Kakorato nâm kapudân râkib olduğu Civanni Brekorore ta‘bîr olunur bir kıt‘a sefinesi hamûleden tehî olarak Bahr-i Siyâh’a imrâriçün izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 238.

[158]

(1) İstanbul gümrüğü emîni Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve liman nâzırına ve kavak ustasına ve hisar gümrüğü emînine hüküm ki;

Rusya kapudânlarından Mihale Pinarevic nâm kapudân râkib olduğu Konte Lanceron ta‘bîr olunur bir kıt‘a Rusya tüccâr sefinesine Devlet-i Aliyye’me tâbî olmayan düvel-i sâ‘ireden Marsilya mahsûlinden olmak üzere on çuvâlda dört yüz seksen vukıyye frengî kahve ve Der‘aliyye’den tahmîl etmiş olduğu yirmi denkde bin tob beyâz İngiliz ve bir sandıkda seksen dokuz tob boyalı hassa ve bir sandıkda on yedi tob hâre ve bir denkde seksen beş tob fitilli beyâz ve bir sandıkda elli bir deste makrame-i efrencî ve iki sandıkda kırk üç tob habin-i İngiliz ve yedi sandıkda elli dokuz tob ve otuz üç zirâ‘ telli kemhâ ve beş sandıkda on bir deste karacalar kuşağı ve yüz kırk sekiz nîme kameri hassa ve otuz beş nîme fitilli kaba dülbend ve bir ‘aded ma‘mûl ve iki deste çapraz âyîne ve iki yüz yedi zirâ‘ atlas ve on ‘aded sandallı şemsiye ve sekiz buçuk deste enfiye kutusu ve bir deste iğnedanlık ve üç kutu tanbura teli ve yedi deste çakı ve bir kutu iğne ve on deste kâğıd-ı lu‘b ve bir kutu tombak yüzük ve bir mikdâr habbe? ve elli bir sandık ve bir kutu şeker-i kelle ve gubar ve on dört sandık çapraz âyîne ve dört sandık câm-ı France ve bir sandık İngiliz-kârî tabak ve sekiz sandık tehî şişe ve iki sandıkda yirmi beş üzbe? kâğıd-ı yazı ve dört sandık hırdavat-ı efrencî ve yirmi dokuz kutuda beş buçuk kantar incir ve üzüm ve kırk dört fıçı rom ve on bir sandıkda bin altı yüz yirmi şişe ‘anberiyye ve iki sandıkda seksen sekiz şişe hamr ile mahmûl olarak Bahr-i Siyâh’a imrârına mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunmuş ve sefîne-i merkûme liman nâzırı ve Galata gümrüğü emîni ma‘rifetleriyle lede’t-tahkîk mârru’z-zikr hamûle ile mahmûl ve sahîh Rusyalu sefinesi olduğu beyânıyla mürûruna mûmâna‘at olunmamak bâbında emr-i şerîfim ısdârını Kapudân-ı Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire ve gümrük emînleri i‘lâmları mücebince bir kıt‘a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 238.

(2) İşbu sûretlerin cümlesinin Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberleri verilmiştir.

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Andriya Kaliga nâm kapudân râkib olduğu Mihale Gremeklo ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi beş sandık incir ve yirmi altı varul hurma ve elli altı bin vukıyye hamr ve bin beş yüz vukıyye 'arak ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i Âmire emîni Mîr Ali ile gümrükçü-i Mehmed Sâlih Efendi i'lâmlarıyla bir kıt'a izin emri yazılub hamr için Başmuhâsebe'ye 'ilm u haber verilmiştir. Fî evâsıt-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Civanni Pinto nâm kapudân râkib olduğu Madona Pelaçiyati ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yedi yüz kantar harub ve altmış üç fıçıda otuz üç bin altı yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne yazılub hamr için Başmuhâsebe'ye 'ilm u haber verilmiştir. Fî evâsıt-ı Ş () Rusya kapudânlarından Marino Fregoti nâm kapudân râkib olduğu Madona Dikiko ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi bin vukıyye aba limon ve altı yüz vukıyye zeytûn ve iki bin vukıyye pekmez ve beş yüz kantar harub ve üç yüz kantar incir ve yirmi dokuz bin sekiz yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla br kıt'a izn-i sefîne yazılub Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberi verilmiştir. Fî evâsıt-ı Ş.

Rusya kapudânlarından Çarsimo Çiçelyano nâm kapudân râkib olduğu San Çorci ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dört bin vukıyye kuru üzüm ve iki bin beş yüz vukıyye aba limon ve altı bin beş yüz vukıyye harub ve kırk bin vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla bir kıt'a izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş () Rusya kapudânlarından Antonyo Katakati nâm kapudân râkib olduğu Minos ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden altı yüz kantar harub ve elli dört fıçıda yirmi altı bin vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyhümâ i'lâmlarıyla fî evâsıt-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Gabriele Antonyofic nâm kapudân râkib olduğu Barasina ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz seksen boğçada bin sekiz yüz vukıyye duhân ve sekiz denkde altı yüz seksen vukıyye elvân rişte-i penbe ve on çuvâlda yirmi dört kantar penbe-i hâm ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı Ş () Rusya kapudânlarından Panay Ladehiko nâm kapudân râkib olduğu San Civanni Tavlogo ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden dört yüz kantar harub ve iki bin vukıyye pekmez ve elli dört bin yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı Ş sene 238 () Rusya kapudânlarından Antonyo Sahinali nâm kapudân râkib olduğu Tamistokle ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden üç yüz doksan üç kantar siyâh üzüm ve altı yüz elli kantar kuru üzüm ve sekiz yüz elli kantar harub ve otuz iki bin üç yüz elli vukıyye

hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-minvâl-i muharrer fî evâhır-ı Ş () Rusya kapudânlarından Diyonisyo Kondori nâm kapudân râkib olduğu Mihale Ermangelo ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş bin yüz seksen sekiz vukıyye aba limon ve iki bin üç yüz kırk vukıyye zeytûn ve kırk beş bin iki yüz on vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâhır-ı Ş () Rusya kapudânlarından Antonyo Roben nâm kapudân râkib olduğu Falice ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yedi yüz kantar harub ve on dört bin vukıyye limon suyu ve iki bin beş yüz vukıyye 'arak ve kırk iki bin vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâhır-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından Luka Provic nâm kapudân râkib olduğu San Corci ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz kantar harub ve iki bin yedi yüz on vukıyye aba limon ve üç bin beş yüz vukıyye 'arak ve kırk dört bin yedi yüz doksan vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâhır-ı Ş () Rusya kapudânlarından Panay Likyardepulo nâm kapudân râkib olduğu Aslanta ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden bin yüz elli dokuz kantar kuru üzüm ve iki bin vukıyye pekmez ve yetmiş üç bin sekiz yüz altmış vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâhır-ı Ş sene 38 () Rusya kapudânlarından İstefano Bartolofic nâm kapudân râkib olduğu San Sipridone ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden doksan bir bin yüz kırk vukıyye hamr ve bin vukıyye aba limon ve üç fiçıda bin yüz vukıyye pekmez ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün mûmâ-ileyhûmâ i'lâmlarıyla fî evâ'il-i N sene 238.

Rusya kapudânlarından Panay Vankeli nâm kapudân râkib olduğu San Yonto ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin vukıyye pekmez ve bin kantar harub ve bin vukıyye zeytûn ve üç yüz varulda altı yüz kantar kuru üzüm ve kırk yedi fiçıda yirmi sekiz bin iki yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâ'il-i N sene 38 () Rusya kapudânlarından Petro Civanni nâm kapudân râkib olduğu San Petro Pavlo ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin vukıyye pekmez ve bin vukıyye 'arak ve seksen fiçıda kırk altı bin dört yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-minvâl-i meşrûh fî evâ'il-i N.

Rusya kapudânlarından Dimitri Kondori nâm kapudân râkib olduğu Natono ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden üç yüz kantar harub ve yüz otuz fiçıda elli sekiz bin beş yüz vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâ'il-i N.

Rusya kapudânlarından Corci Nalesmahi nâm kapudân râkib olduğu Lamcicya ta'bîr olunur sefinesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz yedi bin elli vukıyye hamr ve iki fiçi rom ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N sene 38 () Rusya kapudânlarından Nikola Demiko nâm kapudân râkib olduğu Timesizna Detofa ta'bîr olunur sefinesine

Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli bin vukıyye hamr Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i meşrûh fî evâsıt-ı N () Rusya kapudânlarından Panay Karto Galyari nâm kapudân râkib olduğu Timisez Tavtofo ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden kırk beş bin altı yüz vukıyye hamr ve iki bin vukıyye pekmez ve bin vukıyye zeytûn ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N () Rusya kapudânlarından Panay Korkomeli nâm kapudân râkib olduğu Madona Pelaçiyani ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden otuz dokuz bin yedi yüz yirmi beş vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N sene 38 () Rusya kapudânlarından Nikolo Gyoranofic nâm kapudân râkib olduğu Natono ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yüz elli ferdede üç yüz seksen beş kantar hurma ve iki yüz boğça da iki bin vukıyye duhân ve kırk bir varulda iki bin dört yüz doksan sekiz vukıyye bâdem ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N () Rusya kapudânlarından Civanni Sakarof nâm kapudân râkib olduğu Timisez Tavtofo ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden elli altı bin sekiz yüz vukıyye hamr ve altı yüz vukıyye 'arak ve iki bin vukıyye pekmez ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-minvâl-i muharrer fî evâsıt-ı N sene 238.

[159]

(1) **İşbu sûretlerin cümlesinin Başmuhâsebe'ye 'ilm u haberleri verilmiştir.**

Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhim () Rusya kapudânlarından Nikola Robinson nâm kapudân râkib olduğu Lavinda ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden yirmi altı bin iki yüz elli vukıyye hamr ve iki bin vukıyye pekmez ve üç bin beş yüz vukıyye zeytûn ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-minvâl-i muharrer fî evâsıt-ı N sene 238 () Rusya kapudânlarından Marko Manikola nâm kapudân râkib olduğu Madona di Kiko ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden iki bin vukıyye pekmez ve iki yüz vukıyye 'arak ve altmış beş bin dört yüz elli vukıyye hamr ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N sene 38 () Rusya kapudânlarından Vincisi Rafaili nâm kapudân râkib olduğu La Madona İstaro ta'bîr olunur sefînesine Memâlik-i Mahrûse mahsûlinden beş yüz kantar harub ve yirmi dört bin yüz elli vukıyye hamr ve üç yüz elli sandık portakal ile Bahr-i Siyâh'a imrâriçün ber-vech-i muharrer fî evâsıt-ı N sene 238.

(2) Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyim () Rusya kapudânlarından Sakaryo Milinofic nâm kapudân râkib olduğu Alesandro Birbo ta‘bîr olunur sefînesine on beş sandık rom tahmîl ile Bahr-i Siyâh’a imrârîçün izn-i sefîne emri yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 238.

Mu‘eccel

[160]

Mu‘eccel

[161]

Mu‘eccel

[162]

Mu‘eccel

[163]

Mu‘eccel

[164]

Mu‘eccel

[165]

Mu‘eccel

[166]

Mu‘eccel

[167]

Mu‘eccel

[168]

Mu‘eccel

[169]

Mu‘eccel

[170]

Mu‘eccel

[171]

Mu‘eccel

[172]

Mu‘eccel

[173]

Mu‘eccel

[174]

Mu‘eccel

[175]

Mu‘eccel

[176]

Mu‘eccel

[177]

Mu‘eccel

[178]

(1) *İ‘lâmı mücebince kayd ile işbu mecmû‘-i evrâk Dîvân-ı Humâyûn kaleminde hıfz olunmuş deyü bâlâsına keşîde buyurulan fermân-ı âlî mûcibince kayd olunmuştur. Fî 9 L sene 234.*

Battâhî târîhi tobrasındadır.

Ma‘rûz-ı bendeleridir ki;

Diğer i'lâm çâkerî bâlâsına sâdır olan olan fermân-ı âlîler müfâdı üzere hisselerini edâ ve mâllarını istîfâ eylemeleri merkûmun Pekmezçi Mustafa ve Mehmed ve Kuruyemişçi Hamza ve Duhânçı Vasil kullarına ifâde olundukda merbût olan setânce senedi nâtık olduğu üzere Duhânçı Vasil hissesine isâbet iden bin yedi yüz altmış dört gurus Rusya ikinci tercümânı Pizani hâzır olduğu halde kapudân-ı mersûma tamamen nezd-i Türkî'de te'diye ve i'tâ ve ber-mantûk-ı defter sefîne de olan yüz elli boğça olmak [üzere] bin beş yüz kırk bir kıyye duhânı ahz ve istîfâ etmiş olduğu ve merkûmun Mustafa ve Mehmed ve Hamza hisselerini edâ ve mâllarını istîfâdan imtinâ' ve keff-i yed ve firârî-i mesfûr Mustafa'yı bulur isek mâllarımızı andan taleb ideriz diyerek kat' makâl eylemiş oldukları eclinden ber-mantûk-ı fermân-ı âlî merbût olan defter nâtık olduğu üzere sefîne-i mezkûre de mahmûl olan Pekmezçi Mustafa'nin iki bin dokuz yüz kırk sekiz ve Mehmed'in beş bin üç yüz kırk beş kıyye ki cem'an sekiz bin iki yüz doksan üç kıyye pekmezin Der'aliyye'de bi'l-müzâyede ragabâtü'n-nâs inkita'ından sonra beher kıyyesi on dörder paraya İngiltereli Vasil Matga nâm bâzîrgân 'uhdesinde ve kezâlik üç yüz bir buçuk kantar üzümün beher kantarı on beş gurus yirmi birer paraya duhân gümrüğünde sâkin Duhânçı Tanaş zımmî 'uhdesinde karâr etmekle karâr dadesi üzere mezkûru'l-mikdâr pekmezin icâb iden iki bin dokuz yüz iki buçuk gurus dokuz para ve üzümün lâzım gelen dört bin altı yüz seksen buçuk gurus on para ki cem'an yedi bin beş yüz seksen üç gurus on para bahâlarını bâyi'ân-ı mersûmân tercûman-ı mersûm hâzır olduğu halde tamamen kapudân-ı mesfûra te'diye ve teslîm ve erzâk-ı mezkûreyi ahz ve kabz etmiş oldukları ve setânce senedi mantûkunca Pekmezçi Mustafa ve Mehmed'in hisselerine üç bin dört yüz altmış üç gurus ve Yemişçi Hamza'nın hissesine beş bin üç yüz on gurus ki cem'an sekiz bin yedi yüz yetmiş üç gurus zarar isâbet idüb meblağ-ı mezbûru Kapudân-ı mesfûra i'tâ ve mâllarını istîfâ eylemeleri lâzımeden iken bâlâda tefâsîl olduğu vechle mâllarından keff-i yed itdikleri ve ber-mantûk-ı fermân-ı âlî erzâk-ı mezkûre bi'l-müzâyede fûrûht olunub yedi bin beş yüz seksen üç gurus hâsıl olduğu ecilden Kapudân-ı mesfûrun mârru'z-zikr mudde'âsının bin yüz doksan gurus noksân terettub itmekde Kapudân-ı mersûm meblağ-ı noksân-ı mezbûru fimâ ba'd esnâf-ı merkûmeden taleb ve iddi'â itmemek ve firârî-i mersûm Kostanti elegeçer ise andan taleb itmek üzere karâr verildiği ve husûs-ı mezbûr bu vechle tanzîm ve tetmîn kılındığı ma'lûm devletleri buyuruldukda işbu i'lâm ve merbût olan diğer i'lâm-ı çâkerî ve defter ve setânce senedi ve tercümesi bi'ibâretiha Dîvân-ı Humâyûn kalemine teyit ve kayd olunmak muktezâ-yı tabîat-ı maslahattan olbabda hazret-i men lehü'l-emrindir.

(2) Bu dahi bâlâda olan gümrükçü ağanın mukaddem ki i'lâmı

Ma'rûz-ı bendeleridir ki;

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Rusya kañçılıryasından me'mûr Dimitri Balbalego nâm bâzîrgân ile bu tarafda ta'yîn kılınan Avrupa tüccârından Ekseta nâm tâcir Rusya tercümânı hâzır oldukları halde husûs-ı mezbûr der-miyân ve müzâkere ve beyân olundukda merbût olan defter nâlık olduğu vecihle firârî-i mesfûr Kostanti zimmînin Giridi Dervîş Ali ve Mestaki ve Nikola zimmîlerden mubâyâ'a etmiş olduğu ma'lûmü'l-mikdâr üzüm ve harîr ve zağferan Rusya kapudânlarından Cogabo Tamina nâm kapudân sefinesinde mahmûl olub merkûmun mâllarını Kapudân-ı mesfûr ile bi't-terâzi beynlerinde bir hüsn-i sûrete rabt iderek tanzîm etmiş olduklarını bi'l-muvâcehe ikrâr ve fîmâ ba'd bu madde için gerek Kapudân-ı mersûm ve gerek mezkûrû'l-esâmî nefer tüccâr birbirinden da'vâ ve nesne taleb etmeyeceklerini ifâde ve tezkâr etmeleriyle andan sarf-ı nazar olunarak firârî-i mesfûr Kostanti zimmînin merbût olan defter-i mezkûr mantûkunca Pekmezçi Mustafa ve Molla Mehmed Kuruyemişçi Hamza ve Duhânçı Vasil zimmîden mubâyâ'a etmiş olduğu ma'lûmü'l-mikdâr pekmez ve siyâh üzüm ve duhân Rusya kapudânlarından İstelyo nâm kapudân sefinesinde mahmûl olmağla Kapudân-ı mersûm firârî-i mesfûre sekiz bin gurus fondo vermiş ve mesfûr sefineyi istihâr etmiş olduğu ibrâz olunan konturate kağıdından müstebân ve eşyâ-yı mezkûrenin akçesi? ve fondo akçesiyle bir mikdâr nevl i'tâsına menût idüğü ve firârî-i mesfûr esnâf-ı merkûmeye ale'l-hisâb verdiği mebâliğı fondo akçesi vermiş olduğu zâhir u 'ayân olmağın me'mûrîn-i mesfûrunun ittifâk ve ittihâd ve tasvîbleri üzere esnâf-ı merkûmenin defter-i mezkûr mantûkunca verdikleri eşyâ bahâsından esâmîleri zeyllerinde tenzîl u furû-nihâde kılındığı vech üzere her birinin ale'l-hisâb me'hûzları olan akçe ile zarar-ı kazâ olarak setânçe senedinde terkîm olduğu vecihle hisselerine isâbet iden meblağ kapudân-ı mersûm ba'de't-te'diye mâllarını sefîneden ihrâç ve ahz eymeleri ve beş gün zarfında husûs-ı mezbûr bu vechle tanzîm olunmak ve eyyâm-ı mezkûre mürûr ider ise eşyâları fûrûht ve kapudân-ı mersûmun mârru'z-zikr verdiği fondo akçesiyle karâr verilen nevl i'tâ olunması husûsları karârgîr olarak ol vechle me'mûrîn mesfûrun imzâlarıyla mümzî takdîm idüb işbu 'arz-ı hâl rabt olunan setânçe senedi ve tercümesi me'âllerinden müstafâd olmağla keyfiyyet merkûmun Mustafa ve Mehmed ve Hamza ve Vasil zimmî ifâde olundukda mersûm Vasil karâr verdiği vech üzere ale'l-hisâb me'hûzi olan akçe ile hissesine isâbet iden zarar-ı kazânın i'tâsıyla verdiği duhânın ahzına rızâ izhâr ve (...) te'diyesi husûsunda imtinâ' iderek kapudân mersûm mâllarını iştirâ eylemesini ifâde ve ihbâr iderler ise de kapudân-ı mersûm eşyâ-yı mezkûrenin iştirâsına (silik) rağbet ile akçesinin i'tâsıyla mâllarının sefîneden ihrâç husûsu ta'cîb ve isrâr

etmekte olduğu ma'lûm devletleri buyuruldukda ol bâbda emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Târîh kayd Fî 9 L sene 34.

(2) *Bu dahi bâlâda mezkûr i'lâm merbût defterdir.*

Âsitâne mütemekkinlerinden firârî Kostanti ve şerîki Mahpos Nikola Aci Sefri nâm zımmîlerin zîr de mesfûrû'l-esâmî kesândan iştirâ idüb Rusya tüccâr sefâ'ini Kapudânlarından Cogabo Tamina ve İstelyo nâm kapudânların sefinelerine vaz' ve tahmîl eyledikleri eşyânın mikdâr (...) ve fî'âtının mübeyyin defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur. Fî 19 Receb sene 234.

(3) Mahmûl-bih sefine-i Çogalota Mitakpomaf

Giridi Derviş Ağa'nın verdiği		Çorbaçioğlu Katalin'in verdiği		Zağferançı Nikola'nın verdiği	
Üzüm		Harîr		Zağferan	
zenbil 230		kıyye		sandık 4	
kantar 429		115		kıyye 204,5	
fî her kantarı 15 para 18,5 guruş		fî 15 para 115,5 guruş		fî 50 guruş	
15 para	guruş		guruş		guruş
mersum	8097	mersum	0513388	mersum	10225
Kostanti	0500		4510		00327
	7597		8878		9898
		guruş			
		31710			
		5437			
		26373			

[178]

(1) Mahmûl-bih sefine-i İstelyo kapudanı

Zeytinciler içinde Pekmezci Mustafa		Gelibolulu Kimalmazoğlu Pekmezci Molla	
Ağa'nın verdiği		Mehmed'in verdiği	
	pekmez		pekmez
	kıyye		kıyye
	2948		5345,5
	fî sâde 22,5		fî sâde 25
15 para	guruş		guruş
	1658		3341
mersum	0293	mersum	1141
	1365		2200
Kuruyemişci Hamza Yazıcı'nın verdiği		Duhâncı Vasil zimmînin verdiği	
	Siyah üzüm		Duhân
	kantar		boğça 150
	201,5		kıyye 1541
	fî 22 guruş		fî sâde 125
	guruş		guruş
	6633		4815
mersum	3600	verilen dellâliye	0096
	3033		4719
		hizmetkârlara verilen	0008
			4719
		yüzde üçden tenzîl	0021
			3690
		mersum	0690
			4000

(2) Bin sekiz yüz on dokuz sene-i İsâviyesi Mayısının on üç târihiyle müverrah zikri âti husûsunun fasl-ı temyîzine hala Beğlikçi-i Dîvân-ı Humâyûn izzetlû Efendi Hazretleri tarafından Vasil Desteka Rusya kançılaryasından Dimitri Yalyologo nâm kimesneler mümeyyiz ta'yîn olub husûs-i mezkûrun tanzîmini muhtevî 'atûfetlû gümrükçü ağa'ya bu def'a takdîm eyledikleri bir kıt'a takrîrin tercümesidir.

(3) *Bu dahi bâlâda olan mevâdda mantûkdur.*

. Senberono nâm kapudânın İspanya ta'bîr olunur bir kıt'a Rusya sefînesine vaz' ve tahmîl olunan emvâlîne dâ'ir bir kıt'a (...) senedi mantûkunca kapudân-ı mersûmun sevkiyye ve nevl ve mesârif sâ'iresi Koşendi Lamko nâm kimesnenin alacaklı tarafından kârîrisi lâzım mı değil mi husûsun rû'yet ve fasl ve tanzîmiçün bu kulları Gümrükçü Ağa hazretlerinin huzûrundan kapudân-ı mezkûrun alacaklı-ı merkûmun îrâdat ve hukûkunu kemâl-i dikkat ile tecessüs ve taharrî itdikden sonra mesfûr Ramko nâm müstâcîre i'tâ olunan sermâyesiçün alacaklı-ı merkûmun tarafından sekiz bin gurus ve sefîneye vaz' ve tahmîl olunan emvâlînin nevl ve mesârifîçün üç bin on sekiz gurus ki cem'an yekûn on bir bin on sekiz gurus Kapudân-ı merkûma i'tâ olunmak üzere ittîfâk-ı ârâ ile karâr verilüb Şubat âhirine? kapudân-ı mesfûr sefîne de olan emvâlîni gümrüğe teslîm ve alacaklı olanlar herkes kendü hissesine isâbet edeni edâ ve mâlın ba'de'l-kabz Ağa-ı mûmâ-ileyh berây-ı kefil verüb kefil-i merkûm dahi gerek müstâcîre ve gerek Hocabey'deki kabzu'l-mâl olanlar tarafından rişt lâzım gelir ise mes'ûl işbu karârımız emvâl-ı mezkûrenin ihrâcından beş gün zarfında (...) olub kapudân-ı mesfûr meblağ-ı mezkûru mehel mezbûr de ahz etmek ve alacaklılardan her kim hissesine isâbet edeni edâ etmeyüb mâlî kabz etmez ise Ağa-ı mûmâ-ileyh emvâl-ı mezkûreyi Sûk-ı Sultânî'de fûrûth ile meblağ-ı mezkûreyi kapudân-ı merkûme i'tâ etmek üzere işbu takrîr tahrîr olunub ve Yerasimo nâm İngilizluyu dergâh etmek niyâz olunur deyü mestûrdur.

Târîh-i kayd: Fî 9 L sene 234.

Rûmiyyü'l-ibâre ve gerek sâ'ir mecmû'-ı evrâkı sene 8.

Mu'eccel

[180]

Mu'eccel

[181]

Mu'eccel

[182]

(1) *İstanbul emti'a gümrüğü emîni tarafına 'ilm u haberdir.*

Rusya tüccâr kapudânlarından Antonyo Kolarof nâm kapudân râkib olduğu sefinesine re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'den Dürzî-başı Vasili veled-i Nikola zımmî Âsitâne-i sa'âdet'de İstinye karyesinde mütemekkin vâlidesi () nâm nasrâniyeye teslim olunmak üzere İsakçı iskelesinden üç yüz elli 'aded ıhlamur tahtası tahmîl idüb ba'dehû kapudân-ı mersûm Der-sa'âdet'ime vurûd birle yedinde olan mukâvele senedi mûcebince sâlifü'z-zikr tahtaları vâlîde-i mersûmeye teslim ile oğlu mesfûra verdiği bâ-temessük fondo akçesiyle nevl-i sefinesi olan iki bin dört yüz yetmiş yedi buçuk guruş taleb eyledikde mersûme ne tahtaları alırım ve ne fondo ve nevl-i sefîne veririm deyü cevâb eylediğine binâen zikrolunan tahtalar sefineden ihrâc ve İstanbul gümrüğü emîni ma'rifetiyle fûrûht olunarak semeninden kapudân-ı mersûmun matlûbu olan akçe te'diye olundukdan sonra fazlası kalıyor ise gümrükde tevkîf ve zımmî-i mesfûre i'tâ olunmasını Dersa'âdet'de mukîm Ortaelçisi tarafından bâ-takrîr istid'â olunmakdan nâşî Mi'mâr Ağa ma'rifetiyle ve Rum ve Ermeni doğramacı esnâfının kethüdâları ve erbâb-ı vukûfdan çend nefer ma'rifetiyle sâlifü'l-beyân tahtaların fi'âtı kat' itdirilerek Top arabacıları ambarı tarafından mubâyâ'a olunarak semeni olan iki bin sekiz yüz yirmi dört guruşun iki bin dört yüz seksen üç guruşu ifrâz ve kapudân-ı mersûme teslim olunarak kabzını müş'ar kapancılar tarafından bir kıt'a memhûr sened alınmış ve bâkî kalan üç yüz kırk bir guruş dahi hesâbının istid'âsı vukû'unda ma'rifet-i şer'le olunmak üzere İstanbul emti'a gümrüğü emîni Ahmed Ağa'ya teslim gümrüğün sihâm sarrâfı Şinto nâm Yahudi'de emânete hıfz itdirildiğini nâtik gümrük emîni mûmâ-ileyhin i'lâmı ve elçi-i mûmâ-ileyhin takdîri mezâmîni bâ-fermân-ı âlî Dîvân-ı Humâyûn kalemine kayd olunmuşdu elhaletü hazihi mersûm Vasilaki hala İsakçı muhâfızî Sâlih Paşa Hazretlerinin Dürzî-başısı bulunmak mülâsebesiyle gümrükde mahfûz olan meblağ-ı merkûmu ahz ve kendüye îsâle mesfûr tarafından hâlâ Maçın muhâfızasına me'mûr Süleyman Paşa Hazretlerinin Tatar Ağası Molla Ağa demekle 'arîf Ali bin Hüseyni vekîl etmiş olduğu müşârün-ileyhin tahrîrâtıyla Maçın nâ'ibinin i'lâmında tahrîr ve iş'âr olduğuna meyânı husûs-ı mezbûre İstanbul kâdısı fazîletlû Efendi Hazretlerine lede'l-havâle Ali Ağa meclîs-i şer'de emîn-i mûmâ-ileyhin vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi diğer Ali Ağa ibn-i Hüseyin muvâcehesinde ber-vech-i muharrer vekâleti lede't-tezkîye 'adâletleri zâhir olub bu esnâda mahrûse-i mezbûre âhâlisinden Mustafa Ağa ibn Ali ve es-Seyyid Abdullah Ağa ibn Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât idüb mûcebiyle subût-ı vekâletine hükûm-i şer'î lâhik olmağın meblağ-ı merkûm müvekkiliçün bi't-taleb vekîl-i mezbûra teslim itdirilmek muktezâ-yı şer'-i şerîf idüğünü i'lâm etmeleriyle mazmûn i'lâm

Dîvân-ı Humâyûn'da olan kaydı bâlâsına şerh verilüb meblağ-ı mezbûrun vekîl-i merkûma i'tâsiçün gümrük emîni mûmâ-ileyh tarafına işbu 'ilm u haber verildi. Fî 26 Za sene 235.

Mu'eccel

[182]

(1) *İstanbul gümrüğüne 'ilm u haber verilmiştir.*

Mersûm Vasilaki hâla İsakçı muhâfızı Sâlih Paşa Hazretlerinin Dürzi-başası bulunmak mülâbesesiyle gümrükde mahfûz olan meblağ-ı merkûmu ahz ve kendüye îsâle mesfûr tarafından hala Maçın muhâfazasına me'mûr Süleyman Paşa Hazretlerinin Tatar Ağası Molla Ağa demekle 'arîf Ali bin Hüseyini vekîl etmiş olduğu müşârün-ileyhin tahrîrâtıyla Maçın nâ'ibinin i'lâmında tahrîr ve iş'âr olduğuna binâen husûs-ı mezbûr İstanbul kâdısı fazîletlû Efendi Hazretlerine lede'l-havâle Ali Ağa meclîs-i şer'de emîn-i mûmâ-ileyhin vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi diğer Ali Ağa ibn-i Hüseyin muvâcehesinde ber-vech-i muharrer vekâleti lede't-tezkîye 'adâletleri zâhir olub bu esnâda mahrûse-i mezbûre âhâlisinden Mustafa Ağa ibn Ali ve es-Seyyid Abdullah Ağa ibn Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i vecîhi şer'î üzere isbât idüb mücebiyle subût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olmağın meblağ-ı merkûm müvekkeliçün bi't-taleb vekîl-i mezbûra teslîm itdirilmek muktezâ-yı şer'-i şerîf idüğünü i'lâm etmeleriyle mazmûn i'lâm Dîvân-ı Humâyûn'da olan kaydı bâlâsına şerh verilüb meblağ-ı mezbûrun vekîl-i merkûme i'tâsiçün gümrük emîni mûmâ-ileyh tarafına 'ilm u haber verile deyü sâdır olan emr-i âlî mücebince şerh verildi. Fî 26 Za sene 235.

Rusya tüccâr kapudânlarından Antonyo Kolarof nâm kapudân râkib olduğu sefinesiyle İsakçı iskelesinden üç yüz 'aded ıhlamur tahtası Âsitane-i sa'âdet'de İstinye karyesinde mütemekkiye () nâm nasrâniyeye teslîm olunmak ve tahtanın sefineden ihrâcına kâfi ve vâfi istalya ta'bîr olunur on beş gün mehel süre istalya ta'bîr olunur beş gün dahi ziyâde meksi içün tahtanın beheri beş gurus on para evvel ile altı yüz otuz gurus fondo akçesi vermek üzere re'âyâ-yı Devlet-i 'Aliyye'den Dürzî-başı demekle ma'rûf Vasili veled-i Nikola nâm zımmîye sefinesini icâr ve zımmî-i mesfûr dahi isticâr idüb kabûllerini nâtik birbirlerine mukâvele senedi i'tâ eylediklerinden sonra kapudân-ı mersûm iskele-i mezbûreden hareket ve doğru Der'aliyye'ye vurûd ve ber-mûceb-i sened-i mukâvele müste'cir-i mesfûrun karye-i mezbûre de mütemekkiye olan vâlidesi nasrâniyeye zikrolunan tahtaları teslîm ile oğlu mesfûra verdiği bâ-temessük fondo akçesi ve nevl-i sefinesi olan bin sekiz yüz otuz yedi buçuk gurus ki cem'an iki bin dört yüz altmış yedi buçuk gurusu talep ve ahz murâd eylediğinden ne tahtaları alırım ve ne fondo ve nevl-i sefîne veririm deyü cevâbına binâen hamûle-i mezkûre alâ hâlihî kaldığı beyânıyla kapudân-ı mersûmun sefinesine tahmîl olunan ol mikdâr ıhlamur tahtası sefineden

ihrâc ve İstanbul gümrüğü emîni ma‘rifetiyle fûrûht ve hâsıl olan esmânından fondo akçesiyle nevl-i sefine olan meblağ-ı mezkûr kapudâna edâ ve fazlası kalır ise gümrükde tevkîf ve zımmî-i mesfûrun bu tarafa vurûdunsa kendüye i‘tâ olunması Rusya Devleti’nin Der‘aliyye’nde mukîm Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet ‘avâkıbuhû bi’l-hayr tarafımdan Der‘aliyye’me takdîm olunan bir kıt‘a memhûr takrîriyle istid‘â ve husûs-ı mezbûr Mi‘mâr Ağa’ya havâle oldukda bi’l-nefs kendüsi ve Rum ve Ermeni doğramacı esnâfının kethüdâları ve erbâb-ı vukûfdan çend nefer tüccâr kalfalarıyla mahaline varılub mu‘âyene olundukda elvâh-ı mezkûr İsakçı’nın ıhlamur tekneliği olub beher ‘adedi tûlen beş ve ba‘zan dört buçuk zirâ‘ ‘arzen dahi yirmi ve on altı ve on dört parmak ve cismen dahi beş ve altı parmak olmağla zikr-i bahâsı taharrî olundukda bu esnâda İsakçı tarafından kesret üzere vurûd eylediğinden çap-ı merkûme mutâbık olarak altı ve yedi guruşa fûrûht olduğunu ifâde ve ihbâr etmişler ise de tarafeyn gadr ve himâyeden ‘ârî olarak zikr-i bahâsı üzere cümle ma‘rifetiyle beher ‘adedine sekizer guruş fi‘ât takdîr olunup Top arabacıları ambarına luzûmu olduğundan elvâh-ı merkûme sefinden ihrâc ve tekrârü’l-mikdâr olarak üç yüz elli üç ‘aded elvâh ambar-ı mezkûre teslîm ve fi‘ât-ı mevzû‘usuyla icâb iden bahâsı iki bin sekiz yüz yirmi dört ‘adedini hâlâ Tophâne-i Âmire nâzırı el-Hâc Mustafa Reşîd Efendi’den ahz olunub kapudân-ı mesfûrun nevl-i sefinesiyle fondo ta‘bîr olunur istikrâz kılınan meblağ-ı mezkûruyla cem‘an matlûbu olan iki bin dört yüz seksen üç guruşu ifrâz ve kapudân-ı mersûmun yedine tamamen edâ ve teslîm ve makbûzunu nâtık kançılar tarafından bir kıt‘a memhûr sened ahz olduğu ve deyn-i mezkûr ba‘de’l-edâ Mi‘mâr Ağa zimmetinde üç yüz kırk bir guruş fazla bâkî kalmağla meblağ-ı bâkî-i mezkûru Mi‘mâr Ağa hâlâ İstanbul gümrüğü emîni es-Seyyid Ahmed Ağa’ya teslîm idüb gümrük emîni mûmâ-ileyh dahi ahz ve sahibinin istid‘âsı vukû‘unda ma‘rifet-i şer‘le i‘tâ olunmak üzere emti‘a gümrüğünün sehâm sarrafı Şinto nâm Yahudi’de emâneten hıfz itdirilmiş olduğunu gümrük emîni mûmâ-ileyh i‘lâm etmekle işbu varaka Dîvân-ı Humâyûn kaleminde hıfz ile keyfiyyet hîn-i iktizâ da derkenâr olunmak üzere takrîr ve i‘lâmların mazmûnları bir mahale kayd olunmak deyü sâdır olan fermân-ı âlî mücebince işbu mahale kayd olundu. Fî 5 Z sene 33.

(2) Re‘âyâ-yı Devlet-i ‘Aliyye’den Manol nâm zımmînin mâlî olmak üzere dört yüz ‘aded ıhlamur tahtası Kalas iskelesinden Rusya kapudânlarından Bigor Gavriile nâm kapudânın râkib olduğu sefinesine Maçin muhâfızının mühürdârı vesâtetiyle iki bin guruş nevl ile vaz‘ ve tahmîl olunduğu evânda muhâfız-ı müşârün-ileyh akçe iktizâ eylediğine binâen ve mesfûr Manol’un müşârün-ileyh tarafına tereddüdine ibtinâen Tizalon yedinde nefer akçe bulunmadığından kapudân-ı mersûmdan altı yüz elli guruş ber-vech-i istikrâz ahz u kabz olunub ancak meblağ-ı

mezbûr kapudân-ı mersûmun Der'aliyye'ye vusûlunden yirmi bir gün mürûrunda sarrâfından Büyük Yeni Han'ında mütemekkin Mikail nâm sarrafdan te'diye olunmak üzere yedine bir kıt'a memhûr temessûk ve nevl-i sefinesi olan iki bin guruş dahi mersûm sarrâfdan edâ olunması mübeyyin diğ̃er bir kıt'a mektûb i'tâ olunmağ̃la Rusyalu kapudân-ı mersûm mashûben bi's-selâm Der'aliyye'ye vürûdunda nevl-i sefîne olan sâlifü'z-zıkr iki bin ve bâ-temessûk verdiğ̃i altı yüz elli guruş ki cem'an iki bin altı yüz elli guruşu sarraf-ı mersûmdan taleb ve almak murâd eyledikde kırk beş günden mütecâviz leyte lealle ile imrâr-ı vakt eyledikten sonra tahvîl ve mektûb Paşa'nın mühûrûyle değ̃ildir mühûrdârı ile ahz ve i'tâ mu'âmelâtım olmadığ̃ından ber-vechle edâ ederim deyü redd ile cevâb vermesi kapudâna rahne ve zararı müceb bir keyfiyyet idüğ̃i beyânıyla kapudân-ı mersûmun sefinesine tahmîl olunan ıhlamur tahtası sefineden ihrâc ve İstanbul gümrüğü emîni ma'rifetiyle fûrûht ve hâsıl olan esmânından nevl-i sefîne ile bâ-temessûk verilen cem'an iki bin altı yüz elli guruş tamamen kapudân-ı mersûma edâ ve fazlası kalır ise Manol zimmîye i'tâ olunmak üzere gürmükde tevfiğ̃ olunması Rusya Devleti'nin Der'aliyye'mde mukîm Ortaelçisi Baron de İstrogonof hutimet 'avâkıbuhû bi'l-hayr tarafımdan Der'aliyye'me takdîm olunan bir kıt'a memhûr takrîriyle istid'â ve husûs-ı mezbûr Mi'mâr Ağa'ya havâle oldukda bi'l-nefs kendüsi ve Rum ve Ermeni doğramacı esnâfının kethüdâları ve erbâb-ı vukûfdan çend nefer tüccar kalfalarıyla mahaline varılıb mu'âyene oldukda elvâh-ı mezkûr İsakçı'nın ıhlamur tekneliğ̃i olub beher 'adedi tûlen dört buçuk ve ba'zan dört ve ba'zan dahi üç zirâ on altı parmak ve'arzen on dört ve on iki ve dokuz parmak ve cismen dahi beş parmak olmağ̃la zıkr-i bahâsı taharrî olundukda bu esnâda İsakçı tarafından kesret üzere vurûd eylediğ̃inden çap-ı merkûme mutâbık olarak beher 'adedi beş ve beş buçuk guruşa fûrûht olduğunu ifâde ve ihbâr etmişler ise de tarafeyn gadr ve himâyeden 'ârî olarak zıkr-i bahâsı üzere cümle ma'rifetiyle beher 'adedine altı guruş ve yirmi beş para fi'ât takdîr olunup yüz 'adedi hâlâ Topçubaşı ve yüz elli iki 'adedi tüccâr kalfalarından Tanaş kalfaya ve yetmiş iki 'adedi Tophane tarafında ve yetmiş altı adedi Beşiktaş cânibinde olan doğramacı ustalarına fûrûht olunub cem'an dört yüz 'aded elvâhın bahâsı lede'l-hisâb iki bin altı yüz elli guruşa resîde olmağ̃la bu sûretde kapudân-ı mesfûrun nevl-i sefinesiyle fondo ta'bîr olunur istikrâz kılınan meblağ̃ ile cem'an matlûbu olan iki bin altı yüz elli guruşu elvâh-ı merkûmun bahâsından hâsıl olan meblağ̃-ı mezkûr kapudân mersûmun yedine tamamen edâ ve teslîm ve makbûzunu nâtik kançılar tarafından bir kıt'a memhûr sened ahz olduğ̃u ve elvâh-ı mezkûrun bahâsı deyn-i merkûma mu'âdil gelüb bir guruş fazla kalmadığ̃ı Mîmâran-ı Hâssa ba'de'l-i'lâm işbu varaka bi-'ibâretihi Dîvân-ı Humâyûn kaleminde kayd ile kalem-i mezbûr da hıfz olunmak üzere sâdır olan fermân-ı âlî mücebince işbu mahale kayd olundu. Fî 5 Z sene 33.

SONUÇ

Osmanlı-Rus ilişkilerinin en önemli safhasını hiç kuşkusuz Çariçe II. Katerina dönemi oluşturmaktadır. Onun Rusya tahtına 28 Haziran 1762 tarihinde çıkmasıyla birlikte, gerek Rusya gerekse Osmanlı tarihi açısından oldukça hareketli bir dönem başlamıştır. II. Katerina'nın ortaya koyduğu idari ve askeri prensipler ile dış politikada benimsediği emperyalist siyaset Osmanlı-Rus ilişkileri açısından oldukça yoğun bir dönemin yaşanacağına işaret etmekteydi. 18. yüzyıl Osmanlı-Rus ilişkileri her iki ülkenin tarihi açısından önemli bir dönem olup, bu dönemin önemli olaylarından biri hiç şüphesiz 1768–1774 Osmanlı-Rus savaşıdır. Osmanlı Devleti için çok ağır şartlar taşıyan 1774 Küçük Kaynarca Antlaşma ile boğazlar meselesinin tarihinde bir dönüm noktasını teşkil eden bazı ağır şartlar da kabul edilmişti. Ayrıca Rusya, Karadeniz’de harp gemisi bulundurma ve Karadeniz’de ve boğazlarda kendi ticaret gemileriyle serbestçe dolasma ve ticaret yapma hakkını elde ediyordu. Küçük Kaynarca Antlaşması’nın ardından 1779 Aynalıkavak Tenkihnamesi, 1783 Ticaret ve 1792’de Yaş Antlaşmaları ile Rusya, Osmanlı Devleti’nde ayrıcalıklı bir devlet konumuna yükselmişti. Bu antlaşmalar ile Rusya, Karadeniz’in Osmanlılarla birlikte ortağı konumuna gelmiştir. Rus tüccar gemileri Osmanlı memleketlerinde rahatlıkla ticaret yapmaya başlamışlardır. Bu antlaşmalara bağlı olarak iki ülke arasındaki ticaret hacminin önceki dönemlere göre oldukça geliştiği anlaşılmaktadır. Bu durum Avrupalıların Rusya ve Osmanlı Devletine karşı olan politikalarının da değişmesine neden olmuşsa da Rusların Karadeniz devleti olduğu gerçeği hem Osmanlılar hem de Avrupalılar tarafından tanınmak zorunda kalmıştır.

1806-1812 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Karadeniz’e giriş çıkışlar 1809’daki Kala-i Sultâniye anlaşmasının imzalanmasına kadar tamamen durmuşdu. İstanbul Boğazı’nın bütün devlet gemilerine kapatılması ve savaş sona erdikten sonra da Karadeniz’de ticaret yapmak isteyen devletlerden sadece ahitnameleri çerçevesinde bu hakka sahip olanların ticaret yapmalarına izin verilmişti. 1812 yılında Bükreş Antlaşması sonrası Osmanlı Devleti’nden ticaret izni alan Ruslar, bu amaçla Karadeniz ve Akdeniz’de bulunan tüm Osmanlı memleketlerinde yoğun bir şekilde ticaret yapmaya başlamışlardır. Ticaret yapmak isteyen Rus tüccarlarının ve ticaret gemilerinin boğazlardan geçiş izni ile ilgili birtakım işlemleri Rusya’nın İstanbul’daki Orta Elçisi Grigoriy Alexandrovich Stroganov ile yürütmekteydi. Stragonav Rus tüccar gemilerinin ithalat ve ihracatı ile ilgili konuların yanında, deniz kazaları ile ilgili sorunları, tamir ve kalafat işlemleri, konsolosluk atamaları, seyahat amaçlı geçiş işlemleri, Osmanlı yetkililerinin usulsüz vergi uygulamaları ve asayiş sorunları gibi her türlü anlaşmazlık ile ilgili konularda da Osmanlı Devletine başvurmuştur.

Çalışmamızın temelini teşkil eden 7 numaralı izn-i sefine defteri, 1818-1823 yıllar arasındaki Osmanlı Devleti ve Rus Çarlığı arasındaki ticari ilişkilere dair hükümleri kapsamı bakımından deniz ticareti tarihinde önemli bir yere sahiptir. Rus tüccarlarına Boğazlardan geçişlerde Osmanlı uygulamalarını, Boğazlardan geçen tüccarların ve kısmen gemilerin isimlerini, taşıdıkları ürünün ne olduğu ve ne kadar olduğu ve kısmen nereden alındığına dair bilgiler ihtiva eden defter, ayrıca Mora isyanı sırasında Boğazlardaki geçişin tamamen durmadığını fakat oranında büyük bir düşüş yaşandığını ortaya koymaktadır.

Rus tüccar gemilerinin 1812 yılından 1821 yılına kadar kesintisiz Kadeniz'den Akdeniz'e ve Akdeniz'e Karadeniz'e kesintisiz bir ithalat ve ihracatı olmuştu. Fakat 1821 yılından Mora'da isyan çıkması üzerine bu ticarete büyük oranda düşüş görülmekteydi. Rus tüccarlarının Karadeniz'den İstanbul'a ve Akdeniz'e taşıdıkları ürünler bakıldığında; buğday çok büyük bir orana sahipti. Buğday ile birlikte ağırlıklı olarak diğer hububatlar, ham demir, bezelye, havyar, tuzlu balık gibi ürünlerin ihracı yapılmaktaydı. Diğer taraftan Rus tüccar gemilerinin Akdeniz'den ithal ettikleri ise; şarap başta olmak üzere ağırlıklı olarak zeytin, kuru üzüm, limon ve limon suyu, incir, tuz, sirke, Keçiboynuzu, ak günlük, badem, tütün, hurma gibi ürünlerden oluşmaktadır.

KAYNAKÇA

- A. {DVNS.İZN.d 07
Abdülaziz Bey İZN-İ SEFİNE DEFTERİ No: 7
Abdülaziz Bey, *Osmanlı Âdet, Merasim ve Tabirleri*. Haz.: K. Arısan – D. A. Günay. İstanbul 1995.
- Abisel 1943 M. A. Abisel, *Dünya Ticaret Yolları Etrafında Cereyan Eden İktisadî ve Siyasî Mücadeleler*. İstanbul 1943.
- Abisel 1945 M. A. Abisel, *Boğazlar Meselesi*. Ankara 1945.
- Acar 2015 S. Acar, “Kırım Hanı Mehmed Giray’ın Sebeb-i Mevti”. Ed.: Y. Öztürk, *Doğu Avrupa Türk Mirasının Son Kalesi: Kırım*. İstanbul (2015) 103-122.
- Akgün 2003 M. Akgün, “Geçmişten Günümüze Türkiye ile Rusya Arasında Görünmez Bağlar: Boğazlar”. Eds. G. Kazgan – N. Ulçenko, *Dünden Bugüne Türkiye ve Rusya Politik, Ekonomik ve Kültürel İlişkiler*. İstanbul (2003) 45-84.
- Aktepe 1989 M. Aktepe, *Mehmed Emnî Beyefendi (Paşa)’nin Rusya Sefâreti ve Sefâret-nâmesi*. Ankara 1989.
- Allahverdi (Çev.) 2009 *Tolstoy’un Gizli Raporlarında Osmanlı İmparatorluğu: İstanbul’daki Rus Büyükelçisi Pyort Andreyeviç Tolstoy ve Osmanlı İmparatorluğu’nun 18. Yüzyılın Başlarına Dair Hatıraları*. Çev.: İ. Allahverdi. İstanbul 2009.
- Altunan 2005 S. Altunan, “XVIII. yy’da Silistre Eyaletinde Haberleşme Ağı: Rumeli Sağ Kol Menzilleri”. *OTAM* 18 (2005) 1-20.
- Ardeleanu 2014 C. Ardeleanu, “The Opening and Development of the Black Sea for International Trade and Shipping (1774-1853)”. *Euxeinos* 14 (2014) 30-52.
- Aslantaş 2013 S. Aslantaş, “Osmanlı-Rus İlişkilerinden Bir Kesit: 1826 Akkerman Andlaşması’nın “Müzarekeleri””. *Uluslararası İlişkiler* 9/36 (2013) 149-169.
- Aygün 2015 N. Aygün, “1802 Yılında Avrupa’dan Osmanlı Devleti’ne Deniz Yoluyla Gerçekleşen İhracatın Görünümü”. *XVI. Türk Tarih Kongresi (IV. Cilt-II. Kısım)*. Ankara 20-24 Eylül 2010. Ankara (2015) 945-966.

- Ayverdi 2012 S. Ayverdi, *Türk-Rus Münâsebetleri ve Muhârebeleri*. İstanbul 2012.
- Baçınska 2015 O. Baçınska, “XVII. Yüzyılın Başlarında Ukrayna Kazaklarının “İstanbul” Seferleri”. *III. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu 25 Mayıs – 26 Mayıs 2015*. İstanbul (2015) 761-768.
- Bağış 1980 A. İ. Bağış, “Rusların Karadeniz’de Yayılması Karşısında İngiltere’nin Ticaret Endişeleri”. Eds.: O. Okyar – H. İnalçık, *Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920)*. Ankara (1980) 211-214.
- Bağış 1983 A. İ. Bağış, *Osmanlı Ticaretinde Gayrî Müslimler*. Ankara 1983.
- Başyurt 1998 E. Başyurt, *Ateş Yolu: Boğazlarda Bitmeyen Kavga*. İstanbul 1998.
- Belik 1962 M. R. Belik, *Türk Boğazları’nın Hukukî Statüsü*. İstanbul 1962.
- Beydilli 1991 K. Beydilli, “Karadeniz’in Kapalılığı Karşısında Küçük Avrupa Devletleri ve “Miri Ticaret” Teşebbüsü”. *Belleten* LV/214 (1991) 687-755.
- Beydilli 2002 K. Beydilli, “Küçük Kaynarca Antlaşması”. *DİA* 26 (2002) 542-527.
- Beydilli 2013 K. Beydilli, “Yaş Antlaşması”. *DİA* 43 (2013) 343-347.
- Bijişkyan 1969 P. M. Bijişkyan, *Karadeniz Kıyıları Tarih ve Coğrafyası 1817-1819*. Çev.: Hrand D. Andreasyan. İstanbul 1969.
- Bilge 2015 S. M. Bilge, “15.-18. Yüzyıllarda İstanbul ve Kafkasya İskeleleri Arasında Deniz Ticareti: Tâcirler, Gemiciler, Köylüler”. *III. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu 25 Mayıs – 26 Mayıs 2015*. İstanbul (2015) 53-90.
- BOA Rehberi 2010 *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*. İstanbul 2010.
- Bostan 2000 İ. Bostan, “Osmanlı İmparatorluğu Döneminde İstanbul Boğazı’ndan Geçişin Tabi Olduğu Kurallar”. Eds. B. Öztürk, M. Kadioğlu ve H. Öztürk, *“Marmara Denizi*

- 2000” *Sempozyumu*. İstanbul, 11-12 Kasım 2000. İstanbul (2003) 1-8.
- Bostan 2001 İ. Bostan, “İzn-i Sefine”. *DİA* 23 (2001) 542-543.
- Bostan 2009 İ. Bostan, “Fatih Sultan Mehmed ve Osmanlı Denizciliği”. Eds. İ. Bostan – S. Özbaran, *Başlangıçtan XVII. Yüzyılın Sonunda Kadar Türk Denizcilik Tarihi 1*. (2009) 85-96.
- Bostan 2011 İ. Bostan, *Beylikten İmparatorluğa Osmanlı Denizciliği*. İstanbul 2011.
- Brian-Chaninov 1939 N. Brian-Chaninov, *Rusya Tarihi*. Çev.: G. K. Söylemezoğlu. Ankara 1939.
- Çandırcı 1980 M. Çandırcı, “II. Mahmut Döneminde (1808-1839) Avrupa ve Hayriye Tüccarları”. Eds.: O. Okyar – H. İnalcık, *Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920)*. Ankara (1980) 237-241.
- Çapraz 1997 H. Çapraz, *1740 - 1792 Osmanlı – Rus Munasebetleri (Siyasi ve Ticari)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi. Isparta 1997.
- Çelik – Bülbül 2008 M. B. Çelik – İ. Bülbül, “Peter Andreeviç Tolstoy’un İstanbul Elçiliği (1702-1714)”, *Karadeniz Araştırmaları* 19 (2008) 51-66.
- Çizakça 1999 M. Çizakça, *İslam Dünyasında ve Batı’da İş Ortaklıkları Tarihi*. Çev.: Ş. Layıkel. İstanbul 1999.
- Davies 2016 B. L. Davies, *The Russo-Turkish War, 1768-1774*. London - New York 2016.
- Davison 1997 R. H. Davison, *Osmanlı’da Batı Tesiri*. Çev.: D. M. Burak. Adana 1997.
- Deniz 2010 A. Deniz, *Ticaret Tarihinde Yelkenli Gemilerden Buharlı Gemilere Geçişte Ticari Faaliyetler ve Modernleşme Çalışmaları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi. İstanbul 2010.
- Derviş 2015 L. Derviş, “Çarlık Rusyası’nın Akdeniz Politikası’nın Arka Planı”. *Cedrus* III (2015) 351-364.
- Dördüncü 2001 M. Dördüncü, “1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasından 1841 Londra Sözleşmesine Kadar Boğazlar Meselesi”.

- Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 3/1(2001) 73-89.
- Ekinci 2013 İ. Ekinci, “Osmanlı Denizciliğinde Sened-i Bahri Uygulaması”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 6/28 (2013) 81-93.
- Elibol 2013 N. Elibol, “İzn-i Sefine Kayıtlarının Karadeniz Ticareti ile İlgili Kullanılabilirliği Üzerine Bir Deneme: İngiltere-Rusya Ticareti (1818-1833)”. *Prof. Dr. Mustafa Çetin Varlık Armağanı*. İstanbul (2013) 332-337.
- Elibol 2015 N. Elibol, “Karadeniz Ticaretinde İngiliz Bandıralı Gemiler, 1802-1833”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 20/2 (2015) 73-94.
- Eltut 2009 N. Eltut, “1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı ve İki Ülke Açısından Sonuçları”. 38. *ICANAS*. Ankara 10-15. 09. 2007. Ankara (2009) 119-130.
- Ercan 2015 Y. Ercan, “Seyyid Mehmed Emin Vahîd Efendi’nin Fransa Sefaretnamesi”. *OTAM* 2 (2015) 73-125.
- Erim 1953 N. Erim, *Devletlerarası Hukuku ve Siyasi Tarih Metinleri I*. Ankara 1953.
- F. R. G. S. 1974 M. M. F. R. G. S., *Rusyanın Denizcilik Tarihi*. Çev.: S. Gökdeniz. İstanbul 1974.
- Faroghi 2000 S. Faroghi, *Osmanlı’da Kent ve Kentliler*. Çev.: N. Kalaycıoğlu. İstanbul 2000.
- Fedâkar 2015 C. Fedâkar, “1787-1792 Osmanlı-Rus Harplerinde Kılburun, Özi Nehri ve Hocabey Muharebeleri”. *Karadeniz Araştırmaları* 46 (2015) 119-136.
- Fidan 2002 M. Fidan, *XIX. Yüzyılda Osmanlı-Rusya Ticari Münasebetleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Samsun 2002.
- Fidan 2009 M. Fidan, “1797-1800 Tarihlerinde Osmanlı-Rusya Arasında Karadeniz Üzerinden Gerçekleşen İhracat ve İthalat (87/5 Numaralı Rusya Ahkam Defterine

- Göre)", *AÜDTCF Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi* 28/45 (2009) 63-84.
- Goryanof 2006 S. Goryanof, *Rus Arşiv Belgelerine Göre Boğazlar ve Şark Meselesi*. Haz.: A. Ahmetbeyoğlu – İ. Keskin. İstanbul 2006.
- Güçer 1949 L. Güçer, "XVIII. Yüzyıl Ortalarında İstanbul'un İasesi için Lüzumlu Hububatin Temini Meselesi". *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Dergisi* XI/1-4 (1949) 397-416.
- Gümüş 2012 Ş. Ö. Gümüş, "Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'de Ticaret Gemisi İnşa Politikası (1783-1824)" *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 9 (2012) 63-77.
- Gümüş 2012/3 Ş. Ö. Gümüş, "Osmanlı Deniz Ticaretinde Hukuki Bir Sorun: Kaza Yapan Geminin Malları" *folklor/edebiyat* 18/71 (2012/3) 113-126.
- Güneş 2008 M. Güneş, "XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Menzil Teşkilatı ve Karahisar-ı Sahib Menzilleri". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 10/3 (2008) 35-63.
- Gürbüz – Turan 2006 M. Gürbüz – M. Turan, "Yunan Bağımsızlık Düşüncesinin Tarihi Temelleri ve Tripoliçe Katliamı". *Uluslararası Suçlar ve Tarih* 1 (2006) 9-42.
- Gürsel 1968 H. F. Gürsel, *Tarih Boyunca Türk-Rus İlişkileri*. İstanbul 1968.
- Halaçoğlu 2004 Y. Halaçoğlu, "Menzil". *DİA* 29 (2004) 159-161.
- Halaçoğlu 2014 Y. Halaçoğlu, *Osmanlılarda Ulaşım ve Haberleşme (Menziller)*. İstanbul 2014.
- Harlaftis 2010 G. Harlaftis, "Trade and Shipping in Nineteenth-Century Sea of Azov", *International Journal of Maritime History*, XXII/1 (2010) 241-251.
- Işıksel 2010 G. Işıksel, "II. Selim'den III. Selim'e Osmanlı Diplomasisi: Birkaç Saptama". Ed.: S. Kenan, *Nizâm-ı Kadîm'den Nizâm-ı Cedîd'e III. Selim ve Dönemi*. İstanbul (2010) 315-338.

- İnalcık 1948 H. İnalcık, “Osmanlı-Rus Rekabetinin Menşei ve Don-Volga Kanalı Teşebbüsü (1559)”. *Belleten* XII/46 (1948) 349-405.
- İnalcık 1999 H. İnalcık, “Osmanlı-Rus İlişkileri 1492-1700”. *Türk-Rus İlişkilerinde 500 Yıl*. Ankara, 12-14 aralık 1992. Ankara (1999) 25-26.
- İpşirli 1992 M. İpşirli, “Beylikçi”. *DİA* 6 (1992) 78-79.
- İsmail 1976 F. İsmail, “1807’de Rusların ve İngilizlerin Osmanlılarla Yeniden Münasebet Kurma Teşebbüsleri” *Tarih Dergisi* 30 (1976) 23-38.
- İstanbul Ticaret Tarihi I 1997 *İstanbul Ticaret Tarihi I*. İstanbul 1997.
- İşıpek – Aydemir 2006 A. R. İşıpek – O. Aydemir, *1770 Çeşme Deniz Savaşı: 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşları*. İstanbul 2006.
- Jumabayeva 2016 S. Jumabayeva, *91/9 Numaralı Rusya Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi (s. 1-119)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırklareli Üniversitesi. Kırklareli 2017.
- Karakulak 2012 M. Karakulak, *87/5 Numaralı Rusya Ahkam Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi (S. 95-195)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi. Ordu 2012.
- Karakulak 2015 M. Karakulak, “Hocabey’den Odessa’ya Bir Limanın Gelişimi”. *OÜSBAD* 12 (2015) 288-318.
- Karal 1994 E. Z. Karal, *Osmanlı Tarihi V*. Ankara 1994.
- Karatay 2010 O. Karatay, “Karadeniz’de İlk Ruslar ve Şarkel’in İnşası”, *Belleten* LXXIV/269 (2010) 69-108.
- Kazgan 2003 H. Kazgan, “Tarih Boyunca Osmanlı-Rus Ticareti ve Sanayi Devrimi Ülkelerinin Ticaret Politikaları”. Eds. G. Kazgan – N. Ulçenko, *Dünden Bugüne Türkiye ve Rusya Politik, Ekonomik ve Kültürel İlişkiler*. İstanbul (2003) 33-44.
- Keleş 2009 E. Keleş, “Rusya’nın Sıcak Denizlere İnme Politikası (Alman Deniz Yüzbaşısı Stenzel’e Göre İstanbul’a En Kısa

- Yol)”. *Tarih Araştırmaları Dergisi* XXVIII/46 (2009) 89-142.
- Kıyartunç 2013 M. Kıyartunç, *85/3 Numaralı Rusya Ahkam Defterinin Değerlendirme ve Transkripsiyonu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi. Manisa 2013.
- Kienitz (Tarih Yok) F. K. Kienitz, *Büyük Sancağın Gölgesinde*. Çev.: Seyfettin Halit Kakıncı. İstanbul (Tarih Yok).
- King 2015 C. King, *Karadeniz*. Çev.: Z. Kılıç. İstanbul 2015.
- Kireev 1999 N. G. Kireev, “XVIII. Yüzyıl Ortalarında Karadeniz’de Rus-Türk Ticaret İlişkilerinin Kurulması”. *Türk-Rus İlişkilerinde 500 Yıl*. Ankara, 12-14 aralık 1992. Ankara (1999) 115-120.
- Kitsikis 1996 D. Kitsikis, *Türk-Yunan İmparatorluğu*. Çev.: V. Aytar. İstanbul 1996.
- Kocakaplan 2014 S. Ç. Kocakaplan, *İstanbul Gümrüğü (1750-1800): Teşkilat ve Ticaret*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi. İstanbul 2014.
- Konyalı 1974 İ. H. Konyalı, *Abideler ve Kitabeleri ile Aksaray Tarihi 1*. İstanbul 1974.
- Köse 1993 O. Köse, *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı-Rus Münasebetleri (1722-1776 Tarihli Rusya Ahkâm Defteri’ne Göre)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Samsun 1993.
- Köse 1997 O. Köse, *1774 Küçük Kaynarca Andlaşması*. Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi. Samsun 1997.
- Köse 1999 O. Köse, “XVIII. Yüzyıl Osmanlı-Rus Münasebetleri”. *Osmanlı 1* (1999) 536-549.
- Kurat 1965 A. N. Kurat, “Rus Hâkimiyeti Altında İdil-Ural Ülkesi” *AÜDTCF Dergisi* XXIII/3-4 (1965) 91-126.
- Kurat 1987 A. N. Kurat, *Rusya Tarihi*. Ankara 1987.
- Kurat 1990 A. N. Kurat, *Türkiye ve Rusya*. Ankara 1990.
- Kurat 1999 Y. T. Kurat, “Çok Milletli Bir Ulus Olarak Osmanlı İmparatorluğu”. *Osmanlı IV* (1999) 217-222.

- Kurdakul 1981 N. Kurdakul, *Osmanlı Devleti'nde Ticaret Antlaşmaları ve Kapitülasyonlar*. İstanbul 1981.
- Kurtaran 2015 U. Kurtaran, "XVIII. Yüzyıl Osmanlı - Avusturya Antlaşmalarında Belgrad ile İlgili Hükümler". *Yeni Türkiye Dergisi Rumeli-Balkanlar Özel Sayısı II* (2015) 1638-1652.
- Kuzucu 2013 S. Kuzucu, "Rus Çarı I. Pavel Dönemi Osmanlı - Rus Siyasi İlişkileri ve Napolyon'a Karşı Ortak Mücadele". *Karadeniz Araştırmaları* 38 (2013) 75-87.
- Küçük 1999 M. Küçük, "Şark Meselesi Çerçevesinde ve İkinci Meşrutiyete Kadar Olan Dönemde Osmanlı Devleti'nin Siyası Vaziyeti" *Osmanlı II* (1999) 51-62.
- Küçükkalay 2007 A. M. Küçükkalay, *Osmanlı İthalatı, İzmir Gümrüğü 1818-1839*. İstanbul 2007.
- Kütükoğlu 1986 M. S. Kütükoğlu, "Yunan İsyanı Sırasında Anadolu ve Adalar Rumlarının Tutumları ve Sonuçları". *Üçüncü Askeri Tarih Semineri Bildiriler – Tarih Boyunca Türk-Yunan İlişkileri (20 Temmuz 1974'e Kadar)* Ankara 1986.
- Kütükoğlu 1992 M. S. Kütükoğlu, "Battal Torbası". *DİA* 5 (1992) 206.
- Kütükoğlu 1999 M. S. Kütükoğlu, "Ahidnâmeler ve Ticaret Muâhedeleri". *Osmanlı* 3 (1999) 329-341.
- Mantran 1995 R. Mantran, *XVI-XVIII. Yüzyıllarda Osmanlı İmparatorluğu*. Ankara 1995.
- Marancı 2017 A. Marancı, *86/4 Numaralı Rusya Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi (S. 1-95)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırklareli Üniversitesi. Kırklareli 2017.
- Mengül 1937 S. Mengül, *Türk Boğazlarının (Çanakkale ve Karadeniz) Tarihi (Süel ve Siyasal)*. İstanbul 1937.
- Meram 1969 A. K. Mera, *Türk-Rus İlişkileri Tarihi*. İstanbul 1969.
- Mouravieff 1966 B. Mouravieff, *Deli Petro'nun Vasiyetnâmesi*. Çev.: R. Özdek. İstanbul 1966.
- Muahedat Mecmuası I* 1294 *Muahedat Mecmuası I*. 1294.
- Muahedat Mecmuası II* 1294 *Muahedat Mecmuası II*. 1294.
- Muahedat Mecmuası III* 1297 *Muahedat Mecmuası III*. 1297.

- Muahedat Mecmuası IV* 1298 *Muahedat Mecmuası IV*. 1298.
- Mumcu 1986 A. Mumcu, *Divan-ı Hümayun*. Ankara 1986.
- Nekrasov 1999 M. Nekrasov, “XVI. Yüzyılda Rus-Osmanlı Ekonomik İlişkileri”. *Türk-Rus İlişkilerinde 500 Yıl*. Ankara, 12-14 aralık 1992. Ankara (1999) 91-96.
- Oreşkova 2003 S. F. Oreşkova, “Rusya ve Osmanlı İmparatorluğu Arasında Savaşlar: Sebepleri ve Kimi Tarihi Sonuçları”. Eds. G. Kazgan – N. Ulçenko, *Dünden Bugüne Türkiye ve Rusya Politik, Ekonomik ve Kültürel İlişkiler*. İstanbul (2003) 17-32.
- Ortaylı 1999 İ. Ortaylı, “XVIII. Yüzyıl Türk-Rus İlişkileri”. *Türk-Rus İlişkilerinde 500 Yıl*. Ankara, 12-14 aralık 1992. Ankara (1999) 125-134.
- Ostapchuk 1999 V. Ostapchuk, “1648-1681 Yılları Arasında Doğu Avrupa’da (Ukrayna, Rusya, Polonya, Türkiye) Yeni Bir Düzen Kurulma Yolunda Yapılan Mücadeleler”. *Türk-Rus İlişkilerinde 500 Yıl*. Ankara, 12-14 aralık 1992. Ankara (1999) 99-110.
- Özdemir 2006 Ş. Özdemir, “Osmanlı Denizciliğinde Gemi Kazaları ve Dalışlar”. *OTAM* 19 (2006) 365-380.
- Özkan 2007 S. H. Özkan, “XVII. Yüzyıl Sonları ile XVIII. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Rus ilişkileri ve Karadeniz’in Güvenliği Meselesi”. *Karadeniz Araştırmaları Balkan, Kafkas, Doğu, Avrupa ve Anadolu İncelemeleri Dergisi* 14 (2007) 47-62.
- Özkan 2012 M. Özkan, *87/5 Numaralı Rusya Ahkam Defterinin Transkripsiyon ve İncelenmesi (S. 1-95)*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi. Ordu 2012.
- Öztürk 2008 M. Öztürk, “Batılı Devletlerin Osmanlı Üzerindeki Politikaları ve Bunun Osmanlı Dış Politikasına Etkisi (19. Yüzyıl)”. Ed. Mustafa Bıyıklı, *Türkiye Dış Politikası – Osmanlı Politikası 2*. İstanbul (2008) 347-382.
- Öztürk 2014 H. Öztürk, “The Ottoman-Russian Alliance in the Balkans and the Seven Islands Naval Operation”. Eds.: D. Couto –

- F. Günergün - M. P. Pedani, *Seapower, Technology and Trade: Studies in Turkish Maritime History*. İstanbul (2014) 66-73.
- Öztürk 2015 Y. Öztürk, “Doğu Avrupa Türk Mirasının Son Kalesi: Kırım Hanlığı”. Ed. Y. Öztürk, *Doğu Avrupa Türk Mirasının Son Kalesi: Kırım*. İstanbul (2015) 13-52.
- Papavlassopoulou 1997 K. Papavlassopoulou, *Diplomatic Ideological And Military Aspects Of The Russo - Turkish War (1768 - 1774)*. Doctor of Philosophy, University of Aberdeen. Scotland 1997.
- Potshveriya 2003 B. M. Potshveriya, “Rusya-Türkiye İlişkilerinde Boğazlar Sorunu”. Eds. G. Kazgan – N. Ulçenko, *Dünden Bugüne Türkiye ve Rusya Politik, Ekonomik ve Kültürel İlişkiler*. İstanbul (2003) 86-96.
- Pritsak 1999 O. Pritsak, “1491-1532 Yıllarında Osmanlı-Moskova İlişkileri”. *Türk-Rus İlişkilerinde 500 Yıl*. Ankara, 12-14 aralık 1992. Ankara (1999) 65-71.
- Prousis 2005 T. C. Prousis, “Risky Business: Russian Trade in the Ottoman Empire in the Early Nineteenth Century”. *Mediterranean Historical Review* 20/2 (2005) 201-226.
- Riasanovsky – Steinberg 2014 N.V. Riasanovsky – M. D. Steinberg, *Rusya Tarihi*. Çev.: Figen Dereli, İstanbul 2014.
- Sahillioğlu 1964 H. Sahillioğlu “Bolu, Amasra Önünde Bir Deniz Kazası ve Ticaret Tarihi Kaynağı olarak Deniz Kazaları” *Çele* 17 (1964) 13-16.
- Saray 1998 M. Saray, *Türk-Rus Münasebetleri'nin Bir Analizi*. İstanbul 1998.
- Saul 1970 N. E. Saul, *Russia and The Mediterranean 1797-1807*. Chicago - London 1970.
- Sawai 2005 K. Sawai, “Amasra'da 1586 Tarihli Deniz Kazası”. *Toplumsal Tarih* 139 (2005) 46-50.
- Sayâr 1978 N. S. Sayâr, *Türkiye İmparatorluk Dönemi Malî Olayları*. İstanbul 1978.
- Sezen 2017 T. Sezen, *Osmanlı Yer Adları*. İstanbul 2017.

- Sezer 1999 H. Sezer, “Mora İsyanı ve Yunanistan’ın Bağımsızlığı”. *Osmanlı* 2 (1999)
- Sezer 2003 H. Sezer, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Seyahat İzinleri (18-19.yy)”. *A.Ü.D.T.C.F. Tarih Araştırmaları Dergisi* XXI/33 (2003)105-124.
- Shaw 2008 S. J. Shaw, *Eski ve Yeni Arasında: Sultan III. Selim Yönetiminde Osmanlı İmparatorluğu (1789-1807)*. Çev.: H. Güldü. İstanbul 2008.
- Sumner B. H. Sumner, *Büyük Petro ve Osmanlı İmparatorluğu*. Çev.: E. B. Özbilen. İstanbul 2016.
- Şânî-zâde Târîhi Şânî-zâde Mehmed ‘Atâ’ullah Efendi, *Şânî-zâde Târîhi* 1-2. Haz.: Z. Yılmaz, İstanbul 2008.
- Şemseddin Sami Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*. Haz.: R. Gündoğan, N. Adıgüzel, F. Önal. İstanbul 2012.
- Şem‘dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi Tarihi II.B Şem‘dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi, *Şem‘dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi Tarihi Mür’it’t-tevârih II.B*. Haz.: M. Aktepe. İstanbul 1980.
- Şener 2010 F. Y. Şener, *18. yy’da İstanbul’da Ticaret (İstanbul Ahkâm Defterlerine Göre)*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi. İstanbul 2010.
- Şener 2014 B. Şener, “Türk Boğazları’nın Geçiş Rejiminin Tarihi Gelişimi ve Hukuki Statüsü”. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)* 7/XVII (2014) 467-493.
- Tabakoğlu 2013 A. Tabakoğlu, “Osmanlı Klasik Döneminde İstanbul’da Dış Ticaret”. *I. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu 29 Mayıs – 1 Haziran 2013*. İstanbul (2013) 325-354.
- Toprak 2011 S. Toprak, *XIX. Yüzyılda Balkanlarda Ulusçuluk Hareketleri ve Avrupalı Devletlerin Balkanlar Politikası*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi. Ankara 2011.
- Topsakal 2016 İ. Topsakal, “Tarihi Süreçte Rusya-Türkiye İlişkileri”. *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi* III/2 (2016) 33-53.

- Tukin 1968 C. Tukin, *Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Boğazlar Meselesi*. İstanbul 1947.
- Turan 2014 T. Turan, “Osmanlı-İspanyol Karadeniz Ticaret Müzakereleri ve İspanya’nın Karadeniz Ticaretine Girişi”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 7/32 (2014) 252-271.
- Turna 2013 N. Turna, *19. yy.’den 20. yy.’ye Osmanlı Topraklarında Seyahat, Göç ve Asayiş Belgeleri Mürûr Tezkereleri*. İstanbul 2013.
- Uçarol 1989 R. Uçarol, “Küçük Kaynarca Andlaşması’ndan 1839’a Kadar Osmanlı İmparatorluğu”. Ed. Hakkı Dursun Yıldız, *Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi* 11. İstanbul (1989) 179-479.
- Uçarol 2013 R. Uçarol, *Siyasi Tarih (1789-2012)*. İstanbul 2013.
- Uzunçarşılı 1980 İ. H. Uzunçarşılı, “Kaynarca Muahedesinden Sonraki Durum İcabı Karadeniz Boğazının Tahkimi”. *Belleten* XLIV (1980) 511-533.
- Uzunçarşılı 1982 İ. H. Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi I*. Ankara 1982.
- Uzunçarşılı 1988a İ. H. Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi II*. Ankara 1988.
- Uzunçarşılı 1988b İ. H. Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi V*. Ankara 1988.
- Ünal 2010 F. Ünal, *XVIII. Asır Türk-Rus Münasebetlerinde Nepliye*. Ordu 2010.
- Ünal 2012 F. Ünal, “Karadeniz’e Çıkan İlk Rus Savaş Gemisi “Krepost” ve Ukraintsev’in İstanbul Elçiliği (1699-1700)”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 5/20 (2012) 221-245.
- Vak‘a-nüvîs Es‘ad Efendi Tarihi Sahhâflar Şeyhi-zâde Seyyid Mehmed Es‘ad Efendi, *Vak‘a-nüvîs Es‘ad Efendi Tarihi*. Haz.: Z. Yılmaz, İstanbul 2008.
- Vernadsky 2009 G. Vernadsky, *Rusya Tarihi*. Çev.: D. Mızrak – E. Ç. Mızrak. İstanbul 2009.
- Yalçınkaya 2002 M. A. Yalçınkaya, “XVIII. Yüzyıl: Islahat, Değişim ve Diplomasi Dönemi (1703-1789)”. *Türkler* 12 (2002) 479-511.

- Yavuz 1991 E. Yavuz, “Seyyid Mehmed Emin Vahîd Efendi’nin Fransa Sefaretnamesi”. *OTAM* 2/2 (1991) 73-125.
- Yeşil 2010 F. Yeşil, “İstanbul Önlerinde Bir İngiliz Filosu: Uluslararası Bir Krizin Siyasî ve Askerî Anatomisi”. Ed.: S. Kenan, *Nizâm-ı Kadîm’den Nizâm-ı Cedîd’e III. Selim ve Dönemi*. İstanbul (2010) 391-494.
- Yılmaz - Yakşı 2016 S. Yılmaz - A. Yakşı, “Osmanlı Devleti’nden Günümüze Türk-Rus İlişkileri”. *TYB Akademi Dergisi* 6/7 (2016) 9-57.
- Yılmaz 1999 S. Yılmaz, “1823’te İstanbul İle Osmanlı Eyaletleri Arasında Deniz Yolu İle İlişkiler”. *Osmanlı* 3 (1999) 638-643.
- Yılmaz 2009 Ö. Yılmaz, “Karadeniz’in Uluslararası Ticarete Açılması ve Trabzon”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2/7 (2009) 359-382.
- Yücel 2007 M. U. Yücel, *İlk Rus Yıllıklarına Göre Türkler*. Ankara 2007.
- Yücel 2017 M. U. Yücel, “Rusların İstanbul Kuşatmaları”. Ed.: M. Arslan - T. Kaçar, *Byzantion’dan Constantinopolis’e İstanbul Kuşatmaları*. İstanbul (2017) 281-298.

TİCARÎ TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Âhen-i Hâm	: Ham demir
‘Anberiyye	: Yayla Çiçeği, güzel kokulu iksir
Akça/akçe	: Osmanlı gümüş parası
Akgünlük	: Ardıç ağacından elde edilen ve tütsü olarak yakılan bir nevi sakız, ardıç zamkı, ardıç reçinesi
Arak	: Üzüm ve saireden çekilip elde edilen ispiroto, rakı
Asel	: Bal
Atlas	: Yüzü ipek ve tersi pamuk maruf bir cins kumaş.
Âyîne	: Ayna
Bakam ağacı	: Meksika’da ve Antiller’de yetişen, odunundan hematoksilin denen kırmızı ve mor boya çıkarılan ağaç
Basma-ı hassa	: Beyaz dokunup sonra renk ve çiçekleri basılmış pamuklu ve ince dokuma
Beledî	: Yerli dokuma, bir cins pamuklu kalın kumaş, çit bezi
Cemşir	: Bir çeşit ağaç.
Cild-i Bakar	: Sığır derisi.
Cild-i Erneb	: Tavşan derisi.
Cild-i Ganem	: Koyun derisi
Çenkar	: Bakırın yeşil pası, yeşilimsi renk bir boya
Çiriş	: Çiriş otu kökünün öğütülmesi sonucu elde edilen bir tozla yapılan yapıştırıcı mâcun, bir nevi tutkal
Cizye	: İslâm devletlerince müslüman olmayan tebaadan alınan vergi
Çuval	: Her türlü ürün taşımacılığında kullanılan eşya. Ağırlık ölçü birimi olarak çuval = 2kantar = 112.898 kg.
Dakik	: Un
Darı	: Tahılın Türklerce eskiden en tanınmış olan ufak taneli zahire.
Denk	: Ağırlık ölçü birimi. Denk = 50 top = 20 çile = 2 pastav; bir beygir yükü.
Deste/demet	: Ağırlık ölçü birimi. 10’luk veya 12’lik grup.
Dizi	: İpe dizilmiş bir sıra (incir)

Duhân	: Tütün
Efrenç	: Frenk, Avrupalı, özellikle Fransız
Enfiye	: Keyif vermek için burna çekilen çürütülmüş tütün tozu, burun otu
Enva-i Hırdavat	: Çeşitli ufak tefek demirden aletler
Fıçı	: Ağırlık ölçü birimi. (standart, Akkerman, 1500) = 8 kantar = 226.596 kg.; (havyar, Akkerman, 1500) = 225.798 k g.
Gön	: Tabaklanmış deri, her çeşit meşin.
Günlük	: Güzeif kokusu için ve bir yerin kötü kokmasını önlemek maksadı ile yakılan zamk cinsi buhur.
Haffâfiye	: Ayakkabı, terlik vb. şeyler yapan ve satan esnafın yaptığı ayakkabı, terlik vb. eşyâ
Hamr	: Şarap
Harîr	: İpek
Harnub	: Keçiboynuzu
Havlıcan	: Zencefilgillerden, güzel çiçekli, ıtırılı, çok yıllık, otsu bitkinin zencefil gibi baharat olarak kullanılan kök sapları
Havyar	: Mersin balığı yumurtasından yapılan siyah, besleyici ve nadir yiyecek
Hinta	: Buğday
Hurma	: Bir sıcak iklim meyvesi
Kamçıbaşı	: İpek kozasının, en üstünde bulunan, ince ve kalitesi düşük olduğu için kesilip ayrılan, toplandıktan sonra diğer ipek artıkları ile birlikte iplik gibi eğrilip bâzı kumaşların dokunmasında kullanılan kısmı
Kantar	: Ağırlık ölçü birimi.(Osmanlı standart) = 44 okka =56.449 kg.
Katrân	: Çam ağacından veya maden kömüründen çıkarılan koyu, ağır kokulu, ve bulaşıcı bir sıvı ki, sanayide ve tıpta kullanılır.
Kavsâle	: Kösele
Kebe	: Kilim gibi yere serilen, hayvan örtüsü veya çoban kepenegi yapılan çok kalın keçe
Kebkeb	: Nalçeye veya ayakkabının tabanına çakılan çivi

Kettân	: Keten tohumu ve bezir denilen bir küçük tane verir ve lifleri iplik yapıp dayanıklı ve makbul dokumaların imaline yarar
Keyl/kile	: Ağırlık ölçü birimi. (standart) = 20 okka = 25.659 kg.
Kınakına	: Kök boyasıgillerden, Endonezya, Seylân, Güney Amerika ve Batı Afrika gibi tropikal bölgelerde yetiştirilen, taşıdığı alkaloitler bakımından çok zengin, kabuğundan kinin denen sıtma ilâcı ve kuvvet ve peklik verici, ateş düşürücü, mikrop öldürücü, iştah açıcı hassalara sâhip şuruplar elde edilen, 15-20 metre boyunda ağaç
Kirpâs-ı Mısır	: Bez
Kokoroz	: Mısır
Kral suyu	: Altın suyu
Lâden	Lâdengillerden, beyaz, kırmızı ve pembe çiçekli ağaççık veya çalı ağacının lavantacılık ve hekimlikte kullanılan, eskiden kadınların yüzlerine taklit ben yaptıkları hoş kokulu reçinesi
Lahm	: Et
Lahm-ı hınzîr	: Domuz eti
Lenger	: Gemi demiri
Mağnisa alacası	: Manisa yöresinde üretilen fesrengi ve lacivert zemin üzerine sarı çizgili bir nevi pamuklu kumaş
Mahlep	: Yerli dokuma, bir cins pamuklu kalın kumaş, çit bezi
Meles	: Çok ince ipekli kumaş
Meyve-i Huşk	: Kuru yemiş
Peksimet	: Katı, kuru ekmek, seferde dayanmak ve hafif olmak için çok pişirilen ekmek.
Penbe	: Pamuk
Penbe-i Hâm	: İşlenmemiş pamuk
Pıştahta	: Üzerinde para sayılan, kenarlı, üstü düz tahta, akçe tahtası
Resm-i zecriye	: Osmanlı Devleti'nde alkollü içkilerden alınan bir vergi
Revgan	: Yağ
Revgan-ı Don	: Donyağı
Revgan-ı sade	: Sade yağ

Revgan-ı şem'î	: Mum yağı
Revgan-ı zeyt	: Zeytin yağı
Rezzaki	: Bir üzüm cinsi
Rişte	: İplik
Rişte-i Penbe	: Pamuk ipliği
Rişte-i Penbe-i Elvan	: Renkli pamuk ipliği
Rişte-i Penbe-i Surh	: Kırmızı pamuk ipliği
Sandık	: Ağırlık ölçü birimi. Çeşitli büyüklüklerde olabilen tahta kutu. İncirler için 220 okkalık, afyon için 60 okkalık.
Sinemaki	: Bir cins bitki.
Şa'îr	: Arpa
Şeker-i Gubar	: Toz şeker
Şem'-i asel	: Balmumu
Telâtin	: Hurç, seccâde, sofrâ altı vb. yapılan, parlak ve kalın dana ve öküz derisi
Temür-hindi /Demirhindi	: İki çenekliler sınıfının baklagiller familyasından, boyu 20 – 25 metreyi bulan, Hindistan ve Tropik Afrika'da yetişen sıcak iklim ağacının yenen, şurup ve reçeli yapılan meyvesi
Tezkere/Tezkire	: Bir iş için izin verildiğini bildiren veya bir husûsu ispâta yarayan resmî belge
Vukiyye/kıyye/okka	: Ağırlık ölçü birimi. (standart)= 400 dirhem = 1.2828 kg.
Yapağı	: Kırpılmış koyun yünü
Zâç-ı Kıbrıs	: Göztaşı
Zamk	: Bâzı ağaçların kabuklarından sızdıktan sonra renksiz veya sarımtırak renkte katı bir madde hâlini alan camsı yapıştırıcı madde
Zift	: Çam ağacından ve maden kömüründen çıkarılan siyah madde.

EKLER

EK 1

28 Mayıs 1812 Tarihli Bükreş Antlaşması⁵³⁷

Evvelki mâtde: Devleteyn beyninde ilâ yevminâ hâzâ imtidâd bulan her dürlü mu‘âdât ü münâfât işbu ‘ahid-nâme ile berren ve bahran def’ u ref’ olunup, gerek Şehinşâh-ı Âl-i ‘Osmân ve gerek bi’l-cümle Rusyalar İmperatoru ve Pâdişâhı beynlerinde ve verese-i taht ve ahlâflan ve devletleri miyânelerinde ile’l-ebed sulh ve dostî vü musâfât mukarrer ola. Vezîr-i destân-ı cânibeyn miyânelerinde muhâsamât tekevvününü mûcib olabilecek esbâbı men’ içün devleteyn-i fahîmeteyn-i mu‘âhedeteyn dikkat ve basîret-i mahsûsaların sarf edeler. Ve işbu sulh-nâme ile temhîd olunan cemî‘ mevâddı kâmilten icrâ birle bundan böyle tarafeynden mu‘âhede-i mezkûreye muhâlif bir nev‘ vaz’ u hareket, sırran ve ‘alâniyyeten sudûr etmemek üzere müdakkıkâne sarf-ı efkâr eyleyeler.

İkinci mâtde: Devleteyn-i fahîmeteyn-i mu‘âhedeteyn beyninde kemâl- i safvet üzere tecdîd ü te’yîd kılman muvâlât muktezâsınca, tarafeynin teba‘a ve re‘âyâsmdan işbu hıtâm-pezîr olan muhârebe hilâlinde gerek harekât-ı askeriyye ve gerek mesâlih-i sâ‘ire cihetleriyle taraf-ı devlete ve memlekete hılâfen müdâhale etmiş bulunanların ‘umûmen cümlesine ‘afv u safh ile mu‘âmele ve nesyen mensiyyâ ile haklarında mücâmele olunup, evzâ‘-ı sâbıkası zımnında o makûleden hic ferde hıtâb ve zecr u ‘ıkâb olunmayup, sâlifü’l-beyân kimesnelerin her birisi kadîm yurduna ‘avd ü ric‘at eyledikde, sâ‘irler misillü zîr-i kavânîn-i mu‘teberede mahmî olarak bundan mukaddem mâlik olduğu emvâl ü emlâkine emn ü râhatla mutasarraf u nâ‘il ola.

Üçüncü mâtde: Devlet-i ‘Aliyye-i ‘Osmâniyye ile Rusya Devleti beyninde tevârîh-i mâ‘lûmede ‘akd ü temhîd ve rabt u te’kîd olunmuş olan ‘ahid-nâme ve şurût-nâme ve ‘ukûd ve senedât-ı mahsûsadan gerek vakten bi-vaktin ‘uhûd-i sâbika cihetiyle ve gerek işbu ‘ahid-nâme ile kesb-i tegayyür eden mevâdd müstesnâ kalarak, mâ‘adâsı cümleten tasdîk olunup, devleteyn-i fahîmeteyn-i mu‘âhedeyn bilâ-halel kemâl-i cehd ü sebât ile vikaye eyleyeler.

Dördüncü mâtde: Mukaddemce mün‘akid olan esâs sulh senedinin evvelki şartında Prut Nehri’nin Memleket-i Boğdan’a duhûlünden Nehr-i Tuna’ya munsab olduğu mahalle kadar ve andan Nehr-i Tuna’nın sâhil-i yesârîsi Kili Boğazı’yla bahra kadar devleteynin hadd-i fâsılı olup, boğaz-ı mezkûr tarafeyne müşterek olarak ve İsmâ‘îl pîş-gâhında mârru’z-zıkr Kili Boğazı’na kadar Nehr-i Tuna’nın Rusya Devleti tasarrufunda kalacak sâhil-i yesârına ziyâde

⁵³⁷ Muahadat Mecmuası IV 1298, 49-57; Şânî-zâde Târihi 1, 552-558.

akreb olup, kable's-sefer gayr-i meskûn olan küçük adalar, devleteynin birinden zabt u tasarruf olunmayarak ve bundan böyle işbu adalarda istihkâmât ve ebniye ihdâs kılınmayarak, hâliyetü'l-hâliye bırakıla. Ve fekat kat'-ı hatab ve sayd-ı mâhî misillü maslahat için tarafeyn re'âyâsınn âmed-şudlan câ'iz ola. Ve İsmâ'îl ve Kili pîş-gâhında kâ'in büyük adalann dahi zikr olunan Tuna sevâhil-i yesârına karîb olan câniblerinden i'tibâr ile ol adaların birer sâ'at mesâfe mahallerine 'alâmet vaz' olunmak ve kable's-sefer mevcûd olan karyeler ve Eski Kili hâriç olmak üzere kezâlik hâlî ve'l gayr-i meskûn kala. Ve bu musarraha olduğuna binâ'en Nehr-i Prut'un sol yakasında kâ'in erâzîyi kılâ'-ı mevcûde ve kasabât ü kurâ ve cümle mesâkin ü levâhıkıyla Devlet-i 'Aliyye, Rusya Devleti'ne terk ü ferâgat etmekle, Nehr-i Prut'un vasatı beyne'd-devleteyn hâciz ola. Ve müşterek olan mârru'l-beyân Kili Boğazı ve Tuna sularında devleteynin tüccâr sefâyini evvekk Rusya Devleti'nin sefâ'in-i harbiyyesi, boğaz-ı mezkûrdan Prut Nehri'nin Tuna'ya munsab olduğu mahalle kadar âmed-şud edeler

Beşinci mâtde: Rusya Devleti dahi bâlâda mezkûr Nehr-i Prut'un sağ yakasında olan Boğdan erâzîsi ve Memleket-i Eflâk ile Kara Eflâk'ı ve şimdiki bulundukları hâl ü hey'et üzere derûnunda olan kakalar ile ma'an şehirleri ve kasabât ü kurâ ve mesâkini ve memâlik-i mezkûrede mevcûd cemî' levâhıkı ve bâlâda dördüncü mâtde müstesnâ olanlardan mâ'adâ Tuna adalarını Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye'ye redd ü teslim eyleye. Ve Devlet-i 'Aliyye tarafından dahi sâlifü'l-beyân esâs senedinin beşinci şartında muharrer olduğu veçhile ibtidây-ı muhârebe târihine değin Eflâk ve Boğdan imtiyâzâtma dâ'ir 'akd olunan mevâsik ve senedât-ı mer'iyye ibkâ olunup, Yaş Mu'âhedesi'nin dördüncü şartında mübeyyen olduğu veçhile muhâsebat-ı 'atîka ve hengâm-ı muhârebe tekâlifinin 'adem-i mutâlebesi ve müsellemdir ki, Devlet-i 'Aliyye tarafından Boğdan'nın şimdiki erâzîsine göre tesviye-i tekâlifine müsâ'ade derkâr olmağla, mübâdele-i tasdîk-nâme târihinden Memleketeyn ehâlisinin iki sene mu'âfiyeti ve ehâlî-i merkümeden diyâr-ı âhara nakl murâd edenlerin dört ay zammiyle müddet-i mâtde dahi 'ayniyle icrâ kılma.

Altıncı mâtde: Sâlifü'z-zikr sened-i esâsın üçüncü mâtdesinde musarraha olduğu üzere Nehr-i Purut hudûdundan mâ'adâ Anadolu semtinde ve sâ'ir mahallerde olan hudûd ve kable's-sefer kadîmi olduğu veçhile temâmen ibkâ olunmağla, Rusya Devleti işbu hudûd-i kadîme dâhilinde hasbe'l-harb istîlâ-dîde olan kılâ' u bıkâ'ı dahi kezâlik şimdiki bulundukları hâl ü hey'etle Devlet-i 'Aliyye'ye red ve şehir ve kasaba ve kurâ ve mesâkiniyle cümle levâhıkını teslim eyleye.

Yedinci mâtde: Rusya Devleti'ne terk ü ferâgat olunan memâlik sekenesinden sefer takribiyle ol tarafda bulunan ehl-i İslâm var ise anlar ve gerek Devlet-i 'Aliyye'nin sâ'ir memâliki re'âyâsından olup, sefer esnâsında memâlik-i mezkûrede kalmış bulunanlardan

hâhiş-ker olanlar, ehl ü 'iyâl ve emvâlleriyle erâzî-i Devlet-i 'Aliyye'ye nakl edüp, 'ale'd-devâm zîr-i hükûmet- i Devlet-i 'Aliyye'de sâkin olalar. Ve husûs-i mezkûrda kendülerine zerre kadar mânil u müzâhim tekevvün etmeyeceğinden başka, gerek o makalelerin ve gerek Rusya Devleti'ne metrûk memâlik ehâlîsinden el-yevm taraf-ı Devlet-i 'Aliyye'de olanların memâlik-i mezkûrede mâlik oldukları emvâl ve emlâklerini ol havâlî sükkânından dilediklerine fûrûht birle esmânını Memâlik-i 'Osmâniyye'ye nakl etmeğe me'zûn olmağla, tanzîm-i umûr-i mezkûrları zımnında işbu musâlaha 'ahid-nâmesinin tasdîk-nâmeleri mübâdelesi târihinden i'tibâren on sekiz mâh mühlet i'tâ kılınarak ve işbu sefer esnâsında Bucak havâlîsinden Rusya tarafına güzâr etmiş bulunan Kabîle-i Yedisân Tatarları dahi nzâlariyle kezâlik Memâlik-i 'Osmâniyye'ye ric'at eylemeleri câ'iz olup, ancak zikr olunan Tatarlar'ın nakl ü iskânları husûsunda vâki' olabilmış mesârifin Devlet-i 'Aliyye tarafından Rusya Devleti'ne i'tâ vü ifâsı te'ahhüdü meşrût ola. Ve bi'l-mukâbele Hıristiyânlar'dan gerek Rusya Devleti'ne terk ü ferâgat olunan memâlikde ashâb-ı emlâkden olmuş ve gerek fi'1-asl kendüleri memâlik-i mezkûrede tevellüd etmiş olarak el-hâletü hâzih Memâlik-i 'Osmâniyye kâ'inlerden hâhiş-ker olanlar, memâlik-i metrûke-i mezkûreye ehl ü 'iyâl ve emvâlleriyle nakl ü tevattun edebilecekler. Ve bu makaleye dahi husûs-i mezkûrda îrâs-i mevânî' olmayup, Memâlik-i 'Osmâniyye'de mâlik oldukları sâ'ir emlâk-i mütenevvi'aların kezâlik işbu musâlaha 'ahid-nâmesinin tasdîk-nâmeleri mübâdelesi târihinden i'tibâr ile on sekiz mâh mühlet zarfında yine ol emlâki Devlet-i 'Aliyye sükkânına fûrûht edüp, esmânını Devlet-i Rusya memâlikine nakle ruhsat verile.

Sekizinci mâdde: Mârru'z-zikr esâs senedinin dördüncü şartında tahrîr olunduğu üzere Sırp Milleti, mâ-tekaddemden berü olduğu veçhile Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye'nin cizye-güzâr re'âyâsı olup, haklarında ber-muktezây-ı şîme-i Devlet-i 'Aliyye şefekat ü semâhatle mu'âmele olunacağı her ne kadar effir-i muhakkak ise dahi, işbu harekât-i muhârebeye millet-i mezkûrenin müdâhalesine binâ'en, ber-vech-i sarih te'mînleri temhîd olunmak münâsib görülmekle, ef'âl-i sâbikalarına mebnî veçhen mine'l-vücûh mu'âhaze olunmamak üzere haklarında nesyen mensiyyâ 'afv u safh ile mu'âmele sûreti, Devlet-i 'Aliyye tarafından millet-i mezkûreye müsâ'ade oluna. Ve kadîmden berü millet-i mezkûrenin sâkin olduğu erâzîde mevcûd olmayup, lâkin hasbe'l-muhârebe ihdâs olunmuş olan istihkâmât bundan böyle bî-lüzûm olmağla, hedm ü imhâ olunarak, öteden berü mevcûd olan cemî' kılâ' ve palangalar ve sâ'ir müstahkem mevki'ler bi'l-cümle top ve mühimmât ve levâzım-ı seferiyye ve edevât-ı sâ'ireleriyle ke'l-evvel Devlet-i 'Aliyye'nin temellük ü tasarrufuna idhâl birle, dilediği veçh üzere müstahfizlar ta'yîn olunacağına binâ'en, işbu müstahfiz askeri taraflarından hukûk-ı ra'iiyyete münâfi Sırp Milleti 'aleyhinde bir veçhile zecr u te'addî vukû' bulmamak için Devlet-

i ‘Aliyye rifkan ve şefekaten bu bâbda lâzım olan esbâb-ı emn ü istimâletlerini ve gerek Devlet-i ‘Aliyye’nin ba‘zı cezâyir-i Bahr-ı sefid’de ve mevâki’-i sâ’irede olan re‘âyâsımın nâ’il olduklan fevâ’id misillü millet-i mezkûreye dahi müsâ‘ade ve âsâr-ı şefikâne-i ‘aliyyesine mazhar olmalarına müsâ‘afe birle, anlara kıyâsen umûr-i dâhiliyyelerinin kendü taraflarından idâresi ve virgülerinin ber-vech-i maktû‘ lede’t-tahsis kendülerinden kabz u tesellümü misillü millet-i mezkûrenin taraf-ı Devlet-i ‘Aliyye’den olacak istid‘âlannı, Devlet-i ‘Aliyye Sırp Milleti ile tanzim eyleye.

Dokuzuncu mâtde: Devleteyn memâlikinde mevcûd gerek inâs ve gerek zükûr cinsinden olan üserây-ı harb ve sâ’ir esirler her kangı tâ’ife ve rütbeden iseler, Devlet-i ‘Aliyye’de hüsn-i irâdetleriyle dîn-i İslâm’ı kabûl eden Hristiyanlar ve Rusya Devleti’nde yine hüsn-i irâdetiyle tenassur eden Müslimânlar’dan mâ‘adâ cümlesi, işbu ‘ahid-nâmenin tasdik-nâmeleri mübâdelesini ‘akîbinde bedel olarak cüz’î semen dahi icâb etmeksizin bilâ-‘ivaz hemân sebilleri tahliye birle teslim olunalar. Ve işbu ‘ahid-nâmenin imzâsı târihinden sonra zuhûru muhtemel olan bir cihet ile kayd-ı esre giriftâr olup, memâlik-i Devlet-i ‘Aliyye’de bulunabilecek Rusya re‘âyâsı hakkında mâtde-i mezkûre kezâlik icrâ kılınâ. Ve Devlet-i ‘Aliyye’nin cemî’an zîr-i destânı haklarında bi-tıbkıhâ mu‘âmelât-ı mezkûrenin icrâsma dahi Rusya Devleti te’ahhüd etmekle, devleteyn-i fahîmeteyn-i mu‘âhedeteyn taraflarından idâre-i üserâ zımnında masrûf olan mebâliğ imhâ kılmup, tarafeynden istifâsma müte‘allık iddi‘âya salâhiyyet olmaya. Ve bundan mâ‘adâ re’s-i hudûdda bulunacak tarafeyn me’mûrlarına üserây-ı merkûme i‘zâm birle mübâdele ve teslim ü tesellümlerine kadar levâzım-ı râhlannı dahi devleteynden her biri kendü memâlikinde ru’yet eyleye.

Onuncu mâtde: Tekevvün eden muhârebe hasebiyle tarafeyn teba‘a ve re‘âyâsinin dûçâr-ı ta‘vîk olan mesâlih ü da‘vâları pes-mânde olmayup, işbu ‘uhûddan sonra hak üzere mübâşeret birle pezirây-ı hitâm ola. Ve cânibeyn re‘âyâsinin gerek teba‘a-i tarafeynde olan alacakları ve gerek mîrîde olan matlûbâtlan dahi serî’an ve temâmen edâ kılınâ.

On birinci mâtde: İşbu mu‘âhede in‘ikâdiyle tarafeyn-i fahîmeteynin tasdik-nâmeleri mübâdelesinden sonra Rusya Devleti, memâlik-i Devlet-i ‘Aliyye’nin berren ve bahran kendü asâkirinden ve ince donanmasından tahliyesine mübâşeret edeceği derkâr olup, ancak bu husûsu muktezây-ı vakt ü hâl ile mesâfelere tatbîk lâzimedenden olduğundan, cânibeyn-i fahîmeyn-i mu‘âhedeyn mübâdele-i tasdik-nâme târihinden i‘tibâr ile üç ay gerek Anadolu semtine ve gerek Eflâk ve Boğdan tarafına cümleten tahliye için mehl-i âhar olarak ta’yîn etmeleriyle mübâdele-i tasdik-nâme gününden şurû‘ birle vakt-i mezkûr hulûlüne kadar asâkir-i berriyye-i Devlet-i Rusya, gerek Rumeli ve gerek Anadolu semtlerinde işbu mu‘âhede mücebince Devlet-i ‘Aliyye-i ‘Osmâniyye’ye redd olunan bi’l-cümle memâlik temâmen ve kâmilten tahliye edeler.

Ve kezâlik ince donanması ile cemî'an ceng sefineleri, Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye sularından hurûc eyleyeler. Ve Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye'ye Rusya Devleti tarafından işbu musâlaha 'ahid-nâmesi mücebince redd olunan memâlik ve kılâ'da hıtâm-ı müddet-i tahliyyeye değin asâkir-i Rusya bulundukça, tensîk-ı umûr u ahvâl el-hâletü hâzih bulunduğ u minvâl üzere Rusya Devleti idâresinde kalup, asâkir-i mezkûrenin külliyyen ihraclarına kadar Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye tarafından kat'â müdâhale olunmayarak, asâkir-i merkûmenin me'kûlât ve levâzım-ı sâ'iresi istihsâl ve tedârükünde âhır-ı müddet-i tahliyyeye değin el-ân cârî olduğı veçhile 'amel oluna.

On ikinci mâtde: Yaş 'Ahid-nâmesi'nin yedinci mâtdesinde mastûr Cezâyir ve Tûnus ve Trablus-Garb ocakları korsanlarının Rusya Devleti re'âyâ ve tüccârına hasâreti nizâmına ve gerek ibkâ olunan ticâret şurûtuna dâ'ir Âsitâne'de mukîm Rusya Devleti elçisi ya maslahat-güzân tarafından bâ'is-i bahs ü şikâyet olmuş husûsları şâmil olarak, ber-müceb-i 'uhûd takrîr takdîm olundukda, icrây-ı muktezâsı şurût-i mer'ıyyeye taraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den dahi ihtimâm kılınarak ve levâzım-ı te'kîdât ü tekayyüdâtında müsâmaha olunmayarak ber-vech-i hitâm ru'yet ü temşiyetine himmet oluna. Ve Rusya Devleti tarafından dahi ticâret şerâ'iti muktezâsınca teba'a ve re'âyây-ı Devlet-i 'Aliyye hakkında mu'âmele-i müteşâbihe ibkâ kılın.

On üçüncü mâtde: İşbu mu'âhedenin in'ikâdından sonra Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye'nin İraniyân ile cihet-i câmi'a-i İslâmiyye'sine mebnî, İran Devleti ile Rusya Devleti beyninde olan ceng ü cidâlin indifâ'ı ve musâlahalarının terâzî-i tarafeyn ile beynlerinde tevsîki zımnında Devlet-i 'Aliyye-i 'Osmâniyye tarafından bu bâbda mesâ'î-i cemile sarf olunmasına Devlet-i Rusya rızâ-dâde olur.

On dördüncü mâtde: İşbu mu'âhedenin imzâ ve te'yîdi 'akîbinde tarafeynden def'-i mu'âdât zımnında berren ve bahran ser-kerdegân-ı asâkire 'acâleten evâmîr vel tenbîhât itâre kılma. Ve târîh-i imzâdan sonra ser-zede-i zuhûr olabilmiş mu'âdât gayr-i vâkîl hükmünde olarak, işbu mu'âhede şurûtuna kat'â îcâb-ı tegayyür etmeyerek, kezâlik devleteyn-i fahîmeteyn-i mu'âhedeteynin her kangısından istilâ ve zabt-ı erâzî vukû' bulmuş ise bilâ- te'hîr redd ü teslim oluna.

On beşinci mâtde: İşbu musâlaha 'ahid-nâmesini cânibeyn murahhasları ba'de'l-imzâ hazret-i Sadr-ı a'zam-ı Devlet-i 'Aliyye ve Baş-murahhas-ı Devlet-i Rusya tarafından te'yîd olup, yine cânibeyn murahhasları marifetleriyle imzâ târihinden on günde ve mümkün ise dahi evvelce emr-i mübâdele icrâ kılma.

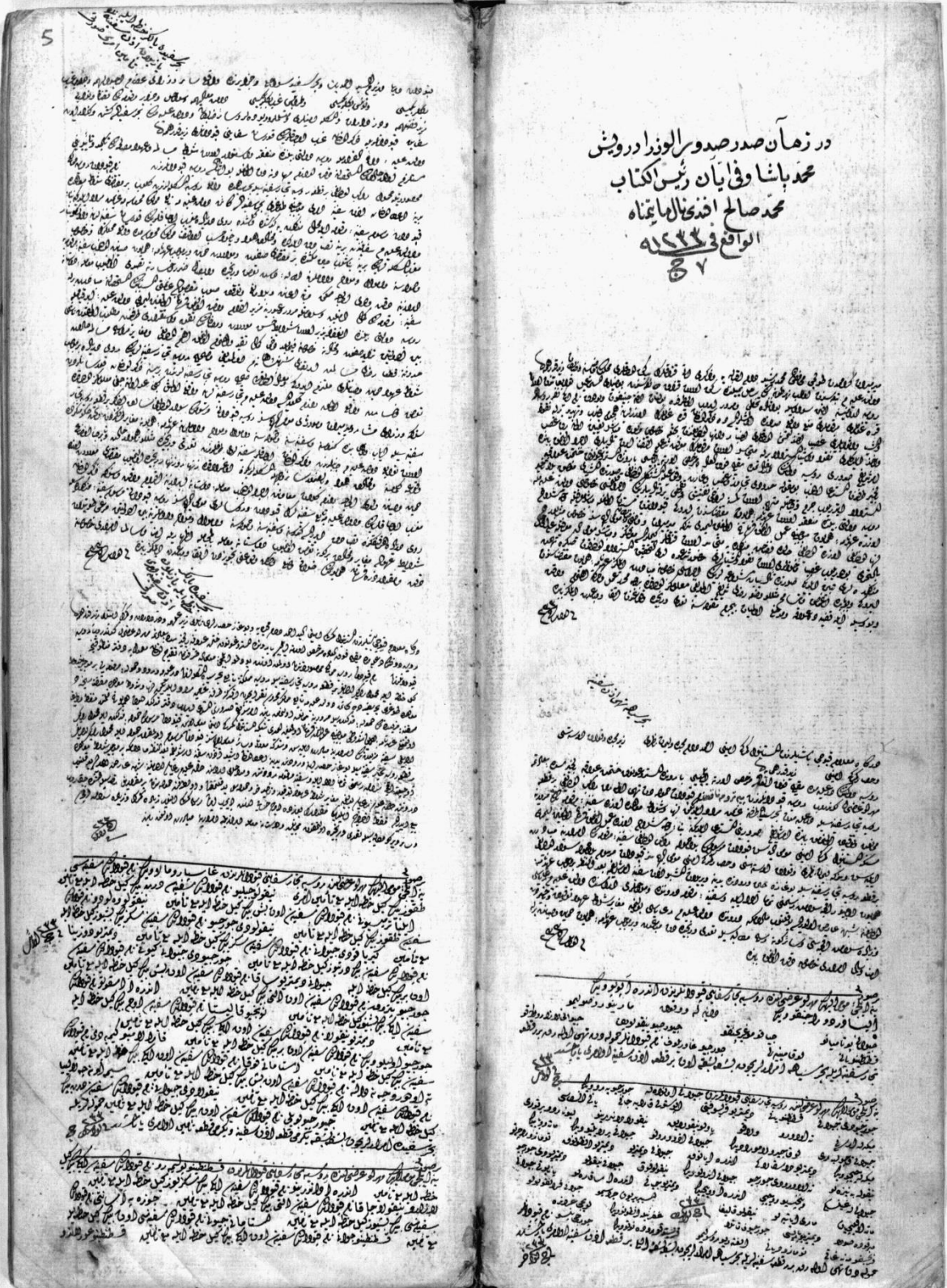
On altıncı mâtde: İşbu musâlaha-i mü'ebbede 'ahid-nâmesi, Şehinşâh-ı Âl-i 'Osmân ve Rusya İmperatoru ve Pâdişâhı tarafından ber-mu'tâd kendü hatt u imzâlarıyla resmen ve 'alenen tasdik u te'yîd olup, tasdik-nâmeleri 'akd-i 'ahid-nâme târihinden dört hafta müddetinde ve

mümkin ise dahi evvelce işbu mu‘âhede nizâm-pezîr olan mahalde tarafeyn murahhasları marifetleriyle mübâdele oluna.

Hâtime: “Bi-tevfikillâhi’l-Meliki’l-‘Allâm zikr olunan on altı mâddeyi hâvi mu‘âhede ve tasdîk-nâmelerin müddet-i mu‘ayyene-i mezkûrede tarafeyn ihtimâm-ı tâmmiyle mübâdele ve itmâmiyçün yedimizde olan ruhsat- nâme-i hümayûn-i şevket-makrûn mücebince işbu sened-i müsâleme ketb ü imlâ ve mühr ü imzâlanmız ile hatem ü imzâ kılmup, Rusya Devleti murahhasları mûmâ ileyhimin mumzâ ve mahtûm senediyle mübâdeleten i‘tâ olundu” deyü temessük-i mezkûrda mastûr olmağın, imdi işbu mevâdd-ı musâfât ve şerâ’it-i müvâlât mâdâm ki Rusya İmperatoru müşârun-ileyh ve ahlâfı taraflarından mer‘î ve mu‘teber ve zavâbit u ravâbitı tetarruk-i halelden himâyet ü sıyânet olunarak müstahkem ü mukarrer ola. Taraf-ı hümayûnumdan dahi zât-ı me‘âlî-simât-ı Şâhâne’m ve cenâb-ı şevket-nisâb-ı Mülûkâne’m sezâvâr u şâyân olduğu veçhile te‘ahhüd olunur ki, şurût u kuyûd-i musâfât, taraf-ı bâhiru’ş-şeref-i Şâhâne’mden ve ahlâf-ı sa‘âdet-ittisâfımızdan ve vükelây-ı ‘âlî- makâm ve vüzerây-ı ‘izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ vü zâbitân ve ‘umûmen asâkir-i nusrat-irtisâmımızdan ve bi’l-cümle ‘ubûdiyyetimizle kâm-yâb olan tavâ’if ve huddâmımız taraflarından ri‘âyet olunup, bir ferd hilâfına vaz’-ı hareket eylemeye; tahriren fî gurre-i şehir-i cumâdelâhır li-senet-il seb’in ve ‘işrîn ve mi’eteyn ve elf.

Ek 2: 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin 4. ve 5. Sayfaları

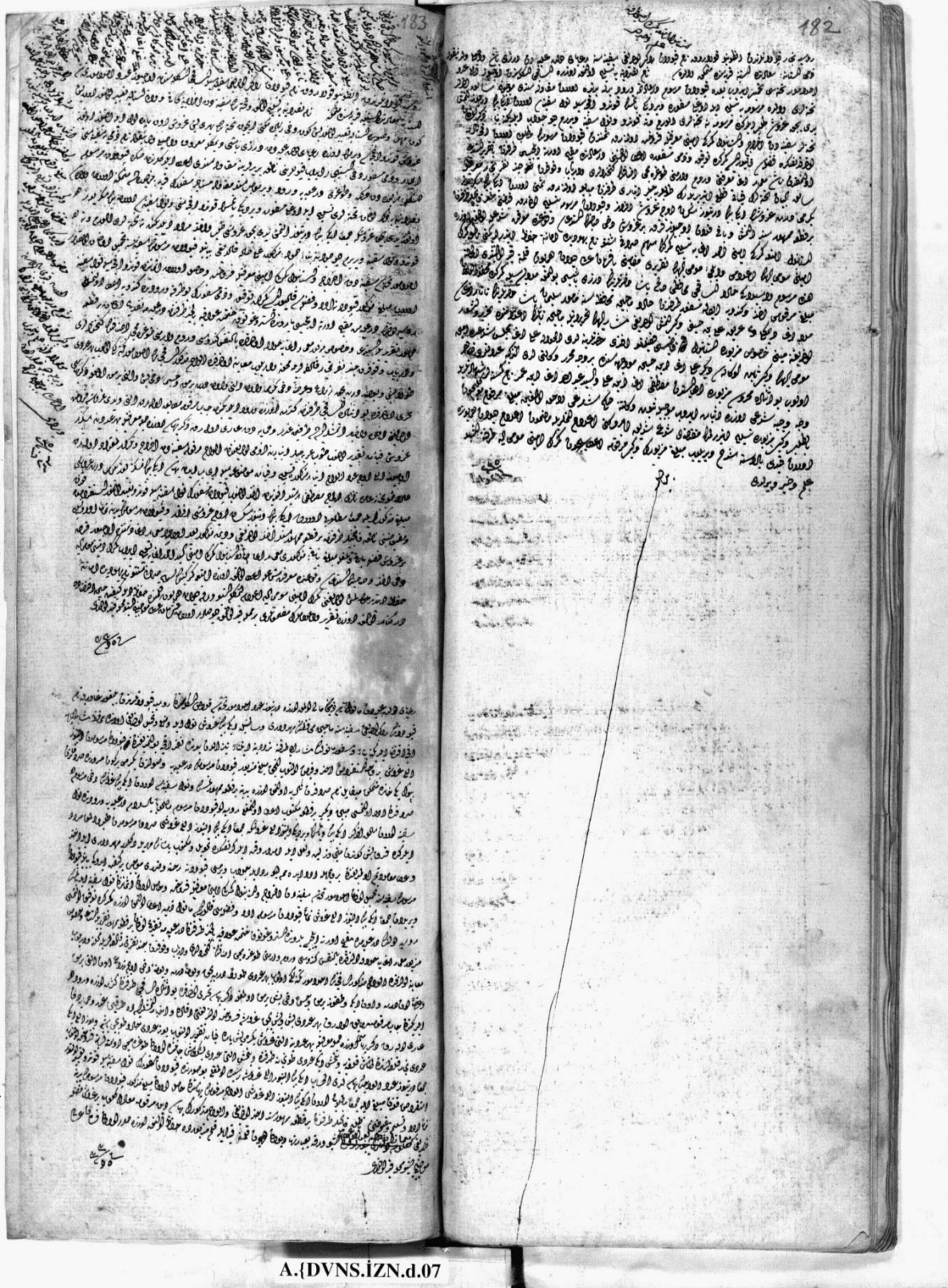
T.C. BAŞBAKANLIĞI OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (DÖA) *

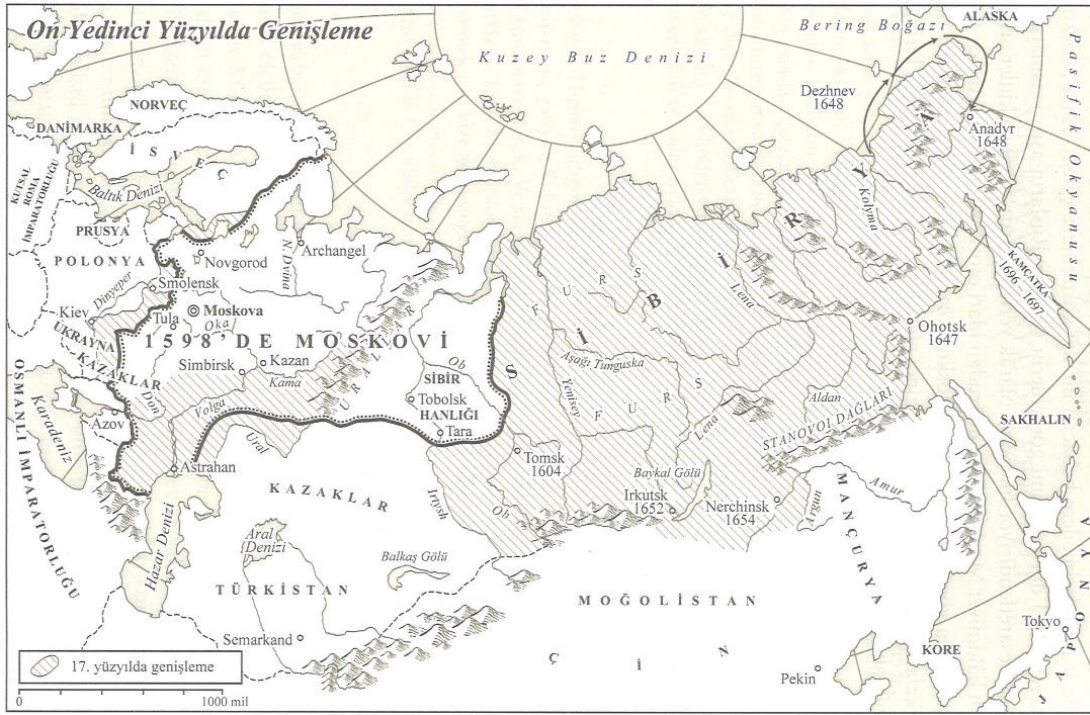
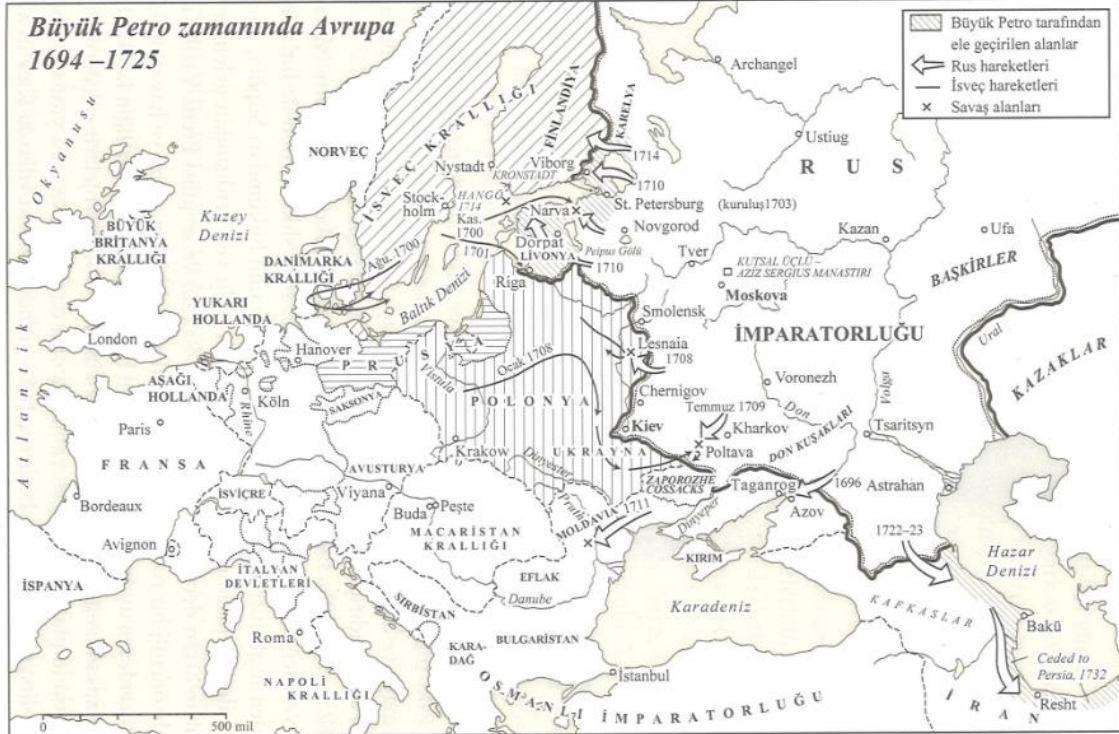
A.(DVNS.İZN.d.07

Ek 4: 7 Numaralı İzn-i Sefine Defterinin 182. ve 183. Sayfaları

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

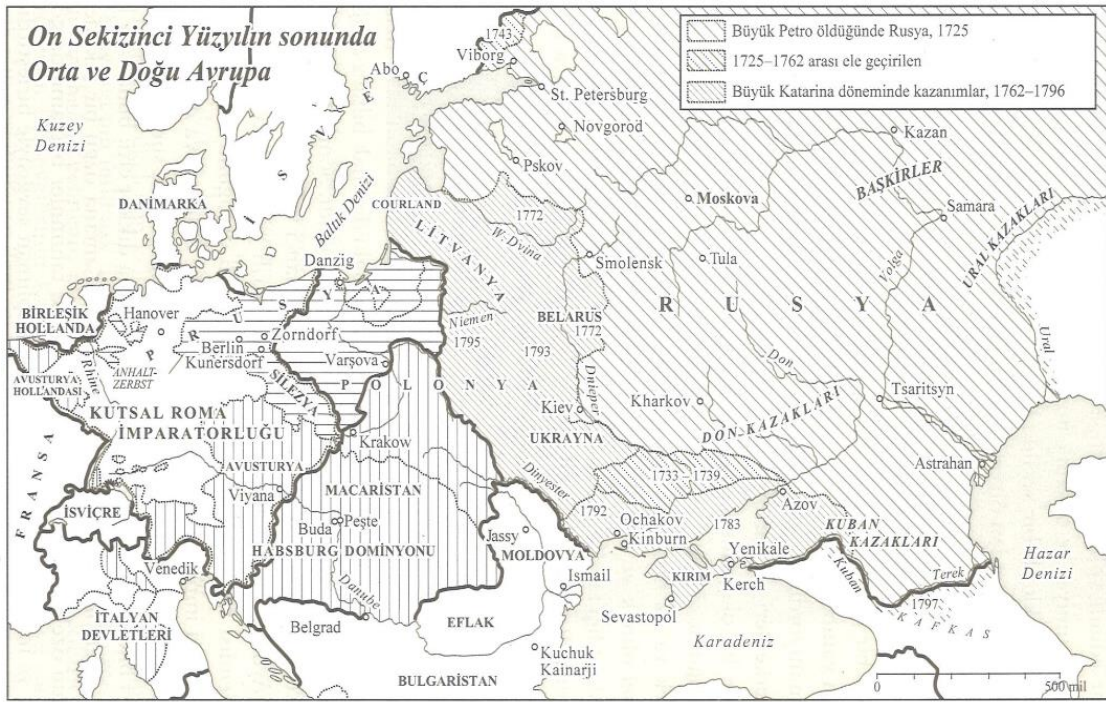
Ek 5: IV. İvan Zamanında (1533-1598) Rusya Haritası⁵³⁸⁵³⁸ Riasanovsky – Steinberg 2014, 144.

Ek 6: 17. Yüzyılda Rusya'nın Genişleme Haritası⁵³⁹Ek 7: I. Petro Zamanında Avrupa Haritası⁵⁴⁰

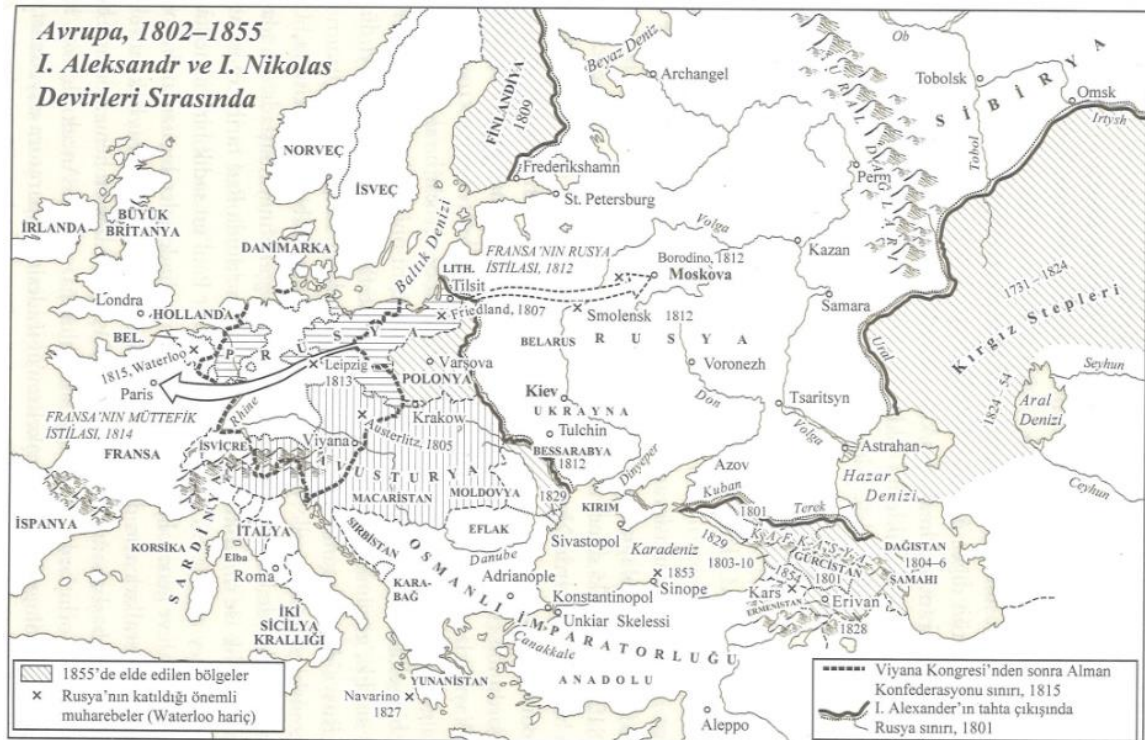
⁵³⁹ Riasanovsky – Steinberg 2014, 201.

⁵⁴⁰ Riasanovsky – Steinberg 2014, 223.

Ek 8: 18. Yüzyılın Sonunda Orta ve Doğu Avrupa Haritası⁵⁴¹

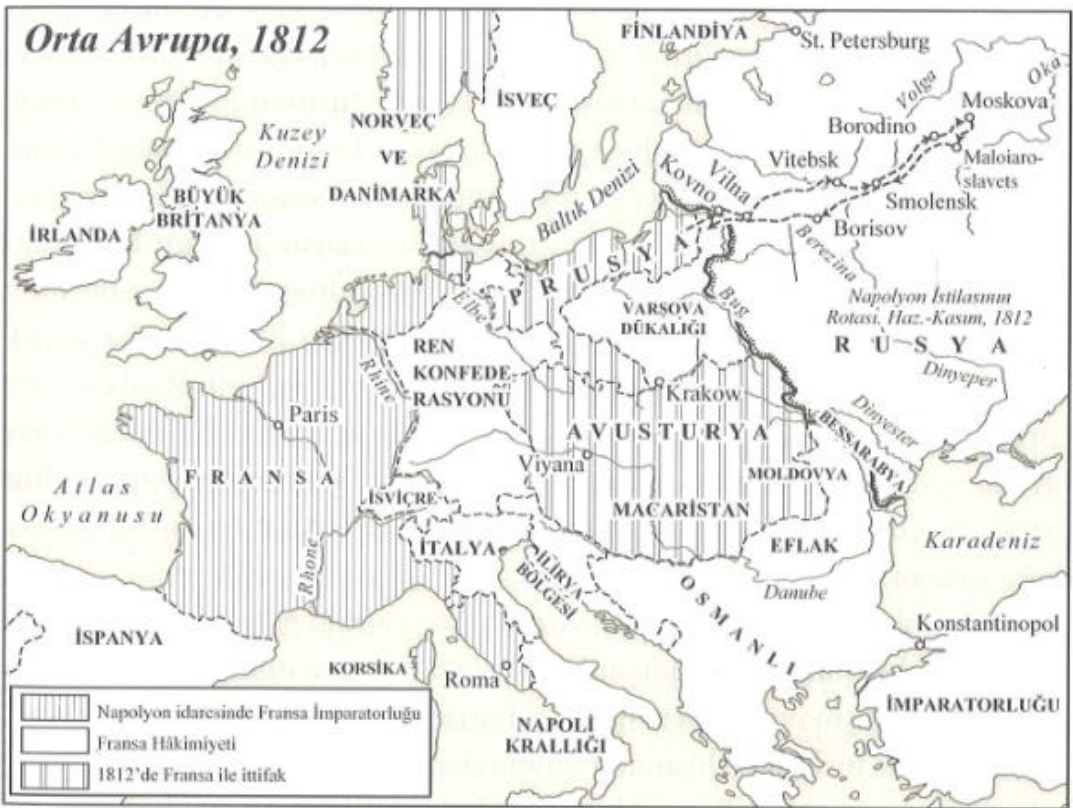
Ek 9: I. Aleksandr Dönemi Avrupa Haritası⁵⁴²

⁵⁴¹ Riasanovsky – Steinberg 2014, 265.

⁵⁴² Riasanovsky – Steinberg 2014, 329.

Ek 10: 19. Yüzyılın Başlarında Orta Avrupa Haritası⁵⁴³

⁵⁴³ Riasanovsky – Steinberg 2014, 323.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: FATİH ERTAŞ
Doğum Tarihi: 03.01. 1985
Doğum Yeri: ÇARŞAMBA
Medeni Durumu: Bekar
Unvanı: Araştırma Görevlisi

Lisans Öğrenimi: Akdeniz Üniversitesi Tarih Bölümü (2010-2014)
Yabancı Dil Bilgisi: İngilizce
Çalıştığı Kurum: Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü

Telefon: 05425052755
E-posta Adresi: Fn_sp@hotmail.com